This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

A 797,749

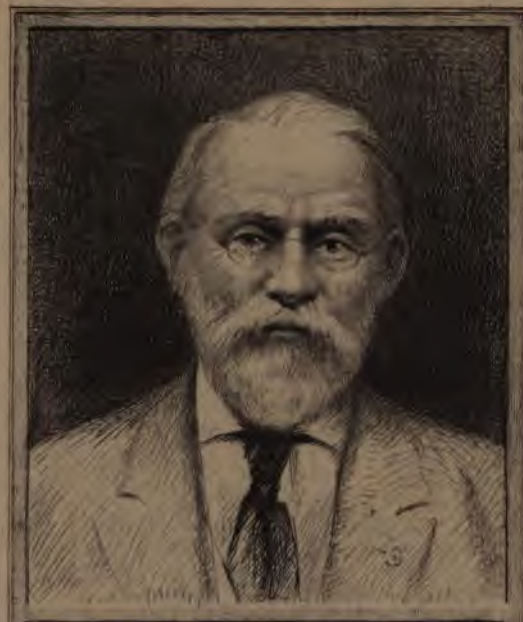

SILAS WRIGHT DUNNING
BEQUEST
UNIVERSITY OF MICHIGAN
GENERAL LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
CHRISTIAN JENSEN

PN
8123
.B5
1905

VILHELM BERGSØE

POETISKE SKRIFTER

SJETTE BIND

VILHELM BERGSØE

POETISKE SKRIFTER

FOLKEUDGAVE

SAMLEDE OG UDGIVNE
AF
FORFATTEREN

VI

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN OG KRISTIANIA
1907

FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

DUNNING
HILL
12-14-39
$9883

GENGANGERFORTÆLLINGER

FORTALE.

Disse Smaafortællinger bærer deres Navn af en dobbelt Grund. Dels har de alle hentet deres Stof fra Aandernes og Gengangernes luftige Verden, dels er de selv Gengangere, flygtede fra forskellige af Døgnlitteraturens store Kirkegaarde, hvor ikkun Glemsel har hvilet over deres Grave. Skulde nu en eller anden mismodig Graver finde, at de havde gjort bedre i at blive dernede, da tør jeg naturligvis ikke modsige ham deri. Imidlertid forekommer det mig, dels at der er en Fremgang i den hele Cyklus, dels at hver Fortælling for sig har noget, der hører Forfatteren til som ejendommeligt, og som derfor berettiger dem til en bedre Tilværelse.

Forfatteren.

Et Eventyr fra Regensen.

(1867).

Det var Juleaften. — Ude paa Landet laa Sneen tykt og tæt i bløde Bølgelinier hen over Jorden; den hang som Sølvdug paa de sorte Tjørne, fra hvilke af og til en Fugl fløj op, skræmmet i sin Nattero ved Lyden af Klokkespillet paa en Kane eller Slæde, der hurtigt nærmede sig Præstegaarden, hvis Vinduer lyste ved Enden af Vejen.

I Præstegaarden gik man i stille Forventning, Ungdommen var samlet i den store Havestue; man havde danset om Juletræet, man havde plukket og slukket det, man havde beundret Fætter Jakobs sindrige Idé, at anbringe en Fyrregren under Loftet i Stedet for en Mistelten, og man vilde allerede for længe siden være gaaet til Bords, hvis ikke det mærkelige, men aldeles ubestridelige Faktum var indtruffet, at Doktor Simsen endnu ikke var kommen. Dette var mere end en Mærkværdighed, det var næsten en Fremtoning, som Fætter Jakob udtrykte sig; thi i Præstegaarden hørte Doktor Simsen med til Juleaften som Juletræet, Pebernødderne, Æbleskiverne og Punchen. Utallige var derfor de Gisninger, der fremsattes i Anledning af hans Ude-

blivelse, og Fætter Jakob var allerede i Færd med en længere Fortolkning, da man ude i Gaarden hørte de samme klare Klokketoner, som havde skræmmet de enlige Fugle paa Vejen.

Det var et underligt Køretøj, der i dette Øjeblik svingede ind i Gaarden og kørte op foran Præstegaardens ærværdige, gamle Stentrappe.

Først en gul Nordbagge med en misfornøjet Rysten paa Hovedet, Klokkespil og rød Hovedtop; saa noget, der saa' ud som en højrygget gammeldags Lænestol, med en Wienervogns Kaleche foroven og et uhyre Forlæder forneden, alt sammen sat paa et Par Kælker, der til Overflod endnu bar noget, der lignede en Kontorstol, og som syntes at være bestemt til Sæde for en Kusk, naar en saadan gjordes behov.

For Præstegaardens Befolkning syntes imidlertid dette Køretøj ikke at være noget nyt eller usædvanligt. Præsten knappede selv Forlæderet op, skød Kalechen tilbage og trak under hjertelige Velkomsthilsener en lille Mand ud af den højryggede Lænestol, medens Ungdommen fra Stentrappen med fuld Røst istemmede Omkvædet paa den gamle Vise: „Hurra, Hurra, jetzt ist der Doktor da!"

Det var virkelig Doktor Simsen, den længe ventede Gæst, der nu aabenbarede sig for Forsamlingen som en lille, trivelig, rødmusset Mand med et klogt Ansigt og en ærværdig sort Kalot, vel at mærke, efter i Forstuen at have afført sig de forskellige Indhyllinger af Sælskinds Hue, Skindpels og Forværks Støvler, der ved første Øjekast havde givet ham Udseendet af en Eskimo eller Nordpolsfarer. Det var let at se, at Doktor Simsen var en gammel Bekendt af Huset, og at han i det mindste for denne Aften hverken kom for Sygdoms eller Døds Skyld, saaledes jublede Ungdommen om ham, medens den i Triumf trak ham ind i Spisestuen, hvor man,

under velvalgte Ord fra Fætter Jakobs Side fik ham anbragt for Bordenden ved Siden af Præsten.

Maaltidet var endt, Fætter Jakob havde flere Gange faaet Tid til at forklare Betydningen af Fyrregrenen, samt at han havde været i England, Doktor Simsen havde praktisk bevist, at den ogsaa virkeligt lod sig benytte som den bedste Mistelten, da Præsten paa en Gang spurgte: „Naa, Simsen, hvad faar vi saa paa denne hellige Juleaften? Har De Eventyret færdigt?"

„Ja, Eventyret, Eventyret, bedste Doktor Simsen!" raabte Ungdommen i Munden paa hverandre. „De maa endeligt fortælle os Deres Eventyr."

„Eventyret?" gentog Simsen med den mest forundrede Mine, som om denne Anmodning var ham noget fuldstændigt nyt.

„Ja, gør Dem nu ej saa hellig," sagde Præsten. „De har nu i de sidste femten Aar hver Juleaften fortalt os et Eventyr, saa skulde det, saa Skam, gaa underligt til, om De ikke havde et for denne Aften."

„Man siger, at De laver dem, naar De kører i Praksis," bemærkede Fætter Jakob. „De er jo Egnens største Eventyrdigter. De maa endelig fortælle os et. Da jeg var i England —"

„Naa, lad gaa!" sagde Doktor Simsen med et fint ironisk Smil, som Fætter Jakob ikke opdagede. „Hvad vil De saa have?"

„Et rigtigt Jule-Eventyr," udbrød Fætter Jakob, „noget romantisk, noget fantastisk à la Dickens."

„Ja, en Spøgelsehistorie!" raabte den ældste af Præstens Drenge. „Saa puster vi Lysene ud og skruer Lampen ned, og saa skriger Karoline, naar Spøgelset kommer."

„Hvor du er ækel, Povel!" bemærkede Karoline og blev blodrød. „Det har jeg kun gjort én Gang,

og det er over fem Aar siden. Nu vil jeg netop have en Spøgelsehistorie."

„Aa nej, lad være, bedste Doktor Simsen!" udraabte en af Veninderne fra Byen. „Fortæl os hellere noget morsomt fra Deres Ungdom, noget om Studenterne, De véd nok, det er saa yndigt."

„Lad der være en Stump Moral i Halen," bemærkede Præsten, der havde travlt med at stoppe en Pibe til sin gamle Ven og med at mikse et Glas Punch, som han satte paa det lille Bord ved Siden af Lænestolen.

„Nu vel," sagde Doktoren med et skælmsk Smil, „jeg skal prøve paa at tilfredsstille alle Parters Forlangende, skønt det kan falde vanskeligt nok. Jeg var inde hos Peer Nilen paa Vejen hertil; han blev i Gaar kørt over af en Vogn og fik den højre Arm brækket itu. Det mindede mig om en lille Begivenhed fra mine Studenteraar, og paa Vejen herhen satte jeg den i Stil. Vil De høre den?"

Præsten nikkede, Ungdommen havde allerede taget Sæde omkring den joviale Doktor, der, efter at have nippet til sin Punch og faaet Piben tændt, begyndte paa følgende Maade:

„Det var i mine unge Dage, det vil sige," lagde Doktor Simsen smilende til, „jeg var saadan en atten eller nitten Aar, da jeg havde Sølling til Manuduktør i Anatomi. Det var en udmærket Fyr, denne Sølling, altid fuld af Løjer og morsomme Indfald, og lige glad og lystig, hvad enten han sad ved Dissektionsbordet eller ved en Bolle i det gamle Akademikum.

Han havde kun én Fejl, hvis man for Resten kunde kalde det saaledes, og det var hans umaadelige Fordring paa Præcision. Kom man blot nogle Minutter for sent, straks gnavede Sølling og blev ikke god igen den Aften; selv var han aldrig kommen for silde, i det mindste ikke ved vort Hold.

En Onsdag Aften skulde Partiet som sædvanlig samles hos mig paa Regensen præcis Klokken syv. Jeg havde i den Anledning truffet de sædvanlige storartede Forberedelser. Jeg havde laant tre Stole, — selv ejede jeg én — jeg havde faaet alle mine Piber stoppede, og jeg havde formaaet Hans til at flytte Morgentetøjet fra Sofaen, hvor han med en vis Regelmæssighed altid satte det, i Stedet for at bringe det ned til Portneren. Lidt efter lidt samledes Partiet, Klokken slog syv, men til vor store Forbavselse hverken saa' eller hørte vi noget til Sølling. Klokken blev én, to, ja endog fem Minutter over syv, før vi hørte ham komme op ad Trapperne og banke sine sædvanlige to korte Slag paa Døren. Da han traadte ind, saa' han paa én Gang saa ærgerlig og forstyrret ud, at jeg uvilkaarligt udbrød: „Hvad er der i Vejen, Sølling? Man har da ikke bestjaalet Dem?"

„Jo Gu' har man saa, artig bestjaalet mig!" raabte Sølling ærgerlig. „Det har ikke været nogen almindelig Tyv, det," lagde han til, medens han hængte sin Overfrakke op ved Døren.

„Hvad har De mistet?" spurgte min Kontubernal, Nansen.

„Begge Armene paa mit ny Skelet, som jeg lige havde faaet fra Almindeligheden," sagde Sølling med en Mine, som om man havde taget hans sidste Hvid. „Det er en ren Vandalisme!"

Vi brast i Latter over dette besynderlige Svar, men Sølling vedblev: „Kan nu nogen forstaa det? Begge Armene borte, skaarne af lige i Skulderledet, og hvad der er det mærkeligste, det samme var Tilfældet paa mit gamle, forrøgede Skelet, som stod inde i min Garderobe — ikke mere Arme end bag paa min Haand."

„Det var slemt," bemærkede jeg; „vi skulde just i Aften gennemgaa Armens Anatomi."

„Osteologi!“ rettede Sølling alvorlig. „Tag dit Skelet frem, lille Simsen; det er ikke saa godt som mit, men vi kan altid hugge os igennem med det for i Aften.“

Jeg gik hen i Vindueskrogen, hvor jeg bag et grønt Shirtingsforhæng gemte mine anatomiske Skatte, „Museet“, som Sølling kaldte det. Men hvad skildrer min Forbavselse, da jeg vel fandt mit Skelet paa den gamle Plads og som sædvanligt prydet med Studenteruniform, Chakot, Sabel og Patrontaske, men — uden Arme.

„Hvad Pokker!“ udraabte Sølling. „Det er den samme, som har været hos mig; Armene er løsnede i Skulderledet ganske paa samme Maade. Det har du gjort, lille Simsen?“

Jeg bevidnede min fuldkomne Uskyldighed, medens jeg samtidig ærgrede mig over Mishandlingen af mit gode Skelet; men Nansen raabte: „Vent et Øjeblik, saa skal jeg hente mit her inde ved Siden af; der har ikke været en Sjæl inde i mit Værelse siden i Morges, det tør jeg frit bande paa. Vent et Øjeblik, saa skal jeg straks være her igen!“

Med disse Ord fo'r han ind i sit Værelse, men kom næsten i samme Øjeblik mærkeligt slukøret tilbage. Skelettet havde staaet paa sin Plads; men Armene var borte, stjaalne, og Skulderbaandene gennemskaarne ganske paa samme Maade som hos mig.

Sagen, der i og for sig var mystisk, begyndte nu at blive alvorlig. Forgæves brød vi vore Hoveder med Gætninger og Gisninger; vi kom ikke videre derfor og endte til sidst med at sende Bud over til den anden Side af Gangen, hvor jeg vidste, at den unge Student Ravn lige havde faaet et Skelet fra Portneren paa Almindeligheden. Her viste sig imidlertid en ny Vanskelighed. Ravn var gaaet ud og havde taget Nøglen med sig. Hans kunde ikke faa Døren op, skønt den ellers var villig nok, og et

Bud, som vi sendte over paa Islændernes Gang, kom tilbage med den Besked, at Bjøvulf Skafteson havde „behandlet“ sin Kontubernal, Einar Skallefanger saaledes med det eneste Skelet, der fandtes, at der nu kun var et Par brækkede Laarben tilbage. Her var gode Raad dyre. Ingen af os kunde forstaa Sagen. Sølling skændte og bandte vekselvis, og Partiet var i Færd med at opløse sig, da vi pludselig hørte nogen komme buldrende op ad Trappen. Kort efter blev Døren reven op, og ind traadte en lang, tør Skikkelse; det var Niels Daae, en gammel Student, som dengang var godt kendt af os alle.

Han var en underlig Fyr, den samme Niels Daae, en ægte Type paa en Race, der nu næsten er forsvunden, men som ikke var saa sjælden paa min Tid. Han havde ved et besynderligt Spil af Omstændigheder, som han selv kaldte det, gennemløbet næsten alle Fakulteter, og kunde, som Trop, skaffe Attest paa, at han havde været nær ved at tage ikke én, men hele tre Eksaminer.

Han var begyndt som Teolog, men Tydningen af Arveforholdet mellem Jakob og Esau havde ført ham over i Jurisprudensen. Som Jurist var han i Anledning af en interessant Giftblandersag kommen til den Erkendelse, at det medicinske Studium var et højst nødvendigt Bifag, som det ingenlunde gik an at forsømme, og han havde derfor med en saadan Iver kastet sig over dette, at han havde glemt Juraen og nok kunde vente at faa Eksamen, naar han var fyrretyve, og Praksis i den satte Alder af et halvt Hundrede Aar.

Niels Daae tog Sagen, som vi diskuterede, meget alvorligt. „Enhver Krukke,“ sagde han, „har to Hanke, enhver Gryde to Øren, enhver Sag to Sider, undtagen denne som har tre. (Bifald) Set fra det juridiske Standpunkt, kan der ikke være nogen Tvivl om, at den hører ind under Kategorien Tyveri, eller

snarere Indbrud, eller maaske rettest Indbrudstyveri. Dog kan Sagen fremkalde en Kollision af Begreber, og derved bevirke en Begrebsforvirring, hvilket fører Tanken hen paa den medicinske Side af Sagen, der tydeligt viser, at Tyven har handlet i mental utilregnelig Tilstand, siden han kun har taget Arme, hvor han lige saa godt kunde have taget hele Skeletter. Maa han altsaa fra et juridisk Standpunkt dømmes for Tyveri eller i det mindste for ulovlig Omgang med Hittegods, saa maa jeg fra et medicinsk Standpunkt frikende ham, fordi han har været i utilregnelig Tilstand. Her kommer altsaa to Fakulteter, rent fagmæssigt set, i Strid med hinanden, og Retten er uvis. — Men nu," fortsatte Niels Daae, „medierer jeg Sagen fra et teologisk Standpunkt op til en højere Enhed, der peger ud mod det universelle. Forsynet har nemlig i Form af en Velynder i Jylland, hvis Børn jeg har indpodet Visdommens Frugter, sendt mig to Fedegæs og to virkelige Ænder, som i Aften vil blive serverede hos Lars Mathiesen, hvorhen jeg indbyder det ærede Selskab, idet jeg i Armenes Forsvinden kun kan se Forsynets alvise Styrelse, der i sin ubegribelige Visdom modsætter sig den Visdom, der ellers vilde være trillet ud af min ærvædige Vens, Søllings, Læber."

Daaes noget konfuse Tale blev modtagen med Latter og Bifaldsraab, og kun Sølling rejste nogle svage Indsigelser, som imidlertid hurtig kvaltes i den Strøm af Lystighed og skæmtefulde Indfald, som Daaes pludselige Komme havde frembragt.

Jeg har tidt haft Lejlighed til at gøre den Iagttagelse, at improviserede Gilder er de, der lykkes bedst, og saaledes gik det ogsaa den Aften. Niels Daae kom med Ænderne og sine bedste Indfald, Sølling sang sine bedste Viser, den joviale Lars Mathiesen fortalte sine bedste Historier, og Gildet var i fuld Gang, da vi ude fra Vejen hørte Raab

af forskellige Stemmer, derpaa et dumpt Drøn, ledsaget af en Klang af klirrende Ruder, blandet med et Par gennemtrængende Skrig.

„Nu skete der en Ulykke!“ raabte Sølling, som i et Øjeblik var ude af Døren, og det var virkeligt saa. Da vi naaede Allégade, saa' vi, at et Par løbske Heste havde splintret en Vogn imod et af Træerne i Alleen, og at Kusken ved denne Lejlighed var kommen under Hjulene, som havde knust hans højre Overarm tæt oppe ved Skulderledet. I et Nu var vor lystige Gildesal forvandlet til et Lazaret. Glas og Tallerkener maatte vige Pladsen for Bind, Bandager og Forbindtaskernes blinkende Instrumenter, og vor lystige Sang afløstes af den ulykkelige Patients høje Veklager under Forbindingen. Stemningen var brudt og vilde ikke mere vende tilbage. Sølling rystede paa Hovedet og gjorde en meget betegnende Gebærde, da den ulykkelige Kusk kørtes ud til Hospitalet. Hans Dom lød paa, at Armen maatte amputeres, eller rettere udtages i Skulderledet, ganske som det var sket paa Skeletterne derhjemme — „et forbandet underligt Træf,“ ytrede han til mig.

Tavse og forstemte vandrede vi hjem ad gamle Kongevej, og for første Gang saa' den ærværdige Regens sine Sønner vende hjem fra et festligt Lag, just som Vægteren i Kannikestræde istemte sin bekendte, af Studenterne meget yndede, Variant:

Gud Fader os bevare,
De store æde de smaa!
Hans heldige Engleskare
En Skanse om dem slaa!

„Elleve!“ udbrød Sølling. „Det er for tidligt at gaa i Seng og for sent til at drive noget Sted hen. Lad os gaa op til dig, smaa Simsen, og se at blive færdige med vor Lektie endnu i Aften. Du har jo

„Loders Tavler"; med dem faar vi hjælpe os, det kan knibe nok med at blive færdig til Jul. Det var da ogsaa mer end forbandet, at vi skulde mangle de Arme netop i Aften."

„Doktoren kan ellers faa baade Arme og Ben, langt flere end Doktoren behøver," grinte Hans, som i samme Øjeblik traadte frem af Regensens Port, hvor han havde opfanget Søllings sidste Ord.

„Hvordan det, Hans?" spurgte Sølling forundret.

„Ih jo," sagde Hans, „det kan Doktoren da saa mageligt. De har jo revet Stakitværket op ved Trinitatis Kirkegaard og gravet ned i Grunden for at sætte et nyt. Det saa' jeg selv i Dag, da jeg gik igennem Kirkegangen. Jøsses for al den Masse Menneskeben, de her har gravet op! Der er baade Arme og Ben og Hoveder med, langt flere end Doktoren behøver."

„Ja, det kan godt hjælpe, Hans," svarede Sølling. „Kirkegangen bliver jo lukket Klokken syv, og den er snart halvgaaen tolv."

„Ja vel bliver hun det," grinte Hans paa ny; „men der er da ogsaa andre Maader at komme ind paa, end netop ad den. Naar Doktoren vilde gaa ind ad Porcelænsfabrikkens Port, saa kan Doktoren paa igennem Gaardene og Møllen lige op til den, de kalder fjerde Gaard, og som vender ud til Springgaden. Der er det, at de har taget Stakitværket ned, og derfra kan Doktoren saa mageligt komme ind paa Kirkegarden."

„Ja, Hans er et Geni," raabte Sølling fornøjet, „det har jeg altid sagt. Aa hør, lille Simsen, du kender jo Fabrikken ud og ind; Du kommer saa meget til Outzen derinde. Spring ind til ham og laan Nøglen til Mølleværket. Du kan sagtens hitte en eller anden Arm, som der ikke er gaaet for meget Møl i. Vær nu flink og skynd dig lidt! Saa venter vi andre paa dig deroppe."

Jeg maa ærlig tilstaa, at jeg i dette Øjeblik ikke havde nogen synderlig Lyst til at gaa ind paa det af Sølling stillede Forslag. Jeg var i den Alder, hvor Pieteten for Døden og Graven endnu ikke saa ganske er udslukket, og det uforklarlige Træf med de røvede Arme spøgede endnu i mit Hoved.

Imidlertid frygtede jeg Søllings ironiske Ansigt og Kammeraternes drillende Latter næsten lige saa meget, og efter et Øjebliks Betænkning gik jeg med en Mine, som om jeg blot skulde hente et Bundt Cigarer hos Urtekræmmeren. Langt om længe fik jeg den gamle Portner ringet op af hans søde Ro, idet jeg foregav, at jeg havde et vigtigt Ærinde til Outzen, og derpaa styrede jeg op til denne selv, hvis Vinduer vendte ud til Kirkegaarden. Outzen var Teolog og en streng etisk Karakter; det vidste jeg meget vel, og var derfor temmelig forberedt paa, at han vilde nægte mig den Nøgle, der kunde skaffe mig Adgang til fjerde Gaard og derfra til Kirkegaarden.

Outzen tog ogsaa Sagen meget alvorligt. Han skød den hebraiske Bibel, hvori han havde læst ved min Indtrædelse, fra sig, skruede Lampen i Vejret og saa' forundret paa mig, medens jeg forebragte mit Ærinde.

„Det er en syndig Gerning, du har for, kære Simsen," sagde han alvorligt, „og du gør bedst i at afstaa derfra. Hos mig faar du ingen Nøgle til det Brug. Gravens Fred er hellig og ukrænkelig; den bør ingen forstyrre."

„Hvad siger du da om Graveren? Han lægger hver Dag nye døde til de gamle og lever dog lige fuldt."

„Han gør kun sin Pligt," svarede Outzen rolig, „og ingen vil dadle ham derfor. Men den, der af overgivent Lune og endnu med Punchedampen i Hovedet forstyrrer Gravens Fred, med ham er det en anden Sag — han vil ikke gaa Ram forbi."

Jeg nægter ikke, at Outzens Ord irriterede mig. At høre, at man staar i Begreb med at foretage en dristig Handling, blot fordi man er fuld og overgiven, det er en Ting, som man ikke skøtter om, navnlig naar man kun har en Snes Aar paa Bagen. Uden at svare et Ord paa hans Indvendinger, snappede jeg derfor den store, velbekendte Nøgle ned fra Dørkarmen og var i et Par Spring ude paa Trappen, idet jeg svor paa, at jeg skulde skaffe en Arm, hvad det saa skulde koste, og derved klarlig vise baade Outzen, Sølling og alle de andre, at jeg var en Fandens Fyr, ret en Karl for min Hat.

Med bankende Hjerte sneg jeg mig gennem den lange, skumle Gang, der fører forbi Levningerne af St. Klaras Kloster, ind i den saakaldte tredje Gaard. Her tog jeg en Lygte i Kuskens Kammer, tændte den, og styrede med Lygten i Haanden hen imod den mig velbekendte Mølle, hvor Kvartsen renses og males. Hvor saa' den dog underlig ud i Lygtepraasens usikre Belysning, med sine mange Tandhjul, Drev og Valser, med sine Æltemaskiner og Stampetræer, hvorunder Stenene knuses! Allerede her begyndte Modet at svigte mig, da jeg indaandede dens mugne, fugtige Luft; men jeg skød Hjertet op i Livet, pudsede Praasen og lukkede Døren til fjerde Gaard op med Nøglen, som jeg derpaa atter stak til mig. Med et Par Skridt var jeg midt i Gaarden og stod et Øjeblik efter paa Grænseskællet. Hele det høje, sorte Plankeværk var nedrevet i dets fulde Længde. Bjælker, Planker og Sparrer laa uordentligt mellem hverandre, og der var gravet dybt ned i Jorden for at danne Fodfæste til et nyt Skilleværk mellem Liv og Død. Stedets øde, uhyggelige Tomhed greb mig, og uvilkaarligt blev jeg staaende for ligesom at hærde mig mod Situationen. Det var en raakold, stormende Aften. Skyerne drev raskt og i

adsplittede Smaamasser hen under Maanen, saa at Kirkegaarden med dens hvide Kors og Ligstene snart laa i fuld, snart i dæmrende Belysning. Af og til fo'r Stormen med en buldrende, klaprende Lyd hen over Gravene, susede i de afbladede Linde, pinte sig med en sukkende Lyd gennem Busk og Stakit, klemtes inde i Huggen ved Kirken, fo'r saa hen over Kirketaget og svingede den rustne Fløj rundt med en hvinende Lyd, der ligesom skar sig gennem Øret. Jeg saa' til venstre — der kom nogle underlige, hvide Skikkelser, som syntes at bølge i Maanelyset. „Lagener!" sagde jeg til mig selv. „Intet andet end hvide Lagener! Forbandet Uskik at tørre Tøj paa Kirkegaarden; man burde skrive en Artikel derom i „Politivennen"." Jeg saa' til højre, der laa en Dynge Knogler, ikke to Skridt fra mig. Jeg nærmede mig den med Lygten i venstre Haand; famlende udstrakte jeg den højre imod den — da raslede det i Dyngen, den sank sammen, og noget varmt og blødt strejfede min Haand. Det gav et Ryk i mig. „Rotter!" sagde jeg til mig selv. „Kirkegaardsrotter — intet andet end fede, gamle Kirkegaardsrotter. O min Gud! Jeg er saa angest; men nej, jeg vil ikke være angest. — Det er jo latterligt — borneret — hvor Satan bliver dog den Arm af? Der er jo ikke én, der er hel."

Med feberagtig Hast og dirrende Knæ undersøgte jeg den ene Bunke efter den anden. Lygtepraasen sitrede og flakkede for Vinden, pludseligt blæste den ud, og da Tanens hede, osende Lugt slog mig i Møde, havde jeg en Fornemmelse af, at jeg var lige ved at faa ondt. Jeg samlede mig med en Kraftanstrengelse igen, ilede nogle Skridt fremad og øjnede ved Enden af Kirkegaarden en Kiste, der, endnu næsten hel, var tagen op af Jorden og hensat under en Hængeask. Jeg nærmede mig den og saa' nu, at den var af gammeldags Form, tømret af tem-

melig svære, men allerede halvt hensmuldrede Planker, og at den bar en Metalplade med en næsten udslettet Indskrift paa Laaget. Paa det ene Hjørne havde Tidens Tand saaledes gnavet de møre Fjæle, at jeg med Anvendelse af et Brækjærn med Lethed vilde kunne aabne den. Jeg saa' mig omkring — en Hakke laa henslængt paa Jorden ved Siden af et Par Spader. Jeg greb en af de sidste, stemmede Bladet ned mellem Fjælene, og med en dump, knagende Lyd skiltes Kisten i sin Sammenføjning. Med bortvendt Ansigt stak jeg Haanden ind gennem den frembragte Aabning, famlede omkring og fik fat paa Skelettets ene Arm, som jeg med et kraftigt Ryk skilte fra sin Forbindelse. Herved løsnedes Hovedet og trillede i samme Øjeblik næsten lige hen foran mine Fødder. Jeg greb det og vilde lægge det ned i Kisten igen — da saa' jeg dets tomme Øjehuler lyse med en grønlig, fosforagtig Glans, der glimtvis kom og forsvandt. En Febergysen, en næsten vanvittig Skræk betog mig i dette Øjeblik. Jeg tvang mig til at se i Vejret, og mit Blik faldt paa et enkelt oplyst Vindue i Husrækken lige overfor. Der sad et halvnøgent, sminket Fruentimmer nikkende i Halvsøvne ved en næsten udbrændt Tællepraas. Jeg saa' nedad — de tomme Øjehuler lyste endnu, men med en stærkere Glans end før. Jeg maatte have Vished, jeg maatte have en naturlig Forklaring paa dette Særsyn, ellers vilde jeg blive vanvittig af Skræk — det følte jeg. Jeg greb Hovedet paa ny, men aldrig har jeg faaet et saa overvældende Indtryk af Forkrænkelighedens Lov, som i dette Øjeblik. Hundreder af disse ækle, klamme Insekter, som man kalder Bænkebidere, myldrede ud af hver Aabning, hver Spalte paa Hovedets Overflade, og et Par af de lysende, slangelignende Tusindben, som Naturforskerne kalder Geophiler, snoede sig ud af Øjehulerne. Uvilkaarligt kom jeg til at erindre

Heines Ord, og næsten modstridende, kæmpende, som om jeg ikke længere kunde styre min egen Vilje, blev jeg tvunget til at gentage de frygtelige Linier:

»Ich seh' die Todten!
Sie liegen unten in den schmalen Särgen,
Die Händ' gefaltet und die Augen offen,
Weiss das Gewandt und weiss das Angesicht,
Und durch die Lippen kriechen gelbe Würmer.«

Næppe hørte jeg mine egne Ord, før de slog mig med Rædsel. Jeg kastede Hovedet tilbage i Kisten, satte med et Par Spring over de nærmeste Dynger uden at give mig Tid til at medtage Lygten, fløj, som pisket af Dæmoner, gennem den mørke Mølle, hvis Kværne og Hjul jeg syntes at høre, og standsede først i Fabrikkens store Gaard, hvor jeg ved Springvandet vaskede den medbragte Arm og rettede paa min derangerede Paaklædning. Derpaa stak jeg mit Bytte ind under min Kavaj, nikkede til den gamle Portner, der gnavent brummende lukkede mig ud, og traadte kort efter ind i mit Kammer med en Mine, som jeg troede fuldkommen rolig og sorgløs.

„Hvad Pokker er der i Vejen med dig, smaa Simsen?" raabte Sølling, da han saa' mig træde ind. „Du har da ikke set Spøgelser, eller lider du maaske af begyndende Tømmermænd? Det var da ogsaa Fanden til Tid, du var borte! Klokken er jo næsten tolv."

„Simsen er daarlig!" raabte Nansen. „Giv ham et Glas Vand, før han daaner."

„Men skænk det ikke for fuldt," raabte en anden. „Simsen taaler ikke ret meget i Aften."

Nu var Turen til mig at triumfere. Rask slog jeg Kavajen til Side og lagde mit Bytte midt paa Bordet uden at sige et Ord.

„Død og Kridte!" raabte Sølling i anatomisk Be-

gejstring. „Hvad er det for en Arm, du der har faaet fat paa? Ja, Simsen véd nok, hvad han gør. Vil I nu blot se, hvilken nydelig Pigearm, han der har taget til Indtægt. Se blot paa den Haand! Hvor fin og hvor lille, og hvor forbandet godt konserveret. Jeg er vis paa, at den passer Handske Nummer seks. Gud maa vide, hvem der har kysset og kælet for den?"

Armen gik rundt fra Haand til Haand under almindelig Beundring, og med hvert Ord, hver Ytring, der blev sagt, steg min Afsky og min Væmmelse for mig selv. En Kvindearm! — Hvorledes havde denne Kvinde været? Ung og smuk rimeligvis, sine Brødres Stolthed og sine Forældres Glæde. Tidligt var hun falmet hen, kærlige Hænder havde plejet hende, ømme Tanker og fortrøstningsfuldt Haab havde vaaget ved hendes Sygeleje. Roligt og mildt var hun slumret hen, og den Fred, der havde fulgt hende i Livet, havde man stræbt at give hende med i Døden; derfor var Kisten tømret af det tunge, svære Egetræ. Og nu, denne Haand, der havde vinket saa mildt til Afsked og Farvel, der havde ydet saa mangt et kærligt Haandtryk, der havde været saa attraaet og saa savnet — den laa nu paa et Anatomibord, ombølget af Tobaksskyer, begloet af nysgerrige Blikke og gjort til Genstand for den raaeste Spot. O, min Gud, hvor var det afskyeligt!

„Hør," sagde Sølling, da den almindelige Begejstring havde sat sig, „den Arm vil jeg s'gu have. Naar den bliver bleget med Klorkalk og fikset lidt op med Kopalfernis, saa vil det blive et udmærket Stykke. Den tager jeg med!"

„Nej," raabte jeg, „det faar du ikke Lov til. Det er urigtigt af mig, at jeg har taget den fra Kirkegaarden. Jeg gaar straks tilbage og lægger den igen."

„Nej, vil I høre!" raabte Sølling under de andres

ustandselige Latter. „Nu bliver Simsen saagu' kadaverlyrisk i Ordets egentlige Forstand. Jeg vil have den Arm, hvad det saa skal koste."

„Nej," raabte Niels Daae, „det er du slet ikke berettiget til. Den er jordfæstet og jordfundet, rent Højgodt, og vi andre har lige saa megen Ret til den, som du."

„Ja, hver kan jo tage sin Part," skreg en af Partiet.

„Nej, det tillader jeg aldrig," raabte Sølling. „Det vilde være den skændigste Vandalisme at skille den Arm ad. Hvad Gud har sammenføjet, skal intet Menneske adskille!" lagde han patetisk til.

„Sæt den til Auktion!" raabte Daae, for hvem Jurisprudensen pludseligt gik op. „Stille, mine Herrer, „il ne faut pas rire de la morte," som Napoleon sagde, da han rejste fra Moskov. Jeg er Auktionsholder, og Kirkegaardsnøglen skal indtil videre agere Hammer."

En ny Latterstorm paafulgte, da Daae med gravitetisk Værdighed tog Plads for Enden af Bordet og med snøvlende Røst og monoton Udtale opramsede: „Gøres herved vitterligt for alle, at der den fem og tyvende November, Midnat Klokken tolv præcis, paa Regensens Gang Nr. fem, uden flere Auktioners Holdelse vil blive opraabt til absolut Bortsalg en fin og fager Frøkenarm med tilhørende Inventarium af Haandrodsknogler, Mellemhaandsben, samt Fingerender i hel og forsvarlig Tilstand. Det bemærkes, at det bortsolgte maa afhentes umiddelbart efter Auktionen, saaledes som det ved Hammerslaget befindes; og gives vederhæftige Købere seks Ugers Kredit. — En dansk Skilling er buden!"

„En Mark!" raabte Sølling haanlig.

„To!" skreg en af Partiet.

„Fire!" replicerede Sølling. „Det er den ærlig

værd. Byd med, Simsen! Du ser jo ud, som du sad i en Vaskeballe med levende Hundestejler."

Jeg bød tvungent en Mark mere. Sølling drev den op til en Daler. Ingen gik højere, Kirkegaardsnøglen faldt, og Armen var Søllings.

„Vær saa god," sagde denne, idet han rakte mig et Markstykke, „det har du ærlig fortjent. Det er dine Haandpenge som Gravrøver. Resten skal du faa næste Gang, hvis du ikke foretrækker at stikke dem i Grisen."

Med disse Ord svøbte Sølling Armen ind i en Avis. Alle rejste sig, og kort efter buldrede det lystige Selskab ned ad Trapperne, Regensens Port blev knaldet i, Støjen tabte sig paa Gaden, og alt blev stille som i Graven.

Det var en underlig Overgang. Ør og fortumlet stod jeg selv og betragtede det modtagne Markstykke, som jeg endelig mekanisk puttede i Vestelommen. Mine Tanker var endnu i for stærk Bevægelse, mit Sind for oprørt til at jeg kunde sove. Jeg skruede Lampen op saa højt som muligt og greb mit anatomiske Kollegium for at læse mig i Ro; men det vilde ikke lykkes — dertil var Uroen i mit Sind for stor. Pludseligt hørte jeg en Lyd som af en svingende Perpendikel. Jeg hævede Hovedet og lyttede anspændt — hverken i mit Værelse eller i Værelset ved Siden af fandtes noget Ur — men Lyden blev ved. I det samme begyndte min Lampe at sprutte, den manglede aabenbart Olie. Lige som jeg vilde rejse mig for at fylde den paa ny, faldt mit Blik paa Dørstolpen lige overfor, og ganske sagte, men rytmisk og taktfast saa' jeg Kirkegaardsnøglen, som jeg havde hængt paa Dørstolpen, bevæge sig frem og tilbage i afmaalte Svingninger. Af og til var disse nær ved at standse; men da modtog Nøglen et Slag som af en usynlig Haand, og Svingningerne blev da saa stærke, at de truede med at

drive den helt rundt. Jeg blev et Øjeblik staaende med aaben Mund og stift stirrende Øjne; men Nøglen vedblev at svinge lige saa mekanisk, som Pendulet i et Ur. Jeg følte en isnende Fornemmelse trænge sig ned langs min Ryg, saa at jeg næsten krummedes tilbage, og Angestens Sved perlede paa min Pande. Endeligt kunde jeg ikke holde det længere ud. Jeg fo'r hen til Døren, greb Nøglen med begge Hænder, lagde den paa mit Skrivebord og pakkede „Loders Tavler" samt et Par andre Folianter oven paa den. Først da trak jeg Vejret igen.

Lampen var i Færd med at gaa ud, og jeg havde ingen Olie mere. Af og til blussede Flammen højt op og kastede et usikkert, flakkende Skær hen over mit Kammer. Skyggerne blev snart lange, snart korte — det var, som om de strakte sig og i usikre Skikkelser drog hen igennem Rummet. Med feberagtig Hast klædte jeg mig af, slukkede Lampen og sprang i Seng for at dræbe mine Syner.

Men her syntes de ret at vaagne til Live. Snart forekom det mig, at jeg stod paa Kirkegaarden og hørte Kirkefløjen hvine gennem Luften. Saa var jeg i Møllen; jeg saa' dens mange Drev og Tandhjul dreje sig mellem hverandre, og havde den største Møje med at undgaa dem. Saa var jeg i en uhyre lav, lang og bælgmørk Gang, hvor noget ubestemt forfulgte mig, og i den vildeste Rædsel fo'r jeg fremad, indtil jeg syntes at styrte ned i en bundløs Afgrund med en uhyre Vægt over mig. Saa fo'r jeg op af Halvsøvne, lyttede og spejdede og sank atter hen i min urolige Slummer. Pludseligt hørte jeg noget, der fra Loftet faldt ned paa min Dyne. „Surr, surr, snurr!" klang det hen over mit Hoved. Det var en stor Spyflue, der havde holdt Vinterkvarter i mit Værelse, og som den stærke Kakkelovnsvarme havde vækket. Nu fo'r den i store Kredse rundt i mit Værelse. Snart var den nær ved mit

Øre, snart hørte jeg den i Afstand, saa kom den atter tilbage, surrede hen over mit Ansigt, snurrede hen under Loftet, stødte an mod Kakkelovnen, faldt paa Gulvet, hvor den svirrede rundt i Støvet, fo'r saa atter hen over mig — surr, surr, snurr — det var utaaleligt, ikke til at holde ud. Endeligt hørte jeg den krybe ind i et Kræmmerhus med Puddersukker, som Hans havde ladet blive liggende i Vindueskarmen; jeg sprang op, lukkede Kræmmerhuset til, men den snurrede indeni næsten værre end før. Atter gik jeg til Sengs og forsøgte at sove, men det vilde ikke gaa. Jeg begyndte at tælle; først til hundrede, saa til tusinde og endelig mærkede jeg denne synkende Fornemmelse, som danner Forløberen for den egentlige Søvn. Jeg var i en yndig Have. Guldregnen lyste, Syringerne duftede, og Æbleblomsternes fine, rosenrøde Blade flagrede som Sommerfugle gennem Luften, naar den milde Vaarvind pustede dem fra hverandre. Ved Siden af mig gik en dejlig ung Pige. Jeg kendte hende saa godt, og dog var det mig umuligt at erindre hendes Navn eller blot angive, hvorledes vi var kommen til at vandre med hinanden. Af og til stod hun stille for at beundre en tidlig udsprungen Blomst eller en spraglet Bille paa et Blad. Saa vandrede vi i fuld Tryghed videre paa de grusbelagte Gange, hvor Ribsbuskene og Stikkelsbærrene blomstrede, og hvor jeg tydelig kunde høre Biernes Summen, medens de boltrede sig i Blomsternes Klynger. Pludseligt gik en kold Trækvind gennem Haven; den unge Pige skjalv, og hendes Kinder blev blege.

„Fryser du ikke?" sagde hun til mig. „Jeg fryser! Mærker du det ikke? Det er Døden, som kommer?"

Jeg vilde svare; men i det samme gik et nyt, stærkere isnende Vindpust gennem Haven. Bladene visnede paa Træerne, Blomsterne sænkede deres

Hoveder, og Bierne sank døde til Jorden fra Ribsbuskenes Klaser.

„Den kommer!“ hviskede hun skælvende. Jeg vilde trykke hende op til mig; men det var, som om hendes Skikkelse blegnede, opløstes og stod uklart i Luften. Da jog et tredje, endnu skarpere Vindpust igennem Haven. Løvet fløj gult og vissent i store Dynger hen ad Jorden og hvirvledes atter vildt op i Luften. De blomstrende Buske blev sorte og nøgne, Kors og Gravminder skød sig frem under de afbladede Træer — jeg var atter paa Kirkegaarden, og den rustne Kirkefløj hvinede hæst igennem Luften. Ved Siden af mig stod en stærk, malmbeslagen Egetræs Kiste med en Metalplade paa Laaget. Jeg bøjede mig ned for at læse Indskriften — da rullede pludseligt Laaget tungt til Siden, og op af Kisten hævede den unge Pige sig, som jeg havde set i Haven. Jeg vilde ile hende til Hjælp og gribe hende i mine Arme, da, o Rædsel! — saa' jeg paa de glasagtige Øjne, at det var hin faldne Kvinde, som jeg havde set nikkende ved Tællepraasen i Vinduet. Vildt slyngede hun sine Arme omkring mig og drog mig nedad mod Kisten. Vejret forgik mig, jeg skreg højt om Hjælp og — vaagnede derved.

Mit Kammer forekom mig usædvanligt oplyst, men jeg huskede, at det var Maaneskin og tænkte ikke videre derover. I øvrigt syntes mange Ting i Drømmen at finde deres naturlige Forklaring i de Omgivelser, hvorunder jeg havde sovet. Fluen snurrede endnu i Kræmmerhuset som en hel Bisværm; et af de øverste Vinduer var sprunget op, og den kolde Nattevind trængte derigennem ind i mit Kammer. Jeg sprang op for at lukke det, og først nu saa' jeg, at det stærke, hvide Lys, der fyldte mit Værelse, ikke kom fra Maanen, men ligesom straalede ud fra Kirken lige overfor. Samtidigt dermed hørte jeg Klokkerne ringe, først dæmpet og ligesom

langt borte, saa stærkere og stærkere, indtil de endeligt, blandede med Orgelets Brusen, som en mægtig Tonestrøm bølgede imod mine Vinduer. Jeg stirrede ud og vilde næppe tro mine egne Øjne. Husene i Landemærket var alle smaa, én Etages Bygninger med Karnap og Tagrender af Træ, der endte i udskaarne Dragehoveder. De fleste havde Svaler eller Altaner med udskaaret Tralværk, og Indgangen til dem alle dannedes af høje Stentrapper med Messing-Rækværk, hvis blankt polerede Kugler glimrede i Lysglansen. Men det, der mest forbavsede mig, var Kirken. Den laa ikke som ellers. Rundetaarn vendte ned imod Købmagergade, og Kirkens Facade med Stræbepillerne og de spidsbuede Vinduer vendte mod Regensen. Kirken var glimrende oplyst, og nu først gik det klart op for mig, at den stærke Lysning, der fyldte mit Værelse, hidrørte derovrefra. Maalløs blev jeg staaende. Klokkeklangen og Orgelets Brusen sitrede hen igennem Luften, og op ad Kirkens Midtergang saa' jeg et stort Brudetog langsomt bevæge sig hen imod Alteret. Lidt efter lidt kunde jeg skelne de enkelte Skikkelser. Alle var de i gammeldags Dragter. Damerne i Brokade og Atlask og med Perlekranse i det højt opsatte, stærkt pudrede Haar; Herrerne for det meste i Uniform med Knæbenklæder, Kaarde og Chapeaubas under Armen. Dog var det mest Bruden, der tildrog sig min Opmærksomhed. Hun var klædt i hvidt Atlask, og mellem de pudrede Lokker, som halvt skjultes af det nedfaldende Slør, slyngede sig en vissen Myrtekrans. Ved hendes Side gik Brudgommen i rød Uniform og med Stjerne paa Brystet. Langsomt nærmede de sig Alteret, hvor en gammel Mand i sort Ornat og hvid Allongeparyk ventede dem. De traadte hen til ham, og jeg kunde tydelig se, at han oplæste Ritualet af den Alterbog, han holdt i Haanden, og hvis Guldsnit funklede i Lysglansen.

En af Følget traadte frem og spændte Kaarden af Brudgommen, som derpaa rakte sin højre Haand hen imod Bruden. Hun vilde række ham sin, men i samme Øjeblik sank hun afmægtig om. Hele Følget trængte sig sammen og flokkedes om Bruden, der laa afmægtig paa Alterets Trin — da slukkedes pludseligt Lysene, Orgelklangen forstummede, og Skikkelserne flød som blege Taagemasser over i hverandre.

Ude paa Pladsen tog Lyset imidlertid til, Klokkeringningen vedblev, og pludseligt sprang Kirkens Portal op til begge Sider, og det selv samme Brudetog bevægede sig hen over Pladsen. Jeg vilde flygte, men det var mig ikke muligt at bevæge en Muskel. Stiv og ubevægelig maatte jeg stirre ud paa de blege, aandeagtige Skikkelser, der rykkede mig nærmere og nærmere. Først kom Præsten, saa Brudgommen med Bruden, og idet den sidste hævede sine Øjne i Vejret og fæstede Blikket paa mig, saa' jeg, at det var den unge Pige fra Haven. Der var noget saa smerteligt, saa vemodigt og bønligt bedende i dette Blik, at jeg næsten ikke kunde holde det ud; men aldrig kan jeg skildre den rystende Fornemmelse, der gennemfo'r mig, da jeg pludseligt opdagede, at det højre Ærme paa hendes hvide Atlaskes Kjole hang tomt og slapt ned.

En isnende Skræk betog mig. Jeg følte, at Skaren havde et Hverv. Jeg vidste, at den vilde komme og kræve mig til Regnskab, skønt Regensens favnetykke Mure laa mellem den og mig. Rystende blev jeg staaende, indtil det sidste Par var forsvundet fra Pladsen, da hørte jeg Regensens Klokke lyde — ikke som ellers med en munter, fornøjelig Klang, men med en underlig hæs, tør og sprukken Lyd, og lidt efter knagede Porten paa sine Hængsler. Jeg vendte mig om imod Døren. Jeg vidste, at den var lukket, og dog vidste jeg, at det ikke vilde

hjælpe; at de vilde trænge igennem, selv om der var lagt en Jærnmur mellem dem og mig. Underligt glitrede og susede det frem gennem Luften, snart som Silke og Atlask, der stødte an mod Trappernes Trin og Dørenes Karme, snart som det tørre, raslende Siv, naar Vinterstormen sukker igennem det. Nærmere og nærmere kom de rædselsfulde Skikkelser. Døren gik ikke op, men det var, som om Murene var bløde Taager for de truende Aander, som om der for dem intet fast, intet uigennemtrængeligt gaves. Tættere og tættere stimlede de sammen om mig med mørke, truende Miner, smallere og smallere blev Pladsen mellem dem og mig, mere og mere trængtes jeg ind i min Krog, indtil jeg næsten havde dem som en Byrde paa mit Bryst, som en knugende Fornemmelse paa hvert enkelt Punkt af mit Legeme. Endeligt syntes der ikke at kunne være flere i Rummet. De Atlaskes og Silkes Kjoler glitrede og gnitrede ikke længere omkring mig; der blev en Dødsstilhed, under hvilken jeg saa' den gamle Præst træde frem imod mig med Alterbogen i Haanden.

„Hvad vil du?" hørte jeg det sige inden i mig selv. Jeg følte, at jeg bevægede Læberne; men det var mig ikke muligt at frembringe nogen Lyd med dem. Den gamle maatte imidlertid kunne høre mine Tanker; thi han hævede Haanden og sagde med en forunderlig dyb og dog klangløs Stemme: „Graven er hellig og ukrænkelig! De dødes Fred bør ingen forstyrre."

„Hellig og ukrænkelig!" klang det gennem Skaren, som naar et usikkert Ekko taber sig mellem Træernes Stammer.

Jeg var forfærdet i mit inderste, Jeg følte en uimodstaaelig Trang, den mest brændende Lyst til at falde paa Knæ og trygle om Naade og Tilgivelse; men det var, som om der paa min Tunge sad en

gækkende Dæmon, der tvang mig til at svare: „Saa sker Graveren en Ulykke! Han lægger hver Dag nye døde til de gamle, og lever dog lige glad for det.“

„Han gør kun sin Pligt,“ svarede Aanden, „og ingen vil dadle ham derfor; men den, som i Livets Overmod krænker Gravens Fred, han skal ikke gaa Ram forbi.“

„Han skal ikke gaa Ram forbi!“ klang det atter fra Skaren med Røster, som naar den susende Efteraarsvind jager de gulnede Blade hen over Jorden.

„Hvad vil I? Hvad fordrer I?“ raabte jeg i Dødsangestens højeste Fortvivlelse.

„Giv Graven tilbage, hvad Gravens er!“ lød atter den samme, dybe Røst.

„Giv Graven tilbage, hvad Gravens er!“ klang det atter fra Skaren, der paa ny truende stimlede sammen om mig.

„Det er umuligt! Jeg kan det ikke, jeg har solgt den, solgt den ved Auktion!“ raabte jeg fortvivlet. „Den var jordfæstet og jordfundet. Fem Mark og otte Skilling! Ingen højere? Armen er Søllings!“

Der gik et Skrig, et hvinende Hævnens og Fortvivlelsens Skrig gennem Skaren. Som klamme Taager strømmede de ind over mig og knugede mig med en Magt, som om jeg skulde kvæles. Det funklede og glimtede for mine Øjne, og jeg hørte et tungt, dumpt Brag, medens jeg brødes med disse Skikkelser, der intet materielt Holdepunkt frembød. Aldeles ude af mig selv stødte jeg Vinduet op, og idet jeg gjorde en Anstrengelse for at springe ud paa Gaden, raabte jeg i Fortvivlelsens højeste Rædsel: „Hjælp! Mord! Man myrder mig!“

Genlyden af min egen Stemme, der endnu klang gennem mit Værelse, fik mig til at vaagne. Jeg sad i bar Skjorte i Vindueskarmen med det ene Ben halvt udenfor og holdt mig med begge Hænder

krampagtigt fast i Vinduesposten. Nede paa Gaden stod Vægteren i Træsko, med Morgenstjerne og Kabuds, og stirrede forbavset paa mig, medens lette Taageskyer, Nattens frygtelige Syner, som en hvidlig Damp trak bort gennem Vinduet. Udenfor laa Novembertaagen, graa og klam, og alt som den friske Morgenluft kølede mine Kinder, vendte ogsaa Besindelsen tilbage. Jeg saa' paa Vægteren. Gud velsigne ham! Det var en rigtig haandgribelig, haandfast, materiel Vægter, og ikke et Nattens skuffende Gøglebillede. Jeg saa' paa Rundetaarn. Hvor tog det sig massivt, ærværdigt og uflytteligt ud, som det der stod, graat i graat, i Morgentaagen! Jeg saa' over til Landemærket. Der var Lys i Bagerens Butik, og en Tørvebonde stod udenfor og bandt Muleposerne paa sine Heste. Jeg skævede halvt ængstelig ind i mit Kammer; men alt var, som det skulde være. Min højryggede Lænestol, mit vindøjede Barberspejl, min svejbenede, gamle Sofa, alt stod der — ja, selv Kræmmerhuset med Puddersukkeret laa endnu i Vinduet, og Fluen snurrede deri. Jeg følte ved mig selv, at jeg var vaagen, og at Dagen brød frem. Hurtigt hoppede jeg ned ad Vinduet og vilde atter begive mig til Sengs — da stødte min Fod paa noget skarpt og haardt. Jeg bukkede mig ned for at tage det op, famlede i Halvmørket paa Gulvet, og stødte paa en lang, tør og halvmuggen Arm, der mellem de stive Fingre holdt et sammenrullet Papir. Jeg famlede paa ny og fik fat paa et Par andre, der ligeledes havde sammenrullede Papirer stukne ind mellem Fingrene. Nu begyndte jeg at tvivle paa min Forstand. Jeg vidste, at hvad jeg havde set, var en Følge af min ophidsede Fantasi, en Drøm, der mod sin Slutning havde antaget Sansebedragets Karakter. Jeg vidste, at jeg var vaagen, at det hele havde været en Hallucination, og dog forelaa her faste og uigendrivelige Beviser paa det

modsatte. Jeg troede virkeligt, at jeg var paa Vejen til at blive gal, og med feberagtig Hast aabnede jeg den første Papirsrulle. Der stod blot: „Sølling".

Jeg greb den næste og rev den op; der stod: „Nansen".

Endnu havde jeg Kræfter nok til at gribe og aabne den tredje; der stod: „Simsen". I samme Øjeblik styrtede jeg bevidstløs om paa Gulvet.

Da jeg kom til mig selv igen, stod Niels Daae ved Siden af mig med en tom Vandkande, hvis Indhold endnu dryppede ned fra Sofaen, paa hvilken han havde lagt mig.

„Der, drik den!" sagde han indsmigrende til mig, „saa kommer du nok til Hægterne igen. Det er en fortræffelig Charente Cognak; jeg tog selv en Dram først."

Forvildet stirrede jeg omkring mig og nippede til Glasset, hvis kraftige Indhold hurtigt satte mine Livsaander i Virksomhed.

„Hvad er der sket?" spurgte jeg med mat Stemme.

„Aa, egentlig intet af Betydning," svarede Niels Daae. „Du har blot været paa Veje til at tage dig selv af Dage ved en lille Kulilteforgiftning. Det er da ogsaa nogle forbandede Spjæld, der sidder paa de gamle Kakkelovne her paa Regensen. Stormen i Nat maa have slaaet det i, hvis du ikke har været saa genial selv at lukke det, førend du gik til Sengs. Havde du ikke faaet det Vindue op, lille Simsen, saa havde du været saa langt paa Vejen til Himmerig, at en gammel Cognak ikke havde kaldt dig tilbage igen. Drik saa en lille en til!"

„Hvordan er du kommen herop?" spurgte jeg, idet jeg satte mig over Ende.

„Gennem Døren paa den simpleste og naturligste Maade af Verden," svarede Niels Daae. „Jeg havde Vagt i Nat paa Hospitalet; men desformedelst, at jeg havde drukket temmelig megen Punch hos Lars

Mathiesen, sov jeg mere end jeg vaagede, og fandt det derfor passende at skulke af henimod Morgenstunden. Da jeg saa gik hjem til Krystalgade, kom jeg forbi Regensen, og da saa' jeg din elskværdige Person sidde overskrævs i Vindueskarmen i bar Skjorte og animere Vægteren ved at raabe Brand, Gevalt, eller saadant noget. Saa lykkedes det mig endeligt at banke Jensen op dernede, og gennem hans Vindue kom jeg ind paa Regensen. Det er ogsaa en Manér at lægge sig i bar Skjorte midt paa Gulvet!"

„Hvorfra kommer de Arme dér?" spurgte jeg endnu halvt forvildet.

„Aa, Fanden i Vold med Armene!" raabte Niels Daae. „Se blot til, du kommer paa Benene. De Arme dér? Det er jo ikke andre end dem, jeg selv har skaaret af. Det var et udmærket fiffigt Indfald. Du véd jo, hvor gnaven Sølling bliver, naar man vil have ham til at høre op med en Manuduktionstime. Nu havde jeg faaet de Gæs derovrefra og vilde gerne have jer med hos Lars Mathiesen. Jeg vidste, at I skulde læse over Armens Osteologi, og saa gik jeg op til Sølling, lukkede mig ind med hans egen Nøgle, og tog Armene af hans Skeletter. Det samme gjorde jeg her paa Regensen, og dine kneb jeg, medens du var nede paa Læsestuen. Er det dig, der har været saa genial at rive dem ned ad Reolen og tage Etiketterne af dem? Jeg havde mærket dem saa kønt med smaa Papirsstrimler, for at enhver kunde faa sine tilbage."

Uden at sige et Ord klædte jeg mig paa og var snart med Daae under Armen ude i den friske, kølige Morgenluft.

I Krystalgade skiltes vi, og jeg vandrede ufortøvet op til Vestervold, hvor jeg vidste, at Sølling boede. Uden at agte paa hans gamle Værtindes Indsigelser gik jeg ind i Kammeret, hvor han endnu

sov de retfærdiges Søvn. Her tog jeg Armen, som endnu, indpakket i Papir, laa paa hans Skrivebord, lagde Markstykket i Stedet og ilede saa hurtigt, som det var mig muligt, tilbage til Kirkegaarden.

Hvor forunderligt var ikke alt forandret, da jeg paa ny betraadte dens Grund? Nattetaagen havde lettet og hang som glimrende Rimperler i Træernes Grene, hvor Spurvene kvidrede. Ingen af Arbejderne var endnu til Stede; alt var saa tavst, saa morgentidligt ensomst. Jeg vandrede hen til den store Hængeask og stod atter ved den svære Egetræs Kiste. Forsigtigt lod jeg mit røvede Bytte glide ned i den og bankede med nænsom Haand de rustne Søm til, just som de første Straaler af den blege Novembersol spillede hen over Kirkegaarden — først da følte jeg mig lettet.

Doktor Simsen tav og saa' sig om i Kredsen med et spørgende Blik. Udenfor klingede Klokkespillet paa den lille, isabellafarvede, hovedrystende Nordbagge, og kort efter svandt den muntre Doktor i Julenattens Taager, medens Ungdommen tavst stirrede efter ham fra Præstegaardens gamle, ærværdige Stentrappe.

Schimmelmanns Hest.

(1868).

For en ti til femten Aar siden laa Hellebæk i sin Uskyldighedstilstand. Ingen Nordbane bragte Københavnerne til Helsingør, intet Marienlyst prangede med sortklædte Opvartere. Hamlets Grav var endnu ikke opfunden, og naar en enkelt fremmed fra Hammermølleskoven forvildede sig ind i Hellebæk eller Aalsgaarde, kunde han være vis paa at trække beundrende Tilskuere til Vinduerne. Den lille Fabrikby laa stille og rolig i Sommerens Solskin med sine hvide Huse og klaprende Møllehjul. I Aalsgaarde tørrede Mændene deres Garn, medens Kvinderne syslede foran Huset med Naal og Filérpind — man kendte næppe de fremmede, endnu mindre havde man lært at trække dem op som andre Fiske.

Det var i denne lykkelige Periode, at jeg færdedes i Hellebæk; thi disse dybe, dunkle Skovsøer, denne Vegetation, der broderligt forbinder Bøgen og Anemonen med Birken, Enebærret og Lyngen, husede en hel Verden for sig, travle, rastløse Beboere, hvis Færd det nok var værd at gøre sig bekendt med.

Min Tid var delt mellem Skoven og Kroen — man havde endnu en vis Sky for at leje sine Værelser ud. Hvor tydeligt husker jeg endnu Kroens

store Sal med dens blaablomstrede Sofa, de forunderlige, gammeldags Stole, den rødmalede Fyrretræs Kommode med de halsstarrige Skuffer, der altid vilde ud, men, ligesom i Nydelsen af deres Frihed, aldrig ind igen. Hvor klart ser jeg ikke den mærkværdige Pasteltegning, om hvilken jeg endnu svæver i Uvished, hvad enten den betød Mariæ Himmelfart eller Musernes Dans paa Helikon, og som var en Gave til Huset fra en mere naiv end talentfuld Kunstnerinde i Omegnen.

Alle disse Herligheder hørte mig til. Hele Kroen stod til min Raadighed, med Undtagelse af Skænkestuen og Butikken, hvor der dreves Handel med Kaffe, Sukker og „Ekscetera", som der stod paa Skiltet. Dog var der ét, der gjorde en Indskrænkning i min Ejendomsret, og det var Lørdag Aften. Da samledes Folk fra Land og By, ikke til politisk Vrøvl over en halvgammel Avis, men til en ordentlig, solid Dram, til en Dans, og somme Tider til en Tvekamp, hvor man dog hverken anvendte Kaarder eller Pistoler. Her lærte jeg Mænd at kende med haarde, barske, vejrslagne Ansigter, og dog med Barnets hele Naivetet og Godmodighed; Mænd, som stod lige fast, hvad enten de bandt an med en Trepægleflaske paa Land eller en Bramsejlskuling paa en svajende Merseraa. Jeg kunde nævne mange af disse, men jeg dvæler kun ved én, Baadsmanden, min Ven, Niels Kei.

Niels Kei og Søen havde været uadskillelige, dog kun til en vis Periode. Fra Skibsdreng var han bleven Matros, fra Matros Baadsmand. Saa havde han faaet nok af Krigerberømmelsen, som havde kostet ham noget af den højre Kind med tilsvarende Bakkenbart. Han var bleven Fisker, baade efter egentlige Fisk og efter de Kaptajner, der for Modvind laa stille i Sundet, og med hvem han drev en ikke ubetydelig Kadrejerforretning. En skøn Dag solgte

han sine Garn og Net for en Snes Daler, købte sig en Vogn og en Hest for halvandet Hundrede, og nu var han, hvad der vilde krænke ham dybt, hvis han hørte det, en underlig Mellemting af Vognmand og Fisker — efter Kaptajner.

Men han var tillige noget andet. Han var Hellebæks Gaade, dens Mysterium, dens uløselige Sfinks. Hvor havde Niels Kei faaet den brune og den lille, lette, nymalede Fjælevogn fra? — eller for at gaa lige til Sagen: Hvorfra havde han faaet Pengene? Havde han levet paa Sicilien, vilde man have sagt, at han havde fundet „den døde Mand". I Hellebæk mumlede man i Krogene, rystede paa Hovedet og skottede hemmeligt efter den brune, naar den med Fjælevognen, Niels Kei og en fremmed rullede ned ad Vejen mod Helsingør.

Niels Kei tog en Rigsdaler for denne Venskabstjeneste; men jeg, Studenten, kørte for tre Mark, „thi man skal ikke være ublu," mente han. Niels havde en ganske særegen Maade at behandle sin Hest og sit Køretøj paa. Gjorde han Linerne fast, var det med et Halvstik, som bandt han Skødet paa et Storsejl. Sad han paa Bukken, skrævede han ud med Benene og stemte dem mod Vognkarmens forreste Rand, som roede han en Aare i en Jolle, og vilde han muntre den brune, havde han nogle ganske mærkelige Slag med Linerne, Slag, der paa en paafaldende Maade mindede mig om en Mand, der pilker Torsk. Men den brune forstod ham, og han forstod den, og det var jo Hovedsagen.

Saaledes rullede vi en Efteraars Aften hen ad Vejen til Helsingør. Niels Kei med en uvognmandsmæssig Sydvest paa Hovedet, thi han mente, at vi nok fik Regn fra Nordost; jeg i Baldragt og Hestedækken. Vejen gik gennem Hammermølleskoven, forbi den mørke Bondedam og op imod Kobberdammen under gensidig Tavshed; thi Niels Kei syntes ikke

oplagt den Aften, og havde ikke sit sædvanlige lune, smørrede Grin. Pludseligt sagde han:

„Véd Studenten af, at Ole Hansen er død i Nat? Det var min Ven!“

„Ole Hansen!“ udraabte jeg. „Hvoraf?“

„Af for meget Vand; han er druknet,“ svarede Niels Kei tørt. — „Ja, det kunde man nu have sagt sig selv,“ føjede han halvdæmpet til, medens han langede ud efter den brune med en Bevægelse, som kastede han en Trosse paa Land.

„Har han da druknet sig?“ spurgte jeg.

„Druknet sig?“ gentog Niels foragteligt, „der er ingen Fisker, der drukner sig. Jollen laa med Bunden i Vejret ret ud for den sorte Sten, og Ole Hansen lidt sønder paa ind imod Stranden — død som en Sild.“

„Hvordan kunde man da sige sig det i Forvejen?“ vedblev jeg.

Niels Kei trykkede med den venstre Haand Sydvesten fastere paa Hovedet, pilkede den brune med den højre, og sendte mig et meget sigende Blik.

„Skal han ligge her?“ spurgte jeg, idet vi kørte forbi den lille Skovkirkegaard, hvis hvide Mure farvedes gule af den nedgaaende Sol.

„Nej,“ sagde Niels Kei, „Fiskerne gaar Nord paa.“

Næppe havde han sagt dette, før den brune pludseligt stod stille midt paa Vejen med et Ryk. Derpaa skuttede den sig, som om den rystede Fluer af hele Kroppen, virrede med Hovedet og var ikke til at faa af Stedet.

„Hum!“ sagde Niels Kei med en særegen Betoning og lod Tøjlerne synke.

„Hvad er det?“ spurgte jeg.

„Aa, det er saadan en Uting,“ brummede han og i samme Øjeblik fo'r vi af Sted, som om den brune havde Sporerne i Siden.

„Har Studenten noget imod at køre en lille Om-

vej?" spurgte Niels, hvis Mine var bleven meget betænkelig.

„Som De vil," svarede jeg, og dermed drejede vi op ad en Bivej til højre, der førte ind i Skoven.

Den brune travede flinkt fremad, indtil vi naaede en Stendysse til venstre, omringet af mægtige, enestaaende Bøge. Her skuttede den sig igen, virrede med Hovedet og lagde Ørerne tilbage.

„Tænkte jeg det ikke nok?" sagde Niels Kei med Overbevisningens hele Sikkerhed. Vi skulde aldrig have kørt paa en Fredag."

Derpaa stod han af Vognen, søgte en Sten op, kastede den hen paa Dyngen og steg saa til Vogns igen. I samme Øjeblik fik den brune nyt Liv, og vi rullede atter hen ad Vejen.

„Hvad var det, De gjorde der, Niels?" spurgte jeg.

„Aa, det er kun saadan en Manér," sagde han kort, „jeg lagde kun Sten for Skimmelmands Hest."

„Hvad er det for en?" spurgte jeg.

„Ja, Studenten er nu saa boglærd," svarede Niels Kei tøvende, „at han vel næppe tror paa, hvad vi andre véd er sikkert og vist."

„Jo vist gør jeg saa, Niels," sagde jeg, „der er mere imellem Himmel og Jord, end de lærde forstaar sig paa."

„Ja, det er der, det er vist," sagde han, „og naar Studenten vil lade være at grine ad mig, skal jeg fortælle ham det hele. — Se, denne Skimmelmand, han, som byggede Fabrikken, han var nu en Tysker, og en stor — —." Her holdt Niels Kei pludseligt inde, og betragtede mig med et Blik, som om han vilde læse min Mening.

„Ja vel," sagde jeg.

„Han havde meget at gøre med denne Syvaarskrig," vedblev Niels Kei. „Det kneb dengang stærkt med Foder til Hestene, og saa skulde denne Skimmelmand besørge Havren, for han var nok ansat

som Proviantforvalter. Men hvordan det nu gik eller ikke, saa kunde Preusserkongens Heste aldrig hamle op, hverken med Franskmændenes eller Russernes, og saa lod Preusserkongen Skimmelmand kalde for sig. Men han havde lugtet Finten i Forvejen, og skønt et helt Husarregiment satte efter ham, saa var han dog bestandigt i Forvejen; for han havde en Graaskimmel, som ingen af de andre kunde tage det op med. Saa kom de til sidst til den Flod Elben langt der nede i Tyskland, og der svømmede Skimmelmands Hest over, men Husarerne druknede, hver evige en. Saa bar Hesten ham helt op i Jylland, og til sidst kom han til København, og der var det nok, at han kaldte sig „Skimmelmand", fordi Skimlen havde frelst ham; ellers havde han nok heddet noget andet før. Saa fik vores Konge, Frederik den Femte eller Fjerde, nok fat i ham, og gjorde ham til Manister og lod ham bygge Fabrikken her, som er et Fittekommis, for han var nok ellers en duelig Mand. Da nu Preusserkongen fik det at vide, saa lod han Tiden gaa hen, til Krigen var endt, og de alle troede, at det hele var glemt, sendte han en Debetasion eller saadan noget til vor Konge, og saa skulde da Skimmelmand ned og hilse paa sine Landsmænd. De laa nu paa et stort Fregatskib ud for Trekroner, og Kaptajnen havde Ordre, at lige saa snart Skimmelmand satte sin Fod paa Dækket, skulde de stikke til Søs med ham. Chaluppen laa nede ved Toldbodtrappen med det preussiske Kongeflag, og Skimmelmand var allerede ude paa Toldboden. Der stod nu en Livvagtskarl, som hed Schultz, for han var egentlig en Holstener og kunde snakke Tysk saa godt som nogen. Han havde nu Dagen i Forvejen siddet inde i Brokkens Bod og drukket sammen med Matroserne fra det preussiske Skib, og der havde han hørt, at det hele nok var en Filurenstreg for at fange denne

Skimmelmand og bringe ham tilbage til Preusserne igen. Han turde nu ikke sige noget, da Manisteren gik forbi med de høje Herrer, men saa blinkede han ad ham og gjorde et Tegn, som en, der faar Haandjærn paa. Se, det forstod nu Skimmelmand straks, for han var en stor Lucifer, og saa sagde han, at han havde glemt nogle Papirer oppe paa Slottet. De vilde nu saa bestemt have en af Lakajerne til at løbe efter dem; men Skimmelmand sagde, at han maatte hente dem selv, og saa gik han op paa Slottet, og der blev han. Preusserne ventede og ventede; men da de kunde mærke, at det hele var et Krigspuds, stak de i Søen igen, og Skimmelmand gik da fri for den Gang. Men saa skrev Preusserkongen til vor Konge, at han skulde sætte Skimmelmand under Jærn og Laas, og det maatte vor Konge da ogsaa love at gøre. Se, derfor gav Kongen ham det store, forgyldte Jærnstakit uden for hans Gaard i Bredgaden; det staar der endnu den Dag i Dag, og kan ses af enhver. Det sidste véd jeg nu er vist og sandt, for jeg har selv hørt det af den gamle Schultz, ham, Livvagtskarlen, som blinkede ad Skimmelmand, og som derfor blev ansat som Inspektør ved Fabrikken. Det andet har jeg læst mig til, og det kan derfor gerne være, at det kun er historisk."

„Men hvad blev det da til med Hesten?" spurgte jeg.

„Ja, Hesten," gentog Niels Kei med et sky Blik omkring sig. „Se, det var nu ingen rigtig Hest, det. Det kan da enhver jo ogsaa nok vide, som saa', at den blev begraven her inde i Skoven, som et andet kristent Menneske, ikke at tale om, hvad den havde gjort og endnu gør."

Her var det øjensynligt, at Niels igen kom ind paa det mystiske; thi han saa' ud efter nogle optrækkende Skyer og tav.

„Naa, hvad gør den?“ frittede jeg.

„Ja, det er det, Studenten naturligvis ikke vil tro,“ mumlede Niels Kei. „Den gaar omkring og græsser ved Kirkegaarden uden Hud og Haar, ja, uden at der er saa meget som en Pille Kød paa den. Møder den Folk, gaar den af Vejen lige paa én Gang; men endnu er det aldrig slaaet fejl, at den, der har mødt den, er gaaet i Grav tre Dage efter. Bæsterne kan kende, hvor den har gaaet; for de har nu langt mere Forstand paa de Dele, end vi andre. Saa er der ikke andet for, end at korse en Sten af og lægge den for Skimmelmands Hest, ellers faar de Dødkuller eller andet Skab. Deraf er Stendyssen kommen hist henne.“

„Saa' da Ole Hansen Schimmelmanns Hest, før han døde?“ spurgte jeg.

Niels vendte Skraaen over i den anden Side af Munden, kastede en ny Trosse hen over den brune og sagde, ligesom i Luften: „Først hørte han den en Nat i Aalsgaarde; siden mødte han den ved det vestre Hjørne af Kirkegaardsmuren ud imod Teglværket. I Aften er den ude igen.

„Hvoraf véd De det, Niels Kei?“ spurgte jeg.

„Det har hun aldrig gjort før,“ sagde Niels, og jog paa den brune med Pisken. „Den er ude igen i Aften. — Nu faar vi Regn.“

„Men er det hele ikke den gamle Historie om Helhesten?“ sagde jeg og hyllede mig i Dækkenet.

„Helhesten!“ gentog Niels foragteligt. „Ja, Studenten kan jo tro, hvad han vil. Helhesten? Den er jo historisk!“

„Naa, fik saa Studenten sig en Kæreste?“ spurgte Niels Kei, da jeg fra en af Kronborgs hyggelige,

oplyste Sale traadte ud i den skumle, nattemørke Slotsgaard.

„Nej, ikke den Gang, Niels."

„Nu vel, saa kør' vi uden hende; det er ikke alle Folk, der kan have Kærester. — En Kavaj havde maaske ogsaa været bedre," føjede han til, idet jeg tog Plads paa Sædet ved Siden af ham; „tag begge Dækkener, Student, jeg behøver ingen."

Natteluften var kold og bidende; Nordostvinden stod lige ind fra Sundet og bragte mod Sædvane Regn. Klokken slog tolv, da vi rullede hen over den dundrende Træbro. Mørket var saa tæt, at vi næppe kunde skelne Palisaderne, og Lygter var en Luksus, som Niels Kei endnu ikke kendte.

Overgangen fra den livlige, brusende Balmusik til Sundets melankolske Bølgeslag, fra Lyset, Duften og Samtalen til Mørket, Kulden og Natteensomheden var saa stor og pludselig, at jeg i dyb Tavshed dampede paa min Cigar, uden at agte paa den usædvanligt livlige Konversation, som Niels Kei førte snart med mig, snart med sig selv og den brune.

Vi var ikke naaede ret langt ud paa Landevejen, før jeg mærkede, at der var noget i Vejen baade med ham og den. Niels var ikke fuld, og den brune ikke kulret; men Niels havde dog taget temmelig fast paa Flasken, og den brune havde af og til Nykker, der tiltog, jo mere vi nærmede os Skoven.

Her aftog imidlertid Niels Keis Lystighed i en mærkelig Grad, og da vi havde kørt lidt under de dunkle Graner, som her trænger ned lige til Vejen, sagde han pludseligt:

„Her er fælt mørkt, Hr. Student!"

„Tænd en Cigar, Niels, den lyser," sagde jeg, idet jeg rakte ham mit Cigarfoderal.

„Tak, det er Utid at ryge nu," sagde Niels til min store Forbavselse. Lidt efter kom vi forbi den

første Dam, og der vilde han dreje om ad Skovvejen til venstre.

„Holdt, Niels!“ raabte jeg. „Det gaar aldrig; vi vælter i den første Tørvegrav paa Vejen.“

„Lad mig om det,“ sagde Niels Kei i en Tone, der ikke var ham egen, „jeg har Ret til at køre Studenten, hvad Vej jeg vil, naar jeg blot kommer til Hellebæk med ham.“

„Og jeg har Ret til at springe af, hvor jeg vil!“ raabte jeg noget irriteret over Niels' mærkelige Manøvre. „Nu gaar jeg til Fods Resten af Vejen, saa kan De køre i Moser og Tørvegrave, saa meget De lyster.“

Niels betænkte sig et Øjeblik; derpaa tog han den brune ved Bidslet og trak den frem over Vejen.

„Nej, det kan jeg aldrig være bekendt,“ mumlede han mere til sig selv end til mig. „Sid op, Hr. Student! Lad os saa køre i Guds Navn; men sker der noget, kommer det over Dem.“

Pludseligt faldt Niels Keis Historie, som jeg ganske havde forglemt under Ballets Tummel, mig i Sinde, og jeg sagde leende:

„De er da ikke bange for Schimmelmanns Hest, Niels?“

Det gav et Sæt i ham, da jeg udtalte disse Ord, og han mumlede noget ved sig selv, som jeg ikke forstod. Lidt efter kom vi op paa Bakken, hvor der var lidt lysere, og hvor vi havde Udsigt til alle Sider, ogsaa til Teglværket og den lige overfor liggende Kirkegaard. Den brune begyndte at trave raskere fremad; men lige med ét strakte den Forbenene stift frem for sig, lagde Ørerne tilbage, rystede over hele Kroppen og udstødte en Lyd, der var en Mellemting af et Hvin og en Vrinsken.

„Ser De noget, Hr. Student?“ sagde Niels Kei med lav Stemme. „Se derhenne!“

„Det er kun nogle hvide Taager, der trækker

hen over Mosen," svarede jeg, idet jeg med Øjnene søgte at fastholde og gennemtrænge de flygtige, i sig selv glidende Masser, der af og til antog et ubestemt Omrids af et stort, firbenet Dyr.

„Hør!" hviskede Niels med hæs Stemme.

„Aa Snak, det er jo kun Uglerne," svarede jeg noget uhyggelig over Udsigten til at vælte. „Faa Hesten frem, den er sky for noget."

„Det er Skimmelmands Hest," sagde Niels Kei og stirrede ind i Taagen, „vi ser det nu ikke, men Bæsterne forstaar det."

Lige som Taagesøjlen af Vinden førtes over Vejen, gjorde den brune et Spring, der fik os begge til at gaa bagover i Vognen, og havde Niels Kei ikke faaet fat i Linerne, tror jeg, at den var gaaet i Karriere lige til Hellebæk.

Imidlertid fik han dog Styr paa den, og i nogenlunde regelmæssig Fart fortsattes Vejen op imod Teglværket. Regnen drev ned, og Mørket var saa tæt, at den hvide Kirkegaardsmur næsten forekom mig graa, idet vi kørte forbi den. Lige som vi var ved Omdrejningen til Teglværket og næsten havde passeret Murens hele Længde, slog en Ugle med et skarpt, skærende Skrig hen over vore Hoveder, og i samme Øjeblik standsede den brune igen saa pludseligt, at vi begge var nær ved at gaa ud over Vognfadingen.

„Jøsses Kors! Hvad er det?" raabte Niels Kei, idet han greb mig fast i Armen og med den anden Haand pegede ligefrem.

Mit Blik fulgte Retningen. Det lysnede, glitrede og glimtede i Luften; det var som en enkelt Maanestraale, eller rettere, som om en stor, klar Lyskegle skød sig frem fra et Udhus i Nærheden af Teglværket. Derpaa samledes den atter i Luften og faldt som en hvid, klar, skinnende Plet lige paa Kirkegaardsmuren. Hurtigere end jeg kan fortælle det,

videde Pletten sig ud til en bred, taageagtig, lysende Flade, og midt i denne stod usikkert og halvt henflydende med Luften Benraden af en Hest.

Niels stirrede paa Synet. Pletten trak sig atter sammen, blev mindre, klarere og mere lysende, og nu var Benraden saa tydelig, at vi kunde tælle hvert Ribben i den. Pludseligt gjorde den ligesom et Hop i Luften, Lyskeglen forsvandt, og alt var indhyllet i det tykkeste Mørke. I samme Øjeblik tog den brune Fart. Jeg hørte Raslen af nedrullende Vejskærver, derpaa et Brag — Niels Kei og jeg laa i Grøften med Vognen halvt over os.

„Hvad var det?" var mit første Spørgsmaal, da vi atter stod paa Vejen, og jeg havde overbevist mig om, at baade Niels Kei og jeg var i hel og holden Tilstand paa nogle Smaaskrammer nær.

„Det var den Onde skinbarligen selv. Det var Skimmelmands Hest, Hr. Student!" sagde Niels Kei og spyttede Resten af det Sand og Grus fra sig, som han havde faaet i Munden ved at tørne imod Grøftediget.

„Snak, Niels!" raabte jeg, modig ved ikke at være alene. „Lad os gaa ind i Udhuset der, hvor Lyset kom fra! Lad os søge Teglværket igennem; det maa jo være gaaet naturligt til."

„I det Udhus dér, Hr. Student?" raabte Niels Kei og veg ud paa Vejen. „Nej, ikke om jeg saa fik hundrede blanke Dalere! Der hængte Forpagterens Karl sig i Foraaret, og der spøger det værre end en Ulykke. Hun kom jo ogsaa derfra, den forbandede Mær. Gud naade os alle til Hobe!"

„Men Vognen?" indvendte jeg, da Niels gjorde Mine til at gaa.

„Ja, den faar ligge til i Morgen," sagde Niels, uden at agte sin kæreste Ejendom. „Gud hjælpe mig! Jeg trænger nok snart hverken til Hest eller Vogn. — Det skulde da være en Ligvogn," føjede

han halvt sagte til, medens han slog ned ad Skovvejen, hvor man endnu hørte Galoppen af den brune, der søgte hjem med de sønderbrudte Stumper ranglende bag efter sig.

Den næste Dag var slud- og regnfuld. Først i Skumringen kunde jeg komme ned til Niels Kei for at se, hvorledes han havde det, og om den brune var kommen paa Stald. Jeg gik igennem det lille Haverum, hvor Georginerne og Stokroserne syntes at fryse i Regnen, ind i den snævre, ved et Plankeværk aflukkede Gaard. Der laa Niels Keis stadselige Fjælevogn med sønderbrudt Fading og knækkede Stænger. Den brune stod og vrinskede i Spiltovet, som ventede den Foder; men den var hverken striglet eller vasket. Fodersækken laa midt i Gaarden, drivende af Regn, og Døren til Huset var imod Sædvane lukket. Jeg lettede paa Klinken og traadte ind i den lille stenlagte Forstue — der var ingen. Jeg gik ind i Storstuen; Lyset faldt mat og svagt gennem de blyindfattede, solbrændte Ruder; Dragkisteskufferne var trukne ud, deres Indhold spredt rundt omkring paa Stole og Bænke, og paa det rødmalede Bord laa en Tut Penge og en Bunke gamle smudsige Sedler. Ved Siden af dem saa' jeg et stort Ark hvidt Papir og en opstænket Pen tillige med en Pomadekrukke, hvori fandtes en blækfyldt Svamp, alt tydende paa, at Niels Kei havde været i Færd med Skriveri, en for ham aldeles usædvanlig Forretning. Uordenen i Værelset vidnede om, at der var noget usædvanligt paa Færde; jeg bøjede mig over Papiret og læste følgende, skrevet med en stor og uøvet Haand:

„For Det tilfelle, at Jæ Ved døden skolle Omkommes skænger Jæ te Helebeg fatikase to Hunrede Børn, Som skolle fordeles Af presten efter"

— — —

Videre var han ikke kommen; Ordet „Børn" var gentagne Gange strøget over, og i Stedet derfor var der sat noget, som vist skulde være Rigsdalere, men det var løbet ud til en stor Klat. Om Mangel paa Færdighed var Skyld heri, eller om Klatten maatte henføres til den Brændevinsflaske, der stod halvt tømt paa Bordet, skal jeg ikke kunne afgøre. Saa meget er vist, at jeg fik en hemmelig Angest for, at Niels Kei havde eller vilde begaa Selvmord. Det lettede derfor ikke lidet, da jeg, efter at have passeret Svinestien og de øvrige Baghuse, saa' ham staa nede ved Stranden med Armene over Kors, Ryggen vendt imod mig, og uafladeligt stirrende mod Nord ud over Søen, som om han derfra ventede en langtfra kommende Sejler. Han trykkede min fremrakte Haand, uden at spørge mig, hvorledes jeg havde det, eller blot byde mig saa meget som „God Aften", og gik derpaa med bøjet Hoved og et underligt sløvt Udtryk i Ansigtet op imod Huset. Jeg fulgte efter, og saaledes kom vi omtrent begge to samtidigt ind i Storstuen.

„Det var de Stænger, Niels," begyndte jeg, „og saa den knækkede Vognfading, som jeg vilde tale med Dem om."

„Tak, det behøves ikke," sagde han og lettede paa Flasken.

„Jovist saa, Niels," sagde jeg, „det var mig, som forlangte, at vi skulde køre den Vej."

„Ja, men det var mig, som gjorde det," svarede han og skød den lille Sum fra sig, som jeg havde lagt paa Bordet. „Behold han sine Penge, Hr. Student! Han faar bedre Brug for dem end jeg."

„Hør, sig mig, Niels," sagde jeg, idet jeg for at

gaa lige til Sagen tog fat paa Dokumentet. „De tænker da ikke paa at dø? Hvad er det, De der har skrevet?“

„Det er Testemoniet,“ sagde han og drog det blidt ud af Haanden paa mig.

„Testamente,“ rettede jeg.

„Ja, det er nu som man siger,“ svarede han lidt mut. „Jeg begyndte paa Testemoniet i Morges, men det vilde ikke rigtigt gaa. Saa var jeg ovre hos Ole Hansens Enke. Hun sagde mig nu, at Papiret skulde være stempelret, og at jeg maatte have en Prokurator til at gøre det. Der er Bud oppe efter ham.“

„Men Niels!“ udbrød jeg igen. „Hvor kan De tro paa den dumme Snak? Vi saa' jo begge Hesten, eller hvad det var, og betyder det noget, saa kan jeg jo lige saa godt dø, som De.“

Han saa' lidt usikkert paa mig, derpaa skænkede han sig en Snaps og sagde: „Nej, De hører ikke til Sognet, Student; det gælder kun for Hellebæks Sognefolk. Inden to Dage er jeg gaaet Nord paa.“

Jeg vilde atter forsøge paa at overbevise ham, da der i Døren viste sig en lille, tyk og trivelig Person med rødmosset, smilende Ansigt og en stor Mappe under Armen. Det var Prokuratoren.

„Naa, saa De vil gøre Boet op i Tide, Niels Kei?“ raabte han os i Møde med den jovialeste Stemme af Verden. „Det kan jeg lide! En Mand tænker paa mere end den Dag i Morgen, og det er godt at have alting i Orden, for Livs og Døds Skyld.“

Her gjorde Prokuratoren Plads for to unge Mennesker, der saa' ud, som de blot ventede paa engang at blive federe. Han lagde Mappen paa Bordet, tog sig en Pris og sagde med et Blik paa mig: „Lad os saa tage fat!“

„Ja, lad os det!“ sagde Niels Kei med klangløs Stemme. „For Livs og Døds Skyld!“

Den næste Dag skulde Ole Hansen begraves. Flagene vajede paa halv Stang baade hos Toldkontroløren og fra Baadene ved Kysten. Paa mange Steder hos Venner og Bekendte, ogsaa hos Niels Kei, var der strøet Buksbom og Gran foran Huset. Alt tydede paa en Sørgehøjtid, undtagen Vejret, der var saa solklart og glimrende, som en dansk Oktoberdag kan være det. Fiskerne stod i Klynger uden for Sørgehuset, ventende paa, at deres Tur skulde komme til at tage sig en Dram og en Bid Brød hos den afdøde, hvis Storstue ikke nær var stor nok, til at huse dem alle. Jeg sluttede mig til dem, thi Aftenen i Forvejen havde jeg modtaget flere utvetydige Vink om, at en Student betydeligt vilde forøge den Hæder, der vistes den afdøde. Ja, Hellebæk laa endnu i sin Uskyldigheds Tilstand!

Medens jeg tankefuld stod og betragtede de sorte Ligskamler, der var stillede midt paa Vejen, saa' jeg Niels Kei komme. Han var usædvanligt pyntet, med blank Hat, blaa Trøje og rød, ulden Skjorte; men han var ligbleg, og Arret paa hans Kind brændte. Tavs trykkede han mig og de andre i Haanden; derpaa gik han ind for at faa sig en Dram paa Omgang. Lidt efter ordnedes Toget, man havde blot ventet paa Niels. Kisten bares ud, og sattes paa Bukkene. To hvidhaarede Spillemænd med rene Sorgens Ansigter gik foran og gned en Ligmarch, som i hele sin tragiske Naivetet næsten var komisk at høre paa. Forrest efter Kisten gik Niels Kei, i Egenskab af Ven og Velhaver, sammen med den afdødes Familie. Derpaa kom jeg, som Hædersgæst, ved Siden af Skolelæreren, medens de talrige Fiskere med enkelte Bønder sluttede Toget. Stille og langsomt bevægede det sig fremad i det klare, men kolde Efteraarssolskin, og under de forunderlige, snart skrattende, snart klagende Violintoner. Saa standsede man, dels for at skifte Bærere, men dels,

hvad jeg hurtigt blev overbevist om, for endnu en Gang at bevise den afdøde en sidste Hyldest. Naar der over Vejen var strøet Grønt og Blomster, betød det, at her havde Ole Hansen haft en Ven. Kisten blev sat ned foran Døren, Spillemændene strøg en Slags Koral, og saa gik man ind i Huset for at faa sig en Dram paa Omgang. Stemningen begyndte, alt efter som man rykkede frem, at blive mindre og mindre sørgmodig — thi Ole Hansen havde haft mange Venner. For hver Gang, vi skred frem mod en blomstersmykket Plet, strøg Spillemændene lystigere løs paa Violinerne, Samtalen klang mere støjende og højrøstet, og Snapsene gik flittigere paa Omgang. Niels Kei, der i Begyndelsen havde holdt sig bag ved Kisten, tog snart sin gamle Plads ved Siden af mig, hans Ansigt tabte mere og mere Morgenens melankolske Præg, og hver Gang han kom ud efter en Omgang, trykkede han mig fast i Haanden, slog ud imod Kisten og sagde med stigende Betoning kun de Ord: „Han var min Ven, Hr. Student!"

Det var ordentlig med et Slags Lettelse, at jeg saa' det hvide Flyvesand omkring os, og Hornbæksplantagen med sine lyse Birke og mørke Fyrrer i Baggrunden; thi havde Vejen været lige saa beboet, som i Begyndelsen, tror jeg, at vi alle var komne til Hornbæk maaske mere salige, end den afdøde. Der var noget forunderligt Bellmansk ved det hele. Ja, dette Indtryk forsvandt ikke engang, da vi kom ind paa Kirkegaarden, efter at man havde taget den sidste og største „Omgang" i Hornbæk Kro. Gravlægningen fik paa Sømandsvis en noget gyngende Gang. Kisten firedes ned, Præsten holdt en temmelig salvelsesfuld Tale, og da de tre ufravigelige Skuffer Sand havde spredt sig over Kistelaaget, og et Fadervor var læst, betragtede jeg Handlingen som endt. Under hele dens Gang havde jeg med dulgt Opmærksomhed iagttaget Niels Kei. Først stod han med

foldede Hænder og stirrede stift hen for sig. Under Talen gav han sig til at svinge med Armene og virre med Hovedet, som om han af og til misbilligede Præstens Ord. Endeligt beholdt han, som i Distraktion, Hatten paa under Læsningen af Fadervor. Ligesom Følget beredte sig til at forlade Kirkegaarden, gjorde han pludseligt en stor Svingning uden om det og styrede med ingenlunde sikre Skridt hen imod det Bræt, der var lagt over Graven.

„Væk med den sidste Planke!“ raabte han og sparkede den til Side med Foden.

Der blev en almindelig Opsigt; men han stillede sig lige paa Randen af Graven og stirrede ned i den med en meget spekulativ Mine. Pludseligt rev han Hatten af Hovedet, slog ud med Haanden og sagde: „Ja, nu ligger du der, Ole Hansen! — Du var min Ven! Men det har du for, at du holdt fejl Kurs og ikke klarede Pynten!“

Han holdt et Øjeblik inde, som ledte han efter Ord. Derpaa fortsatte han igen: „Du var min Ven, Ole Hansen! Ja, jeg siger det, du var min Ven! Men du var en stor Synder for Gud og Mennesker. Det véd jeg bedre end — — —

Niels Keis Tale fik her en noget brat Slutning. Jorden skred ud under hans Fødder, og med et hult Brag styrtede han ned i Graven, medens Følget med et Forfærdelsesudraab stimlede til for at trække ham op.

Den følgende Dag var jeg igen ude for at se til Niels Kei. Han laa i Sengen med et Tørklæde bundet om Hovedet; thi ved at tørne imod Kistekanten

havde han skrabet sin Næse betydeligt. Der var en usædvanlig Ro og Mildhed udbredt over ham, bevirket maaske lige saa meget ved de Dødstanker, der havde grebet ham, som af Skam over hans Opførsel paa Hornbæk Kirkegaard. Han talte meget fornuftigt og forstandigt om alting; men ét var det umuligt at faa ud af hans Hoved: Det, at det var hans sidste Dag, og at han vilde dø inden Midnat.

Forgæves bestræbte jeg mig for at gøre ham indlysende, at slige Varselstegn i Regelen intet har at betyde. Forgæves søgte jeg at bortforklare Særsynet ved naturvidenskabelige Grunde, noget, som desuden faldt mig vanskeligt, da jeg ikke selv fuldkomment forstod det. Forgæves talte jeg om en tilfældig Lysning fra Teglværksovnen, om Taagespejlinger og Lysbrydninger. Han tilbageviste ethvert Ræsonnement med de Ord: „Enhver faar nu tro, som han vil."

Om Eftermiddagen kom jeg igen. Niels Kei var oppe og paaklædt, men det var, som han ikke havde Ro paa sig noget Sted. Han gik fra Stalden til Stuen og fra Stuen til den lille Strandhave, og selv her flyttede han sig fra den ene af de to Bænke over til den anden, som om hans egen Skygge forfulgte ham. Til sidst gik han ind i Storstuen, hvor han satte sig paa Slagbænken og begravede Ansigtet i begge sine Hænder. Saaledes blev han siddende, medens Mørkningen faldt paa, uden at agte paa mine velmente Raad og Formaninger, og ligegyldig for alt, undtagen det grønne bornholmske Stueur, hvis Viser han af og til sendte et betydningsfuldt Blik. Mørket faldt tættere og tættere, men endnu sad han lige ubevægelig. Da Klokken slog syv, rejste han sig pludseligt op og sagde:

„Har Studenten noget imod at følge med op til Præsten?"

„Ikke det mindste, Niels," svarede jeg, glad over,

at hans Tanker tog en anden Retning, men dog noget betænkelig ved den lange Vej, vi havde at tilbagelægge.

„Lad os saa gaa da!“ sagde han, idet han langede Hatten ned fra Knagen.

Vi traadte ud paa Vejen. Jeg vilde dreje af til højre, men Niels sagde: „Nej, det er nok bedst, at jeg taler med ham i Helsingør.“ — Det var øjensynligt, at hans Adfærd paa Kirkegaarden laa ham tungt paa Hjertet. Vi passerede Gaden i Aalsgaarde, gik over Møllebroen, men da vi kom forbi Kroen, hvor der stod en Del unge Fiskere, grinte de ad ham. Niels Kei vendte Hovedet til den anden Side og sagde intet. Langsomt og under gensidig Tavshed gennemvandrede vi Hellebæks Storgade, indtil vi kom til det Punkt, hvor en Skovsti slaar af til venstre. Her stod Niels stille, som om han førte en Kamp med sig selv, og sagde derpaa: „Lad os gaa den genneste Vej!“ Med disse Ord tændte han en lille Lygte, som han tog op af sin Pjækkert. Langsomt og varligt vandrede vi frem ad Stien, langs Dammen, snublede os frem over Trærødderne, og for hver Gang Lygtens flagrende Skær faldt paa en af de hvide Birkestammer, saa' jeg, at Niels skævede til dem. Endeligt naaede vi Kirkegaardsmuren, hvor en lille Granegang løber op til Hovedvejen ved Teglværket. Her slukkede Niels Kei Lygten, og sagde kort: „Her var det!“

„Ja,“ svarede jeg, idet jeg saa' mig omkring, og paa ny lagde Mærke til, at der var Lys i Udhuset.

Lige som jeg udtalte Ordet, fo'r et Lysglimt, som af et Spejl, fra Udhuset hen over Vejen. En hvid, skinnende, cirkelrund Plet viste sig paa Kirkegaardsmuren, og midt i denne stod, ikke Schimmelmanns Hest, men — en langbenet Stork med et Pattebarn i Næbet.

Overraskelsen var saa pludselig, og Virkningen

saa overvældende komisk, at jeg brast i Latter, uden at agte paa Niels Kei, som havde tabt Lygten af Forfærdelse.

„Det er jo en Laterna magica!“ raabte jeg, idet jeg trak ham hen imod Huset. „Kom herind, Niels, saa skal De se, at det gaar naturligt til.“

Det forholdt sig ganske, som jeg havde sagt. Inde i Huset morede Forpagterens Drenge sig med at kaste de magiske Spejlbilleder ud paa den hvide Mur gennem et Hul i Døren. Et skarpt Forhør godtgjorde, at de navnlig havde drevet dette Uvæsen, naar vejfarende kom forbi, og at de Fredag Aften havde været Aarsag til vort Uheld.

„Skal vi saa gaa til Præsten?“ spurgte jeg, da vi atter stod paa Vejen.

„Nej, nu tror jeg, jeg kan opsætte det lidt,“ sagde Niels Kei med sit gamle, smørrede Smil. „Men vil Studenten til Kros og smage paa en Æggepunch, saa er jeg med.“

„Naa, saa det var en Laterna magica,“ fortsatte Niels, da vi sad i den lune Krostue, og han stødte sit Glas mod mit. „Ja, hvem kunde nu vide det? Saadan en kunde Studenten købe mig i København; men det maa være en med Skimmelmands Hest — for i Graven kom jeg dog ligegodt,“ føjede han til.

Niels Kei kører ikke længer den brune imellem Hellebæk og Helsingør. Han er for længst „gaaet Nord paa“ med den store Befordring, som henter os alle. Om han før sin Død saa' Schimmelmanns Hest, har jeg aldrig faaet at vide. Derimod fandtes der efter ham et lovformeligt „Testemonium“ paa „stempelret“ Papir, hvorved der uddeltes to Hun-

drede Rigsdaler til fattige Børn i Hellebæk. Om Aarsagen til denne Rundhaandethed, gik der i lang Tid de forskelligste Rygter. Nogle vilde vide, at Niels Kei i sin Dødsstund havde betroet Præsten, at han i Forening med Ole Hansen havde fundet en Pose Specier skjult i Stendyssen over Schimmelmanns Hest. Dette vilde forklare noget af det uforstaaelige i Niels Keis Opførsel i hine skæbnesvangre Dage.

Den lykkelige Familie.

(1869).

Det var en stille, solvarm Augustaften. I Casamicciola, en af Ischias største Byer og den, der er mest berømt paa Grund af sine talrige Sundhedskilder, begyndte Aftenlivet at udfolde sig efter Dagens brændende Hede. Rundt om i Gaderne lød Latter og Sang. De lange Straapersienner blev rullede i Vejret, de løvdækkede Loggiaer og grønnende Verandaer fyldtes af sladrende Matroner, der nu lod Haandtenen hvile, eller af smilende Piger, som sendte dulgte Øjekast og skælmske Blikke ned til de unge Bønder, som med Nelliken bag Øret og en Elskovssang paa Læberne langsomt vendte tilbage paa deres tungt pakkede Æsler fra Markarbejdet nede i Dalen. Oppe paa Piazzaen — Casamicciolas Forum — afgjordes alvorligere Forretninger. Her stod Mændene spredte i smaa Grupper, nogle i alvorlig Samtale om de nære Udsigter for Vinhøsten, andre raabende og gestikulerende, naar det gjaldt de kære Bajoccher, atter andre roligt smøgende en Cigar, eller raabende efter de smaa, buttede Unger, som i deres ischiatanske Nationaldragt, Skjorte og Straahat, eller undertiden Straahat uden Skjorte, hyppigt forstyrrede Mæn-

dene snart ved deres Leg, snart ved de hylende Jammerskrig, de udstødte, naar Mødrene pludseligt viste sig, for under en Strøm af de mest forskelligtartede Udraab at bringe dem til Sengs.

Midt imellem disse jagede og jagende Skikkelser, højt hævet over de smaalige Interesser, der sysselsatte Grupperne, tronede en Figur i stille Værdighed, iført en uhyre Panamahat, kridhvid Jakke og Municipalgardens unævnelige. Han sad — tilgiv, at jeg røber det, Pisani! — paa en tom Tønde uden for et Skilderhus, hvori der ikke var, og hvorved jeg aldrig har set nogen Skildvagt, og som kun syntes at være stillet der, for at danne et værdigt Sidestykke til det kronede savoyiske Kors, der var anbragt paa Muren tæt derved, og hvorover der stod de stolte Ord: „Guardia municipale". Saaledes som Pisani sad der, med det tankevægtige Hoved støttet paa den højre flade. Haand, og med en lille Cigaret balancerende mellem Læberne, var det let at se, at han hørte til Øens første Mænd. Skændtes et Par Koner — straks fo'r hans Blik vredt og hvast til den Side, og der blev Stilhed; skraalede et Par Unger for højt, hævede Panamaskyggen sig langsomt i Vejret, ligesom de gulhvide Skyer før Tornadoens Udbrud, og de forfærdede vovede ikke at afvente Udbrudet, men flygtede i Hui og Hast ad den nærmeste Sidegade. Ja, selv Mændene dæmpede deres Tale, naar de gik ham forbi, og hilsede ham dybere og mere ærbødigt end selve Præsterne.

Og, i Sandhed, Pisani fortjente al denne Hæder. Ikke alene ejede han den største, virkelige Panamahat paa Ischia, og sligt er paa saadan en lille Ø ikke uden en vis Betydning; men han havde efter Revolutionen i Napoli som Syndikus huset den piemontesiske General, der kom for at tage Øen i Besiddelse, og han havde, hvad der slog Hovedet paa Sømmet, forskrevet Vichy-Vand til Garibaldi,

da denne for to Aar tilbage brugte Badene herovre. Dette Vichy-Vand havde gjort Pisani udødelig, i det mindste saa længe han levede. Det havde med ét Slag knust hans farligste Modstander, Apotekeren, der næppe vidste, hvor Paris laa, end sige hvad Vichy-Vand var, og det var derfor ikke at undres over, at enhver fremmed, der betraadte Øen og paa Embedsvegne fik noget at gøre med Pisani, ogsaa straks fik Historien om Vichy-Vandet, for at han senere ved sin Hjemkomst kunde forbavse sine Landsmænd ved de geografiske Kundskaber, Ischia er i Besiddelse af, og den Handelsvirksomhed, som den udfolder.

Pisani saa' mig vandre over Piazzaen, og Panamaskyggen kom i Bevægelse, ikke vildt og truende, men velvilligt, godmodigt vinkende bølgede den op og ned. Han har en Svaghed, en tilgivelig Svaghed — jeg kender en hel Nation, som deler den med ham — han vil gerne tale med fremmede, gaa Arm i Arm med fremmede, fortælle fremmede, dels om Vichy-Vandet, dels om sine Besværligheder som Øens første kommunale Mand, og alt dette, ikke alene fordi han interesserer sig for fremmede, men ogsaa fordi de fremmede giver ham et vist Relief, der i Forbindelse med den udmærkede Lejlighed til at tale et Sprog, som han selv anser for fransk, hæver ham højt over Apotekeren, ikke at tale om Øens ringere Krybdyr.

„En smuk Dag og en herlig Aften, Signor!" begyndte han, da jeg nærmede mig Skilderhuset. „De er vel fornøjet paa det Sted, hvor jeg har vist Dem hen?"

„Særdeles!" svarede jeg.

„Det skulde jeg mene," sagde han med stille Værdighed. „Hvor jeg viser de fremmede hen, har endnu ingen beklaget sig. Men skulde der være noget, saa meld mig det blot — jeg kender til

Forholdene. Har De set mit ny Vejarbejde?" lagde han hurtigt til, da han saa', at jeg gjorde Mine til at fjerne mig.

„Kommunens? Det uden for Byen?"

„Ja, Kommunens eller vort! Det vil sige, jeg staar for det, jeg har givet Planen og Nivellementet dertil. Vi sænker Vejen seks Palmer. O, det er et Arbejde, Jordkastninger, Sprængninger! Per Bacco, det vil koste adskillige Ducati, inden vi faar det i Stand! Men det bliver den bedste Vej paa Ischia, den allerbedste! Man vil kunne køre i Kabriolet lige fra Casamicciola til Forio."

Jeg erklærede, at jeg aldrig nogen Sinde havde tvivlet derpaa; men Pisani, der ikke vilde tabe det ypperlige Bid, han havde faaet, rejste sig og sagde: „Tillader De, Signor, at jeg gør Dem Følgeskab. Jeg skal dog ud for at betale Arbejderne deres Dagløn. Det er et utaknemmeligt Folkefærd her paa Øen; de tror ikke engang de kommunale Autoriteter, og vil ikke vente til om Lørdagen. Deres Arm — Tak!"

„Det forekommer mig, at jeg har set Dem om Formiddagen sidde og passe paa Arbejderne," henkastede jeg løst, medens vi slentrede over Pladsen.

Pisani svarede aldeles ikke paa denne Bemærkning; det var, som om jeg ikke havde talt. Derimod var Panamaskyggen i en uafladeligt vippende Bevægelse, snart til højre, snart til venstre, men Hatten selv beholdt ufravigeligt sin Plads, medens de andres sænkedes til Jorden. Saaledes naaede vi Kirken, hvor Pisani slog ud med Haanden imod en gammel invalid Grøftegraver, som med et stort Messingskilt paa Brystet sad og fortærede et Salathoved.

„Han der passer paa Arbejderne!" sagde han med en Konges Værdighed. „Har de bestilt noget

i Dag, Biaggio? — Godt, saa vil vi gaa ud og se, hvor vidt det er rykket frem."

Uden for Porten slap Pisani min Arm og gav sig til at tale Italiensk. Han forklarede mig, for Resten ikke uden megen Sagkundskab, den Linie og det Nivellement, den ny Vej skulde have, og nærmede sig derpaa tre til fire andre Grøftegravere, der alle var i Færd med det samme Arbejde, hvori vi havde afbrudt Biaggio.

Pisanis Anseelse syntes imidlertid at aftage i Forhold til hans Afstand fra Piazzaen, thi der opstod snart et Skænderi, bevirket ved det Motiv, der fremkalder de groveste Skældsord og de fleste Knivstik i Italien, Bajocchernes Antal. Jeg fjernede mig for ikke at blive Vidne til en muligt udbrydende Revolution, og da en Sti, overskygget af de høje, bambuslignende Rør, som man her kalder Canna, slog af tæt foran mig, fulgte jeg denne, saa meget mere som et Par Tamburiner lokkende klang fra en Vigne i Dalen, og tiltog højere og højere i Jubel, jo mere Skænderiet fra Vejen tabte sig i det fjerne. Snart hørte jeg dem tydeligt, disse forunderlige, snart lokkende og jublende, snart æggende og drillende Toner, vilde og dæmoniske som den mørke Tid, der fødte dem, bløde og sanselige som det Folk, hvori de tog deres Udspring. Det var første Gang, at jeg hørte Tarantellen paa italiensk Grund; snart blandede der sig Sang ind mellem Tamburinernes Klingen, en Slags Improvisation syntes det mig, og nysgerrig blev jeg staaende for at lytte, da en af de sædvanlige, uendelige Vignemure spærrede Udsigten. Pludseligt hørte Tamburinerne op. Alt blev stille, derpaa kom en frisk, hjertelig Latter, og jeg hørte lette, hastige Fjed, som af unge Piger, op imod Huset, samtidigt med at min Ven, Signor Pisani, mere taktfast kom dundrende ned ad Stien.

„Et daarligt Folkefærd her paa Øen, Signor!“ bemærkede han, medens han stak Resten af de Kobberpenge, han havde talt, ned i Lommen. „Aldrig tilfredse med, hvad man byder dem! Spise Makaroni, drikke Vin og spille Tamburin fra Morgen til Aften, det vil de, men arbejde — —!“ Og han gjorde en af disse uforlignelige Gebærder, ledsaget af en Strubelyd, som kun Italienere er i Stand til at frembringe.

„Annunciatina, kom herop!“ lød en klar Stemme lige over vore Hoveder, og en ung Pige med et spraglet Tørklæde omkring en Fylde af mørke Lokker, hvidt Skørt og nøgne Fødder, arbejde sig frem gennem Vinløvet, endnu med Tamburinen i sin oprakte Haand.

„Teresina, din forbandede Tøs! Hvor tør du komme ned i min Vigne og oven i Købet danse den Dans, som Padre Giuseppe har forbudt? Det er uanstændigt!“ raabte min værdige Ven, hos hvem Vreden atter blussede op.

„Jeg har jo ikke danset den med dig, gamle Nar!“ raabte Teresina og tog efter Vejret. „Havde jeg blot tænkt paa at danse den med dig, havde det været Synd.“

„Gamle Tyran, som du er,“ lød nu Annunciatinas Stemme, og en anden endnu yngre Pige brød frem gennem Vinløvet, „gaa hjem til din stakkels Kone, som du lader være ene om Natten! Pas paa, at din gamle Fader ikke gør Dumheder ved et nyt Giftermaal, og at Mariuccia ikke løber bort med Beppino, det er bedre end at gaa og drive her!“

Det var en frygtelig Ladning, og jeg ventede en tilsvarende Eksplosion. Pisani tog to Gange efter Vejret, derpaa vendte han sig til mig, og medens Latteren og Tamburinens Klang forsvandt fra Vignen, sagde han, i Tillid til, at jeg intet havde for-

staaet: „To nydelige og højst elskværdige Piger! De morer sig lidt i den smukke Aften."

„Ja, de gør nok saa," sagde jeg.

Pisani følte sig lidt trykket, og først da vi atter naaede Vejen, havde han naaet sin forrige Værdighed, men nu havde vi ogsaa Piazzaen i Sigte.

„De har aldrig set Tarantellen?" henkastede han, som om der aldeles intet var hændet.

„Nej aldrig," svarede jeg. „Det er mit højeste Ønske at faa den at se; men godt danset, naturligvis."

„Velan," sagde han og slog ud med Haanden. „Følg den lille Klippesti der til højre; den fører op over Bjerget og ender ved det lave, hvide Hus, De ser der højt oppe. Gaa ind der og sig fra mig, at De ønsker at se Tarantellen, saa vil De faa den at se, saa godt som nogen kan danse den paa Øen. Er De ikke fornøjet, saa sig det til mig, naar De vender tilbage — De træffer mig paa Piazzaen — saa skal jeg tale med den muntre Familie!"

„Den muntre Familie? Hvem er det?"

„Det er dem, der bor deroppe; vi kalder dem altid saaledes. De synger og danser og ler fra Morgen til Aften; intet kan bringe dem ud af Humøret."

„Men det gaar dog ikke an at bryde ind paa et fremmed Sted og forlange, at Folk skal danse. Jeg kender dem jo ikke, jeg er fremmed —"

„Netop derfor kan De gøre det. Desuden, naar De hilser fra mig, er alt klaret. Solen gaar først ned om en Time, det er Fuldmaane i Aften, saa at De let vil finde Vejen ned. Hvis ikke, saa bed Manden om at følge Dem; han gør det, naar De hilser fra mig."

Med disse Ord vendte Pisani, der nu havde genvundet hele sin Værdighed, mig Ryggen og slen-

trede langsomt tilbage til den kære Piazza, hvor hans ledige Trone stod.

Der er det ejendommelige ved Italienerne, at man som fremmed kan bede dem næsten om, hvad det skal være. Lystige og godmodige af Naturen, høflige mere af Trang end af Dannelse, vante til den rejsendes Fordringer og Luner, betragter de ham som et Slags forkælet Barn, der skal føjes i alt. Sendte man en Italiener ved Aftentide ind i en dansk Bondegaard med Hilsen fra den eller den om at danse en Ril eller Sekstur, vilde man rimeligvis anse ham for gal og ekspedere ham ud ad Porten — her finder man det ganske naturligt. Det fremmede Barn, der har rejst saa langt og betaler saa godt, skal jo mores.

Jeg vil ikke sige, at jeg anstillede disse Betragtninger, medens jeg kravlede op, dertil var Vejen for stejl og Omgivelserne for storartede. Stien, der først havde løbet mellem et Par Vigner, tog nu højere Flugt og bugtede sig op over Fjældet, som var dens Gang beregnet paa et af disse store, smaragdgrønne Firben, der med deres kloge, tindrende Øjne og vævre Bevægelser i rastløs Fart smuttede mig forbi. Uhyre sorte Klippeblokke, begroede med hvide og gule Mosser, og paa deres Brudflader tindrende med Hornblendens Glimmerpragt, rakte sig ud over Vejen, og tvang af og til den lille Sti til de lunefuldeste Omveje. Saa kom et ilende Kildeløb, saa en Kløft i Fjældet, og hver Gang maatte der klavres med anstrengt Opmærksomhed for ikke at styrte ned i Dalen, hvor allerede Casamicciolas runde Kirkekupler, snehvide Huse og de med tørt Løv bedækkede Loggiaer begyndte at formindskes og at tage sig ud, som Ørnen maa være vant til at se dem, naar den paa sin Flugt svæver hen under Skyerne. Jeg saa' op. Det lave, hvide Hus laa lige over mit Hoved, indfattet i en Ramme af

det lyseste, friskeste Grønt, men jeg havde endnu et Stykke til det. Pludseligt udvidede Stien sig, den fik næsten Rang med en Vej, og med Rangen forandrede ogsaa Karakteren sig. Svaje, ranke Kastanjer vuggede deres lyse Blade i Aftenvinden, der som en forfriskende Brise skød sig ind fra det dybe, mørkeblaa Hav. Kæmpemæssige Bregner løftede deres glatte, fint udtungede Løv i Vejret, og brogede Sommerfugle vidnede om, at heroppe, hvor Solens Straaler mildnedes af Fjældluften, og Jorden vædedes af Bjergkildens Vand, her fandtes endnu de Blomster, som dybere nede for længe siden var gulnede og henvisnede. Luften blev lettere, alt som jeg skred frem, Vejen videde sig af og til ud til store græsdækkede Plæner, hvor gamle Kastanjer og mægtige, krumbøjede Ege undertiden bragte mig i den Illusion, at jeg vandrede hen over Dyrehavens Sletter. Med ét kom en stor, gul Flade til Syne; den saa' næsten ud som en Kornmark, og jeg hørte en dump, taktfast Lyd, som Plejlens Slag om Efteraaret. Til min store Forbavselse stod jeg snart foran et Par halvnøgne Mænd, som med et Par lange Stænger tærskede Rug, der laa afmejet paa Jorden.

„Bor den muntre Familie her?" spurgte jeg noget tøvende.

„Højere oppe, den næste Kampana, Signor. De kan aldrig tage fejl, naar De følger Gærdet til højre."

Det anviste Gærde var en forvirret Blanding af Vedbend, Kaprifolier, Brombær, vilde Roser og de stikkende, men vidunderligt skønne Lakridsplanter, hvis fint tegnede, ovale Blade noget minder om de tropiske Slyngplanter, som ses i vore Drivhuse. Hist hang et Par mægtige Aloer ud over Vejen, her strittede en kæmpemæssig Figenkaktus med sine røde Frugter og tornede Blade i Vejret — der

var noget forunderligt tropisk ved det hele. Aldrig har jeg set Roserne saa tunge af Blomster, Brombærrene saa store og Vedbenden saa frodig, som dér. Et Par Minutters Gang førte mig til en lille, forfalden Trælaage, der stødte op til en Murpille, hvori der var en Niche med et tarveligt malet Madonnabillede. En duftende frisk Buket var stukken i en gammel Lerkrukke, og hensat under Jomfruens Billede. Laagen var aaben, og i Indgangen stod en hvid, brunplettet Hønsehund og stirrede paa mig med sine kloge Øjne.

„Bor den muntre Familie her?" spurgte jeg.

Hunden syntes at forstaa mig; thi den vendte pludseligt om og løb logrende foran mig ned ad en smal med Vinløv bedækket Gang, som om den vilde melde, at nu kom der fremmede.

Jeg gik gennem Gangen, hvor de fulde, runde Drueklaser i deres mørkeblaa Pragt hang saa tæt og tungt, at jeg næsten berørte dem med Hovedet, medens jeg gik. Gangen videde sig ud og endte med et Par bredkronede, skyggefulde Valdnøddetræer. Til højre for disse laa et lille Hus med sit flade Tag og ufravigeligt løvklædte Loggia, og paa denne sad en ung Pige og pillede Lavendler.

„Bor den muntre Familie her?" spurgte jeg for tredje Gang.

„Ja, Signor, det er os," svarede hun uden Spor af Forlegenhed. Derpaa rejste hun sig og rystede de duftende Planter ud paa et hvidt Klæde. „Nu skal jeg kalde paa Fader."

Hun forlod Loggiaen og lidt efter saa' jeg hende forsvinde nede i Vignen. Jeg havde nu Ro til i al Mag at studere Omgivelserne, inden jeg rykkede frem til mit egentlige Maal, den forønskede Tarantelle. Der var en Skønhedsfylde udbredt over den lille Plet, som virkeligt forbavsede mig. Vinen var bunden op, dels til ranke Alme, dels til gule Rør,

der var spændte i runde Buer, saa at de dannede løvdækkede Gange, hvor man saa' hen, og overalt skinnede de tunge Drueklaser gennem det lyse Løv. Purpurrøde Tomater hang ned fra det lave Gitter, der omhegnede den lille Haveplet omkring Huset, bredbladede Figen, fulde af blaarøde, duggede Frugter stod omkring det. Høje Stokroser hævede deres Blomsterpyramider i Havens Hjørner, længere henne plaskede et Kildevæld ud af en gammel muret Grotte, der var som oversaaet med Kalaer, Venushaar og Bregner, og midt i denne Blomsterpragt tonede Vagtelens melodiske Slag, blandet med de kvidrende Triller, som en enkelt Sangfugl endnu sendte den synkende Sol. Jeg saa' mod Huset — den plettede Hønsehund stod trofast paa Tærskelen, og ved dens Hoved viste sig et andet, sortlokket, mørkøjet, derpaa kom et Par smaa, solbrændte Arme, et Par buttede Ben til Syne, og en lille fire Aars Pige, noget af det yndigste, jeg har set, fæstede sine store, stenkulsorte Øjne spørgende paa mig; hun havde aabenbart aldrig set en fremmed før.

„Hvad hedder du?" spurgte jeg.

„Giovannina," hviskede hun forskrækket, og dukkede sig ned bag den store Hønsehund, der slikkede hende i Ansigtet.

Aftenrøden faldt igennem Vignen. Den spillede ind under dens fine, tungede Vinløv, tegnede sig som gyldenblanke Solpletter paa Blomsterne i de sirligt holdte Smaabede, brød sig i Kildestraalens Perler og forvandlede de store Valdnøddetræers Stammer og Grene til luende Kobber. Der var en saadan Kraft og Rigdom i denne gyldne Belysning, at den blendede mit Øje, saa at jeg ikke bemærkede de nede fra Vignen kommende Personer, førend de var temmelig nær ved mig. Forrest gik den unge Pige fra Loggiaen, derpaa fulgte en høj, slank Mand i korte Lærreds Benklæder og med

Ischiatanernes sædvanlige røde Hue, saa kom en fint bygget, ældre Kone med et forunderligt staalgraat Skær i det mørke Haar, og endeligt sluttedes Toget af en femten Aars Dreng, der bar en Mængde Doner og Vagtelsnører i den ene Haand og en Pose med fangne Fugle i den anden.

Den unge Pige gik ind i Huset, fulgt af den ældre, som jeg antog for hendes Søster. Drengen blev staaende og saa' paa mig med et nysgerrigt, halvt beundrende Blik, medens Manden gengældte min Hilsen ved at skubbe lidt til den røde Hue og spurgte: „Hvad Vej er De kommen herop?"

„Ad Klippestien," svarede jeg. „Jeg bor nede i Dalen i la piccola sentinella, og havde hørt Tale om den muntre Familie. Saa søgte jeg herop i Eftermiddag."

„Hører du, Kone?" raabte han med en hjertelig Latter ind ad Døraabningen. „De taler om den muntre Familie nede i la piccola sentinella. I Locandaen, hvor alle de fine Folk kommer, taler man om den muntre Familie her oppe paa Fjældet. Han er Signore og er dog kommen op for at besøge os. Det var da morsomt!" Og han vedblev at le, saa hjerteligt, saa glad, og saa tilfreds, at jeg for hans Vedkommende aldrig kunde nære Tvivl om, at han var Hovedet for Familien.

„Der kommer vel ikke mange herop?" sagde jeg.

„Nej," svarede han. „Jo, vent dog — for fire Aar siden var her en fransk Maler. Han malede Træet dér og Faldet ned over Kløften og Dalen ved Casamicciola og Vandet helt over til Kap Misene."

Han havde stillet sig hen ved det ene af de to store Træer og viste med Haanden i en stor Bue ud over Fjældet. Jeg fulgte denne Haandbevægelse, og i Sandhed, det var et Undersyn, der laa udbredt for mine Blikke. Fjældet dannede her en Tragt

eller Kløft, hvor Kastanjerne som mørkegrønne Løvkupler i blødt Fald tabte sig ned mod Dalen. Saa kom denne med sit lysere Vinløv, med de blaagraa Oliven, med sine hvide Smaahuse og spredte Vigner. Derpaa svævede Blikket over det blinkende Hav, farvet som det dybeste Ultramarin, og ude i Horisonten glødede og funklede den synkende Sol lig en uhyre Ildkugle, hvis halve Side alt var opslugt af Havet. Til venstre laa Ponzas klippehøje Øer. Monte Circello og Pynten ved Gaëta lignede to skinnende Stjerner, og derpaa saas Nisida, Kap Misene og Posilippo, indtil endeligt Vesuvio, denne ældgamle Golfens Vogter, med Røgsøjlens mørke Fjer i Hjælmen og den violette Taagekappe om Skuldrene, afsluttede Udsigten til højre.

„Her bor De smukt," bemærkede jeg.

„Smukt?" sagde han og lo fornøjet. „Ja, det skulde jeg mene. Det siger min Kone ogsaa. I Begyndelsen syntes jeg ikke, her var saa smukt; for Bunden var saa gold og Arbejdet meget strengt. Men hver Aften, naar vi var færdige, satte vi os her under Valdnøddetræerne, og saa viste hun mig én Aften ét og en anden Aften et andet, og nu kan jeg godt se, at her er smukt — smukt som i Paradiset, sagde ogsaa den franske Maler."

Konen var kommen ud under disse Ord; hun havde lagt Haanden paa Mandens Skulder og stirrede ligesom han ud imod den synkende Sol. En Solstribe gled hen over hendes Ansigt, hendes Læber bevægedes sagte; jeg var overbevist om, at hun bad. Hun var fin og lille, og havde de forunderligt smaa Hænder og Fødder, der er saa mange af Ischias Kvinder ejendommelige. Det brogede Tørklæde, som i mangfoldige Vindinger, og næsten paa orientalsk Manér var slynget omkring Hovedet, kunde dog ikke skjule, at hendes mørke Haar hist og her begyndte at blive graat. Men Øjnene var endnu liv-

fulde og klare, Smilet vel lidt vemodigt, men fint, og hendes Bevægelser forunderligt lette og raske, men fulde af Ynde. Dog var der over hele hendes Holdning noget, jeg vil ikke sige kuet, men noget, der gjorde Indtryk af, at det Arbejde, Livet havde paalagt hende, havde været for anstrengende for hendes legemlige Kræfter.

„Philippo," sagde hun til Drengen, „tag en Stol til den fremmede Signore. — Er De ikke træt af den besværlige Opstigning? Vil De ikke have et Glas Vin?"

Jeg antog, at man gennem Vinen kunde komme til Tarantellen og takkede, idet jeg bemærkede, at ogsaa deres Vin var bleven rost i Dalen.

„Rost?" udbrød Manden. „Ja, det tror jeg nok; ingen Steder paa denne Ø finder De bedre Vin end i Felicettos Kantina. Da Munkene endnu boede her oppe i Klosteret paa Epomeo, vilde de aldrig have andet end Felicettos Vin, og det er lærde Folk, som véd, hvad de drikker."

Han lo atter hjerteligt og rullede et uhyre Fad til Side, som laa for Enden af Havegangen hen imod en Dør. „Vil De se min Kantina?" raabte han inde fra Mørket.

„Jeg skred forbi det friske, sprudlende Kildevæld hen imod Grotten, der paa italiensk Manér var hulet ind i den bløde, vulkanske Tuf, men traadte uvilkaarligt tilbage, saa iskoldt et Luftpust slog der mig i Møde.

„Ja, det er den bedste Kantina paa Øen," sagde han, idet han greb den lange Hævert. „Saa kold en Luft har De nok ikke mærket før? Jeg tør aldrig lade Giovannina følge med mig herind. Hun vil straks med, naar hun ser Fadene, for hun er en stor Nar efter Vin, men hun forkøler sig altid herinde."

„Her er saa koldt som hjemme hos os, naar

Sneen falder," sagde jeg, idet jeg med en vis Beundring maalte de uhyre Fade, hvis Række tabte sig i Mørket. „Vi har ogsaa saadanne Grotter i mit Hjem, men der bygger vi dem af Jord, og i dem gemmer vi Isen, som Vinterens Kulde lægger hen over vore Have og Søer."

Han lod Hæverten synke og spurgte forbavset: „Fra hvilket Land i Verden er De, siden der er saa koldt?"

„Fra et lille Land, højt oppe mod Nord, som kaldes Danmark."

„Saa har de altsaa ingen Vin."

„Nej, hverken Vin eller Druer, hverken Oranger, Citroner, Mandler eller Paradisæbler."

„Men hvad dyrker de da? Hvad lever de af?"

Jeg følte min danske Natur svulme i mig, og sagde med Hjemveens alvorlige Følelse: „Af Rug, det samme, som jeg saa' blive tærsket dernede. Af det laver vi Brød."

„Herre Gud, Stakkel!" sagde han. „Det giver vi til Æslerne, naar de har Føl. Hører du Kone," raabte han, idet han traadte ud med en Kande, fuld af guldgul, perlende Vin, „hører du? Signoren har levet af Rug; de har intet andet end Rug der, hvor han kommer fra. Han er fra Danimarca!"

„Stakkel!" sagde hun med den dybeste Alvor og holdt Glasset frem, hvori Manden lod de perlende Straaler strømme over. „Han ser dog stærk ud alligevel."

Jeg greb det fulde Glas og satte det for mine Læber. Det var en herlig Vin, let skummende som Norditaliens Asti og dog forenende dennes Smag med hele Falernerens Fyrighed og Kraft. Medens jeg drak, saa' jeg, at Manden sendte Konen et betydningsfuldt Øjekast, og at de vekslede et Par Ord sammen.

„Vi skal spise til Aften," begyndte hun med

en vis Forlegenhed, „men jeg véd ikke, om De kan spise saa simpel en Kost. Vi har kun Polenta af Majs og de Vagtler, som Philippo har fanget — ja, og saa har vi Frugter," lagde hun til.

Der var i hendes beskedne Indbydelse noget overordentligt venligt; men jeg kunde ikke frigøre mig for det Indtryk, at jeg navnlig fik den, fordi hun vidste, at jeg hjemme levede ligesom Æslerne her — det var aabenbart det, der havde givet hende Mod. Jeg vilde forbavse hende endnu mere, og sagde derfor: „I mit Hjem har vi Sommerfugle bestandigt. Om Sommeren er de spraglede og flagre fra Blomst til Blomst ligesom her; men naar Vinteren kommer, taber de deres Pragt, de bliver glimrende hvide og svinder bort som Dug imellem vore Fingre, naar vi blot berører dem. Om Sommeren har vi Havet, blaat og lysende som her, men om Vinteren, naar Nordenvinden farer hen over det, bliver det haardt og gennemsigtigt som Glas. Da stivner alt Vand, som rinder, baade det i Bækkene og Kilderne, ja selv Regnen hænger som krystalklare Glastaarer i Træernes Grene. Da tager vi Sko af Træ, hvorunder der er lagt et Knivsblad, paa vore Fødder, og da kan vi skære hen ad den glasblanke Flade saa hurtigt, at næppe Fuglen kan følge os."

Manden stirrede forbavset paa mig, som fortalte jeg Sagn fra en anden Verden; ogsaa Datteren, der var kommen ud og stod i den aabne Loggia, lænet til Dørkarmen, fæstede spørgende sine smukke Øjne paa mig med et usikkert Udtryk. Men Konen saa' op og sagde: „Signoren har Ret. I Danimarca falder den hvide Sne som Sommerfugle, og Isen ligger som et Spejl langt over Vandene. Ryttere og Mænd er gaaede over derpaa."

„Hun har Ret," sagde Felicetto, da han lidt efter gik ned i Vignen med mig, medens hans Kone og

Datter tillavede Aftensmaaltidet. „Hun véd meget — meget mere end jeg. Hun har været hos en dansk Familie i Napoli; der har hun lært meget. Hun har ikke glemt de Danske; de er gode Folk.“

Vi var komne hen til et Afhang af Vignen, hvor Solen om Formiddagen maatte brænde paa med hele sin Kraft; thi Luften var endnu fugtig og varm som i et Drivhus, og fra de omgivende Tufklipper straalede Varme ud som fra en Ovn. Det lille Kildevæld, der kom oppefra, skød sig ned her som en klar Bæk, og med stor Omhu var dets Vande ledede gennem en Mængde smaa Render, saa at Jorden næsten saa' ud som Felterne i et Skaktavl. I hver af disse Felter, der dannede et Bed for sig, vældede det frem med uhyre store mørkegrønne Blade, hvis Aarer glimtede som Guld, og under denne tropiske Bladpragt skinnede store, gule Frugter frem, hvis Natur jeg imidlertid paa Grund af det rige Løvværk ikke kunde kende.

„Hvad er det for nogle?“ spurgte jeg.

„Monacelloer,“ svarede han.

„Monacelloer?“ gentog jeg forbavset. „Det var da et mærkeligt Navn. Monacelloer er jo de flygtige Aander, som skjuler sig i Klippernes Kløfter, som kun kommer frem, naar Fuldmaanen skinner, og efter som deres gækkende, gøglende Sind staar til, snart leder den vejfarende vild, snart viser ham Metalaarens Gang i det haarde Fjæld eller skjulte Skatte, der er nedlagte der af Slægter, som nu ikke mer er til.“

„Saa De kender ogsaa til Monacelloerne?“ sagde han med et opmærksomt Blik paa mig. „Løft paa denne, Signor, saa vil De se, at det ingen Aand er.“

Han havde hævet en af de lange Ranker op og lagde nu en stor, tung, guldglindsende Frugt i mine Hænder. Den havde en forunderlig fin Aroma ved sig, næsten som en Blanding af Roser og Jordbær,

men maatte med Hensyn til sin øvrige Beskaffenhed vel nærmest anses som en Mellemting af Græskar og Melon. Dens Overhud var paa Kryds og paa tværs gennemtrukken af en Mængde fint udciselerede Aarer, og det var Aftensolens Brydning i disse, som gav den et mærkeligt, metalagtigt Skær, næsten som Guld. Ogsaa Formen var forunderlig, og skønt Græskarrets Frugt kan antage de mærkeligste Skikkelser, havde jeg dog ikke set denne før. Frugten havde foroven en Indsnøring, saa at der dannedes ligesom et rundt Hoved paa en smallere Hals; derpaa bugede den sig ud som en Krop og endte i to fremspringende Knuder. Med lidt Fantasi kunde man godt forestille sig, at det var en lille, trivelig Mand med korte Ben, der laa og hvilte sig under de skyggende Blade.

„Den glimrer jo som Guld," sagde jeg. „Og hvor den er tung. De Frugter har jeg ikke set før her paa Øen. Vi har ikke faaet dem dernede i la piccola sentinella, og der har de dog gode Frugter."

„Nej, det tror jeg nok," sagde han smilende. „Naar man kun køber Ferskener og japanske Mispler til de fremmede, saa er de fornøjede. De kender hverken til Vin eller Frugter, saaledes som Neapolitanerne. Det daarligste er altid godt nok til Ingleserne, siger ogsaa Hotelværterne. Desuden betaler man heller ikke en Carlino for et Pund Frugt, naar man kan faa andre Sorter for et Par Grani. — Nej, disse gaar alle lige til Napoli; der er en Frugthandler i Mercato, der sælger dem alene."

Han lagde atter den gyldne Frugt ned med megen Omhu; men pludseligt var det, som om han fik en Idé, og han bøjede sig atter ned over Bedet. „Vi skal have en i Aften," sagde han og tog sin brede Vignekniv ud af Bæltet. „Vi spiser dem ellers aldrig selv, men i Aften skal der være Gilde."

„Den er meget for stor," raabte jeg og drog hans Arm til Side.

„Tror De?" sagde han med et listigt Blik. „Vent, til De faar den i Munden."

Med den gyldne Frugt paa Hovedet gik han op imod Huset. Jeg fulgte langsomt efter, glædende mig til dog engang at se et ægte italiensk Bondeliv, og over de ufordærvede Naturer, i hvis Midte jeg saa gæstfrit var bleven optagen.

Henne under de to store Valdnøddetræer var et festligt Bord dækket. Naar jeg benytter mig af dette, i Noveller saa sædvanlige Udtryk, maa det imidlertid forstaas i indskrænket Forstand. Her var ingen „skinnende Dug", ingen „venligt snurrende Temaskine", ingen „klartbrændende Lampe med lyserødt Silkenet", nej — Vindrue- og Figenblade var vor Dug, og paa den laa Efteraarets mangefarvede Frugter. Bordet var et af de store, flade Kar, som de bruger i Vinhøsten; det var nu stillet med Bunden i Vejret, og fra dets Midte dampede et stort Fad med den gule Majspolenta med rødmende Tomater. Lampen — ja den fandtes slet ikke, det skulde da være Maanen, der stor og blank, men endnu med en let Skykrone paa sin Isse, spillede ned i enkelte, legende Straaler gennem de mørkegrønne Valdnøddeblade.

Hele Familien var samlet om det lille Bord, hvor den havde taget Plads paa lave, trebenede Træskamler. Til mig var der stillet en Straastol, Husets eneste; men da den bragte mig i en, vel majestætisk, men dog højst ubekvem Højde over det landlige Bord, overlod jeg den til en stor, rødstribet Kat, som derfra med begærlige Øjne vogtede paa de stegte Vagtler, der var stillede ved Siden af Polentaen. Selv rullede jeg, trods mange Indsigelser, en tom Barile hen til Bordet og satte mig mellem Moderen og den unge Pige. Den lille

Giovannina og den unge Fuglefænger blev mine Genboer; en tom Skammel ventede paa Felicetto, der var gaaet ind i Huset, rimeligvis for at rense den gyldne Frugt. Da han kom tilbage med denne, udbredt paa et stort Skræppeblad, kunde jeg tydeligt se, at dette var en Begivenhed for Familien. Philippo tørrede sig om Munden, Giovannina udstødte et Fryderaab, som fik den spættede Hønsehund til at give et kort Bjæf, og den voksne Datter smilede med saadant et smukt, lille Smil. I det samme klang Kirkeklokkerne fra Dalen til Ave Maria. Manden tog sin røde Hue af, Børnene bøjede deres Hoveder; men Konen skar stille den gyldne Frugt for — hun havde holdt sin Andagt, da Himlens store Timeviser dukkede under Havet.

I den store Stilhed, der paafulgte, kunde jeg ikke forhindre, at mine Tanker fløj tilbage til mit barske Hjem. Jeg kom uvilkaarligt til at tænke paa en dansk Husmandsfamilie, naar den i den snævre, indelukkede Stue holder sin Nadver af Byggrød og Tykmælk med en Skive Grovbrød til, medens Regnen driver fra Straataget, og Nordvestvinden rusker i Tagmønningen, og i Følelsen af Forskellen udbrød jeg uvilkaarligt: „Man kalder dem den muntre Familie nede i Dalen; man burde kalde dem den lykkelige. Aldrig har jeg set saa megen Lykke, udbredt paa en saa lille Plet, som her."

Konen sendte mig paa skraa et bifaldende Blik, og Datteren smilede endnu mere stille end før, men Manden udbrød leende: „Lykke? — Kalder De det Lykke? Se Dem omkring og sig mig, om De har set nogen Mand ulykkeligere end jeg? Tre Børn, som ikke gør andet end at spise. En Kone, som sætter alting over Styr, og en Vigne, som jeg alene maa dyrke. Kalder De det Lykke? Ja, maaske kunde det gaa alt sammen, men det ulykkeligste for en Mand er, at være gift med saadan

en Kone. Se, hvor hæslig hun er, og hvor gammel; de graa Haar er allerede langt flere end de sorte."

Hun svarede aldeles intet til dette Angreb paa et Punkt, hvor Sydens Kvinder ellers er saa følsomme, men snappede med en hurtig Bevægelse den Vagtel, der laa paa hans Tallerken, og gav den til Giovannina, der øjeblikkeligt gav sig i Færd med den.

„Se, saaledes bliver jeg behandlet," sagde Felicetto til mig med et straalende Blik. „Tyranniseret af min Kone, udpint af Municipiet, der tager en Tiendedel af min Indtægt i Skat, plaget af Kommunen, pint af Præster og Toldforvaltere, og det kalder De en lykkelig Mand? Havde jeg vidst det, saa havde jeg ikke bortført hende."

„Har De bortført Deres Kone?" spurgte jeg.

„Ja, jeg bortførte hende fra Napoli," svarede han, uden Spor af, at der var noget usædvanligt i denne romantiske Opførsel. „Hun var — —." Han fik ikke Lov til at fuldende; hun havde rejst sig op, og idet hun lagde sin højre Haand paa hans Mund, hængte hun med den venstre den brune Trøje om hans Skuldre, thi Aftenduggen begyndte at falde.

„Ja, det er nu ogsaa saa længe siden, at det ikke er værdt at tale derom," sagde han. „Naar jeg ser paa Annina der, maa jeg jo huske paa, at jeg begynder at blive en gammel Mand."

„Er det Deres Datter?" udbrød jeg. „Annina? Det Navn har vi ogsaa hjemme hos os."

„Synes De om det?" spurgte Konen livligt. „Hun fik det efter den danske Frue, hos hvem jeg tjente; det var saadan en god Signora."

Den unge Pige var bleven rød over saaledes at blive gjort til Genstand for Opmærksomheden. Hun var fin som Moderen, men langt fyldigere, og fra

hendes aabne, barnlige Ansigt straalede en rig, uskyldig Glæde over Tilværelsen; men saa livlig som Moderen var hun ikke.

„De er forlovet?“ sagde jeg.

„Ja,“ svarede hun, rødmende endnu dybere og skjulende den Haand, der havde røbet hende, under Bordet.

„Med hvem?“

„Med en Sømand,“ svarede hun sagte.

„Tag Dem i Agt,“ sagde jeg, maaske med en ubevidst Jalousi, „Sømændene er falske. Vi har en dansk Vise, hvori der staar, at de har en Kæreste i hver Havn, og har de først fundet hende, kommer de ikke igen.“

„Men han kommer, det véd jeg vist,“ sagde hun med rolig Inderlighed, „og naar han kommer, bliver jeg Brud.“

Jeg angrede, hvad jeg havde sagt; men Philippo, der som saa mange Brødre forstod at saare sin Søster paa det følelsigste Sted, bemærkede tørt: „Det var godt, at han kom igen fra Lissa.“

Annina blev ganske bleg ved disse Ord, hendes rolige Øjne funklede, og med skælvende Stemme sagde hun: „Gennaro havde ingen Skyld i Ulykken ved Lissa. Han førte ikke Skibet, og da det sank, gjorde han vel i at springe over Bord og lade sig redde som de andre.“

„Ja, jeg var nu bleven,“ sagde Philippo. „Ingen Østerriger skulde faa Lov til at trække mig op for at sætte mig i Fængsel.“

Der lynede en trodsig Bestemthed ud af Drengens Øjne, som gjorde ham smuk. Søsteren rejste sig og gik ind i Huset. For første Gang i Italien mærkede jeg, at Lissa var en Nationalsorg ogsaa hos Folket, en Braad, som Eckernförde for os Danske.

Moderen gik ind i Huset efter Datteren. Faderen tav et Øjeblik og sagde saa: „Lig først i Vandet,

min Ven, med Maagerne over dig og Fiskene under dig, saa kan du tale med."

Der opstod en lille Pavse, som Felicetto benyttede til at fylde vore Glas. Lidt efter kom Moder og Datter atter ud, men Anninas Øjne var endnu fulde af Taarer.

„Prøv nu den, Signore," sagde Felicetto og rakte mig paa Spidsen af sin Kniv et Stykke af den gyldne Frugt, der hidtil havde ligget urørt paa Bordet. „Hvad siger De om den?"

„Det er jo Ananas," sagde jeg ganske forbavset. „I det mindste smager den saaledes."

„Ja, det siger de ogsaa i Neapel," sagde han leende, „og dog er det kun en simpel Melon fra Felicettos Vigne; ingen anden har den saa god."

„Men hvorfor har den faaet det besynderlige Navn „Monacello"?" spurgte jeg. „Det betyder jo en lille Munk, en af de Aander, som driver deres Uvæsen i Kløfterne ved Sorrento."

Felicettos smilende Ansigt antog et alvorligt Udtryk: „Jeg kunde nok fortælle Dem noget derom," sagde han sagte. Men i det samme rørte hans Kone ved hans Haand, og han blev atter tavs.

De store Skiver af den duftende Frugt, der vandrede Bordet rundt og forsvandt med en forunderlig Lethed, den herlige Vin, som ledsagede dem, det stille Maaneskin, der stærkere og stærkere spillede ned gennem Løvet, og i hvis Glans Urter, Blomster og Buske syntes at vinde fordoblet Vellugt — alt dette førte en festlig Stemning med sig, i hvilken den lille Dissonans opløste sig og forsvandt. I det mindste var det Tilfældet med mig; Vinen, Duften og Maaneglansen tryllede Syner frem. Jeg forstod nu, hvorledes den herlige Helt Odysseus havde haft det, da han besøgte Circes fortryllede Haver og i hendes Nærhed glemte sin trofaste Penelope og det stormomsusede Ithaka. Endnu et Par Glas,

og jeg havde den broderligste, mest velvillige Stemning lige over for hele Menneskeheden, jeg betragtede alle som Brødre og Søstre, og dem vilde man jo ikke genere sig for at spørge, om de kunde danse Tarantelle.

„Hører du, Kone?“ sagde Felicetto og hævede sit Glas. „Han tror maaske ikke, at vi kan danse Tarantella? Han mener maaske, at vi er bleven for gamle? Philippo, løb ind efter Guitaren, og du, Annina, tag Tamburinen, der staar under Sengen, saa skal vi dog prøve det en Gang!“

Det var, som om Ordet „Tarantella“ havde slaaet en elektrisk Funke i dem alle. Philippo og Annina løb efter Instrumenterne, Felicetto og hans flinke Kone ryddede Pladsen i en Haandevending, ja selv Giovannina stolprede af Sted, bjergende et Vinglas, af hvis Indhold hun lumskeligt bemægtigede sig Halvdelen, inden Moderen fik Tid til at tage det fra hende.

Man fortæller i en af Middelalderens Legender, at Tarantellen første Gang blev spillet af en Munk, der for en dejlig Kvindes Skyld havde givet sig i Djævelens Hænder, og at han ved Hjælp af den forførte hele det hellige Kloster. Jeg véd ikke, om denne Historie er sand, men saa meget véd vi om disse forunderlige Melodier, at de i Middelalderens Tid med dæmonisk Magt greb hele Syditaliens Befolkning. Børn dansede i Vuggen, Oldinge paa Gravens Rand, syge maatte bindes til deres Leje, Kvinder forlod deres Mænd, og Børn deres Forældre, for at kunne strejfe rundt med de omvankende Bander, der fra By til By spillede Tarantellen. Ja, selv Klostrenes hellige Mure ydede ingen Fred. Munke og Nonner hvirvledes af Sted. stive Prælater og ærværdige Priorer brugte deres Ben saa grundigt, at den hellige Fader i Rom maatte anvende Band og Interdikt mod de forførende Dæ-

moner. Men de lever endnu, Satans Yngel er det ikke saa let at blive af med, og naar disse Toner klingrende og jublende sitre gennem den stille, maaneklare Nat, da er det, som kom der Ild i Blodet. Da svulmer og bruser det; man kan ikke sidde stille, selv den stive, alvorlige Englænder faar en saadan Rystelse, at han vrikker paa Stolen og bevæger de tynde, graatærnede Ben som var han en uhyre Edderkop.

Og nu denne mærkværdige Færdighed i at behandle Instrumenterne! Hver er født Virtuos, Tamburinen synes at have været deres Rangle fra Vuggen. Anninas Fingre, der var saa bløde og smaa, gled hen over Tamburinens Flade som Blomsterfluerne, der om Sommerdagen leger i Solskinnet, og hvis Vingeslag det ikke er muligt at følge. Philippos Hænder legede hen over Strengene som de glimrende Baandfisk, der smutter fra Sten til Sten. Aldrig greb han en Tone fejl, aldrig saa' han ned imod Instrumentet; hans Øje fulgte et Par af de store Flagermus, der, opskræmmede ved Larmen, i uregelmæssige Svingninger boltrede sig over vore Hoveder.

Felicetto og hans Kone stillede sig paa den lille Plads under Valdnøddetræerne. Han hævede begge Arme i Vejret, hun greb med hver af sine Hænder en Flig af sin Kjole — et stærkt Slag af Tamburinen, begge bøjede sig hilsende imod hinanden, gjorde en Svingning helt rundt, hævede sig med opløftede Arme paa Taaspidsen — og Tarantellen begyndte.

Beskrive den? — Umuligt! — Hvo kan opfatte og gengive Sommerfuglens Gang i den sommervarme Luft, naar de, to og to, opfyldte af Livets og Kærlighedens Længsler, flagre hen over Blomsterne? Hvo tegner vel Svalernes kredsende Flugt, naar de ved Aftentide højt kvidrende omflagrer

Reden, som gemmer deres smaa? Hvo fastholder Bølgernes Gang, naar de i den stille Sommernat skyller ind mellem Ischias Klipper og med sagte Lyd i vuggende Skvulp tegner deres atter hurtigt sammenflydende Ringe og Cirkler? Hvo kan beskrive det særegne i Læbernes Smil, i Øjets Blink, i Musklernes Spil, saa fint, at knap Blikket kan opfange det. Tarantellen kan danses, den kan ses; men beskrives eller males — nej, det er umuligt!

Tarantellen er Improvisation — det er en af Terpsikores Noveller, fortalt af to, der elsker hinanden. Den kan ogsaa gengives af to, der ikke elsker; den bliver da komisk burlesk — Elskovsdramaet gaar over til Farce. Saaledes som Felicetto og hans Kone dansede den, var der ingen Tvivl om Kategorien. Som Bien, der sværmer om Lindens fine Blomst, som kun lokker ved sin berusende Sødme, saaledes hang hans Blik trofast og spørgende ved hendes, der ømt og kærligt smilede igen. I hver Svingning, i hver Bøjning glimtede Eros frem; men jo stærkere Guden slog med sine Vinger — og i Tamburinens Klang kunde man høre hans Flugt — desto mere veg hun tilbage, desto mere søgte hendes sænkede Blik Jorden. Hun bøjede Hovedet, og idet hun let som en Psyke svævede paa den fine Fod, forekom hun mig i Holdning, i Draperiets Foldekast, i Hovedets yndige Bøjning saa lig Thorvaldsens Danserinde, at jeg studsede derved. Pludseligt gjorde Felicetto en stor Svingning uden om hende, hævede Kastagnetterne og sang:

»Min elskede, sig mig, hvor er du?
Jeg spændte mit Sejl
Paa den gyngende Baad,
Jeg fo'r over Havet, som Maagen ved Kvæld,
Som Stormsvalen førend et Uvejr;
Men Havet var tomt — jeg saa' dig ej der!«

Hun svarede:

»Spænd ikke dit Sejl
Paa den gyngende Baad,
Din elskte er ikke paa Havet.«

Han gjorde atter et Par Slag med Kastagnetterne og vedblev:

»Min elskede, sig mig, hvor er du?
I blaanende Grotter,
Hvor Havbølgen gaar,
Har jeg søgt, til Skyggerne faldt;
Men Stenen var vaad, som min Kind af Graad,
O elskte, jeg fandt dig ej der.«

Hun svarede:

»Spejd ikke mit Fjed,
Hvor Bølgerne gaa,
Din elskte er ikke ved Havet.«

Han fortsatte:

»Min elskede, sig mig, hvor er du?
Jeg vandred' til Fjælds
Som den klatrende Ged,
Jeg hang som Svalen ved Bjergtindens Væg,
Som Stenurten hænger ved Klippen;
Men Fjældet var tomt — jeg saa' dig ej der.«

Hun svarede igen:

»Stig ikke til Fjælds
Som den klatrende Ged,
Din elskte er ikke paa Fjældet.«

Han svang atter Kastagnetterne og sang:

»Min elskede, sig mig, hvor er du?«
I den dæmrende Skov
Har jeg vandret mig træt,
Jeg søgte som Bien bag Blomst og bag Blad,
Som Myren, der kender hvert Straa.
Men Skoven var tom — jeg saa' dig ej der.«

Hun svarede som før:

»Spejd ej hendes Gang
I den dæmrende Skov —
Din elskte er ikke i Skoven.«

Hans Bevægelser havde under hele denne Vekselsang, hvis Rimfald og rytmiske Vendinger jeg kun svagt har formaaet at gengive, haft et søgende, ledende Præg. Nu blev baade Melodien og Bevægelserne livligere, Rytmen skiftede, han omflagrede hende i snævrere og stedse snævrere Kredse, medens han sang:

»Saa har du forladt,
O elskte, vor Ø,
Som Svalen, der flygter ved Høst.
Hvo følger dens Gang
I de skiftende Skyer,
O elskte, hvo følger vel din?«

Hun svarede sagte og med et undseligt Blik:

»Følg Svalernes Gang
Til den larmende By,
Der bygger din elskte som Svalen.«

Hans Bevægelse blev truende, og han sang med hævet Stemme:

»Jeg vil hvæsse min Kniv,
Jeg vil spænde mit Sejl,
Til Flugt paa det mørkladne Hav.
Jeg henter dig ud
Fra den larmende By,
O elskte, i Larmen er Død.«

Hun svarede dæmpet:

»I Larmen er Død,
I Fængslet er Sorg,

Og Gift er i Menneskets Sind —
Hun længes, hun frygter, din elskte!«

Han hævede sig over hende, slog begge Kastagnetterne højt over hendes Hoved og sang:

»Lad Frygten faa Død
Og Længselen Gift,
Men Glæde det ventende Sind.
Jeg henter dig hjem
Ved Stjernernes Blink,
O elskte, ved Midnattens Komme.«

Hun sendte ham et Blik, fuldt at den mest glødende Kærlighed og sang:

»Jeg slumrer ej mer,
Jeg drømmer ej mer,
Mit Øre er bleven min Sjæl —
Jeg lytter, jeg venter, o elskte!«

Han svarede:

»Nu er Midnattens Stund,
Nu er Stjernerne tændt,
Og Stævnen er vendt mod vor Ø.
Se, der stiger den frem
Den takkede Kyst,
Af Morgenens Taager, o elskte!«

Hun smuttede under hans Arm, og idet hun bøjede sig imod ham, sang hun:

»Som Morgenens Sol,
Saa stiger mit Haab
— Se Vignen paa Fjældspidsens Tind —
Jeg bæver af Lykke, o elskte!«

Et kraftigt Greb gennem alle Guitarens Strenge, et Slag paa Tamburinen, som vibrerende overdøvede dens tidligere Hvirvlen — og Dansen var endt.

Inden jeg fik Tid til at sige noget, havde Felicetto snappet Guitaren, hans Hustru greb med et straalende Blik Tamburinen, og Philippo og Annina stillede sig op.

Dansen begyndte ganske paa samme Maade som før — et hilsende Buk, en Svingning, og Musikken tog Fart. Men hvor forskellig var ikke denne Tarantelle fra den første! Annina syntes ikke at have glemt Ytringen om Gennaro. Roligt, afmaalt, koldt bevægede hun sig i korte, skiftende Hop paa de nydelige Fødder, men bestandigt paa samme Plet. Philippo svang sig i store Kredse med en uforskammet, aandsfraværende Mine uden om hende. Pludseligt gjorde hun en lynsnar Bevægelse hen imod ham, trak sig atter tilbage og dansede som før. Hans Kredse blev mindre, hans Blikke mere søgende, og med en fortræffelig Gestus og ypperligt Minespil lod han det paa én Gang gaa op for Tilskuerne, at hun egentligt var ganske køn og nok værd at gøre Kur til. Han nærmer sig, men med Kulde viger hun tilbage; han gør en Bevægelse som for at gribe hende, men hun vender ham Ryggen og danser, som det syntes, fordybet i Tanker over sig selv. Da antog Philippos Træk Udtrykket af en dyb komisk Fortvivlelse. Han hvirvler sig om hende, men med usikre Skridt og vaklende Holdning, som formaaede han knap at holde sig opret af den Sorg, hendes Kulde forvolder ham. Derpaa kryber han, halvt sunken i Knæ, omkring hende med de mest ydmyge Fagter; men da hendes isnende Kulde bliver ved, og da ikke de mest ydmyge Lader og Tegn kan aflokke hende et Smil, gribes han med ét af alle Skinsygens Kvaler — da ser han en anden ung Pige; hun er ham gunstig, hun smiler til ham, og med et Sæt forlader han Tryllekredsen, medens Annina studsende og med en overrasket Mine stirrer efter ham.

Dette var omtrent Indholdet af Dansen, i det mindste opfattede jeg den saaledes; men som sagt, det maa ses, det kan ikke beskrives, man faar kun et Balletprogram ud deraf. Vist over et halvt Hundrede Gange senere har jeg set Tarantellen blive danset paa Ischia, i Sorrento, paa Kapri, men aldrig har jeg set saa glade, livlige Ansigter, aldrig har jeg hørt saa hjertelig en Latter som her. Ja, da jeg fjorten Dage senere tog en Landsmand derop for endnu en Gang at dvæle mellem disse glade, ufordærvede Mennesker og genleve det svundne i Erindringen, da forekom alt mig mat imod det, jeg denne Aften havde set. Inspirationen var borte; man generede sig, fordi han generede sig og — bar Briller.

Det var imidlertid blevet temmelig sent, Fuldmaanens Skive begyndte at hælde nedad mod Havet, de sidste Vagtelslag var for længst bortdøde i Skoven, og kun Græshoppernes skarpe Triller lød som et Pikkolofløjtekor i den stille, sommervarme Nat. Det var Tid til at bryde op, Tid til paa ny at søge de ujævne Klippestier og de dunkle Skovveje, inden Maanen sank saa meget, at det blev umuligt. Jeg bød Felicetto en Cigar til Afsked, og idet jeg rakte ham Etuiet, bad jeg ham beholde det som en Erindring fra Danmark. Han saa' paa det med store Øjne, skød det lempeligt fra sig med Haanden og sagde leende: „Nej, det kan jeg aldrig modtage; det er alt for stor en Gave for mig, og De kommer til at savne det."

„Jeg køber mig et andet i Napoli," sagde jeg. Han tøvede endnu et Øjeblik og sendte Konen et Øjekast, hvori jeg læste: „Tør jeg?" Mit Blik traf hendes, hun saa' glad og taknemmelig paa mig og nikkede til Manden. Han tog det, aabnede det, saa' paa det med samme ufordulgte Glæde som et Barn, der faar et Stykke Legetøj, derpaa stak han det ned i

Bunden paa sin røde, uldne Hue og udbrød: „Hvilken Signore! Saadan et Cigaretui fra Danimarca har jeg altid ønsket mig. Jeg har set dem ligge i Vinduerne i de store Butikker i Napoli — for jeg har to Gange været i Napoli, men jeg har aldrig haft Raad til at købe et. Hvor de vil misunde mig det paa Piazzaen, naar jeg kommer derned paa Søndag!"

Endnu et Glas Vin maatte jeg tømme, inden jeg skiltes fra disse Mennesker, der er som en Afspejling af den smilende, glade Natur, i hvilken de fødes. Felicetto slog sin brune Trøje om Skuldrene, fløjtede ad den brunspættede Hønsehund, og medens Konen med den lille Giovanna paa Armen fulgte med os til Laagen, sendte jeg endnu en Afskedshilsen til den stille Annina og den muntre Philippo, til det fredelige, hvide Hus og til Madonnabilledet med de duftende Blomster.

Maanelyset har hernede i Syden en forunderlig skuffende og blændende Virkning. Det er saa roligt, saa koldt og saa klart, at man tror at kunne se alting, lige til de mindste Enkeltheder, men snart opdager man, at Distancerne forrykkes, at Omridsene kun har en indbildt Fasthed, at den Sti, som løber hist henne, kun er en Maanestribe mellem Stammerne, og at den lille Sø, der blinker dernede i Kløften, kun er det golde Fjæld, hvis Glimmerblade lyser i Maanestraalerne. Vi var derfor kun komne et kort Stykke ind i Skoven, da Felicetto greb mig i Armen og sagde: „Til venstre, signore! Vejen til højre er ikke god at gaa, den fører gennem den døde Dal."

„Det Navn har jeg aldrig hørt før."

„Nej, der kommer heller aldrig fremmede derhen. Vejen er slet, og Æseldriverne rider den kun nødigt, især om Aftenen. Der er mange Steder her paa Øen, som de rejsende aldrig faar at se; de rider,

hvorhen Æseldriverne fører dem, og de kommer nu aldrig her."

Det romantiske Navn „den døde Dal" havde først vakt min Opmærksomhed; Felicettos Ord forvandlede den til Nysgerrighed. „Lad os gaa derhen," sagde jeg.

„Klatrer De godt, Signore?"

„Saa temmelig."

„Og De er ikke bange?"

„Nej, ikke det mindste. Jeg har besteget Epomeo ad den bratte Side. Jeg er ikke svimmel."

„Ja, det var just ikke det, jeg mente," sagde Felicetto med et langt Blik ned i Dalen.

„Ikke det, hvad da?"

„Aa, man fortæller saa meget her paa Øen. Men velan, lad os gaa; vi er jo to."

Felicetto drejede af og slog ind paa Klippestien til højre; jeg fulgte efter ham, men nu talte han ikke et Ord. Vi gik et Stykke; pludseligt standsede han ved to mægtige, sortegraa Klippeblokke, der var rullede ned fra Højderne ovenfra, og gennem hvilke Stien snoede sig som gennem en naturlig, gigantisk Port.

„Nu forsigtig, Signore!" sagde han og dukkede ind i Mørket. Jeg fulgte ham, og ved at famle mig frem med Hænderne mærkede jeg, at Stenens to Halvdele svarede til hinanden. Det var ikke to Blokke, som var rullede ned, men en fast Klippe, der ved de underjordiske Giganters Magt var sprængt fra hinanden. Foran mig lyste en smal Maanestribe som en Stjerne i Mørket. Med ét fordunkledes den, og jeg fik en Fornemmelse af, at Stenen kunde lukke sig, og jeg selv blive til et Slags forstenet Krybdyr.

„Deres Haand, signore!" hørte jeg Felicettos Stemme sige lige ved mig. „Se saa, nu gaar det opad — duk Hovedet!"

Atter skinnede Stjernen, som Felicettos Hoved havde formørket. Et Par Trin, vi krøb ud af en snæver Aabning, og stod nu paa Randen af en bred Styrtning, hvis Dybde det var umuligt at beregne.

„Dette er den døde Dal," sagde Felicetto og pegede nedad med Haanden.

Havde han sagt: „Dette er Dødens Bolig," vilde det slet ikke have forundret mig. Foran mig sænkede Jorden sig som en mørk, uhyre Kedel, i hvis Bund selv det blanke Maanelys svandt hen og blev til Mørke. Ikke et Træ, ikke en Busk, ikke en Blomst var til at øjne; det var, som om Liv og Død her adskiltes ved en skarp Grænselinie, og ved denne Grænse stod vi. Ved vore Fødder Gyvel, Myrter, Bregner og store Kongelys i vild Overflødighed; under dem sorte, uhyre Klippeblokke, fulde af Revner, Huller og Blærer, kastede mellem hverandre, stablede over hverandre, hængende ud og ludende ned, revnede, splittede, takkede, kantede, som om et af Maanens Kratere pludseligt havde gydt sit Indhold ud over Jorden, og denne endnu ikke havde haft Tid til at ordne det.

„Man fortæller saa meget her paa Øen," tænkte jeg, idet jeg, ledet af Felicettos Skygge, begyndte Nedstigningen. Og i Sandhed, gaves der mørke Dæmoner, som driver deres Spil med levende, saa maatte de vælge denne Plet til deres Opholdssted.

„Pyst — pyst — pyst!" klang det lige ved Siden af mig.

„Pyst — pyst!" lød det henne fra en uhyre Lavablok, og lige over mit Hoved.

„Hvad er det?" raabte jeg til Felicetto og blev staaende. „Her er jo nogen, der kalder paa os."

„Det er ikke andet end Lavakyllingen," sagde Felicetto. „De sidder overalt i Sprækkerne. Bryd Dem ikke om dem."

Lige i det samme blev et stort bornholmsk

Stueur trukket op inde i Klippen — jeg veg ud af Stien.

„Det er Gekkoen, der kalder paa sine Unger," sagde Felicetto leende; „videre frem!"

Ved en blidelig Forening af Gliden, Rullen, Køren og Rutschen, under hvilken jeg aldeles opgav alt, hvad der kunde kaldes Ligevægt, naaede jeg Dalens Bund i en Tilstand, som om jeg havde været i et russisk Dampbad.

„Hvil Dem her paa denne Sten, Signore," sagde Felicetto. „Vi har endnu et Stykke tilbage gennem Tufkløften; men saa er vi ogsaa lige ved Casamicciola."

„Kan man drikke det Vand?" spurgte jeg og pegede paa et lille Vandløb, der rislede af Sted tæt ved, hvor vi sad.

Felicetto smilede atter og tog en svær Stage, der laa henslængt under en af Lavablokkene. Han trak sin Kniv frem, spidsede Stagen til og jog den derpaa med al sin Kraft dybt ned i Jorden. Da han drog den tilbage, stod der en lille Vandstraale op af Hullet, og en hvid Damp svævede som en Kappe omkring den. Jeg bøjede mig ned imod den — Vandet var kogende.

En underlig Følelse greb mig. Vi er saa vant til at betragte den moderlige Jord som vor faste Bolig, til hvilken vi trygt kan betro os. Vi har vel hørt fortælle, at denne Jord gærer og syder i sit Indre, at uhyre Ildmasser gløder i dens Dyb; men disse Fortællinger glider Øret forbi som gamle Sagn og fantastiske Drømme. Nu derimod var alt saa overbevisende klart. Humboldts Ord: „Jordskorpen svarer til Skallen paa et Æg, Ildmassen til Æggets flydende Indhold" blev saa levende i mig, at jeg allerede saa' denne Skal briste, og den glødende Lava vælte sig op gennem dens Revner. Hvem

kunde beregne Tykkelsen af den Skorpe, hvorpaa vi just sad?

„Det er Skade, at vi ikke har et Æg, saa kunde vi koge det her," sagde Felicetto og vedblev at røre i Hullet med Staven, saa at de hvide Dampe stod højt i Vejret.

Jeg brast i Latter over den højst forskellige Maade, hvorpaa vore Tanker havde beskæftiget sig med samme Genstand. Tilliden var i samme Øjeblik vendt tilbage, saa stor Kraft har det komiske til at besejre det frygtelige.

„Sig mig, Felicetto," sagde jeg, „hvorledes gik det egentligt til, at De bortførte Deres Kone?"

„Jeg kunde ikke faa hende paa anden Maade," sagde han og stak med Stangen i Jorden, saa at nye Dampsøjler rejste sig omkring os.

„Men fortæl mig lidt derom, det morer mig."

„Ja, det er en anden Sag," sagde Felicetto og drev Stagen dybt ned i Jorden. „Jeg troede ikke, at saadanne Smaating kunde more Dem."

Naive Felicetto! Hvor stor var du ikke i dette Øjeblik, hvor uberørt af den Civilisation, der faar vore Damers Hjerter til at banke ved Ordet „Bortførelse". Du havde ingen Idé om „Romeo og Julie", ja du kendte knapt saa meget som til „Abekatten", og de romantiske Ord:

»I gyldne Karm, i gyldne Karm,
Han fører mig bort paa sin stærke Arm!«

var for dig kun slet og ret Hverdagsbegivenheder — ærlige, skikkelige Felicetto!

„Min Kone er nede fra Lacco," begyndte han med nogen Søgen efter Ord. „Hun hedder Restituta, ligesom Ischias Helgeninde, hvis Kirke ogsaa staar dernede. Jeg er derimod fra Casamicciola, og dengang vi lærte hinanden at kende, var jeg Æseldriver — —"

„Æseldriver!“ afbrød jeg ham, sandende en Vens Ord, der havde rejst meget i Italien, og som altid paastod, at Præsterne og Æseldriverne var de største Don Juaner.

„Ja, Æseldriver,“ gentog han smilende. „Det er ikke meget, og jeg havde mine onde Dage dengang. Mine Kammerater kaldte mig la pecora, fordi jeg ikke havde Hus og Hjem som de, men maatte sove paa Marken eller i en Æselstald, og dog tænkte jeg paa at gifte mig med den smukkeste Pige i Lacco; for det var hun, Signore. Men det gik smaat med Fortjenesten; det var ikke som i gamle Dage. Før kunde man have halvanden Lire om Dagen; nu rejser de fremmede efter de røde Bøger og prutter om en Bajocco. Selv maatte jeg leje Æslerne af andre og give en Lire derfor. Sadelen kostede mig fem Bajocchi, saa De kan selv se, Signore, at der ikke blev meget tilovers.“

Saa vidt var Felicetto kommen, og han syntes at ville indvie mig endnu dybere i Æseldriveriets Mysterier, da han pludseligt holdt inde og med spændt Opmærksomhed stirrede hen mod en af de Slagskygger, som nogle nedrullede Lavablokke kastede hen over det udbrændte Kraters Bund.

„Hvad er det?“ spurgte jeg.

Han svarede ikke, men vedblev at stirre saa stift mod den samme Plet, at jeg begyndte at frygte for, at det var galt fat.

„Er det Røvere, Felicetto?“ sagde jeg og greb ham i Armen.

„Nej, nej — Madonna hjælpe os — gid det var saa vel. Se — se derhenne, noget oppe paa Klippen! Han kommer hen til os,“ hviskede han ængsteligt.

Mit Blik fulgte hans, og virkeligt troede jeg noget oppe paa Klippen at se en lille, brun Mand, som med en uhyre Hat paa Hovedet stod og nikkede til os. En forvildet Cikade skraldede i dette

Øjeblik op fra en Sten og tav lige saa hurtigt, som om den var blevet forskrækket over sin egen Stemme, og den pludselige Tavshed ovenpaa gjorde Stilheden endnu mere uhyggelig. Pludseligt gjorde den lille Mand et Hop ned fra Klippen — vi kunde tydeligt høre Stenene rasle; men mig syntes det, at han faldt og blev liggende i den sorte Aske.

„Nu forsvandt han," sagde Felicetto med betydeligt lettet Stemme. „Kom, Signore, lad os gaa! Det er ikke godt at færdes om Natten paa disse Steder."

Jeg havde baade i Sorrento og paa Ischia hørt tale om noget, de kaldte „Monacello", og som de snart skildrede som en lille Bjergmand med et Grubelys i Haanden, snart, hvad ogsaa Navnet angiver, som en lille Munk; men jeg havde aldrig kunnet faa noget rigtigt at vide om ham. Nu randt han paa ny i mine Tanker, og jeg spurgte: „Var det Monacelloen?"

Felicetto slog et Kors for sig, der godt kunde gælde for tre, og svarede ikke. Vi gik til, hen imod en Kløft, der aabnede sig i den ene Side af Kraterbækkenet.

Pludseligt hørte vi en klagende Brægen. Felicetto vendte sig ikke om. Jeg saa' tilbage; ude i Maanelyset neden for Klippen stod klart og tydeligt et Gedekid. Om Halsen havde det en Ende Reb, og i dets Horn havde der indviklet sig en Mængde tørre Brombær- og Vedbendranker, som i vild Uorden struttede til alle Sider. Dyret syntes at være forvildet, og brægede atter ynkeligt.

„Det er en Ged, der har forvildet sig," sagde jeg. „Skal vi ikke tage den med, Felicetto? Her maa den omkomme; der er jo ikke et Græsstraa eller en Draabe Vand i Nærheden."

„Lad den det!" sagde Felicetto og gik til.

Dyret brægede igen ynkeligt; det var som laa

der en menneskelig Fortvivlelse i dets Røst. Jeg vendte mig atter om; det løb efter os.

„Felicetto," sagde jeg, „De har bortført Deres Kone, og er bange for en Gedebuk."

„Den er udsendt af Monacelloen for at friste os," svarede han. „Vil vi tage den, bliver den ved at gække os, til vi styrter i en Kløft eller falder i en af Kilderne — jeg kender den."

Tredje Gang brægede den; det lød næsten som et Skrig.

„Nu tager jeg den," sagde jeg og vendte om.

„Stien løber ind hist henne ved Kløften," sagde Felicetto uden at se tilbage. „Jeg venter ved den store Sten."

Næppe havde jeg vendt mig, førend Dyret ogsaa vendte og satte af Sted i smaa, korte Spring. Jeg løb efter; men forskrækket over at blive forfulgt, løb det kun hurtigere, begunstiget af Jordsmonnet, der lagde mig store Hindringer i Vejen. Da huskede jeg et Middel, som jeg havde set Hyrderne bruge paa Kampagnen. Jeg greb nogle af de Stene, hvormed Jorden var som oversaaet, og kastede dem saaledes, at de faldt foran Dyret. Dette blev forskrækket staaende, og to Minutter efter bragte jeg det i Triumf til Felicetto, der ventede ved Indgangen til Kløften. Han rejste sig og saa' tvivlende snart paa mig, og snart paa Geden.

„Naa," sagde jeg, „hvem fik saa Ret?"

Felicetto vedblev at stirre, derpaa sagde han: „Hvilken Tosse man kan være, Signore! Det er min egen Ged; den løb bort i Forgaars."

Jeg lo over hans Overraskelse, og langsomt vandrede vi ned ad den mørke Bjergkløft, hvor det venlige Casamicciola, omringet af sine Haver og Vigner, laa foran os i det klare Maaneskin. Da vi kom til Landevejen, hvor de fem sorte Kors staar, og hvor der i Klippen er udhugget Bænke foran

Madonnabilledet, knælede han og forrettede sin Bøn. Derpaa tog han Cigaretuiet op af sin røde Hue og sagde: „Dette skal De tage igen.“

„Hvorfor?“ spurgte jeg overrasket.

„Fordi jeg var bange; fordi jeg løb fra Dem deroppe som et lille Barn, og det lønnede de ved at finde vor Ged til os igen. Det tilgiver jeg mig aldrig.“

Jeg aabnede Etuiet og tog en Cigar ud. „Den skal De miste til Straf,“ sagde jeg, „og saa skal De fortælle mig alt, hvad De véd om Monacelloen, som om jeg var Deres Skriftefader, ellers tilgiver jeg Dem ikke.“

Han satte sig ved Siden af mig paa Bænken og begyndte:

„I gamle Dage var der slet ingen Monacelloer paa Ischia. Munkene førte et ærbart og gudfrygtigt Liv. Her var mange Klostre, men det største af alle var San Nicola, det, som De har set paa Monte Epomeo, hvor der nu kun er én Munk tilbage.“

„Ham, de kalder Eremitten?“

„Ja, netop! Han er for Resten en daarlig Karl, som kun trækker de rejsende op og drikker sig fuld for Pengene. Det har jeg mange Gange set som Æseldriver. Han bliver Monacello, naar han dør.“

„Monacelloerne er altsaa Aanderne af de ugudelige Munke, Felicetto?“

„Ja, Signore. Naar en Munk dør, gaar han enten lige til Paradiset, hvis han har levet efter Reglerne, eller bliver til Helgen, hvis han har gjort mere, end de forlanger. Men de, som har syndet mod Klosterets hellige Forskrifter, faar ingen Ro. De skrumper sammen i deres Kister, og naar disse ikke kan holde længere, smutter de ud i Fjældenes Kløfter og Gange. Der maa de gaa igen i samme Dragt, som de misbrugte her paa Jorden, og hver Gang

Fuldmaanen lyser, er de paa Færde hele Natten. De har da endnu Lov til at gøre Menneskene godt eller ondt, ligesom de vil. For hver god Gerning, de gør, udslettes en af deres Synder, og naar de møjsommelig har udslettet dem alle, svinder de selv bort som et Pust og stiger, naar Morgenrøden kommer, op til de saliges Skare. Men der er andre, som selv efter deres Død er saa forhærdede i deres Laster, at de ikke vil gøre godt. De morer sig med at drille, pine og plage Menneskene; men for hver ond Gerning, de gør, skrumper de mere og mere ind og bliver til sidst ikke større end Myrer. Disse er de værste af dem alle; thi intet Sted kan man være sikker for dem. De sniger sig om Natten ind gennem Nøglehullerne paa Dørene; de forbytter Børnene i Vuggen og læser Trylleord over svangre Kvinder, saa at de ikke kan føde. De løser Æslerne i Stalden og farer af Sted paa dem som en Stormvind, og de lokker Gederne ned i Kløfter, hvorfra vi aldrig kan faa dem op. I gamle Dage var der ingen af dem, men nu har vi det Utøj over hele Øen, og hermed gik det saaledes til. En Aften var det en forfærdelig Storm, saaledes at Bølgerne gik højt over den Klippe nede ved Lacco, som vi kalder „Paddehatten". Det har de aldrig gjort senere, og det er da ogsaa mange Hundrede Aar siden, at det skete. Da saa' Fiskerne en Baad, som kom langt ude fra Havet og red lige saa let paa Bølgerne, som om det havde været en Svanefjer. Den førte hverken Sejl eller Aarer og kunde vel heller ikke bruge dem i et saadant Herrens Vejr. Men alligevel kom den kørende ind imod „Paddehatten", som om den havde været en Kabriolet, der strøg ned ad Napolis Gader. Da den kom til Klippen, mente alle Fiskerne, at nu maatte den forgaa; men lige i det samme kom der en uhyre Bølge, løftede den højt over „Paddehatten" og kastede den lige ind paa

Piazzaen i Lacco. I Baaden sad en tyk Munk i en brun Kappe, og til Fiskernes store Forundring var han lige saa tør, som om han havde spadseret hen ad Landevejen paa en Julidag; ja, der var endog dem, der sagde, at hans Fødder var støvede. Det første, han bad om, var et Krus Vin, og det fik han da ogsaa. Men da han drak den, gjorde han ikke Korsets Tegn derover, men dyppede Pege- og Lillefingeren deri, som viste han den Onde fra sig — se, det var der nu ogsaa mange, der forundrede sig over. Imidlertid var alle enige om, at han maatte være en meget hellig Mand, siden han saaledes havde undgaaet Uvejret, og den næste Dag blev han af Prioren hentet op til San Nicola paa Epomeo. Fra den Dag hentede Klosteret aldrig mere Vin nede fra Dalen; thi den hellige Broder, som de kaldte ham, forstod den Kunst at gøre Vand til Vin, ligesom Kristus fordum i Kana. Fra den Tid er det, at Epomeovinen blev saa berømt, at de fremmede endnu drikker den, skønt det er det værste Kram, der findes. Dog skal nogle hellige Søstre her paa Øen endnu have noget fra hine Dage, men den er meget vanskelig at faa fat paa. Kort Tid efter, at denne Munk var kommen til Øen, døde Prioren, og da blev den hellige Broder valgt til Prior i hans Sted. Men nu viste det sig snart, hvorfra han var kommen. Der var en Sviren og en Sværmen deroppe i Klosteret, saa at man kunde høre deres Drikkesange lige ned i Dalen. Der blev aldrig læst Messe eller ringet til Ave mere; derimod forsvandt den ene smukke Pige fra Lacco og Casamicciola efter den anden, og ingen vidste, hvor de blev af, thi man saa' dem aldrig senere. En Aften, som de svirede og sværmede allergalest deroppe, drog et frygteligt Tordenvejr op over Havet, ganske fra samme Kant, hvorfra den hellige Broder var kommen. Det vældede sig som en Skybølge ind over

Øen, drog over Lacco og slog ned i det Kapel, hvor man til Minde om den hellige Broders Redning gemte hans Baad. Den og Kapellet brændte op. Derpaa samlede Vejret sig som en Skykappe omkring Spidsen af Epomeo, og henimod Midnat saa' man en rødlig Lysning deroppefra, og da vidste alle, at nu brændte Klosteret. Om Morgenen, da Uvejret var forbi, gik man op for at hjælpe, men da var der næsten intet at redde. Lynilden var slaaet ned, først i Kirken og senere i Refektoriet, hvor alle Brødrene var samlede. Begge Bygninger var brændte, og af Klosteret stod kun de faste Celler, der var indhuggede i Bjerget selv. Den hellige Broder og syv af Munkene var dræbte af Lynilden; en stor Del af de andre havde mistet Maal og Mæle, eller var bleven lammede for Livstid. Fra den Dag forfaldt Klosteret mere og mere; men samme Nat saa' Vignevogterne de første Monacelloer, og fra den Tid har de bredt sig over hele Øen."

Felicetto rejste sig, men jeg trak ham ned igen og sagde: „Sig mig nu, Felicetto, hvorledes det gik til, at De mødte Monacelloen?"

Han satte et Par forundrede Øjne op og spurgte: „Hvorledes véd De det, Signore?"

„Jo vist," svarede jeg, ledet af en vis Idéassociation. „Monacelloen hernede, og Monacelloen oppe i Vignen har noget med hinanden at gøre. Fortæl mig lidt om det!"

„Ja, det er en mærkelig Historie, som jeg ikke har fortalt til andre end min Kone," sagde Felicetto tøvende. „Men kan det more Dem, Signore, skal jeg fortælle Dem Historien, saaledes som jeg har oplevet den. I den første Tid, efter at jeg havde hentet min Kone fra Napoli, havde vi det grumme smaat. Forældrene vilde jo ikke give os noget, som rimeligt var, og naar man sætter Bo med ingenting, er det altid trangt i Begyndelsen. Saa havde jeg en

Aften været nede i Lacco og solgt vor Ged, den eneste, vi dengang ejede. Henimod Aften, da jeg vilde til at gaa hjem, traf jeg sammen med Beppo, en af mine fordums Kammerater, som den Dag havde drevet Æsler for en engelsk Familie, og nu havde Lommen fuld af Penge. Jeg véd ikke, hvordan det gik, men jeg kom til at tænke paa, at det maaske havde været meget rigtigere, hvis jeg var bleven ved at være Æseldriver, og for at forslaa den Tanke, gik jeg ind med ham til den tykke Giuseppe, som dengang holdt Osteri. Da vi havde drukket et Par Foglietter, kom jeg til at tænke paa, at det dog var stor Synd af mig at sidde her og drikke Pengene op, medens hun derhjemme knapt havde det tørre Brød til sig selv og Annina, som dengang lige var født, og saa blev jeg saa gal paa mig selv, at jeg drak endnu mere for at døve Angeren. Lidt efter foreslog Beppo, at vi skulde spille, da vi begge havde Penge paa Lommen. Jeg kunde ikke lade være — jeg kunde jo vinde alt og komme hjem med en ny Ged og Penge oven i Købet. Lige som vi havde begyndt at spille, kom der en lille mager og vissen Munk ind, som jeg ikke havde set før. Værten sagde, han var fra Napoli. Han satte sig ved vort Bord, og der sad han ganske stille og saa' til. Da han havde nippet lidt til sin Vin, sagde han: „Er du den Felicetto, som førte Lorenzos Datter bort?"

„Ja," svarede jeg kort, for jeg havde lige tabt.

„Det var rask gjort!" sagde han, og saa fniste han saa underligt stille. Jeg saa' paa ham og han vedblev: „Og nu spiller du her, medens hun venter med Barnet?"

„Ja, for Djævelen!" svarede jeg arrig; thi jeg tabte igen.

„Det er rask gjort!" sagde han, og saa fniste han

paa ny, men saa underligt i sig selv, ligesom det var ham en stor Glæde.

Jeg drejede Stolen saaledes, at jeg vendte Ryggen til ham og gav mig til at spille paa ny. Men hver Gang jeg tabte, hørte jeg ham sidde og fnise bag ved mig og sige: „Det var rask gjort, —. Hi, hi — det var rask gjort!"

Endeligt gjaldt det min sidste Bajocco; Beppo trak af, og den var fløjten. Da fniste han rigtigt saa veltilfreds og kvækkede bag ved mig: „Hi, hi — det var rask gjort!"

Jeg var rasende over Spillet, rasende paa mig selv og rasende paa Munken. Kniven var kommen mig i Haanden, og jeg gjorde en stor Synd, Signore. Jeg vendte mig om og stødte den af al Magt imod ham — men den blev siddende i den tomme Stol. Munken, det sagde alle, var gaaet, efter at have drukket sin Vin, for over en halv Time siden. Jeg kom ud i Maaneskinnet, og da det allerede var blevet sent paa Aftenen, steg jeg op ad Vejen, der fører til den døde Dal. Den var et Stykke kortere, men jeg hastede egentligt ikke efter at komme hjem. Ikke fordi hun vilde skænde, Signore, tro aldrig det — men fordi hun vilde blive bedrøvet og gaa saa stille og alvorlig omkring uden at smile til mig. Det er ligesom Graavejr, det kan jeg ikke holde ud. Saa gik jeg i Rette med mig selv og fandt, at jeg var en ussel Karl, der ikke kunde holde op med mine gamle Vaner, og som aldrig havde fortjent den Kone, som sled og slæbte for ham, saa at hun fik graa Haar — for det har hun faaet deraf, Signore — langt tidligere end hun skulde have dem. Pludseligt kom jeg til at tænke paa Monacelloen, og det gik klart op for mig, at det var ham, der havde været hos os i Locandaen og faaet mig til at tabe mine Penge. Jeg fik med ét saadan en underlig Frygt for at gaa gennem den døde Dal, og dog paa

den anden Side en stor Begærlighed derefter. Det var, som om jeg dér kunde komme til mine Penge igen. Jeg tænkte, at han ikke vilde tage mig det Knivstik fortrydeligt op, thi døde Folk kan man jo ikke stikke ihjel. Da jeg kom ind i Dalen — det var midt i Maj Maaned — var alting saa lyst og klart som om Dagen. De sorte Lavablokke laa som Ligkister i et Gravkapel, og jeg kunde se hver Blære og hver Revne i dem; men Dalen selv var saa øde og tom, at jeg næsten blev bange for mine egne Fodtrin. Dog havde jeg ligesom en indre Fornemmelse af, at jeg maatte møde Monacelloen, og jeg blev derfor ikke synderligt bange, da jeg hørte noget røre sig bag en Klippeblok, og saa' en sort Skygge bevæge sig under den. Tværtimod gik jeg lige paa, og nu kan De tænke Dem min Overraskelse, Signore, da jeg saa', at det var min egen Ged, der løb omkring ligesom nu i Aften. Jeg vilde tage den, men den løb fra mig, og hver Gang jeg troede at have den, var den atter et lille Stykke foran mig. Pludseligt standsede den ved en Kløft, gav et lille Sæt, og saa var den borte. Jeg sprang ind i Kløften og blev ved at følge efter; thi Geden vilde jeg i det mindste have. Men det var nu ikke saa let; Kløften blev trangere og trangere, Stenene i Bunden større og større, og til sidst lukkede den sig saa meget foroven, at jeg kunde mærke det kolde Bjergvand dryppe ned i mit Ansigt. Lige med ét videde den sig ud til et Kammer, og der stod Gedebukken og slikkede Gløder i sig af en Esse, medens en lille, vissen Munk trak Blæsebælgen, der hvæsede og sprutte de.

„Naa, det er dig, Felicetto," sagde han. „Det var rask gjort. Hi, hi!"

Jeg troede, at jeg skulde gaa midt over af Skræk; thi hans Kutte var blodig, og fra et Saar i Brystet piblede Blodet frem.

„Du gav mig et Knivstik," sagde han. „Det var rask gjort!" Og saa grinede han med sit magre, indfaldne Ansigt saa ondskabsfuldt, at jeg fik Lyst til at gøre det om igen. Han vedblev at trække i Blæsebælgen, saa Gløderne fløj omkring, og for hver en, der faldt, fo'r Gedebukken til og aad den i sig, som om det havde været grønne Mandler.

„Det er raskt gjort, ikke sandt?" grinede han. „Tag det til Tak, Felicetto — hi, hi! Tag det!"

Lige i det samme tog han med sine bare Fingre et stort Stykke glødende Guld, der laa i Essen, og kastede det hen imod mig.

„Jesus Maria!" raabte jeg og slog Kors for mig. I samme Øjeblik var Munken, Geden, Essen og Blæsebælgen forsvundne — kun Guldklumpen laa der endnu og lyste i Maaneskinnet. Jeg bøjede mig ned og rørte forsigtigt ved den, men den var ganske kold. Saa tog jeg den i min Hue, og skønt den var tung som en Sten, saa bar jeg den dog af Sted med et let Hjerte, — saa rig havde jeg aldrig været. Da jeg kom hjem, skjulte jeg Klumpen under Sengen; Restituta og Barnet sov. Saa gik jeg selv i Seng og tænkte paa, hvor store Øjne min Kone vilde sætte op, naar hun saa', hvor rig jeg var bleven.

Den næste Morgen vaagnede jeg temmeligt sent; Restituta var allerede ude i Vignen og arbejdede. Jeg fo'r ned til hende og fortalte hende det hele; men hun rystede paa Hovedet og sagde, at jeg havde været fuld. Nu blev jeg vred og sprang ind for at se under Sengen; hun stod i Døren og tittede ind. Men, min Gud, hvor hun lo ad min Forskrækkelse, da jeg i Stedet for Guldklumpen kun fik en raadden Melon i Haanden — det var det hele, der var blevet tilbage af Monacelloens Gave. Ærgerlig og skamfuld tog jeg Melonen og gravede den ned i et Hjørne af Haven; jeg syntes først, at

jeg var rigtig sikker, da jeg havde den under Jorden. Men Restituta omfavnede mig og skændte saa mildt paa mig, som om jeg havde været et Barn, og da jeg kom ud i Stalden stod Geden der — min Svigerfader var begyndt at røres over vor Nød, havde købt den i Lacco og sendt den herop.

Fra den Dag smagte jeg ikke Vin i et Aar, og har aldrig siden rørt ved Kort. Det var to Ting, jeg paalagde mig selv som Straf. Men forunderligt var det at se, hvor alting fra den Morgen blev lyst og klart for mig. Druerne blev ikke syge, Oliventræerne bar dobbelt Frugt, og tidt tænkte jeg paa, om dog ikke Monacelloen havde været en af de gode, og om han ikke skulde have en Finger med i det hele. En Dag hen paa Sommeren kom jeg hen i det Hjørne, hvor jeg havde gravet Melonen ned, og der saa' jeg et Syn! Hele Jordbunden var bedækket med store, mørkegrønne Blade, hvis Aarer lyste som Sølv, og midt imellem dem var der et Mylder af guldgule Blomster, saa det var en Lyst at se; men alt skød sig op lige fra det Sted, hvor jeg havde gemt Monacelloens Guldklump. Jeg kaldte paa Restituta og mente, at det var bedst at rykke det hele op og kaste det ud; men hun syntes godt om de fine Blade, og sagde, at det var bedst at vente for at se, hvad det blev til. I August kom nogle af de første Frugter, og man maatte undres, naar man smagte, hvor søde og saftfulde de var. Vi viste dem til mange her paa Øen, men der var ingen, som kendte dem, og saa fandt jeg paa at bringe dem til Napoli. Der var en Gartner, som kendte noget til dem; men han sagde, at de ellers kun voksede et Sted ovre i Afrika, og at det var mærkeligt, at de kunde blive saa store og saftige her. Saa købte han dem af mig, og senere skaffede han mig en Frugtsælger i Toledogaden, og nu kan

jeg sælge alt, hvad jeg kan skaffe. Monacelloens Guldklump har dog gjort mig til en holden Mand."

„Men hvorfor beplanter De ikke hele Vignen med disse Meloner?" spurgte jeg. „Det vilde betale sig bedre end Vinen."

„Det vilde det; det sagde jeg ogsaa til Restituta. Men hun svarede, at hun ikke kunde forstaa, hvorfor jeg vilde bo i en Melonhave uden Blomster og Skygge. Imidlertid forsøgte jeg det og plantede et Stykke ud med Monacelloer; men det kom jeg galt fra. De visnede alle, og der var ikke én, der satte Blomst. Mange her paa Øen og i Napoli har forsøgt at plante dem, men de visner altid. Kun oppe hos mig i den varme Kløft paa Fjældet, og kun saa vidt, som jeg kan lede Kildevældet, trives de. Gartneren i Napoli lavede det hele efter i sin Have; han fik dem ogsaa i Frugt, men de var uden Smag."

„Ja, De har Ret," sagde jeg, rørt over hans naive Tro, „Monacelloen har dog gjort Dem til en holden Mand."

„Ja, og saa de Danske."

„De Danske!" udbrød jeg forundret.

„Ser De," sagde han sagte, som om han nu røbede den Hemmelighed, jeg havde set ved min første Indtræden i hans Hjem. „Jeg var aldrig kommen ud af det uden min Kone. Det var hende, der i de første Aar maatte skaffe Pengene, medens jeg sled for at dyrke Klippen op. Det havde hun nu aldrig kunnet gøre, hvis hun ikke havde lært saa meget af de Danske. Da vi ikke kunde faa hinanden, gjorde hun, som Pigerne her paa Øen plejer; hun gik til Napoli for at tjene, og skaffe lidt til Veje til Udstyret. Der kom hun først i Huset hos en dansk Familie. De tog imod hende som en Datter, og der lærte hun saa meget, som senere kom os til Nytte. Da de rejste, kom hun til en engelsk Familie; der var en Søn — hun sendte mig Bud —"

Felicetto tav; jeg følte, at her var et Knudepunkt.

„Og saa?“ spurgte jeg.

„Jeg havde Venner i Lacco. En Aften tog vi en Baad, og den næste Morgen havde jeg Restituta skjult oppe i en af Kløfterne, omtrent dér, hvor nu Huset staar.“

„Men Forældrene?“

„De fandt os først fem Dage efter; saa maatte det jo blive, som det var.“

„Og det blev lykkeligt!“

„Ja, Signore,“ sagde han med Eftertryk, „det blev det. Man kalder os den muntre Familie, men det kommer af, at vi er den lykkelige. Har jeg ikke alt, hvad jeg kan ønske mig? Et Hjem, som jeg selv har skabt, en god Hustru, som aldrig skænder, og lykkelige, stærke Børn, der kan tage Lykken i Arv efter os. Har vi ikke nok at bestille og nok at spise? Mine Børn kan gifte sig, naar de vil, og om Municipiet ogsaa paalægger os en ny Skat — naa, vi gør ikke Oprør for det.“

Han lo hjerteligt igen, slog ud med Haanden til Afsked, og længe kunde jeg høre hans muntre Sang, efter som han steg højere og højere op paa Fjældet. Da de sidste Toner bortdøde, vandrede jeg hjem i den stille, maaneklare Nat; den trearmede Lampe brændte efter mig i mit Værelse. Paa Bordet laa Goethes Digte. Jeg vilde lukke Bogen, og mit Øje faldt paa den opslagne Side. Der stod:

»Warum treibt sich das Volk so, und schreit? — Es will sich ernähren,
Kinder zeugen, und die nähren, so gut es vermag.
Merke Dir, Reisender, das, und thu zu Hause desgleichen!
Weiter bringt es kein Mensch, stell' er sich, wie er auch will.«

JULEFORTÆLLINGER

Aron Meiers Testamente.

Der laa en varm Juniaftens Solglød over det gamle København med dets Haver og Volde, dets Glacier og Søer. De sidste Solstraaler spillede hen over Voldens løvrige Træer, skød sig i brede Striber ud over den gamle Stadsgrav, og forgyldte Kastanjernes Blade paa de ærværdige Volde, hvor enkelte Børnegrupper tumlede sig i munter Leg. I Kongens Have saas spredte Familiegrupper paa Bænkene under de tætte Linde; men kom man længere ind i Byen, blev alt saa dødt, saa underligt tomt — kun en enkelt Fodgænger listede af Sted langs Husenes Skygge, som var han bange for den rødmende Aftensol, der forgyldte Ruderne paa den modsatte Side af Gaden. Møllerne stod stille, med Sejlene slyngede op om de tavlede Vinger, Værkstederne var tomme, og øjnede man en Droske, kunde man være vis paa at finde to Ben hængende ud ad Vogndøren, medens Kuskens øvrige Organisme sov de retfærdiges Søvn, med Hovedet lænet mod Sædet. Vidste man ikke bedre, skulde man tro, at Byen var vandret ud, og det var den ogsaa; thi det var Sankt Hans Aften, og vilde man finde København, særlig det glade, maatte man søge det i Charlottenlund, hos Kirsten Pil og endelig hos

Georg Carstensen, som netop den Aften vilde overraske Københavnerne med sin første Sankt Hansfest paa det af ham grundede „Sommertivoli", som det dengang kaldtes.

Ogsaa Slotspladsen var tom; kun et Par martialske Gardere bandede deres Bjørneskindshuer, medens de med taktfaste Skridt maalte Fortovets Fliser og tilkastede hinanden et betydningsfuldt Blik, der sagde: „Om en halv Time kommer Afløsningen." Just som denne svingede op foran Slottet, saa' man en mærkelig støvgraa, lille Skikkelse, der fulgte de alenlange Gardere med et veltilfreds Blik, som om han vilde sige: „Ja, skynd jer blot! I kommer dog til at gøre Honnør for mig alligevel."

Og det skete ogsaa. Da den lille Mand nærmede sig Slotsporten, rettede de to Gardister sig og skuldrede Geværet lige saa martialsk, som var det for Kongen selv; men da de atter krydsede hinanden paa Fortovet, blinkede den ene og sagde: „Der kom s'gu Pindsvinet!"

Men det hørte den lille, graa Herre ikke. Han var forsvunden i Slotsgaarden, og da Svejtseren lukkede den mægtige Port efter ham, nikkede ogsaa han, som om han ganske delte Gardisternes Mening.

Den lille, graa Mand fortsatte Vejen i dybe Tanker hen imod Kolonnaden. Her drejede han af til højre, tog et Knippe Nøgler frem og aabnede en Port, der førte ind til Dronningefløjen. Med en Sikkerhed, som viste, at han var mere end husvant, steg han op ad de utallige Trappetrin, gennemvandrede de lange, skumle Korridorer, steg paa ny op ad Løntrapper, hvis Tilværelse ingen dødelig vilde ane og naaede endelig Slottets Loft, hvor en kvælende Hede slog ham i Møde under de Kobberplader, hvormed Taget var dækket. Her standsede han nogle Øjeblikke, trak sin graa Frakke af og lagde den omhyggelig sammen, hvorpaa han greb

en Vandkande og aabnede en Luge, der førte ud til de brede Altaner, som begrænsede Taget paa alle Sider. Fra dette høje Stade havde han en Udsigt, som paa denne solgyldne Sommeraften var dobbelt henrivende. Mod Sydost laa Kristianshavns gamle Huse, og over disse saa' man langt ud over det frugtbare Amager, med dets Haver, Huse og pyntelige Landsbyer. Mod Nord svømmede Lunetten og Trekroner, som to Øer, mellem en Hærskare af Sejlere, og mod Vest gled Blikket langt ud over Søerne, Forstæderne og det skovklædte Land, hvis Bønderbyer sendte lette Røgskyer op i den solklare Luft, medens Skovene hyllede sig i Taagedisets blegblaa Kappe, der gjorde dem dobbelt store og ubestemte.

Men den lille, graa Mand syntes aldeles ikke at have Øje for det Sommerpanorama, der laa udbredt under ham. Med en ærgerlig Mine trykkede han Voksdugskasketten, som en Loftsluge nær havde berøvet ham, fastere paa Hovedet, og ilede derpaa hen mod et stort Brandkar, hvor han fyldte sin Vandkande, efter først at have pustet Brusen ren for det Grus, som den indeholdt. Derpaa trippede han af Sted langs Gesimsen og naaede hen til et Punkt, hvor Tagkonstruktionen dannede en dyb Kløft med den sig fremskydende Frontispice. Paa dette solvarme Sted, hvor Tagets Kobberbelægning og Frontispicens Metalplader fremkaldte en stegende Hede, var der anlagt et Slags Drivhus, og foran dette standsede den lille, graa Mand, idet han paa ny aftørrede Sveden, som denne Bagerovn var særlig skikket til at fremlokke. Derpaa tog han en Nøgle op og saa' sig forsigtig omkring, som frygtede han selv paa dette Sted at være beluret af spejdende Øjne; men da han havde forvisset sig om, at han ikke havde andre Vidner end Slottets Alliker og Krager, som hilste ham med hæse Skrig, lukkede

han Døren op, laasede den atter indvendigt og kastede saa et langt, ransagende Blik hen over alle de botaniske Skatte, som Drivhuset indeholdt.

I dette Øjeblik lignede han virkeligt et graat, spidssnudet Pindsvin, saaledes som han stod dér med missende Øjne og med Munden spidset op til noget, der var en Mellemting af en Fløjten og et Smil.

„Den blomstrer! Den blomstrer!“ udbrød han triumferende. „Blomstrer for første Gang her i Danmark, hvor selv Slotsgartneren ikke har formaaet at faa den til at udfolde sig. Hvilken Glæde vil der ikke blive paa Sorgenfri, naar jeg bringer Hans Majestæt denne sjældne Echinokaktus! Og hendes Majestæt Dronningen? Hvad vil hun ikke sige? Aa! —“

Og den lille, graa Mand kyssede paa Fingeren og slog henrykt ud imod den med Haanden.

Men det skulde han ikke have gjort; thi en Kaktus har Torne, en Haand Nerver, og naar disse to kommer i en alt for intim Berøring med hinanden, opstaar noget, der let fortolker sig som et: „Av, for Fanden!“ Dette fik den lille, graa Mand at føle. Med en hurtig Bevægelse rev han Haanden til sig; men derved fik den tunge Kaktus Overbalance, styrtede ned, og medens Urtepotten knustes i hundrede Stumper, slog Blomsten mod Gulvet, hvor dens Blade blev liggende som store, blodrøde Rosetter.

Om Slottet var sunket i Jorden, eller om det, som Aladdins, var faret lige lukt ind i det indre af Afrika, kunde den lille, graa Mand ikke være bleven mere forfærdet. Maalløs stirrede han paa den afrevne Blomst. Saa tog han Guldbrillerne af; men Synet blev det samme, og da han fik dem paa Næsen igen, uden at dette i nogen væsentlig Grad forandrede Situationen, udbrød han med næsten

taarekvalt Stemme: „Ak, hvilket sørgeligt Dødsfald! — Hvilket Ulykkestilfælde! — Hvad vil Hans Majestæt sige, naar jeg fortæller ham det i Morgen? — Men jeg vil ikke fortælle ham det. Jeg kan vinde Slaget paa ny. Jeg maa faa den til at blomstre igen; men der vil gaa et Aar. — Og Haveselskabets Guldmedaille, som jeg var saa vis paa! — Ak, hvad er vi Mennesker? Hvad er vi? Hvad er vi? — Og den lille, graa Mand trak et gult Silketørklæde op af sin Vest, tørrede sine Øjne og bredte saa Tørklædet ud paa Gulvet, hvor han med stor Forsigtighed trillede Kaktusplanten ind i det og bandt dets Hjørner sammen. Saa beredte han sig til med langsomme Skridt at forlade en Plet, som denne Aften havde voldt ham den dybeste Skuffelse, medens den ellers var hans Glæde, hans Stolthed, ja man kan gerne sige hans eneste Trøst; thi alle disse stive, tornede Planter, der vel ejede spraglede Blomster og berusende Duft, men ingen løvfuld Skygge, var, saa at sige, hans Børn. Hver af dem havde han plejet og opelsket — en af Frø, en anden af Stikling. Han kendte deres Liv, deres Særheder, ja, deres Luner. Og nu, da han havde vundet en af de skønneste floristiske Sejre, nu, da han havde tvunget en af de mest genstridige Arter til at bøje sig for Taalmodigheden og aabne sin Glimmerblomst for den menneskelige Kultur, var Lynet slaaet ned lige foran ham og havde i et Nu tilintetgjort alt. I Sandhed, havde Gardisterne set ham i denne Situation, vilde de have kaldt ham et saare bedrøveligt, lille Pindsvin.

Med sin kostbare Byrde indbunden i det gule Silketørklæde begyndte han sit Tilbagetog, efter først omhyggeligt at have tillaaset Døren, for at Rotterne ikke skulde gøre det af med Resten derinde. Derpaa krøb han atter ind ad sin Loftsluge, steg atter ned ad de stejle Trapper, vandrede atter gennem

de øde Korridorer og standsede endelig ved en Dør, hvor der paa en Messingplade læstes: „Aron Meier, Hofintendant.“ Her lukkede han sig ind, og idet han med et dybt Suk lagde den forulykkede Kaktus fra sig i Forværelset, traadte han ind i et stort Gemak, der paa én Gang var hans Sovekammer, hans Studereværelse og Dagligstue, hvilket frembragtes ved et Par spanske Vægge, der som kæmpemæssige Skærmbræder skød sig ud i Rummet, uden dog at naa Vinduerne, som her vendte ud til Ridebanen.

Der var en forunderlig Forskel mellem Drivhuset oppe paa Slottets Tag og saa Rummet hernede. Histoppe Luft, Solglans, Udsigtens store Vidder og den friske Aftenvind, der bar de kvidrende Svalers Flugt højt op over Slottets Tag. Hernede et mat Halvlys, en øde Skummelhed, der fik Loftet til at tabe sig i Halvmørke, en permanent Uhygge, fremkaldt af Misforholdet mellem det store Rum og de faa og smaa Møbler, som det indeholdt. Ingen Gardiner, ingen Portiérer for de gabende Skærmbrætsaabninger, intet Gulvtæppe og ingen Malerier; kun i Vinduerne lange Rader af Kaktus i smaa, røde, forkrøblede Urtepotter. — I Sandhed! Aron Meier boede paa et Slot og skyldte Kristian den Ottende denne særlige Naade; men jeg havde dog hellere boet i en Fiskerhytte med et duftende Lindetræ og et Par Roser op ad Muren.

Aron Meier syntes dog ikke at føle noget til alt dette. Han var alt for betagen af sit uerstattelige Tab, og medens han, grundende over sin Ulykke, sank sammen i sin Lænestol, vil vi studere ham lidt nærmere; thi Aron Meier var i visse Maader, om end ikke en mærkelig Mand, saa dog en mærkelig Særling, som det nok er værd at gøre Bekendtskab med.

Han var født i Holbæk, og da han blev døbt, fik han Navnet Julius Petersen. Der var saamænd ikke

et Menneske, ikke engang Præsten, der anede, at han skulde ende som Aron Meier og det paa et kongeligt Slot. Hans Fader var Ligkistesnedker, og da dette ikke kan anses for en munter Levevej, især naar man af Mangel paa Skoleflid maa sidde over mellem Ligkister, var det ikke saa underligt, at den unge Julius fik Lyst til at se sig om i Verden, tilmed da han havde seks Søstre, som ved allehaande Drillerier stræbte at forbitre ham Livet. En skønne Dag kom Julius ikke hjem fra Skolen, dels af den Grund, at han ikke havde været der, dels fordi han hang bag paa den agende Post, som dengang tidlig om Morgenen kørte til København. Da Holbæk Politi ikke var berømt for Langsynethed, og i de Tider hverken havde Telegrafer, Telefoner eller Teleskoper, lykkedes det virkelig den unge Julius at slippe ud ad Holbæk og ind ad Vesterport, inden den blev lukket. Han tilbragte nu sin første Nat med at sove i Buegangene, uden at det dengang faldt ham ind, at han fra disse skulde avancere helt op til Toppen af den gamle Kongeborg. Et Par Dage gik paa en meget tilfredsstillende Maade med at hænge bag paa Drosker til Frederiksberg og Assistents Kirkegaard; men da hans Rejsekapital var sluppen op, maatte han se sig om efter „Noget", og dette noget kom da i Form af Aron Meier, som dengang var en hel anden, end den Aron Meier, hvortil Julius senere blev. Den rigtige var nemlig en af disse gamle, elskværdige, hæderlige Jøder, som i Forbindelse med streng Ortodoksi udfoldede en Godgørenhed, som ogsaa kom deres kristne Medborgere til gode. Aron Meier sad i en stor Forretning som Grossist for Byens Guldsmede, hvem han forsynede med alt, hvad der vedrørte deres Fag. Særligt var det dog Perler og Ædelstene, som dannede Hovedbranchen i hans Forretning, og naar man ved Hoffet skulde have Diamanter af det

reneste Vand, tyede man til den gamle Aron, som da forskrev dem fra London, hvor han havde sine Forbindelser.

Aron Meier skulde i de Dage have sig en paalidelig Bydreng, og da han havde indrykket et Avertissement derom i Adresseavisen, traf det sig ganske tilfældigt, at vor unge Ven fra Holbæk fik dette at læse og frejdigt meldte sig hos den gamle Juvelhandler, hvem han ganske aabent fortalte om sine Lidelser i Hjemmet og sin derved foraarsagede Flugt til København. Der maa have været noget i Drengens frejdige Væsen, som maa have tiltalt den gamle Aron; thi i Stedet for at jage ham bort, skrev han til hans Fader og anmodede ham om at overlade sig Drengen til videre Uddannelse. Snedkermester Petersen havde intet herimod, og ti Aar efter var Bydrengen Julius avanceret til Fuldmægtig, og skulde nu tiltræde sin første Rejse til London paa den gamle Aron Meiers Vegne. Hvad der især gjorde ham skikket hertil, var ikke blot hans Handelstalent, men det ganske særegne Blik for Ædelstene, som den gamle Aron havde opdaget hos Drengen. Ingen var som han i Stand til paa en Prik at bestemme en Stens Værdi, og ingen kunde saa hurtig som han finde alle de skjulte Fejl eller forsætlige Falsknerier, der saa væsentlig bidrager til at forringe Ædelstenens Værdi. Men inden han rejste, stillede gamle Aron sin Kontorist en Betingelse, som Julius kun modstræbende gik ind paa. Aron tilbød nemlig at optage ham i Firmaet, naar han vilde antage hans Navn, et Forslag, der kunde være ret fristende, hvis der ikke netop i Navnet havde ligget en Tilkendegivelse af, at dets Bærer maatte være Jøde.

Uagtet det hele kun drejede sig om et Navn, var der for den unge Kontorist noget underligt trykkende ved det hele Arrangement, og da han i den store Verdensby overalt blev tituleret Mr. Meier,

kom der noget af den samme Følelse over ham, som da han løb bort fra Ligkisteværkstedet i Holbæk. Ja, muligt havde han fulgt denne Indskydelse, hvis der ikke pludselig havde vist sig noget, der forvandlede ham som ved Trylleri, og fik hans Tanker til at bevæge sig i en hel anden Retning.

I Udkanten af City laa der et skummelt, graatavlet Hus, hvis Ydre tydede paa alt andet end Rigdom, og dog vidste hver Guldsmed i London, at her boede den rige David Josephson, som man med Rette kunde kalde stenrig, eftersom han havde et Lager af Diamanter, der løb op til henved en Million Pund Sterling. Josephson var det samme for London som Aron Meier for København, kun efter en langt større Maalestok, og til denne store Juvelhandler var vor unge Ven særlig anbefalet som den gamle Aron Meiers ny Kompagnon. Hvor blændedes han ikke, da han første Gang besøgte den londonske Juvelhandler, som sad i sit Arbejdskabinet i Færd med at ordne et Halssmykke af Diamanter, hvoraf den største udgjorde en hel Formue. Hvor følte han sig ikke lille over for disse kolossale Værdier, som Juvelhandleren hentede frem én efter én af det store Jærnskab, der kunde hejses op og ned i et muret, brandfrit Rør, saa at Tyvene aldrig kunde vide, i hvilken Etage de skulde søge det. Det forekom Aron, at de Bestillinger, som han i København havde anset for ret betydelige, her svandt ind til rene Pennyforretninger, som han næsten undrede sig over, at den londonske Juvelhandler vilde indlade sig paa; men denne var Venligheden og Forekommenheden selv. Han var uudtømmelig i Lovtaler over den gamle Aron Meier, som for mange Aar tilbage under en Krise havde stillet hele sin Formue til hans Disposition, og han betonede stærkt, hvor meget det glædede ham at se hans Kompagnon, hvem han antog for hans Søn. Ved denne Lejlighed følte vor

unge Ven for første Gang, at Navnet Aron Meier dog ikke var saa helt ueffent at bære, og da den rige Juvelhandler indbød ham til en Middag paa sit Landsted den følgende Dag, tog han med bankende Hjerte mod Tilbudet, skønt han i sit Indre følte, at det skete paa en falsk Konto, som han helst burde klare straks.

Hvilken Overraskelse, da han den næste Dag sammen med sin ny Beskytter kørte op foran det prægtige Landsted! Han havde vel tænkt sig en elegant Villa, men ikke et landligt Palads, og hans Forbavselse steg, da han vandrede gennem disse af orientalske Tæpper lyddæmpede Rum for at naa ind i Havestuen, hvis Malerier, Marmorstatuer og Sèvresvaser kappedes i Skønhed med de smaragdgrønne Plæner og løvrige Alme-Alleer, gennem hvis Udskæringer man øjnede ny, henrivende Udsigter til de Landskaber, der begrænsede den ældgamle Park. Aron syntes, at han var kommen lige ind i Paradiset. Nu gik det op for ham, hvortil Diamanter kunde udbyttes, og dog var der noget, han ikke havde set; men som skulde fylde hans Sjæl med endnu større Henrykkelse.

Døren fløj op, og ind styrtede en ung, seksten Aars Pige med tindrende Øjne, blussende Kinder, og det blaasorte Haar i tykke, naturlige Krøller ned over Skuldrene.

„Se, Fader! Den blomstrer, den blomstrer!“ raabte hun med et glædestraalende Blik og rakte den gamle en japanesisk Vase, hvori der stod en stiv, tornet Kaktus, hvis hvide, aakandelignende Blomst udbredte en berusende Vellugt som af den fineste Vanille. Men da hun i samme Øjeblik fik Øje paa den unge Dansker, som maalløs stirrede paa hende, udstødte hun et Skrig, tabte Vasen og fo'r som en jaget Hind ud ad Havedøren, overladende til Aron at samle Stumperne op, om han havde Lyst.

„Bryd Dem ikke om det! Lili er et Barn, som blot har de tossede Kaktus i Hovedet. Hun tænker kun paa at faa de løjerlige Vanskabninger til at sætte Blomster. Det har allerede kostet mig en net Sum at faa de Tyksakker hentede fra Meksiko og Guatemala. Men Lili har da ogsaa et Kaktushus, som De selv i Windsor ikke vil finde Mage til. — Aa, lad de Skaar ligge! — Der har vi Tjeneren!"

Ved Middagsbordet fik Aron Plads ved Lilis Side, og da de aldrig havde set hinanden før, var Uheldet med den udsprungne Kaktus et velkomment Begyndelsesemne, og snart var de i en livlig Samtale, som endte med, at den unge Pige indbød ham til efter Bordet at tage hendes mærkelige Blomstervenner i Øjesyn.

Og nu fulgte en Aften, som Aron Meier aldrig glemte. Snart vandrede de i Parkens Gange under gamle Almetræers Kroner, snart fortabte de sig i Palmehusets dæmrende Skygge, hvor Luften var tropisk varm, og hvor sælsomme, krydderduftende Orkideer sendte deres spraglede Vingeblomster ud af Korkens Revner. Snart vandrede de langs stille, spejlblanke Kanaler, hvor Forellerne legede i Vandskorpen, snappende efter de lette Myg, og endelig naaede de det vidunderlige Kaktushus, som Aron under andre Omstændigheder vistnok vilde have fundet overmaade kedsommeligt, hvis ikke Lili her havde udfoldet en Veltalenhed, som aldeles fortryllede ham. Hun kendte til Punkt og Prikke hele denne Ørkenfloras forunderlige Børn, disse sære Planter, der snarere synes at være voksede paa Maanen end paa jordisk Bund, og naar hun opdagede en frisk Aflægger, en hidtil ikke anet Blomsterknop eller en Stikling, som viste sig at være slaaet an, da jublede hun som et Barn, klappede i Hænderne og tog Aron ved Haanden for at kunne holde Balance, naar hun bøjede sig alt for langt

ind over Blomsterbordene. En Gang var hun nær ved at falde. Han greb hende om Livet og maatte holde hende et Par Sekunder i sine Arme, inden hun genvandt Ligevægten; men i disse Sekunder var det, som fo'r der Ild gennem alle hans Aarer. Varmen, den berusende Blomsterduft, det bløde Legeme, der hvilede i hans Favn, og den iskolde Champagne, der nylig havde skummet i Glassene — alt dette berusede ham og bragte ham i en Stemning, som han ikke formaaede at beherske. Uden at vide, hvorledes det gik til, havde hans Læber søgt hendes, og skønt hun snoede sig løs, syntes hun ikke vred — kun en glødende Purpuriling, der kom og svandt som en Morgensky, et halvt forskrækket, halvt glødende Blik tolkede den Overraskelse hun følte. Men i dette Blik og i denne Rødme var der noget, som Aron ikke kunde modstaa, noget som gjorde ham til Angriber. Han tog hende i Favn, beruset, lidenskabelig — men denne Gang stødte hun ham fra sig med et Ryk, saa at han maatte gribe for sig og jog Haanden dybt ned mellem de tornede Planter.

Hun stod et Øjeblik og trak Vejret dybt.

Hvor var hun dog henrivende skøn; men der var kommen en Skamfuldhed over ham, som han ikke mægtede at besejre — Modstand havde han slet ikke ventet. Han stammede noget forvirret Tøjeri; men da hun saa' hans Ansigt fortrukket af Smerte, sagde hun: „Ja, der har De Straffen. De har faaet Haanden fuld af Opuntiatorne, og det er de værste af alle. Hvis De vil love mig at være rolig, skal jeg hjælpe Dem."

Hun tog et lille Etui frem, aabnede det og sagde rødmende: „Giv mig Deres Haand, saa skal De se, hvor let jeg skal skille Dem af med disse ubudne Gæster."

Aron saa' betaget paa hende, men svarede ikke. Hvor fortrød han nu dette røvede Kys, der maaske

havde røvet ham alt; men hun strøg de sorte Lokker tilbage og sagde: „Staa nu stille! Det gør ondt, men jeg skal tage saa let som muligt.“

Hans Haand skælvede i hendes, mens hun behændig trak den ene hvasse Torn efter den anden ud af hans Fingre. Hvor var hun dejlig, medens hun saaledes stod bøjet forover og med de sjælfulde, sorte Øjne spejdede efter de hvasse Torne, hvis Modhager havde boret sig dybt i hans Haand. Han ønskede i dette Øjeblik, at de var til Stede i Tusindtal, at de aldrig maatte faa Ende, og da hun til sidst med sin bløde, varme Haand strøg hen over hans og spurgte: „Er de nu alle borte?“ — da følte han i sit inderste en dyb, ulidelig Smerte, Smerten over, at have forspildt en Situation, der maaske aldrig mere vilde vende tilbage.

Atter kom Beruselsen over ham. Han maatte sige noget, og han fik endelig fremstammet: „Tilgiv mig, Miss Lili! Men jeg holder saa meget — saa — uendelig meget af — —

„Af hvad?“ afbrød hun og saa' ham lige i Øjnene.

„Af — af — af Kaktuser!“ afbrød han, da hendes Blik blev ved at hvile paa ham. Det var som en Dæmon haanede ham — det var ham i dette Øjeblik ikke muligt at faa Ordene „af Dem“ over sine Læber.

„Saa skal De faa nogle Aflæggere,“ sagde hun tørt. „Jeg vidste ikke, at vore Sympatier saaledes forenede os.“

Han følte det dobbelttydige i disse Ord; men det var ham ikke muligt at gribe til. Han følte sig i dette Øjeblik saa forunderlig flov, saa magtesløs, og han gentog næsten mekanisk: „Ja, jeg holder meget af — Kaktuser, de er saa morsomme.“

„Saa kom,“ svarede hun og tog uden videre hans Haand, „nu kan De selv vælge.“ Og dermed trak hun ham hen til et stort Blomsterbord, hvis Rum

var tæt besatte med Aflæggere, skød en Bunke Papirsposer hen til ham og sagde: „De kan komme dem deri, saa skal jeg sige Dem Navnene, naar De kommer op; men vær forsigtig — jeg trækker ikke flere Torne ud.“

Der laa i disse Ord en let Spot, som ikke undgik Aron, der i sit stille Sind forbandede baade sin Kejtethed og de afskyelige, tornede Dromedarer, som han havde erklæret sin Kærlighed. Han vilde give et kækt Svar, der skulde bringe den tabte Situation tilbage; men Lili forsvandt, let som en Fugl — det forekom Aron, at en stor, lyseblaa Sommerfugl fløj bort for aldrig mere at vende tilbage.

Men saa huskede han paa, at hun elskede disse stive, tornede Planter, at de kunde blive et Bindeled mellem hende og ham, i det mindste for denne Aften, og han begyndte at kile løs paa Aflæggerne som en besat. Det gik ud baade over Ansigt og Hænder; men han brød sig ikke derom. Han vedblev at samle til han havde alle Poserne fulde og vandrede saa tilbage langs de bugtede Kanaler med en Følelse af, at han havde begge sine Hænder i en Myretue.

Lili holdt ikke Ord. Da han mødte hende paa Verandaen, og da hun saa', hvor forfærdelig kejtet han havde baaret sig ad, kom Pincetten paa ny frem. Atter hvilede hans Haand i hendes, atter strejfede hendes varme Aande hans Kind, og atter strøg hendes bløde Haand hen over begge hans, idet hun sagde: „Saa, nu er der ikke flere!“ Aron stirrede paa hende som i Drømme; men da de om Aftenen sad under den store Lampe med den kinesiske Skærm, hvis Skær gav hendes Kinder en særegen, dunkel Glød, da trykkede Aron hendes Haand, og han følte ganske tydeligt, at det blev besvaret.

„Vognen er forspændt!“ meldte Tjeneren, og disse lakoniske Ord kastede ham fra al Himlens Lyksalig-

hed ud i det dybeste Mørke. Han rejste sig, bukkede, tog Afsked, og først da han sad i Vognen, opdagede han, at han havde ladet alle Aflæggerne med Lilis dyrebare Haandskrift ligge i Vestibulen.

Den næste Morgen, kort før han skulde rejse, bragte Josephsons Tjener ham en Pakke. Han aabnede den skælvende — det var Aflæggerne fra i Gaar, og paa et lille, rosenrødt Kort stod der skrevet: „Glemmer De mine Blomsterbørn, saa glem ogsaa mig; men glemmer De dem ikke, saa lad mig se, hvorledes De kan opdrage dem.“ Han kyssede det lille, rosenrøde Blad, pakkede Aflæggerne forsigtig sammen, og selv da han vaandede sig dybest paa Nordsøens Bølger, glemte han dem ikke; disse Blomsterbørn skulde engang bringe ham og Lili Lykke.

Men heri tog Aron fejl. Da han efter tre Aars Forløb atter besøgte London, var Lili ikke længere den samme. Hun sværmede vel, endnu som før, for sine tropiske Blomsterbørn; men af den skælmske, sekstenaarige Pige var der intet mere tilbage. Man er ikke ustraffet en Millionærs Datter, og den kolde Fornemhed, der nu var udbredt over hele hendes Væsen, bragte aldeles Aron ud af Fatning. Det overgivne Barn, som han havde kysset i Drivhuset, var nu en erfaren Dame, og da hun ved Middagsbordet rolig udtalte den Sætning: „Man gifter sig jo kun for at erobre en Stilling,“ da følte Aron, at hun selv var som hine Tropernes Pragtblomster, hvis Torne stadig borer sig dybere og dybere for at saare uden at dræbe.

Og dog kunde han ikke lade være at elske hende, skønt han følte, at her maatte ethvert Haab lades ude. Denne Gang var der ingen Vandring i de skyggefulde Alme-Alleer, ingen Sværmen langs de stille, bugtede Kanaler, intet Kys og intet Haandtryk — kun en formel, høflig Afskedshilsen, og, da han

kom til Hotellet, et Pragteksemplar af en kæmpemæssig Melokaktus, som han havde beundret Dagen i Forvejen. Men den kom ikke fra hende. Det var en Gave fra Mr. Josephson, og den lod Aron ganske rolig staa, medens han i den dybeste Fortvivlelse rejste tilbage til København.

Fra nu af gik alle hans Bestræbelser ud paa at blive Millionær. Han spekulerede først i Diamanter, saa i Papirer, og da den gamle Aron Meier mærkede dette, førte det til en heftig Scene, som havde et fuldstændigt Brud til Følge.

Rig paa tunge Erfaringer, men fattig paa Kontanter vandrede han ud for at prøve sin Lykke, først i Hamborg og saa i Amsterdam, Diamanternes Residens. Først her erfarede han gennem Aviserne, at Lili havde „erobret" den Stilling, hun eftertragtede. Hun var bleven gift med en engelsk Lord, der gav sit adelige Navn i Bytte for den gamle Josephsons Millioner, og fra nu af hensank Aron i en dump Sløvhed, hvor alt omtrent var ham ligegyldigt. Han tog Tjeneste som Diamantsorterer hos et Firma i Amsterdam, og med dette aandssløvende Arbejde gled det ene glædesløse Aar bort efter det andet; hans Ryg begyndte at krummes, hans Øjne at sløves, og han følte selv, at han var i Færd med at forstenes, da der en Dag kom et omfangsrigt Brev til ham fra en Prokurator i København. Det meldte ham den gamle Aron Meiers Død, og hvad der overraskede ham mest, at han var indsat til Arving af en Del af hans Formue.

Aron kunde ikke forklare sig, hvorledes dette var gaaet til. Han vidste ikke, om det skyldtes den gamle Aron Meiers Ædelmodighed, eller blot en Formfejl i Testamentets Affattelse; men Arven var der, og med en usigelig glad Følelse af Befrielse fra Livets byrdefulde Slid pakkede han sin magre Ransel og drog atter tilbage til København.

Her havde han atter et nyt og uventet Held. Kristian den Ottende havde til Kroningen bestilt forskellige Ædelstene og blandt disse nogle Diamanter, som det var overdraget Hoffets Guldsmed at indfatte. Aron stod netop i dennes Butik, da Kongen traadte ind for at se det bestilte Smykke. Kristian den Ottende, der ogsaa forstod sig godt paa Diamanter, undersøgte Smykket og ytrede Tvivl om en af de forskrevne Stenes Ægthed. Den blev tagen ud af Indfatningen, vejet og vendt; men hverken Kongen eller Guldsmeden kunde komme paa det rene med Stenens Natur, da Aron pludselig kiggede med paa en Maade, der ikke var synderlig ceremoniel.

„Hvad vil De?" spurgte Kongen med et Blik paa Arons luvslidte Dragt.

„Hjælpe Deres Majestæt, hvis det ikke mishager," svarede Aron og bukkede dybt.

„Hvormed?" spurgte Kongen.

„Med at afgøre denne Brillants Ægthed," svarede Aron og bukkede atter.

„Hvor kommer De fra, og hvad er Deres Navn?" spurgte Kongen og betragtede ham skarpt.

„Mit Navn er Aron Meier. Jeg kommer fra Amsterdam, hvor jeg har været Diamantsorterer hos Van der Loon & Kompagni."

„Naa," sagde Kongen, „ja, det forandrer Sagen. Hvad siger De saa om den Brillant?"

Aron tog Stenen og prøvede den til Kongens Forbavselse med Spidsen af Tungen.

„Den er falsk, Deres Majestæt," svarede han med Sikkerhed.

„Tænkte jeg det ikke nok," udbrød Kongen. „Men hvorledes vil De bevise det? Den har jo Spil og Haardhed som de andre."

Aron Meier smilede lunt:

„Hvis jeg turde bede om en Porcelænsskaal, faar vi vel Bugt med Fyren."

Guldsmeden bragte en Skaal, og Aron Meier rodede i sin fedtede Frakkelomme. Endelig fik han en lille Flaske op, som indeholdt en grønlig Vædske. Han lagde Brillanten i Skaalen, hældte et Par Draaber over den og begyndte at svinge Skaalen langsomt frem og tilbage. Pludselig standsede han, rakte Skaalen til Kongen og sagde: „Vil Deres Majestæt nu se."

„Hvad for noget," udbrød Kongen, „der er jo to!"

„Ganske rigtig, Deres Majestæt," svarede Aron og bukkede meget dybt. „Stenen er en Dublet — jeg kunde allerede føle det med Tungen."

„De er en snild Mand, Hr. Meier," sagde Kongen venligt og klappede ham paa Skulderen. „Jeg faar rimeligvis nok Brug for Dem, og skønner jeg ret," lagde Kongen smilende til, „har De vel ogsaa nok Brug for mig."

Aron vidste ikke, hvad han skulde svare. Han nøjedes derfor med at bukke dybt, medens han blev blodrød i Hovedet, og da han atter fik sig nogenlunde samlet, var Kongen steget til Vogns.

Hofguldsmeden tog derimod ikke Sagen fra den venlige Side. Rasende over det Tab, han havde lidt ved at købe den falske Brillant, spurgte han Aron barsk, hvad det var for Djævelskab, han havde i den Flaske, og da Aron ikke vilde ud med sin Hemmelighed, viste Hofguldsmeden ham højst unaadigt Døren.

Men Aron kunde tage sig den Sag saare let; thi allerede Dagen efter overraskedes han af en rød Lakaj, som meldte ham, at Kongen ønskede at se ham paa Sorgenfri, og Resultatet af denne Sammenkomst var, at han paa ny maatte tage til Amsterdam for at gøre Indkøb af Juveler til Kroningen. Ved hans Hjemkomst var Kongen saa tilfreds med Udfaldet af hans Rejse, at Aron fik Titel af Hofintendant med speciel Tilladelse til at tage et af

de ubeboede Gemakker paa Kristiansborg i Besiddelse. Fra nu af var hans Lykke gjort; thi med den Formue, den gamle Aron Meier havde efterladt ham, og med Kongens Venskab, for ikke at sige Fortrolighed, kunde han have bragt det vidt. Men Aron Meier var ikke ærgerrig, og det Knæk, som Livet alt havde givet ham, forvandt han aldrig. Han nøjedes med i al Stilfærdighed at føre Køkken-Etatens Regnskab og tegne Menuer til de store Hoffester. Han levede sit eget stille, ensformige Liv, tilsyneladende tørt, trist, upoetisk. Men dog var Aron Meier mere Romantiker end de fleste anede. Han havde sin egen Drømmeverden, sit eget Paradis, og i dette var hans Ungdomselskede Sjælen. Den sortlokkede Lili, som havde fortryllet ham i hans Ungdom, glemte han aldrig, og skønt han var og blev en gammel Pebersvend, glemte han aldrig hende, som havde gjort ham dertil. Og nu da hans Formuesomstændigheder tillod det, hengav han sig ganske til den Passion, som havde behersket hende. Med en Lidenskab, som hans Omgivelser ikke kunde forstaa, samlede han alle de sære, løjerlige Former, som Kaktusverdenen indeholder. Han glædede sig som et Barn, hver Gang Skibene fra Vestindien bragte ham ny Arter, og han jublede, som hun engang havde jublet, naar han med utroligt Besvær fik dem til at udsende deres mægtige, brogede Blomsterkroner, som fyldte hans øde Værelse med en berusende Duft. Denne Duft og disse Blomsterfarver kunde med ét henflytte den gamle Særling til hans Ungdoms tabte Paradis. Han vandrede atter ved de bugtede, spejlblanke Kanaler, dvælede atter i Palmehusets dæmpede Skygge, saa' atter de mørke Lokker, det tindrende Blik og den dybe Rødme, der havde farvet hendes Kinder, da hans Læber flygtigt berørte hendes for første og sidste Gang. Men Tornene, de hvasse, tvehagede Torne, som altid borede

sig dybere og dybere ind, dem var der nu ingen, som befriede ham for. Aron Meier havde higet efter Kærlighed, drømt om Elskov, og hvor grusomt var han dog bleven skuffet? Ene, forladt og gammel sad han paa en Kongeborg, i hvis store, øde Stilhed han følte sig dobbelt forladt. Han havde higet efter den varme Kærligheds lyse Solskin, og hvad havde han saa faaet? — — Kolde Diamanter og tornede Pragtplanter!

Stakkels, stakkels Aron Meier!

Det var netop disse Tanker, der som mørke, slørede Skyer lejrede sig om hans Sjæl paa denne Aften, hvor han som sædvanlig sad lænet tilbage i sin højryggede Lænestol, med Blikket fangende det sidste Glimt af Aftensolgansen, der endnu belyste enkelte drivende Smaaskyer. Uheldet oppe i Tagdrivhuset havde ikke alene ærgret ham; men det havde tillige paa en mærkelig Maade vakt Erindrindringen om hin Middag, da Lili, ung og straalende, havde tabt den blomstrende Kaktus, just som hun jublende vilde vise den til sin Fader. Tanken fløj videre — den dvælede ved Kysset i Drivhuset, og han syntes saa bestemt, at hvis han ikke den Eftermiddag havde baaret sig saa inderlig kejtet ad, saa havde Lili maaske nu været hans, og han selv den store David Josephsons Efterfølger. Han kneb Læberne tæt sammen og sukkede dybt — han havde dog forspildt sit Liv!

Saa slukkedes det sidste, gyldne Aftenskær. Kolde, graa Skygger, Mørkets Forløbere, lejrede sig i alle Kroge. Hvor saa' dog dette øde, triste Gemak uhyggeligt ud i denne Aftenens tiltagende Skumring; Loftet forsvandt, Væggene blev sorte; han fik næsten Følelsen af, at han sad indelukket i en Kiste, men dog gad han ikke rejse sig. Hans Blik fulgte mekanisk Lygtetænderen ude paa Ridebanen, og da ogsaa han forsvandt, fik Aron Meier en knugende

Fornemmelse af øde Forladthed, sorgfuld Ensomhed og Had til en Verden, hvor de glade søgte de glade, uden at have en Tanke tilovers for dem, „som syge og sorrigfulde ere".

Ja, han var syg! — Syg af Savn og Sorg, af utilfredsstillet Længsel og martrende Ensomhed. Vilde dog blot én, blot en eneste af disse „Venner" fra Kongens Klub se til ham i hans Ensomhed! Men de tog sig nok i Agt! De sad nu bænkede derude i det grønne, nogle ved L'hombrebordet, andre ved Toddyglasset eller ved den oplyste Keglebane; mens han? — Bah! Hvem tænkte paa ham, naar Sankt Hansaftenen tændte sine Blus, og Livet slog i raske Pulsslag, medens hans næppe var til at mærke?

Nu var det ganske mørkt. Han kunde akkurat skimte Vinduerne, og medens han tankeløs sad og pillede Tornene ud af den saarede Haand, var han lige ved at græde. Aldrig syntes han, at han havde tilbragt en saa fattig, saa tom og saa glædeløs Sankt Hansaften som denne. Da fo'r han pludselig i Vejret. — Hvad var d e t? — Det var jo en Klokke, der ringede, og denne Klokke kunde jo ikke være nogen anden end hans egen. Men hvem kunde det være? Hvem vilde søge ham paa denne Tid? Han sank atter tilbage i Stolen, han maatte jo have hørt fejl.

Da ringede det igen. Rask, bestemt, som af en Mand, der vil ind og ikke lader sig afvise. Han rejste sig op, famlede sig frem gennem Mørket, og kom ud i Forstuen, hvor han fik Platinafyrtøjet fat og sin Voksstabel tændt. Saa spurgte han forsigtigt, næsten skælvende:

„Hvem er det?"

„John fra Barbados!" klang det udenfor med en ungdommelig Røst.

„John fra Barbados! Jeg kender ingen John fra Barbados. Hvad vil De her?"

„Naturligvis ind! Luk bare Døren op, gamle, saa klarer vi nok Ærterne.“

„Ærterne? Hvad for Ærter?“ snærrede Aron, irriteret over denne gemytlige Tiltale. „Jeg lukker ikke op paa denne Tid, før jeg véd, hvem det er.“

„Men Herre Gud, Onkel Aron, har du da glemt din egen John? Naa, det er s'gu sandt, jeg hed jo Johannes dengang! Det er din Søstersøn Johannes Bjørn. — Jeg kommer lige fra Barbados med Fregatten og har den Djævel med til dig, som du bad mig om, da jeg rejste.“

„Nej, er det virkelig dig, Johannes?“ udbrød Onkel Aron og drejede Nøglen én Gang om i Laasen. „Kan jeg virkelig stole paa, at det er dig?“

„Ja, jeg har s'gu aldrig været nogen anden end mig selv, det jeg véd af,“ svarede John. „Men lukker du ikke op lidt snart, gaar jeg min Salighed igen og slipper Bæstet løs i botanisk Have. Saa kan du ha' det saa godt.“

Der spillede et Glædessmil paa gamle Arons Læber. Hastig aabnede han Døren, og i den usikre Belysning af hans Voksstabel og Slotsvægterens Lygte stod en slank, solbrændt Skikkelse i en Underlæges Uniform, og bag ved ham en firskaaren Matros med en stor Kurv, der næsten lignede en Bikube, under den ene Arm. Ingen af dem gjorde synderlige Omstændigheder; thi John greb Aron om Livet og valsede med ham ind i den mørke Stue, hvorved Voksstablen beskrev nogle løjerlige Svingninger, medens Matrosen grinende fulgte efter for at anbringe den af Bast flettede Kurv paa den første, den bedste Stol, han snublede over.

„Nu Lys paa Møllen, gamle Onkel! Her ser jo ud som i et af Pharaos Gravkamre, og du selv kunde blive en ganske pæn Mumie, naar man fik Lov til at vikle dig ind i et seksten Alens Bind og stikke dig en Papyrusrulle under Armen. — Nej, lad mig!

Du ryster jo paa Hænderne som en kinesisk Mandarin!"

Og John snappede Voksstabelen ud af Arons Haand, tændte først Lysene paa Bordet, saa dem paa Dragkisten, og endelig de gammeldags Spejllampetter ved Døren, saa at Onkel Aron pludselig saa' sin Stue i et Lyshav, hvorom han aldrig havde drømt; thi at disse gamle Vokslys kunde tændes, var aldrig faldet ham ind.

„Nu op med Pindsvinet, Morten!" kommanderede John, og i samme Øjeblik løftede Matrosen det spidse Laag af den bastflettede Kurv.

„Hvad siger du om den, Onkel? Saadan en finder du ikke paa Lygtevejen hos Gartner Muhle! Jeg har selv hentet den ned fra Klipperne paa Barbados."

Det gav et Sæt i Aron Meier. Dér stod en Kæmpekarl af en Melokaktus, større end han nogen Sinde havde set den, og oppe i Toppen skinnede mellem de gule, tilbagebøjede Torne, en Kreds af purpurrøde Blomster, som udbredte en sælsom bedøvende Duft, som ingen Gartner mægtede at frembringe under vor Himmels taageslørede Solstraaler.

„Tak, tusind Tak, kære Johannes!" sagde den gamle Mand og rakte Skibslægen Haanden. Men det skulde han ikke have gjort; thi da John trykkede den temmelig trofast, udstødte Onkel Aron pludselig et Brøl, og sank tilbage i Lænestolen, vridende sig af Smerte.

„Naada Onkel! Hvad er der nu i Vejen!" udbrød John og bøjede sig over ham. „Har du Gigt i Næverne?"

„Nej, nej," stønnede Aron; „men jeg har hele Haanden fuld af Torne. Jeg havde lige tabt en Kaktus, og saa tog jeg den op — —."

„Med Hænderne naturligvis," afbrød John. „Ja det kender jeg nok! Det gjorde jeg ogsaa engang i

Vestindien, men det gør jeg aldrig mere. Naa, gamle, lad mig saa se Haanden, — du kan godt forsvinde, Morten — den Operation behøver jeg ingen Assistent til."

Den firskaarne Matros gjorde et Skrabud og forsvandt i den mørke Forstue, meden John fik Forbindtasken frem: „Sid nu stille, Onkel! Det gør ondt; men det skal være gjort i en Fart!" Og med øvet Haand trak John den ene af de hvasse Torne efter den anden ud af den gamle Mands rystende Haand. Saa strøg han blødt og kærligt hen over den og spurgte: „Er de nu alle borte? — Gør det ondt mere?"

Aron hævede Blikket og saa' paa ham. Det var ikke Lilis Hoved; det var et solbrændt, skægget Sømandsansigt med et Par kloge og kærlige blaagraa Øjne; men i Stemmens Fald var der noget af den bløde Klang, som han aldrig kunde glemme, og i den varsomme Strygning af Haandens Overflade noget, der mindede om Lilis varme, bløde Haand.

„Tak, min Dreng!" sagde han bevæget og næsten med Taarer i Øjnene. „Tak, fordi du huskede en gammel Mand, som alle andre har glemt, og Tak fordi du trak de Torne ud — det er længe siden, nogen har hjulpet mig med det — jeg er saa ene."

„Ja, véd du hvad, Onkel! du sidder rigtignok i en forbandet lummer Kragerede," sagde John og pakkede Forbindtasken sammen. „Jeg synes, du skulde gaa ud og muntre din Papegøje."

„Hvad behager!" udbrød Onkel Aron ganske forskrækket. „Muntre min Papegøje? — Jeg har jo ingen — Jakob fik et Ben i Halsen og døde i Fjor."

„Herre Gud, stakkels Bæst," sagde John, „og han kunde dog saa dejligt knække Nødder. Men det er ikke den Papegøje, jeg mener. Det er din egen, den som sidder dér."

Og John gav Aron et gemytligt Stød for Brystet,

idet han tilføjede: „Det er blot saadan noget, vi siger om Bord. Jeg mener blot, at du skulde gaa ud og muntre dig, saadan i al Gemytlighed, selv om du skulde komme hjem med en lille Bjørn."

„En lille Bjørn?" spurgte Onkel Aron, end yderligere befippet. „Jeg forstaar slet ikke, hvad du mener?"

„Naa, ja, ja, — saa et Skab, en Pisk eller en lille Diamantkæfert, ganske som du selv behager," forklarede John.

Onkel Aron saa' paa ham med aaben Mund.

„Er det Sømandssprog?" spurgte han.

„Nej, det er s'gu Landlovssprog," forklarede John. „Jeg mener blot, at vi i al Anstændighed skulde gaa ud sammen og skære os en lille Snitzer. Det er for sent at tage i Skoven; men hvad siger du om Tivoli, Onkel? Det kan vi naa i tre Spring."

„Tivoli?" spurgte Onkel Aron eftertænksom. „Jeg synes, jeg skulde have hørt det Ord."

„Nej virkelig!" udbrød John. „Véd du hvad det er at rutsche?"

„Nej," sagde Onkel Aron bestemt, „det har jeg ikke det fjerneste Begreb om. Men Tivoli? Er det ikke det, Georg Carstensen har anlagt derude ved Tømmerpladsen?"

„Akkurat s'gu!" svarede John, „som der saa skønt staar i Visen:

Der klages fra Tømmerpladsen
Af dem, der skære Langsav;
Men havde de faaet paa Kassen,
Saa havde de nok skreget: Av!

Ja, den Vise kender du nok heller ikke? Hør, Onkel, du er skrækkeligt langt tilbage for dine mange Aar, ikke at tale om de graa Haar, du har lagt dig til, siden vi sidst saas; men jeg er ikke Læge for ingenting! Jeg kender tre fortræffelige Midler mod kronisk

Melankoli: Det første er Lumbye, det andet Casorti, og det tredje Frederikstensmanden paa Dyrehavsbakken. Lad os i Aften holde os til Nummer ét; naar du først hører ham spille „Nummer tre", saa skal du se, hvor Grillerne faar Ben at gaa paa. Stik saa i Olietøjet, gamle, for Natteluften er fugtig, og jeg vil ikke kurere dig for Gigtfeber i Morgen."

Aron stod ganske forvildet under Skibslægens lange Passiar. Han syntes, at John talte saadant et løjerligt Sprog, muligvis en Følge af et for langt Ophold paa de vestindiske Øer, og han nøjedes derfor med i en forsagt Tone at bemærke: „Hvad skulde jeg Stakkel paa Tivoli?"

„More dig, naturligvis," sagde John, „hvad gaar man der ellers for?"

Og inden Onkel Aron ret vidste, hvordan det gik til, havde han sin Mackintosh over Armen, sin flade Voksdugskasket paa Hovedet, og medens han ved Johns Arm vandrede gennem de lange, mørke Korridorer, hørte han Johns glade, ungdommelige Stemme, som først trallede en Melodi og derpaa belærende sagde: „Ikke forknyt, gamle! Alt kan blive godt endnu, som Negeren bemærkede, da man vaskede ham hvid. Hold nu blot Fadermorderne stive, og hæng ikke med Ørerne, saa skal du se, hvor let den kan ta'es."

Og John snurrede leende sin ærværdige Onkel rundt i Porten til stor Forargelse for Svejtseren, som aldrig havde set „Pindsvinet" i en saadan Situation.

Og saa kom de paa Tivoli!

Aldrig havde Onkel Aron tænkt sig, at København kunde samle saa mange glade Ansigter uden for sine Volde, og aldrig havde han drømt sig de Syner, som her, ét for ét, rullede op for hans Blik. De lette Gondoler gled med brogede Lamper og lysende Blus hen over Stadsgravens mørke Vande,

og han troede sig i Venedig. Den illuminerede Basar tegnede sine Ildlinier fint og fantastisk mod den vestlige, endnu bleggraa Nattehimmel; det var, som saa' han et af det gyldne Horns Paladser ved Bosporus. Saa lyste mangefarvede Sankt Hansblus fra Øen og Volden, lystige Nisser og lette Elverpiger hvirvlede ham forbi — han var midt i en dansk Skærsommernatsdrøm — men da han saa pludselig fandt sig klemt inde i en bølgende Menneskemasse og saa' „Pjerrot vanvittig af Kærlighed", da lo han, saa John bad ham „rebe sit Mellemgulv", og da han endelig, efter at Raketterne havde knaldet og Solene danset deres Ilddans, sad i stille Nydelse af en af Johns Havanesere i Forbindelse med en ægte Jamaika Ispunch, da forekom Verden ham slet ikke saa gal, og han betroede John, at denne Carstensen dog var en Fandens Fyr, og at han nok havde Lyst til at gøre denne Aften om igen, naar han blot kunde faa nogen til at følge med sig.

Ja, selv da de naaede Udgangen, hvor en ung Pige gjorde den skæmtefulde Bemærkning, at det var løjerligt at se saadan en flot Officer trække omkring med saadan en gammel Snegl, selv da forringede det ikke Onkel Arons gode Humør. Han bemærkede tværtimod, at gamle Snegle kunde være meget gode til deres Brug, og da John hertil forsikrede ham, at han skulde trække ham ud af hans Sneglehus hver Søndag, hvis det kunde more ham, erklærede Aron, at han følte sig som et nyt og bedre Menneske, der vilde muntre sin Papegøje, saa længe den havde en Fjer paa sin Krop. Og da han den næste Morgen vaagnede med et lille Stillads til „Tømmermænd" og nogle uklare Fornemmelser af, at han paa Ridebanen havde lært John, hvorledes man dansede Fandango i hans unge Dage, selv da kunde Onkel Aron ikke dølge for sig selv, at, om han end havde sat lidt til af sin Værdighed,

saa havde han dog tilbragt en yderst fornøjelig Aften, og det var med en Følelse delt mellem Haab og Frygt, at han den næste Søndag Aften i Skumringen ventede paa Klokkens lystige Klang, og den lystige Johns Komme.

Og John kom, ikke blot den Søndag, men ogsaa alle de følgende, og det blev ikke ved Tivoli alene. Snart sejlede han sin gamle, sære Onkel til Bellevue, snart kørte han ham i Enspænder til Charlottenlund, og for hver Aften, der saaledes gled hen i muntert Selskab og under lystig Samtale, var det, som om der gled Aar bort fra hans melankolske Sind, og samtidig dermed fattede han en virkelig Kærlighed til sin „kære Søgut", som han behagede at kalde John, naar han var i sit allerbedste Lune.

Det led henimod Efteraaret. Aftenerne begyndte at blive mørke, og Tivoli havde i den Anledning annonceret sin sidste Høstfest, hvor et glimrende Fyrværkeri skulde afbrændes. Onkel Meier og John var bleven enige om at tage derud, og Aron sad, som sædvanlig, i Skumringen og ventede paa Klokkens lystige Kimen. Men denne Gang vilde den ikke klinge. Mørket faldt tættere og tættere; Skyggerne drog sig dybere og dybere ind i de store Rum; Stjernerne begyndte at tændes én efter én paa den blaasorte Nattehimmel — men John kom ikke.

Onkel Aron begyndte at blive nervøs. Skulde der være tilstødt hans kære Søgut en Ulykke? Han rokkede urolig frem og tilbage i den store Lænestol. Saa rejste han sig op, stirrede ud ad Vinduet og trommede paa Ruden, men lige meget hjalp det — John kom ikke. En uhyggelig Anelse greb ham. Der maatte jo være hændet noget; men hvad kunde det være? Han lagde sig atter tilbage i Lænestolen, stirrede op i Loftet, talte Minutterne, og da disse blev til Kvarterer, faldt han i Søvn.

Hvor længe han havde sovet, vidste han ikke.

Han vidste kun, at han vaagnede ved et nervøst Ryk og med en underlig Kulde, der fra Ryggen ligesom rislede ned mod hans Hjerte. Værelset var nu bælgmørkt; men trods dette kunde han dog, i et ligesom rødligt Lys skimte alle Genstandene omkring sig. Særlig syntes denne ejendommelige Lysglans at samle sig over hans Seng, hvis hvide Lagener han tydelig kunde se. Det var, som lyste de med en fosforagtig Glans, og da han saa' nøjere til, tegnede der sig paa Hovedpuden et blegt Ansigt med lukkede Øjne, indfaldne Kinder, og et Par Hænder, der var foldede krampagtig over Brystet. En uhyggelig Gru betog ham. Han rejste sig op. — Da hævede Skikkelsen sig langsomt, gled lydløst, aandeagtigt gennem Rummet, drog tæt forbi ham, og forsvandt ved Vinduet som en Taage.

I samme Øjeblik var alt bælgmørkt. Onkel Aron trykkede sig skælvende op mod Lænestolen; han havde ikke set fejl — det var hans Søsters Skikkelse, og han følte sit Hjerte banke, som skulde det sprænges.

I det samme klang Dørklokken svagt. Onkel Aron greb fat i Lænestolen; han turde ikke gaa ud og lukke op, og først da Klokken lød anden Gang tændte han sin Voksstabel og listede langsomt hen imod Døren.

„Er det dig, John?" spurgte han dæmpet.

„Ja, Onkel," lød det lige saa dæmpet udenfor.

Han aabnede Døren. Dér stod hans kære Søgut med stor Bedrøvelse i det ellers saa muntre Ansigt, og med Taarer i de ærlige, blaagraa Øjne.

„Moder er død, Onkel," sagde han og brast i lydelig Graad.

Onkel Aron tog ham ved Haanden og førte ham indenfor. Aron var meget bleg, hans Hænder rystede; men dog saa' han John stift i Øjnene, da han sagde:

„Jeg véd det, min kære Dreng! Hun har lige forladt mig.“

John svarede ikke. Han greb blot Arons Haand, følte hans Puls og sagde: „Du har Feber, Onkel! — Det er bedst jeg faar dig til Sengs.“

„Vist ikke, min Dreng,“ sagde Onkel Aron blødt, „det er kun lidt Kuldegysning; Aftenerne begynder at blive kolde. Hvoraf døde min stakkels Martha?“

„Af et Hjerteslag,“ svarede John sørgmodig, „hendes Død var let. Hun følte sig først lidt ilde i Eftermiddags, og jeg fik hende til Sengs; men da jeg kom hjem fra Hospitalet, var hun død. Hun laa saa bleg og stille, da jeg traadte ind; men hun var faret hen i Fred. Hendes Hænder laa foldede over Brystet — ikke en Trækning var at se.“

„Rigtig, rigtig, saadan laa hun,“ gentog Onkel Aron. „Ja vist, ja, jeg saa' hende — Hænderne foldede over Brystet.“

John betragtede sin Onkel meget skarpt og sagde bestemt: „Du skal til Køjs, Onkel? Her er jo hundekoldt.“

„Ja, ja,“ gentog Onkel Aron med en Stemme, som talte han til sig selv. „Varmt er her ikke — lyst har her aldrig været. Ingen Varme, intet Lys, og meget lidt af Solskin — det var mit Liv! Jeg skal gaa i Seng, John! Men ikke straks, ikke straks, min kære Gut. Jeg har noget at spørge dig om — efterlader Martha sig noget?“

John rystede paa Hovedet.

„Ja, jeg tænkte det nok,“ fortsatte Onkel Aron. „Din Opdragelse har vel kostet hende det meste; men hun har Ære af sin kære Gut, det har hun. Hun var den eneste, der holdt rigtig af mig, fordi hun var fattig. Og saa du, John — —“

„Naa, naa, lad os ikke tale om det,“ sagde John, „nu skal du til Køjs, hører du!“

„Ikke straks, ikke straks,“ gentog Onkel Aron med

en næsten bedende Stemme. „Jeg har baaret mig forrykt ad, John. Jeg har handlet som en stor Egoist; jeg har glemt, baade hvad jeg skylder hende og dig. Det maa gøres om, John! Men straks, straks — der er ingen Tid at spilde.“

John saa' bekymret paa sin Onkel. Der var kommen en nervøs Uro i den gamle Mands Bevægelser, et ejendommeligt slapt Udtryk i hans Ansigt, som ikke huede den unge Læge.

„Du kan jo vente til i Morgen,“ indvendte han.

„Nej, nej,“ svarede Aron urolig, „hvo borger for den Dag i Morgen? Det maa forandres straks!“

„Hvilket?“ spurgte John.

„Testamentet! Testamentet!“ svarede Onkel Aron febrilsk. „Aa, at jeg kunde gøre saadan en Dumhed! Det maa straks gøres om!“

Og Onkel Aron famlede krampagtig i Lommen efter sit Nøgleknippe.

„Kom, lad mig hjælpe dig,“ sagde John, der tydelig saa', hvorledes Uroen hos hans gamle Onkel steg. „Tag det nu ganske sindigt, og lad mig hjælpe dig! Hvad er det du vil ha'e?“

„Testamentet, Testamentet!“ svarede Onkel Aron med et næsten fortvivlet Udtryk i sin Stemme. „Det ligger i Jærnkisten derhenne. Kan du lukke den op? Jeg taaler ikke at bukke mig — jeg er saa underlig svimmel.“

„Det skal have gode Veje,“ sagde John, „giv mig blot Nøglen.“

„Her er den,“ svarede Aron og rakte ham Nøgleknippet med rystende Haand; „men vær forsigtig! Det er en meget kunstig Laas. Først én Gang frem, og saa to tilbage, ikke anderledes.“

John tændte et Lys og nærmede sig Jærnkisten.

„Der er jo intet Nøglehul,“ sagde han.

„Tryk paa den øverste Nagle til højre, saa kommer det,“ svarede Onkel Aron.

John trykkede paa Naglen; men der kom intet Nøglehul. Rosetten, som dækkede over det, rørte sig ikke af Stedet.

„Tryk haardt, meget haardt," bad Onkel Aron, „Laasen har ikke været smurt i lang Tid."

John trykkede til af alle Kræfter; men Rosetten rørte sig ikke af Stedet. Pludselig hørtes en skarp Klang, som af en springende Staalfjeder, og Naglen lod sig nu trykke helt ind uden at fjedre tilbage.

„John! John! Hvad gjorde du der?" udbrød Onkel Aron fortvivlet. „Fjederen er sprungen! — Nu er det umuligt at faa Laasen op?"

„Naa, den Ulykke er da ikke saa stor," sagde John; „der er jo Smede nok i København. I Morgen er der jo altid en Dag."

„Nej, der er ikke," skreg Onkel Aron fortvivlet og vred sine Hænder; „der er ingen Dag i Morgen. Løb efter en Prokurator, John! Løb efter en Prokurator!"

John gik hen og lagde Haanden paa den gamle Mands Skulder.

„Du har Feber, Onkel; du fantaserer," sagde han med rolig Stemme. „Skulde jeg løbe efter nogen, vilde det blive en Vaagekone, men det kan jeg være selv. Nu putter jeg dig i Køjen, og bliver hos dig, indtil du er faldet i Søvn."

Onkel Aron vilde gøre Indsigelser; men John tog ham uden videre om Livet og bar ham hen til Sengen som et Barn. Saa klædte han ham af, dækkede ham til og satte en Skærm for Lyset, medens han selv tog Plads i Arons brede, højryggede Lænestol.

Den gamle Mand kastede sig flere Gange uroligt frem og tilbage; men da han mærkede, at dette ikke hjalp, og at John vilde holde ud paa sin Nattevagt, blev han mere stille og tog Vejret dybt. Hans Aandedrag blev mere regelmæssigt, og en Time efter

laa han i en rolig Søvn. Da satte John Lyset i Vandfadet, drog forsigtig Gardinerne om Sengen til, og gik bedrøvet hjem til sin Moders Bolig.

Men fra Tivoli steg Raketterne knaldende til Vejrs — de agter hverken Sorg eller Glæde.

Da John næste Formiddag forlod Hospitalet, gjaldt hans første Vandring Kristiansborg. Svejtseren, som lukkede ham op, havde ikke set noget til Onkel Aron, der ellers plejede at gaa sin regelmæssige Morgentur, og lidt beklemt vandrede John op ad de endeløse Trapper og gennem de skumle Korridorer.

Endelig naaede han Onklens Dør og ringede paa; men der kom ingen — Alt derinde var tyst som i Graven. En stærk Uro greb ham. Med et voldsomt Stød sprængte han Rigelen paa Smæklaasen og styrtede gennem Korridoren ind i Onkel Arons Værelse. Luften var kvalm af Os. Lyset brændte med en lang, glødende Tande nede i Messingpiben; men det stod ikke længere i Vandfadet, det var flyttet hen paa Skrivebordet, og rundt om paa Gulvet laa en Mængde Papirer spredte. John fo'r til Vinduet, rullede Gardinet op, og da Dagslyset som en klar, skinnende Strøm væltede ind i det øde Værelse, saa' han et sørgeligt Syn. Bøjet over Bordet sad gamle Onkel Aron i sin grønne, Damaskes Slaabrok og den sorte Silkekalot paa Hovedet. Haanden fattede endnu krampagtig om Pennen, og foran ham laa et Ark Papir, hvorpaa han kun havde formaaet at fuldende de første Linier. John hævede ham forsigtig i Vejret; men Onklens Hoved faldt tungt mod hans Skulder.

Aron Meier var død.

Oktober var kommen med Rusk og Regn, med Taage og Slud. Løvet segnede hver Dag for Stormens Kast, og i den lille Have ved Ehlers Kollegium hvirvledes Bladene om i lystig Runddans, saa at de fløj om Ørerne paa et Par slaabrokklædte Alumner, som havde været uforsigtige nok til at prise Sommer paa denne Tid. Den ene var John; den anden hans gode Ven Wimmer, der studerede Botanik og havde sit Værelse tæt ved Siden af Johns.

„Her trækker forbistret," sagde Wimmer, idet han svøbte sig tættere ind i sin Slaabrok. „Hvor Pokker kan det dog falde dig ind at ville ud med Fregatten igen, og saa Nord om Skotland paa denne Aarstid. I kommer s'gu aldrig levende til Færøerne!"

John trak paa Skuldrene, lod en Røgsky af sin Pibe hvirvle af Sted for Vinden, men svarede ikke.

„Og nu, da du er bleven Velhaver," fortsatte Wimmer, „skulde da Pokker ligge og dingle i en Hængekøje. Det kan være rart nok om Sommeren ude i Taarbæk, men paa en Fregat, hvor man ikke kan se andet end Himmel og Vand — nej, Tak skal du ha'e! — Var jeg i dit Sted, købte jeg en pæn, lille Villa ude i Taarbæk."

„Naa, saa det gjorde du?" spurgte John med en sarkastisk Betoning.

„Aa, du har jo Penge nok," sagde Wimmer.

„Saa," svarede John tørt, „hvor skulde jeg have faaet dem fra."

„Gaa nu ikke og spil Lazarus," sagde Wimmer. „Vi véd jo alle, at du har arvet din rige Onkel. Naar man gaar med tresindstyve Tusinde Daler i Lommen, kan man vel nok have Raad til at ligge paa Landet i Taarbæk."

„Har du ogsaa hørt den dumme Historie?" spurgte John ærgerlig. „Jeg har ikke arvet saa meget som bag paa min Haand."

„Tør du sige „Amager“ paa det?“ spurgte Wimmer og lo.

„Aa, Vaas! Noget har jeg naturligvis arvet; men for det kan jeg ikke købe Udstyr og endnu mindre Landsted.“

„Hvor meget var det da?“

„Vil du vide det ganske nøjagtigt?“ spurgte John ironisk, „saa kan du gaa med op.“

„Død og Pine! Har du Kontanterne liggende deroppe? Og jeg, som har været saa asensagtig ikke at rejse et større Kollegielaan. Ja, lad os gaa op! Det er saa rart at se Kontanter, saa kan man altid bilde sig ind, at det er Ens egne.“

Og Wimmer tog John under Armen for at faa ham hurtigere af Sted.

„Sæt dig nu ned i Sofaen,“ sagde John, da de var traadte ind i hans tarvelige Værelse. „Du kunde muligt faa et Tilfælde ved at se saa mange Penge paa én Gang.“

„Er de i Guld?“

„Nej?“

„I Papirer? Man siger, at han gjorde i Tivoliaktier, den gamle; og de er jo gaaet vældig i Vejret.“

„Nej, det er hverken i Guld eller i Papirer. Det er i — Varer!“

„Varer! Vil du gøre Nar ad mig?“

„Nej,“ svarede John og nærmede sig Vinduet. „Her ser du, hvad jeg har arvet, og det behøver intet Pakhus. Et Drivhus vilde maaske være bedre; men ikke engang det har jeg Raad til.“

„Hvad Pokker mener du?“ spurgte Wimmer og rejste sig op. „Det er da ikke din Mening, at du har arvet det Pindsvin der henne i Vinduet? Det er jo ikke andet, end et forbandet stort Eksemplar af Echinocactus multiplex!“

„Naa, og hvor meget vurderer du saa den til?“ spurgte John spydigt.

„Aa, mere end en Rigsdalers Penge kan den ikke være værd. Vil du sælge den for det?“

„Nej, jeg sælger ikke mit Arvegods, især ikke for den Pris.“

„Aa, da er Prisen saamænd god nok. Den Karl er ingen Sjældenhed.“

„Jo, du er en net Botaniker. Den Kaktus er gjort af drevet Guld. Kan du ikke se det?“

Wimmer gik hen og saa' paa den.

„Aa Snak,“ sagde han, „den er ikke engang den Rigsdaler værd, jeg bød.“

„Véd du af, at de meget omtalte tresindstyve Tusind ligger inden i den?“ spurgte John og saa' sin Ven lige i Øjnene.

„Du bliver da ikke gal?“ spurgte Wimmer og flyttede sig lidt. „Hvorfor stirrer du saadan paa mig?“

„Jo, somme Tider tror jeg, at jeg virkelig kunde blive gal over det Bæst der. — Det er virkelig sandt, hvad jeg siger — de tresindstyve Tusind ligger i den.“

„Ja, nu maa du undskylde mig,“ svarede Wimmer og nærmede sig Døren. „Du trænger betydelig til en Rejse til Færøerne, kan jeg mærke; saa er man da fri for at sende dig til Bidstrup.“

„Nej, stop Wimmer!“ sagde John og tog ham ved Armen. „Du er jo Botaniker, og kan maaske hjælpe mig til de tresindstyve Tusinde. Sæt dig ned i Sofaen, saa skal jeg fortælle dig Historien om den Kaktus.“

Wimmer satte sig med et tvivlende Blik, og John fortsatte: „Ser du, Onkel Meier var gal, kaktusgal — forstaar du? Den Kaktus dér havde han faaet som Aflægger af en Diamanthandler i London, eller rettere, han havde faaet fire, og dertil den fikse Idé, at han absolut vilde drive dem i Blomst. De stod bestandig paa det varmeste Sted i hans Drivhus. Han passede og plejede dem bedre end nogen

af de andre; men Blomst vilde ingen af dem sætte. Ingen Gartner i hele Europa havde forstaaet at faa denne Art til at blomstre, og netop derfor havde Onkel sat sig i Hovedet, at det skulde lykkes for ham. Men det gik ikke. Han døde — — —."

„Ja vel, og saa arvede du ham," afbrød Wimmer utaalmodig, „det véd jeg jo alt sammen! Hvorfor sidder du saa' og holder den lange Passiar?"

„Nej, jeg arvede ham ikke, skønt jeg er overbevist om, at det var hans Vilje, at jeg skulde arve ham. Der var et tidligere Testamente, som han den sidste Aften talte om at faa forandret; men ved et Uheld skete det ikke. Testamentet kom altsaa til at staa ved Magt, og i dette bestemtes, at hver af hans fire Søstersønner skulde arve en af de engelske Kaktus paa den Betingelse, at den, der først fik sin i Blomst i Løbet af tre Aar, skulde arve Onkel Arons hele Formue. I modsat Tilfælde skulde Arven, som ganske vist er en tresindstyve Tusinde Daler, tilfalde Haveselskabet — —"

„Haveselskabet! — Du store Kineser! Hvad skulde det bruge de Penge til!" udbrød Wimmer med tragikomisk Patos.

„Til et Kaktusdrivhus, som skulde bære Navnet „Aron Meiers Minde", forklarede John. „Det stod ogsaa i Testamentet."

„Aron Meiers Minde! — Du milde Gud og Skaber! Han har jo været aldeles splintrende gal!" udbrød Wimmer i komisk Fortvivlelse. „De Penge kan I lige saa gerne aflevere straks. Den Kaktus faar ingen af eder i Blomst."

„Aa", sagde John og strøg kærtegnende med Haanden ned over de hvasse Torne, „tror du ikke, at det vilde hjælpe, naar man satte den ned i en Syltekrukke med Glas over?"

„Ja, det skulde da være et Brændeglas," bemær-

kede Wimmer. „Nej, giv den hellere Varme fra neden. Du kan jo sætte en Olielampe under den.“

„Saa foretrækker jeg at vande den med amerikansk Olie,“ bemærkede John. „Det skal jo være drivende.“

„Ja, men ikke for den,“ sagde Wimmer belærende, „den skal ha' det umaadeligt tørt — ikke en Draabe Vand om Vinteren.“

„Av!“ sagde John. „Og jeg, som spenderede en hel Potte Tevand paa den forleden. Det, sagde Portnerkonen, virkede saa udmærket.“

„Ja, paa Gyldenlakker,“ forklarede Wimmer; „men s'gu ikke paa Kaktus. De skal ha'e det paa en ganske anden Manér. — Har du Mod, John?“

„Hvortil?“

„Til at prøve din Lykke. Der falder mig et gammelt Middel ind; men det er voveligt.“

„Og det er?“

„Du skal „ringe“ den,“ sagde Wimmer. „Du slaar et Sejlgarn om den forneden og lader det skære helt ind i Kødet. Enten gaar den ud, eller den blomstrer; men i Regelen foretrækker den rigtignok at gaa ud. Lad mig se paa Bæstet.“

„Nej, Tak skal du ha', Kan du ikke gi' bedre Raad, saa kan du i det mindste gøre mig en Tjeneste. Flyt den ind i dit Værelse, naar jeg rejser, og pas den saa godt du kan. Kommer den ikke i Blomst — naa Herregud — saa vil jeg gemme den som en Erindring om gamle Onkel Meier.“

„Jo, det er s'gu en net Erindring, hver Dag at blive mindet om, at tresindstyve Tusinde gode Dalere er gaaede Ens Næse forbi. Var jeg i dit Sted, John, saa varpede jeg den ud ad Vinduet straks. Onkel Meier har blot villet holde eder for Nar paa en fin Maade.“

„Det er muligt,“ sagde John. „Han syntes selv at fortryde det Testamente, han havde gjort; men lige meget! Jeg holdt nu af den gamle Fyr med alle

hans Særheder, og hans løjerlige Pindsvin vil jeg beholde, hvad enten den blomstrer eller ej. Du passer den jo nok for mig Wimmer! Jeg skal snart af Sted."

„Naar rejser du da?"

„Fregatten letter paa Tirsdag; men jeg gaar om Bord allerede Søndag Morgen. Jeg maa have mit Lukaf i Orden."

„Allerede! Hvad bliver det saa til med Soldet, du talte om?"

„Det holder vi Lørdag Aften, hvis jeg kan laane dit Værelse."

„Med Fornøjelse! — Skal jeg tage Bæstet ind med det samme?"

„Ja, gør det, og pas rigtig godt paa den. Jeg véd ikke, hvoraf det kommer; men jeg har saadan en underlig Følelse af, at Onkel Meier ikke vil narre mig. Du skal se, den blomstrer nok til Foraaret."

„Den gør Fanden!" sagde Wimmer leende; „men jeg skal klemme den, alt det jeg kan. I Morgen skal jeg tale med Gartneren i botanisk Have. Maaske véd han et Middel til at drive Dalerne ud af Onkel Meiers Pindsvin. Hu, hvor den er tung! Man stikker sig jo bare ved at se paa den."

Og til stor Beroligelse for John fik Pindsvinet den bedste Plads i Wimmers Vindue, hvor der var „Sol hele Dagen", som Huslejlighedsavertissementerne udtrykker sig.

John var en god Kammerat, og det var et mægtigt Sold, han gav hin berømmelige Lørdag Aften, inden han gik om Bord i Fregatten. Punchen flød som Vand, og Talernes Strømme flød paa samme

Maade. Der var Viser i Overflod, og i den stille Nat klang Sangen vidt ud over Gaden, saa at Naboer og Genboer fik at sande, at nu gik atter en af de nordiske Vikinger paa Vinlandsfart, som en af Viserne udtrykte sig.

Men er der noget, som i denne Verden hurtigt faar Ende, saa er det Glæden, og da Klokken var ét, slog Afskedens Time. Man blev enig om at følge John til Toldboden, og i store, højrøstede Klynger vandrede de glade Alumner ned gennem Kannikestrædet, omsværmende John som Bierne deres Dronning. Kun et Par ganske unge Fyre, der ikke kendte John videre, foretrak Wimmers magelige Sofa og Slumperne i Punchebollerne for den lange Vandring til Toldboden, idet den ene af dem belærende forklarede, at Toldbodvinhus var lukket, saa at det næppe vilde lønne sig at tage en rørende Afsked.

„Ja, det har du Ret i," svarede den anden; „men lidt frisk Luft kunde alligevel gøre godt. Jeg har saadan en løjerlig Kvalme — det er Sardinerne — de var ogsaa meget for fede."

„Ja vist var de det," sagde den første. „Sardiner og Laks, især naar den er røget, skal man aldrig nyde, før man drikker Punch, for saa bliver man fuld, Frits, og det er du. Jeg kan tydelig se det paa dine Øjne."

„Aa, Sludder, Kristian," sagde Frits, „luk nu bare det Vindue op! Jeg kan ikke taale den megen Tobaksrøg."

„Dine Sardiner bli'er maaske røgede?" spurgte Kristian. „Vent lidt — nu skal jeg lukke op; lad mig bare trække Rullegardinet i Vejret. Av for Fanden! Hvad var det? Der var noget, som bed mig i Haanden."

Frits sprang op og nærmede sig noget usikker Vinduet.

„Det er jo et Pindsvin!" udbrød han. „Det er

den, der har bidt dig. Lad os pirke ham ned paa Gulvet! Wimmer har altid saadan noget Kræ løbende i sin Stue."

Og dermed gav han Pindsvinet et Stød, saa det fløj langt hen ad Gulvet.

„Nej, det kan ikke være noget Pindsvin," sagde Kristian. „Det gør nederdrægtig ondt — jeg tror, at jeg har alle Piggene siddende i Huden."

„Ja vel har du det," sagde Frits og betragtede Kristians Haand. „Hvordan Pokker skal vi faa dem ud? Vent lidt! Her ligger jo Wimmers Barberkniv — skal jeg barbere dem af med den?"

„Nej, Tak skal du ha'e. Jeg skal dog ikke ha'e mine Pulsaarer skaarne over! — Du skulde hellere barbere det Bæst, der ligger paa Gulvet, saa gør det da ingen Ulykker mere."

„Det er s'gu en brillant Idé! Men hvordan Pokker faar vi den op? Man stikker sig jo blot ved at røre den. — Uh, den er revnet! Hvad skal vi nu gøre?"

„Skær en Ende af Rullegardinssnoren og slaa den om Bæstet, saa hejser vi den op i Potten igen."

„Ja, men den skal s'gu barberes først," sagde Frits, idet han snærede Snoren om den. „Kom nu med Urtepotten, saa sæber du den ind."

„Jeg tror du er gal! Hvad mener du Wimmer vil sige til det?"

„Aa, han faar jo ikke at vide, hvem der har gjort det, og desuden faar han den store Fordel at kunne skrive en ny Afhandling, betitlet: „Den barberede Pindso" — det bliver noget for den botaniske Forening! Lang mig blot Sæben, saa skal du se."

„Jeg er hævngerrig nok til at unde ham det. Den Haand svier rent forbandet! Lad os da rage det Bæst, saa gør det ikke flere Ulykker i denne Verden."

Og dermed rakte han sin Ven Sæbeskaalen.

Frits tog et Glas Punch, hældte det halve over Pindsvinet og det halve paa Sæben, som ved hans ivrige Bestræbelser snart stod i ét Skum. Saa sæbede han under Kristians ustandselige Latter Onkel Meiers dyrebare Kaktus dygtigt ind, greb Kniven og udviklede et saadant Barbertalent, at Pindsvinet i faa Minutter var lige saa skaldet som en barberet Pudel. Saa skyllede han det af med et Par Glas Punch, skyllede et tredje i sig selv og sagde: „Hævnen er sød, Kristian! Lige saa sød som din Haand er tornefuld. Naa, den kan du more dig med i Nat! Men lad os nu faa Gardinet ned og stikke af; thi dersom Wimmer kommer hjem for at skrive sin ny Afhandling, kunde det dog være at vi forstyrrede ham. — Vent lidt! Lad det skaldede Pindsvin faa endnu et Glas paa Falderebet, saa gror det nok til Foraaret, som Pigen sagde, da hendes Kæreste havde vendt Rødderne i Vejret paa hendes Bryllupsmyrte.“

Og den ulykkelige Kaktus fik endnu et Par Glas Punch ned over sig, inden de to lystige Fættere ravede ned ad Trapperne for at give Vægteren i Kannikestrædet en længere Serenade.

Det var ikke uden Ansats til „Tømmermænd“ at Wimmer vaagnede næste Morgen; men da han havde faaet Hovedet i Vandfadet og spist et Par af Aftenens Frokostsild, syntes han dog, at han var kapabel til at hilse paa Solen. Han rullede Gardinet op, aabnede Vinduet og nikkede gemytligt over til sin lille Genboerske, men da hun med en pludselig Latter forsvandt fra Vinduet, troede Wimmer, at

Morgenens Toilette ikke havde været fuldstændigt og stirrede spejdende nedefter.

Hvad saa' han! — Der stod Johns Kaktus, med alle de tresindstyve Tusinde, saa skaldet som en Parykblok, medens store, vandklare Draaber trillede ned ad den, som svedte den endnu Angestens Sved efter Aftenens Rædsler. Den lignede nærmest en vældig Lage-Agurk, og kunde ogsaa have været benyttet paa samme Maade, hvis den ikke havde lugtet saadan af Punch, at Serveringen var en Umulighed. Wimmer betragtede med Rædsel dens flækkede Top, dens indknebne Midje, og dens torneløse Skabelon. Saa drog han et dybt Suk og sagde:

„Gud ske Lov, at John er vel herfra! Nu bliver der ikke andet for mig end at sørge for en honnet Begravelse." Og dermed tog han sin store Botaniserkasse ned fra Kakkelovnskrogen, hældte Urtepottens Indhold i den, og hængte den atter op, idet han sukkede: „Stakkels John! Nu har det nok lange Udsigter med Bryllup til Sommer. Jeg er bange for, at „Onkel Meiers Minde" bliver færdigt, før du sætter Bo."

Fra det Øjeblik tænkte Wimmer ikke mere paa sit Plejebarn. Af og til saa' han vel med et Suk til Botaniserkassen i Kakkelovnskrogen; men han nænnede dog ikke at kaste dens Indhold bort, før John kom tilbage og kunde tage en frygtelig Hævn over Malefikanterne.

Vinteren gik, og alt som Dagene længedes, længtes Wimmer mere og mere efter sin bortdragne Ven, og blev derfor glædelig overrasket, da han en Morgen i Juni hørte, at Fregatten atter laa paa Reden. Han vilde just til at spadsere ud til Toldboden, da Døren pludselig blev reven op, og Johns Ansigt viste sig, straalende som Solen. Wimmer rejste sig forvirret og rømmede sig betydeligt, da John, efter at have vekslet de første Hilsener, straks spurgte:

„Hvor er min Kaktus? Den er da ikke gaaet ud?“

„Nej —, jo — paa en vis Maade kan man jo nok sige, at den er gaaet ud,“ svarede Wimmer; „skønt jeg vil foretrække at sige, at den er gaaet ned.“

„Ned? — Hvad mener du med det?“

„Aa, jeg mener saadan — ned paa Gulvet, eller ned i Gaarden, eller hvor Pokker den nu har været — for den gik i Spaanerne John, og slog alle Tornene af sig.“

„Aa, det er jo umuligt! Hvor har du den?“

„Ja, Stumperne har jeg gemt,“ sagde Wimmer; „for de lod sig hverken klinke eller brænde sammen. Da jeg stod op den Morgen efter Soldet, havde nogen moret sig med at hejse den op i Rullegardinsnoren og barbere den saa skaldet som et Æg. Jeg kunde ikke gøre for det, John — det skete alt sammen, mens jeg fulgte dig til Toldboden.“

„Har du kastet den bort?“ spurgte John nedslaaet.

„Nej, den ligger der i Botaniserkassen,“ svarede Wimmer og pegede hen bag Kakkelovnen.

John snappede Kassen og aabnede den. En stærk, bedøvende Vellugt, en Blanding af Kryddernelliker og Vanille slog ud af Kassen og fyldte Stuen i et Nu.

„Wimmer! Wimmer! Hvorfor vil du dog narre mig! Den blomstrer jo — se blot!“

Og John holdt sit mishandlede Pindsvin højt i Vejret. Alle Saar og Revner var lægte med lysegraa Ar; men tæt over Rullegardinsnoren, der endnu sad indsnæret i dens Kød, saas en mægtig Blomst, som om en lyserød Aakande var brudt ud af dens Side.

„Tak, gode Wimmer, for al din Umage og Omhyggelighed!“ jublede John. „Jeg skal aldrig glemme, hvor mageløs du har behandlet den, og hvor godt du har sørget for den.“

„Ja, det maa du nok sige,“ svarede Wimmer. „Jeg har haft en forbistret Ulejlighed med den Dro-

medar og brugt en gruelig Masse Brændsel; men der ser du Resultatet. Det er det, vi Botanikere kalder: „i lukket Drivkasse“.“

„Jeg véd slet ikke, hvorledes jeg skal gengælde dig dette Venskabsstykke,“ sagde John rørt. „Du er saa ejegod, Wimmer. Tænk dig min Lykke: Onkel Meiers Arving, Bryllup til Sommer, og mulig en Villa i Taarbæk! — Ja, du husker jo nok Villaen, Wimmer? Hvordan skal jeg dog gengælde dig det?“

„Aa, tal bare aldrig om det,“ sagde Wimmer med et sarkastisk Smil. „Det hele har været mig en saare smal Sag; men hvis du skulde ha'e flere gale Onkler, enten her eller i London, saa kom bare til mig. Foreløbig abonnerer jeg blot paa et Værelse hos dig i Taarbæk — Villaen skal vel hedde „Onkel Meiers Minde“?“

„Ja, det skal den,“ udbrød John. „Gud velsigne ham, den ærlige Sjæl, og saa dig, min trofaste Ven, som jeg skylder den anden Halvdel af min Lykke. Havde du ikke forstaaet at kurere den genstridige, hvad var det saa blevet til?“

„Ja, det maa du nok sige,“ svarede Wimmer og brast i en umaadelig Latter. „Kurerede alle Læger som jeg, saa stod, min Sæl, alle døde op af deres Grave. Lad os bare komme til Prokuratoren, inden nogen af de andre Arvinger faar Nys om min Metode — vi kunde minsandten ellers let risikere, at de rendte efter Barberen alle til Hobe.“

Slaget ved Gaabense.

Hvor tydeligt staar ikke Gaabense Færgegaard for min Barndoms Erindring! — Hin fredsommelige Tid, da man med Diligencen sneglede ned forbi Rønnede, indtil man naaede Vordingborg, hvor Færgen laa klar. I Gaabense spiste man til Aften, medens Posthestene hentedes — Gud maa vide, hvorfra — og dette tog saa lang Tid, at der blev rig Lejlighed til at se sig om i Færgegaardens store Stue, som var ualmindelig rig paa originale Kunstværker fra Englændernes Tid. Et Bataillemaleri af det omtalte Slag fandtes ganske vist ikke, thi at nogle Skibe sejlede hverandre ned baade for og agter, kan vel næppe siges at være en historisk Fremstilling af Begivenheden; men derimod var der et Billede henne ved det bornholmske Stueur, som paa en særlig Maade æggede min barnlige Fantasi og fik mig til at tænke paa Nelson ved Trafalgar. Det forestillede en Sømand med ét Øje og ét skævt Ben, skønt jeg ikke er paa det rene med, om Nelson havde ogsaa det sidste. Hvad Nelson derimod ganske bestemt havde, var en trekantet Hat, saadant et Uhyre, som Tyskerne, mulig af Veneration for ham benævner „ein Dreimaster“, og det var netop den, som i For-

bindelse med det manglende ene Øje stadig førte min Tanke hen paa Britanniens nationale Søhelt.

Hvad Nelson derimod ikke havde, var en Lirekasse paa Maven og et Militsskilt i Dannebrogsbaand om Halsen — i det mindste har jeg aldrig set ham afbildet paa denne Maade. Heller ikke tror jeg, at denne Søhelt gik med en Bikube mellem Benene og en Træsko paa højre Fod, om ikke for andet, saa fordi det vilde have virket generende, og anfægtet hans Værdighed som Admiral. Men Manden paa Billedet bar det alt sammen med en saadan frejdig Friskhed, som om han var født dermed, og naar jeg stod paa Taaspidserne for ret at beundre ham, bragte Færgemanden mig altid ud af Balance ved med et blidt Dunk i Nakken at forklare mig, „at han dér havde været en rigtig allerhelvedes Svabergast", uden at jeg dog nogen Sinde rigtig fik at vide, hvad dette vilde sige. Men da jeg under Billedet bestandig stavede mig til Ole Krumpen, saa tænkte jeg, at han rimeligvis maatte være i Familie med den Otto Krumpen, som i sin Tid gjorde sig navnkundig ved at putte Sverig i Kristian den Andens Lomme, og denne Forestilling nærede jeg i en længere Aarrække, indtil jeg endelig fik at vide, at min Barndoms Krumpen egentlig havde heddet Ole Krumbén, og var gaaet neden om og hjem under en Byge i Sortsø Gab, da ingen anden end han turde sejle efter Jordemoder til en Jomfru, hvad der af Sømænd anses for en vovelig Spekulats.

Hans Liv fik saaledes den Ende, som det en brav Sømand hør og bør; men hans Manddoms Bedrifter skal heller ikke glemmes, og det er dem, som denne Fortælling vil afsløre.

Den 13de Oktober 1807 var en af de skønneste Høstdage, som dette ulykkelige Aar havde at opvise. Det var en fuldstændig italiensk Himmel, som den Morgen spændte sig over Søen mellem Smaalandene, og naar man fra Gaabense Færgebro kastede Blikket mod Nord, tegnede Kalvø og Masnedø sig som to svømmende Haver midt i det spejlblanke Vand, medens Vordingborg med sine Bakker og Skove fortonede sig ude i Horisonten. Solen skinnede varmt, Luften havde alt Efteraarets bjergfriske Styrke, og Duggen hang tæt i Spindelvævet mellem Brombærbuskene ved Færgegaardens Have, glimrende som Glasprismerne i Storstuens gamle Lysekrone. Alt lovede en usædvanlig smuk Dag; men de gamle Ulke ude paa Enden af Broen var af en anden Mening.

„Naar Kalvø, Masnedø og „Gaasen" ved Vordingborg kan ses over hverandre som tre Træsko paa et Faldereb, saa skinner Solen den Dag ikke længer end til Middag, Hr. Kaptajn," forklarede Jens Paarup, den ældste af Færgefolkene, idet han vendte den Bør Jord, hvormed han kom trillende.

„Saa maa vi arbejde uden Sol, gamle Paarup," sagde Kaptajn Hummel godmodigt. „En vaad Trøje er l Sømænd vel ikke bange for?"

Jens Paarup rejste Børen og sagde, idet han gav Plads for sin Eftermand: „Hun kommer med drivende Taage, saa tæt, at vi ikke kan se Jagterne derude ved Bøjen. Ligger hun sig klos et Par Døgn eller saa, hvad hun ofte gør hernede, kan vi gaa hjem og ligge os. Vi kan ikke engang se Gangbræderne under Bolværket, saa mørkt der allerede er."

„Det maa da være Fanden til Taage den," bemærkede Kaptajnen.

„Ja vel, det er netop det hun er," svarede Jens Paarup og fæstede langsomt Selerne i Børen. „Hun er saadan, at man kan skære hende som Klodstørv

og stille hende i Blokke, til Brystværnet bliver saa højt, at Kaptajnen ikke kan kigge over det. Vi gamle Ulke kunde ellers nok trænge til en Dag, hvor vi ikke behøvede at gaa med Skubkærren."

Med disse Ord trillede Jens Paarup trevent af.

Kaptajnen sprang ned fra Brystværnet, saa' efter ham og mumlede ved sig selv: „Den gamle Flynder har Ret! Der er intet Humør længere i disse Karle. Blot jeg havde mit Kompagni, saa skulde vi gøre den Klat Skanse færdig i en Haandevending. Se, hvor de lister af, som de havde Sten i Støvlerne! De maa stives af med en Dram! Det er det eneste, der hjælper. Hej, Søren Fisker, løb op til Peer Mogensen efter et Anker Brændevin! Det skal nok holde Taagen borte."

Medens Søren fik en usædvanlig Fart paa sig i Forhold til før, gjorde Kaptajn Hummel en opmuntrende Ronde i den saakaldte Skanse, hvor han lovede hver af de mandlige Arbejdere en ekstra Ration Brændevin, medens Kvinderne skulde have varm Kaffe oppe fra Færgegaarden. Hans Inspektion var hurtig til Ende; thi der arbejdede næppe tyve Personer, Drenge og Kvinder iberegnede, og hvad Navnet „Skanse" angaar, saa er det meget muligt, at Nutidens Ingeniører vilde have kaldt det hele „et Hul med et Plankeværk". Tre Dages anstrengt Arbejde med uøvede Folk havde ikke frembragt store Virkninger. Der var rammet nogle Palisader ned, for at sikre Skansen mod et Flankeangreb; der var opført et næppe tre Alens Brystværn af Tang, Jord og Strandsten; men der var endnu intet Skyts, ingen Faskiner, ingen Græstørvsbelægning paa disse lave Volde, og de fire smaa Feltkanoner, som skulde danne Brohovedets Bestykning, laa endnu fastsurrede paa Slæder. Til Lavetter saa' man intet Spor — de skulde først hentes fra Vordingborg.

Kaptajnens Ansigt udtrykte ogsaa alt andet end

Tilfredshed, da han efter endt Ronde kom kravlende op paa Broen, tilsølet af Dynd og Ler. Hans hele Kommando var i alt femten Jægere, som nu havde arbejdet uafbrudt i tre Døgn, og derfor i høj Grad trængte til Afløsning. Desuden havde han et lille Detachement Bosniakker eller Lansenerer, som førtes af en ganske ung Kornet; men da disse maatte anvendes som spredte Forposter lige fra Orehoved til Sortsø-Batteri, havde de ingen Betydning for Skansens Forsvar. Hans Artilleri bestod af de fire umonterede Kanoner, foruden en Feltpjece; men til denne havde han kun tre Artillerister. Med andre Ord, han raadede over atten Mand og én Kanon — det var de Stridskræfter, hvormed Lolland-Falster skulde værges mod en Okkupation.

Der fløj et let Skær af Modløshed over Kaptajnens Ansigt, da han atter stod oppe paa Skansen og saa', hvor trevent Børene gik ad de dyndede Gangbræder; men hans Ansigt opklaredes atter, da han saa' ud over Søen mellem Smaalandene, hvor ikke en Sejler var at øjne, hvor Solen i en lang, gylden Stribe syntes at slaa Bro mellem Falster og Sjælland, medens de hvide Maager strøg ind mod Land, dykkende og tumlende, kun beskæftigede med deres egen Krig mod Dybets Beboere.

„Skansen skal, min Salighed, været monteret inden Aften, om jeg saa selv skal slæbe Kanonerne herop!“ mumlede han. „Lad saa Jens Faarup tude i sit Taagehorn saa længe han lyster“.

Medens dette gik for sig ude paa Brohovedet, laa Færgegaardens Have i den dybeste Fred. Mejserne kvidrede i de tætte Løvhække og sprøjtede Dugdraa-

ber paa hverandre mellem de gulnede Blade. Solsorten fløjtede fra det store Rønnebærtræ, hvorunder Asters og Krysantemum stod i farvegrelle Kredse; thi Ellen Karrebæk, som var Færgegaardens egentlige Besidderinde, holdt alt i en mønsterværdig Stand, skønt hendes Mand, Kristen, nu paa andet Aar var til Orlogs i Kongens Tjeneste. Men Færgegaarden, hvortil der hørte Krohold, skulde jo passes, og da Ellen havde en medfødt Afsky for Brændevin, samt ikke var stiv udi Aritmetikken, havde hun overdraget dette Hverv til sin Svoger, den tykke Peer Mogensen, som var en særlig Kender af Øl og Brændevin, om han end forstod sig mindre paa at sejle med Færgebaade. Han var nemlig Gaabenses rigeste Gaardmand, og som saadan tillige Kystmilitsfoged med Kokarde og Skilt, to Tegn, hvorpaa han satte overordentlig Pris, da de, efter hans Mening, hævede ham højt over alle hans Standsfæller. Da han tillige ved Mønstringer kunde gøre Fordring paa trekantet Hat, skønt han ikke ejede en saadan, ansaa' han sig selv for et langt vigtigere Led i Gaabense Forsvar, end Kaptajnen ude paa Brohovedet, og hvis man pludselig havde gjort ham til Generalkrigskommissær med Ret til at føre hele Kommandoen, vilde det ikke i mindste Maade have forbavset ham; thi tykke Peer Mogensen var Karl for sin Hat, og naar han havde nedladt sig til en saa lav Beskæftigelse som at skænke Snapse for Soldaterne, var det kun for at udvide sine militære Kundskaber og — drikke en, ja somme Tider to paa Fædrelandets Regning.

Peer Mogensen havde lige sendt Ankeret ud til Kaptajnen, da det pludselig faldt ham ind, at den blissede Høne vistnok havde lagt Æg.

For at overbevise sig om denne Kendsgerning, og forøge Indholdet af sin Frokost, gik han gravitetisk ud i Gaarden, hvor det ved en mærkelig Tankefor-

bindelse faldt ham ind, at der jo skulde være Kystmilitsmøde hos ham til Middag. Efter at have bjærget Æggene, gik han derfor atter ind, hængte det blankt polerede Kystmilitsskilt om Halsen, satte Kokarden paa Hatten og greb derpaa sit Sabelspyd, hvis Klinge syntes at trænge til en Skærpelse i Anledning af Englændernes forestaaende Angreb. Han gik atter ud i Gaarden, fik Vand paa Slibestenen, og var just i Færd med at dreje den rundt, da der inde bag ved Havediget lød en Summen, som paa én Gang lagde Beslag paa hans udelte Opmærksomhed.

„De Satans Bier! Tror jeg ikke, at de begynder at trække, og det halvgaaen ind i Oktober! Det er ogsaa myrderligt varmt i Dag.“

Med denne meteorologiske Bemærkning lukkede han sindig Havelaagen op og nærmede sig Bistaderne, som i en lang Række stod opstillede i Læ af Havediget.

Ja — det var øjensynligt, at Bierne havde uhyre travlt; thi der lød en Summen og en Brummen, som naar en Sværm drager af Sted — men arbejde gjorde de ikke. Foran hver Flyvehjul hang der en tyk Klase Bier med spillende Vinger, og alle i travl Bevægelse — nogle fløj ud, andre kom tungt belæssede hjem; men paa Blomsterne, som stod i Nærheden, var der ikke en Bi at se.

„Fanden maa vide, hvad de nu hitter paa, de tumbede Bæster!“ sagde Peer og lindede til en af Kuberne med sit Spyd.

Men det skulde Peer ikke have gjort. I samme Øjeblik følte han et Spydstik paa sin Næsetip, saa at han med et Vræl retirerede baglængs op i Blomsterne.

„Render du for Bierne, Peer?“ lød en Stemme bag ved ham. Han vendte sig om og saa' Ellen Karrebæk staa foran sig.

„Næ, jeg render just ikke! Jeg gik blot saadan lidt afsides," bemærkede han, idet han tog sig til Næsen. „Et af de Asener stak mig lige der."

„Ja, men du stak nok først," indvendte Ellen og pegede paa Stadet. „Gaa hen og se, hvad der er i Vejen."

„Nej, Tak for mig," sagde Peer. „Jeg er da inte gal."

Ellen trak næsten umærkeligt paa Skulderen, saa kiltede hun Skørterne op og vadede gennem de duggede Blomster lige hen til Staderne, som hun nøje iagttog. Bierne syntes at kende hende, thi de snurrede om hende i store Kredse, men ingen rørte hende.

„Hun kan da ogsaa ha' Krammet paa alt," brummede Peer ærgerlig. „Se, hvor hun kan sætte Næsen til! Det skulde blot være mig; jeg fik den saa fuld af Brodde som et Pindsvin. Se nu, hvor hun rager ved dem! Jeg tror s'gu, hun vil æde Honningen lige ud ad Hullerne."

Et Øjeblik efter vendte Ellen tilbage og sagde med et ingenlunde blidt Ansigt: „Du passer da heller ingenting, Peer, undtagen Skænken og Glasset. Om det saa er Bierne, kan de lugte, at Brændevinen staar dig ud af Halsen. Du har jo glemt at dække dem. De er jo rent galne af Varmen og har været paa Rovjagt alt fra Morgenstunden af. Bli'er det saaledes ved, faar vi hele Bistanden ødelagt. Du kan tro, Kristen vil snakke med dig, naar han kommer hjem!"

Denne Trussel syntes ikke at hove Peer, som havde en betydelig Respekt for sin Svoger, thi han svarede i en halv ynkelig Tone: „Ja, hvad skal jeg gøre, Ellen? Jeg kan da ikke lade mig stikke fordærvet for Kristens Skyld, for at han kan drikke Mjød til mit Gravøl."

„Aa, du dør vel ikke af et Bistik," sagde Ellen

spotsk, „skønt du kunde maaske være kapabel dertil. Jeg kunde godt selv dække dem, hvis jeg ikke havde andet at bestille. Skynd dig ind i Vognskuret! Tag Bi-Masken og Vanterne, som hænger paa Væggen, og lad os faa dem dækkede i en Fart."

„Men jeg skal jo føre an i Militsmødet," indvendte Peer som det sidste Nødargument.

„Jo, der vil du se net ud med den Næse, du har faaet," sagde Ellen og lo. „Jeg skal nok holde dem med Snak, til du bliver færdig; men der kommer ingen Brændevin paa Bordet, før der er lagt Tag over Staderne. Du forstaar mig vel nok?"

Peer stirrede halvt sløvt, halvt arrigt efter hende og brummede: „Det er da Satan til Kam, Kristen Karrebæk har faaet til sit skaldede Hoved, hvis hun river ham som mig. Ingen Brændevin! — Naa, det vilde blive et rart Militsmøde det! — — Saa gid — —

Resten af hans Ord brummedes hen i Luften om Kap med Bierne, medens han langsomt slentrede hen til Vognskuret for at hente sin Rustning, og da han endelig havde faaet den paa, lignede han fuldstændig en Don Quixote. Med Bi-Masken paa Hovedet, Lansen i den ene Haand og nogle af Kubehætterne i den anden, nærmede han sig meget besindigt Staderne, hvis Beboere øjeblikkeligt fløj paa ham under stærk Summen.

„Jeg tror s'gu, det er Militsskiltet, de inte kan li'e — det skær dem maaske i Øjnene," sagde Peer betænksom. „Eller er det Lansen? — De er maaske bange for, at jeg skal stikke igen. Lad os prøve!"

Med disse Ord lagde han Hætterne paa Jorden og lænede Lansen mod det nærmeste Træ, medens han, skønt ikke uden Besvær, skilte sig ved sit blanke Hæderstegn, som han hængte paa en Gren. Det lod virkelig til, at Bierne havde haft noget mod disse krigeriske Attributter; thi da han atter nærmede sig Staderne, fløj de ikke saa hidsigt paa

ham som før, men nøjedes med enkeltvis at svirre forbi Masken, dog aabenbart med den Hensigt at forøge hans Næse med en ny Prydelse. Med stor Forsigtighed fik han den ene Hætte lagt paa efter den anden, og alt som det led med Arbejdet, syntes ogsaa Bierne at blive mere medgørlige. Hertil bidrog ogsaa det, at Solen lidt efter lidt sløredes af et graaligt, ensfarvet Skytæppe, der tiltog i Tykkelse og førte en ubehagelig klam Kølighed med sig. Peer blev mere og mere Helt, alt som Graavejret voksede, og da de første hvide Taagestrimer fra Søen væltede ind mellem Havens gulnende Træer, hvor de langsomt drog frem som en Række hvide Spøgelser, følte Peer Slaget vundet ved disse allieredes Hjælp. Han smed Masken, der hedede hans ophovnede Næse, kastede Handskerne og tog sig en Skraa, og alt som Taagen blev mere klam, kom den ene Hætte lettere paa end den anden. Bierne syntes nu at være bleven lige saa modløse som Peer havde været det i Begyndelsen.

Endelig naaede han det Stade, som havde voldt hele Forstyrrelsen. Ringe befolket havde det været lige fra Sommeren af, men nu havde dets mægtigere Naboer kastet sig over det og tilintetgjort det for bestandig. Men det var ikke sket uden Kamp. Dets Indbyggere havde ikke godvillig givet Afkald paa, hvad der havde kostet dem hele deres Levetid at opspare. De havde ikke maalt Fjendens Styrke; ikke beregnet, hvor mange mægtige Stater, der stod imod dem. De havde forsvaret sig, saaledes som selv det usleste Dyr forsvarer sit Liv, sit Hjem, sine Unger — men Kampen havde været haard. Rundt om Stadet laa en Ring af Faldne, Venner og Fjender imellem hverandre, endnu skælvende i Dødskrampe, endnu til det sidste værgende for sig med de skarpe, spillende Brodde. Det var i det smaa et Billede af Menneskekampen i det store, og

selv Peer Mogensen syntes at føle det; thi han udbrød, idet han lettede paa det næsten tømte Stade: „Sikke noget Tyverak! De er jo værre end Engelskmanden for København, skønt han brændte Byen af med det samme; men det forstaar de Smaabæster sig jo itte paa, ellers havde de vel gjort det med. Ja, det Stade behøver jeg da ikke at dække!“

Just som Peer gjorde denne, om sund Økonomi vidnende Bemærkning, rullede Drønet af et Kanonskud gennem den taagefyldte Luft. Det kom østerfra, ude fra Søen, og det maatte være meget langt borte; men alligevel gav det saadant et Sæt i Peer, at han tabte Hætten ned over den nærmeste Kube.

Peer tog den op og stod og lyttede med den i Haanden. Han var bleven ligbleg; kun Spidsen af hans ophovnede Næse blussede som Ild. Saa rullede et nyt Drøn gennem Luften, saa et til, og pludselig lød der en Bragen, som om et Skib gav Bredsidens glatte Lag paa én Gang. I det samme tonede Jægerhornets klingende Retrætesignal ude fra Brohovedet, og man hørte en Rytter, som i fuld Galop strøg forbi Havediget ude paa Vejen.

„Aa, Gud hjælpe os alle sammen! Nu har vi Engelskmanden paa Falster!“ udbrød Peer Mogensen, næsten grædende. „Og jeg, som skal føre Kystmilitsen an, hvis de kommer til Gaabense! — Aa, Skam faa du Kristen Karrebæk, at du gik i Kongens Tjeneste og ikke blev hjemme og passede dit eget!“

Med disse patriotiske Ord kastede Per, saa hurtig han kunde, den sidste Hætte over Stadet og ilede, uden at tage Hensyn hverken til sin drabelige Lanse eller det ham forhen saa kære Kystmilitsskilt, ind i Færgegaarden for at faa Tidende om, hvad der gik for sig.

Det var øjensynligt, at den fjerne Kanontorden havde skræmmet flere end ham; thi Gaarden var

fuld af Kvinder, som over Hals og Hoved var rendt fra Skansearbejdet, og nu, jamrende og klagende, raabte paa deres Mænd. Disse kom enkeltvis løbende, dels nede fra Færgehavnen, dels fra den lille Lund bag Færgegaarden, hvorfra de havde kørt Jord til Skansen; men et ynkeligt Syn var det at se dem komme, drivvaade af Taagen, som nu begyndte at fortætte sig til Regn, tilsølede af Ler, og med Ansigter, hvori man kun læste Skræk for Fjenden og Lyst til at komme hjem snarest muligt.

Peer, der som Militsfoged skulde have bragt nogen Orden til Veje, saa' gabende paa, at de hentede deres Lejler og snørede deres Poser. Ogsaa han tænkte kun paa ét — om de engelske Brandraketter var saa djævleblændt langtrækkende, at de kunde stikke hans Straatag i Brand.

I det samme lysnede det rødt oppe i Luften paa et enkelt Punkt ud over Markerne. Det var den første Tjærebavne, som tændtes, og lidt efter øjnede man længere borte et svagere Skær; men saa kom der ikke flere — Taagen var for tæt til at Lyset kunde trænge igennem.

Det gav et Sæt i Peer. Som Militsfoged vidste han, at disse Bavner ikke maatte tændes, uden i yderste Nød, og at Ordren dertil afhang af ham — det var blot kedeligt, at han havde glemt den.

„Hvem har givet jer Lov til at tænde Bavnen paa Langemarkshøjen?" spurgte han en af Skansearbejderne. „Hvor skal I hen?"

„Det var en af Kaptajnens Jægere," svarede Manden, „saa det er vel Kaptajnen selv, der har givet Ordre, kan jeg tænke."

„Saa skal jeg snakke med Kaptajnen," sagde Peer og forsøgte at se determineret ud.

„Saa faar I tage Benene paa Nakken," sagde Manden, „for Kaptajnen er let til Bens. Han og hans Folk er allerede en Fjerdingvej ovre ad Sortsø til."

„Ad Sortsø!“ gentog Peer maabende. „Han skulde jo passe paa os.“

„Véd I da ikke, at Kornetten var her med Melding om, at Engelskmanden har lagt sig ret ud for Farø og rimeligvis vil gaa i Land enten paa Bogø eller ved Sortsø? Det er Batterierne han slaas med. — Hør, hvor det dundrer!“

Peer lyttede. Kanonaden var virkelig tiltagen i Voldsomhed, og man skælnede nu tydelig de dybere brummende Fastlandskanoner fra Skibspjecernes skarpere Knald. Peer saa' meget betænkelig ud. Han havde tidligere regnet med en Brandraket fra Søen; men at Englænderne skulde kunne forcere Indløbet til Sortsø Gab, som beherskedes af to Batterier — det var aldrig faldet ham ind med en Tanke. Gaabense vilde da være udsat for et Flankeangreb østerfra, og i Aanden saa' han allerede hele den engelske Landgangsstyrke sidde til Bords i hans Storstue og spille Sjavs om hans Sølvtøj.

„Saa er vi jo ganske alene,“ sagde han med ynkelig Stemme og kløede sig i Haaret. „Vi har jo ikke én Mand at sætte paa Skansen.“

„I er da selv én, siden I er Militsfoged, og Kornetten er da to, ihvorvel han kun er en Dreng. Og saa har I da Færgemændene og ham, Herregaardsskytten.“

„Ja, og saa jer,“ føjede Peer hurtig til.

„Næ—æ, med gunstig Forlov, os har I itte,“ sagde Manden og lettede sin Pose op paa Nakken. „Vi er for gamle til at staa under Malicen; vi har da kun arbejdet som Skansegravere for Dagløn. Næ, vi kommer først, naar Kongen kalder, og det er I da itte bleven endnu, om I saa er Militsfoged ti Gange.“

„Luk Porten i!“ raabte Peer Mogensen med hæs Stemme. „Der slipper ikke en Kat levendes ud, saa længe jeg er Militskommandant ved Gaabense!“

Ak! — Peer Mogensen kendte ikke noget til Fol-

kets skiftende Stemninger. — Han havde Dagen i Forvejen vandret lig en anden Sancho Pansa med sin lange Lanse, sit blanke Militsskilt og sin Dannebrogskokarde paa den bredt opkrampede Hat. Hvor ærbødigt havde da alle disse Kumpaner hilst ham, hvor nedladende havde han nikket til dem, og hvor havde han da følt sig stor, næsten større end Kaptajnen selv. Men nu, da han udslyngede sin første, lidt rystende Kommando, var der ikke en Haand, der rørte sig. Porten lukkedes ikke; men ud ad den strømmede i broget Forvirring Kvinder, Børn og Mænd. Han syntes endogsaa, at der var et Par af de sidste, som grinte; men det kunde jo umuligt være ad ham.

Peer følte sig i dette Øjeblik baade krænket og i en underlig hjælpeløs Tilstand, men skønt han raabte: „Hej, tøv lidt! — Jeg skal lære jer at rende!“ — saa havde han dog i dette Øjeblik paa Fornemmelsen, at dette var noget, han hverken behøvede at lære sig selv eller de andre. Hans Autoritet var borte; han følte Grunden vakle under sig, og hans Mod hævedes ikke synderligt ved at se den lille Gruppe skrutryggede Bønder, som kiggede ud ad Krostuens Vinduer, for hvert Skud, der faldt. Og dog var det hans Krigsraad, den Stab, hvormed han skulde frelse Falster! — Per sukkede, da han saa' dem.

„Er I her nu alle sammen?“ spurgte han med en Stemme, som han søgte at give en determineret Klang. „For hvis I er det, saa mener jeg, det var bedst, at vi gik ind og hørte hinanden om, hvordan vi skal tage imod dette Indfald af Engelskmanden. — Har du ikke et Korn Brændevin, Ellen?“

Denne svarede med et Skuldertræk, og Mændene gik i al Tavshed ind i den lange Sidestue, som vendte ud imod Gaarden, og som var viet til Militsraadets velvise Forhandlinger. Det var en lav,

skummel Stue, hvor Lyset brødes med de stævnede Popler udenfor. Hele dens Bohave var to Træbænke og et langt Bord, om hvilket Mændene tog Plads, medens Peer i Følelsen af sin Præsidentværdighed bemægtigede sig den højryggede Bedstefaderstol, som stod ved Bilæggerovnen.

„Nu, da Mødet er sat, saa be'r jeg jer velkommen, Folk!" sagde Peer nedladende og skænkede i sit Glas. „Singgot!"

„Singgot!" sagde alle de andre og tømte som paa Kommando deres Glas.

„Ja, saa vil jeg be' dig, Jørgen Alsted, om at læse for," vedblev Peer.

Jørgen Alsted var Skolemester og havde i mange Aar læst for, lige saa sikkert som han havde sunget i Kirken; men i Dag erklærede han pludselig, at han ikke var i Stand dertil.

„Ja, vi kan jo itte gaa videre, førend der er læst for," indvendte Peer.

„Hvor er Prottekullen?" spurgte Niels Vedby. „Jeg ser hende itte."

Skolelæreren saa' frygtelig fortabt ud og erklærede, at han havde rendt saa stærkt, da Engelskmanden begyndte at skyde, at han maatte have tabt den paa Vejen.

„Havde du hende da itte under Armen?" spurgte Peer.

„Jo, lige til jeg kom til Mikkel Madsens Merkelgrav. Der sprang jeg over for en Gesvindigheds Skyld, saa der maa den vist være drattet ned."

„Hæ, hvad skal vi saa stille op?" spurgte Peer. „Vi kan jo itte holde Militsmøde, førend der er læst for! — Der var jo Synet over de fem Bandelerer, som Skomageren i Alslev skulde lave. Var det itte det, Jørgen? — Dem blev vi nok itte enige om? Hvor meget var det, vi bød ham?"

Jørgen famlede efter nogle Papirer i sin Bryst-

lomme; men da han ikke fandt dem der, erklærede han dristig, at det stod i Protokollen.

„Ja, der kan I se," sagde Peer. „Vi kan jo itte gøre noget uden hende. Skal vi lade Jørgen springe tilbage og se, om han kan finde hende?"

Jørgen gjorde en spag Hentydning til, at Protokollen efter al Rimelighed var gaaet til Bunds for længe siden, og de andre lod ikke til at modsætte sig denne Mening.

„Ja, saa hæver jeg Mødet," sagde Peer, „og takker jer, Folk, for i Dag. Saa mødes vi igen, naar Jørgen har hittet Prottekullen. Singgot, Folk!"

„Singgot!" svarede de andre og tømte deres Glas.

Hermed vilde Militsmødet efter al Rimelighed være sluttet, hvis Døren ikke i det samme havde aabnet sig for to Mænd, som uden videre Ceremonier traadte ind og satte sig ved Bordet. Den ene var lille, blond, klædt i en grøn Jægertrøje. Han bar Riffel, Krudthorn og Jagttaske endnu hængende over Skulderen, som kom han lige fra Skovens Indre. Den anden var en ren Kæmpeskikkelse; høj, sorthaaret, og med et mørkt Fuldskæg, der indfattede hele det rødmossede, hist og her sodplettede Ansigt. Han var i Skjorteærmer, havde endnu Skødskindet om Halsen, og holdt i den ene Haand en tre Tommer tyk Stangriffel, som han slængte hen i Krogen med saadant et Brag, at Peer hoppede i Sædet derved. Den første var bekendt under Navnet „Knud Skytte", fordi han i tidligere Tid havde været Herregaardsskytte hos en adelig Familie. Den anden hed Morten Riserup eller Hestesko-Morten, et Tilnavn, han skyldte den Evne, hans Fingre havde til at forvandle en Hestesko til en Proptrækker, naar han lagde dem alle ti rigtig til.

„Ja, nu kommer I bagefter," sagde Peer og skævede til Smeden. „Mødet er hævet."

„Er I gale?“ spurgte Morten med et hvast Blik paa Peer.

„Ja, jeg mener bare, at vi kan itte komme til Rettes om, hvor meget Skomageren skal ha'e for de fem Bandelerer, for det staar i Prottekullen; hun er gaaet til Bunds i Mikkel Madsens Grav, og saa — —“

„Fanden i Vold med Skomager, Protokol og Bandolerer, nu da vi skal bruge Bajonetten og Riflen!“ raabte Smeden og rejste sig i sin fulde Højde. „Er du da rent tumpet, Peer? Véd du ikke, at Engelskmanden har sat sine Barkasser ud mod Batteriet ved Sortsø? Holder Kaptajnen ham ikke Stangen dernede, saa har vi dem alle over os inden Aften, og saa sidder I her og vrøvler om et Par gamle Bandolerer og en muggen Protokol? Kald Strandfogederne sammen! Gør Jagterne og Baadene klare, og saml alt det Mandskab, der kan drives op — i Dag maa ingen blive hjemme!“

„Da er jeg bange for, at de bliver hjemme hver evige Kæft,“ sagde Peer, „for ret nyssens stak de ud ad Porten, saa fort deres Træsko kunde bære dem. Jeg ordinerede at lukke Porten, men se, om de gjorde det. Man skulde ikke tro, at jeg var Militsfoged i Gaabense.“

„Det er det sandeste Ord, Peer, du har sagt i dit Liv. Men jeg skal sige dig, hvorfor de ikke tror det. Det er, fordi du holder for meget af Flasken, og for lidt af det Land, hvori du er født. Man kan ikke tappe til Kros og skyde til Maals paa én Gang, og man duer ikke til Militsfoged, naar man, som du, har Kolden i Kroppen. Du klager nok over, at jeg og Knud saa tidt bliver borte, naar du og de andre snapser Møderne af; jeg skal sige dig, hvorfor vi gør det. Det er, fordi vi heller ikke tror, at du er blevet Militsfoged, uden fordi man har taget fejl af Gaarden og dig. Den er stor nok; men det er du ikke, og saa stor den er, saa er du vist Mand

for at drikke den op alene. Kunde du sige Singgot til Engelskmanden saa tidt, som du har sagt det til os, saa kom der ikke en Sjæl af dem i Land; men da du ikke er Mand for det, saa maa du undskylde, at Knud Skytte og jeg tager Kommandoen alene. Vi skal nok samle saa mange Folk, at vi kan holde Færgegaarden her, saa kan du jo passe paa Fruentimmerne hjemme hos dig."

Knud Skytte, som under sin Vens Tale gentagne Gange havde tilnikket ham sit Bifald, knappede sin Trøje til Hagen, og uden at sige saa meget som far vel, forlod de to Mænd Færgegaarden, idet Knud Skytte gik op imod Skansen, medens Morten Riserup vandrede ned ad Vejen til Alslev, saa stærkt hans Kæmpeben kunde bære ham.

„Jeg synes itte, de var saa rigtig behagelige mod dig, Peer?" sagde Niels Vedby med et Grin. „Du skulde ha'e svart dem ordentlig igen."

„Ja, det skulde jeg ogsaa ha'e gjort, havde blot Prottekullen været her," sagde Peer. „De var saa højkævede, fordi de vidste, at det itte kunde komme i hende. Men nu vil jeg blot spørge om noget, og det er: Er der nogen Mening i alt det, som han stod der og vævede op? Hvad kan det nytte at ville forsvare sig mod saa mange Tusinde Mand, som der kan være paa hele den engelske Flaade, og saa mange Hundredetusinder, som der er i hele England; for selv om vi faar Bugt med de første, saa faar vi aldrig Bugt med de sidste — det er da vist nok."

„Det er et sandt Ord, Peer," sagde Niels Vedby, „det er lige saa godt, som det var prentet. Med hele England kan vi ikke slaas; de har jo baade Nelson, ja Trafalgar og Gibraltar med, naar det kniber."

„Og saa har de deres Skibe fulde, lige op til Rælingen, af Bomber og disse Greveraketter," be-

mærkede Peer. „Vi behøver jo bare at se, hvordan de bar sig ad med Københavnerne. Havde de bare i Tide stukket Flaaden fra sig og lukket Portene op, saa kunde de nu sidde til Bords med de Engelske og ha'e det saa meget behageligt. Men hvad fik de for deres Stivsindethed? Brændte Engelskmanden ikke Byen af over Hovedet paa dem og tog saa, hvad han vilde? Næ, man skal itte irritere Fjenden, naar man vil føre Krig."

„Næ—æ, det skal man inte," sagde Jørgen Alsted og skænkede sig i Smug et lille Glas; „for saa bliver han kradsbøstig, og det skal man ta'e sig i Vare for — han kan være fæl nok i Forrevejen. Naar man bare lod vær med at irritere hverandre, saa kom man aldrig i Klammeri, og saa var Krigen færdig med det samme. Er det ikke ogsaa din Mening, Peer?"

„Se, min Mening er nu den," sagde Peer med Værdighed, „at saasom det itte kan nytte at forsvare sig mod en hel Eskadron af Fregatter og Linieskibe og Bombardérbrigger, saa ta'r vi en provisorisk Prottekul op om, at vi erklærer os neutrale, baade her i Gaabense, og hvor for Resten ellers Engelskmanden gaar i Land."

„Ja, men kan det nytte?" spurgte Niels Vedby tvivlende.

„Om det kan nytte?" spurgte Peer. „Jo, jeg skulde tro, det var ganske anderledes krabat end at bygge Skanser. — Nærenstid Engelskmanden gør Forsøg paa at gaa i Land, saa la'er vi blot en Mand gaa ud til ham med et hvidt Flag og sige, at vi er neutrale, saa kan han inte være bekendt at gøre det bitterste. Det vilde stride mod al Krigsbrug og det, de kalder den europæiske Folkeret. — Skal vi saa ta'e en Prottekul op over det?"

Jørgen Alsted var lige i Færd med at opsætte dette højst vigtige Dokument, da man ude fra Gaar-

den hørte nogle underlige snærrende og skrattende Toner, som kort efter fulgtes af et Jubelraab af den Ungdom, som altid er paa Færde, saa snart en Liremand viser sig. Peer Mogensen rynkede ærgerlig Panden; men fortsatte dog, trods det stigende Spektakel: „I Gaabense Militsraad besluttedes det den 13de Oktober at besvare et — —"

„Hurra for Ole Krumbén!" lød det jublende Kor fra den Flok, der stimlede sammen i Gaarden.

Peer Mogensen rejste sig med Værdighed og saa' bistert hen imod Vinduet.

„Kom med en Vise, Ole Krumbén! Din gamle Kasse mjaver som en Kat," lød det ude fra Gaarden.

„Ja, nu skal I faa den sidste," svarede en dyb Sømandsbas, „men I skal, tordne mig, alle synge Omkvædet med."

Peer Mogensen gik hen, lukkede Vinduet op og stirrede hvast ud i Kredsen, hvis Centrum dannedes af en solbrændt, undersætsig, skævbenet Ulk med Orlogsmatrosernes høje Hat, og med en Vandstøvle paa det ene Ben, medens det andet, som endte i en Klumpfod, stak i en grov Træsko. Om Halsen bar han i en bred Læderrem et af de smaa Positiver, som Savojarderne ellers plejer at traktere, og paa Brystet dinglede i et Dannebrogsbaand Hædersmedaillen fra 2den April. Han manglede det ene Øje, men det andet blinkede lystigt og skælmsk under et busket Bryn, og idet han viskede Regndraaberne af Kind og Skæg med Bagen af Haanden, nikkede han gemytligt til Peer, spyttede Skraaen ud og raabte: „Nu kommer den!"

„Hold Mund, Ole! Her er Militsraad!" raabte Peer Mogensen med myndig Stemme.

„Og her er Krigsraad, Hr. Justitsraad. Vær saa artig at trine udenfor! Det koster lige meget!" svarede Ole.

Ungdommen istemte et nyt Hurraraab, idet Peer

arrigt smækkede Vinduet i, og til Lirekassens Toner klang den dybe Sømandsbas:

›Den engelske Konge udsender sit Bud
Til Portsmouth, Calais og til Dover:
›I lade Britanniens Flaade gaa ud
At pløje de skummende Vover!
Hvorhen den skal gaa,
I vide skal faa,
Naar Skagen I haver lagt over.‹‹

Flokken gentog højrøstet Omkvædet, men Jørgen Alsted kastede Pennen og bemærkede arrigt: „Jeg kan ikke skrive, saa længe det Bæst vræler op derude.“

Der var heller ikke stor Mening i, hvad Peer havde dikteret, medens „den engelske Flaade lagde Skagen over“. Nu rejste han sig i sin fulde Majestæt, lukkede Vinduet op og raabte: „Hører I ikke? Her er Militsraad, og véd I ikke, at det er forbudt Landstrygere at spille i Gaarde uden Ejerens Tilladelse? Herut med jer alle sammen!“

Flokken trak sig noget tilbage, men Ole Krumbén svarede med den uforstyrreligste Ro: „Jeg er kun Vandstryger, Hr. Justitsraad, men var dog ikke med til at stryge Flaget den 2den April. Desuden synger jeg ikke i jeres Gaard; for Færgegaarden er nok mestens Kristen Karrebæks, og var han hjemme, kunde det nok hændes, at jeg kom ind, hvor I kom ud.“

Denne Hentydning til Svogrenes mindre gode Forhold blev modtagen med Bifaldslatter fra Gaarden; ja, selv Jørgen og Niels vekslede et fortroligt Nik, som ikke undgik Peers Opmærksomhed.

Blodet fo'r ham til Panden. To Gange havde han i Dag maattet føle, at hans Militsfogedvirksomhed ikke stod i synderlig Anseelse. Skulde han nu lade

sig lumpe i sin Søsters Gaard af en Fyr som Ole Krumbén? Det var dog for galt.

„Hvis I ikke skrupper ud af Gaarden i en Fart, skal jeg lære jer, hvor David købte Øllet," raabte Peer, kobberrød i Ansigtet af Vrede.

„Takker Justitsraaden saa mangfoldig," svarede Ole, „især hvis jeg ved samme Lejlighed kunde faa at vide, hvor I henter jert Brændevin."

Jørgen snød sin Næse, for at skjule sin Fnisen, og Niels gjorde den ikke uvittige Bemærkning, at Ole kunde svare for sig selv.

„Hvis I ikke hører op at forstyrre Militsraadet, lader jeg jer anholde og sætte paa Sprøjtehuset. Jeg skal dog vise jer, hvem der er Militsfoged her, enten I eller jeg."

„Takker Justitsraaden saa mangfoldigt for frit Logi, især hvis Kosten kunde følge med det samme, for den er noget smal i disse Krigstider," svarede Ole. „I er ellers lovlig storsnudet, men det kommer vel af, at I har faaet jer Næse lakeret. Den stikker Skagens Fyrtaarn."

„Jeg opfordrer Militsraadet til at være mig behjælpelig ved Arrestantens Paagribelse," sagde Peer højtideligt, idet han vendte sig mod Forsamlingen.

Ingen syntes at have Lyst til at lyde den givne Ordre; men et Par Stykker rejste sig dog og fulgte trevent efter Peer, som med Opbydelsen af hele sin Værdighed langsomt gik ud i Gaarden.

„Naa, saa I vil arrestere en Militsfoged?" raabte Ole. „Ja, kom kun an! Jeg skal være Karl for jer alle tre."

Peer stirrede forbavset paa Ole Krumbén. Om Halsen havde han det blanke Militsfogedskilt og i Haanden holdt han Kystmilitsens lange Sabellanse, som han triumferende svang over Hovedet. Det var øjensynligt, at en af Flokken havde skaffet ham begge Dele, medens Peer var paa Vej ud i Gaarden.

„Værsenartig og kom an, Hr. Militsraad!“ raabte han og fældede Lansen mod Peer. „Jeg har slaaet en Entring af før.“

„Plager den skinbarlige Satan jer, Ole?“ raabte Peer forbitret. „Det er jo mit Skilt og mit Spyd I har!“

„Aa, paa mit og dit kommer det ikke saa nøje an i Krigstid,“ sagde Ole; „saa faar enhver værge for sit. Gaa nu hjem og læg jer, Peer! Engelskmanden — —“

Der slog et Blink gennem Taagen. Man hørte et nært, et skarpt Skrald, og umiddelbart derefter en underlig pibende Susen. Kragerne fløj skrigende op fra de høje Popler i Lunden, kredsede et Par Gange rundt og trak saa med lange Vingeslag ind over Land.

„Herren fri og frelse os!“ raabte Peer og blev ligbleg. „Det kom ude fra Søen!“

„Akkurat, s'gu!“ sagde Ole og rettede sig i Vejret. „Den Fløjten har jeg hørt før.“

Han havde næppe udtalt disse Ord, før et nyt Blink lysnede op i Taagen, og medens Ekkoet rullede hen langs den skovklædte Kyst, hørte man paa ny den samme underlige Piben, og en tynd Ildstribe, som var det et Stjerneskud, lysnede gennem den tykke Luft. Saa gav det et tungt Plask ude i Stranden.

„Jeg tror, Herren forlade dem, at de skyder med skarpt,“ udbrød Peer, idet han, tillige med Jørgen og Niels, retirerede ind under Straataget, som om det kunde yde dem nogen Beskyttelse.

„Det lader til det,“ svarede Ole; „for løs Krudt er ligesom løs Tale, skal jeg sige jer. Det gør megen Kvalm, men det slaar ingen Mand ihjel. For Resten staar i bedre herude; for hvis Skorstenen skulde ryge af, kan I let faa den i Hovedet.“

Næppe havde Ole udtalt disse Ord, før der lød

et Drøn, som fik alle Færgegaardens Ruder til at klirre. Det susede atter i Luften; men denne Gang paa en underlig brummende Maade, som om noget skruede sig igennem Taagen. Lyden kom uhyggelig nær. De tre Mænd sprang uvilkaarlig ud i Gaarden, og i samme Nu ramlede Færgegaardens hvide Skorsten ned over Straataget.

Et Øjeblik efter hørte man et skarpt Knald, som efterfulgtes af en uhyggelig Raslen gennem Lundens Træer, hvis Grene faldt knækkede ned.

„Ja, tænkte jeg ikke nok, at Fanden tog dem!“ sagde Ole, idet han stirrede efter Militsraadets værdige Medlemmer. „Nu bliver det nok mig, der maa klare Ærterne!“

Nede ved Færgen havde Skuddene omtrent gjort samme Virkning som oppe i Færgegaarden. Uagtet Bomben var gaaet over Hovederne paa de Skansearbejdere, som endnu var til Stede, havde Forfærdelsen dog været stor nok til, at alle over Hals og Hoved havde søgt Frelse ad Landevejen, trods alle Morten Riserups indtrængende Forestillinger. Kun Færgefolkene, mest gamle, udlevede Matroser, thi de unge var alle til Orlogs, havde ikke smurt Haser, men halede under et dæmpet „Ohøj!“ deres Baade længere op paa Land, for at de ikke ved det forventede Angreb skulde blive et Bytte for Englænderne. Disse holdt sig nu fuldstændig rolige, og i den graa Tykning, der som et Slør hvilede over Vandene, var det ganske umuligt at se, baade, hvorledes de laa, hvor mange de var, og hvad Kaliber de førte; men efter det sidste Skud at dømme, maatte det være de saakaldte Bombardérbrigger, og

da Glimtene var sete i tre forskellige Retninger, maatte der være lige saa mange Fartøjer, muligt endnu flere, altsaa en Styrke, som var mere end tilstrækkelig til at tage Skansen, saa snart Taagen lettede, og derfra forcere Hovedlandevejen, hvorved Besættelsen af Falster vilde være fuldført. Færgefolkene lod til at forudse denne Slutning; thi de arbejdede lydløst, og Talen faldt dæmpet og knap. Da de havde faaet den sidste Baad halet op, drev de ud paa Brohovedet, hvor de samledes i en raadvild Klynge om Morten Riserup, der stirrede lyttende ud gennem Taagen.

„Ser I ham?" spurgte en af Fiskerne.

Den stærke Smed rystede med en urolig Mine paa Hovedet.

„Han hitter aldrig ind igen! Hun ligger jo saa tyk, at man kan skære hende med en Kniv," bemærkede en anden.

Der lød et svagt Raab langt ude. Saa hørtes Knaldet af en Riffel, og saa blev alt dødsstille; man hørte ikke andet end Dryppet af den fortættede Taage, som drev fra Pælene ned i Vandet.

„Hvad var det?" spurgte den første.

„De har skudt ham," svarede den anden.

„Nej, det var Knud; jeg kender hans Riffel," sagde Morten.

I samme Nu glimtede det ude i Taagen. Et Drøn rullede hen over Vandet, og en Kugle vandede ind imod Kysten, fulgt af en Salve Musketskud. Saa hørte man en enkelt Mands Hurra, og saa blev alt dødsstille.

Mændene paa Broen stirrede ud i aandeløs Spænding. Det var som deres Blikke vilde sprænge Taagen; men ikke én af dem sagde et Ord. Morten hældte nyt Fængkrudt paa sin Stangriffel og lagde den i Anlæg mod en af Pælene.

Lidt efter hørte man Aareslag. Saa kom en for-

nøjelig Fløjten, og Morten svarede med en lignende, idet han tog Stangriflen til sig.

Et Par af Fiskerne sprang ned til den sig nærmende Jolle, og et Øjeblik efter kravlede Knud Skytte, forpustet af den voldsomme Roning, op paa Skansen.

„Hvor mange er der?“ spurgte Morten, idet han gav ham en Haandsrækning.

„Tre, maaske fire. Én ligger hen ad Dyrefoden til; men to er gaaet til Ankers i Renden ret ud for Færgen. Det var ikke Andehagl de kom med. “

„Hvorfor skød du?“ spurgte Morten.

„Aa, jeg kom saadan til det. Jeg var roet en af Engelskmændene lovlig nær, for jeg kunde da se, at han, der stak Hovedet over Rælingen og vrælede ned til mig, havde trekantet Hat med Guldtresser og en blank Kikkert i Haanden.“

„Saa var det Kaptajnen,“ sagde en af Fiskerne.

„Meget muligt,“ svarede Knud, „for de vrælede svært, da han faldt.“

„Faldt han?“ raabte Morten og slog sine Kæmpearme om den spinkle Skytte.

„Ja, jeg antager det, for det smak i Dækket lige efter Skuddet; men saa maatte jeg jo retirere mig, og saa' ikke andet end Glimtet af Engelskmandens Musketter; men han holdt meget for højt.“

Færgefolkene flokkedes om den flinke Skytte, der i den grønne Trøje og Hjorteskinds Benklæder stod lige saa fordringsløs, som havde han skudt en Agerhøne. Én for én rakte de ham deres barkede Næver; det var som Faldet af denne ene Englænder havde gydt nyt Mod i hele Flokken. Og dog, hvad formaaede disse knap seksten Mand mod de mange Hundreder, som vilde myldre frem fra de armerede Fartøjer, saa snart Taagen lettede!

Just, som man drøftede Muligheden, eller rettere sagt Umuligheden, af at kunne holde Brohovedet,

skimtede man gennem Taagen en talrig Flok, som nærmede sig Skansen. Man modtog dem med et Hurra, thi ingen tvivlede om, at det var Kaptajnen og hans Jægere, som endnu i rette Tid kom til Undsætning. Stor blev derfor Skuffelsen, da man saa', hvoraf Flokken bestod. Forrest hinkede Ole Krumbén, støttet til Peers lange Landeværnsspyd, og med hans Militsskilt paa Brystet. Ved Siden af ham gik en ganske ung Fyr, næsten Dreng — det var Kornetten ved de saakaldte Bosniakker. Efter ham fulgte Ellen Karrebæk med nogle af Færgegaardens Piger, som bar Proviant i store Kurve, og Toget sluttedes af Kusken og en tre—fire Karle, som til alles Forbavselse slæbte Færgegaardens lange Pumpetræ imellem sig. Havde det ikke været Krigstid og Alvor, skulde man have troet, at det hele var Maskerade og Løjer; men over Ole Krumbéns furede Sømandsansigt hvilede der et Udtryk af kæk Besluttethed, som imponerede selv hans gamle Kammerater.

„Hvad skal det betyde? Hvad Pokker vil I med Pumpen paa Broen, Ole?" spurgte den stærke Smed, idet han haanligt betragtede Ole Krumbén, der saa' ud som en vanskabt Dværg ved Siden af ham.

„Hvad det skal betyde?" spurgte Ole og lettede paa sin blanke Sømandshat. „Det skal naturligvis betyde, at Engelskmanden skal faa Lov til at gaa paa Pumperne hjem."

„Hold nu op med dine Vittigheder, Ole," sagde Knud Skytte alvorligt. „Man slaar ikke Engelskmanden med Ord."

„Ganske rigtigt! Det var netop det, som Olfert Fischer sagde den 2den April paa „Dannebroge". „Hold Kæft med den Brølen og tag nøjagtigt Sigte, Manne!" — Se, det sagde han, og det siger jeg med."

„Skal vi da sigte med dit Pumpetræ?" spurgte Morten.

„Akkurat!“ svarede Ole. „Sigte, men ikke skyde, skønt det ellers er en nem Baglader, det.“

„Hør nu op med Fjas, Ole,“ brummede en af Færgefolkene. „Her er ingen Tid til Spøg.“

„Nej, netop,“ svarede Ole, „og derfor er det ogsaa ramme Alvor. Hvad tror I, Engelskmanden først vil kigge efter, naar Taagen letter? Han vil tælle Kanonerne paa Dækket, Gutter! og har vi ikke dem, sender han et Par Barkasser i Land og napper Skansen, saa let som en Sveske. Men ser han, der ligger en Fireogtyvepundiger i hvert Hul, saa kunde det dog være, han krøb i Læ, for han er inte meget for grov Konfekt.“

„Ja, hvor skal vi faa Fireogtyvepundiger fra?“ spurgte Smeden. „De Smaapjecer der, har vi jo ikke engang Lavetterne til.“

„Hør nu, Manne!“ sagde Ole og lettede med en vis Højtidelighed paa sin Hat. „Tror I, jeg vil drive Abespil med jer, saa tager I, haarde Død, fejl. Jeg er en gammel Ulk, som har faret baade paa Indien og Kina, og har slaaedes lige saa godt med de malajiske Pirater, som med de engelske. Men jeg har ogsaa lært noget paa mine Togter, og vil I følge mig gennem tykt og tyndt, uden at gøre Vrøvl eller ræsonnere, saa svarer j e g for, at ikke én Englænder skal sætte sin Fod paa Brohovedet i Morgen, men at vi skal vinke dem af, saa let som det var Vipstjerter. Er det ikke sandt, Hr. Kornet?“

Den unge Fændrik smilede tillidsfuldt og sagde: „Ole har betroet Ellen Karrebæk og mig sin Slagplan, og jeg finder den baade sikker og god. Det gælder nu kun om at afslaa Englændernes første Angreb, som rimeligvis vil finde Sted straks i Morgen, hvis Taagen letter. Jeg kommer lige fra Kaptajn Hummel. Han vil kunne være her i Morgen Formiddag med sine Jægere og et Par Feltpjecer.

Han beder jer gøre alt for at afslaa blot det første Angreb."

„Og det beder jeg jer ogsaa om, kære Venner," sagde Ellen Karrebæk og traadte frem ved Siden af Fændriken. „Jeg véd, at hvis min Mand, og eders Oldermand, var her og bad jer derom, saa gjorde I det. Gør det nu for min Skyld! Jeg selv skal ikke svigte. Alt, hvad I behøver, skal jeg og mine Piger bringe jer fra Færgegaarden."

Folkene saa' tvivlraadige paa hverandre. Saa traadte en af dem frem og sagde: „Vi takker mangfoldigst, Madam; men vi maa dog vide, hvad vi skal gøre; for med et Pumpetræ i de bare Næver kan vi da ikke slaas."

„Nej," sagde Ole; „det kan I ikke, og derfor skal I ogsaa nok faa noget i Næverne, som hverken I eller Engelskmanden har kendt før. Hør nu efter, Manne, saa skal jeg forklare Sagen tydeligt nok. Se, hvad det angaar med Pumpen, saa saver I den i fire Stykker, tjærer dem godt ind og langer dem op i Skydeskaarene, for at det kan se ud, som om de var armerede. Under hvert Stykke lægger I et Par Ruller, saa at I i en Fart kan varpe dem ud, naar jeg raaber „Fyr"; men det gør jeg inte, før de engelske Barkasser ligger klods under Brohovedet, klare til Entring."

„Saa er det, haarde Død, noget sent," sagde Morten Riserup. „Hvad Pokker skulde de bryde sig om at faa et Stykke tjæret Træ ned i Baaden? Det griner de af."

„Aa, jeg tror, Lysten forgaar dem, naar de ser, hvad der følger efter," svarede Ole.

„Hvad skulde det være?" spurgte Smeden.

„Det er nu min Hemmelighed," svarede Ole, „og I kan tro, den er krabat; men den stikker jeg ikke saadan ud til alle og enhver. Ser I, da jeg fo'r i de kinesiske Farvande, blev vi en Dag entret af

Pirater, og det gik saadanne til: Vi drev for Vindstille, og en myrderlig Hede havde vi under Dækket, saadan at vi svedte Tran, og Bræderne Tjære. Saa kom der en stor Junke roende hen imod os, og vi troede naturligvis, det var saadan en Kadrajer, som vilde tuske Opium af os mod lidt Grønt eller et Par Fedesvin — for de har nogle morderlig fede Svin i Kina. Der var heller ikke mere end en seks, otte Mand i Junkeren, saa der var jo ikke noget at kigge efter, og vi lod ham da ogsaa lægge sig klods under Falderebstrappen. Saa entrede disse gule Djævle om Bord med noget i Næverne, der saa' ud som Hvidkaalshoveder, og lige paa én Gang smak de dem alle i Dækket med et Bras. Men, hille den rystende Syge, sikken en Komedie der blev! — Hele Skuden stod i Røg fra For til Agter, og Topsgasterne drattede ned, ret som de var døde Spurveunger. Jeg selv stod til Rors og saa', hvorledes de Sataner sprang i Baaden igen; men da Røgen naaede mig, gik Vejret fra mig, og jeg drat om, ligesom alle de andre. Da jeg vaagnede, laa jeg bagbunden i Baaden hos de gule Kanaljer, og Skibet brændte en kvart Mil fra os. Saa tog de mig i Land, for de troede, jeg var Kaptajnen, og dér lærte jeg dem forskelligt Pilleri, som de ikke kendte i Forvejen. Til Gengæld viste de mig, hvordan de lavede deres Stinkgryder, og det er saadan nogle jeg tænker at varpe ned i de engelske Barkasser, naar de kommer saa nær, at vi kan lange dem ud."

„Men er du ogsaa vis paa, at du kan lave dem?" spurgte Smeden noget tvivlende. „Har vi Svovl og Salpeter?"

„Om jeg kan lave dem?" spurgte Ole med en polisk Blinken. „Jo, du kan tro, jeg kan lave dem, og det uden Svovl og Salpeter. Der er ikke én Engelskmand, der skal blive staaende, naar de flyver ham om Ørene. Er det ikke som jeg siger, Hr. Kornet?"

„Ole har forklaret mig, hvordan han bærer sig ad, og jeg er vis paa, at han ikke vil narre os. Madam Karrebæk har givet ham sit Køkken til at lave dem i, og vi skal nok faa dem færdige før Midnat.“

„Hør nu, Folk, saa er det et Ord med det!“ sagde Ole. „Ingen af os viger fra Pletten, og hjælper mine Hvidkaalshoveder ikke, saa maa I kappe mit. Kom saa, Ellen, og følg De med, Hr. Kornet! De kender jo dog Hemmeligheden, og jeg maa have en til at hjælpe mig.“

„Gud véd, om den holder?“ sagde Morten Riserup med et Blik efter Ole, der humpede af Sted til Færgegaarden saa hurtig han kunde.

„Jeg tror det,“ sagde Knud Skytte og drev Kuglen ned i sin Riffel. Han narrer os ikke.“

„Ja, lad os saa begynde paa Komedien! Vi skal jo dog bestille noget,“ sagde Morten.

Medens dette gik for sig nede paa Broen, laa Færgegaarden i den dybeste Forladthed. Alle Stuer stod tomme; den før saa flittigt søgte Skænk var forladt, og i Ellen Karrebæks pyntelige Køkken havde Sod og Kalk saaledes overdænget Rummet, at det maatte anses for ret egnet til Fabrikation af Stinkgryder og lignende Helvedesmaskiner. Ude i Haven drev Taageduggen ned ad Træernes mosgroede Stammer, lagde sig i store Dugperler hen ad Tjørnehækken og glimtede i tunge Draaber i de friske Halmstraa, som dækkede den lange Række Bistader inden for Diget.

Pludselig saa' man et Hoved titte op over dette, og enhver som om Formiddagen havde set Peer

Mogensens røde Næse, vilde øjeblikkelig have kendt den igen, selv nu, da Mørket begyndte at falde paa. Efter at have forvisset sig om, at der ikke var en levende Sjæl hverken i Huset eller i Haven, luskede Peer bag om Diget og krøb gennem en Aabning i dette ind under nogle tætte Nøddebuske, som stod for den ene Ende af Staderækken. Her tog han en tung Genstand ud af en Sæk, stillede den paa Jorden, og saa' sig paa ny spejdende omkring, som frygtede han for at blive overrasket i det, han havde for. Men selv Fuglene syntes at være flygtede for Englændernes Skud, og da Peer lidt efter kom tilbage med en Spade, mumlede han ved sig selv: „Lad dem kun janke nede paa Broen med deres Ildgryder! Jeg har dog mit sikrere i Gryden her, og den skal Engelskmanden nok bare sig for at faa Fingre i. Naar blot hver, som jeg, vilde redde sit, saa gik der ikke ret meget til Spilde, og saa kunde man spare sig alt det Fædrelandsvrøvl, som de nu bavler op med."

Med disse Ord, som røbede Peers praktiske Sans, stak han Spaden i Jorden og havde snart gravet et Hul, stort nok til at modtage den Jærngryde, han havde bragt med sig ovre fra sin egen Gaard, og som indeholdt alle de Specier, han i en Aarrække havde lagt paa Kistebunden, og det var ikke faa. Peer lod med et Suk den tunge Jærngryde glide ned i Hullet og dækkede det omhyggeligt til; men nu viste der sig en Omstændighed, som han ikke havde beregnet, og som let kunde forraade det hele. Den opgravede Jord var fugtig, og hvordan han end vendte og glattede den, blev der dog en mørk Plet, som tydeligt viste, at der var gravet. Peer vidste, at Engelskmanden havde en fin Næse; ja, han havde endog hørt, at de havde Sporhunde, som var afrettede til at opsnuse nedgravede Sager. Han vendte sin laadne Hue i Haanden, kløede sig

i Parykken og grundede dybt — — der maatte dog være ét Sted, hvor hans kære Gryde ikke kunde findes.

Pludselig lyste hele hans Ansigt op i et bredt, smørret Grin — nu havde han det! I en Fart gravede han Gryden op igen, tørrede den omhyggeligt af og bar den hen til det Bistade, der var blevet plyndret om Formiddagen. Nogle enkelte, halvdøde Bier krøb endnu rundt paa det; men i sin Iver ænsede han ikke deres matte Stik. Han løftede Stadet i Vejret, pressede Jærngryden helt op i det, fyldte Resten med Halm og Mos, og dækkede endelig det hele med et Straadække, som han hentede ude fra Skuret. Nu var det ikke muligt at skelne dette Stade fra de andre, og idet han veltilfreds tog Kending paa dets Plads i Rækken, sagde han: „Hvis de Skillinger kommer i Kløerne paa Engelskmanden, saa er de ham vel undte! Men han varer sig nok; Peer er fiffigere end som saa.“ Og med denne behagelige Bevidsthed kravlede han lydløst over Diget og forsvandt i Retningen af sin egen Gaard, hvor han agtede at bjærge, hvad han kunde.

Snart efter drev Natten paa, og ude paa Skansen lod man ikke Mørket ubenyttet. I Skydeskaarene blev de fingerede Fireogtyvepundiger stillede op. Græstørv og Bræder lagdes i Hast over dem, og efter Mortens Raad blev Skansens Ydervold dækket med Tjørneris for at hindre Englænderne i at kravle op. Man arbejdede i al Stilhed. Kun en Gang imellem faldt der en Bemærkning, en Tvivl om Ole Krumbéns kinesiske Dygtighed, hvoraf Skansens Skæbne i det yderste Øjeblik vilde afhænge; thi

man begyndte at undres over, at hverken han eller Kornetten lod høre det mindste fra sig.

Først henad Morgenstunden kom en Langvogn forsigtigt kørende ud til Skansen, hvor alle stimlede til, for at tage Oles mærkelige Stinkgryder i Øjesyn. De viste sig at være adskilligt større end Kaalhoveder, ligesom de heller ikke havde disses Form. De saa' nærmest ud som kæmpemæssige Sukkertoppe, omvundne med Blaar, som lugtede stærkt af Timian og Terpentin. Med stor Forsigtighed lettede Ole dem ned ad Vognen og bar dem selv ind i Skansen, hvor han stillede to ved hvert Skydeskaar, idet han gav streng Ordre til, at ingen maatte røre dem, en Ordre, som Folkene var meget villige til at adlyde; thi intet skaffer saa megen Respekt som det ubekendte, og med denne steg ogsaa Respekten for Ole, der fra nu af betragtedes som Skansens egentlige Kommandant.

„Nu er vi klare, Manne! Nu skal vi ha' os en Sang; for her er ingen Militsfoged, som siger: „Hold Mund!" Brøl nu i, saa Engelskmanden kan høre, at vi ikke har glemt Noderne hjemme."

Og Ole sang for:

Den engelske Konge udsender sit Bud
Til Portsmouth, Calais og til Dover:
»I lade Britanniens Flaade gaa ud
At pløje de skummende Vover!
Hvorhen den skal gaa,
I vide skal faa
Naar Skagen I haver lagt over.

Den engelske Flaade stod Skagerak ind
Med sine forseglede Ordre,
Saa stak den til Kronborg for en bi de Vind —
Let Lykken jo Slyngler befordrer.
Den spared ej Krudt,
Men gav det Salut —
Ni Skud efter højeste Ordre.

I Vedbæk som Venner de vaded i Land,
Og vi tog imod dem som Venner.
Men ti Uger efter stod Byen i Brand —
Vi kendte jo først, de var Fjender,
Da Fruetaarns Spir,
Vort ypperste Sir,
De engelske Brandkugler tænder.

Men er de nu Fjender, saa skal de og se,
At Dansken af Dvalen er vækket.
Kom nu, Kammerater, og hævner den Spe!
Skam den, der nu svigter paa Dækket!
Og har vi ej Krudt,
Vi gi'er ham Salut
Med Ild, til hans Hovmod er knækket.

En skingrende Piben fra Skibene ude paa Søen gennemtrængte det Hurra, hvormed Folkene i Skansen lønnede Oles Sang. Den fulgtes af en Trommehvirvel, og lige som denne endte, fo'r tre Lyskugler i Vejret, som trods den disede Luft dog kastede deres Skær lige ind til Brohovedet.

„Se saa! Nu piber han, den Onde lyne mig, til Skafning," raabte Ole Krumbén med vild Glæde. „Saa faar vi vel holde vor Mund i al Ærbødighed, til vi har givet ham Bønnerne i Hovedet! — Tænkte jeg det ikke nok! De har faaet Vind derude — Taagen letter mod Land — om et Kvarter har vi dem."

Ole Krumbén entrede op paa Skansens Brystværn, og flere af Folkene fulgte hans Eksempel. Ude i Øst lyste en dæmrende, rosenrød Stribe. Den farvedes stærkere og stærkere, og alt som den bredte sig, drev Taagen i tunge, hvide Strimer ind imod Land, som var det Røg, der rullede hen over Vandet. Klarere og klarere tegnede de sig derude, de mørke Orlogsskibe. Først deres Master og Ræer, saa Vanter og Rigning, endelig de sorte Skrog, fra hvis røde Kanonporte de blanke Metalpjecer stak Ho-

vederne frem. Der var tre, og rundt om dem laa Barkasserne, store Fartøjer, hvoraf flere endog førte to Master — man kunde tydeligt se de blanke Svingbasser paa deres Rælinger. Atter lød Baadsmandspiberne, atter klang Trommehvirvlerne — blaa Matroser og rødkjolede Soldater myldrede ned i Baadene, Aarerne rejstes i Vejret, og Folkene paa Skansen bøjede deres Hoveder — mod denne Overmagt var det jo umuligt at kæmpe.

Da lød den tredje Baadsmandstrille. Aarerne lagde sig glat i Vandet, og de første taktfaste Slag lød — det hele gik saa net, saa pynteligt som til en Parade.

„Dæk jer, Manne!“ sagde Ole, idet han kravlede ned ad Skraaningen. „Og husk nu paa, hvad jeg siger: Ikke en Kat rører sig, før jeg kommanderer: „Giv Agt!“ Saa varper I Pumperne ud og gør Portene klare. Naar jeg siger: „Fyr!“, sætter I Gryderne i Hullet, stikker Ild i Blaarene og lader dem gaa udenbords. Men husk at stikke af med det samme. Har I forstaaet mig?“

Folkene nikkede, og Kornetten spurgte: „Hvor er den svære Tingest, vi var saa glade over?“

„Den er her,“ svarede Ole. „Den tager jeg paa min Samvittighed — det bliver den første, der gaar udenbords. Naar I har set, hvordan jeg bærer mig ad, gør I alle paa samme Maade.“

„Ja vel!“ sagde Folkene.

Ole slog Ild og tændte det lille Baal i Midten af Skansen. Englænderne saa' Røgen, og et tordnende Hurra ude fra Søen var Svaret. De troede uden Tvivl, at der var gaaet Ild i Brohovedet.

„Ja, vræl I kun!“ sagde Ole, idet han forsigtigt lettede paa den sværeste af sine Stinkgryder. „I skal snart komme til at vræle paa en anden Manér. Er Skytterne paa deres Plads dernede bag Baadene?“

„Ja vel, Ole! Vi er kun fem heroppe, svarede en af Folkene.

„Saa er vi én for mange," svarede Ole. „Jo færre vi kan være her, desto bedre. List ned til Skytterne, Paarup, og sig, at der ikke maa løsnes et Skud, før vi har hilst paa dem heroppefra. Naar Barkasserne driver af med Strømmen, vil de køre lige i Gabet paa dem. — Saa skyder de! Sig dem det."

„Det skal blive sagt, Ole," svarede Paarup og gik.

Der lød et nyt Hurraraab fra Søen, vildere end det forrige. Barkasserne var nu knap fem Hundrede Alen borte, og det var øjensynligt, at de paa denne Afstand havde opdaget saavel Skansens mangelfulde Tilstand som dens fingerede Armering. Dette syntes at gøre dem trygge; thi de løsnede ikke et Skud, hverken fra Skibene eller fra Svingbasserne paa Baadene. Disse lagde sig for Aarerne, og nu kunde man tydeligt se, at den kommanderende Officer mønstrede Skansen og Brohovedet gennem sin Kikkert. Saa lød der et kort Kommandoraab, og for fulde Aaretag stævnede de seks Barkasser frem Side om Side — Vandet stod i Sprøjt for Stævnen af dem.

„Nu gælder det!" hviskede Ole, som gennem Skydeskaaret holdt Øje med de fremroende Fartøjer. „Flyt Gryderne lidt nærmere til Ilden, Manne!"

Folkene adlød, og en af dem sagde: „Vi ryger da ikke i Luften, Ole? Det koger jo inde i dem!"

„Bryd dig ikke om det? Det er bare Materien, der linder sig," svarede Ole grinende, idet han lettede den tungeste af Gryderne op bag Pumpetræet. „Hold jer nu klare til at tænde med Spaanerne, Manne!"

I dette Øjeblik lød et Brag, et Hurra — det var den første Barkasse, hvis Bredside tørnede mod Brohovedet, som man aabenbart troede forladt. I samme Øjeblik hørte man Lyden af de andre, som

dels skurede langs Bolværket, dels løb lige ind under Skansehjørnet, hvor Ole havde sin Plads. Han stod med begge Hænder om Pumpestykket, parat til at lade det gaa i Søen.

„Lang mig en Spaan!“ hviskede han.

Nu hørtes Lyden af Entrebilerne, som huggedes i Bolværket, Klirren af Entrepigge og Huggerter mod de Jærnplader, hvormed Bolværket var beslaaet. I samme Nu kylede Ole Krumbén det tunge Pumpestykke ned over de først fremtrængende Matroser og lod den tændte Gryde følge efter. Man hørte den rulle ned ad Skansevolden, tørne mod Bolværket og dernæst styrte ned i Barkassen, alt sammen med en underlig klingrende Lyd, som om store Sølvmønter sprang til alle Sider. Der fulgte et Jubelraab, blandet med Latter fra Barkassens Besætning, og Færgefolkene stirrede maalløse paa Ole, der lige saa forbavset stirrede paa dem.

„Det var Fanden til Gryde!“ sagde en af dem. „Den var jo fuld af Specier. Hør, hvor de slaas om dem dernede!“

Ole nappede en Brand fra Baalet.

„Klar, Manne! Fyr væk!“ raabte han med Tordenstemme, idet han styrtede den næste, brændende Gryde ud af Aabningen, medens Folkene samtidig kastede de andre.

Denne Gang hørtes der en anden Musik!

Det var ikke Klang af Sølvstykker, men en susende, forbitret Brummen, som om hundrede Snurrepotter var slupne løs i de engelske Barkasser.

„Rend! Rend!“ raabte Ole, „eller Stanken stikker jer fordærvet!“

Folkene halede ind ad Broen til, medens Ole Krumbén under løjerlige Spring og Fagter fægtende om sig i Luften, humpede efter de andre, det bedste han kunde.

Hvad der nu gik for sig paa de engelske Barkasser, var en fuldstændig Gaade for de bag Baadene posterede Skytter. De havde set Ilden vælte ud fra Kanonportene, men der fulgte intet Knald, ingen Røg. Kun en let Taage, som af en dirrende Myggesværm, stod favnehøjt op over Barkasserne. Men denne Taage syntes at være dødbringende; thi den ubeskriveligste Forvirring herskede overalt. Soldater og Matroser væltede sig under høje Brøl mellem hverandre. Nogle fægtede med deres Vaaben i Luften, som var den fuld af usynlige Fjender; andre skærmede Ansigtet med deres Hænder, og atter andre faldt baglængs over Tofterne eller sprang i Vandet, hvor de sank under vilde Brøl. Barkasserne var uden Styr eller Kommando. De begyndte at drive af med Strømmen; men den lette Røg, der hvilede over dem, fulgte bestandig med, og Kampen mod den syntes at være haabløs; thi man saa' den ene af Folkene efter den anden segne ned under Tofterne. Agter i den forreste Baad stod den kommanderende Officer, viftende i Luften med sit Lommetørklæde, som var han besat.

Morten Riserup rejste sin Kæmpeskikkelse op bag Baadene og sagde: „Lad mig tage ham, Knud! Saa er der to Kaptajner mindre."

Knud nikkede stiltiende, og Morten lagde Papegøjeriflen mellem to Aaretolle paa Baaden. Der lød et skarpt Knald; man hørte en Kugle hvine, og den røde Officer styrtede baglængs i Vandet.

„Fyr nu væk, Folk!" raabte Knud Skytte og sendte det næste Skud.

Knald fulgte paa Knald, Kugle paa Kugle; men til Folkenes store Forbavselse blev Englænderne dem Svar skyldige. Der løsnedes vel nogle enkelte Skud; men de var uden Maal eller Sigte, fyrede af som i Blinde.

Barkasserne blev ved at køre med Strømmen, og

først, da de var langt uden for Skudvidde, saa' man, at der fra de engelske Skibe sattes Baade ud, som tog dem paa Slæb og langsomt bugserede dem tilbage til de engelske Brigger.

En Time efter lettede disse, under Befolkningens Jubel, Anker og stod Løbet ud, just som Kaptajn Hummel med sine Jægere og en Feltpjece kom jagende for at besætte Brohovedet.

Rygtet om Englændernes Forjagelse ved Oles mystiske Midler spredte sig som en Løbeild, og om Aftenen var Færgegaarden fuld af Folk helt nede fra Stubbekøbing, som vilde se Dagens fejrede Helt. Ellen Karrebæk havde faaet Festbordet dækket ude i Haven; thi selv den store Færgestue kunde ikke nær rumme de tilstrømmende Gæster, og havde den foregaaende Aften været taaget og mørk, tung og trykkende, saa var denne lys og klar. Lamper og Blus skinnede om Kap med glade Ansigter og befriede Hjerter. For Enden af det lange Bord sad Ole Krumbén som Hædersgæst. Til højre for ham Kaptajnen med sine Jægere; til venstre Ellen Karrebæk med Folkene fra Færgen. Ved den nederste Ende, hvor der ikke faldt ret meget Lys, saas Peer Mogensen, medens Morten Riserup, Kornetten og Knud Skytte sad ved Midten af Bordet.

Kaptajn Hummel havde lige endt en Tale, hvori han varmt havde prist Ole Krumbén og Skansens djærve Forsvarere, da man saa' Peer Mogensen rejse sig og med sin kendte militsraadsmæssige Stemme udtale følgende:

„Militsraadet for Nørre-Alslev-Gaabense, som har taget en ikke uvæsentlig Del i Ledelsen af Krigs-

foranstaltningerne imod Engelskmanden, beklager ved sin Formand ikke at være bleven sat tilstrækkelig ind i de Midler og den Maade, hvorpaa Brohovedets Forsvar er bleven ledet, og maa derfor udbede sig nærmere Forklaring desangaaende af en sagkyndig. Navnlig ønsker det at vide, om de til Forsvaret anvendte Ildgryder eller Stinkpotter maa kunne anses for stridende mod Folkeretten, og om de ikke maa betragtes som altfor irriterende for Fjenden og derfor farlige at bruge, da han let kunde falde paa at anvende det samme Middel mod os."

Kaptajn Hummel og Kornetten brast i Latter; men Ole rejste sig sindigt op og sagde: „Med gunstig Forlov, Hr. Militsraad, saa skal jeg hastig koge de Ærter. Se, hvad Midlet angaar, saa bryder jeg mig ikke meget om det, naar bare det fører til Maalet; for kan man ikke slaas med en Huggert, saa bruger man en Haandspage, og hvad disse Stinkgryder angaar, saa var de krabate nok, og Militsraaden behøver ikke at være bange; for vel har vi Bier til Lands, men jeg tror ikke, Engelskmanden har dem til Vands, og har han det, saa tror jeg kun det er Vandbier, og de gør ingen Sjæl Fortræd."

„Ja, hvad kommer det dine Stinkpotter ved?" spurgte Peer. „De var da ikke fyldte med Bier, véd jeg."

„Naa, saa det var de ikke?" spurgte Ole. „Jo, I kan bande paa, det var ens Bier alt sammen! Der kom rigtig Brum paa dem, da vi fik dem varmet op med lidt brændende Blaar, og I kan tro, at den Røg stak Englænderne i Næsen, saa at de stak af det bedste de kunde."

„Hvor fik I da alle de Bier fra?" spurgte Peer noget urolig.

„Fra Ellen Karrebæks Bigaard," forklarede Ole. „Vi gjorde Staderne i Stand her i Køkkenet og kørte dem saa ud paa Broen."

„Aa, Ole! Ole! Hvad har I dog gjort!“ udbrød Peer med ynkelig Stemme. „Alt, hvad jeg ejer, havde jeg gemt i den ene — den tog I da ikke med, Ole?“

„Naa, saa det var dine Specier, der sprang?“ spurgte Ole. „Og jeg, som var saa bange for, at det var Kristen Karrebæks. Ja, det var et rigtigt pænt Offer paa Fædrelandets Alter af jer, Peer. Det gjorde en knusende Effekt; for mens Englænderne laa paa Bunden af Barkassen og ragede uklar over jeres Skillinger, fik vi Tid til at hive de andre Stader indenbords, og dem var der, pinedød, ingen Specier i. De var, hvad jeg saadan vilde kalde, ganske neutrale.“

„Men, hvor Pokker hittede du paa det med Bierne, Ole?“ spurgte Kaptajn Hummel.

„Jo, det skal jeg fortælle Kaptajnen ganske grangiveligt,“ sagde Ole. „Se, det var nu i Gaar Morges, at jeg vilde synge den sidste Krigsvise, da stak Peer Mogensen en Næse ud ad Vinduet med en saadan Koleratur, at jeg kom til at tænke paa, at hvis jeg kunde skaffe Englænderne saadan en, saa maatte de vist vende den hjemefter. Se, derfor drikker jeg Peer Mogensens Skaal; for han er og bliver dog Militsraad hernede, og noget skal han da ha' for Pengene.“

En skraldende Latter fulgte paa Ole Krumbéns Ord, og under denne forduftede Peer Mogensen. Han havde faaet nok — og det samme fik Engelskmanden ved Gaabense.

Da Flaget faldt.

I Guld og glødende Purpur sank Solen dybt i Vest, langt ude over det uendelige Hav, hvor Øjet ikke mødte nogen Kyst, og Øret ingen anden Lyd end lange, taktfaste Dønninger, som dovent rullede ind over Trankebars sandede Kyst.

Dagen havde været brændende hed, Luften havde glødet som Ild; men nu strøg fra Havet den friske Aftenbrise ind over Land og kaldte de brune Hinduer frem af deres Hytter, de hvide Europæere ud paa deres Verandaer eller op under Solsejlet paa Husenes flade Tage. Kun faa vovede sig videre, og derfor laa den lange, grønne Kyst, som yderst flød ud i hvide, bølgende Sandtæpper, øde og forladt.

Tæt neden for Fortets yderste Bastion var der mellem Bambusstænger spændt et spraglet Solsejl, der med sine hvide og røde Striber mindede om en kinesisk Parasol. En Hængekøje af Bast svingedes langsomt frem og tilbage af en slank, alvorlig Hindu i snehvid Dragt, med højrødt Vaabenbælte. Gemt i Køjen laa en ung Mand i dansk Søofficersuniform, dampende med Velbehag af Hukaens lange Rør, der som en Slange ringlede sig hen over det Tigerskind, hvorpaa Hukaens sølvbeslagne Vandbeholder og Glødeskaalen hvilede.

Den unge Sømand syntes at nyde sin Pibe med stort Velbehag; thi han strakte sig magelig i det elastiske Net og sendte den ene blaalige Røgsky efter den anden ud i Aftenvinden, der førte dem bort som bristende Ringe. En flygtig Iagttager vilde have troet, at han ganske overgav sig til Tropernes dolce far niente; men havde man kunnet læse hans Tanker, da var man kommet langt tilbage i Tid og Rum, vidt frem i Alvor og Energi. De fo'r med Rigsadmiral Ove Gjedde paa Kristian den Fjerdes Skibe til Ceylons Bjerge, hvor engang det danske Flag havde vajet, og derfra til Indiens lave Kyst, hvor Dannebroge endnu bredte sin røde Korsdug ud mod den mørkeblaa Aftenhimmel.

Hans Blik søgte denne Himmel og dette Flag. Hvor tegnede det sig dog let og luftigt deroppe paa Fortets smækre Flagstang! Hvor smældede det ikke frit og stolt, som om det aldrig skulde falde!

Som det halve af en ildrød Maane sank Solen dybt i Vest. Dens sidste Lysskær fo'r i et mægtigt Straalebundt op mod Himlen, og i denne glødende Belysning blev Flagets Dug dobbelt rød, dets hvide Kors tidobbelt skinnende. Han stirrede op imod det, og hans forhen sorgløse Træk gik over i dyb Alvor.

„Hvorfor sørger du, Herre? — Hvorfor bliver dit Ansigt mørkt?" spurgte den slanke Hindu og saa' bekymret paa ham.

„Ak, Samanta Tschandra," svarede den unge Sømand, „det forstaar du ikke, og det vilde kun nytte lidet at forklare dig det."

„Jeg fatter godt min Herres Tanker, naar blot han vil lade dem flyve som Ord," svarede Hinduen med urokkelig Alvor.

„Nu vel, Samanta, jeg er bedrøvet, og jeg skal sige dig hvorfor. Det Flag, som vajer hist oppe, har vajet der i over to Hundrede Aar. Den Konge, som lod det hejse, var en af Danmarks bedste, og

den Sømand, der førte det hertil fra fjerne Kyster, var af min Slægt — jeg bærer endnu hans Navn. Hans Konge havde store Planer. Langs hele Indiens rige Kyster skulde Dannebrog vaje, og hvad vi hjemme havde tabt i blodige, unyttige Kampe, det skulde vindes tilbage her."

„Og hvorfor skete det ikke?" spurgte Samanta og fæstede sine melankolske Øjne paa Flaget.

„Hvorfor? — Fordi vi Danske aldrig kan blive enige om noget. Ser du, Samanta, de store Rajaher, som skulde have hjulpet Kongen, forraadte ham og Landet. De rige Købmænd, hvis forfaldne Paladser du ser deroppe, tænkte kun paa Guld, men ikke paa Hæder. Og da Guldet fra Indien flød som Sandet her ved Kysten, da kom Briterne, brændte vor By, tog vore Skibe, delte vort Rige og bragte Armod over, hvad vi beholdt. Og til de samme Briter sælger vi i Morgen den sidste danske Fodsbred af indisk Land. I Morgen falder Flaget for sidste Gang — derfor er jeg bedrøvet; men det kan du ikke forstaa, Samanta Tschandra."

Hinduen vilde svare; men i det samme sank den sidste blodigrøde Rand af Solskiven ned under Havet, og han bøjede sig imod den, med Hænderne korslagte over Brystet. Ud fra Fortets Ringmur fo'r en lysende Flamme, et Kanonskud forkyndte, at Dagen var endt, og medens den hvide Krudtdamp hvirvledes ind over Fortet, sprang den unge Søofficer hurtigt ud af Hængekøjen, rettede sig militærisk, og førte Haanden til Huen med Blikket fæstet mod Flaget.

I samme Øjeblik sank det langsomt. — Retrætens Hornsignal sendte sine Malmtoner ud over den tavse Strand.

„Hvorfor hilser du saaledes, Herre? Er det Flag din Dewa?" spurgte Hinduen.

„Nej, Samanta, det er ikke min Gud; men det

Flag er mit Land, mit Folk og dets Minder. I Hinduer har ikke noget saadant; men Flaget er for os, hvad Solen er for eder."

„Meget rigtig, Herre! Jeg forstaar fuldt vel eders Tanker," svarede Samanta Tschandra.

Den unge Sømand stod et Øjeblik tavs, saa kastede han sig med et pludseligt Spring atter i Køjen og sagde med brat Overgang: „Tænd min Huka, Samanta! Nu taler vi ikke mere om det."

Hinduen bøjede sig ned og lagde en Glød i Hukaen med den Tang, der laa tværs over Glødeskaalen. Saa svingede han atter Køjen frem og tilbage i ærbødig Tavshed — hans Herre vilde det jo saa.

Den luerøde Straaleglorie, hvormed Solen havde farvet den vestlige Himmel, gik over, først i Guld, saa i matte kobberrøde Tinter, der ligesom opsugedes af Havet. Mørket kom, hurtigt vældende, som bares det ind mod Land af de lange, mægtige Dønninger, der steg og sank i rytmisk Takt; men alt, som Mørket faldt, skiftede disse lange Bølger paa en vidunderlig Maade Farve og Form. Det var som løb der lysende Luer hen over deres Skumkamme, som brød der Flammer igennem dybere nede, snart svovlblaa, snart tindrende i røde Lyn, der, hist enkelte, her i hele Bundter gennemglødede Vandet, for som skinnende Raketter at kastes i Land og slukkes i Sandet. Maanen kom frem. Dens halve, sølvbelyste Flade laa som et Agern i sin mørke Skal, og i dens hvide Skær tonede Fortet mere højt, Havet mere uendeligt, og Bølgernes hvide Kamme fik et vidunderligt Dobbeltlys af Maaneglansen foroven og Fosforfunkernes urolige Flimren, der øgedes af Brisen fra Havet.

Men Gjedde gav ikke Agt derpaa. Fra Barn havde han været vant til disse tropiske Nætter, og Bølgernes Tindren, Maanens Straaler, de store Aften-

sværmeres tavse Leg omkring Solsejlet gled ham ubemærkede forbi. Han syntes at glide dybere og dybere ind i sine Drømme; men pludselig kastede han Hukaens Sølvspids heftig fra sig, rejste sig op og sagde: „Saa tal dog, Samanta, tal! Hvorfor siger du ikke noget?“

„Ak, Herre,“ svarede Hinduen, „hvad skal jeg sige?“

„Ligegyldig hvad — blot noget! Er der intet nyt fra Torvet? Tal blot, Samanta! Sig, hvad du vil.“

Hinduens Øjne funklede. Han gjorde et Spring hen imod den unge Officer og sagde med dæmpet Stemme: „O, Herre! Der er nyt, meget nyt. Mændene fra Tillali vil ikke være Engelskmænd. Ingen dansk Trankebarmand vil være det. O, Herre, vil du laane min Fader Øre? Mændene i Porejar er ikke glade. Deres Kvinder græder, deres Børn er tavse, og Engelskmandens Bomuldsklud vil blive flænget af dem, naar Korsflaget synker.“

„Raser du, Samanta?“ raabte Gjedde og var i ét Spring ude af Køjen. „Vil I gøre Oprør? — Gaa! Hent din Fader! Hent Mændene fra Tillali, fra Porejar og de ældste Hindumænd fra Byen. Lad dem komme herned. Jeg maa tale med dem straks — skynd dig!“

Samanta stirrede forbavset paa sin Herre. Der gik en dyb Skygge af Sorg over hans Ansigt, et Udtryk af oprigtig Kummer. Men han tav og gik.

Den unge Officer stod et Øjeblik som forstenet og stirrede efter ham. Saa strøg han sig over Panden og mumlede: „Hvad er det? Denne Flok af Børn! — Nej, det er umuligt! Det maa ikke ske! — Lad dem sørge; men lad dem leve!“

Hans Øjne vedblev at følge Samanta, hvis hvide Skikkelse nu tabte sig i en af de mørke, trange Gyder. Saa fløj hans Blik mod Fortet, hvis blanke Kanoner skinnede i Maaneglansen, og hvor det ene

Lys tindrede efter det andet. Der syntes at være et usædvanligt Liv deroppe. Højrøstede Stemmer, overgiven Latter blandede sig med Klang af Guitar og Mandolin. Brogede Lygter hejsedes op under det hvide Telt paa Flagbatteriet. Mørke Hinduer med hvide Turbaner bar flammende Puncheboller ud. Folkene deroppe flokkedes om Bordene, og snart klang det i Kor ud over den stille Strand:

Jeg lever rolig og munter her,
Saa lunt i Jordklodens anden Ende;
Min Flaske halv kun uddrukken er,
Og nyssens lod jeg min Pibe tænde;
Og naar jeg drikker og naar jeg smøger,
Jeg kæk med Skæbnens Orkaner spøger:
Ski — ol — ski — dol!

„De sørger ikke," mumlede den unge Sømand. „De har ingen Tanker!" —

Og som Svar lød det fra Flagbatteriet:

»Nej, hvorfor skulde jeg plage mig
Med sorte Griller og mørke Tanker?
Vor Verden er, som man ta'er den sig;
Jeg Roser mellem dens Torne sanker — —

Mere hørte han ikke. Bag ved ham klang en vild, sønderreven Melodi — den Sørgesang, hvormed Hinduerne følger deres døde til Baalet.

Han vendte sig om. I en stor Kreds stod Mændene fra Tillali og Porejar sammen med de ældste Hindumænd fra Trankebar By. Maanen lyste over deres furede, bekymrede Aasyn, skinnede hen over disse Bronzestatuer, der langsomt bøjede sig mod Jorden med magre, korslagte Arme.

Musikken tav, og den ældste af Mændene, en graanet Hindu med rød og hvid Turban traadte frem og rakte Gjedde en lille Lotusblomst i drevet Guld.

Derpaa bøjede han sig dybt og sagde: „Herre fra det store Skib! Vi er komne til dig, fordi vi har kendt dig fra du red paa vore Arme til du fo'r over Havet til det hvide Land. Dit Hjerte banker med vort. Du forstaar vor Tale, vore Tanker er dine, og du vil bringe dem til den rette Rajah; thi han paa Fortet forstaar os ikke. Hvorfor vil vor Rajah sælge os som Kvæg? — Betaler vi ham ikke Skat nok, vil vi give mere, men sælge os, maa han ikke. Han gør Synd derved — Synd mod os og Synd mod sig selv; thi det er ham ikke værdigt. Da vi hørte hans Tromme forkynde, at han vilde sælge os, græd alle danske Trankebarmænd, og vore Kvinder blev tavse. Der var Graad i hver Bungalo, Taarer i hvert Barns Øje, og vi græd meget, meget Vand. Vi vil ikke blive engelske Trankebarmænd og bankes med Stokke. Vi vil kun se det røde Flag med det hvide Kors, og naar de i Morgen hejser Katunstjernen paa Dansborg Fort, river vi den ned og jager den engelske Rajah tilbage til den Bungalo, hvor han hører hjemme."

Gjedde havde med stigende Forbavselse hørt paa Hinduens Tale. Han vidste vel, at der trindt om i Kolonien herskede stor Uvilje mod Briterne, men at den kunde stige til ligefrem Oprør, havde han ikke tænkt sig. Hinduens Ord, denne trofaste Hengivenhed for en Nation, som de nu i over to Hundrede Aar havde været knyttede til, rørte ham dybt.

Han bøjede sig for ham, med Armene over Kors og svarede: „Gamle Sandri, hæderlige Olding, og I Mænd fra Trankebar, Tillali og Porejar! Jeg har hørt eders Tanker, og mit Hjerte græder med eders. Men hvad mit Lands Konge har besluttet i sit Raad, staar saa fast som var det bestemt af Brahma selv — intet er i Stand til at forandre det. Gaa hjem, og hold eder rolige, hver i sin Hytte; thi I er i Færd med at begaa en stor Daarskab. Kan Myggen

sparke til Elefantens Fod, og kan Skyen befale Vinden, som jager den? Gaa hjem og hold eder rolige der, thi ellers vil det store Skib vende sine Kanoner mod Land, de engelske Sepoyer drager deres Sværd, og der vil ikke blive Liv, men kun Lig tilbage i eders Hytter. Jeg har talt, og beder Bråhma være med eder."

De mørke Hinduer stod et Øjeblik tavse. Saa bøjede de sig alle dybt mod Jorden, og idet de rejste sig, brød Klagesangen vild og skærende frem som et Kor om Baalets Flammer. Paa et Tegn af Sandri hilste de til Afsked, og over det hvide Sand drog de mørke Skikkelser atter tilbage til Byen under disse Toner, som Gjedde kendte saa godt — Sorgens og Fortvivlelsens Melodi. Men oppe fra Flagbatteriet lød Puncheglassenes Klinken, og et mægtigt Kor brølede ud i den stille Nat:

Saa tilkommer mig med Rette
Et fortræfligt Monument,
Som man over mig skal sætte,
Thi jeg har det vel fortjent;
Med den Gravskrift ovenover,
Som skal sættes paa Latin:
»Under denne Tønde sover,
Et forfyldt, fordrukkent Svin!«

Den unge Løjtnant saa' med et Udtryk af dyb Foragt op mod Fortet. Saa vendte han sig mod sin mørke Tjener og sagde: „Ja, Samanta! Den Gravskrift passer. Mine kære Landsmænd er nogle store Bæster."

„Ak, Herre, det maa I ikke sige. Ingen maa kaste Skarn paa det Folk, hvortil han hører, og de Danske har altid været gode mod os fattige Hinduer."

Gjedde fik Taarer i Øjnene. Med et rask Tag løsnede han sin Dolk, rakte Hinduen den og sagde: „Tag den, Samanta! Jeg behøver den ikke mere — dine Landsmænd vil se Flaget falde i Fred."

„O, Tak, Herre!“ raabte Samanta og greb knælende den Dolk, hvorpaa det danske Vaaben funklede. „Større Gave kunde du ikke give mig!“

Den næste Dag strømmede alle, unge og gamle, Mænd, Kvinder og Børn fra de snævre, smudsige Gyder op under Fortets hvide Mure. Fra Flagbatteriet vajede Dannebroge lyst og let, smældede med sine spidse Flige i den friske Brise, som det nu havde gjort i over to Hundrede Aar.

Men nede i Fortets Gaard var der Alvor i hvert Træk. Urokkelige stod de trankebarske Sepoyer i deres røde Trøjer langs Fortets hvide Mur. Med deres danske Borger-Chakoter og indiske Tøfler dannede de en grel Modsætning til de lette, engelske Marinesoldater, som stod i Linie over for dem.

Fortets store Portfløje aabnede sig. De to Guvernører traadte frem mellem Rækkerne. Geværerne præsenteredes, Ratifikationen oplæstes, og idet den danske Guvernør overrakte den engelske Fortets Nøgler, klang Tonerne af „Kong Kristian stod ved højen Mast“ ud over Forsamlingen. Da den sidste Genlyd kastedes tilbage fra Fortets Mure, faldt et Skud — saa et til, og under Salutten firedes Flaget langsomt ned, ombølget af hvide Krudttaager — ikke Kampens, ikke Sejrens!

Uden for Fortet lød Klagesangen. Den tonede uhyggelig højt; blev vildere og vildere. Da vinkede den engelske Guvernør. En Trommehvirvel buldrede løs. Marinesoldaterne trak op paa Flagbatteriet, Kanonerne tordnede paa ny, Krudtrøgen hvirvlede i Vejret, og medens Geværerne rystede i de gamle

Sepoyers Hænder, fløj Britannias mangefarvede Handelsflag til Vejrs.

Handelen var sluttet — Trankebar solgt!

Sent paa Aftenen sad den danske Guvernør alene paa sin Veranda og stirrede ud mod Skibene, som havde travlt med at tage de sidste Kasser og Kister om Bord. Bordet foran ham flød med Dokumenter og Protokoller, og paa en af disse laa et Sølvkors i Dannebroges rødhvide Baand. Hans Blik faldt paa det — det havde han rent glemt.

Han ringede, og Samanta Tschandra traadte ind. Han bøjede sig dybt, idet Guvernøren rejste sig og gik hen imod ham.

„Se der! Min Konge har givet mig dette Hæderstegn og befalet mig at give det til den Mand, der har tjent os troest. Denne Mand er du, Samanta Tschandra!"

Hinduen bøjede sig endnu dybere; men idet han rejste sig, gjorde han en afværgende Bevægelse. Han saa' ligefrem forskrækket ud.

„Hvad skal det sige?" spurgte Guvernøren barsk.

„Ak, Herre! Jeg tør ikke bære det. Brahma vil vredes paa mig," svarede Samanta ydmyg.

„Ja, jeg tænkte det jo nok! Men i Danmark har man ikke tænkt derpaa. — Naa, det var jo kedeligt. — Er der ellers noget, du ønsker dig, Samanta, saa tal!"

„Tør jeg tale frit, Herre?" spurgte Hinduen med tindrende Øjne.

„Ja vist tør du saa; men skynd dig lidt — jeg har meget travlt i Aften."

„Ak, Herre, jeg véd ikke, hvorledes jeg skal bede.

Jeg tør næppe tænke det — endnu mindre sige det højt," stammede Samanta.

„Saa hvisk mig det, for Pokker! Men lad det faa en Ende med disse mange naragtige Omsvøb. Naa — hvad vil du? Ud med Sproget!"

Samanta lagde sine Læber til Guvernørens Øre og hviskede noget med et Udtryk som et Barn, der venter at faa nej.

Næppe havde Guvernøren hørt de første Ord, før han heftigt udbrød: „Men er du pinegal, Samanta! Hvor tør du bede om det? Det er jo ikke mit!"

„Ak Herre," svarede Hinduen og foldede Hænderne. „Giv mig det — nu bryder jo ingen sig mere derom!"

Guvernøren stod et Øjeblik tvivlraadig; men da han saa' Hinduens mørke, bedende Øjne hvile paa sig med et næsten fortvivlet Udtryk, sagde han: „Hør mig, Samanta! Hvad du her har sagt, har jeg ikke hørt. — Jeg har glemt det — forstaar du? Jeg giver dig det ikke, fordi jeg ikke kan; men skulde det blive borte — forsvinde — — naa, saa skal jeg ikke spørge derom, og naar jeg ikke spørger, spørger ingen."

„Tak, o Herre! Det er mere end mit Liv, aldrig skal det vige fra mig," jublede Samanta og var i ét Spring ude af Verandaen.

„Løjerlige Børn, disse Hinduer?" mumlede Guvernøren. „Gud maa vide, hvad han vil med det?"

Da Skibene den næste Morgen lettede, var Stranden sort af Hindumænd og Kvinder, som vilde sige de Danske det sidste Farvel. Langt ude i Brændingen stod paa en fremragende Sten en høj, slank Hindu og viftede med sin hvide Turban, som han havde rullet op som et Slør. Det var Samanta Tschandra. Gjedde saa' ham, viftede igen og tænkte, at det var for sidste Gang.

Saa gik Aarene — mange Aar — henved tredive. Den unge Løjtnant var nu Kommandør, Trankebar-Livet en Række Minder, og Samanta Tschandra en halv forglemt Skygge i disse, en Skygge, som Kommandøren ikke tænkte paa, da Fregatten „Dannebrog" løb ind paa Singapurs Red, hilset af Kanonskud og omsværmet af de indfødtes Baade.

Der var en Raaben og Skrigen, en Trængsel og et Mylder nede ved Havnen, som næsten forhindrede Kommandørens Palankin i at komme frem, da han opad Formiddagen havde ladet sig ro i Land for at hilse paa den danske Konsul. Oppe i den store Handelsgade, hvor de hvide, paladslignende Købmandshuse laa, blev Trængselen næsten værre. Palankinen standsedes hvert Øjeblik, og utaalmodig sprang Kommandøren ud, for at fortsætte Vejen til Fods.

Men dette var, om muligt, endnu vanskeligere. Karrer, forspændte med Okser, Vogne med Æsler, Lastdragere og Kulier tumledes mellem hverandre, og tvang ham ind i en bred Sidegade, hvor de grønne, af slanke Søjler baarne Verandaer omsluttedes af prægtige Haver med duftende Blomster. Det var de rige, indiske Købmænds Handelskvarter, han var kommet ind i.

Kommandøren fulgte en af de lange, skyggefulde Alleer af Hibiscus og Mangotræer, og standsede ved en forgyldt Gitterport for at orientere sig.

Da rørte en ved hans Arm. Han vendte sig om, og foran ham stod en høj, mørk Hindu i sin hvide Musselins Kaftan og med et Skæg, der næsten naaede til Bæltet. Paa Hovedet bar han en hvid og rød Silketurban med ivævede Guldblomster.

„Kender du mig?" spurgte han med blid Stemme.

„Nej," svarede Kommandøren forundret. „Jeg kender eder ikke."

„Saa er din Hukommelse kort, som den danske

Sommer," sagde Hinduen med et sørgmodigt Smil, „og koldt er dit „Eder" mod mit „Du."

„Men hvem er du da?" spurgte Kommandøren forvirret, medens han i Tankerne gennemløb alle de Navne, han kendte fra sine indiske Ture.

„Vil du vide det, saa vær min Gæst til Solen synker. Et Navn er kun en Klang. Det er din Erindring, jeg vil vække, saa siger du Navnet selv."

Han skred langsomt foran sin Gæst, som fuld af Forbavselse fulgte efter. En skyggefuld Løvgang gennem en af tropiske Pragtblomster opfyldt Have førte op til en kølig Marmorveranda, hvor et Springvand plaskede i en mægtig Kumme af kostbar Porfyr. To sorte Tjenere kom ud, gjorde deres Salam i dybe Bøjninger, børstede Støvet af Kommandørens Fødder, og førte ham gennem en Række af Værelser, hvor persiske Tæpper, indiske Musseliner og kinesisk Silke dannede Baggrunden for Opsatser af Ceylons sølvindlagte Sandeltræ, der bar indiske Vaaben og gyldne Gudebilleder fra Bangkoks Pagoder.

„Kender du mig nu?" spurgte Hinduen atter.

„Nej," svarede Kommandøren. „Jeg véd ikke, hvem du er, men sig mig det. Uvisheden er mig pinlig. Sig det, eller jeg forlader dit Hus."

„Du skal sige det," sagde Hinduen rolig. „Her kender du mig ikke, men følg med, saa vil du kende mig."

De gik atter gennem en Række pragtfulde Sale. Den sidste endte med et ganske simpelt Forhæng af Bambus-Trevler. Hinduen slog det til Side, og de traadte ind i et lavt, firkantet Rum. En forslidt Bastkøje hang i et Par rustne Jærnkroge under Loftet. Væggene var af halvmugne Rør. Over en Træstol hang en Kulsæk og et Par snavsede Lastdragerseler, paa en Skibskiste laa en Dolk, hvis Skede omhyggelig var svøbt i et Stykke gammelt

Faareskind, og paa en Krog ved Døren skinnede et rødt Skuldergehæng, indvirket med Sølv.

„Kender du den?“ spurgte Hinduen, og drog Dolken ud af sit Hylster.

„Samanta Tschandra! Nej, lever du endnu?“ raabte Kommandøren. „Men, i Alverden, hvorledes er du kommen her?“

„Brahma har ført mig ad underlige Veje,“ svarede Samanta. — „Her staar vi ved Vandringens Begyndelse.“

„Din Hytte fra Trankebar? Men hvorfor har du ladet alt dette indrette saaledes?“

„Fordi Rigdom avler Overmod; Overmod Hovmod, og Hovmod et haardt Hjerte. Alle i Singapur véd, at jeg har losset Kul ved Havnen som Kuli, da jeg kom hertil, og alle véd, at jeg nu holder Handelen paa Siam i min Haand. Men stundom husker jeg selv kun det sidste, og derfor er dette indrettet saaledes. Her bliver mit Hjerte blødt for Brahma, og jeg er bedre, naar jeg gaar ud, end da jeg traadte ind.“

„Men hvorfor forlod du Trankebar, som du elskede saa højt?“ spurgte Kommandøren.

„Kom og se,“ svarede Samanta, „og du vil forstaa mig.“

Atter vandrede de tilbage gennem den samme Række Pragtværelser, indtil de standsede foran en massiv Dør, hvis kunstigt forarbejdede Laas bragte Kommandøren paa den Tanke, at de stod ved Indgangen til den rige Købmands Skatkammer. Samanta tog en Nøgle frem af sin Kaftan, aabnede den svære Dør og sagde: „Aldrig har nogens Haand, uden min, rørt ved denne Laas; men du skal se, hvad den gemmer. Selv mine Venner véd det ikke.“

I et højt hvælvet Rum, betrukket med farverige Musseliner, stod en rigt udskaaret Kiste under en indisk Baldakin. Samanta aabnede Laasen med en

Nøgle, som han bar paa sit Bryst, og idet han løftede det tunge Laag i Vejret, sagde han: „Her ser du, hvad der drev mig bort fra Hytten til Singapurs Paladser.“

„Dannebroge!“ raabte Kommandøren forbavset, idet han prøvende løftede Fligen af et Orlogs-Splitflag i Vejret.

„Ja, Dannebroge! Det gamle, smukke Flag, som alle Trankebars Mænd og Kvinder græd over, da det faldt. Thi vid, Commodore, — dette er Flaget fra Dansborg Fort. Jeg strøg det den sidste Aften; jeg tog det — og jeg har maattet lide meget derfor.“

„Brave Samanta!“ udbrød Kommandøren og knugede hans Haand. „Gid alle mine Landsmænd tænkte som du!“

„De sagde, jeg havde stjaalet det,“ vedblev Samanta med lav Stemme; „men det er ikke sandt — jeg stjal det ikke! Jeg tog det, fordi Guvernøren sagde, at ingen vilde spørge derom. Men Englænderne spurgte. De vilde have det — hænge det op i Fortets Arsenal. O nej, Commodore, de fik det ikke! De kastede mig i Fængsel, de piskede mig — men de fik det ikke! Jeg flygtede med det; jeg kom til Singapur med det; jeg havde det i min Hytte, da jeg som Kuli lossede Kul i Havnen, og nu skal det ligge der, til den Dag kommer, da det atter kan hejses for alle Trankebarmænd, som elsker Danmark.“

„Ak, Samanta,“ svarede Kommandøren, „den Dag vil du aldrig se. Danmark er blevet meget mindre, siden Flaget faldt fra Dansborg paa Trankebars Strand.“

„Nu vel,“ svarede Samanta bedrøvet, „saa skal mit Legeme hylles deri, naar jeg bæres paa Baalet. Hvad jeg har elsket højest i Livet, skal i Døden følge mig til Brahma og hans evige Stjerner!“

Den sælsomme Gæst

(Et Jule-Eventyr).

Der laa en kold og klar Decemberaftens Aande hen over det frosne Landskab.

Under de lange, kuppelformede Banker, hvis brune Lyng havde taget sig et Stænk med Sneens Pudderkvast, laa Aaen, stivfrossen og blank som et venetiansk Rokoko-Spejl, snoet i uregelmæssige Bugter og Vindinger. En tæt Bræmme af brune Rør kransede dens Bredder, hvor Fladisen havde skruet sig op som Dynger af sprængte Ruder, og i Sivene hang Rørsangernes lette Reder, stoppede med Sneens Edderdun, ventende paa Vaarens Vind og Vaarens Varme for atter at gynge de muntre Musikanter fra Syd.

Men det var der længe til — thi det var Juleaften!

Øde og bar, i tavs Ensomhed laa den frosne Aa og de oversvømmede, rimhvide Enge. Kun under Vandmøllerens Sluse hørte man Vandet sive med en sukkende Lyd, og højt oppe, tegnede skarpt mod Vinterhimlens graa, trak en Flok sorte Krager skrigende af Sted mod Randbøl Kirke, hvis kamgavlede Taarn alt havde aabnet sine Glamluger, saa at man øjnede den store Kirkeklokke, Egnens Stolt-

hed, som en kronet, metalgrøn Bronzehjælm, parat til at slaa Visiret op, og raabe ud i Natten med sin Malmtunge: „Døden er død! Frelseren lever!“

Langt ude i Rummet, hvor Aaen næsten videde sig ud til en Sø, kom en enlig Skikkelse til Syne. Den laadne Hue sad tæt ned i Panden, det tykke, lyse Skæg var pudret hvidt af Rim, den hjemmesyede Vadmels Frakke var knappet tæt, og under de langskaftede Støvler, hvori de graa Benklæder var stukne ned, glimtede et Par hjemmegjorte Landsbyskøjter, hvis brede Jærn satte dybe Furer i den jomfruelige Is. Med begge de tætknyttede Hænder holdt han fast om et forsvarligt Egespir, og alt som han løb, under stedse voksende Hurtighed, søgte hans Blik den store Kirkeklokke i Taarnet med et spændt, anstrengt Udtryk, som viste, at han og Klokken maatte have noget med hinanden at gøre, at de var et Par gamle Venner, der ikke længere kunde undvære hinanden.

Og det kunde de heller ikke; thi han, der løb saa Sveden i stivfrosne Perler glimtede i hans Skæg, var Rasmus Ringer, velkendt i Landsbyen som den, der nu i tyve Aar havde svunget Rebet, naar Kirkeklokken med sin Malmrøst kaldte Barnet til Daaben, Oldingen til Graven, Ungkarl og Pige til Brylluppets festlige Glæde.

Altid havde Klokken i taktfaste Svingninger runget under det vældige Ryk af hans jærnstærke Arme. Skulde den nu, en Juleaften, miste sit Mæle? — Skulde den hænge tvær og tavs, naar den ny Præst første Gang samlede Menigheden om sig paa Aarets festligste Aften? — Skulde det spørges, at Randbøl Klokke, der ellers hørtes vidt over Heden, havde faaet Forfald?

Nej! — Vel havde han været i lovligt Ærinde. Vel havde han lydt sin døende Moders Røst og siddet taareblændet ved hendes fattige Seng; men

komme for sent til Tjenesten? — Nej, det skulde ingen sige ham paa, og han knugede de stærke Næver fastere om Egespiret, Skøjterne skar Isen, saa den i Snedun føg bort under hans Fødder.

Bag ham, langt ude i Vest, sank Solen, kold, frossen og bleg, langsomt ned mod Hedens Rand. Den dannede ingen Aftenrøde; ingen røde Luer blussede, som ellers, paa Kirkens smaa, blyindfattede Ruder. I kold, klar Glans lyste Kirken deroppe fra Randbøl Banke, og under den laa Landsbyen, lunt og blødt, en Række Sneduns Fuglereder, vogtede af Kæmpen paa Banken.

Nu gik Solen ned! En frysende, kold, hastig tiltagende Skumring fulgte efter. Den store Klokke, der før havde skinnet malakitgrønlig i Solstraalens skarpe Belysning, blev nu blygraa. Dens Omrids flød mere og mere sammen med Aftenhimlens blygraa, fremvæltende Sneskyer. Det var, som tabte den først sin Krone, derpaa sin Form — snart efter kunde Rasmus ikke engang se, om Glamlugerne var aabne eller ej.

Og med Aftentaagen kom en klam, frossen Fornemmelse over ham. Vilde hans gamle Moder leve? — Vilde han faa Afsked, hvis han kom for silde? — Han havde jo fire Børn! — Og atter rasede Skøjtejærnene mod Isen, atter føg den i hvide, løstskaarne Snedun bort under Skøjternes Blink — han hørte Vinden hvine forbi sig, fløjtende en skærende Melodi.

Hvem skulde ringe, hvis han ikke kom?

Smeden? — Aa, nej, han var jo Socialist, og troede mere paa Fanden end paa Vor Herre. Men hvis han ikke vilde? Hvad saa? Saa var der jo ingen, som havde Kræfter dertil, uden Slagteren; men han var saa fin, at hans Kone var Frue — det gik ikke?

Rasmus Ringer standsede et Øjeblik, tørrede Sve-

den af Panden med den laadne Vante, og spændte den ene Skøjterem, som Farten havde slappet.

Nu var det næsten mørkt. Randbøl Kirke tonede svagt i graalig Dis, og Aaens Rør syntes en fløjlsgul Bræmme om et stivfrossent Liglagen. Rasmus Ringer begyndte at fryse, han satte atter i med ilende Fart.

Da syntes han, at han hørte det sukke langt borte, langt bag sig. Et dybt, stønnende Suk.

Han vendte Hovedet, men saa' intet.

Da klang atter det samme hule, stønnende Suk, som naar Isen knuges i Frostnattens Favn, og nu hørte han Klang langt borte, Klang af Skøjters rappe Jærn, som i taktfaste, staalhærdede Slag skar Aaens frosne Flade i rasende Fart.

„Hvem løber mon paa denne Tid her?" mumlede Rasmus Ringer og tog Egespiret til Slag i højre Haand. „Jeg maatte jo have set ham for længe siden. — Hvem dér?"

Raabet gjaldt en stor, en vældig Skikkelse, der ligesom en Sky kom rullende frem gennem Skumringen.

En sælsom Skikkelse, som var den født af Vindernattens Mulm og Aaens frosne Taage, uden bestemte Former, uden faste Omrids, flydende sammen med Mørket, og dog skelnende sig ud fra det ved en mat Glans, lig graalighvidt Atlask, slængt over nattesort Fløjl. Den side Kappe skjulte alle Legemets Former og flød bagtil ud i bølgende Slør. Op over Hovedet drog den sig som Graamunkens Hætte, dølgende Ansigtet, og kun givende Rum for et Par store, tomme Øjehuler, bag hvilke intet Blik lyste. Slængt over venstre Skulder laa en gammel og rusten Le, skarpslidt ved idelig Hvæssen i Tidernes Løb.

Rasmus Ringer standsede med et Ryk.

Der gik en knugende Kulde ud fra denne Skik-

kelse, som var den et af Atlanterhavets Isbjerge, og denne Kulde trængte ind til Marv og Ben.

Rasmus Ringer syntes, at hans Blod blev til Is.

„Hvem er du?“ skreg han i Rædsel, og veg til Side for Skikkelsen, der truede med at løbe ham over Ende.

„Opløseren!“ svarede Kæmpen med klangløs Røst. „Jeg kommer fra din Moder.“

„Hvad vil du?“ stønnede Rasmus, og veg ind under Rørenes Bræmme.

„Hjælpe dig med Randbøl Klokke. Du mægter næppe at naa den selv. Snart bliver det Nat.“

Rasmus Ringer løb endnu længere ind under Rørene; men Skikkelsen strakte Armene ud, rakte Leen imod ham og sagde: „Hold den, mens jeg binder mine Skøjter!“

Rasmus strakte afværgende Haanden ud, og Skikkelsen kastede Leen over i den.

Vel var Rasmus en stærk Mand; men denne Le var ham dog for tung. Den faldt i hans Haand som et Bjerg af Bly; forgæves stræbte han at holde igen. Det var som lammedes hver Muskel i hans Arm, som sugede Isen dette Vaaben til sig med ubøjelig Styrke.

Han slap den med et Skrig. Leen svingede over mod den knælende Kæmpe. Dens skarpe Blad huggede klingrende i Isen — det lød, som gik der et Dødssuk hen over Fladen.

I samme Øjeblik brast alt. I høje Sprøjt slog Vandet sammen om Rasmus Ringers Hoved, og da han atter dukkede op, saa' han Taagekæmpen glide frem over de løste Vande, der stivnede til Is, hvor han fo'r frem.

„Frels mig!“ skreg han og greb fat i Rørenes frosne Stappe.

„Frels dig selv!“ klang det hult over Vandet.

-Jeg frelser ingen — men over din Grav skal jeg ringe!-

Og medens Rasmus kæmpede Dødsangestens Kamp, medens han skar sig paa Flager af bristende Is, rev sig paa troløse, vigende Rør, saa' han den sælsomme Skikkelse glide fremad, lig en Taage, til den tabte sig i Mørket.

I det samme stødte hans ene Skøjte haardt mod noget i Bunden.

Det var en Sten.

Rasmus rejste sig paa den ene Fod, satte af mod Stenen med et vældigt Sæt, og naaede at faa Tag i Aaens frosne Brink. Han hævede sig op i Armene, kastede sig med Brystet ind over Land — saa kunde han ikke mere. Alt blev mørkt, alt blev stille omkring ham.

I Præstegaardens lave Dagligstue var der endnu ikke tændt Lys. Matte Reflekser fra Vintersneen i Gaarden kæmpede med en svag Lysstribe fra den aabne Dør til Havestuen, hvor den lille Præstefrue var i Færd med at pynte et Juletræ til Sognets fattige ved Skæret af et enligt Lys. Op og ned ad Gulvet gik med urolige, nervøse Skridt den unge Præst, hvis luvglatte Kjole vidnede om, at han var ny i Kaldet. Han saa' hverken til sin blege, unge Hustru eller til Juletræet — hans Blik havde et indadvendt, aandsfraværende Udtryk, som var han helt borte i den Prædiken, han ret snart skulde holde.

„Hvorfor ringer de ikke, Arnold?" lød hans Hustrus Stemme inde fra Havestuen.

„Ringer? — Hvad siger du, Elise? Det har jo

ringet hele Tiden," svarede Præsten, som med et forstyrret Udtryk fo'r op af sine Betragtninger.

„Det maa være for dine Øren," lo den lille Præstekone. „Jeg har ikke hørt en Lyd, og Klokken er snart fire."

Præsten stirrede paa den gamle Bornholmer, et Arvegods fra hans Formand, og udbrød: „Ja, skam faa Katten, har du Ret! Klokken er næsten fire. Hvor bliver Rasmus Ringer dog af?"

Døren ud mod Køkkenet aabnede sig, og Jokum Gaardskarl kom listende ind paa Hosesokker. Han kom saa underlig lydløst, havde saadant et Jobs Udtryk i sit Ansigt, at det uvilkaarlig gav et Sæt i Præsten.

„Hvad er der i Vejen, Jokum?" spurgte han. „Du kyser jo Livet af os!"

„Ja, det maa vor Fa'er nok sige," mælede Jokum. „For lige nu var der Bud fra Morten Vandmøller, at de havde trukket Rasmus Ringer op af Aaen ved Slusen."

„Er han druknet?" udbrød Præsten.

„Næ, inte saadan rigtig; men han er svært blesseret af at ligge og jaske med Isbrokkerne i Aaen. Han kan ikke ringe denne Side Nyaar skulde jeg hilse og sige."

„Men hvem skal vi faa til det? Vi kan da ikke samles en hellig Juleaften uden at Klokken kalder til Kirke? — Kan du ikke ringe?"

„Næ, det kan jeg ikke, desformedelst hun er meget for svær, Randbøl Klokke er den knøveste Klokke, der findes. Dertil er jeg meget for lille."

„Er her da ikke en kraftig Mand i Sognet? Du talte jo noget om ham, Smeden fra Vængehusene?"

Jokums Ansigt antog et ubestemmeligt Udtryk, idet han sagde: „Han? — Jo han kunde magelig ringe baade til Aftensang og Fropræken med, om

han vilde. Men han gør'et inte — det tør jeg holde min Hue paa og det, som er under den."

„Hvorfor ikke?"

„Næ, for jeg skal sige vor Fa'er, som jo itte er ret kendt her paa Egnen, Kresten Smed er en rejtig Ateismus, og saadan en rører inte ved Kirkeklokker, mindst en Juleaften — næ, Mænd om han gør!"

„Hvad er han?"

„En Ateismus og Sjoselist," gentog Jokum med Eftertryk. „Det maa vor Fa'er da vide, hva' er!"

„Herre Gud, Elise," sagde Præsten og vendte sig mod den aabne Dør, „skal vi da lade vor første Højtidsaften begynde uden Juleklokkens Klang. Det synes mig et ondt Varsel!"

Den lille Præstekone gik lige hen til Jokum, tog ham bestemt ved Skjorteærmet og sagde: „Jokum! Husk paa, hvad Helligaften det er, og gaa saa ned til Smeden og sig ham fra min Mand, at han maa ringe, for vor Frelsers Skyld, selv om han ikke tror paa ham. Hvor bor Smeden — er det langt herfra?"

Jokums Ansigt fortrak sig til et bredt Grin.

„Langt herfra?" gentog han nølende. „Næ, saa møjet langt herfra er det da itte, desformedelst Kroen ligger lige ret bag om Præstegaardens Have. Dér synger Kresten Smed altid sine Salmer, hvad enten det er Jul eller Paaske."

„Løb derhen, Jokum! Skynd dig alt, hvad du kan — der er kun en halv Time tilbage. Sig ham, at han skal blive godt betalt," lagde hun hviskende til, just som Jokum vendte sig for at gaa.

„Elise!" udbrød den unge Præst, „det skulde du ikke have sagt. Hvad maa han tro om mig. Lad ham ringe, om han vil, eller lad ham fare, hvis han ikke har Hjerte for Julen; men købe ham — Elise! — Hvor kunde du sige det?"

„Fordi jeg holder saa meget af dig, Arnold," hviskede hun, halv ulykkelig; „men mest fordi du tog det for et ondt Varsel — jeg vilde fri dig derfra."

„Det var Uret af mig. Man skal ikke tage Varsel af noget uden Gud; men man skal heller ikke købe nogen til hans Sag. Jeg venter mig intet godt af dette."

Den lille Præstekone saa' bedrøvet paa ham og gik tavs til sit Juletræ; men ikke én Blomst kunde hun nu faa til at sidde. Præsten gik som før, men endnu mere nervøs, op og ned ad Gulvet i den store, skumle Stue. Da slog Bornholmeren et skingrende Kvarterslag. Døren gik op, og dér stod igen Jokum Gaardskarl paa sine tykke, uldne Sokker; men han saa' just ikke oplivet ud.

„Hvad svarede han?" spurgte Præsten.

Jokum kløede sig i Hovedet.

„Naa, hvad sagde han saa?" gentog Præsten utaalmodig.

„Skal jeg sige det saadan med hans egne Ord," spurgte Jokum betænkelig.

„Ja vist! netop!"

„Ja, saa bad han hilse vor Fa'er og sige, at for ham kunde vor Fa'er rejse og ryge ad hede Helvede til, helst i denne Uge, og saa raabte han etter mig, at før han vilde ringe Randbøl Klokke, før vilde han tage Livtag med Døden fra Lybæk. Ja, det svarede han."

„Der kan du se, Elise!" sagde Præsten og gik ind i sit Studereværelse.

Den store Krostue laa i usikkert Halvlys, dannet af en osende Petroleumslampe under Loftet, et Par

Spiddelys paa det lange Skænkebord, og Flammen fra den mægtige Bilæggerovn, der af og til rakte Tunge, naar den Bunke Klyner, hvormed der var fyret, udviklede alt for meget af deres svovlholdige Dampe. Rummet selv var fyldt med en vammel Os af Petroleum, Brændevin og „smaa sorte", tilsat med en stikkende Damp af Tørvens Svovlsyrling; men intet af dette syntes at genere de talrige Gæster, som paa forskellig Vis tog sig en lille Opstrammer, inden de i samlet Trup begyndte at vandre til Kirken.

De fleste sad spredte, men en større Gruppe havde dog samlet sig om Kresten Smed, der i Skjorteærmer og med en Sælskindshue paa Hovedet præsiderede for Enden af Krostuens firkantede, fedtede Bord, hvor Ringe af Øl og Brændevin solede sig i Lysskæret.

Kresten Smed hørte aabenbart til Sognets føreste Karle. Det svære, men lavpandede Hoved var overgroet med et stridt, kulsort Haar, der fik Sælskindshuen til at sidde paa Sned. Et stort, kruset Skæg flød i ét med det, og gennem den aabenstaaende Skjorte saa' man en Underskov af Skægget dække hele det hvælvede Bryst. Et trodsigt Udtryk hvilede om den brede Mund med de røde, opsvulmede Læber. Resten af Ansigtet var sværtet af Sod, fedtet af Sved, og naar han vendte Øjnene, saa' man mere af det hvide, end egentlig klædeligt var. Ud af de halvt opsmøgede Skjorteærmer stak et Par muskelstærke Arme med svulmende Aarer; den højre Haand omfattede et vældigt Ølkrus, og idet han daskede det i Bordet, saa Øllet sprøjtede ud ad Tuden, raabte han med hæs Stemme: „En Omgang „Punser" Stuen rundt! — Niels betaler!"

„Næ' Gu' om Niels Peersen gør!" sagde en tyk Bonde meget bestemt.

„Er du bleven hellig, Niels?“ spurgte Smeden med et Grin.

„Næ — men jeg skøtter ikke om at punse lige før jeg skal i Kirke.“

„Hvem siger, at du skal i Kirke. Vi kan jo lige saa godt synge vor Julesalme her. Hejda! Puns Stuen rundt! — Det er mit Offer til Præsten.“

„Kan du nu ikke lade ham være, Kresten? Han har jo ikke gjort dig noget,“ sagde Niels lavmælet.

„Det kan du sige, at du ikke véd,“ raabte Smeden hidsig. „Jeg hader det sorte Rak som Pesten.“

„Du er jo selv sort,“ indvendte Niels.

„Ja udvendig, men ikke dér,“ og Kresten gav Niels et Stød i Hjertekulen, saa at han røg bag over Bænken.

„Kan du ikke holde Fred en hellig Juleaften, Kresten?“ spurgte Værten, og bevægede sig i en stor Bue uden om Smeden. „Du gjorde bedre i at gaa op og drage Klokken, end sidde her og yppe Klammeri.“

„Drage Klokken!“ vrængede Kresten. „Drage Klokken? Gid Præsten maa faa dens Knevel i sin forbandede Hals paa din hellige Juleaften! Hørte du ikke, hvad jeg svarede, da der kom Bud fra den skinhellige Rad?“

„Jeg skøtter ikke om at høre det, Kresten.“

„Ja, men det skal du, og det skal alle I andre med, for saa véd I, hvor I har mig. Jeg bad Præsten rejse ad Helvede til, og saa lod jeg ham vide, at før jeg vilde ringe Randbøl Klokke, før vilde jeg tage Livtag med Døden selv. Ja, det sagde jeg, Kresten Smed!“

Der faldt et Slag i Bordet saa haardt, at Ølkruset vendte sig, og Ruderne klirrede. Døren bag ved Smeden sprang op; en iskold Trækvind strøg ind og truede med at slukke baade Lysene og Lampen. Smeden rakte Haanden bagud for at lukke Døren,

men fik Fingrene til sig i en Fart, som havde han brændt sig.

„Hvad Fanden er det?“ raabte han og vendte sig mod Døren.

Alles Blik gik i samme Retning.

Paa Tærskelen stod en sælsom Skikkelse, gammel, graa, krumbøjet, med en rusten Le over Skulderen, og klædt i en sid Kappe, der skjulte alle Legemets Omrids.

Var det, fordi Lysene flimrede i Trækvinden? Men ingen i Stuen kunde rigtig faa Rede paa, hvordan den fremmedes Ansigt saa' ud.

Det var, som laa der et Spindelvævs Traade hen over det og udviskede de enkelte Træk. Man kunde blot se, at det var meget indfaldent, meget blegt. Det livedes ikke ved noget Blik. De store, mørke Øjehuler saa' ud som var de tomme.

Uden at mæle et Ord satte den fremmede sig mellem Smeden og Bilæggerovnen.

Kresten hummede sig uvilkaarlig og sagde, ganske mod Sædvane: „God Aften i Stuen!“

Intet Svar.

Den fremmede rystede sin Kappe. Det var, som føg en Snestorm gennem Stuen.

„Det er en farlig Kulde, I fører med jer,“ sagde Kresten og hummede sig end yderligere. „Hvor kommer I fra?“

„Fra Graven,“ svarede den fremmede.

Stemmen var klangløs.

„Fra Aarhus?*) Saa er vi jo Bysbørn?“

En sprukken, skrattende Lyd lød fra den fremmedes Læber. Det lød som tørre Knokler, der rangler i en Gryde.

Var det Latter?

---

*) »Graven« er en Gade i Aarhus.

Kresten grundede et Øjeblik derover, inden han spurgte: „Hvad er din Haandtering?“

„Hverver!“

„Hvortil?“

„Til den udødelige Armé. Har du Lyst at tage mod Haandpenge?“

„Næ, jeg er en bestemt Modstander af al Slags Soldateske, og har desuden stillet for mig, saa jeg skal ikke ha' noget af den Militarismus. Hvem skulde jeg ellers slaas for?“

„For Livet!“

„Gør du det?“

„Nej, jeg dæmper det. Jeg er Lyseslukker.“

„Ja, ser man ret, hører du vel til Gendarmerne,“ sagde Kresten arrig. „For er du ikke blaa, saa er du da graa nok til det!“

„Du har Ret — jeg hævder Livets Orden. Der er ikke den Mand saa stærk, det ender jo med, at jeg tager ham i Nakken og sætter ham ud af Spillet.“

„Det kan du, pinedød, prøve paa med mig!“ raabte Kresten, „saa skal jeg, min Salighed, sparke dig ind i Midten af næste Uge. Nu bandte Kresten Smed!“

Den samme sprukne, skrattende Lyd hørtes paa ny — denne Gang meget tydeligt.

Jo, det var Latter, og Kresten sagde, idet han rejste sig:

„Hvem griner du ad, din Graamunk? Hva'! — Tør du kanskesens ta' Livtag med mig? Jeg har kastet baade Slagteren og den stærke Mand fra Grenaa.“

„Tør du?“ spurgte den fremmede.

„Kom an!“ raabte Smeden. „Den, der dratter, gi'er Stuen rundt!“

Den fremmede rejste sig langsomt. Nu først saa' Bønderne, som med spændt Opmærksomhed havde

lyttet til Tvisten, at han var lige saa høj, og mulig bredere end Kresten. Denne smøgede sine Skjorteærmer op, saa at de svære, laadne Arme kom til Syne.

„Kom an!“ raabte han og bredte Armene ud.

„Hold den, mens jeg tager min Kappe af,“ sagde den fremmede og rakte Leen hen mod sin Modstander.

„Sikken et Skrabejærn,“ lo Kresten haanlig. „Du høster maaske paa Omgange?“

„Netop!“ svarede den fremmede hæst og slap Leen, som med en skarp Klang faldt over i Krestens Haand. Smeden gjorde en Bevægelse, som om en Kugle havde ramt ham. Med begge Hænder klamrede han fast om Leens Skaft, gled forover, rykkede igen, som tumlede han med en for tung Byrde. Pludselig gled Benene under ham. Han sank forover; Leen fo'r ud af hans krystende Hænder, ramte Bilæggerovnen og skar dens øverste Hjørne af, medens Kresten selv faldt næsegrus mod Jorden.

En tæt, svovlet Røg stod ud af det gabende Hul, og i det samme gik en susende Trækvind gennem Stuen, saa at Lampen og Lysene slukkedes derved. Et dybt Mørke, en kvælende Os opfyldte Krostuen, hvis Gæster forfærdede tumlede mellem hverandre.

„Satan!“ brølede Kresten og huggede i Gulvet af Arrigskab.

„Luk op! — Vi kvæl's!“ raabte en Stemme inderst ved Ovnen. „Lys! — Tænd Lys!“

Vinduerne smækkedes op ud imod Kirkegaardsmuren, som løb paa den anden Side af Vejen. En tæt, graalig Damp stod ud ad Vinduerne og hvirvledes som en opløst Skypumpe hen over Kirkegaardens Mur. Her drog den sig sammen til en gulgraa, forreven Sky, som lidt efter lidt tog Form af en ubestemt, svævende Skikkelse, der tegnede sig skarpt mod Kirketaarnets hvide Kalk i Vintersneens Re-

flekser. Den steg opad, indtil den naaede Glamhullerne, saa gled den som en Taageskygge ind gennem disse.

„Hvem Fanden var han?“ raabte Kresten Smed, der rejste sig, just som Pigen fik Lysene tændte.

„Det var nok en, der var stærkere end dig, Kresten Smed,“ grinede Værten smørret. „Det saa' farlig grinagtigt ud, da du rodede rundt med hans Kosteskaft — men hvad er det? — Har du slaaet Hjørnen af Ovnen, Kresten?“

„Næ, det var justement det Kosteskaft, der gjorde det. Kan du begribe, Jesper, hvem det var?“

„Aa, det var vel saadan en Taskenspillere fra København. De kan jo gøre alle Slags Kispuds. Han sætter nok det Hjørne paa, naar han kommer igen.“

„Det skal ellers jeg nok gøre, for jeg er da Smed her i Byen,“ sagde Kresten. „Det er for Resten, som var det skaaret af med en Kniv. Men ét siger jeg dig, Jesper! Træffer jeg den Gendarm igen, saa sla'er jeg ham ihjel.“

„Ja, du ser mig ud til det,“ grinede Værten. „Du er ganske hvid i Kinderne. Se dig i Spejlet, Kresten! Du ser ud, som havde du haft Ligfald.“

Medens Smeden med en betænkelig Mine mønstrede sig selv i det gamle, vandplettede Spejl, der udgjorde Kroens eneste Luksusartikel, hørtes pludselig en underlig Klang ovre fra Kirken. Alle Kirkegængerne ude paa den snelagte Vej studsede og saa' op mod Taarnet — en Klang lød ud fra Glamhullerne, som hvæssedes der en Le.

„Hvad Fanden er det?“ raabte Smeden med Hovedet ud ad Vinduet.

„Det véd jeg itte; men der er nogen oppe i Taarnet,“ svarede en af Bønderne ude paa Vejen. „Se nu! — Se! Klokken rører sig.“

Der lød et svagt vibrerende, dumpt Klokkeslag

gennem Luften. Saa fulgte endnu et, men saa tog Klokken Fart. Man saa' dens irrede, metalgrønne Hulning svinge ud ad Taarnets Glamhuller i stedse voksende Flugt; man hørte Aksen knirke og hvine under dens vældige Svingninger, man saa' den tunge Knevel hæve og sænke sig som en sort Metaltunge — men Klokkeslagene selv lød matte, dumpe, med en sørgmodig, sønderreven Klang, som ringede en sprukken Kæmpeklokke til Lig.

Der gik en uforklarlig Angest, næsten en Gru gennem den festligklædte Skare, som fra Vejen nu havde søgt ind paa Kirkegaarden. Alt laa saa øde, saa koldt, saa vinterdødt — og saa disse Toner!

Var det den gamle, kære Randbøl-Klokkes Julehilsen? Aldrig havde nogen hørt den klinge saaledes før. Det maatte være „Utingen" selv, der var røgen i Taarnet.

„Hvem er det, som ringer deroppe?" hørte man en fast og myndig Stemme spørge.

Det var den unge Præst, som for første Gang betraadte Kirkegaarden. Hans Skikkelse tegnede sig høj og rank, dobbelt sort mod den hvide Sne.

„Hvem ringer deroppe?" gentog han og lod sit spørgende Blik glide hen over Forsamlingen.

Ingen svarede.

Alles Blik rettedes i aandeløs Tavshed mod Taarnets Glamhuller. I den vage Refleks fra Kirkegaardens Sne saa' det ud, som om en mægtig, graa Skikkelse tegnede sig i Glamhullet med oprakte Arme.

„Jo, Gu' er det ham! Gu' er det Gendarmen!" brølte Kresten Smeds raa Stemme henne ved Kirkegaardslaagen. „Af Vejen, Folkens! Lad mig komme derop, saa skal I se, hvor jeg skal varpe ham ned som en Taarnugle."

Den halvdrukne Smed fægtede om sig, som vilde han med Magt bane sig Vej gennem Kirkegaardens

Skare. Den veg for hans brutale Albuestød, men Præsten gik lige imod ham og sagde:

„Her har I intet at gøre, Kresten Smed! Her raader kun Herren og hans Tjener."

„Aa, Fanden i Vold baade med Herskabet og Lakajen!" skreg Kresten og skubbede Præsten til Side. „Jeg vil op i Taarnet for at se Klokken efter — det er nu min Bestilling."

Ytringer af Harme hørtes fra den forsamlede Skare; men ingen vovede at standse Smeden — dertil kendte man hans Kræfter for godt.

Præsten var bleven ligbleg; men han fattede sig og sagde: „Lad ham gaa! Han træffer vel en, der er stærkere end han, og for hvem han maa bøje sig. Men I, som venter paa Julens Evangelium, kom med mig, saa vil vi samles i Guds Hus og fejre den Nat, hvor Livet lærte Døden at vige."

Præsten skred foran. Menigheden fulgte efter. Snart genlød den stille Kirke af Orgelets Klang.

Et Virvar af gamle, brøstfældige Stiger, et Kaos af Bjælker paa Kryds og tværs, som Traadene i en gigantisk Edderkops fangende Spind, alt løbende snævrere og snævrere sammen for at ende i den mægtige Bjælkekappe, der bar Klokke og Tag — saaledes saa' det indre af Randbøl Klokketaarn ud, som det den Juleaften laa, snart hyllende sig i tæt Mørke, snart trædende frem i det vage Halvlys, der stjal sig ind fra Gluggerne i de alentykke Mure.

Øverst oppe under Klokken løb en indvendig Vægtergang langs med Taarnets fire aabne Glamluger, og her stod den graa Skikkelse, taageagtig dukkende frem i Halvlyset, dragende Klokkens Reb saa let, som Barnet leger med en Rangle.

Dybt nede fra Taarnet hørtes Prusten og Stønnen, Skældsord og Eder. Men Skikkelsen agtede ikke derpaa; den vedblev at ringe, saa Taarnets Mure dirrede.

„Saa hør dog op med den Helvedes Klemten, i Djævelens Skind og Ben!“ brølede Kresten Smed, hvis sorte Hoved viste sig over Trappens øverste Trin.

Intet Svar.

Skikkelsen vedblev at svinge den store Klokke som var den støbt af Glas.

Et ondt Smil fortrak Kresten Smeds Læber. Forsigtig tog han de sidste Par Trin af Trappen, listede i Halvmørket langs Vægtergangen, indtil han kom bag om sin Modstander.

Saa hævede han den knyttede, senestærke Næve højt i Vejret og lod den som en Kølle falde ned over Skikkelsens bøjede Nakke.

Det var et Slag, som vilde have kastet en Tyr ud over det lave Rækværk og ned i det mørke, gabende Dyb. Men her fo'r Haanden tværs gennem en isnende Kulde, for at slaa Knoerne blodige mod Rækværkets Jærn. Kresten gik forover, og maatte gribe til med begge Hænder for ikke at gaa samme Vej, som han havde tiltænkt sin Modstander.

„Daare!“ sagde Skikkelsen. „Staa dér!“

Kresten bandede en Ed og vilde rive sig løs; men begge hans Hænder krummede sig som i Stivkrampe om Rækværket. Det var ham ikke muligt at løsne dette Tag, skønt han anspændte al sin Viljekraft derpaa.

Som en graalig Taage flød Skikkelsen hen gennem Rummet.

Det forekom Kresten, at den svang sig paa et Par graa, forrevne Vinger, der udbredte en dødelig Kulde, men i Mørket skælnede han alt kun svagt. Skikkelsen flød sammen med den graa Vinterskum-

ring, og kun, naar den svævede forbi Glamlugerne, tegnede dens Omrids sig noget skarpere mod Luften.

Kresten følte en stigende Angest, han vidste ikke hvorfor — men alt i Taarnet blev saa skummelt, saa mørkt, efterhaanden som de store Glamluger knaldedes i under Skikkelsens Haand.

Nu var der kun én tilbage.

Kresten følte en dødelig Rædsel ved at skulle lukkes inde i Mørket med denne graa, uforklarlige Modstander. Han gjorde et sidste, fortvivlet Forsøg paa at slide sig løs; men da dette mislykkedes, skreg han forfærdet:

„Aa, lad den staa!"

Skikkelsen lod Skoddet urørt, satte sig paa Glamlugens Karm og sagde spottende:

„Du har nok lært at bede?"

Det rasede i Kresten; men han vovede ikke at svare. En sammenbidt Forbandelse, en knust Ed var alt, hvad han mumlede ud i Luften.

„Kender du mig?" spurgte Skikkelsen, idet den strøg Kappens Hætte tilbage.

„Nej!" skreg Kresten og ønskede, at han kunde faa Hænderne op for Øjnene, saa frygteligt var det magre Ansigt, der stirrede paa ham i Mørket.

„Kom og se mit Rige!" bød Skikkelsen med hæs Røst og vinkede ad ham.

Nu kunde Kresten løsne Hænderne; men nu just ønskede han, at de for evigt var bundne. Han vilde ikke hen til denne Taagekæmpe, der vedblev at stirre paa ham fra Glamhullets Karm, og dog maatte han. Det var som sugedes han derhen af en usynlig Magt, som drev en Luftstrøm ham lige i Skikkelsens Favn.

„Kom!" sagde den og løftede ham som et Barn op paa sit Skød.

Kresten vilde stritte imod; men han følte sig svag som en Olding. En dødelig Træthed, en

isnende Kulde syntes at straale ud fra disse Arme, der favnede ham tæt og fast. Han lagde sit Hoved op mod Taagekæmpens Skulder og stønnede:

„Jeg dør!“

„Endnu ikke,“ svarede Skikkelsen med et hult Suk. „Se dér!“

Og en mager, vissen, graableg Haand pegede ned imod Jorden.

Dybt nede laa Kirkegaarden, dækket af Sne, der i store Driver flød over Grave, af hvilke de sorte Kors med de visne Kranse ragede frem. Men for Krestens Øjne var denne Sne gennemsigtig. Under den saa' han Kiste ved Kiste, Grav ved Grav. Og i disse Grave skinnede gennem de sorte Kister de hvide døde, hyllede i deres Liglagener, liggende i dyb, evig Søvn med visne Roser i de knokkelgule Hænder.

Lag fulgte paa Lag — det var, som borede de sig ned i Jorden, bort fra Sol, fra Lys, fra Himmel, og dybest nede endte alt i et ubestemmeligt, ravnesort Mørke, hvorfra en kvælende, raadden Stank steg op, forgiftende alt omkring sig.

„Det er mit Rige,“ sagde Skikkelsen. „Der skal du bo!“

„Nej! Nej!“ skreg Kresten i Fortvivlelse. „Jeg vil ikke derned!“

„Du har selv valgt det,“ sagde Skikkelsen og rejste sig med ham i sin Favn. „Selv har du præket mit Riges Evangelium: Evigt Mørke, evig Glemsel, evig Død! — Hvad klynker du for? Følg med mig til mit Rige!“

Og Glamlugen lukkede sig under Dødens Haand.

Alt blev ravmørkt, og i dette Mørke følte Kresten, at han var som en bristende Boble i denne iskolde Herskers knugende Haand.

„Herre Jesus, frels mig!“ skreg han i den vildeste Angest.

„Han frelser ingen," svarede Døden. „Han er jo ikke til!"

Kresten stønnede højt. Den iskolde Angestsved laa paa hans Pande. Dybere og dybere sank han ned. Han syntes, Taarnet havde forvandlet sig til en bundløs Brønd.

Da var det, som stødte de pludselig imod noget. Bølgende Orgeltoner brusede, løftede sig opad, steg i samlet Kor mod Himlen, og han følte, at de ligesom standsede Dødens mægtige Vingeslag. Han sank ikke mere.

Under ham klang Menighedens gamle Julesalme:

»Al vor Nød er svunden,
Thi i Nat har funden
Vej til vor Jord Guds enbaarne Søn.
Mørkets Magt er knækket,
Dødens Vinge stækket,
Alt aander Liv i Tro, i Haab og Bøn!«

Det var den gamle Ambrosianske Pilegrimsmelodi, der klang ham i Møde, Blanding af Salme og Slagsang. Kresten havde hørt den som ung, huskede den fra en frisk Foraarsdag, da han havde haft Bryllup, og Gæsterne drog gennem den nys udsprungne Bøgeskov.

Han vaandede sig under disse Toners betagende Magt. Han sukkede dybt, og Sukket blev besvaret ved hans Side — det lød som et Dødssuk.

Og atter klang det dybt nede under ham:

»Født i Jordens Dale,
Han til Himlens Sale
Selv vil os føre med Hyrde-Haand.
Alt, hvad Mørket øder,
Det i Lys genføder,
Han, Livets store Kærlighedsaand.«

Der lød atter et dybt klagende Suk, næsten som en Stønnen, og Kresten følte, at de iskolde Arme,

der tidligere jærnfast havde omsluttet ham, begyndte at slappes. Flugten gik langsomt, og en dæmpet Stemme hviskede: „Du bliver mig for tung — hvor vil du hen!“

„Op! Opad — til Lyset!“ stønnede Kresten og klamrede sig til Skikkelsen; thi det kom ham for, at den stod i Begreb med at tabe ham.

Atter brusede Orgelet, atter klang Sangen; den tonede nu svagt, langt nede:

›Slip, o Død, dit Bytte!
Ej det kan dig nytte
Længer at stride mod Lysets Gud.
Bort din Magt er vejret!
Jesus Christ har sejret,
Han løser Sjælene af Graven ud!‹

Der fo'r et Stormstøds Susen gennem det gamle, vejrslagne Taarn. Det var som jog Stormens Aander i Dans gennem Rummet, fejende alt ondt, alt syndigt, alt vanhelligt med sig paa deres susende Fart. Den gamle Kirkeklokke rungede med en hul, metallisk Klang, Tagværkets Bjælker bragede, Glamhullernes sorte Skodder hvinede og smældedes op paa vid Gab.

Kresten følte sig slynget ud i Rummet; han tog for sig med et Skrig, fik fat i en klaprende Luge og faldt derfra ned foran Glamhullet, til hvis Karm han støttede sit dødstrætte Hoved. Uvilkaarlig søgte hans Blik ud over Kirkegaarden. Den laa med tæt og hvid Sne, med falmede Kranse om de sorte Kors — men Dødens Syner var borte.

Hans Blik gled over mod den modsatte Luge. Højt paa Aftenhimlens graablaa Slør tindrede Aftenstjernen som fordum den i Bethlehem. Dybt under den drog sig en langagtig, graa Sky, som var det en menneskelig Skikkelse i folderig, flagrende Kappe og med en blinkende Le paa Skulderen. Den løstes mere og mere af Stormens Haand, flød taageagtig

flænget ud i Rummet — kun den blanke Le blev staaende, halvt hyllet i Skyer; det var Maanens sidste, aftagende Halvring.

Nede fra Taarnet hørtes Stemmer og Raab. Kresten vilde svare; han rejste sig op, men alt i ham var som sønderslaaet. Med et Skrig styrtede han forover — bevidstløs fandt man ham liggende deroppe.

Sent ud paa Aftenen, da de sidste Julelys var slukkede af jublende Børn, bankede det paa Præstens Dør.

Hans lille Frue kiggede forsigtig ud og hviskede forskrækket:

„Luk ikke op, Arnold! Det er den onde Smed, der stødte dig bort paa Kirkegaarden."

„Men jeg vil ikke støde ham bort," sagde Præsten og rejste sig.

„Han er saa stærk," indvendte den lille Præstefrue, „og hvis — —"

„Frygt ikke! Jeg kender en, der er stærkere. Lad ham komme ind! Gaa saa til Ro, Elise!"

Den lille Præstekone lukkede Døren op. Dér stod Kresten med bøjet Hoved, og med den laadne Hue mellem begge Hænder. Hun snoede sig forbi ham i Halvmørket, sendte ham paa skraa et ængsteligt Blik, og udbrød halvhøjt, forfærdet:

„Min Gud! De har jo hvidt Haar!"

„Har jeg?" spurgte Kresten og saa' forundret paa hende.

Saa gik han ind til Præsten.

Det led ud paa Natten, inden Kresten gik. I Sovekammeret laa den lille Præstekone lyttende. Endnu i dette Øjeblik frygtede hun for den stærke

Smed, og hun udstødte et Befrielsens Suk, da hendes Mand traadte ind.

„Hvad vilde han dog hos dig?“ spurgte hun og rejste sig over Ende i Sengen.

Præsten saa' alvorlig paa hende og svarede:

„Han kom for at bede om, at han i Fremtiden hver Juleaften maa ringe Randbøl Klokke.“

„Han er jo Ateist? Hvor kan han da —“

„Han var Ateist,“ rettede Præsten. „Nu er han det ikke mere.“

„Men hvorledes er det muligt? Hvad er der hændet?“

„Jeg tør ikke betro dig et Skriftemaals Hemmeligheder, lille Elise, og du vilde knap tro, hvad han fortalte. I Taarnet har han været Døden nær, siger han. Nu er han reddet — i dobbelt Forstand.“

„Gud være lovet!“ sagde Præstekonen og kyssede sin Mand. „Maa jeg saa slet ikke faa mere at vide?“

„Nej,“ svarede Præsten, „ikke uden Kresten Smed engang selv skulde faa i Sinde at betro dig det.“

„Det var Nissen".

„Charmante! Superbe!" udbrød Kammerherren, og knipsede med højre Haands Pegefinger Bladene fra hinanden i det lille Hæfte, som han holdt op imod Lyset, saa Diamantringen funklede som en Stjerne.

„Hvilket?" spurgte Kammerherreinden gabende og standsede den „Patience", hun var i Færd med at lægge.

„En surprise, ma chere," svarede Kammerherren med hemmelighedsfuld Mine. „En lille Poesi — jeg tror, de kalder det en Monolog. Vor smukke Doris — —"

„Vor smukke Doris?" afbrød Kammerherreinden med en skærende Betoning paa de to sidste Ord. „Hvem mener du?"

„Naa — ja — naturligvis Annys Guvernante, Doris — —"

„Hun hedder Mamsel Jensen, og intet andet," sagde Kammerherreinden og slog Kortene sammen med et Knald.

„Det klinger saa forbandet borgerligt, ma chere! - Naa, lad os ikke fatiguere os over det. Hun har revet — —"

„Har hun skrevet?“ udbrød Kammerherreinden og slog Kortene ud i en stor Vifte. „Blaastrømpe troede jeg dog ikke, hun var.“

Kammerherren syntes at have nærmere Bekendtskab til Mamsel Jensens Strømper; thi han svarede med stor Bestemthed: „Jeg har aldrig set hende med blaa Strømper.“

„Hvad har hun skrevet?“ spurgte Kammerherreinden med en mat Gaben. „En Madrigal, formodentlig.“

„Det véd jeg, pardieu, ikke, hvad er“, svarede Kammerherren med inderlig Overbevisning. „Dette her er — lad mig se — jeg tror, hun kalder det Jamper. — Vil du høre?“

„Pardon, Alphonse!“ afbrød Kammerherreinden, og dækkede med hele Kortviften en aldeles utilsløret Gaben. „Fortæl mig Indholdet! — Du véd, jeg læser kun gode Vers.“

„Hum! Ja! Indholdet? — Hvad Indhold er der egentlig i saadan noget? — Det klinger, ma chere, det klinger — og saa slaar det Tiden ihjel — morer Gæsterne, giver Stof til Konversation, sætter vor kære Eyben i et hidtil ukendt Lys — kort sagt — saadan en Prolog er uforlignelig paa en ennuyant Juleaften.“

Kammerherreindens Ansigt opklaredes næsten til et Smil. Kunde hun slaa Tiden ihjel, putte den i en Tønde og sende den til Amerika, vilde hun have betragtet sit Livs Opgave som løst.“

„Lad mig høre,“ sagde hun formildet. „Mamsel Jensen har virkelig et vist Talang.“

„Ganske bestemt,“ forsikrede Kammerherren hurtigt. „Ser du — det er en Allegori. Eyben kommer frem — ja, du véd, hvor den Juleaften ellers bliver horrible, naar vi skal konversere de Mennesker lige til Klokken ti — Eyben kommer altsaa frem, udstafferet som Nissernes Konge. Den grønne Stue kan

vi gøre, lad os se, til en Kæmpehøj for Eksempel — eller til en Korsvej, eller saadan noget. Naa — Eyben kommer frem, udstafferet som Nissernes Konge, lad os se — af en Tønde for Eksempel. Han stiger op paa Kæmpehøjen, besværger sine Undersaatter, og — Døren til den blaa Stue — den kan vi jo spendere derpaa — gaar op, og ind styrter alle Nisserne — —"

„Hvilke Nisser, mon cher?" afbrød Kammerherreinden. „Det er saadant et underlig vulgært Ord, synes mig."

„Godsets Børn, min kære Stella, dem vi ellers bespiser fra Borgestuen. Vi maa spendere en Dragt til hver; den kan de beholde til at gaa i Skole med. Naa — alle Nisserne omringer deres Konge — det er Eyben, forstaar du? — Han udtaler sin Tilfredshed med deres gode Udseende, giver dem hver en lille Present — Smaating naturligvis — lad os se — Kamme, Børster, Støvleknægte og saadan noget. Nisserne er henrykte — de svinger deres Huer, raaber Hurra, og synger en Lovsang, som jeg nok skal faa Huslæreren til at skrive. Til Slutning kender Jubelen ingen Grænse. De løfter deres Konge — Eyben naturligvis — op paa Skuldrene, bærer ham i Triumf og forsvinder med ham i Kæmpehøjen. Tæppet falder, og en Bifaldsstorm, ma chere, vil bruse gennem Salen."

„Tror du?" spurgte Kammerherreinden og skød alle Kortene fra sig.

„Ubetinget!"

„Men det gør jeg ikke! Jeg finder den hele Plan meget maladroit og navnlig Digtet overordentlig malplacé."

„Og hvorfor det?"

„Fordi det er vor Guvernante, som har skrevet det. Hvad vil man først spørge om? — Forfatteren. Alle tror naturligvis det er mig, eller dig maaske,

og saa er det — Mamsel Jensen og Huslærer Abel. Det gør ikke noget godt Indtryk, mon cher.“

„Saa gør jeg det selv,“ sagde Kammerherren determineret og strøg sine Knevelsbarter med en Sejrherres Sikkerhed.

„Alphonse! Alphonse! Min Gud! Du vil da ikke skrive Vers?“ udbrød Kammerherreinden forfærdet. „Det skal være saa vanskeligt, Alphonse.“

„Ja, i gamle Dage, da man forlangte dine Verseben, din Rytmik og saa dine Enderim respekterede, ma chere — ja, da var det rent forbandet. Men nu til Dags? — Aa, jeg saa' forleden et Vers i en Avis. Der var saa mange Ben i det, at Bladet godt kunde blive Landpostbud, naar det kom tilagters. Til Gengæld var der hverken Rim, Rytmik eller Mening — men alle sagde, at det var et charmante Digt — selv din Kusine. Jeg forsikrer dig, jeg kan skrive Mage dertil endnu i Aften.“

„Men Gangen — Handlingen?“ indvendte Kammerherreinden.

„Aa, det tager man ikke mere Hensyn til. De fleste Ting har jo hverken Gang eller Handling. Det er Situationer, Stemninger — kort sagt Vaas — og det er slet ikke vanskeligt. Desuden, hvis det skulde knibe, saa har vi jo den smukke Dor — jeg mener Mamsel Jensens Manuskript. Man forandrer lidt hist, lægger noget til her — fint, naturligvis, fint — og det er ikke længere hendes. — Aa, jeg véd nok, hvorledes jeg skrev mine franske Stile paa Akademiet — altid crême de la crême — Hvad var det?“

Der hørtes en underlig fnisende Lyd, som dog ved nærmere Eftersyn viste sig at være Kammerherreindens Moppe, der snorksov under hendes Kjole. Klokken slog ti. Ved Lyden af det første Slag ringede Kammerherreinden paa sin Kammerjomfru, som straks viste sig med hendes Frisérkaabe over Armen.

Kammerherren rejste sig, bukkede for sin Frue og sagde: „Bon nuit, ma chere! Jeg trækker mig tilbage til mit Helikon. I Morgen skal jeg tale med Eyben og Frøken Jensen. Jeg maa dog præparere dem en lille Smule. Digtet kan blive charmante, naar det faar nogle flere Ben at gaa paa.

Den næste Aften sad Peer Røgter i sit Kammer. Han havde trukket sine Staldbukser af, og var nu i Færd med at løse det Problem at skaffe dem ny Bagklædning af et af Kammerherrens gamle Oliemalerier, som Jens Kusk havde knebet oppe paa Loftet. Det var en gammel Raadsherre fra Ludvig den Fjortendes Tid, en af Kammerherreindens Aner, men det brød Peer Røgter sig ikke det bitterste om. Med en rusten Foldekniv filede han det tykke Lærred igennem, idet han mumlede:

„Ja, — Paryk, det har han s'gu — men den bliver meget for bred til Smækken! Naa, saa studser vi ham en bitte Kende."

Og Peer Røgter studsede Raadsherren, saa denne vilde have studset derved.

Da bankede det paa Døren. Peer fik i en Fart Raadsherren og Rammen under Bænken, lagde Bukserne decent over Skødet og raabte: „Er det dig, Maren?"

„Nej, det er mig!" lød en Drengestemme udenfor.

„Naa, saa det er ham, Eyben," sagde Peer og lukkede Døren op. „Ja, han kan godt komme ind, for ham skader et Par bare Ben da itte."

Eyben traadte ind. Det var en bleg, opløben, ti Aars Dreng med matte, blaa Øjne og en Mund, der mindede om en Mulepose. I det mindste saa' det

ud, som om en saadan havde trukket hele Undermunden nedad. Der var noget underligt mat, dinglende i hans Bevægelser. I Haanden holdt han en Kørepisk uden Smæld.

„Vin du nave den tin mig?“ sagde han og stak den lige i Ansigtet paa sin Ven.

Peer syntes aabenbart ikke om denne Afbrydelse i hans Konference med Raadsherren, thi han svarede tvært: „Kan Eyben ikke snakke rent endnu? Det troede jeg dog Hr. Abel havde lært ham.“

„Næ, det har Hr. Aben ikke. For Resten kan jeg nok sige L, naar jeg vin; men det keder mig at vinne. Det skan være et Sinkesmænd, Peer!“

„Ja, hvor faar jeg Penge til Silke? Det er knap det, jeg har Skillinger til Lærred i mine Bukser. Har han ikke lidt Penge, Eyben?“

Eyben halede langsomt sin Pengepung op og var just i Færd med at aabne den, da det bankede paa ny.

„Stik den til sig,“ hviskede Peer.

Derpaa raabte han med myndig Stemme: „Er det dig, Maren?“

Der hørtes en tør Hosten udenfor. Døren gik op paa vid Gab. Dér stod Frants Kammertjener i fuldt Liberi. Han smældede et Blik rundt i Kammeret og meldte, henvendt til Loftet: „Hendes Naade spørger efter Junkeren. Kammerherren ønsker at tale med den unge Herre straks.“

Eyben dukkede sig, som fik han et Slag af en usynlig Pisk, og smuttede ud bag om Kammertjeneren. Denne forsvandt med Værdighed, idet han glemte at lukke Døren. Peer rejste sig med Bukserne i Haanden, sparkede Døren i og sagde arrig: „Kammerjunker!“

Saa halede han Raadsherren frem under Bænken, tog Maal af Parykken og mumlede:

„Mon jeg skal sætte ham indad eller udad? Indad bliver han vist for kold.“

Den næste Aften ved samme Tid havde Peer faaet Bukserne færdige. Det var et sandt Kunstværk, der mindede om florentinsk Mosaik. Han sad just og flettede paa et Smæld af grøn Silke, da Døren blev reven op og Eyben styrtede ind. Han smed sig uden videre Omstændigheder i Peer Røgters Seng og udbrød, halv arrig, halv grædende:

„Den gamne er gan!"

„Ja, der var nok til Eyben i Gaar Aftes," sagde Peer og slog Knude paa Smældet.

„Jeg vinne ønske, Hr. Aben sad paa Bnoksbjerg!" vrissede Eyben og sparkede i Dynerne. „Han skan nære mig at deknamere en Mononog."

„Hvad er det?"

„Det er noget, som Anne vin ne ad, naar jeg, som ikke kan sige L, skan deknamere," udbrød Eyben og brast i Graad. „Jeg bniver tin Natter for dem annesammen, hvis du ikke hjænper mig, Peer!"

Peer flettede meget sindigt Smældet ind i Snærten, kløede sig paa Raadsherren og sagde: „Jeg forstaar itte det bitterste a' det alt sammen."

„Dér kan du næse!" sagde Eyben og trak et beskrevet Hæfte op af sin Lomme.

„Det er jo ikke prentet," bemærkede Peer, „saa kan jeg ikke læse det. Læs han det for mig."

„Det er noget ugudenigt Vrøvn! Jeg forstaar det snet ikke! Det er saa nøjernigt."

„Læs det alligeveller," bemærkede Peer filosofisk.

„Men du maa ikke ne ad mig, for saa snaar det Snudder," indvendte Eyben, lukkede Hæftet op og læste:

›Jeg er Nissernes Konge! — Ven ninne og graa,
Staar jeg dog her med Guldkrone paa
Og hinser venkommen tin anne.
Nyser Vensignensen ud over Nand,
Nyser som Stjernen ved Bethnehems Strand,
Mens Juneknokkerne kande.‹

„Det forstaar jeg s'gu itte et Muk af," sagde Peer Røgter.

Eyben huggede Hæftet i Gulvet, brast i Graad og hulkede: „Jeg er vis paa, at Aben har navet det saanedes bare for at nære mig at sige N — L mener jeg. Men jeg vin ikke nade mig gøre tin Nar — ven, Peer?"

Peer gnuppede sit røde, strittende Haar med hele den knyttede Haand og spurgte: „Men hvad vil de ejentlig gøre ham til Nar med? Det er jo inte Eyben, der har lavet den Katekismus."

„Jeg skan jo være Nissekonge," forklarede Eyben. „Jeg skan stafferes ud i graa Knæder med Krone og et nangt Skæg. Der er kommen en hen Nissedragt fra Ninnenunde og en væmmenig Kohaars Paryk, som jeg skan ha'e paa Hovedet. De vin gøre mig tin Nissekonge, Peer, og saa skan jeg gøgne for dem."

„Nej, det skal Eyben aldrig i Evighed!" udbrød Peer og slog i Bordet. „Man skal ikke gøre sig selv til Grin, naar man er Herskab; men man skal heller ikke gøre Grin med det, som dog er mere end Herskabet selv."

„Hvad mener du med det?"

Peers Stemme sank ned til en sagte Hvisken: „Kender han noget til Utøjet?"

Eyben kløede sig i Hovedet og saa' højst muleposeagtig ud.

„Naa, ikke?" fortsatte Peer; „men se, det gør jeg. Jeg ser mere her nede i Kostalden ved Nattetide end de andre oppe paa Gaarden; men jeg mæler aldrig et Muk. Nu til Dags er man jo saa romantisk, at man ikke vil tro, simple Folk. Men jeg véd nok, hvad jeg har set, og jeg véd ogsaa, hvad jeg har hørt."

„Hvad har du da hørt, Peer?"

„Aa, det Hverdags-Pusleri vil jeg slet ikke snakke om," fortsatte Peer, „men kun holde mig til det,

der ligner det, som de vil gøre ved Eyben. Se, det kan nu være saadan en halv Snes Aar tilbage, da var der en Skolelærer, som skulde gøre sig vigtig. Han fik ogsaa lavet saadan noget Kram paa Vers, som skulde læses ved Bordet, og Skrædderens Dreng, som var saadan en Fjantefas, skulde da være Nissekonge. Men det tog en drøvelig Ende, for den rigtige gamle, ham der inde i Bumlebølle-Banke fik lokket Drengen med sig, og da han havde faaet ham op paa Toppen, saa rundhjulede han ham saadan, at han var rundtosset fra den Dag og kom aldrig til Samling mere."

„Rundhjunede — hvad er det?" spurgte Eyben meget betænkelig.

„Jo, ser han, Eyben," sagde Peer med Eftertryk, „Nissekongen skabte sig om til et Ildhjul, tog Skrædderdrengen om Livet og hjulede saa ned med ham lige oppe fra Toppen af Banken og ned i Skolelærerens Møtning. Der fandt de ham, og vel var det, at han var kørt i Møtningen, for ellers var han brændt levende op."

Eyben rejste sig i Sengen. Hans Øjne lignede to mat emaillerede Kugler; Munden hængte slapt ned, men pludselig fortrak den sig til et vældigt Brøl, og han hulkede: „Peer! Peer! Du maa hjænpe mig ud af ant dette; enners bniver det en fæn Redenighed."

„Ja, det er ikke saa lige," bemærkede Peer, „for der skal baade Hoved og Mønt til. Har han ikke lidt Penge, Eyben? Jeg skulde ogsaa ha'e lidt for det Smæld."

Denne Gang fik Eyben sin Pung op i en Fart.

„Jeg har bnot tyve Kroner, som jeg naante af Granmama tin Junepresenter."

„Ja! den kan jo være god nok," sagde Peer og stak Guldstykket i Lommen. „Men til Juleaften maa jeg ha'e én til, ellers gaar det galt, forstaar han?"

„Jo," hulkede Eyben, „jeg har én tin i min Sparebøsse — du skan faa dem annesammen, naar du bare vin hjænpe mig."

„Eyben skal ikke komme til at agere Nissekonge den Aften — det lover Peer Røgter og jeg. Men én Ting maa Eyben love — vil han sværge paa det?"

„Ja!" sagde Drengen, aldeles andægtig.

„Hvad der saa sker, og hvad der saa hænd's, saa svarer han blot, naar nogen spørger ham: ‚Det var Nissen!' — Forstaar han?"

„Jo ven, Peer! ‚Det var Nissen!' Var det ikke saanedes?"

„Jo vist! Gaa saa! — for nu skal jeg til at spekulere," sagde Peer med en Mine, som var han Henrik i „Abracadabra".

Eyben gik og tog Pisken med sig. Hæftet havde han derimod glemt paa Sengen. Peer greb det, holdt det op til Lyset og gjorde en Grimasse.

„Sikke no'et forbandet, romantisk Sludder!" brummede han. „Det fylder nu den Kisselinke Kammerherren med. — Herut!"

Og dermed aabnede han Kakkelovnsdøren, hvor Hæftet forsvandt som lyse Luer mellem de andre.

Den næste Dag var en sand Tycho Brahes Dag for Kammerherren. Hr. Abel havde meldt, at Eyben havde kastet Hæftet bort, og da dette var en Trio af Kammerherren, Guvernanten og Hr. Abel, hvortil der ikke fandtes Kladde, varede det adskillige Timer, inden man fik stablet et Dokument sammen, der blot nogenlunde lignede det tabte.

Kammerherren var gnaven. Det forekom ham be-

standig, at den ny Prolog manglede en Mængde pikante Aandrigheder, som han alene havde fundet paa, men som det nu — mærkeligt nok — ikke var ham muligt at komme paa. Han gik med lange Skridt op og ned i sit Rygeværelse, da Tjeneren meldte — Peer Røgter!

„Peer — Peer Røgter! Er han gal?" udbrød Kammerherren.

Tjeneren bukkede og saa' højst elendig ud.

„Vis ham ned i mit Kontor!" tordnede Kammerherren. „Eller til Forvalteren! Jeg vil ikke — dog jo, jeg vil modtage ham. Lad ham gaa ned paa Kontoret."

Da Kammerherren kom ned, stod Peer med sin Stadshat i begge Hænder og i en Dragt, der ikke gav fjerneste Anledning til at mindes Raadsherren under Ludvig den Fjortende. Kun en vis stram Ko-Atmosfære, der omgav ham, som Glorien de katolske Helgener, røbede hans Stilling som Røgter.

„Hvad vil han?" spurgte Kammerherren gnaven. „Skynd sig lidt — her er koldt."

„Ja, her er jo heller ikke fyret i Kakkelovnen, Hr. Kammerherre," bemærkede Peer paa sin troskyldige Maade.

„Nonsens! Skynd sig lidt! Hvad kommer han for?" spurgte Kammerherren og trippede utaalmodig paa det kolde Gulv.

„For at sige op, Hr. Kammerherre," svarede Peer med ynkelig Stemme. „Jeg kan ikke mere."

„Hvad for noget? — Peer er jo ikke naaet de halv Hundrede endnu?"

„Ja, var det blot Aarene, Hr. Kammerherre, saa kunde det jo magelig ta'es; men der er det, der er værre. — Se, derfor maa jeg gaa."

„Nej, Gu' maa han ej! Jeg tager ikke mod Opsigelse i Utide. Hvad er da det, som er værre?"

„Utøjet, Hr. Kammerherre. Jeg kan ikke nære mig for det."

„Fy, for Pokker," udbrød Kammerherren og trak sig et Skridt tilbage. „Hvor har han faaet det fra? Det er jo det rene Svineri."

„Ja, det maa Kammerherren nok sige. For Resten mener jeg, at det kommer heroppe fra Slottet; for det er alle Tider værst saadan henad Juletid, naar der er mange Gæster heroppe; saa jeg mener —"

„Er han bindegal? Tror han, at jeg eller mine Gæster bringer ham Utøj paa Halsen?" tordnede Kammerherren, aldeles ude af sig selv. „Det maa jo komme fra Køerne. Har han set dem ordentlig efter?"

„Naa, saadan?" sagde Peer med et forstaaende Smil. „Næ, det er ikke det Utøj, jeg mener, Hr. Kammerherre. Det er de smaa graa."

„Ja, for Fanden, det er jo netop de smaa graa, jeg taler om! — Kan han ikke nære sig for dem, kan han faa sit Kammer hvidtet og sit Sengetøj brændt, men jeg lader ikke mine Røgtere rende ved Juletider for det. Forstaar han?"

„Jo vel, men det er jo Hr. Kammerherren, som ikke forstaar mig. Nærenstid jeg bare maatte faa Lov til at tale, skulde jeg vel nok klare mig; men hver Gang jeg bare lukker Munden op, ta'er Hr. Kammerherren jo saadan paa Vej, at jeg bliver rent rundtosset, og saa kan jeg jo ikke gøre for, at jeg gør Kammerherren saa kulret, som han er."

Kammerherren sendte ham et lynende Blik, men da det kun mødte et gabende, godmodigt, næsten fjollet Udtryk i Peers Ansigt, formildedes hans Vrede og han sagde:

„Forklar mig da, hvad han mener med sit Utøj."

„Ja, det er jo ikke saadan at forklare, for der er jo ingen, der rigtig forstaar det, og i vore romantiske Tider vil Folk jo ha'e alting saa naturligt.

Jeg snakker heller ikke mere derom end højst nødvendig; men Kammerherren maa vide, at sin Nattesøvn maa man ha', og det er ikke behageligt, naar de smaa graa kører i Karrusel med Dynen paa Gulvet, saa man vaagner om Morgenen i sin bare Skjorte, saa stiv som en Pind."

„Aa, nu forstaar jeg!" udbrød Kammerherren og tog sig med en affekteret Gestus til Panden. „Det er Nisserne, Peer mener?"

„Ja, det er dem fra Bumlebølle-Banke — de har nu faaet deres Gang i Kostalden hver evige Nat. Se nu i Gaar! — Saa ligger jeg og sover, og drømmer, at den krimmelhornede Kvie, hende fra Lars Peersen i Tosserup, har slaaet sig løs. Saa vaagner jeg, og saa hører jeg hende ganske bestemt sjokke op og ned ad Grebningen i Kostalden — jeg kender hende paa det Trask, hun har. Saa staar jeg op og gaar i min bare Skjorte ind for at binde hende. Først kan jeg itte finde hende, og saa kan jeg itte binde hende; for det var lige som Tøjret blev speget omkring Hornene paa hende. Saa bliver jeg arrig og gi'er hende et Dask i Siden; men lige i det samme sætter hun, reverenter talt, Hornene i Enden paa mig og siger: „Herut, Peer!" — Og i det samme gaar Stalddøren op, og jeg ryger paa mit Ho'ede lige ud i Møtningen, saa Møget stod mig om Ørene. Det var itte den krimmelhornede Kvie, det, Hr. Kammerherre. — Nej, det var Utøjet, og saadan piner det mig næsten hver evige Nat, saa jeg faar trække af Gaarde, Hr. Kammerherre! Ja, saamænd maa jeg saa."

„Men hvad har det med os og Hovedbygningen at skaffe? Vi kan jo ikke gøre for, at det spøger nede i Kostalden."

„Jo, naar bare Hr. Kammerherren vil lægge det rigtig sammen, saa skal jeg snart forklare det. Se, det kan nu være saadan en halv Snes Aar tilbage,

saa var der en Skolelærer, som skulde gøre sig vigtig. Han — —"

„Aa, spring ham over!" udbrød Kammerherren utaalmodig. „Han kommer jo ikke den Sag ved."

„Jou netop," bemærkede Peer, „for han vilde gøre det samme, som Skolelæreren nu gør deroppe med Junker Eyben; men det kom han beskidt fra."

Og nu fortalte Peer med stor Vidtløftighed Historien om Nissen, der „rundhjulede" Skrædderens Dreng.

„Peer vil da ikke ha', at jeg skal tage den Historie au serieux?" bemærkede Kammerherren. „Det er jo den groveste Overtro."

„Ja, grov var den," sagde Peer. „Derfor blev han ogsaa fjollet alle sit Livs Dage. Sæt nu, at det gaar den unge Junker ligedan — hvad vil Kammerherren saa gøre?"

„Der er en Difference, Peer! en betydelig Difference. Jeg er ikke en Skolelærer, og den unge Herre er ikke ‚Skrædderens Dreng'. Sligt passerer kun med borgerlige Folk, min gode Peer."

„Da er vi dog alle Borgerfolk for Vorherre, og sagtens for Djævelen med," brummede Peer. „Man skal ikke trække Fanden i Halen, for saa vender han Kløerne til. Derfor skulde Hr. Kammerherren heller ikke male ham paa Væggen, men lade de Løjer fare paa en hellig Juleaften. Ellers bliver det, min Sandten, til Ulykke for os alle paa Gaarden."

„Derom kan der aldeles ikke være Tale," udbrød Kammerherren heftig. „Alt er nu arrangeret, og vi lader os ikke kommandere fra Kostalden, min gode Peer! Er han bange for at ligge der alene Juleaften, kan han faa et Par af Karlene til Selskab, eller — bi lidt — han kan tage ned til Lars Peersen i Tosserup og handle om den Tyr, jeg saa' paa forleden."

„Ja, det sidste vilde jeg jo helst," sagde Peer og drejede ydmygt paa sin Hat; „for dels falder der jo altid lidt af hos Lars Peersen, og saa er jeg jo ude af Gaarden med det sammen, og det skøtter jeg svært godt om, for det vil aldrig gaa rigtig til den Juleaften, hvis Hr. Kammerherren selv trækker Utøjet til Huse."

„Det bliver min Sag, Peer, og jeg vil se, hvem der vil forhindre mig deri. Dér har han en Tikroneseddel til Rejsen, og skaffer han godt Køb paa Tyren, faar han en til. Gaa saa og meld Hollænderen, at han rejser."

„Takker saa mangfoldigen for alt godt og ønsker Hr. Kammerherren en glædelig Jul," sagde Peer. „Men —"

„Nu vil jeg, par dieu, ikke høre et Ord mere!" raabte Kammerherren. „Vil han gaa eller vil han ikke?"

„Jou, jeg vil, Deres Højvelbaarenhed!" sagde Peer og hummede sig baglængs ud ad Døren. „Men den Juleaften bli'er — —"

Kammerherren smældede Døren i for Peers Næse, og gik et Par Gange op og ned ad Gulvet, idet han udbrød:

„Mærkværdig, saa denne gamle Folketro holder sig hos de lavere Personer her paa Godset! Jeg skal dog berette denne Samtale til Provsten; han kender denne Friskolelærer, som har Statsunderstøttelse for at skrive alle disse gamle Anekdoter op og give dem i Trykken. Peer Røgter! — Det vil være noget for ham."

Uden for Døren stod Peer og foldede Tikronesedlen omhyggeligt sammen, inden han lod den forsvinde i sin brede Vestelomme. Saa kastede han et polisk Blik tilbage mod den lukkede Kontordør og sagde: „Han er s'gu dog itte saa dum, som jeg

havde troet, og kyse la'er han sig heller itte. Naa, saa maa vi ta' det paa en anden Manér — men den bliver værre."

Den af Eyben saa frygtede Juleaften var endelig kommen. Den ene Karosse efter den anden rullede op foran Hovedbygningens Portal, medførende Godsets Honoratiores; thi Kammerherren yndede at omgive sig med en vis patriarkalsk Nedladenhed, naar ingen af hans Standsfæller var til Stede; thi da var han stram som en Overhofmarskal.

I den store Sal, der flankerede den saakaldte „grønne Stue", sad Eyben i bundløs Fortvivlelse. I tre Dage havde Uhyret Abel rørt om i Munden paa ham med en Sukkertang for at faa Tungen stillet lige til det forbistrede L, og nu kunde han det.

Men Rollen, aa Rollen! — Den kunde han ikke. Han svedte under den stride Kohaars Paryk, der ubarmhjertigt faldt ham ned over Øjnene; han bed i sit store Hørskæg, og syntes, det smagte af saltet Klipfisk; han kløede sig i Parykken, fik Messingkronen paa Huen ned om Halsen, og var i det hele yderlig elendig. Hans Scepter og Rigsæble laa paa Bordet ved Siden af ham. I Døren til venstre var den nederste Fylding tagen ud for at give Plads til en Tønde uden Bund, og gennem denne skulde han krybe ind, naar Kammerherren bankede de tre Slag paa Døren.

Hvor han gruede for disse tre Slag! Sveden stod paa hans Pande, løb nedad og fandt Vej til hans røde Papnæse — han kunde tydelig føle, at den begyndte at blive blød i Spidsen. Men hans Hjerne? — Aa, den tog ogsaa paa at blive blød, og hver

Gang han greb Rollen, og ved det svage, flakkende Lys begyndte:

»Jeg er Nissernes Konge! Vel lille og graa,
Staar jeg dog her med Guldkronen paa
Og hilser: Velkommen til alle —«

saa var det, som kom der en rund, sort Plet over de næste Linier, og han følte, at naar han skulde gennem Tønden, vilde denne Plet blive til ét stort, kulsort Mørke, hvoraf han aldrig mere vilde hitte ud.

Jo! — Han var rigtignok „Nissernes Konge!“ — Aldrig har en Monark følt større Afmægtighed.

Og saa hans Ven Peer! — Peer, som havde lovet at hjælpe ham ud af Klemmen, Peer, som havde taget hans Tyvekrone og svoret ham evig Troskab. Peer, hans Minister, hans eneste fortrolige, hans sidste Tilflugt i Ulykken — Peer var stukket af til Lars Peersen i Tosserup for at handle om en Tyr!

Eyben kunde have grædt af Raseri og Fortvivlelse, hvis ikke Taarerne vilde have skyllet Sminken af hans Kinder og fyldt hans Næse til Oversvømmelse.

Nu kom de fremmede!

Han kunde høre dem snakke og le i Værelset bagved, og han skelnede tydeligt sin Faders: „Ah, bon soir, mon cher! Comment vous portez vous? — En glædelig Fest! — Vi har en lille surprise i Aften — De skal se! — Ah, charmante!“

„Nej, de skulde ikke se, ikke le, ikke bringe Skandalen videre næste Morgen. Eyben følte sig dreven til Fortvivlelse. Han sprang op, satte Kronen fast paa Hovedet, greb sit Scepter, sit Rigsæble, og listede saa med lydløse Trin hen imod en lille Tapetdør, som gik ud til en Korridor, der løb bag om Billardsalen til den Trappe, som førte ned i Haven. Han tog et rask Tag i Laasen, stødte til — Døren var lukket.

Det svimlede for Eyben. Han følte de tunge Taarer vælde frem under sine lukkede Øjelaag og uvilkaarlig udbrød han:

„Aa, Peer! Aa, Peer!“

Da raslede det bag ved Tapetdøren. Nøglen drejedes om, og foran ham stod Peer med en Blendlygte i Haanden.

Men hvordan var det, han saa' ud? — En spids rød Hue dækkede hans ærværdige Isse og stod godt i Farven til hans røde, strittende Haar. Et filtret, rødt Skæg, der syntes fabrikeret af Kohaler, faldt ned over den graa Vams, der dækkede hans Overkrop som en stumpet Sæk. De krumme Hjulben stak i et Par højrøde Hoser, hvor Fødderne endte i noget, der havde stor Lighed med Snabelsko, kun uden Bjælder.

„God Aften, bett' Eyben,“ klang Peers Stemme. „Det var alt det, jeg kunde hitte herop.

„Peer! Er det dig!“ jublede Eyben. „Men hvordan er det, du ser ud?“

„Det maa han nok spørge om,“ vrissede Peer. „Siden alle de andre ugler sig ud, maa jeg vel ogsaa.“

„Ja, men du ser jo ud som en rigtig Nisse,“ bemærkede Eyben, halv frygtsom, „det gør de andre ikke.“

„Det er vel fordi jeg er rødhaaret og hjulbenet, samt ikke videre køn i Gefjæset,“ forklarede Peer. „Kom nu bare med! Saa skal jeg i en Fart pynte ham saadan, at ingen skal kende ham igen.“

„Men jeg er jo pyntet,“ indvendte Eyben.

Peers Ansigt fortrak sig til et bredt, satyragtigt Grin.

„Ja, vil han ikke ned med, kan han jo blive og gøre sig til Grin heroppe,“ sagde han.

„Nej, nej!“ raabte Eyben, og var i ét Spring ude

i Korridoren. „Nad os bare komme af Sted. Du kan gøre ved mig, hvad du vin."

„Men husk nu paa, at nu er jeg Nissen," sagde Peer. „Hvad var det saa, han skulde sige? Kan han husket det?"

„Det var Nissen!" sagde Eyben bestemt.

„Ja, det er rigtigt. Kom nu med, saa skal Eyben faa at se, hvad han kan gøre!"

Og Peer lukkede for Lyset i Blendlygten, idet han gik foran.

Lidt beklemt fulgte Eyben efter. Der var saa mørkt i den lange, skumle Korridor, og det syntes ham, at Peer saa' saa underlig ud. Det var ham, og det var dog ikke ham.

Skulde det være Nissen? —

Denne Tanke fo'r som et Lyn gennem Drengens Hoved og fik ham til at standse; men da han i det samme saa' Lygten bevæge sig ned ad Vindeltrappen, forsvandt Angesten. I Gaarden maatte der jo være Folk nok.

De kom ned i Haven, sneg sig gennem Nøddegangen og naaede Broen over Borggraven.

Her kastede Peer Lygten i Vandet.

Den lyste et Øjeblik, fra det sorte, mudrede Dyb, inden den gik til Bunds. Saa slukkedes den med en underlig hvislende Lyd, og alt blev saa mørkt, at Eyben ikke kunde se en Haand for sig.

„Hvad tuder han for?" spurgte Peer.

„Aa, jeg er saa bange — saa bange for at de skal finde mig," forklarede Eyben.

„Jeg skal nok gemme ham," sagde Peer. „Hold sig nu bare tæt op ad mig, for i Borggaarden bliver det lyst nok."

Peer havde Ret.

Da de slap ud fra Træerne langs Graven, stod Maanen klar og blank, og lagde en lang Sølvstribe hen over Kanalens Vand.

„Denne Vej," sagde Peer. „Langs Kostalden — saa — dér har vi Maren og et Par af Tøsene. Gid Fanden havde dem!"

De tre Piger kom leende og snakkende lige imod dem uden at se dem.

Pludselig skrævede Peer ud, stak Hovedet ned mellem Benene og løftede med det samme sin Kittel op over Ryggen, idet han udstødte en brægende Lyd.

Pigerne svarede med et tredobbelt Hvin og fo'r, med Skørterne om Ørene, ud over Gaardsrummet.

„Se, det hjalp," sagde Peer. Hvad man ikke har i Ho'det, maa man somme Tider ha'e i Enden — kom nu her hen langs Møtningen, saa skal jeg gemme ham."

De gik nu langs den store, fede Kostaldsmødding, hvor Gødningsvarmen slog Eyben i Møde som en lun Damp. Op til Stænget over Kostalden stod en Stige.

Her standsede Peer og sagde:

„Kan Eyben nu lukke sine Øjne og gøre sig rigtig stiv, saa skal jeg gemme ham."

„Jeg kan godt knatre op ad Stigen anene," bemærkede Eyben.

„Nej, vist ej! — Gør, som jeg siger!"

Eyben lukkede Øjnene og gjorde sig saa stiv som en Pind.

I det samme følte han et vældigt Tag forneden. Et Par jærnstærke Arme løftede ham i Vejret og slyngede ham som en Bold højt op i Luften. Han aabnede Øjnene og fik akkurat Tid til at se den varme Mødding under sig — i næste Øjeblik laa han midt i den med et Plask, saa Ajlen stod som et Springvand omkring ham.

Han udstødte et Skrig, arbejdede sig op, og hvad saa' han? —

Op ad Stigen arbejdede sig Peers Hjulben med

sære edderkoppeagtige Fagter. Uden at agte paa hans ynkelige Raab, stak Peer Overkroppen ind ad Lugen paa Stænget, og idet han skubbede sig indefter saa' Eyben et frygteligt Syn: Peer havde ogsaa Ansigt bagtil — et stort, rødt Ansigt med en hvid, krøllet Paryk!

„Det var Nissen!" skreg Eyben, idet alt drejedes rundt for ham. „Hjænp! Jeg kvænes!"

„Nu kan vi vist lukke Døren op, ma chere! Vi bør ikke forøge vore kære Gæsters Spænding over Evne," bemærkede Kammerherren i en galant Tone.

Kammerherreinden gav et mat Nik, der syntes at antyde, at det var hende saa guddommeligt ligegyldigt, om hendes Gæster „spændtes" eller ikke.

Kammerherren vinkede.

Fløjdørene røg op, et Lyshav vældede fra den grønne Stue ind over de tilstedeværende, som modtog Synet af det rigt pyntede Juletræ med et beundrende: Aa!

„Tør jeg bede Selskabet tage Plads her i Forgrunden til venstre — Damerne forrest!" kommanderede Kammerherren. „Vil De saa have deres Opmærksomhed henvendt paa Kæmpehøjen her til højre! Ah charmante! Der kan godt sidde nogle flere endnu, naar de rykker godt sammen."

Selskabet stirrede beundrende ud over den grønne Sals dekorative Herligheder. De bestod i en Kæmpehøj, der syntes bygget op af Karduspapir og Smørfjerdinger. Til højre for den, i Dørfyldingen, gabede den tomme Tønde.

„Er det et Hundehus?" spurgte en landlig Uskyldighed.

En let Fnisen overdøvedes af Kammerherrens højtidelige: „Chut! Nu begynder vi!“

De tre betydningsfulde Haandklap faldt.

Aandeløs Tavshed!

„Hem! Mærkværdigt!“ bemærkede Kammerherren og skævede ind i Tønden. „Tillader De?“

Atter faldt tre Haandklap, der lød som lige saa mange Ørefigener.

Gravstilhed! — Ikke en Lyd! —

„Mon dieu, Alphonse, der er noget i Vejen! Han er besvimet — han har faaet ondt! Alphonse! Spræng Døren! — Spræng Døren straks! — Jeg vil se mit Barn! Aa — jeg anede det!“ udbrød Kammerherreinden og banede sig Vej hen til Tønden.

„Berolig dig, ma chere! — Kære Stella, sæt dig! — Jeg kan jo ikke sprænge med de bare Hænder! — Henning! Johan! Frants! Skaf Nøglen! — Naa, den sidder indvendig! Skynd jer ad Billardkorridoren! — jeg vil — “

Kammerherren fik ikke talt ud.

Et vildt Hyl som af en ung Indianer paa Krigsstien fik alle til at fare op, og nu hørtes med Eybens brølende Stemme følgende hysteriske Udbrud:

„Han vinde sna' mig ihjen!“

„Hvem?“ raabte Kammerherren.

„Nissen! Han trinnede mig omkund i Hunnet!“

„Johan! Henning! Frants! — I Pokkers Skind og Ben! Saa luk den Dør op!“ tordnede Kammerherren.

„Nej! Nej! — Inte nukke op!“ hylede Eyben fortvivlet.

Døren til Sideværelset fløj op paa vid Gab. Tønden trillede ind med et hult Bulder, og i Juletræets festlige Belysning stod Frants Kammertjener, stiv som en Pind, med Eyben ved Haanden.

En Duft af Landmandens Guldgrube slog plebejisk igennem Salonparfumen.

Og Eyben! — Ja, jeg behøver ikke at sige, hvorledes han var pyntet.

„Hvordan er det, han ser ud? — Hvor fandt I ham?“ raabte Kammerherren.

Frants Kammertjeners Ansigt antog et ubeskriveligt Udtryk. Han hostede tørt, og fremhviskede med brudt Stemme: „Paa Møddingen, Hr. Kammerherre.“

„Paa Møddingen! — Impossible! — Sligt kan ikke hænde en født Gyldenlilie! — Hvorledes kom du dér?“

„Hu! Det var Nissen!“ hylede Eyben.

„Snak! — Han eksisterer jo ikke. Hvorledes kom du paa Møddingen?“

„Nissen tog mig og rundhjunede mig i Nuften, og saa kynede han mig nige ud i Pønen!“ brølte Eyben.

„Det er jo noget Snak! — Hvoraf tror du, det var Nissen?“

„Hu! Jo! hulkede Eyben. „Han havde Ansigt i begge Ender, og det er der ikke noget Menneske, der har.“

„Ansigt i begge Ender!“ gentog Kammerherren og slog sig for Panden. „Han fantaserer, han er syg! — Mine Damer og Herrer! Efter hvad der her er passeret, vil de excusere, at Kammerherreinden og jeg trækker os tilbage til vore Appartements. Der vil blive serveret Klokken ni i den røde Sal, og Klokken ti er Vognene tilsagte. Au revoir!“

Og idet Kammerherren bød sin Frue Armen med vanlig Elegance, forsvandt han med en detroniseret Potentats hele Værdighed, fulgt af Eyben, som hulkende gentog: „Det var Nissen!“

Langt ud paa Aftenen, da den sidste Vogn var rullet bort, og Eyben sov de retfærdiges Søvn, saas endnu Lys fra Hovedbygningens Bel-Etage.

Kammerherreinden laa mat paa Sofaen, lugtende til sin Flakon. Kammerherren gik med hastige Skridt op og ned ad Gulvet.

Pludselig standsede han og sagde: „Stella, det var en ubehagelig Affære!“

„Og hvad sagde jeg, da du proponerede den? — „Det gør ikke noget godt Indtryk,“ sagde jeg. — Fik jeg Ret?“

„Jo. Men jeg forstaar ikke den Geschichte! — Den er nær ved at gøre mig gal. Eyben bliver ved at paastaa, at dette Gespenst, eller hvad man nu skal kalde det, havde Ansigt i begge Ender — og det er jo umuligt. — Nisser kan man dog ikke indlade sig med i vor Stilling og med vor Dannelse!“

Kammerherreinden lugtede til sin Flakon og sukkede.

„Men har det ikke været denne — denne Nisse, som Eyben bliver ved at forsikre, maa det jo have været en af Folkene; men det er endnu mere utænkeligt. Hvem vilde, med den Respekt, jeg nyder paa Godset, vove at kaste Stamherren paa Møddingen? — Umuligt! — Aldeles umuligt!“

„Eyben gør sig for familiær med Folkene,“ sagde Kammerherreinden mat. „Jeg har set ham spille ‚Sortepeer‘ med Stupigen og lege ‚Tagfat‘ med Kusken. — Sligt er ikke fair — det nedbryder Respekten. Men desuden har han haft sin Gang i Kostalden hos denne Peer Røgter, som jeg anser for en meget snu Person. Frants Kammertjener fortalte, at han havde truffet Eyben dernede med en Pisk, og Peer Røgter drikker jo ogsaa — —“

„Nej, hør, Stella, du maa forlade mig! men nu gaar din Skarpsindighed virkelig for vidt. Peer Røg-

ter er komplet Idiot, undtagen naar det gælder en Handel om en Ko. Desuden har jeg selv sendt ham bort i Forgaars — han har ikke haft sine Ben paa Gaarden i flere Dage. Og hvad skulde vel bevæge ham til slig en skammelig Gerning? Han er jo Eybens fortrolige, siger du."

„Nej, det sagde jeg ikke. Jeg fortalte kun, at Frants havde truffet Eyben hos denne Person."

„Naa, ja! Jeg har ikke noget imod, at Drengen sætter sig ind i Mejerivæsenet. Peer Røgter selv er saa uskyldig som et Lam; det tør jeg dø paa. — Nej, véd du, hvem det har været? Det har været en løsgaaende Vagabond, en af disse Socialister fra Hovedstaden, som har klædt sig ud for at snige sig herop, og saa har han lokket Eyben med sig for at plyndre ham. Men jeg skal sætte en Pind derfor. I Morgen engagerer jeg en Natvægter — en Natvægter, siger jeg — som skal raabe hvert Kvarter — —"

„For Guds Skyld, Alphonse! Saa faar jeg aldrig Søvn i mine Øjne. Det var en horribel Idé!"

„Naa, ja, saa maa han gaa med et Kontrolur i Lommen. Men en Vægter maa vi ha' for vor egen Skyld. For Folkenes derimod er det bedst, at vi tror paa Eybens Forklaring."

„Hvordan? Alphonse!" indvendte Kammerherreinden.

„Jo, netop. For det første kan vi ikke godt dementere vor egen Søn, og for det andet passer det sig ikke, at han er smidt paa Møddingen ved Menneskehaand. Nissen er en populær Figur, ma chere, som ingen kan staa sig imod. Naar sligt kan ske med Kammerherrens Søn, hvad kan der saa ikke hænde Skrædderens Dreng, og der er netop et Folkesagn om ham, det véd jeg. Endnu i Aften skal jeg dog skrive efter denne Friskolelærer, som samler

paa den Slags Geschichter — jeg har dog Lyst at tale med ham derom.“

Kammerherreinden sukkede, ringede og gik til Sengs. Kammerherren satte sig ved Skrivebordet.

Og Friskolelæreren kom, og han sagde ganske som Eyben:

„Det var Nissen!“

Prinsessen,
som ikke vilde lære at spinde.

(Et Eventyr).

„Du store Kineser!“ sagde Kejseren og kløede sig bag Øret med Tandstikkeren — for han kom lige fra Taflet — „nu har jeg igen glemt Prinsessens Fødselsdag! — Hvad skal jeg dog hitte paa!“

„Hitte paa?“ sagde Ober-Hof-Kammerherren og gjorde sin Ryg til et eneste stort, spansk S, meget rundere, end du kan tegne det paa Tavlen. „Hum! Det er mærkværdigt, hvor svært det kan være at hitte paa noget! — Hvad, om deres Kejserlighed lod Hofjuveleren kalde? Han har saa mange superbe Ting —“

„Superbe!“ sagde Kejseren, og saa løb Ober-Hof-Kammerherren af Sted.

„Er det hele Butikken?“ spurgte Kejseren, da Hofjuveleren kom — for han havde kun to smaa Guldskrin med.

Hofjuveleren bukkede, og saa lukkede han Hængelaasen op for det største.

Nej, du kan ikke tænke dig, hvor det styrtede og strømmede ud med Perler, Diamanter, Rubiner, Safirer og Smaragder! Det lyste saadan, at Kejseren

maatte tage sine sorte Briller paa, og det gjorde han ellers kun ved Hofsorg.

„Godt, meget godt!“ sagde Kejseren. „Men af det Rageri har Prinsessen alle Kommodeskufferne fulde! — Hvad har han saa i det andet Skrin?“

Hofjuveleren bukkede, og saa lukkede han Hængelaasen op for det andet. Der laa kun en ganske lille Sølvrok, og der var ikke en Gang Hør paa den.

„Mærkværdigt!“ sagde Kejseren og tog de sorte Briller af. „Jeg synes, jeg har set saadan en Tingest før. Er den maaske gammeldags? Den ser mig saa sjofel ud.“

„Det er Tip-Tip og ti Tusinde Gange Tip-Tip-Oldemoders Rok,“ sagde Hofjuveleren. „Det er den første Rok, som blev traadt af nogen Dronning.“

„Saa passer den ikke for en Kejserdatter!“ sagde Kejseren og pirrede til den med Tandstikkeren. „Vi la'er desuden alt spinde ude af Huset.“

Hofjuveleren bukkede, og saa tog han den lille Sølvrok og satte den lige foran Kejseren.

„Rok op! Rok op!“ raabte Hofjuveleren, og i det samme blev Sølvrokken dobbelt saa stor som Kejseren selv.

„Rok ned! Rok ned!“ skreg Kejseren af bare Befippelse, og i det samme blev Rokken saa lille, at Hofjuveleren maatte tage sit Forstørrelsesglas frem for at finde den — og det kneb det endda med.

„Mærkværdigt!“ sagde Kejseren. „Ja, det forandrer Sagen. Men den passer dog ikke for en Kejserdatter. — Spinde? — Tror han, min Datter vil lære at spinde?“

„Aldrig!“ sagde Ober-Hof-Kammerherren og lagde Haanden paa Kammernøglen. „Før dø!“

Men Hofjuveleren sagde slet ingenting. Han tog blot Rokken op af Vestelommen, rykkede to Haar af sit Hoved og snoede dem meget forsigtig om Rokkehovedet i Stedet for Hør.

„Dit vanartede Barn!“ skreg Kejseren. „Véd du, at jeg kan lade dig sætte i Spindehuset, hvad Øjeblik jeg vil? — Svar mig paa Stedet: Vil du lære at spinde, eller vil du ikke?“

„Aldrig!“ sagde Prinsessen. „Og mindst for at blive gift med en Silkeorm, selv om han saa var Prins ti Gange. Jeg skulde spinde for Guld — jeg en Kejsers Datter! — Nej, aldrig i Evighed! — Før dø!“

„Hvad sagde jeg?“ spurgte Ober-Hof-Kammerherren.

Men han hviskede det kun til Hofjuveleren.

„Ja, men jeg vil, du skal spinde!“ raabte Kejseren og slog i Bordet, saa alle Hofjuvelerens Perler og Diamanter dansede hen ad Gulvet. „Du skal! — Hvad gør du saa?“

„Saa gør jeg saadan!“ sagde Prinsessen.

Og dermed stillede hun sig lige op for Kejseren, gjorde den sødeste, lille Mule af sin Mund og viste ham akkurat Spidsen af sin rosenrøde Tunge. Men det var ogsaa nok — i det næste Øjeblik var hun langt ude ad Døren.

„Horribelt!“ sagde Kejseren. „Jeg haaber, ingen af de Herrer saa' det! Der har vi Følgerne af den nyeste Opdragelsesmetode. — Det er jo Oprør, det er Majestætsforbrydelse! — Kald paa Spindekonen! Hun skal sætte Prinsessen i Spindehuset — og det straks!“

Se, det skulde Kejseren ikke ha' sagt; for lige i samme Øjeblik gik Salsdøren op, og ind snurrede Spindekonen med en Brummen, som naar tolv Bjørne slipper løs i et Menageri. Som en Hvirvelvind snurrede hun hen ad Marmorgulvet, slog Kejseren over Ende og susede saa, meget værre end det allerværste Dampmøllehjul, lige ud ad den anden Dør og ind i Prinsessens Kabinet.

Vupti! ein, zwei, drei, havde hun Prinsessen om

Og saa kom Prinsessen. Hun var saa dejlig — aa, saa dejlig! — Men hun kunde ikke det allerbitterste, og det viste, at hun var en rigtig Prinsesse.

„Du skal giftes!“ sagde Kejseren og saa' uhyre bestemt paa hende.

„Med hvem?“ spurgte Prinsessen.

„Med Prinsen af Silkeormenes Land; men du skal lære at spinde først!“

„Spinde?“ udbrød Prinsessen. „Nu tror jeg, Papa gaar i Barndom.“

Og saa lo hun, saa alle Lysekronerne ringlede derved.

„Snik, Snak!“ sagde Kejseren. „Dér staar Rokken, og den er ikke til at grine af. Begynd nu!“

„Men den er jo saa stor som et Rebslagerhjul,“ raabte Prinsessen, og saa lo hun igen, saa Taarerne trillede hende ned ad Kinderne.

„Jo større, jo bedre!“ sagde Kejseren. „Den spinder det pure Guld! Nu skal du bare se!“

Og saa viste han hende, hvorledes man kunde faa den saa lille som en Knappenaal.

„Ja, nu er den sød!“ sagde Prinsessen og stak den ind paa Brystet. „Den kan akkurat ligge i det Diamantfingerbøl, jeg fik i Fjor. Tak for Presenten!“

Og saa klappede hun i Hænderne og hoppede hen imod Døren.

„Holdt! Stop!“ raabte Kejseren. „Det er jo en Troldrok, meget mere værd end alle mine Riger og Lande tilsammen! Den kan blive lille og stor, og —“

„Ja, jeg er ogsaa en Troldrok, meget mere værd end alle dine Riger og Lande tilsammen,“ sagde Prinsessen. „Jeg kan ogsaa blive lille og stor — vil du bare se!“

Og dermed satte Prinsessen sig paa Hug og gav sig til at hoppe Skade hen ad Gulvet, mens hun lo den gamle Kejser lige op i Ansigtet.

„Dit vanartede Barn!“ skreg Kejseren. „Véd du, at jeg kan lade dig sætte i Spindehuset, hvad Øjeblik jeg vil? — Svar mig paa Stedet: Vil du lære at spinde, eller vil du ikke?“

„Aldrig!“ sagde Prinsessen. „Og mindst for at blive gift med en Silkeorm, selv om han saa var Prins ti Gange. Jeg skulde spinde for Guld — jeg en Kejsers Datter! — Nej, aldrig i Evighed! — Før dø!“

„Hvad sagde jeg?“ spurgte Ober-Hof-Kammerherren.

Men han hviskede det kun til Hofjuveleren.

„Ja, men jeg vil, du skal spinde!“ raabte Kejseren og slog i Bordet, saa alle Hofjuvelerens Perler og Diamanter dansede hen ad Gulvet. „Du skal! — Hvad gør du saa?“

„Saa gør jeg saadan!“ sagde Prinsessen.

Og dermed stillede hun sig lige op for Kejseren, gjorde den sødeste, lille Mule af sin Mund og viste ham akkurat Spidsen af sin rosenrøde Tunge. Men det var ogsaa nok — i det næste Øjeblik var hun langt ude ad Døren.

„Horribelt!“ sagde Kejseren. „Jeg haaber, ingen af de Herrer saa' det! Der har vi Følgerne af den nyeste Opdragelsesmetode. — Det er jo Oprør, det er Majestætsforbrydelse! — Kald paa Spindekonen! Hun skal sætte Prinsessen i Spindehuset — og det straks!“

Se, det skulde Kejseren ikke ha' sagt; for lige i samme Øjeblik gik Salsdøren op, og ind snurrede Spindekonen med en Brummen, som naar tolv Bjørne slipper løs i et Menageri. Som en Hvirvelvind snurrede hun hen ad Marmorgulvet, slog Kejseren over Ende og susede saa, meget værre end det allerværste Dampmøllehjul, lige ud ad den anden Dør og ind i Prinsessens Kabinet.

Vupti! ein, zwei, drei, havde hun Prinsessen om

Livet, og inden Ober-Hof-Kammerherren havde faaet Kejseren op, var Spindekonen og Prinsessen ude af Salen, nede ad Trapperne og langt, langt inde i Skoven.

Dér kunde Prinsessen ikke mere komme frem for Revl og Krat; men Spindekonen kunde heller ikke mere. Hun hældede først lidt til den ene Side, saa til den anden, saa fik hun ondt, sejlede saa underligt omkring og endte med at trille lige ned i Grøften — dér laa hun og dér blev hun liggende.

„Er det en Manér at rende med en Kejserdatter paa?“ sagde Prinsessen og rettede paa sit Haar. „Gud ske Lov, jeg blev af med det Afskum! Spinde? — Nej aldrig!“

Og saa begyndte hun at gaa; men der var hverken Vej eller Sti — det var rigtignok en net Historie.

Endelig kom hun til et lille Hus. Det laa rigtig saa solvarmt gemt bag en Banke, og paa Brændkarmen sad en stor, rød Kat og vaskede sig. Prinsessen blev saa glad over at se Huset, at hun gik hen og klappede Mis. Den rejste sig, skød Ryg og knurrede.

„Du river da ikke?“ spurgte Prinsessen.

„Nej, jeg spinder jo!“ svarede Katten.

„Uf!“ skreg Prinsessen og var i ét Spring ved Huset.

Paa Dørtrinet sad en gammel Kone; hun holdt en Tot Hør i Vejret, og paa Stengulvet løb der en lille Tingest rundt.

„Hvad er dog det, du bestiller?“ spurgte Prinsessen.

„Jeg spinder Haandtén!“ sagde Konen.

„Uf!“ skreg Prinsessen, og saa fo'r hun i sin Forfærdelse lige ind i Stuen.

Dér sad en gammel Mand med græsselig sorte Fingre og halede i noget.

„Hvad er det, du gør?“ spurgte Prinsessen.

„Jeg spinder Skraa — jeg er Tobaksspinder,“ sagde Manden.

„Uf ha! Lad mig komme ud!“ skreg Prinsessen, og saa styrtede hun lige ind i Skoven igen — hun troede, det var Spindehuset, det.

Men det var det nu slet ikke. Spindehuset saa' rigtignok ganske anderledes ud; men det vidste Prinsessen ikke. — Hun gik og gik, for hun troede, at naar hun bare gik, saa kom hun nok hjem; men hun kom blot meget længere bort.

Skoven blev mørkere og mørkere, Træerne tættere og tættere, og endelig blev det saa mørkt, at hun slet ingenting kunde se.

„Nu tuder jeg!“ sagde Prinsessen, og saa satte hun sig lige ned og holdt Hænderne for Øjnene; for hun turde ikke se sig omkring, saa bange var hun.

„Spind!“ peb det lige bag ved hende.

„Spind!“ skreg det oppe fra Trætoppene.

„Spind! — Spind! — Spind! — Spind“ lød det fra Jorden, fra Grenene, fra Græsset — overalt.

„Nej, jeg gør det ikke! — Jeg er en Kejsers Datter!“ hulkede Prinsessen og tog af bare Angest Hænderne fra Øjnene.

Nej, hvad saa' hun!

Maanen var staaet op. Den kastede et underligt, blaaklart Lys ind mellem Stammerne, og lige foran hende laa der en uhyre Bygning — den saa' næsten ud, som var den tegnet med Blyant, saa graa var den.

Men det mærkeligste var, at hun ikke kunde se en eneste Sten i hele Bygningen — den var som trukken med Streger, bygget op af Millioner fine, dirrende Traade, der trak sig op lige til de øverste Spir, og paa disse flagrende Traade løb der store, graa Edderkopper, som alle havde frygtelig travlt. Nogle hængte Gardiner op, andre vævede Hænge-

køjer i Vindueshjørnerne, og andre spandt i al Gemytlighed en Ende med hverandre. Men øverst oppe paa en flad Altan sad en græsselig, rynket, gammel, graa Kælling med et Kors paa Ryggen og suttede paa en fed, blaa Flue.

„Kom op, du!“ sagde hun til Prinsessen og lod Fluen falde.

Prinsessen havde stor Lyst til at blive fornærmet over, at man saadan uden videre duttede hende; men i det næste Øjeblik havde den ækle, gamle Kælling hende i Kardusen, halede hende op paa Altanen og begyndte at surre en urimelig Mængde Tove om hendes Arme og Ben, skønt Prinsessen sprællede det bedste hun kunde.

„Nu æder jeg dig!“ sagde Kællingen.

„Aa, lad være! Lad være!“ jamrede Prinsessen. „Jeg vil gøre alt, hvad du befaler!“

„Saa kan du spinde mig en ny Væv til i Morgen,“ sagde Kællingen. „Den gamle er saa fuld af Fluer.“

„Aa, jeg vilde saa gerne,“ sagde Prinsessen og foldede Hænderne, „men jeg kan ikke spinde, — jeg har aldrig lært det.“

„Hvad for noget!“ sagde Kællingen og knubsede Prinsessen med det venstre Forben. „Ikke spinde! — Og saa vover du at komme op i Spindehuset til alle Spinderskers Dronning. Begynd straks! — Ellers æder jeg dig!“

„Nej, nej!“ skreg Prinsessen fortvivlet. „Jeg skal spinde — giv mig bare en Rok!“

„En Rok?“ spurgte Kællingen. „Hvad vil du med det gammeldags Rageri? Har du ingen Spindevorter?“

„Jo — jo, jeg har!“ sagde Prinsessen af bare Forfærdelse; for hun turde ikke sige den ækle Kælling imod.

„Naa, saa brug dem!“ sagde Kællingen. „Se saadan! Men bare gesvindt!“

Og dermed gav hun sig til at løbe op og ned ad Altanen, og mens hun løb, fløj der Traade ud af Ryggen paa hende baade paa Kryds og tværs, og inden Prinsessen vidste et Ord deraf, var der draget et stort graat Net hen over Altanen, saa at der kun var en ganske lille Udgang dér, hvor Prinsessen stod.

„Nu du!“ sagde Kællingen. „Begynd!“

Og Prinsessen gav sig til at løbe rundt for at narre den gamle; men der kom ikke saa meget som en Trævl fra hende.

„Miserabelt! Aldeles elendigt!“ sagde den gamle Kælling. „Hvor er Spindet? Det maa jo sidde under Klæderne. Bi lidt, saa skal jeg hjælpe dig!“

Og dermed tog hun en Saks og gav sig først til at klippe Prinsessens Kaabe af, saa hendes Kjole og endelig hendes Skørt. Til sidst havde den stakkels Prinsesse slet ikke andet tilbage end sit dejlige, guldgule Haar, og det svøbte hun sig i, for hun skulde dog have noget paa. Det var rigtignok en net Historie!

„Det er fint Spind det!“ sagde den ækle Kælling og lod sine lange, laadne Fingre løbe gennem Prinsessens Haar. „Der kan blive et rigtig pænt Net af det. I Morgen Aften kommer jeg igen, og er du saa ikke færdig — æder jeg dig!“

Der sad Prinsessen rigtignok net i det. Hun var saa fortvivlet — aa, saa fortvivlet, at hun ikke engang kunde græde, og rundt om, hvor hun saa' i det klare Maanelys, blev der spundet og tvundet af tusinde flinke Edderkopper.

De havde saa travlt — aa saa travlt! Nogle kastede Broer hen over Træernes Toppe, andre spandt de nydeligste, smaa Svøb til deres Børn, og langt ude over Engene, bag ved Skoven, glimtede det som Sølvflors-Striber i Græsset.

Det var lutter Spind alt sammen, Millioner Smaa-

skabningers ihærdige Værk, fremtryllet paa en eneste Nat. Og Prinsessen begyndte at tænke paa, at hun vist maatte være et stort Kræ, siden det mindste Kræ saaledes kunde gøre hende til Skamme, og hun lovede sig selv, at hvis hun bare slap levende fra Spindehuset, saa skulde hun nok lære at spinde. Ja, hun vilde endog gifte sig med Prinsen af Silkeormenes Land — og det var dog meget for en Kejserdatter.

Saa stod Solen op.

Nej, hvilken Pragt! Sligt havde Prinsessen aldrig set, end ikke i Kejserens Skatkammer. Det funklede, lyste, tindrede og gnistrede, som om hundrede Tusinde Millioner Diamanter var hængte op i Solskinnet.

Og det var de ogsaa. Hver Diamant var en syvfarvet Dugperle, trukken paa gennemsigtige Traade og slyngede i tusindvis fra det fattigste Græsstraa op til Husets øverste Spids og derfra i lange, for Morgenvinden gyngende Hængebroer hen over Skovkronerne, saa at det saa' ud, som om tindrende Ædelstene var lagt helt ind under Bladene.

Prinsessen fik ganske ondt i Øjnene af at se derpaa; men lige i det samme kom den ækle, graa Kælling farende ud af et Hul paa Altanen, tog med sine lange, laadne Arme fat i Rækværket og rystede hele Stadsen saaledes, at alle Perlerne faldt af og slog Prinsessen i Ansigtet som Regn. Alt blev paa én Gang saa tomt, saa graat, og da Solen atter kom frem, saa' Prinsessen ikke andet end store, graa Spind, der sjaskede for Morgenvinden, og selv sad hun paa den dugvaade Altan og frøs i sit bare Haar. — Jo, det var rigtignok en net Historie!

Opad Formiddagen blev det varmere. Landskabet underneden kom mere og mere frem i Sollyset, og først nu kunde Prinsessen rigtig se, hvor hun var.

Langt, langt ude i det fjerne saa' hun Taarnene

paa sin Faders Kejserborg — aa, hun kendte dem saa godt paa den forgyldte Vejrhane, som hun altid havde været bange for, skulde vende sig, naar hun stod for Spejlet. Og lidt længere borte, dér til venstre, laa Prinsen af Silkeormenes Land. Hun kunde tydelig kende det paa de lyse Morbærlunde og den Masse Silkeflag, der var oppe. Hun blev ganske bange, at han skulde holde Bryllup med en anden, og for første Gang syntes hun, at det dog slet ikke var saa galt at blive gift med en Silkeprins, især naar man havde Udsigt til at blive ædt inden Aften af en Edderkop — andet var jo den gamle Kælling i Grunden ikke.

Og alt som hun sad og saa' og saa', kom hun til at fortryde og til at længes — aa, saa frygtelig! Hun fortrød, at hun havde været saa uartig mod den gamle, skikkelige Kejser, og saa længtes hun saadan hjem blot for at vise, at nu var hun bleven en ganske anden end den dovne, storagtige Kejserdatter.

Men hvorledes skulde hun komme bort? Hun sad jo midt i Troldskoven, højt oppe paa Spindehusets Altan — hun vilde slaa sig ihjel, hvis hun sprang ned.

Saa begyndte det at blive Eftermiddag. Solen hældede mere og mere mod Vest, Lyset blev rødere og rødere — alt var saa varmt, saa stille. Det var den dejligste Sommeraften; men hvad kan det hjælpe, naar man skal ædes, og Prinsessen rystede af Skræk — græde kunde hun slet ikke mere.

Da blev det paa én Gang saa uroligt rundt omkring hende. Det krøb og kravlede, myldrede og vrimlede, og rundt om hende kom der Tusinder af bitte smaa Edderkopper frem. De løb først frygtelig travlt omkring paa Altanen, saa krøb de op paa Gitteret, satte Hovedet nedad og gav sig til at spinde. Det var ganske, som om der kom smaa, snehvide

Silkevinger ud af dem, og naar Vingerne blev store nok, tog Aftenvinden fat i dem, og af Sted fløj de smaa Edderkopper paa selvspundne Vinger langt ud mod den røde, synkende Aftensol.

„Far vel!“ sagde de.

„Far vel! Far vel!“ sagde Prinsessen. „Aa, hvem der kunde flyve som I!“

Og igen maatte hun tænke paa, hvor frygtelig galt det var, at hun aldrig havde lært at spinde. Dér fløj nu de usle, smaa Kræ nok saa glade af Sted, og hun, en Kejserdatter, maatte sidde og sørge.

Da var der noget, som stak hende i Foden. Hun bukkede sig ned og tog det op — det var den lille Sølvrok, som hun havde stukket ind paa Brystet; den havde hun tabt paa Altanen.

„Rok op! Rok op!“ sagde Prinsessen, og saa blev Rokken just lige tilpas; men der var ingen Hør paa den.

„Nu gælder det!“ tænkte Prinsessen, og saa traadte hun Rokken; men der kom ikke Spor af Traad.

„Hvad skal jeg dog gøre!“ jamrede Prinsessen og saa' sig fortvivlet omkring.

Da faldt hendes Blik paa Saksen, som den gamle Kælling havde glemt. Hun tog den op, betænkte sig et Øjeblik, og — ritsch, ratsch! klippede hun sit lange, dejlige Haar af. Det faldt som den blødeste Silke lige ned i hendes Skød.

„Nu har jeg Hør!“ jublede Prinsessen og snoede det paa Rokken. „Man kan, hvad man vil, og nu vil jeg spinde!“

Og saa traadte hun Rokken.

„Snurr!“ sagde Hjulet.

„Sirr!“ sagde Tenen, og ud af den stod det som en Sky af de fineste Guldtraade, der flagrede højt op over Prinsessens Hoved. Hun kunde tydelig mærke, hvorledes Vinden begyndte at tage i dem.

Og Prinsessen spandt og spandt — det gjaldt jo hendes Liv! Og Skyen voksede og bredte sig. Hun svøbte sig helt i den, og nu følte hun, at den begyndte at løfte hende. Saa kom der et Vindpust, saa varmt, saa mildt, rigtig en Sommerluftning, og — ud svævede Prinsessen over Altangitteret, hen over de store, susende Skove, frem over Marker og Enge, hjem mod Kejserborgen i det fjerne. Aldrig havde hun troet, at man kunde flyve saa dejligt!

Men hjemme paa Slottet stod den gamle Kejser og stirrede ud ad Vinduet! for han længtes saa meget efter sin Datter, men han vilde blot ikke være ved det.

„Hvad er det for en underlig Sky, som kommer trækkende dér langt ude?“ spurgte han. „Den ser jo ud som det bare Guld!“

„Det forekommer mig, at det snarere er en stor Fugl,“ sagde Ober-Hof-Kammerherren. „Den har jo store Guldvinger.“

„Saa maa det være den Fugl Rok!“ sagde Kejseren. „Der skal jo være saadan en i det Land Arabien.“

„Rok!“ gentog Ober-Hof-Kammerherren og satte Kikkerten for Øjet. „Deres kejserlige Majestæt har, som altid, Ret. Det er virkelig en Rok! Jeg kan tydelig se, hvordan Hjulet drejer sig.“

„Lad mig!“ sagde den gamle Kejser og fik i en Fart Kikkerten for Øjet.

„Hjælp! — Eau de Cologne! — Kejseren faar ondt!“ skreg Ober-Hof-Kammerherren og fangede Kejseren i sine Arme, lige som han skulde til at besvime.

„Min Datter! Aa, min Datter!“ sagde den gamle Kejser og aabnede Øjnene.

Og lige i det samme gjorde Guldskyen en Vending og dalede ganske langsomt ned i Slotsgaarden.

Dér stod Prinsen af Silkeormenes Land og hele Hoffet for at tage imod Prinsessen.

„Nej, sikke'n Masse Guld!“ sagde Kejseren, som kom ned med Ober-Hof-Kammerherren under Armen. „Der kan laves Epauletter til et helt Regiment.“

„Nej, det gi'r vi de fattige til mit Bryllup,“ sagde Prinsessen. „Jeg har lært, at enhver Rok, endog den ringeste, kan spinde Guld, naar blot man vil. Det skal jeg lære selv det mindste Barn i mit Rige.“

„Dit Rige?“ spurgte Kejseren. „Du vil da' ikke holde Bryllup straks?“

„Man skal aldrig opsætte noget!“ sagde Prinsessen, og saa rakte hun Prinsen Haanden.

„Mærkværdigt!“ sagde Kejseren. „Hun er aldeles forandret! Hun maa ha' oplevet noget højst forunderligt! Skulde hun virkelig have siddet i Spindehuset? — Ja, saa maa vi sørge for, at det ikke kommer i Bladene.“

Da „Jarl“ gik under.

(Efter Meddelelse fra Bornholm).

Marts var kommen — ikke den gamle romantiske Herre i Foraarsdragt og med Violbuket i Brystet — nej, en raa, realistisk, stormende Marts, kylende Haglenes Konfetti, som var man midt i Februarens Karneval.

Der laa Sne i Luften og tøende Isflagers Kulde hen over Østersøens Vande. En stiv Sydvest fejede Flagerne mod Nord, malede dem i Stumper og Stykker, løste dem til Skum og hvirvlede dem saa hen over de vældige Bølgers Toppe som Sne over stadig skiftende Bjergrygge. I lange Rader rullede Bølgerne ustandseligt fremad — intet hemmede deres Fart. Med stedse stigende Hast gik det vilde Tog mod Nordost til det naaede Bornholm, der som en Kæmpe fangede de fraadende Bølger i sine Arme. Ja, den Nat toges der en Dyst mellem Hav og Land, som vel var værd at skue! Fra Dueoddens Sand til Klipperne ved Vang stod Havet snart i hvide Brændinger ind over Land, snart i tordenbragende Brod op over Granittens Mur, og i Johns Kapel blev der spillet et Orgel, som bruste langt ud over Havet, hvor Sejlerne fløj af Sted som Edderfuglens Dun under Klippen.

Men saa snart man kom op under Snogebæk Fiskerleje, løjede Stormen af, Søen glattede sine Bryn, og fra Gudhjem til Sandvig laa Havet næsten som et Spejl dybt inde under de høje, mørke Skær — først langt ude viste det Tænder. Men oppe over Land hørte man dog Stormens skarpe Hvin, naar den i stærke Stød kom fejende ned gennem Aadalene, hvis nøgne Birke nejede sig som for en Konge.

I Allinge By var Dagens Travlhed endt. Stor havde den vel ikke været; men Aftenhvilen var dog lige kær for de trætte Stenhuggere, de mødige Værftsarbejdere, som i smaa Klynger søgte hjemad langs de ellers saa øde Gader. Nede ved Havnen, der som et firkantet Bassin er sprængt ud i Granittens haarde Bund, herskede et vist Røre. Det var Tirsdag Aften; man ventede „Jarl" fra Neksø, og i en lille By er et lille Skibs Ankomst en stor Begivenhed, som nok formaar at samle en Snes Mennesker paa Molen. Og saa mange var der omtrent: Lastdragere, Passagerer og saa den evindelige Flok af dem, der skal sige Farvel, og dem, som vil se andre rejse.

Det var jævne, dagligdags Folk: Landbrugere, Handelsrejsende, Sømænd — Turisternes Strøm var endnu ikke vældet ind over Øen. Dertil var man for tidlig i Vaaren; man skrev den fjerde Marts, og først med Pinsesolen kommer de fremmede dragende. Og dog var der i denne Skare, som fra Molen stirrede ud over Vandet, én, som aabenbart ikke var Hjemmefødning, men „ført", som Bornholmerne kalder det. En høj, kraftig Skikkelse, solbrændt paa Hænder og i Ansigt, iført en mørkeblaa Sømandsuniform, hvis Armstriber og Skulderstjerner viste, at han maatte være Kaptajn paa et af de store Koffardifartøjer, der gaar paa Langfart til Kina eller Ostindien.

Han var aabenbart ikke kendt af Byen; thi alle saa' efter ham, men ingen talte til ham. I Hotellets Fremmedbog stod han som Kaptajn Lykke fra London — det var det hele, Allinge vidste om ham.

Han gik med langsomme, sindige Skridt langs Molens Bolværk, spejdende ud over Havet, som var han om Bord paa sit Fregatskib. Mørket faldt tættere og tættere, men ude paa Søen, langt ude, tændtes den ene Laterne efter den anden, Tegn paa, at Vejret var haardt, og at mangen en Sejler ønskede at ride Stormen af derude i Læ under Kysten, fremfor at vove sig ud i Hammervandets urolige Bølger. Paa Havnemolen svajede Lygterne frem og tilbage, og naar deres skiftende Blink faldt hen over hans solbrændte, vejrslagne Ansigt, viste dette en vis nervøs Uro, et spændt Udtryk, som havde han ventet længe og begyndte at trættes.

„Han kommer nok ikke?" henkastede han i Forbigaaende til en Fisker, som lige havde fortøjet sin Baad.

„Da har jeg s'gu aldrig set den Dag, hvor Davidsen ikke kom," svarede Fiskeren mut.

„Men det bliver jo ragende mørkt. Han skulde være her for en Time siden. Hvor bliver han af?"

„Véd det ikke. Han ta'er rimeligvis Kreaturer om Bord i Neksø, og saa varer det altid længere, for Svin er nu saa urimelige at faa om Bord, Hr. Kaptajn."

Og Fiskeren gik med et smørret Grin, som troede han at have sagt noget vittigt.

Lykke satte sig overskrævs paa en Fortøjningspæl, tændte en Cigar og mumlede: „Sejle med Svin! — Føj for Satan! — Saa — —"

Der lød en Damppibes skærende Hvin ude fra Søen, og et Par Laterner lyste tæt under Land. Der svaredes med et „Hallo!" fra Molen, og til Lykke lød et „Varsko!", som i en Fart fik ham

væk fra Fortøjningspælen. Der fulgte et nyt Brøl i Dampfløjten. Folk tørnede sammen forude paa Molen, og i det tætte Mørke svingede „Jarl“ ind ad det snævre Havneløb med en Præcision, som fik Lykke til at udbryde: „Brillant! — Det kunde jeg s'gu ikke gøre ham efter!“

„Bak et Slag!“ lød en Sømandsstemme fra Kommandobroen. Fortøjningerne heves i Land, og snart efter laa „Jarl“ støt op mod Bolværket, Landingen sattes til, og Passagererne begyndte at gaa om Bord med deres Bagage.

Lykke gav sig god Tid. Han mønstrede Skibet med en Kendermine, medens hans Blik stræbte at opfange Kaptajnens Skikkelse; men Kommandobroen var tom; kun Styrmanden stod ved Landingen med en Lygte og tog mod Billetter.

„Hvor er Kaptajnen?“ spurgte Lykke.

„Forude,“ lød det lakoniske Svar.

Lykke gik om Bord og famlede sig frem hen over Skibet. Der var ikke store Bekvemmeligheder, og Dækket var allerede stærkt belemret med Laksekasser, Sildekurve, Ost i Stabler og Smør i Fjerdinger. Det lignede næsten et Flyttedagslæs. Forude lød Grynten af Svin, blandet med gennemtrængende Hyl, og over hele Dækket laa en Atmosfære af Svinesnavs, røgede Sild og gammel Ost, som var alt andet end appetitlig. Lykke ravede rundt mellem alt dette med en Mine, som tydeligt viste, at sligt var han ikke vant til paa sin pyntelige Kinafarer.

„Hvor Fanden er Kaptajnen?“ raabte han utaalmodig.

En Matros pegede hen mod et Lukaf ved Maskinen, hvorfra et svagt Lys trængte ud gennem den paa Klem staaende Dør.

„Sikken et Hul!“ mumlede Lykke og rev Døren op.

Ved et lille Bord sad, med Ryggen mod den indtrædende, en kraftig bygget Mand, bøjet over Bøger

og Papirer. Han var saa fordybet i disse, at han slet ikke lagde Mærke til Lykke, før denne raabte: „Davidsen!“

Da fo'r han op med et Udraab, rakte begge Armene ud imod ham og skreg: „Er det dig? Du er jo druknet!“

„Naa, har du ogsaa læst mig død?“ spurgte Lykke med et Smil. „De forbandede Blade! De kan ikke engang lade En gaa ærligt til Bunds. Naa, nærved skyder ingen Hare.“

„Men du er dog forlist?“

„Ja vel! Den Vej maa vi jo en Gang imellem alle.“

„Det var i Sommer?“

„Ja, lad mig se! Det var — ja, det var? — Bi lidt — det var Natten til den femte Marts nede under Malakka —“

„Saa er det akkurat et Aar siden,“ afbrød Davidsen. „Hvor Tiden dog gaar; jeg syntes det var i Sommer.“

„Nej, det var den fjerde Marts — nu husker jeg det tydeligt. Vi laa og drev med alt oppe for sløj Kuling og omløbende Vind. Glasset faldt et Par Tommer, og inden vi vidste af det, kom der et Kast, saa Topsejlene røg. Jeg gav Ordre til at bjærge; men det var for sent. Cyklonen kom over os som en Tiger, Fregatten gik rundt, vi hang i Rejsningen til det blev Dag, saa blev vi fiskede op af nogle forbandede malajiske Pirater, som hundsede os værre end Dyr og nær havde slagtet os. Vi maatte trække om med dem et Par Maaneder, inden vi fik os købt løs; derfor hed det sig, at hele Besætningen var druknet.“

„Mistede du mange Folk?“

„Ja,“ sagde Lykke alvorlig, „jeg mistede mange, og hvad der piner mig mest er, at jeg den Aften ikke gav Ordre til at bjærge, før Bygen kom. —

Ser du, vi havde faaet en Styrmand om Bord, saadan rigtig en Vigtigmager, men for Resten en flink Gut. Hver Gang jeg var i Færd med at give Kommando, kom han og spurgte: „Synes Kaptajnen inte at vi skulde gøre dit eller dat?“ — altid netop det, jeg lige tænkte paa at gøre. I Begyndelsen sagde jeg jo, for det var rigtigt, hvad han spurgte om — men Folkene lagde Mærke dertil. De begyndte at grine og troede, at jeg var et Fæ, fordi jeg var saa meget yngre end han. De vidste jo ikke, at han tog Kommandoen ud af Munden paa mig. Saa kom han ogsaa den Aften og spurgte: „Synes Kaptajnen inte, at vi skulde bjærge? Det bliver saa tykt i Læ.“ Jeg vilde have bjærget, for jeg havde set Glasset falde; men saa blev jeg saa tordnende gal, at jeg svarede: „Lad staa, ad Helvede til!“ — Det skulde jeg ikke have sagt; men han skulde have holdt sin Mund. — Naa, han lukkede den aldrig op mere.“

„Gik han til Bunds?“

„Ja.“

Der blev en Pause, under hvilken Davidsen med et deltagende Blik betragtede sin Vens alvorlige Ansigt, saa sagde han: „Man skal altid følge fornuftige Raad.“

„Det har du Ret i,“ svarede Lykke; „men man kan ikke lade sig kommandere af sin Styrmand. — Og dog — naa, lad os ikke tænke mere derpaa! — Du kommer fra Neksø?“

„Nej — fra Gudhjem. Vi tog Sild om Bord dér. Det sinkede os en Times Tid. Det er et vanskeligt Farvand.“

„Synes du ikke, det var klogest at ligge over her? Det bliver et forrygende Vejr til Natten — jeg kommer lige fra Hammerfyret. Det blæste haardt deroppe.“

„Ja, dér kuler det altid. Stormen er ikke værre, end jeg har haft den saa mangen en Gang, og „Jarl" er et støt Skib, det gi'er sig ikke for saa lidt."

„Ja, men det er et lille Skib, og det er en lille Fart, du er i, gamle Ven. — Véd du, hvorfor jeg kommer?"

„Nej!"

„Jeg har et Tilbud at gøre dig. Min Reder i London har faaet et nyt Skib — et stolt Fartøj — lige saa godt som mit. Han søger en dygtig Kaptajn, og har overladt mig at finde ham. Gaa med til London! Saa farer vi sammen, og det bliver ikke med Svin og røgede Sild, men med Silketøjer og Te — og saa med ti Gange saa meget, som du tjener paa dine Smaavandsture. Naa, hvad siger du til det?"

„Jeg siger Tak, men svarer nej! Jeg kan ikke."

„Hvad skal det betyde? Hvorfor ikke?"

„Fordi jeg er tilfreds med, hvad jeg har."

„Aa, hvad har du?"

„Mit Selskabs Tillid, mine Landsmænds Agtelse og min Hustrus Kærlighed — det giver jeg ikke bort for tusinde Pund, ikke for tusinde til."

„Ja, tænkte jeg det ikke nok! Du er en underlig Fyr. — Du stikker ikke op for noget, naar du har Foden paa Dæk, men til Lands er du saa underlig spag. Du mangler Ærgerrighed! Vil du lade dig nøje med dette dagligdags Smaapjaskeri? — Du, som stolt kunde føre en Fregat paa Langfart under Kina."

„Ja, og saa mulig faa en Styrmand, som sagde: „Synes Kaptajnen inte?" — Nej, hør, Lykke, lad hver af os blive ved sin Læst. Du er ung, ærgerrig og vil frem; jeg er glad ved, hvad jeg har. Du søger Lykken, jeg Freden. Der staar i min Moders Salmebog et gammelt Vers:

»Hvor der er Kærlighed, dér er Fred,
Hvor der er Fred, dér er Glæde.
Hvor der er Glæde, er Herren med,
Hvor han er, er ingen Sorg til Stede.«

„Det er min Livsmoral. Den er noget gammeldags, det véd jeg nok; men vi er heller ikke rigtig med her paa Bornholm.“

„Nej, det kan jeg mærke,“ sagde Lykke kort. „Er du bange for Cyklonerne?“

„Snak! Du kender mig for godt til — —“

Et Stormstød fra Land afbrød den talende. Det kastede sig med et susende Hvin hen over Allinges lave Tage, fik en Skorsten til at ramle ned, og fo'r saa i fejende Fart ud over Havnen, hvor det endte som en vild Hylen i „Jarls“ Skorsten, samtidig med, at det kastede en Sky af Støv og Grus hen over Dækket.

„Hun kuler op!“ sagde Davidsen tørt. „Jeg gad vide, om de i Aften gaar ud fra Rønne?“

„Lad os gaa op og høre ad,“ foreslog Lykke. „Der er jo ikke langt til Telegrafkontoret.“

„Nej, lad Stewarten løbe, og kom ned i min Kahyt. Saa drikker vi et Glas paa Falderebet.“

„Som du vil. Men var jeg i dit Sted, blev jeg liggende over. Det var jo et rent Cyklonstød, der kom.“

„Aa, du kan ikke regne de Kast oppe fra Land. De kommer altid som blæste ud af en Trompet. Jeg gaar ikke ud af Routen før Himlen falder ned, og den hænger dog endnu.“

„Det gør den,“ sagde Lykke; „men jeg gaar ikke ud den fjerde Marts; det var mig en ulykkelig Dag.“

„Jeg vil heller ikke have dig om Bord med saadant et Bededagsansigt. Kom nu ned og skyl Grillerne bort med en Toddy. „I Morgen sejler vi igen

— i Aften vil vi drikke!" Kan du huske den fra vore unge Dage? Det var en lystelig Tid!"

Kaptajn Davidsens Kahyt var ikke stor; men den var lun og hyggelig. Alt var saa bonet og blankt. Messinglampen under Loftet kastede Glanslys hen ad det skinnende Mahogni Bord, hvor Kokken serverede Toddyen, som fyldte det lille Rum med en fin Duft af ægte Jamaika. Lykke strakte sig magelig i den lille Sofa, tændte en Cigar og sagde, idet han saa' sig omkring: „Du har det noget knebent her."

„Aa, her er Plads nok til mig og mine Bøger — mere behøver jeg ikke."

Lykke kastede et aandsfraværende Blik hen imod et lille Skab, bag hvis Glasdøre man saa' nogle faa Bøger.

„Er det hele dit Bibliotek," spurgte han. „Det er ikke stort."

„Stort nok til mig — jeg har sjælden Tid til at læse uden om Søndagen."

„Hvad er det, du har staaende?"

„Det er den Bibel, jeg fik til min Konfirmation, min Moders Salmebog og saa —"

„Og saa den der? — Hvad er det for en Postil?"

„Aa, det er ingen Postil. — Det er — det er en Roman."

„Naa, saa har du dog ikke glemt dine Ungdomsbedrifter," sagde Lykke leende. „Kan du huske, hvor du sværmede for — ja, hvad Fanden var det nu, den hed? Den havde saadan et nederdrægtigt Navn."

„Fra Piazza del Popolo?"

„Ja, netop! Du havde den med under Bordet paa Styrmandsskolen."

„Det er netop den, som staar der. Jeg tror, jeg har læst den femten Gange. Det meste af den kan jeg udenad. Kan du ikke huske den?"

„Aa, jo! Jeg har læst den en Gang for mange Aar siden; men huske noget af den kan jeg ikke. Der var nogle kønne Vers i den, synes jeg.“

„Ja, netop,“ sagde Davidsen ivrig, „det var der. — Hør, sig mig,“ fortsatte han, pludselig alvorlig, „hvoraf kan det dog komme, at mens man glemmer de fleste Digte, saa kan der være ét, som saa forunderligt bider sig fast i Ens Erindring, at man ikke paa nogen Maade kan blive det kvit. Man kan ikke glemme det, selv om man vil.“

„Aa, det véd jeg ikke,“ svarede Lykke og nippede velbehagelig til sin Toddy. „Jeg glemmer dem s'gu altid — Vers kan jeg aldrig huske.“

„Jeg tror,“ sagde Davidsen tankefuld, „at der er en hemmelig Forbindelse mellem Digterne, deres Værker og saa de enkelte Mennesker. Naar det er lykkedes en Digter paa sin individuelle Maade at sige eller skildre noget, som kommer lige fra det inderste af hans Sjæl, og saa dette Digt kommer til en, som har tænkt, følt eller endog gennemlevet netop det samme, som Digteren har givet Udtryk, saa at han ligesom løser Ens bundne Tanke, saa er det, at hans Ord slaar ned som Lyn, og den, der rammes af det, glemmer dem aldrig.“

„Ja, det kan s'gu gerne være,“ sagde Lykke, rejste sig og tændte sin Cigar ved Lampen.

„Og saadan et Digt er der netop i den Bog. Somme Tider piner det mig næsten. Jeg kan vaagne med det paa Læberne midt om Natten, og mangen en Gang, naar jeg staar paa Kommandobroen — Vejret kan være, hvordan det vil — faar jeg det i Tankerne, saa maa jeg sige det højt for mig selv. Er det dog ikke forunderligt?“

„Aa, jo! Jeg vil snarere kalde det sygeligt. Sæt en grinagtig Melodi paa det, saa gaar det saa vist snart over.“

„Nej, jeg er ikke med paa Grinet — det har vi

desværre for meget af nu om Stunder. Det Digt er for mig en Helligdom — jeg holder af det som en Salme."

„Hvad er det da for et mærkeligt Digt?" spurgte Lykke og rakte Haanden hen mod Nøglen i Bogskabet.

„Du behøver ikke at lukke op — jeg kan det jo udenad."

„Naa, saa kom med det!"

Davidsen holdt et Øjeblik inde, saa sagde han: „Det er det Digt, som den unge Sømand sender hende, til hvem han har bejlet forgæves. Det er hans Farvel — der er noget saa vemodigt deri."

Og han lænede sig tilbage mod Sofaen, idet han sagte reciterede:

»Jeg beder dig ikke om Rosen paa dit Bryst,
Ej heller om en Lok af dit Haar;
Thi Rosen vil falme som Blomsterne i Høst,
Og Lokkernes Glansspil forgaar.

Jeg beder dig ej heller om den perletunge Snor,
Der snor sig lig en Snog om din Haand;
Thi vilde du mig fange, du kendte vel det Ord,
Der bandt mig med stærkere Baand.

Nej skænk — —«

Davidsens Ansigt antog pludselig et slapt, forunderligt aandsfraværende Udtryk. Han stirrede med halvaaben Mund stift ud i Rummet og tog sig til Panden.

„Hvad er det?" spurgte Lykke.

„Mærkværdigt! — I dette Øjeblik er det mig ikke muligt at huske, hvad der kommer! Og jeg har dog kunnet de Vers som mit Fadervor! Kan du ikke huske det?"

Lykke havde rejst sig. Ogsaa han saa' aldeles aandsfraværende ud; men af en hel anden Grund. Han, som havde læst dette Digt for Aar tilbage,

som aldrig havde tænkt paa det; han, som altid glemte Vers, han huskede nu i dette Øjeblik ikke alene de følgende, men ogsaa de Omstændigheder, hvorunder han havde læst dem. Det var som om Davidsens Hukommelse pludselig ved en Art Tankelæsning var blevet overført paa ham, og han følte sig underlig uhyggelig derved.

„Nej," svarede han kort. „Jeg husker aldrig saadan noget."

„Men, det er dog for galt!" udbrød Davidsen og rev Bogskabet op. „Nu maa jeg vide, hvad der staar, ellers spekulerer jeg mig gal derover."

I det samme blev Kahytsdøren lukket op. Det var Stewarten med det ventede Telegram fra Rønne.

Davidsen gjorde en halv Vending, snappede hurtig Telegrammet og rakte det til Lykke. Denne aabnede det og udbrød med uforstilt Glæde: „Han bliver liggende."

„Saa gaar jeg," sagde Davidsen og begyndte at blade i Bogen.

„Gamle Ven!" bad Lykke med slet dulgt Uro, „synes du ikke — —"

„Ser du Syner?" afbrød Davidsen ham og lo. „Nu vil du nok være min Styrmand!"

„Nej, men jeg — —"

Døren gik atter op. Styrmanden viste sig, tog til Huen og meldte: „Klar til Afgang, Hr. Kaptajn."

„Vel!" svarede Davidsen og bladede hastig i Bogen. „Naa — jeg finder det ikke — men jeg kommer vel paa det engang. Aa, ræk mig Olietøjet! — Tak! Det bliver en kold Nat."

Der blev hevet og halet, stuvet og trampet oppe paa Dækket. Den sidste Post og den sidste Koffert langedes om Bord. Passagererne søgte frysende Læ under Skorstenen, hvis sorte Røgbølger stod som et Sørgeflor ud over Søen, hvor det flængedes i Stumper og hvirvledes bort i Mørket.

Saa lød Skibsklokken tredje Gang, Damppiben udsendte sit Brøl, og med en underlig beklemt Følelse gik Lykke som sidste Mand over Landingen, der rulledes bort efter ham.

Han stillede sig tæt op til Bolværket og raabte et Farvel. — Der kom intet Svar.

„Kast los agter! Lad gaa!“ klang det fra Kommandobroen.

Skruen gjorde sine første Slag. Lykke bøjede sig ud over Bolværket, mod hvis Sten Bølgerne brusende skulpede op. Skibet begyndte at glide ud fra det. Da sprang Davidsen pludselig ud paa det yderste af Kommandobroen, slog et Knips med Fingeren i Luften, og raabte til ham: „Nu har jeg det!

»Nej! Skænk mig blot en Tanke, naar Dagen bryder frem,
Et stille Suk i Skumringens Fred,
En taareblank Perle, ifald jeg skifter Hjem
Og sænkes under Havbølgen ned.

Thi Tanker og Taarer er Evighedens Guld,
En Sjælsrigdom, Herren os gav.
Og aldrig vil de falme og lægges under Muld,
Men spire som Blomster paa min Grav.«

„Far vel!“ skreg Lykke og gav sig instinktmæssigt til at løbe langs Bolværket, som vilde han følge det sejlende Skib. Saa snublede han over en Trosse, faldt, og da han atter rejste sig, saa' han „Jarl“ hyllet i Røgskyer at staa ud ad Havnegabet under Damppibens hvinende Lyd.

Han drev langsomt op ad Allinges smaa, slet oplyste Gader, kom forbi Kirken og vedblev at gaa lige fremad. Der var saa stille her, syntes han, saa indeklemt — han maatte op paa Højderne for at trække Luft. Men da han naaede derop, slog Stormen ham i Møde med ustandselig Kraft. Støv og Granitgrus føg ham i Ansigtet; han maatte vende om og ned ad Bakken igen.

Han søgte tilbage til Hotellet. I Gæstestuen sad et Par Prangere og spillede Sjavs; i de andre Stuer blev der drukket Toddy og pratet Politik. Han bladede tankeløs i et Par Aviser, forlangte sin Regning og gik op.

Der var koldt og uhyggeligt i den skumle, øde Stue. Kakkelovnen røg, Vinden tudede i Skorstenen, og hver Gang et Stormstød jog hen over Tagene, rakte Ovnen Tunge og sendte en kvælende Røg ind over Stuen. Han ringede paa Pigen, fik Ilden raget ud og gik ærgerlig til Sengs. Lagnerne var klamme, Stormen vedblev at hyle, det blæste ind fra Vinduerne — han syntes, at det var umuligt at sove. Frem og tilbage kastede han sig i den ubekvemme Seng — endelig faldt han til Ro.

Han var atter om Bord i sin Fregat. Skibet slingrede dovent paa de lange Dønninger; alle Sejl havde han oppe. Der laa mørke Skyer ude i Horisonten, Luften var kvalm, et mat Lyn glimtede af og til i det fjerne.

Saa hørte han listende Trin, saa' et kendt Ansigt, og en kendt Stemme spurgte: „Synes Kaptajnen inte — —"

Der lød en susende Hylen, en tung Masse væltede over ham, han syntes, at han sank favnedybt. Med et Angestraab vaagnede han, sprang ud af Sengen, aabnede et Vindue og aandede dybt ud i Nattens iskolde, forfriskende Luft.

„Igen det gamle Mareridt!" mumlede han. „Nu skete der vist en Ulykke!"

Og det gjorde der —

„Jarl" vendte aldrig tilbage!

Ninizza.

Der laa en brændende Julidags døde Scirokkoluft hen over Rom.

Byen strakte sig, gabende og gispende efter et køligt Pust, op over Højene, ned langs Tiberens mudrede Bredder, og flygtede saa i spredt Fægtning med Villaer, Vigner, Smaahuse og halvbrudte Ruiner, ud over den endeløse Kampagne, til den svandt i Via Appias Grave.

Lykkelige de døde! De kender intet til Scirokko eller Malaria!

Men i Rom, det levende Rom, havde man fuldt op af begge Dele. Kloakernes Rister sendte deres Peststank i Vejret, Tiberens Mudder bævrede af Bakterier — dér var Liv, Milliarder af Kimfødsler i et svindende Sekund — men inde over Byen laa den dorske Stilhed, der forkynder, at Middagsstunden nærmer sig.

I den sover alt — kun ikke Fluerne! I den hyller alt sig i Hvile — selv Solen drager Scirokkosløret for sit glødende Ansigt og titter igennem det, rødmende som en ung Pige, der faar sit første Kys gennem Sløret. Men nede i Horisonten, dybt nede, krøller Diset sig sammen til skarpt randede, tætte, hvidkantede Blomkaalsskyer, som af og til

udsender en blaalig, blinkende Lysning, der sitrer op gennem Taagen.

Det er Tramontanaen og den befriende Torden, hvorefter Romerne sukker.

Nede i den snævre Smøge, der som en Slange snor sig bag om Panteon, var der foran Osteriet „La fontana rossa" en lille Smule romersk Gadeliv. Den tykke Vildthandler oppe fra Pladsen betragtede med synlig Interesse den Operation, som hans Ven Giovanni udførte, og som bestod i at pille Kløerne af et Par flaaede Katte for at anbringe de Harepoter, som Vildthandleren med et smørret Grin halede op af sin Lomme. Ved Døren stod Osteriets anden Opvarter, Battista, i Færd med at rense Salat, medens den joviale Osterivært, i Slæber og med Nathue, dinglede paa en Stige, ivrigt beskæftiget med at kappe den gamle, visne Laurbærgren for at ophænge en frisk, som Vildthandleren havde bragt med, og som skulde forkynde, at her fandt man en Vin, der kunde tage Sejrens Laurbær hjem.

Pludselig udstødte han en gennemtrængende Piben.

I samme Øjeblik forsvandt Kattene i Vildthandlerens Kurv, Salaten i Battistas Forklæde, og et Øjeblik efter var der intet andet at se, end den friske, grønne Laurbærgren, som svajede for Vinden, og den tykke Osteriværts hvide Nathue, der som et Parlamentærflag stak ud ad den halvaabne Dør.

Er der noget som Romerne har et skarpt Blik for, saa er det „de Fremmede," og det var netop en saadan, som gav Anledning til den pludselige Sceneforandring.

Oppe i Smøgen kom en ung Mand i lys Dragt. Han bar en bred Kalabreserhat paa det mørktlokkede Hoved. Under Armen havde han en Mappe, i Haanden en lys Parasol. Der skulde i Sandhed hele Fader Giuseppes skarpe Blik til at opdage, at denne Vandrer var en Fremmed; thi hans Profil var romersk,

hans Hudfarve brun, og de mørke, sortbrynede Øjne havde intet med Nordens at gøre. Men han brugte dem — han saa' paa Husene, paa de legende Børn i de snavsede Døre, paa de antikke Søjler, der sprang frem midt i de moderne Façader, og det gør en ægte Romer aldrig. Han river dem ned — saa hurtig han kan.

Og saa var der denne Mappe! — Hvilket fornuftigt Menneske slæber paa en Mappe, naar der blæser en Scirokko med tredive Graders Varme? Nej, det maatte være en fremmed — en Kunstner, som havde vandret sig træt i den evige Stads evige Labyrinter, og som selvfølgelig trængte til Vin.

Det gjorde — efter Giuseppes Erfaring — for Resten alle Kunstnere, selv om det var nok saa køligt.

Den fremmede vedblev at fortsætte sin Gang ned mod Osteriet. Af og til stod han stille, saa' sig om med et søgende, næsten spejdende Blik, og gik saa videre.

Nu var Fader Giuseppe fuldkommen sikker i sin Sag. Hvad ser man efter paa en brændende Sommerdag? — Vin, naturligvis! — Og idet han stadig rykkede mere og mere ud gennem Døraabningen, som en Tarantel af sit Hul, gjorde han et pludseligt Spring ud imod den fremmede, svang den hvide Nathue som en Fane, og raabte med indsmigrende Stemme:

„Træd nærmere, Signore! Paa en Dag som denne gaar ingen Kristen „Det røde Springvand" forbi, uden at læske sin Tørst i dets kølige Haller."

Den fremmede gjorde uvilkaarligt et Spring tilbage. Det var øjensynligt, at det pludselige Tilraab rev ham ud af en fjern Drømmeverden, en grublende Tankegang, som ikke havde det ringeste med Fader Giuseppes Beregninger at gøre. Hans Kinder farvedes, hans mørke Øjne skød Lyn; men da han

i det samme saa' ind i Fader Giuseppes brede, godmodige, men nu yderst flove Ansigt, gled Lynet over i et Smil, og han svarede: „Jeg drikker nødig Vin af Springvand, min gode Ven!"

Disse Ord blev fremførte paa et saa rent og klangfuldt Toskansk, at Fader Giuseppe kom i den dødeligste Forlegenhed. Han slog ud med Nathuen, bukkede dybt og udbrød:

„Ak, Eccellenza! Hvem vil hænge sig i Navne? Jeg har været Vært i ‚Den sorte Kat', men jeg kan forsikre Dem om, at der var ikke en af mine Gæster, som mjavede ad Vinen. Jeg har en ‚Marino', Eccellenza, en ‚Marino', som de hellige i Paradiset vilde slikke deres Fingre efter!"

„Naa, lad gaa!" svarede den fremmede med et hurtigt Blik ned ad Gyden. „Vent lidt! Først et Ord."

„Ti, om Eccellenza befaler."

„Er der fremmede derinde?"

„Ak nej, desværre, ikke en Moders Sjæl. Malarien har jaget alle de fremmede Pokker i Vold."

„Og I venter heller ingen?"

„Jo, Eccellenza, det vil jeg da haabe. De Danske søger her hver Aften, og Klokken er henad syv. De maa snart være her."

„De Danske!" udbrød den fremmede med en særegen Betoning. „Tak!"

„Men hvad har De imod dem, Eccellenca? Det er uhyre skikkelige Folk, som altid betaler deres Regning. Ja, var det Tyrker, Eccellenza, som ikke maa drikke Vin! Men Danske! — Aa, de er saa gode som Dagen er lang!

„De keder mig. De vrøvler for meget, og jeg vil drikke min Vin i Ro."

„Men det kan De ogsaa komme til, Eccellenza! Jeg har et Værelse bag Osteriet, med Udgang til Gaarden. Dér skal ikke en Kat forstyrre Dem."

„Naa, lad mig faa det. Men bliver jeg forstyrret, gaar jeg. Jeg vil være alene. De Danske er mine Landsmænd, og dem vil jeg ikke se — forstaar De?"

Fader Giuseppe forsøgte at sætte et forstaaende Ansigt op — men det kneb. Han nøjedes derfor med under utallige Buk at vise den fremmede ind i et Rum bag det egentlige Osteri, og hviskede saa til Battista:

„Det er mig en fordægtig Person! Pas paa, at han betaler, og luk for en Sikkerheds Skyld Døren til Gaarden. Han vil ikke se sine Landsmænd, og det er ellers dem, de Danske først spørger efter. Pas paa ham!"

Hvad Fader Giuseppe stolt havde betegnet som „et Værelse", var det, Italienerne kalder „dietro-bottega", hvad der nærmest betyder „et Hul bag Butikken". Fire snavsede Vægge, en Lysaabning oppe nær Loftet, et lille, firkantet Bord og en laset Straastol — det var Værelsets Herligheder. Men her var køligt, her var stille. En Strøm af dæmpet Lys faldt fra Hullet i Muren ned over det lille Bord, ladende Resten af Rummet i et usikkert Halvlys, og dette lod netop til at behage den ensomme Gæst. Han plantede Stolen i den mørkeste Krog ved Muren, slængte Mappen paa Bordet, og spurgte Battista, der kom med Vinen:

„Vil du ha' Drikkepenge?"

Battista krummede sig som en Aal.

„Nu vel, saa luk Døren af. — Dér har du en Paolo!"

„Han er, per Baccho, ikke tosset den Karl," betroede Battista Giovanni. „Det er vist en Bankier, der er stukket af med Kassen; men det kommer jo ikke mig ved. En Paolo i Drikkepenge! — Det er aldrig hændt mig før!"

Da den fremmede havde hørt Battista dreje Nøglen i Laasen, flyttede han Stolen hen til Bordet,

skænkede i Glasset og tømte det i et langt, aandeløst Drag.

Ja, det var Vin, en ung, ufordærvet Drue! — Den gød sig som en varm Strøm gennem hans Aarer, men den glattede ikke Rynkerne i hans Pande, mildnede ikke det trætte, tungsindige Udtryk i hans Ansigt.

„Lige nær! — Atter en Dag spildt!“ mumlede han.

Han tog sin Tegnebog frem og talte dens Sedler nøjagtigt efter. Der var ikke mange. Med et dybt Suk lænede han sig tilbage i den umagelige Stol og hviskede: „I Overmorgen altsaa!“

Længe blev han siddende saaledes, ubevægelig, tilsyneladede tankeløs stirrende op mod Lyspletten paa Væggen, og dog arbejdede der en Strøm af Tanker inden for denne Pande, der rynkedes mere og mere. Han greb atter Flasken, tømte atter et stort Glas, men skød det pludselig fra sig, næsten med et Udtryk af Væmmelse — der hørtes danske Stemmer fra Gyden — Latter, Sang.

Nu forsvandt de! Han aandede op igen, greb Mappen og aabnede den.

Den indeholdt kun et eneste Blad. En Akvarel paa gammelt, gulnet Velin — men hvilken Akvarel! Dovent lænet til Muren stod hun dér, denne skønne, ungdomsfriske Albanerinde med det mørke, glødende Blik, de hvide, sundhedsfriske Tænder og disse svulmende, bedaarende Læber, der paa én Gang syntes skabte for den højeste Attraa og den dybeste Smerte. Hvor var disse solbrændte Kinder varme, hvor lokkede det fra disse halvt tilslørede Øjne, og hvor smilte denne Mund, skælmsk, bedaarende og dog med et Anstrøg af Tungsind, som vilde den sige:

„Hvor længe lever Kærlighedens Lykke? Prøv paa at gribe den, og den svinder bort som Tantalus-

bægeret, der tømmes, just som det sættes til de smægtende Læber."

Han hævede Bladet i Vejret, saa' sig spejdende omkring, og trykkede saa hurtigt sine Læber mod dette gamle, gulnede Velin, med et Blik, der paa én Gang talte om Kærlighed og Vemod, som over en afdød.

Der lød en skraldende Latter. Høj Fløjten og en Stump af „Nummer tre" forkyndte, at det var Danske, som nu traadte ind. Glasdøren blev smældet haardt i, og en Stemme raabte:

„Hvor Fanden blev Mysteriet af? — Petersen saa' ham jo for et Øjeblik siden gaa herind!"

„Ja, men Petersen mangler sine Guldbriller," raabte en anden. „Hans Øjne græder endnu over dem."

„Aa, lad de Guldbriller være!" snærrede Petersen. „Jeg kan s'gu ikke for, at de blev snuppede fra mig paa Korso, Max!"

„Ja, de blev tagne lige for din Næse," bemærkede denne. „Eller rettere lige fra den; men det har det ubehagelige, at du nu ser Mysterier alle Vegne."

„Han gik, min Salighed, herind med en Mappe under Armen. Jeg saa' det jo ovre fra Grønthandlerens Bod, da jeg købte min Salat. Spørg Battista!"

„Hej, Battista! Er Mysteriet herinde?" raabte Max.

„Il misterio! Chi é il misterio?" spurgte Battista med den uskyldigste Mine af Verden.

„Tal Dansk, din sorte Hund! Naa — det er sandt — det har du ikke Dannelse til! Ham, Filosoffen med Skæg og Kaabe, mener jeg. En lang, huløjet Rad med sort Skæg og Mappe under Armen! Er han herinde?"

„Elang uløjet Ra'!" gentog Battista. „Non capisco, Signore!"

„Kom der ikke en høj Herre med sort Skæg, lys

Hat og en Mappe under Armen?" spurgte Petersen, med betydelig Eftertryk paa Skæg og Mappe.

„Her er ikke et Menneske uden Nino og Stella, som sidder dér," forsikrede Battista, og pegede paa de to Modeller.

„Saa ser jeg Syner," sukkede Petersen. „Mærkværdig! — Jeg savner s'gu dog de Briller!"

„Nino har naturligvis haft sin Kæreste under Armen, og saa har du antaget Stella for Mappen. Ja, Gu' savner du Brillerne, Petersen!"

„Aa Sludder, Max! Jeg vil ikke høre dine Spydigheder længer — men jeg maa ha'e set fejl."

„Ja, rent forbandet," replicerede Max.

„Naa, naa, I Hanekyllinger! Hold nu op at gale!" lød en dyb, alvorlig Stemme. „Fortæl mig hellere lidt om ‚Mysteriet.' Hvem Pokker er det, I kalder saaledes? Jeg har nu hørt det Ord surre mig om Ørene i de sidste otte Dage. Hvad mener I dermed?"

Den fremmede i Bagværelset havde rejst sig. Han var ligbleg, og lukkede Mappen med ængstelig Hast. Saa sneg han sig med lydløse Skridt hen til Bagdøren og trykkede varsomt paa Klinken. Men han kunde have sparet sin Forsigtighed — Døren var lukket.

Et Øjeblik blev han raadvild staaende. Saa listede han paa Taaspidserne hen imod Døren til Osteriet, lagde Øjet til det gitrede Kighul, hvorigennem Fader Giuseppe ellers iagttog sine Kunder, og stirrede opmærksom ind i Stuen.

Ved det lange Bord lige foran ham sad en gammel, graaskægget Kunstner, og rundt om ham galede Kyllingerne.

„Skaal, du gamle Romer! Maa jeg drikke paa din mageløse Uvidenhed! Du er vist den eneste blandt os, som ikke véd, hvem ‚Mysteriet' er," sagde Max og stødte sit Glas mod den gamles.

„Véd I det da? I er altid saa forbandet kloge."

„Nej, vi véd det ikke," indskød Petersen; „men netop fordi vi ikke véd det, er vi bleven enige om at kalde ham ‚Mysteriet,' for det er jo netop det, man ikke véd, der — —"

„Tak!" udbrød den gamle ironisk. „Maa jeg saa faa at vide, hvad det er for en ‚Ham,' I taler om?"

„Det er jo netop ‚Mysteriet'; han kom herned for otte Dage siden —"

„For ti" afbrød Max. „Det var Garibaldidagen — vi har den 19de Juli i Dag."

„Aa, du er altid saa forbandet nøjeregnende! Naa, han kom den 9de — og saa gik han fra Jærnbanen lige op til Kvæsturet — —"

„Nej, det var til Politipræfekten. Han var hos Monsignore Renzi først," afbrød Max.

„Naa! — Ja, og derfra gik han til Konsulen —"

„Han spiste til Middag først. Han var hos Bravo Kl. 5," rettede Max.

„Aa, Pokker i Vold med dine Klokkeslet!" raabte Petersen ærgerlig. „Saa kan du jo fortælle Historien — jeg lukker ikke min Mund op mere."

„Meget fornuftigt!" bemærkede Max. „For naar man ikke kan en Historie ‚mit alle Nebenumstände', saa skal man hellere tie."

Og Max tømte med selvtillidsfuld Mine sit Glas inden han fortsatte:

„Ser I, det var netop den 9de Juli om Morgenen Kl. 9. Jeg var lige taget ud til Jærnbanen og dér traf jeg ham. Jeg kunde naturligvis straks se paa Bukserne, at han var Dansk, og henvendte et Par Ord til ham; men han gloede paa mig saa arrig som en Bavian paa en Skade og svarede ikke et Ord. Saa gik jeg efter ham —"

„Det var jo pænt!" afbrød den gamle.

„Jeg vilde naturligvis vide, hvad det var for en Fisk," forklarede Max, „og jeg fulgte ham lige

til Monte Citorio — dér gik han op og afleverede sit Pas —"

„Det gør jo alle!" afbrød den gamle lidt utaalmodig.

„Ja — men det var et kongeligt Pas, og han havde en Konference med Monsignore Renzi paa over ti Minutter —"

„Død og Pine!" sagde den gamle. „Hvoraf véd du det?"

„Jeg spurgte naturligvis en af Lakajerne, og saa fulgte jeg ham til Albergo Minerva. Dér tog han et Værelse paa tredje Sal; men i Fremmedbogen var det s'gu ikke muligt at læse hans Navn. — Jeg syntes, at der stod Løirup, eller saadan noget. Kl. 5 spiste han en Diné til fire Scudi hos Spillmann — —"

„Men saa kom til Sagen!" afbrød den gamle. „Hvad Fanden kommer alt det Historien ved?"

„Hvem Pokker spiser for fire Scudi, naar man har sine Bukser fra en Hosekræmmer i Grønnegade?" spurgte Max. „Naa — derfra gik han til Konsulen, som han var nær ved at gøre aldeles rundtosset. —"

„Umuligt!" lo den gamle og tømte sit Glas. „Hvormed?"

„Med at spørge om alle mulige og umulige Personer fra Thorvaldsens Tid — Bravo sagde til mig: „Gut Satan! Den Fyr ser mig ut til en vidtløftig Kamél. Han véd alt og dog ingenting. Jeg tror, det er en Kamorrist, som er sprunget ud fra Galererne og vil giftes med en Prinsesse."

„Ja, lur Bravo! Han har en fin Næse," indskød den gamle.

„Ja, helt ugrundet var hans Mening dog ikke; thi allerede den næste Dag havde Fyren Adgang til Vatikanets hemmelige Arkiv, og der sad han oppe og rodede Resten af Ugen."

„Aa, saa er han vel Historiker?“ bemærkede den gamle.

„Bare — bare han ikke er Kunsthistoriker!“ busede det ud af Petersen.

„Fy for Fanden! Det var en styg Tanke,“ sagde den gamle og nippede til sit Glas. „Er du bange, at han skal gøre din Kunst Fortræd?“

„Nej, Kunsthistoriker er han ikke,“ forsikrede Max; „for han vidste ikke engang Navnet paa den, der har malet den Akvarel, han løber om med. Nej, han er snarere Personalhistoriker, for i Søndags var han ude paa Kirkegaarden S. Lorenzo, og bestilte ikke andet end studere Gravskrifter. Han kom først hjem, da det var mørkt, og — —“

„Men hvad var det med Modellerne?“ afbrød Petersen. „Stella fortalte mig noget derom i Morges, men hun lo saaledes, at jeg ikke forstod et eneste Ord.“

„Kan I ikke den?“ spurgte Max. „Ja, det er det allergrinagtigste, jeg har hørt.“

„Fortæl!“ sagde den gamle. „Han er maaske ogsaa Kunsterotiker?“

„Nej, dertil er han for stort et Faarehoved,“ svarede Max. „Nu skal I bare høre. I Gaar Morges kom han ned paa ‚Spanske Trappe‘ og spurgte Stella, om hun vilde spise til Aften med ham. Stella er jo en pæn Pige, og derfor svarede hun, at hun nok vilde komme, naar hun maatte tage et Par Veninder med. Han svarede, at hun maatte tage saa mange, hun vilde, naar de blot var fra Albano eller Ariccia, dem fra Volscerne og Sabinerne brød han sig ikke om. Saa gik han op til den tykke Patrizio paa Piazza Barberini og bestilte et rigtigt Modelgilde for lukkede Døre — for han vilde være ene Hane i Kurven. Men det kom han rent forbandet fra. Enten nu Patrizio eller en af Tøsene har sladret af Skole, nok er det, at lige

som Gildet var allerbedst i Gang, og Pigebørnene begyndte at muntre sig, blev Vinduet ud til Gaarden slaaet ind, og Pascuccias lange Kæreste — I véd nok ham, de kalder ‚Atleten' — var saa behagelig at træde nærmere. Nu blev der et frygteligt Halløj. Pigebørnene skreg og hvinede, Patrizio prækede Moral, og Atleten var saa venlig at spørge Mysteriet, hvilket Vindue, han ønskede at blive smidt ud af. For Resten sagde Stella, at Mysteriet klarede sig brillant; men saa kom Ifimédias Kæreste til — ham, Barberen — og nu var der ingen Ende paa Spektaklet, for ham kunde Mysteriet ikke hamle op med. Naa, Enden blev, at Gendarmerne kom og ryddede Bulen. Barberen og Atleten har de puttet i Hullet; men jeg vil ikke svare for, hvad der kan hænde Mysteriet, naar de om et Par Dage kommer ud. Pigerne mente, han gjorde bedst i at fordufte."

„Var han da nærgaaende mod dem?" spurgte den gamle.

„Aldeles ikke! — ‚Fuldstændig galant' huomo,' forsikrede Stella. — Han var bare smaatosset."

„Hvad gjorde han da?"

„Det værste man kan gøre paa et romersk Trattori. Da de havde spist, tog han Pigebørnene i Forhør; spurgte dem ud paa Kryds og tværs om deres Familie, noterede op i sin Lommebog — kort sagt, skabede sig saaledes, at de troede, han var en ruffiano fra Napoli. Det samme troede Kæresterne naturligvis, og —"

„Men hvad Hensigt har han haft dermed?" afbrød den gamle. „Nu begynder han virkelig at blive et Mysterium."

„Naa, Gud ske Lov, at det begynder at gaa op for dig! — Stella mente, at han vilde lirke ud af dem, om de var i Familie med en Model fra Albano — en Antikvitet for Resten — thi forstod jeg Stella ret, saa kunde det gerne være hendes Bedstemoder,

han ledte efter. Han havde naturligvis Billedet med — det samme han viste Bravo — og det var hans Lykke; thi han parerede med Mappen et Knivstik, som Barberen var saa venlig at levere, og som ellers let kunde være kommen ham paa tværs i Halsen."

„Den Fyr begynder at interessere mig," sagde den gamle. „Hvad hed den Model, han spurgte efter?"

„Hvad hun hed? — Lad mig se! Det var saadant et besynderligt Navn, Stella kom med. Det lød slet ikke italiensk, snarere russisk, syntes jeg. Hun hed — vent lidt — Ninitta — — Nej — Ninizza! Dér er det!"

Den gamle skød Glasset fra sig med en pludselig Haandbevægelse, saa Vinen skvulpede ud over Bordpladen. Han brød sig ellers ikke om Vinpletter; men denne Gang fik han meget travlt med at tørre dem bort med sin Serviet.

„Jeg synes, du bliver saa forbandet huslig," bemærkede Max. „Hvad gaar der af dig? Kender du Mysteriets Mysterie."

„Jeg?" spurgte den gamle med inderlig naiv Mine.

„Netop! — Du har jo trakteret det sidste Halvhundredeaars Modeller."

„Trakteret!" gentog den gamle med en vis Haan. „Ja, hvis jeg havde „trakteret" dem som du har gjort det, saa kunde jeg vel huske dem bedre; men ser du, vi gamle Kunstnere — naa, jeg vil ikke moralisere, men blot sige dig og jer andre Nyhedskræmmere noget. Det Spioneri — ja, undskyld, at jeg bruger det rette Navn — som drives hernede lige over for rejsende Landsmænd, er mig modbydeligt. Det er paa én Gang fejgt og dumt. Fejgt, fordi man ikke tør være sin Hensigt bekendt, og dumt, fordi man dog ikke faar andet at vide end løs Snak og urimelig Tale. Det er et Indgreb i den

personlige Frihed, som jeg, for min Død, ikke kan lide. Og hvad har du saa opnaaet? — Stof til en jammerlig Osteripassiar, som — —"

Der lød en Klang inde fra Bagværelset, som om et Glas faldt paa Gulvet.

„Hvad var det?" raabte Max og fo'r op. „Der er nogen, som belurer os. Saa er han s'gu dog herinde! — Jeg vil — —"

„Stop!" sagde den gamle myndig og greb Max ved Armen. „Hvad der er derinde, kommer ikke os ved. Vi er ikke Politispioner!"

„Nu spiller du jo selv Politi!" raabte Max. „Slip mig for Pokker!"

Den gamle tvang med et Kæmpetag Max tilbage paa Stolen. I samme Øjeblik blev Glasdøren til Gaden reven op, og en Stemme raabte:

„Brand! — Brand! — Der er Ild i Teatro Argentina!"

Om en orsinisk Bombe var falden midt paa Gulvet, kunde den ikke have ryddet Osteriet i en større Fart. Ud fo'r Modellerne, op sprang Kunstnerne, og selv den gamle langede Frakken ned fra Knagen, idet han mumlede:

„Vrøvl naturligvis! Hvem Pokker brænder et Teater af om Sommeren?"

Næppe var Stuen tom, før der lød en sagte Banken fra Bagværelset. Fader Giuseppe, som ganske havde glemt sin fordægtige Gæst, skyndte sig med at lukke op, idet han afgav den Forklaring, at han slet ikke kunde begribe, hvorfor Døren var lukket.

„Jeg har selv villet det," sagde den fremmede kort. „Dér, tag Deres Betaling. Byt mig den Scudo!"

Fader Giuseppe erklærede, at det var ham plat umuligt at bytte, da Battista var rendt med Nøglen, men lod falde en Antydning af, at det muligt kunde slaa lige til.

„Jeg har ikke mindre Penge hos mig," svarede

den fremmede. „Saa faar det vente til i Morgen. Skriv mig!“

Fader Giuseppe bukkede og fulgte med en skuffet Mine sin Gæst til Døren. I det samme blev denne reven op, og den gamle traadte ind, idet han sagde:

„Blind Alarm, naturligvis! Det brænder hos Spækhøkeren ved Siden af.“

Den fremmede søgte at dække sig bag Fader Giuseppes brede Ryg, men i Vendingen tabte han Mappen. Han bukkede sig hastig ned efter den; men idet han rejste sig op, stod han lige Ansigt til Ansigt med den gamle, som fo'r tilbage med et overrasket Udtryk, idet han udbrød:

„Ser jeg Syner? — Lønstrup!“

„De kender mig?“ spurgte den fremmede, og bukkede ceremonielt.

„Ja! Og dog — nej! De er jo meget for ung. Men hvor De ligner min gamle Ven, Peter Lønstrup, som jeg boede sammen med hernede for en tredive Aar siden.“

„Det var min Fader,“ svarede Lønstrup med en særegen kold Betoning.

„Naa, det glæder mig! Hvorledes har han det?“

„Tak! Jeg haaber godt — han er død.“

„Og det siger De saa roligt! — Naar døde han?“

„For en Maaned siden — saa rejste jeg.“

„Saa rejste De? — fra deres Moder altsaa?“

„Jeg har aldrig kendt en Moder — kun en Stedmoder,“ svarede Lønstrup med isnende Kulde, „Adskillelsen faldt ingen af os tung.“

„De er altsaa,“ spurgte den gamle og fikserede ham skarpt, „de er altsaa født uden for — uden for Danmark, mener jeg, — hernede?“

„Ja,“ svarede Lønstrup og saa' den gamle stift i Øjnene. „Jeg er født i Rom, men opdraget i Dan-

mark — uden for alt, hvad en Moder kan yde sit Barn."

„Jeg forstaar Dem," sagde den gamle med lav Stemme, „forstaar Dem altfor godt — jeg kendte jo Lønstrups Forhold."

„Jeg bryder mig ikke om ham! Ikke om hans Forhold! Han havde jo intet Forhold til mig! — Han har aldrig nævnet min Moders Navn, aldrig skænket den en Tanke, som skænkede mig Livet. Selv paa Dødslejet tav han, og først bagefter fandt jeg dette — Lønstrups Stemme kløvedes af en krampagtig pludselig Sitren — det er hende, det føler jeg, hende som har elsket mig, og som jeg nu ærer højest i Verden."

„Lad mig se!" sagde den gamle og rakte Haanden ud.

Lønstrup tøvede et Øjeblik med at aabne Mappen, og sagde halv forlegen: „Jeg har ikke luret — jeg var lukket inde; men jeg har hørt den Samtale, der blev ført, og jeg takker Dem, fordi De tog mig i Forsvar. Jeg føler, at jeg kan stole paa Dem fuldt ud."

„Det kan De," sagde den gamle med sin dybe, rolige Stemme.

Lønstrup aabnede Mappen og rakte ham det gulnede Blad. Den gamle gik hen under Lampen og betragtede det længe i dyb Tavshed. Saa drog han et Suk og sagde: „Ja, hun var smuk, Nina Vaglieri!"

„Men saaledes hed hun ikke — der staar Ninizza. Kan De se, dér til til højre i Hjørnet."

„Jeg ser det," sagde den gamle, „og jeg kender ogsaa det Navn. Det førte hun som Kunstnerinde og mellem Kunstnerne — det var et nom de guerre, vi alle dengang kendte. Hun hed Nina og var af en gammel Slægt, der stammede fra Nizza — deraf tog hun Navnet, saa vidt jeg véd."

„Og véd De ellers noget om hende?“ spurgte Lønstrup ivrig.

„Ja, hun var Datter af en Marchese della Vaglieri —“

„Marchese!“ udbrød Lønstrup og traadte et Skridt tilbage.

„Naa, naa — tag Dem ikke det saa ivrigt! Hernede har vi Prinsesser, Hertuginder og Markgreviner, som vi derhjemme har Etats- og Justitsraader. Det klinger, men siger i Regelen kun, at Slægten i Middelalderen ejede en lille Røverrede. Derfor kan den godt ende paa Galajerne.“

„Hvad mener De med det? — Er hun gaaet til Grunde? — Svar mig — jeg har sat hele min Tanke ind paa dette Maal! Kunde jeg blot se hende én Gang! Jeg husker hende svagt fra Barn — hun var saa god!“

Der fo'r et bekymret Udtryk hen over den gamles ellers saa rolige Ansigt. Han rakte Lønstrup Mappen og sagde:

„Her bliver ikke Tid til lange Forklaringer. Om et Øjeblik har vi de andre og saa — men vent! Jeg skal give Dem et Par Ord med til Küchler. Er der nogen der véd Besked, saa er det ham. Jeg var jo borte dengang alt det passerede.“

„Hvilket?“ spurgte Lønstrup.

Den gamle svarede ikke, men rev et Blad ud af sin Skitsebog og satte sig til at skrive. Han førte vist Mejslen bedre end Blyanten, thi det forekom Lønstrup, at det varede en Evighed. Endelig var Dokumentet færdigt. Den gamle rejste sig, stak det i Haanden paa ham og sagde: „God Lykke til vi ses!“

„Det gør vi næppe,“ svarede Lønstrup. „Jeg rejser i Overmorgen — mine Penge er slupne op.“

„Av!“ sagde den gamle. „Det var slemt, men det

er en respektabel Grund. Naa, hils Küchler fra mig. Han hjælper Dem nok."

Lønstrup trykkede hans Haand, og den gamle fulgte ham et lille Stykke for at vise ham Vej til Forum. Da han atter traadte ind i Osteriet, forlangte han til Fader Giuseppes Forbavselse ikke Vin, men blev siddende i dybe Tanker. Lidt efter rejste han sig og gik, idet han sagde:

„Stakkels Fyr!"

Gennem Gyder, Smøger og trange Stræder gaar Vejen fra Pantheon til Forum. Luften var tung som Bly, kvalmende hed. Skumringen begyndte at lægge sig i alle Kroge, og stundom rullede fjerne Tordendrøn uden at bringe Luft eller Køling — kun enkelte, varme Draaber, der af og til slog ned fra de graagule Skymasser, forkyndte, at Uvejret trak op over Rom.

I hurtig Gang, næsten i Trav, gennemvandrede Lønstrup disse Krinkelveje, indtil Kapitoliets brede Trappe laa foran ham. Han steg opover til højre, og med en Følelse af Befrielse saa' han Forums ruinbesaaede Dal, denne Verdens-Valplads, ligge under sig med Kolossæets alvorlige Murkrans i Baggrunden. Det hele stod i tung, trykket Storhed, i en graagul, uvejrssvanger Belysning, og dog greb Synet ham mægtigt, næsten knugende. Men alligevel kunde det ikke forjage de Tanker, der gennemkrydsede hans forpinte Sind, og med et dybt Suk vandrede han langsomt ned ad den brede Terrasse, som, forbi styrtede Templer og Rester af Cæsarernes Paladser, fører ned mod Kolossæet.

Vejen var forunderlig øde. En græssende Ged, et

Par drøvtyggende Bøfler var alt, hvad der befolkede disse, forhen saa overfyldte Steder, og af Mennesker saa' han kun et Par af Kampagnens mest lavpandede Hyrder, som med febergustne Ansigter i død Ladhed havde søgt Ly under Vestatemplets Rester, nær Titusbyen.

Han nærmede sig dette Minde om Jerusalems Fald og Titus' Bedrifter; men hans Tanker var langt fra Verdenshistoriens Storsagn. Hans Blik strejfede kun Buen; det søgte op mod Bonaventuras hvide Mure og spejdede efter den Vej, som over faldne Ørnes Bo fører op til Kapucinerklosterets ydmyge Spurverede.

Da klang gennem Skumringen en sørgmodig, en klagende Stemme: „For Himlens Barmhjertigheds Skyld! Skænk en fattig Enke lidt af eders Rigdom, og jeg vil bede for eder i min Dødsstund!"

Han fo'r op af sine Drømme, saa' sig forvirret om, og fik Øje paa en gammel Kvinde, som i en falmet Bondedragt holdt en Blikbøsse hen imod ham. Hun var ganske sikkert en af de mange professionelle Tiggersker, en af disse ulykkelige, som Roms Fattigvæsen afspiser med et Skilt og et Stade, hvor de om Sommeren kan sulte ihjel; men dog var der i hendes Holdning, i Bevægelsen, og særligt i Stemmens blide Klang noget, som røbede, at hun ikke hørte til Udskuddet.

Lønstrup gjorde en afværgende Bevægelse med Haanden — han havde ikke Tid til at være godgørende; men hun traadte ham ganske nær, saa' paa ham med et smertefuldt Blik og bad klagende: „Figlio mio! Giv mig en Skærv! Lad ikke en fattig Enke sulte!"

Var det Blikket, Betoningen eller de klagende Ord? — Lønstrup vidste det ikke; men Haanden fo'r ned i Lommen — han fandt kun den Scudo, som Fader Giuseppe ikke kunde bytte.

Hun stod foran ham, gammel, affældig, brudt af Tiden og Skæbnen som de Ruiner, ved hvilke hun havde sit Stade; men paa dem, som over hende, var der Glans af svunden, klassisk Skønhed, og fra de gamle, mørke Øjne lyste endnu en varm Glød, som talte om, hvor de maatte have funklet i deres Ungdom. De fæstede sig paa ham, spørgende, smerteligt bedende.

Han tog Scudoen op, trykkede den i hendes Haand og sagde: „Gaa hjem, Morlille, og hvil jer! — Det trækker op til Uvejr og Mørket falder paa!"

„Gud velsigne dig, min Søn!" udbrød den gamle og trykkede, overvældet af Glæde, sine visne Læber mod hans Haand. „Jeg skal gemme dit Billede i mit Hjerte, til jeg dør!"

Lønstrup trak saa hurtig Haanden til sig, at Scudoen fløj ud af hendes og klingrende rullede hen ad den antikke Stenbros Fliser. Hun rokkede efter den; men det var klart, at hendes Syn var sløvet — hun kunde ikke finde den.

Lønstrup vendte om, fandt Mønten, og idet han kastede den i hendes Bøsse, saa det klang, sagde han:

„Gaa hjem, Morlille! De Folk deroppe ser efter jer!"

„Det gør ikke noget — det er mine Venner," svarede hun, og idet han svingede af til højre for at følge Vejen op til Klosteret, hørte han hende raabe efter sig:

„Gud velsigne dig, min Søn, og give dig Lykke!"

Klosteret Bonaventura ligger paa Kejserborgens Ruiner. En levende Grav over de døde Cæsarers, et Forsagelsens Bo over Neros smuldrende, engang

marmorsmykkede Sale. Kalkede Mure med grelle Helgenbilleder inden for forrustne Staaltraadsgitre begrænser Vejen, og øverst oppe ved Porten brænder i en forfalden Niche Helgenlampen foran St. Franciscus' Billede. Her var en Klokke, og her ringede Lønstrup paa.

En bleg, mager Kapuciner lukkede op og hørte med synlig Mistillid paa hans Anmodning om at faa Fra Pietro i Tale.

„Han tager vist ikke imod Dem. Det er sent paa Aftenen," bemærkede han og lukkede Døren.

Lønstrup hørte hans langsomme, traskende Trin forsvinde over Stengulvet. Han ventede og ventede — Tiden forekom ham en Evighed. Endelig aabnedes Døren, og Frateren meldte, at Fra Pietro var i Haven. Men han maatte skynde sig — der skulde snart ringes til Vesper.

Gennem en fliselagt Korridor traadte Lønstrup ind i nogle øde Celler og derfra ud i „Haven", en lille, firkantet Klostergaard med et stort Morbærtræ i Midten, og bagtil begrænset af en lav Murkant, fra hvilken man havde en henrivende Udsigt over den gule Kampagne, indfattet af Albanerbjergenes blaanende Højder.

Küchler kom ham i Møde med sit milde, venlige Smil og spurgte straks:

„Er De en Landsmand?"

Lønstrup bukkede og gav ham, ikke uden en vis Ængstelse, den Gamles Billet.

„Lad os sætte os derhen!" sagde Fra Pietro og pegede mod Murkanten. „Dér sidder jeg hver Aften — det er saadan en gammel Vane — jeg kan ikke se her under Træet. Det er ogsaa forskrækkeligt, saa mørkt det bliver. — Vi faar snart en svær Torden."

De tog begge Plads paa den lave Murkant. Küchler

fik de store Hornbriller op af Kutten og læste Billetten opmærksom igennem.

„Naa, saa De samler paa Haandtegninger? — Ja, det gjorde jeg ogsaa i mine unge Dage, da jeg gik paa Akademiet. Vi købte dem dér i Grønnegade — De véd nok — ved Siden af Konditoren. Ja, dengang kunde man faa sig en Eckersberg for en billig Penge. Er det én af ham, De har? Lad mig se?"

Lønstrup aandede friere, aabnede Mappen og rakte ham Bladet.

„Aa, den kønne Akvarel! — Den har faaet et Stik i Halsen — det var da Skade! Hvordan er det gaaet til?"

„Jeg tabte min Kniv," stammede Lønstrup, „og saa —"

„Naa, ja — men det kan jo restaureres," sagde Küchler og glattede paa Papiret. „Det er for Resten en rigtig køn Akvarel — ja, saamænd er det saa."

„Hvem er det?" spurgte Lønstrup med lav Stemme.

„Hvem det er?" — Ja, lad mig se! — Det kunde være Ernst Meyer; men det er dog ikke ham — nej, det er ikke. Det kunde ligne —"

„Nej, jeg mener, hvem forestiller det? Er det et Portrætstudie?" afbrød Lønstrup hurtigt.

„Ja, vel er det Portræt! Det er Ninizza i Karnevalsdragt — Navnet staar jo dér i Hjørnet. Ja, hun var et farligt Fruentimmer! Hun satte engang hele Rom paa den anden Ende. Hvem troede dengang, at det skulde ende saadan?"

„Hvordan?" spurgte Lønstrup og blev ligbleg.

„Aa, saadan — ned ad Bakke — naturligvis. Nu er der ingen, der spørger efter hende!"

„Jo, det gør jeg!" sagde Lønstrup og saa' Küchler lige i Øjnene. „Fortæl mig alt, hvad De véd — det interesserer mig i allerhøjeste Grad."

„Aa, hvad véd jeg?" spurgte Küchler sagtmodig. „Ikke andet, end hvad Folk dengang fortalte — og

det kan jo være Løgn; det er det saa ofte. — Hun var fra Nizza — hendes Fader var Hertug, eller Marchese, eller saadan noget adeligt noget og hed Vaglieri. — Det husker jeg bestemt."

„Og saa?" spurgte Lønstrup, da Küchler syntes at ville slutte.

„Ja, saa — saa kom Familien her til Rom. De købte et Palads paa Korso og førte et stort Hus, for de vilde nok ha' Datteren gift med en af disse franske eller østerrigske Prinser, som dengang var her — for det var saadan i Begyndelsen af Trediverne. Ja, hun var smuk! Jeg husker hende endnu fra Karnevalerne — hun var altid klædt som albansk Bondepige, og saa havde hun nogle Øjne! — Aa, Gud bevares! Men giftes vilde hun ikke. Hun vilde med Djævels Vold og Magt være Billedhuggerinde, og jeg saa' ogsaa en Venus af hende — men det var noget Juks.

Gud véd for Resten, om det var Kunsten, hun brød sig om? Det var nok snarere Kunstnerne og det fri Kunstnerliv, hun holdt af, for i Hjemmet kunde hun aldrig holde ud at være. Saa var der noget med en Maler eller Billedhugger — jeg kan ikke huske det rigtigt — og saa forlangte Faderen, at hun straks skulde gifte sig med denne franske Greve, eller hvad han nu var. Men det vilde hun ikke. Hun løb sin Vej, og saa lukkede Familien Døren for hende, og det samme gjorde alle hendes fornemme Bekendte. En Tid lang hjalp Kunstnerne hende; men det blev de snart kede af — de har jo ikke saa meget. Saa var det, at hun blev Model — —"

„Model!" udbrød Lønstrup og sprang op.

„Ja! Hvad skulde hun ellers gøre? Men hun var en rigtig pæn Model, det kan jeg forsikre Dem om — der var saamænd ingen, der talte ondt om hende. Men saa kom der en Maler — hvad var det nu,

han hed? — Naa, det kan jo ogsaa være det samme. Ham kunde hun ikke staa for — og saa fik hun saamænd et Barn. — Ja, det var Jammerskade for den Pige! For saa véd De nok, hvordan det gaar: Nedad — bestandig nedad, og saadan gik det her. Det var nok en Dansk, der havde gjort Ulykken, og han fik Barnet taget fra hende, har man sagt mig — saa havde hun intet Holdepunkt mere. Først hed hun den smukke Nina — hun kom saamænd til Thorvaldsen dengang — siden kaldte de hende ‚den flotte Ninizza med Druerne,' for hun solgte ogsaa Frugt, da hun blev ældre — men, hvor hun nu er henne, maa Gud vide. Maaske er hun død paa St. Michele eller i Tiberen — den dækker jo over saa meget — men nu er hun lige saa glemt, som hun i sin Tid var forgudet."

Lønstrups Ansigt var under Fra Pietros Beretning sunket dybere og dybere ned mod Brystet, og skjult af Kalabreserhattens Skygge randt tunge Taarer ned over hans Kinder. Nu hævede han Hovedet rask i Vejret og sagde, tilsyneladende ligegyldig:

„Det var en trist Historie."

„Ja, saadan er der jo saa meget," sagde Fra Pietro rolig. „Godt, at man ikke ser det. — — Er der mere, De vil vide?"

„Se engang," sagde Lønstrup hurtig. „Jeg samler ogsaa Antikviteter. Da jeg fik denne Akvarel, fulgte der en stor Ørenring med af besynderlig Form. — Hun bærer den ogsaa paa Billedet — jeg har den her. Kan De ikke sige mig, hvorfra den er? Jeg véd, at disse Ringe har bestemte Former for de forskellige Bjergbyer omkring Rom."

„Ja, men den er slet ikke romersk," bemærkede Küchler. „Det er en Fantasi-Ring — der staar jo et N og et V i Filigran."

„Jeg troede, det var et dobbelt V," bemærkede Lønstrup.

„Nej, det har været hendes Ring. Hun hed jo Nina Vaglieri! Jo, den har været hendes.“

Lønstrup stak Ringen til sig med et Suk og sagde:

„Nu skal De ha'e Tak! Jeg vil ikke opholde Dem længere — det begynder at stænke.“

„Vil De ikke blive til den Tordenbyge er trukken over?“ spurgte Fra Pietro. „Jeg maa til Vesper; men De kan godt gaa op i mit Atelier saa længe. Den Tordenbyge — —“

„Er jeg just i Humør til at tage imod,“ afbrød Lønstrup ham brat. „Lad regne, lad tordne! — Aa, blot Lynet vilde ramme mig!“

I et Par Spring var han forbi Morbærtræet og ude af Klosterhaven.

„Næ, det var da et besynderligt Menneske!“ sagde Küchler og stirrede efter ham. „Gud véd, om han var rigtig klog?“

Næppe havde Lønstrup naaet det Punkt, hvor Vejen fra Klosteret drejer af og løber ned mod Titusbuen, før han overraskedes af et Lyn, der et Øjeblik viste ham Forums Tempelrester i blendende blaaligt Lys, for i det næste at hylle dem i ravnesort Mørke.

Saa kom der et bedøvende Skrald, og i næste Nu styrtede Regn, Hagel og Isstumper ned med en Voldsomhed, som intet kunde modstaa. Han krøb ind i en af Helgennicherne og trykkede sig tæt til Muren.

Forum steg atter i blendende Lys, sank saa i dybe, sorte Skygger, steg paa ny — det saa' ud som vuggede det sig paa et Hav af mørke Bølger. Oppe fra Palatin kom Vandet farende. Det samlede

sig fra utallige Smaaløb, forvandlede Vejen til en Elv, fossede ned over Murbrokker og Sten, som det rev med sig i Farten.

Der var ingen Mulighed for at komme bort. Af og til hørte han Skrig af vilde Fugle, Raab af fjerne Stemmer; men alt tabte sig i Tordenens Bragen, Regnens Rislen og Stormens Sus — han takkede sin Gud for at have fundet Ly. En saadan Byge var han dog ikke parat til at tage imod.

Endelig stillede Vejret af. Det lynede endnu i brede, blaalige Glimt, som viste, at Bygen nærmede sig Horisonten, og Regnen faldt ikke længer som en Fos, men i svindende Stænk.

Endelig vovede han sig ud paa Vejen, gled i Slam og Grus nedad mod Titusbuen, der nu laa i en lille Sø. Han vadede igennem den og havde lige naaet Vestatemplets Søjlerester, da han troede at høre en stønnende Jamren som af en syg.

Han blev staaende, lyttede, hørte det igen — men der var intet at se.

Da slog et bredt Lyn hen over Forum og forvandlede Natten til den klareste Dag. Noget fra ham, tværs over Vejen, laa en Kvinde udstrakt paa Ryggen med Haanden stift i Vejret som i Krampe — en Blodpøl farvede Lavaens Fliser.

Der var ingen Tvivl — det var den gamle Kvinde fra Titusbuen. Hendes Blikbøsse laa, sprængt og plyndret, nogle faa Skridt fra hende.

I Løb satte han af Sted, styrtede næsten over hende, hævede hendes Hoved i Vejret, og idet han følte det lunkne, klæbrige Blod sive under sine Hænder, raabte han:

„Hvor er Saaret! Svar! Svar mig — saa skal jeg forbinde det.“

Et nyt Lyn flammede hen over Himlen. Det viste ham et dybt, gabende Saar i Halsen, og over

det en blodig Ørenring, Mage til den, han bar paa sit Bryst.

I vild Fortvivlelse kastede han sig ned over hende, trykkede hende op mod sit Bryst, lagde sin Kind mod hendes og jamrede:

„Moder! Moder! — Jeg er Skyld i din Død!“

Den krampagtig hævede Haand faldt pludselig slap ned. Der gik en konvulsivisk Sitren igennem hende, og med brudt Stemme hviskede hun: „Min Søn, min Søn! Madonna være lovet, at du kommer i min Dødsstund! — Nu ønsker jeg intet mere!“

Hun faldt tilbage i hans Arme. Hendes Hoved blev tungt — hun var død.

Nogle Dage efter var Kunstnerne atter samlede i Osteriet:

„Nu har jeg „Mysteriet“ — Han er opdaget,“ raabte Max, da den Gamle traadte ind.

„Saa -- hvordan det?“

„Paa den naturligste Maade af Verden! Sagen laa saa revnende nær, at vi slet ikke kunde se den, men nu — —“

„Ja nu! — Er vi nu nærmere?“

„Ja, betydeligt! Sagen er ganske simpel: Han er gal!“

„Aa, han er Fanden!“ brummede den Gamle.

„Jo. Aldeles bestemt: splitter-pinende gal. Nu skal I høre: Han laa skjult derinde i Bagværelset, da vi var her sidst — det sagde Battista. Han stak af uden at betale — det fortalte Fader Giuseppe. Saa rendte han i det Satans Vejr lige op paa Palatin og skræmmede Livet af Munkene paa Bonaventura. Küchler fortalte mig, at Fyren skabede sig som

gal, lige da Vejret begyndte. Saa rendte han ned og stak Konen ved Titusbuen ihjel — —"

„Aa Sludder!" sagde den Gamle. „Det var jo en Hyrde — —"

„Kan være! Men saa er han medskyldig; for han sagde selv til Politiet, at han var Skyld i hendes Død. Men i Gaar Aftes gjorde han s'gu sit Mesterstykke! — Vil I tænke jer — han lod den gamle Kælling begrave i Procession med den forgyldte Kiste, Voksfakler, Kapucinerkor, Kors, Klokker og det hele. Selv gik han lige efter Kisten med Hatten i Haanden, helt ud til S. Lorenzo, og bagefter var han hos Bravo og lovede ham at sende fem Hundrede Scudi til Gravmæle og Omkostninger. Og nu i Aften — —"

„Hvad saa?" spurgte den Gamle.

„Har han gjort det første, der tyder paa Fornuft. Han er stukket a', inden Politiet fik taget sig af ham."

„Ja, jeg kan hilse jer fra ham!" sagde den Gamle. „Jeg har lige sagt ham Farvel.

Og maa jeg saa drikke et Glas med dig Max, du unge Romer, paa din magesløse Viden. — Det er Skade, at du ikke er romerk Digter, — saa var du saamænd kronet paa Kapitolium!"

FRA SOLLYSE STRANDE

Paa Middelhavet.

Middelhavet er — og jeg tror ikke, at nogen vil modsige mig — et højst mærkeligt Hav. Jeg støtter dette, ikke paa geognostiske Undersøgelser af dets Bund, ikke paa kemiske Analyser af dets Vande, — nej, jeg støtter det alene derpaa, at Middelhavet har kunnet bære alle de Tillægsord, som Oldtidens og Nutidens Digtere har overlæsset det med, uden at tabe et Øjeblik ved Beskuelsen, uden at miste et Gran af sin Friskhed og Farve, uden at der skjuler sig saa meget som en Skygge af en Mistanke, der hvisker: Det er smukt! — Men du havde dog ventet det skønnere.

Thi dette er det farlige ved enhver Skildring, over hvilken der hviler et Stænk af Poesi, eller som blot er skreven af en poetisk Natur. Poesiens magiske Lygte farver Genstandenes Overflade; deres Konturer faar disse bløde, ubestemte Omrids, som Bjergene antager i Morgenens Dæmring og i Skumringens skiftende Skær. Man opfatter gennem Begejstringens syvfarvede Prisme, man læser ved Længselens og Savnets magiske Lampe — men kommer man saa engang til det forjættede Land, med Fantasiens røde Rejsebog i Lommen, da gribes man tidt af en smertelig Vemod: Prismet er brudt, La-

ternens Lys slukket, og man udbryder skuffet: „Ak, ikke andet.“

Men mod denne Fare holder Middelhavet Stand; thi det ejer en Hemmelighed, som endnu ingen Naturforsker har opdaget: Det er selv én stor, men flydende Ædelsten. Det er Kronjuvelen i det Bælte, som Jorden bærer om sin Midie; det er en Korund, som lyser snart med Ametystens, snart med Safirens himmelblaa Skær; det er en glimrende facetteret Ædelsten af det reneste Vand, uagtet den lader sig fure af meget andet end Diamanter.

Det var ved Udsejlingen af Marseilles Havn og paa Imperialdampskibet „Posilippos“ Dæk, at jeg gjorde disse, eller nogle lignende Bemærkninger til en lang, trist Engelskmand, som blot snærrede: „Yes, Sir!“ og derpaa langsomt drejede Hovedet for at spørge en forbifarende Opvarter, om der var Roastbeaf til Middag. Naa, hver har nu sine Ædelstene! og da hans lange, magre Skikkelse, ikke ulig en knækket Medestang med en Spand paa Toppen, forsvandt under første Kahyts Skylight, tog jeg mig i, at jeg havde kastet mine Perler for en Englænder, og fulgte hans Eksempel.

En første Klasses Middag om Bord paa en Messageriedamper af første Rang er en meget alvorlig Sag. Kaptajnen kommer i fuld Uniform, ser meget alvorlig ud, og sætter sig for Bordenden i den glimrende oplyste Salon. Næstkommanderende kommer, ligeledes i fuld Uniform, hilser alvorlig paa Chefen, kaster et eneste langt, alvorligt Blik ned ad Passagerrækken og tager saa alvorligt fat paa Sherryen. Mr. Butler, saaledes hedder Medestangen, knækker sig forneden og paa Midten, ser alvorlig ned for at opdage, hvad det er, der forhindrer Anbringelsen af hans Knæ, og sætter derpaa sine Støvlehæle ganske ugenert op ad mine Skinneben. Derpaa kaster han et langt, ransagende Blik ud over Bordet,

lader det stryge tilbage over ni unge Piger i staalgraat, der i Formater fra Imperialfolio til Duodez indtager Pladserne lige over for ham, og mumler derpaa til sin Tallerken noget, som godt kunde være en Bordbøn. Den opfyldes strak. To snehvide Køgemestre træder gravitetiske frem af en Skydedør, medførende Juliennesuppe i to Sølvterriner, hvis Laag de langsomt aftager, for derpaa med sørgmodigt Alvor at svinge Terrinerne først til venstre og saa til højre, for at Gæsterne kan overbevise sig om, at der ingen Kakerlakker er i Suppen.

Ak, hvor sørgeligt, og til visse Tider farligt er det at savne Magten over sine Ansigtsmuskler! De var vel villige til et lille Smil, da Mr. Butler talte med sin Tallerken; men de var ikke velvillige nok, da Støvlehælene kom, og nu følger Hævnen. Den gravitetiske Køgemester svinger Terrinen hen imod mig, kaster et tvivlende Blik paa mit Toilette, og lader den derpaa glide tilbage foran Mr. Butler, som straks rejser sig op, skræver ud som Kolossen paa Rhodos og giver sig til at gøre Honneurs. Mit Blik følger ængsteligt hans Bevægelser — tænkte jeg det ikke nok — han lader gaa til højre! Kaptajnen lader som en Følge deraf ogsaa gaa til højre — Slaget er tabt, jeg har faaet Tantaluspladsen. Ned til mig kommer tre Asjetter, der viser Spor af Peperone og Oliven, samt to smaa Blikdaaser, som jeg mistænker for at have indeholdt Sardiner. De efterfølges af Grumset i en Sherrykaraffel, en Silleri i noget vaadt, parret med Rygraden af en Laksørred — den har kun sine Finner tilbage. Det udkogte Oksekød tilstilles mig derimod i rigeligt Maal, og Mr. Butler skubber en Brødbakke over til mig, idet han hvisler: „Please, Sir!“ To Kalkuner bæres ind, og jeg faar Lejlighed til at overbevise mig om den zoologiske Kendsgerning, at Senerne paa disse Fugle meget hurtig forbener, samt at Ryg-, Bækken-

og Lændehvirvler afgiver det faste Støttepunkt i Fuglenes Skelet. Fortvivlet lægger jeg Kniv og Gaffel fra mig. Jeg stirrer hvast paa Mr. Butler, som tager den sidste af de brunede Kartofler og det Brystslykke, som han lumskelig havde skjult bag Skroget. Mr. Butler ser venligt paa mig, tømmer sit tredje Glas Champagne og hvisler velvilligt: „Please, Sir!“ — atter med en Haandbevægelse til Brødbakken. Det er ikke til at holde ud! Dog, jeg har Haab om Roastbeafen og en Smule Budding, og giver mig til at mønstre Selskabet. Ved Siden af Mr. Butler en svær Skikkelse i sort, med graat Haar, langt, snehvidt Skæg og en særegen Noblesse i sin Holdning — rimeligvis en italiensk Lærd; thi han taler den reneste toskanske Dialekt med en falmet Dame, som sidder ved hans Side. Saa to Munke i Kapucinerdragt; den ældre bleg, mager, med et Udtryk af Kummer i sit Ansigt; den anden som tænkt af Hertz og tegnet af Marstrand, Livsnydelsens Sekstenfold staar skrevet med Rundskrift paa hans bugnende Kinder. Den første Abbed, den anden Famulus, begge delegerede fra et Kloster i Bajern, og for første Gang Gæster paa det rullende Hav. Er det Havet eller Fredagen, der bevirker, at de lader saa mange Retter gaa urørte forbi; den tykke med et sukkende Smask, der minder om en Suder? Jeg véd det ikke; men de har min Sympati — ogsaa de vil gaa sultne fra Bordet. Saa kommer nogle Handelsansigter fra Marseille, en sentimental Gothaer, en opblæst Berliner, saa Kaptajnen, næstkommanderende, og derpaa de ni i staalgraat, ordnede efter Størrelsen som ni Blykugler paa en Pønitensesvøbe. De er Perlerne i Selskabet og véd det selv. Mellem hver Ret farer Handelsansigternes Lorgnetter hen over dem. Selv den tykke Munk skæver derover og tager Øjnene til sig, naar den blege Abbed, der

tidt hensynker i ubevidste Drømmerier, hæver sit milde, rolige Blik.

Hvem er de ni i staalgraat? Søstre — derpaa tyder Dragterne og Ansigterne. De kunde godt ligge inden i hverandre som ni kinesiske Æsker; men hvem har Herren paalagt det Kors at rejse med ni Søstre, som oven i Købet er smukke? Og smukke er de, det kan man ikke fragaa. Ægte engelske Ansigter med Taagelandets sarte Teint, med rødligt Guldhaar, udslaget som Germanernes i Oldtiden, med Tænder, der fortæller om Rowlands Odonto, og Øjne som en Skovsø, hvor Rørene hvisker om Nymfernes Hemmeligheder. Nydelige er de ni i staalgraat og dog stive, som Røret, naar ikke Vaarvinden sætter det i Bevægelse. Dragten er nydelig, men for regelret; Bevægelserne er gratiøse, men for beregnede; Smilene nydelige, men uden Karakter; hver Gang de viser disse Rækker af mathvide Perler, aner man Længden af Tandlægens Regning. Teinten er ogsaa lidt for bleg, men maaske kommer det af Skibets Bevægelse, skønt Guderne skal vidne, at de har en engelsk Appetit. Thi Skibet bevæger sig virkeligt! Det er ikke længere disse blide, langt henrullende Dønninger, der vugger til Hvile og blød Hendøsen paa de grønne Fløjls-Kanapeer. Nej, det er pludselige, trodsige Ryk, der virker, som blev man kildet med en Dolkespids, og som faar Glassene til at klirre mod hverandre lig klaprende Tænder. Den tykke Munk ser op. Gabende følger han Lampekuplernes Svingninger med en halv overrasket, halv forfærdet Mine. Skyggerne viger hen under Loftet og farer op i Skylightet, som blev de levende. Der lyder Trampen, Knagen, blandet med Kommandoraab paa Dækket, og næstkommanderende gaar umotiveret bort med et Sørgeblik til Sherryen.

Nu kommer Roastbeafen! Fyren, der bringer den ind, skræver noget mere ud end før og svinger ikke

det store Porcelænsfad slet saa graciøst som forhen. Mr. Butler rejser sig op, griber Gaffelen, og styrter frem over Bordet, medens hans Stol tillader sig at gaa agterud. Skibet hiver pludselig voldsomt over i Læ, kaster sig derpaa til Luvart, og giver Mr. Butler meget mere Sauce i Skødet end rimeligt og fornødent er. Mr. Butler hæver sig op, jager atter med Gaffelen efter et Stykke, men fejler; thi Skibet krænger i Læ, og nu høres Lyden af den første Sø paa Dækket. Den tykke Munk rejser sig og sætter sig derpaa aldeles umotiveret ned igen med en Flaske Rødvin i Skødet. De ni i staalgraat taber deres blide Smil, ser uvisse paa hverandre, og én udbryder: „Dear papa, I am getting sick!"

Mr. Butler rejser sig og sit Champagneglas, stirrer aandsfraværende op i Loftet og udbryder: „Well, Darling, let us go on deck!" hvorpaa han og de ni i staalgraat forsvinder op ad Kahytstrappen. Lidt efter følger den blide Abbed og den tykke Famulus Eksemplet, den sidste med Bevægelser og nogle uartikulerede Udraab, som havde han drukket for megen Rødvin. Handelsansigterne taber deres merkantile Udtryk og Lorgnetterne, den gamle Herre med det hvide Skæg byder den falmede Dame Armen; hun er mere end paa Veje til at gaa ud. Opmuntret ved de tomme Pladser, der gaber mig i Møde, griber jeg Roastbeafen, — da kommer Mr. Butler tilbage. Som en fuld Mand dingler han hen til Bordet. Hatten sidder ham bag i Nakken, hans ene Side fremviser tydelige Spor af en Styrtesø — men Roastbeafen maa han have, ellers var han ingen Engelskmand, og med en distrait Mine svingler han ned paa sin Plads med Haanden for Panden. Jeg lader gaa til højre, én Gang, endnu en Gang — da klukker det pludseligt lige over for mig — det er Mr. Butler, som gør Forsøg paa at rejse sig.

„Roastbeaf, Sir! If you please," siger jeg og rækker ham et fedt, duftende Stykke.

„Thank you, Sir, I have got enough!" svarer han mat, og griber fat i Kahyts-Trappens Rækværk.

Han famler opad, højere og højere, indtil det sidste af de grøntærnede Ben slingrer paa Dækket. Jeg tror ikke, at han oftere lader gaa til højre! Hævnen er sød, og Roastbeafen var fortræffelig.

Men Skibet er ikke bange for at lade gaa til højre og til venstre med, det faar jeg snart at mærke. Fade, Tallerkener, Champagneglas, Karaffer, Bordopsatser og Platmenager — alt faar et underligt trolddomsagtigt Liv, dirrer, klirrer, svajer og sejler, for pludseligt, naar Hældningsvinklen bliver for stor, at rutsche ned ad Kahytsgulvet. De to Køgemestre kommer farende ind fra hver sin Side, medførende Tværtræer og Snore til Stormdækning. Men det er for sent; Ulykken er allerede sket, og idet de tilkaster hinanden et haabløst Blik, forsvinder de atter uden at sige et Ord.

Hermed maa Dineen anses for hævet eller rettere falden, og da Kahytterne altid er uhyggelige Opholdssteder under en Storm, iler jeg op paa Dækket for at ryge en Cigaret og slaa en Passiar af efter Middagsbordet.

Men Dækket er saa bart som et Dansegulv, intet levende er at se, undtagen næstkommanderende paa Kommandobroen, to tavse Skikkelser ved Rattet, og endelig Bølgerne, de store, toppede, skumkransede Bølger, som snart hævende sig, snart synkende, i endeløse Linier ruller hen over Middelhavets stormbevægede Flade. Nogle vugger sig med yndefuld Lethed, som en ung Pige, der første Gang hvirvler sig i Dansens Tummel, andre kan ikke følge med og brydes paa Halvvejen, men nogle er bakkantiske Dansere, som i deres Fart river alt med sig, for derpaa i brede, skumhvide Strømme at flyde

hen over „Posilippos“ Dæk, brusende og kogende af Raseri over at være bleven fangne. Hvor omskifteligt er ikke alt: „Menneskets Sind, Begivenhedernes Gang, Aarstidernes Svulmen og Hendøen. Men mest omskiftelig er du, o rullende Hav! Derfor elsker jeg dig, som jeg elsker den unge Pige med Følelsernes skiftende Stemninger, som jeg elsker Foraarsanemonen, der lyser i Dag, og i Morgen er vegen for andre, endnu skønnere Blomsterbølger.

Men der hører Olietøj og en ikke ringe Søstyrke til at betragte Middelhavet under dets stormbevægede Gang, og der hører en vis Kraft til at modstaa en Scirokko, naar den blæser som i Dag. Det er ikke længere Bølger, der driver ind mod vort stakkels „Posilippo“, det er Vandbjerge, hvortil vore smaa Farvande ikke kender Magen. Det synger og piber i Takkelagen, som hang der en Baadsmand i hver Ende Reb; det sukker og sitrer, klager og klynker i Skrog og fra Kahyt, hver Gang en af disse mægtige Bølger rammer Skibets Bov. Maskinerne arbejder tungt og langsomt; ja ofte forekommer det mig, at Bølgerne har mere Magt end de.

Jeg gaar atter ned i Kahytten, og træder, dyngvaad til Skindet, ind i mit lille Lukaf. Hvor forandret forekommer det mig ikke fra i Morges, da Himlen var saa klar og blaa, og Morgensolen med en gylden Stribe listede sig ind under det runde Skylights røde Silkegardiner. Da var det et venligt lille Rum, fuldt af Lys og Skygge; nu synes det mig noget nær som et af Oldtidens Gravkamre, skummelt, indeklemt, og den smalle Køje oppe under Loftet minder mig ikke saa lidet om en Ligkiste.

Men der er intet Valg. Snart ligger jeg i den, den svingler og svajer, dingler og vugger sig, og Lampen, hvis Skær genstraales fra det rigt indfattede Spejl, svingler og vugger sig med. I det fjerne

hører jeg sagte Jamren og Klynken af de ni, som rimeligvis nu ikke er i staalgraat, og hertil føjer sig fyldige Brøl af den tykke Munk, der hviner i vilden Sky, hver Gang Skibet tager sig en Overhaling. For hver Sø, der bryder sig mod dets faste, jærnklædte Bov, stiger han en Tone højere, og det er ikke saa underligt. Han har jo aldrig været paa Vandet, og naar Braadsøerne kommer, klinger det i hele Skroget, som var det Poseidon selv, der jog sin Trefork i det.

Mit Blik følger Lampens ustadige Skær, følger Skyggerne, som svæver snart hist, snart her, følger Loftet, som forvandler sig til Væg, og jeg undres over, at jeg pludselig ser en Dør nede i Gulvet. Jeg kastes til den anden Side. Skylightet farer bort dybt under mig, Bølgerne brydes højt over mig, nu vælter vi helt rundt, og krampagtigt holder jeg mig fast i Hængekøjens Sider. Min Tanke begynder at svingle og svaje. Iskolde, klamme Hænder lægger sig paa min Pande. Jeg er hjemme i Danmark, paa Tivoli, paa Rutschbanen — men jeg vil ikke rutsche, ikke for alt i Verden. Da griber en mægtig Haand mig i Nakken, slynger mig ud i Dybet, og nedad gaar det, opad og saa atter nedad. Stormen hviner gennem mit Bryst, Jorden svinder under mine Fødder, det bliver mørkt — var det Lampen, der gik ud? — Jeg véd det ikke, alt svinder hen i Skygger og forvirrede Lyde — Skrig og Stønnen, Knagen og Bragen, Trampen og Hiven paa Dækket.

Skal jeg gaa under, skal jeg dø? Jeg véd det ikke, jeg bryder mig heller ikke det allerringeste derom. Alt er mørkt omkring mig, alt er tomt, hult og dødt. Jeg har intet Blod i mine Aarer, og har jeg det, er der intet Hjerte, som kan sætte det i Bevægelse. Jeg har kun en Fornemmelse af Tomhed og Nat, af en stille Synken nedad, dybere, bestandig dybere, indtil jeg naar den faste Havbund, hvor

Tangen vokser, hvor Korallerne gror, og hvor der er Hvile, evig Hvile, hvor selv de stærkeste Bølgeslag aldrig kan trænge ned. Jeg føler de uhyre Vandmasser lægge sig knugende over mig — alt antager et underligt sørgrønt Skær, sælsomme Fiske glider mig forbi og stirrer paa mig med deres matglinsende, udtryksløse Øjne. Fantastiske Søuhyrer med sugende Arme og Næb som Papegøjer, bøjer sig over mig. Forunderlige Krabber, snart med menneskelige Ansigter, snart med flimrende Polypper paa deres tornede Ryg, vandrer langsomt forbi, skæver til mig med de stilkede Øjne, klipper i Tangen med deres laadne Sakse og hvisker til hverandre: „Æd ham, æd ham! Han er død!“ Men jeg bryder mig ikke det mindste derom. Alt er Ro, Hvile og Fred. Jeg føler mig som ulegemliggjort; selv de glødende Pyrosomer, de funklende Meduser, der som Stjerneskud forsvinder over mit Hoved, formaar ikke at vække mig — jeg er jo død. Da lyder et Brag, som faar hele Skibet til at sitre. En raslende Torden ruller ud igennem Skibets Sider, sluttende med et dumpt Drøn. Min Kahytsdør rives op, og Stewardens Stemme brøler som en Domsbasun: „Civita vecchia!“

Jeg farer i Klæderne. Noget ør af mit Ophold paa Bunden af Havet kommer jeg op paa Dækket — hvilken Overraskelse! Foran mig gamle, middelalderlige Mure, besatte med blanke Malmkanoner, der lige sender deres tordnende Velkomsthilsen til en fransk Fregat, som for halv Damp, stolt som en Svane, kommer til Syne foran Molen. Over mig en mørkeblaa, skyfri Himmel med en glimrende Morgensol, og rundt omkring et myldrende Liv, Skrig og Tilraab fra Barker og Baade, Tummel af Matroser, Spørgsmaal af Passagerer, Vrøvl af Toldere og Pas-Officianter — i Sandhed, en saadan Opvaagnen er nok tredive Timers Lidelser værd, og idet man føler det faste Dæk under sig, ser man med et

overlegent Smil paa, at „Posilippo“ mangler en Del af sin Skanseklædning, og at Kabyssen forude er splintret i Stumper og Stykker.

Passagererne samler sig agter — der har vi den første pavelige Embedsmand. Maaske er jeg endnu lidt ør i Hovedet, men for mig præsenterer han sig nærmest som en vældig trekantet Hat med en uhyre Kokarde, hvorpaa de pavelige Nøgler funkler i Solskinnet. Vi bliver stillede i Rækker, som var vi meget mistænkelige Personer, og Mr. Butler rangerer fornemt de ni i staalgraat med Guvernanten som Fløjmand ovre paa den anden Side af Skibet, og overrækker den trekantede Hat sit Pas førend nogen af os andre. Ni gule Huse af Form som smaa Noæh Arker stables op paa Dækket og fires ned i lige saa mange Joller, der langsomt forsvinder hen imod Doganaen. Pludselig ryster den trekantede Hat paa Hovedet og peger paa et Sted i Mr. Butlers Pas, hvor der øjensynlig mangler noget. Mr. Butler ryster paa sit britanniske Hoved og kalder paa Kaptajnen, hvem han tiltaler paa Engelsk. Kaptajnen ser i Passet, ryster paa Hovedet, svarer paa Fransk — og Mr. Butler er lige nær. Guvernanten kaldes frem; det er jo hendes Skyldighed at skulle kunne alle Verdens Tungemaal, og nu viser det sig, at Passet ikke er viseret af den pavelige Nuntius i Marseille, men kun af den engelske Konsul. Mr. Butler kan ikke komme i Land; han maa gaa til Neapel — de ni i staalgraat skal endnu et Døgn lade sig vugge paa Middelhavets Bølger — Guvernanten forklarer ham alt dette, og Mr. Butlers Raseri antager et Omfang, som i det mindste maa kaldes storbritannisk. Han fordrer Skadeserstatning og fri Rejse til Neapel, hvis man ikke vil have Civita vecchia skudt sønder og sammen af Armstrongske Kanoner. Men den trekantede Hat ryster sit indeværende Hoved, piber i en lille Fløjte, og til Mr.

Butlers usigelige Forbavselse kommer de ni gule Arker svømmende, hales op paa „Posilippos“ Dæk og stuves ned i Lasten, som om der aldeles ikke var noget storbritannisk ved dem. Den trekantede Hat er fuldstændig døv for Mr. Butlers yderligere Rasen. Den gennemser vore Papirer, de findes i Orden, og snart efter ror vi op mod Landingstrappen, fulgte af Mr. Butlers rasende og de ni's fortvivlede Blikke.

Er Porten til Himmerige snæver, gælder dette i endnu højere Grad om den Port, der fører ind til det jordiske Himmerige, som staar under St. Peters specielle Tilsyn. Et simpelt lille Træhus dypper sine beskedne Vægge i Vandet, og tværs igennem det gaar en Gang, hvor man opdager et firkantet Hul, ikke uligt et Billetkontors, og inden for det firkantede ser man den trekantede bevæge sig med Værdighed.

„Signor Moncoro!“ lyder det ud gennem Hullet; men der synes ikke at være nogen, som svarer til dette malebariske Navn — alle staar tavse.

„Signor Moncoro!“ lyder det med Indignation. Ingen svarer.

„Corpo di Christo! Signor Moncoro!!“ — lyder det for tredje Gang med Stentorstemme, og den trekantede kommer paa tværs i det firkantede, hvilket betydeligt forøger hans Utilfredshed med Verden.

Da Hullet atter bliver klart, ser jeg mit Pas med Udenrigsministeriets store Segl flyve ud ad Aabningen — det er mig, der er Moncoroen, og glad over mit Held i Uheldet, folder jeg det kostbare Dokument sammen, gratulerende mig selv til at have det viseret fra Marseille.

Næppe er jeg traadt ud af Pasbureauet, før der forestaar mig nye Lidelser. Signor Moncoro har Bagage — nogle mener endog for megen — og øjeblikkelig er han et Offer for en Sværm af halvnøgne,

helskidne, med sig selv og andre i Kiv liggende Skabninger, som uden at spørge om Forlov styrter sig over ham, haler løs i Plaid, i Stok, i Paraply, i Rejsetaske, i Kikkert, og hvad nu den ufornuftige Moncoro ellers fører med sig. Forgæves værger han sig, forgæves søger han at løfte sin svage, dansk-italienske Røst mod denne Sværm af vrælende Banditter. — En triller af med hans Kuffert, en anden bortfører hans Vadsæk, en snapper Rejsehuen, en anden Overfrakken, og selv er han nødt til at galopere med, men han gør det med Glæde, thi Lokomotivet, som Kl. 7 skal fare til Rom, sender sin hvide Dampsøjle i Vejret, og dets skingrende Piben forkynder, at der kun er et Kvarter tilbage. Altsaa i Hast i Vagonen, og saa uden Tøven mod det forjættede Land, som lokkende har vinket, vaagen og i Drømme. Jeg styrter lige løs paa Toget, uden at agte paa min Avantgarde, som drejer af til venstre. — Da lyder der en hæs Stemme — en ny Trekant, men denne Gang paa tværs af Hovedet, viser sig for mine forvildede Blikke, og raaber med bydende Røst:

„La dogana, Signor, a sinistra!" —

Maalløs stirrer jeg paa den pavelige Gendarm, som med den største Ro af Verden og særdeles høflig fører mig ind i en stor Lade, hvor jeg genfinder alle Skibets Passagerer med Undtagelse af Mr. Butler og de ni i staalgraat. Alle staar de opstillede foran en lang Disk med Utaalmodighed i Ansigtet og Nøgler i Haanden. Udenfor holder Toget, det let henfarende, dampende, snøftende Træn, og der er kun et Kvarter tilbage — man maa altsaa skynde sig!

Ind kommer en ældre, pavelig Toldofficiant med et rødmosset, velvilligt Ansigt. Han ser sig omkring, mønstrer Passagererne med et nysgerrigt Blik, trækker sin Snusdaase op, tager sig langsomt og med

Velbehag en Pris og byder derpaa Daasen til et yngre Toldindivid, der ærbødig griber i den for kort efter at forsvinde som en Nysen. Lidt efter kommer en Skriver. Han har en stor Protokol i Pergament under Armen, og ikke en Ræv, men en Pennefjer bag Øret. Han hilser ærbødig paa den ældre Tolder, som velvillig hilser igen, hvorpaa han lukker sig selv inde i et stort Jærnbur for Enden af Salen.

„Il bagaglio!“ brøler Gendarmen fra den anden Ende af Salen, og ind ruller et taarnhøjt Læs af Kofferter, trukket af to Dragere, medens en tredje skyder bagpaa — nu kan man altsaa begynde!

Kofferterne stilles op paa Disken, men da de to Fachiner roligt kører bort med Vognen, er der kun én tilbage, som stiller Kofferterne op. Det gaar langsomt — men det kan dog naas — Klokken mangler endnu ti Minutter.

Atter kaster det ældre Toldvæsen et ransagende Blik ud over Passagererne, og da han opdager de intelligente Handelsansigter fra Marseille, begynder han med dem først. De har naturligvis intet — aldeles intet — uden en Smule Prøver, og dem vil de fortolde. Tre Kofferter aabnes, endevendes og gennemrodes; men Handelsansigterne har været for fiffige — der er ikke saa meget som en lumpen Cigar at konfiskere.

Det ældre Væsens velvillige Miner taber noget i Menneskekærlighed; han lader dem pakke i, saa godt de selv kan, og Turen kommer nu til den blege Abbed, som er bleven endnu blegere efter Turen paa Søen. Han har modtaget et særligt Tillidshverv i Rom og mener derfor at kunne tage de Bøger med, som han behøver. Hans tykke Famulus aabner smaskende en lille Kasse, som indeholder en Række afslidte Bind. Det ældre Væsen griber paa maa og faa en Bog og sætter sig ganske rolig

til at læse snart hist, snart her; den yngre ser opmærksom til — da piber Toget anden Gang; men der er ikke en Passager, som tør forlade sin Koffert, undtagen et Par lasede Bønder, som er saa heldige ikke at vide hvad en Koffert er.

Pludselig smækker den ældre Tolder Bogen i og ser paa den yngre. Den yngre farer sammen og ser spørgende paa den ældre — der veksles et Par Ord, og Manden i Jærnburet sendes af Sted for at hente Overcensoren, som med sin overlegne Viden skal afgøre, om den blege Abbeds Bøger er forbudne eller ej.

Vi venter to Minutter — fire — fem — da suser en hvid Dampsøjle i Vejret uden for Perronen, Signalpiben hviner til Afgang, Dampen slippes løs, og af Sted rasler Toget, indhyllende sig i hvide Skyer og hvinende Piben, som vilde det spotte os til Afsked. Lidt efter træder en høj, mager Mand med Næb som en Grib og Øjne som en Glente ind i Salen. Med et eneste Øjekast mønstrer han Bøgerne, med et andet overfarer han den blege Abbed og siger derpaa kort: „Alla propaganda!"

Der hjælper ingen Indsigelser, ingen Snak. Bøgerne skal til Propagandaen. Den blege Abbed folder Hænderne, og jeg ser, at hans Kinder faar et svagt Skær af undertrykt Harme. Medens den tykke Munk pakker Bøgerne ned, kommer Turen til min Ven Romeren; men her maa der være noget særdeles paa Færde. Næppe har Glenteøjnene overfaret det første Lag i Kofferten, førend de med et graadigt Udtryk farer ned i et Hjørne, efterfulgte af et Par magre Hænder, som trækker nogle Papirer op af et hemmeligt Sidegemme. Romeren blegner, gør nogle vage Indsigelser, men den høje Censor vinker ad Gendarmen, og trods den falmedes Taarer og Bønner føres han udenfor og kommer ikke mere tilbage, hvorimod hans Koffert forsvinder i Jærnburet.

Endelig kommer Turen til mig. Jeg har den reneste Samvittighed og kun rent Tøj i min Koffert, men alligevel generes jeg af dette gennemborende Blik.

„Har De Tobak, Vaaben eller Bøger?"

„Nej — kun Bagage."

„Hvad kalder De da denne?" spørger han og holder triumferende en Bog i Vejret.

„Det er næppe en Bog, hvoraf Kirken kan tage Anstød. Den er desuden skreven paa Dansk."

„Er det en Bønnebog? Hvad handler den om?"

„Om at lave Mad, Signor. Jeg har den med til en Familie i Rom."

„Alla propaganda!" raaber han med Stentorstemme, og — Madam Mangors Kogebog gaar i Jærnburet.

Dog — jeg vil slutte min Skildring af et Toldvæsen, der hverken er fornuftigt eller humant, men blot paveligt og politisk. Jeg lader Klokken blive tre, jeg lader med Lynets Fart Middagstoget komme fra Rom, afsætte sine Passagerer og stiger selv, fuld af Glæde og Forventning ind i Kupeen.

Nu piber det! Nu gaar det mod Rom! Jeg kunde gerne raabe Hurra, hvis det ikke muligt kunde skaffe ogsaa mig Plads i la Propaganda.

Kampagnens brune Bakker bølger for mit Øje, Toget bruser forbi de store Hjorder af Okser, som roligt tygger Drøv snart i Gravmindernes Skygge, snart under et enligt Træ — langt ude i det fjerne skimter jeg som hvide Skyer Volscernes snedækkede Tinder. Vi farer forbi Santa Marinella, forbi Palo, forbi Palidore og Mogliano — ser, hvor Albanerbjergene og de hvide Villaer i Frascati tegner sig mod det grønne. Det hvæser, rasler og buldrer — det er Lokomotivet, der passerer Jærnbroen over Tiberen — Farten sagtner, og langsomt nærmer vi os Roms Mure paa dens sydøstlige Side. Dér har vi Cestiuspyramiden og den protestantiske Kirkegaards mørke Cypresser!

Det er blevet Aften, Solen er i Færd med at gaa ned, og i dens rødgyldne Glans lyser Lateranet og det høje Taarn paa Klosteret Santa Croce in Gerusalemme. Endnu en lille Strækning, og vi suser ind mellem Acqua felices Tufbuer, bryder gennem Roms Mure, flyver forbi Minerva Medicas Tempel, vi hilser paa Maria Maggiores Kupler og Taarn. Trainet stopper — endnu en lille Skærsild af Pasvrøvl, og vi træder gennem en simpel Træbygning ud paa en stor, aaben Plads, hvor Lygterne blinker og Vognene ruller, Træskuret er Roms Banegaard — men over for det hæver sig de vedbendsmykkede Levninger af Kejsertidens Pragt — Diocletians ældgamle Bade. Ingen By i Verden har saa beskeden en Indgang og saa vældige Minder lige for den undrende Beskuers allerførste Blik.

Gamle Holbech!

Hvor en Vinteraften i Rom dog kan være dræbende lang, naar man ikke kender Byen og dens Skikke. Om det er Usikkerheden eller Nattetaagerne fra Kampagnen, Romerne frygter, véd jeg ikke; men et Par Timer efter Ave Maria er Gaderne uddøde. Romerne er ikke, som Neapolitanerne, et sildigt Aftenfolk. Kafeerne lukkes én efter én, og nu er der ikke et Sted at ty hen, — ogsaa Teatrene holder Ferie paa Grund af Fasten. Jeg gaar hjem, giver mig af Kedsomhed til at skrive et Brev, opgiver det igen — Stoffets overvældende Masse staar ikke i noget Forhold til Trætheden. Den matflimrende, romerske Lampe, hvis Bomuldsvæge og hele antikke Konstruktion synes mere anlagt paa at ose end lyse, bringer desuden En tli Fortvivlelse. Jeg forlanger Stearinlys. Min gamle Værtinde ser paa mig med en forskrækket Mine, ryster paa Hovedet og kommer tilbage med et Par Alterlys, der er saa overklistrede med Helgenbilleder, at jeg ikke kan tænde dem uden at stikke Ild paa Huset. Noget usikker forklarer hun, at de er bestemte for „Il Bambino", som om kort Tid holder sin Udstilling af Æsel, Krybbe og Tilbehør i Aracæli, og da jeg ikke vil begaa Kirkeran, lader jeg

Bambinoen heholde sine Vokslys og forlanger en Petroleumslampe. Denne er yderst vanskelig at skafte til Veje. Den maa laanes nedenunder. Maaske har Skomageren en — hun skal se ad. Lidt efter kommer hun tilbage, smilende over hele Ansigtet. Hun har virkelig opnaaet at finde en Petroleumslampe; men hvilket sodet Monstrum af Snavs, Stank og Fedteri! Det manglede blot, at hun skulde have bragt Skomagerkuglen med. I en Haandevending har den fyldt hele Stuen med Os. Vægen vil kun gaa op, men ikke ned; Glasset springer, og fuld af Fortvivlelse tager jeg min Hat og styrter ud i det fri.

Jeg gaar i Foreningen. Ogsaa dér synes Lamperne at lide af en forunderlig romersk Søvnighed, og Aviserne paa det grønne Bord er alle fem Dage gamle. Jeg faar en Idé. Jeg erindrer, at der er Soiré hos Fyrstinde P., og at jeg for nogle Dage siden fik en Indbydelse, som jeg rigtignok ikke har besvaret. Jeg gaar atter hjem, klæder mig om, og havner en halv Time efter i nogle oplyste Sale, hvor en Del sørgeklædte Diplomater og dekolletterede Damer ikke synes at have noget andet Maal end gensidigt at træde Slæbene af hverandre. Der bliver allernaadigst henvendt et Par Ord til mig af den naadige Principessa, som staar i den Formening, at saadan et Par Ord vil virke elektriserende for hele Aftenen. Ak, hvor hun har forregnet sig! Jeg stiller mig op ligesom alle de andre, gaber som de andre, sprænger mine Handsker ved frugtesløse Forsøg paa at knappe dem, drikker sur Limonade og hører falsk Deklamation af en saakaldet Improvisator. Trængselen bliver større, Heden stærkere, Gabningen epidemisk. Nej, det er ikke til at holde ud! Er det københavnske Salonliv kedsommeligt, saa er det romerske myrdende. Ud, ud, ligegyldigt hvor! Ti Gange hellere i Selskab med Banditter og Bønder — de kan dog kun slaa Legemet ihjel!

Jeg lister mig ud af de oplyste Sale, bestikker Tjeneren for at faa min Kappe i en Fart, og et Øjeblik efter staar jeg paa Gaden, hjemløs og forladt. Men Nattevindens friske Aande bølger omkring mig, Maanen sejler gyldenblank paa den sorteblaa Nattehimmel, Fontanerne risler og rinder — alt er saa afdæmpet, saa stille, at man fristes til at gaa ned til Tiberen, for at se Maanen spejle sig i dens Vande. Men alene? Tiberen er farlig ved Nattetid — hvem der dog vidste, hvor Kunstnerne var henne!

Da hører jeg pludselig paa bredt Dansk: „God Aften! Hvor Fanden kommer De fra?"

Jeg vender mig om og ser en Skikkelse, som nu hviler i Graven, men som mange Danske vil erindre. En bredskygget, spidspullet Hat dækker hans Hoved, en romersk Kappe hænger i frie Foldekast om hans brede Skuldre, og et stort, graat, bølgende Skæg omslutter en Mund, der paa én Gang er godmodig og dog ikke fri for en vis Sarkasme. Det er Billedhuggeren Holbech, gamle Holbech, som han i Almindelighed kaldtes, den mest romerske af alle danske Romere. Ingen kunde komme mere belejligt; thi ingen kender som han, hvor de romerske Vine vokser. Jeg fortæller om Soireen, og han sætter et Ansigt op, som havde han hele Munden fuld af falsk Improvisation og sur Limonade.

„Fy for Pokker!" siger han. „Jeg syntes nok, at De lugtede saa forbandet adelig. Med det Snavs i Haaret og den Bøtte paa Hovedet kan jeg ikke være bekendt at føre Dem ind i et anstændigt Osteri. Gaa hjem og pil alt det Krammeri af Dem, og mød mig saa i Kafeen ved Pantheon, den gamle, De véd nok, lidt forbi Obelisken."

„Vil De i Palumbella?" spørger jeg.

„Palumbella!" svarer Holbech foragtelig. „Tror De, jeg drikker Pomadevin med Damer? Andet er det Muskatpøjt jo ikke."

Og af Sted vandrer Holbech. Kendte jeg ham ikke, maatte jeg antage, at han var dødelig fornærmet.

Jeg iler hjem, klæder mig om, og gør mig ved Hjælp af Skomagerens Lampe saa demokratisk som mulig. Forvandlingen og dens Hurtighed synes at tiltale Holbech; thi da jeg træder ind i Kafeen, maaler han mig med Kendermine og udbryder fornøjet: „Hilledød! Nu ser De snart ud som et Menneske, og ikke som en friseret Abekat. Lad mig nu se, at De opfører Dem anstændigt, saa gaar vi sammen i La Barchetta — dér skal De faa noget andet end sur Limonade."

Jeg vil søge Oplysning om, hvor dette Osteri ligger; men Holbech ryster paa Hovedet, kaster Kappefligen endnu højere op over Skulderen, retter lidt paa sine altid soignerede Manchetter og erklærer, at det faar jeg tidsnok at vide. Saa skyder vi ind i Smaagaderne omkring Pantheon, fortabende os i Gyder og Stræder, der synes at løbe mere og mere sammen, jo længere vi gaar. Vi overskærer den brede Via de' Falegnami, Snedkernes travle Gade, og nærmer os Marcellus-Teatret i Nærheden af Piazza Montanara. Her standser Holbech foran en svagt oplyst Bod, hvor et Par Kampagnuoler ligger sovende i Trappehjørnet, hyllede i deres tykke Kapper, og med de bredskyggede Hatte trukne ned over Øjnene. Holbech sparker temmelig ublidt til den ene, der ligger ham i Vejen; men Manden sover som et Dyr, mumler nogle uforstaaelige Ord, og hyller sig gysende endnu tættere ind i sine maleriske Pjalter. Vi træder ind i den svagt oplyste Bod, hvor en sand Herkules i hvide, opsmøgede Ærmer troner foran Disken med en vældig Forskærerkniv i Haanden. Holbech maaler Omgivelserne med et Kenderblik, peger paa en Skinke, der hænger under Loftet, og et Øjeblik efter ligger to glat afskaarne Skiver

paa et friskplukket Vindrueblad. Et Stykke Ost og et Æg fuldender hans tarvelige Maaltid. Jeg køber nøjagtig det samme, skønt jeg forudser, at jeg næppe vil blive mæt den Aften. Ude paa Pladsen forsyner Holbech sig med et Hoved Salat og et Brød, og da han lader nogle Ytringer falde om, at vi nok træffer en Kastanjesælger paa vor Vej, maa jeg endog anse Maaltidet for lukullisk.

Vi vandre videre tæt forbi Ghetto, tæt forbi den Fontane, hvis Straaler springer korsvis for at haane Jøderne, som Romerne siger, og gaar over Ponte Quattro Capi, hvor Tiberen lyser i Maaneglansen, omsluttende den gamle Tiberø, der i Oldtiden var stensat og formet som en gigantisk Galaj, fra hvis Stavn Æskulap-Templet hævede sine Søjler. Vi passerer Tiberøen, der nu kun ejer Klosterhaver og Vigner, fulde af antikke Fragmenter, og naar over Ponte Cestio til Tiberens modsatte Bred, hvor det egentlige Trastevere, Haandværkernes, Fiskernes og Præsternes Hjem begynder. Holbech drejer af til højre, gaar over den lille Piazza Molara, og nu staar vi foran en sodet, sværtet, faldefærdig Bygning, halvt stukket ned i Floden paa kæmpemæssige, antikke Tuf-Substruktioner, halvt hævende sig terrasseformigt op med Have og Loggia, der taber sig i et ubestemt Halvmørke. Over Indgangen rasler den tørre Laurbærgren i Aftenvinden, en antik Kapitæl støtter Døren til Stalden, hvorfra vi hører Gederne bræge, og højt oppe over Indgangsdøren stirrer den hellige Jomfru tungsindig ned i Tiberens plumrede Vande. Gaden eller Vejen har en mistænkelig Snæverhed. Den løber, uden videre Komplimenter, over en Brink ned til Floden, hvor Belisars gamle Vandmøller, hvilende paa Flydebroer, vugger deres store Hjul, som med en uhyggelig Knirken afbryder Stilheden. Saaledes ser La Barchetta ud, og den svarer i det mindste til sit Navn;

thi det skulde ikke undre mig, om denne gamle Baad en skøn Dag sejlede ud i Tiberen og forsvandt med det samme.

Inde fra Osteriet lyder Latter og Sang, af og til blandet med Eder og Slag i Bordet, der faar Dørens Glasruder til at klirre. En rystende Kælling, gammel som Metusalem og grim som Heksene i Macbeth, sidder ved Indgangsdøren, varmer sine valne Hænder over Kastanjetromlen, og farer op som af Søvne, da vi tiltaler hende. Hun ejer hverken Blade eller Papir til at svøbe Kastanjerne i. Vi maa putte dem i Baglommerne med Fare for at brænde vore Fingre, og da det er besørget, tager Holbech et fast Tag i den klirrende Dør. Den gaar op og vi træder ind.

Hvilken Overgang fra Fyrstindens glimrende oplyste Salon, fra dens Forgyldning, Silkemøbler og pudrede Tjenere til denne skumle Hule, hvor Øjet næppe formaar at gennemtrænge Rummet, hvor Luften er fyldt med en Blanding af Vindamp, Tobaksrøg og branket Olieos, der uforstyrret har slaaet sig paa Loft og Vægge gennem Aarhundreder. Rummet er fuldstændig usymmetrisk. En forhakket, riflet Marmorsøjle af mægtige Dimensioner synes snarere at være dumpet gennem Loftet end bestemt til at støtte det, og bærer i Stedet for Kapitæl vældige Knipper af Løg og tørrede Tomater, formede som smaa, sorte Pølser. Loftet taber sig i en blaalig Taage, en Blanding af Røg og Spindelvæv; men det synes paa sine Steder at være plant, paa andre hvælvet, og de store, uregelmæssige Blokke af forvitret Travertin, der hist og her springer frem af Halvmørket som fantastiske Skikkelser fra en svunden Old, fortæller klart nok, at disse Mure maaske engang har hørt til et Nymfæum eller Villa, senere til en af Baronernes Borge for at ende som Klosterhvælvinger, der nu er afdelte, opmurede og lap-

pede sammen efter alle andre Hensyn end de arkitektoniske. Lidt til venstre for Søjlen, hvor en søvnig Cigararo, klædt i en pjaltet Kappe, nikker over sine uundgaaelige „Cavour" og „Forti", flammer et lystigt Baal med en brasende Kedel. Saa kommer en Brønd lige saa umotiveret dukkende op af Gulvet, som Søjlen dumper ned gennem Loftet, og til højre for Brønden, dybest i Baggrunden, ser man to mægtige, jærnbeslagne Tremmedøre, som fører ind til et Rum, der synes at tabe sig i Jordens Indre. Hvorledes Osteriet bliver oplyst om Dagen, er mig en fuldstændig Gaade, thi der findes hverken Vinduer eller Døre, ja knap nok en Skorsten. Af og til, naar Døren gaar, trækker Røgen i lange, sære Figurer hen imod den, viger saa atter tilbage under Loftet, samler sig i store Skyer oppe om Søjlen, hvor den gør Forsøg paa at slippe ud gennem et firkantet, jærngitret Hul, den eneste Lys- og Luftaabning, jeg er i Stand til at opdage.

Er Loftet væsentlig Røg, Sod og Spindelvæv, saa er Gulvet Jord, endog temmelig fugtig Jord, og Bohavet svarende til begge Dele. Kastanjeplanker af mindst seks Tommers Tykkelse danner vægtige Bordplader, hvori der snart findes et indskaaret Navn, snart en lille Sø af Vin eller et Salatbed, Rester af den forrige Gæsts Maaltid. Stole er Luksus. I deres Sted findes nogle forfærdelige Bænke, bestaaende af en smal, men tyk Bjælke, som har en tilsvarende under Bordet, hvorpaa man kan sætte sine Fødder. Det hele gør just ikke noget opmuntrende Indtryk, og vækker navnlig ikke store Forventninger om gastronomiske Nydelser; men paa Holbech synes det hele at øve en vis oplivende Indflydelse; thi medens han hænger sin Kappe op paa et Gedehorn, der tjener som Knage, glatter han sit store, staalgraa Skæg og siger fornøjet: „Saa! Her er Mennesker!"

Med disse Ord tager han Plads længst inde i

Krogen og overlader mig Bordenden, hvorfra jeg paa skraa kan overse hele Osteriet lige ind til det mystiske Rum, som lidt efter lidt viser sig at være Vinlager, for saa vidt man tør dømme efter de kæmpestore Tønder, der af og til udsender deres Indhold i Form af blinkende, overnaturlige Druer, hørende til Slægten Mezzo og Foglietta. Henne ved Døren sidder et broget Selskab af Bønder, Vingaardsmænd og Hyrder. Alle har de nogle tykbladede, fedtede Kort i Hænderne og spiller med en Lidenskab, der forklarer de Eder, som modtog os ved Ankomsten. En forunderlig tør, vantreven Trævl af en Bonde er især Genstand for deres Tilraab. Han følger med aaben Mund og stirrende Blik hvert Kort, der kastes paa Bordet, som om han slet ikke forstod, hvorfor det stadig er ham, som maa op med de fedtede Bajoccher. Nærmere ved Pillen, næsten lige foran mig, har et muntert Selskab fra Trastevere samlet sig. Det synes at være Haandværkere og Smaaborgere, som vil drikke et Glas til Afsked med deres Venner fra Ariccia, og længere inde — mere sondret, mere fint — thi der er virkelig en Dug paa Bordet, sidder et Selskab af tyske Kunstnere, som ryger, drikker og sender Øjekast til de unge Piger, som paa deres Side svarer i det samme stumme Sprog, der forstaas hele Verden over.

Holbech har imidlertid hengivet sig til en Luksus, der ellers ikke er ham ejendommelig, og vistnok maa være beregnet paa mig som Hædersgæst. Fra den brasende Gryde har Værten bragt os to Skaale, fyldte med noget, der nærmest ligner Hundestejler. Det ser ikke synderlig appetitligt ud; men Holbech forklarer mig, at det er Pesciatelli, fangede i Tiberen lige her udenfor paa en af Belisars gamle Flydebroer, og paa denne historiske Konto lader jeg dem glide ned, glad over at de ikke er større.

For Holbech, som gammel Stamgæst, har Værten ladet dække endog elegant. Vi har, mærkværdig nok, faaet Knive og Gafler; ja, en meget lille og meget smudsig Serviet er endog anbragt som Dug. Midt paa denne staar en Kop med Peber og Salt, og da vi ikke har Servietter, tager Holbech „Giornale di Roma" op af Lommen, river den midt over og byder mig Halvdelen, medens han selv omhyggelig pudser sin Kniv og Gaffel i den anden. Saa kalder han paa Giovanni, hvisker ham et Trylleord i Øret, og af Sted sjokker den tykke Vært paa sine Slæber, skubbende den hvide Nathue endnu længere ned i Nakken med et lunt Smil, som om han vilde sige: „Jo, jo, Signor Federigo véd nok, hvordan Pølsen skal skæres."

Lad nu de romerske Osterier være, hvad de vil. Kald dem mørke, snavsede, uappetitlige og elendige — ét er der dog, som forsoner med alle disse Mangler, ét, som dækker alle disse Skrøbeligheder, og det er den ædle, uforfalskede Drue, som de af og til gemmer i deres allerhelligste. Jeg siger med Vilje af og til; thi man behøver ikke at være nogen Romer for at vide, at der gives mange Osterier, hvor Vinen mest bestaar af Hyldebær, og hvor man kan finde en irret Bajocco paa Bunden af hver Barile. Men til denne Kategori hører la Barchetta ikke, og hvis man vilde fortælle den tykke, der har Kræfter som en Stud, at hans Vin var forfalsket, vilde han rimeligvis vippe En over Brøndkarmen, for at man kunde se, om han havde spædt til med Vandet. Den selvtillidsfulde Mine, hvormed han sætter Foglietterne paa Bordet, og det Blik, han kaster paa Holbech, idet denne skyller sit Glas med en Sjat Vin, viser noksom, hvor tryg Giovanni føler sig — ikke Bakkus selv kunde have bragt Vinen paa en mere fyldig Maade.

Ja, fyldig er den, purpurrød som en Rubin, og

med en Duft, som sprang der Ferskenblomster ud under Osteriets sodede Luft midt om Vinteren. En Fogliette, og man føler sig forunderlig vel til Mode. Endnu en Fogliette, og Loftet højner sig, Spindelvævene bliver til lysgrønne Drueblade, Soden til mørkeblaa Himmel og Røgen til drivende Skyer. Man har Foraar ude og inde, Solen blinker gennem Loggiaens Ranker, Luften bliver saa varm, saa lind, ude i det fjerne fortoner de blaa Bjerge sig i luftige Skygger, og Orangerne dufter, dufter saa sødt som ingen anden Blomst i Verden. Men hvorfor kan Bønderne dérhenne paa Torvet ikke holde Fred? — Hvorfor skændes de saaledes og holder de knyttede Næver lige i Ansigtet paa hverandre? De har jo ogsaa Vingudens Gaver og burde være glade som Fauner, medens de nu er vilde som Satyrer, rasende som Mænader. Hvad var det? Dér faldt en af Æslet — nej, af Stolen var det nok. Hvorfor gaar Holbech hen og snakker saa blidt med den vrede Giovanni, medens Fyren langsomt rejser sig op, samler sin Bylt, og med en halv idiotisk, halv forfærdet Mine vedbliver at rode i sin Lomme, som om han ikke kan begribe dens Tomhed. Aa, nu ser jeg det! — Det er vor Ven Idioten, som har spillet sine Kort saa godt, at han ikke har en Bajocco mere tilbage. Han skylder oven i Købet Vin for hele Selskabet, og dette har fundet det hensigtsmæssigst at tage Udgangsbilletten, medens han laa under Bordet. Stakkels Fyr! — Ved Holbechs Mellemkomst sluttes Freden; men Betingelserne er haarde: Bylten, som gemmer hele Dagens Indkøb til Glæde for hans Kone og pjaltede Rollinger, skal sættes i Pant, indtil Vinen er betalt. Fyren kan ikke forstaa det; men han nødes til at gaa ind paa Betingelserne, og forlader grædende Osteriet med den psykologiske Bemærkning, „at Menneskene er saa onde, o, saa onde som Djævle!“

Atter kommer Holbech tilbage, atter faar vi en ny Fogliette, og atter begynder han paa sin rhapsodiske Maade at fortælle disse tusinde Smaatræk af Livet i Rom, som han kender saa nøje. Jeg lytter med Andagt. Saaledes kunde jeg sidde den hele Nat; thi han ser med en Kunstners Øje og fortæller med en Improvisators Geni. Da formørkes pludselig hans Ansigt — der er noget i Vejen — jeg véd ikke hvad; men han mumler noget om Narrestreger, dumme Drenge og langer ud efter sin Kappe. Jeg spørger ham, hvad der er paa Færde; men han svarer mut: „Lad os gaa! — Her bliver Klammeri."

Forundret ser jeg mig om; thi med Idioten og hans Selskab er Osteriet næsten blevet tomt. Da opdager jeg paa den anden Side Pillen en Gruppe, som forklarer mig Holbechs Betænkeligheder. De unge Kunstnere er ogsaa bleven glade af Vinen; men Bakkus har her Venus i Følge. De er rykket nærmere til det muntre Selskab fra Trastevere, de har trakteret med Vin, med Cigaretter, og Stemningen har hidtil været yderst venskabelig. Men nu er den paa Veje til fra det venskabelige at slaa over til det erotiske, og paa dette Punkt taaler Romeren ingen Spøg. Hans Kvinder er ikke blot hans Stolthed, men ogsaa hans Ære, og hvo, som kommer dem for nær, kan nemt faa mere Jærn i Blodet, end han skøtter om. Den yngste af de tyske Kunstnere, en Münchnermaler i Silkefløjls Jakke, halvt Kunstner, halvt Dandy, har forstaaet at fængsle en af de unge Piger fra Ariccia i den Grad, at hun spørger, om han ikke kommer derud snart — til Sommer. Han lover det, skænker i hendes Glas og beder hende drikke paa et lykkeligt Gensyn i la bella Ariccia. Hun ser paa ham, betaget, forelsket. Der er i hendes Blik noget af Zerlinas: „Jeg vil! — Nej, jeg vil ikke!"; men hun lader ham dog skænke, skønt hendes Haand ryster — saadan en

Signor, det er noget andet end Beppo nede fra Vignen. Han ser paa hende, fanger det sanseligt glødende i hendes Blik, bedaares af det trolddomsagtige i disse store, fugtige Øjne under de fløjlssorte Øjenvipper, og han sænker sit Blik saa dybt i hendes, at han ikke ser to mørke Pile, der fra et gustent, fortrukkent Ansigt lyner frem, som vilde de gennembore hans Hjerne og spejde hver af dens lønligste Tanker. Det er Beppo nede fra Vignen. Han er en stolt Karl, der fører en god Kniv, og under Kappen famler han efter den.

Den unge Kunstner, den sorgløse, livsglade, uerfarne Kunstner ser det ikke; han hviler i hendes Blik tryg, som Sommerfuglen i en Rose. Men Holbech, den gamle, lidt tungsindige, livserfarne Kunstner, han ser det, ser baade Kærligheden og Døden; men som en ægte Romer blander han sig ikke ligefrem i Sagen.

Idet han betaler Giovanni, vælter han ganske tilfældig Foglietten, og medens Giovanni giver igen, trækker han som i Tanker nogle Streger paa Kryds og tværs hen over Bordpladen.

„Guarda! (Vogt dig)“ — staar der med Vinens røde Blod, og Giovanni, som ikke kan læse, men skriver Kridtstreger paa Væggen i Stedet for Tal, beundrer højlig dette Bevis paa Signor Federigos mangesidige Kundskaber. Idet Holbech vender sig, giver han Münchneren et let Slag paa Skulderen, ser alvorlig paa ham og peger paa Bordpladen. Den unge Kunstner farer op, stirrer paa de røde Skrifttræk og Holbechs alvorlige Ansigt; men forelsket, overmodig, uerfaren som han er, udstøder han et haanligt: „Ei was, Läpperei!“ og han vender sig atter om, ser udfordrende paa Manden i Kappen og skænker paa ny et Glas for den skønne.

„Lad ham saa faa det!“ hvisker Holbech til mig, idet han kaster Kappen over Skulderen. „Den stor-

snudede Tysker fortjener en Lektion; men se nu til, at De kan skruppe Dem! De er for god til at springe til Pølse mellem de Karle."

Med disse Ord puffer han mig ud ad Døren, og vi gaar atter over den maanelyse Piazza Molara hen imod Ponte Cestio. Da, lige som vi er paa det højeste af Broen, hører jeg en Lyd, som om et Fag Vinduer ramlede ned, og i samme Øjeblik lyder et Skrig i Dødsangest: „Ajuto! — Assassini!"

„Se, der bliver en overfalden nede paa Pladsen! Lad os løbe derned!"

„Derned?" siger Holbech og farer med Haanden over Øjnene. „Hvor De dog er et Barn! Kan De hjælpe en Mand, der har faaet seks Tommer Jærn i Livet? De er en rigtig Københavner! De tror naturligvis, at De bare behøver at fløjte, for at faa fat i Karlen; men vi har ingen Vægtere her. Enhver sørger for sig, og Vorherre for os alle."

„Hør! — Det plasker i Tiberen! Hørte De?"

„Lad plaske, hvad der vil," svarer Holbech med uforstyrret Ro. „Det kan være en Baad eller et Vandhjul. Hvad vi ikke véd, det kommer ikke os ved. Avanti!"

Og med disse Ord tager han mig under Armen paa en saa eftertrykkelig Maade, at jeg uvilkaarlig tvinges til at følge med, og frem gaar det over Tiber-Øen, over Ponte Fabricio, forbi Ghetto, frem gennem de øde, trange, folketomme Gyder. Først da vi naar op i Tritone, standser Holbech sin ilsomme Gang og siger: „Nu har De faaet Lærepenge med Hensyn til Fruentimmer hernede. Læg Dem det paa Hjerte, og gaa altid lige hjem fra Osterierne uden at gøre Dumheder! Men fremfor alt, bland Dem aldrig i andres Tvist, og forsøg aldrig at agere det, som Romerne hader mest af alt — Politi!"

Med disse Ord trækker han en Kæmpenøgle frem,

aabner sin Gadedør og forsvinder med et: „Felicissima notte!“. Et Øjeblik efter staar jeg paa min Altan og ser ud over den maanebelyste Plads, der ligger saa øde, saa folketom, som var jeg i en fortryllet By, hvor kun Fontanerne og Statuerne havde Liv. Tritonen blæser i sin Muslingeskal. Tonen staar klar og synlig som en maanebelyst Sølvstraale op imod den mørkeblaa Nattehimmel, og fra Sidehuset klinger jublende Toner, Mandolinens og Citharens Klang smelter sammen med Tritonens rislende Rytmer. Tonerne følger mig; jeg vugges i Søvn af Fontanens Rislen og Mandolinens sølvrene Klingren. Endnu i Drømme hører jeg denne sitrende, bævende Elskovsklang, smigrende og blød som intet andet Instrument formaar at tolke den. Men bag ved al denne Jubel og betagende Livslyst klinger et Nødraab, et Klageskrig. Vildt, fortvivlet lyder det fra Tiberbrinken: „Ajuto! Assassini!“ — Og jeg hører et Plask, som jager mig op af Søvne.

Var det ham? — Nej, det var kun Springvandsstraalen, som Nattevinden kastede uden for det mosbegroede Porfyrbækken.

Arkæologens Juleaften.

Saa kom Juleaften! Ikke som hjemme, med Slud, Taage og sølede Gader. Nej, det var en rigtig romersk Juleaften, med Solskin, Varme og sommerklædte fremmede paa Monte Pincio.

Det havde været lummervarmt om Formiddagen. Saa var der kommen en forfriskende Tordenbyge, og Arkæologen havde hele Eftermiddagen vandret om mellem Ruinerne paa Forum, i Kolosseet og mellem Kejserborgens Rester, hvor han havde plukket Violer, Roser og Viburner, saa frodige og friske, som var de tagne i et Drivhus. Fuld af store Syner var han vandret tilbage, havde klædt sig om, og nu sad han som Hædergæst — for han var en meget anset Arkæolog — ved Siden af Konsulen og tænkte paa at udbringe en Skaal for Rom, det mægtige, antikke Rom, som han kendte bedre end nogen anden. Der var en Feststemning i hans Sjæl, saaledes som han aldrig havde kendt den før. Rundt om ham var Væggene behængte med Guirlander af Laurbær og Myrter; Gæsterne havde Vedbendranker, dyppede i Vin, om de bankende Tindinger; Vinen perlede og funklede, snart topasgul, snart rubinrød, som var det gammel Falerner. Det hele forekom ham som et antikt Symposion. Han

syntes, at baade Bakkus og Horatius Flaccus maatte være et eller andet Sted i Salen — han kunde blot ikke se dem — og han foreslog, at man skulde lægge Barilerne paa Bordet, kranse dem med Vinløv og synge en Dithyrambe til Gudens Ære. Forslaget blev modtaget med Jubel. Barilerne, der indeholdt Gudeblod fra Marino og Frascati, blev, kransede med Vedbend, lagt paa Bordene, og snart blev Stemningen bakkantisk. Ingen vidste, hvorfor eller hvor meget han drak. Da rejste han sig og udbragte Skaalen for Rom, for Mindernes Stad, for Verdens evige Herskerinde, der skulde rejse sig af sin dybe Søvn, afryste Kirkevældens Aag, og føre hele Italien til Sejr og Lykke. Han vidste ikke selv, hvorledes det var fat med ham. Han syntes, han var som besjælet af en fremmed, mægtig Aand, der talte gennem ham, snart sarkastisk skærende, snart i klingende Rytmer, der formede sig til underskønne Vers, saaledes som han aldrig havde tænkt, det var ham muligt.

Talen var endt, Haandklap og Bravoraab lød, en Laurbærgren fra Træet blev vundet om hans Hoved; men lige som han fik den paa, øjnede han henne ved Vinduet en togaklædt Skikkelse, barhovedet og med omhyggeligt ordnede Lokker, der ogsaa holdtes sammen af en Laurbærkrans, men af Guld. Denne Skikkelse stirrede paa ham, saa sælsomt, saa forunderligt forskende, at han følte sig betaget deraf, skønt han troede, at det hele var Løjer — det maatte jo være en af Kunstnerne, der havde draperet sig med et antikt Kostume fra det sidste Karneval. Men Skikkelsen vedblev at stirre. Forskende, alvorligt hvilede disse sorte, kloge Øjne paa ham med en Magt, der virkede som Magnetens. Han maatte hen til ham, tale med ham, vide, hvem han var, og hvorfor han stod dér. Han rejste sig og gik hen imod den fremmede. Men i

samme Øjeblik forsvandt denne bag de lange, nedhængende Gardiner, som dækkede Vinduerne.

Han blev forbavset over denne ubegribelige Forsvinden, gjorde et rask Skridt frem, slog Gardinerne til Side, men — der var ingen; kun den milde, svale Aftenbrise bølgede, svanger af Blomsterduft, ind gennem de aabne Vinduer. Han støttede sin Pande mod Vinduesposten, Blodet bankede i hans Tindinger; han kunde jo umulig have set fejl, og Skikkelsen kunde jo umulig være gaaet tværs igennem Vinduet.

Han stirrede ud i Natten og vilde ikke tro sine egne Øjne. Derude, paa den anden Side af Gaden, stod atter Skikkelsen og saa' paa ham, tavs, alvorlig, spørgende. Men Gaden var ikke Via de' Pontefici — den var langt bredere, højnede sig terrasseformig, og lige over for ham laa et Tempel af Marmor, og i dets Forhal, lænet til en af de blankt polerede Søjler, stod Skikkelsen i hvid, purpurbræmmet Toga, klart belyst af et Skær ovenfra. Han kunde tydelig se, hvorledes Lysstraalerne glimtede paa Laurbærkransens Guldblade. En underlig Klang drog frem gennem Luften. Det lød som Sørgetoner, som Veraab og Klager, blandet med Tubaernes Lyd og Klirren af Vaaben. Skikkelsen vinkede heftig, næsten truende. Han gjorde et Skridt fremad, tørnede mod Vinduskarmen, og til hans Forfærdelse veg den ud, ikke med Larm, som noget legemligt; nej, den veg, som var den gjort af et blødt, elastisk Stof, der lod sig gennemtrænge saa let som Spindelvæv. Han vidste ikke, hvorledes det hele gik til. Han faldt ikke, han svævede uden at flyve, og droges frem gennem Luften som af en usynlig Magt, indtil han stod ved Siden af den togaklædte Skikkelse.

„Følg mig!“ sagde denne og greb hans Haand.

I samme Øjeblik var det, som alt svandt for ham: hans Erindring, hans Tanker, hans Legeme.

Alt blev dernede i det dæmpede, disige Halvmørke, og som forklaret syntes han at svæve ved Siden af den lysende Skikkelse med de alvorlige Blikke.

„Hvem er du?“ hviskede han.

„Følte du ikke, at jeg talte gennem dig? Hørte du ikke mine Vers klinge paa dine Læber? Kender du ikke din Ungdoms Sanger, som saa tidt har begejstret dig?“

Han sænkede skamfuld sit Blik, og de svævede langsomt videre, indtil de standsede for at hvile paa sølvklare, matbelyste Skyer. Rom laa dybt under dem, klar som i Maaneglans.

„Se ned!“ sagde Skikkelsen, „snart er det forbi.“

Han adlød og stirrede nedad. Hvilken sælom Forandring! Rom var ikke længere den hellige Stad med Kors, Kirker og Kupler. Alt var som fortryllet; han kendte det, og han kendte det ikke. Husene var smaa, Søjlehaller dækkede for deres Indgang, hist og her hævede sig større Templer, smykkede med forgyldte Statuer, som lyste i Maaneglansen. For Enden af en stor Plads, som han vidste, maatte være Campus Martius, øjnede han en mægtig, marmorklædt Bygning, der overstraalede alle de andre ved sin Storhed og Pragt. Forneden var den firkantet, dens skinnende Bronzefløjdøre vendte mod Øst, og foran disse ragede to mægtige Obelisker i Vejret, slanke som Cypresser. Men højt over dem hævede sig igen en skinnende Marmorrotunde, fra hvis talrige Nicher græske Statuer syntes at træde ud i Maaneglansen, hvis Straaler fremhævede hvert af deres Træk, hvert Foldekast, hver Bevægelse. Men over denne Rotunde rejste sig igen en mægtig Gravhøj, beplantet med Cedre og Cypresser, som kastede deres mørke Slagskygger hen over det fløjlsbløde Græs og de siksakstigende, grusbelagte Gange, der førte op til Toppen. Her, svævende højt over det evige Rom, skuende ned paa Templer,

Paladser og Huse, stod en gylden Statue med Imperatorstaven i sin Haand. Maanestraalerne spillede klart paa Skællene i dens Brynje og legede med den lille Genius, der sad paa Hjælmen ved dens Fod. Rundt omkring den uhyre Bygning, der syntes at hæve sig saa højt, at Statuen næsten var i lige Linie med de Skyer, hvorpaa de stod, strakte sig herlige Haver, fulde af alle Østerlandets Træer, og midt gennem det hele Anlæg gik en bred Vej, dækket med Marmorfliser og prydet med Statuer, saa langt Øjet rakte. Og ad denne Vej saa' han et forunderligt Tog drage frem. Først Herolder, som med høj Røst udraabte Augustus' Navn, saa Tuba- og Lurblæsere, der fyldte Luften med dumpe Sørgetoner, saa Grædekvinder med udslagne Haar, og endelig den juliske Slægts Aner, Masker, baarne af Roms ypperste Skuespillere, som var de døde staaede op af Graven for at følge deres store Ætling til den sidste Hvile. Omhvirvlet af Fakkelrøg og Viraksos, omgivet af Riddere, Senatorer og alt, hvad Rom ejede af mægtigt, saa' han Kejserliget langsomt drage fremad, baaret i en purpurfarvet Tronstol, iført Purpurtogaen og den gyldne Sejrskrans, Tegnene paa den Værdighed, han nys havde forladt. Og efter Bærestolen saa' han den juliske Slægt, Roms fornemste Nobili, og Legionerne i deres tunge, blinkende Rustninger, hver med sænkede, flortilhyllede Ørne. Og bag efter dem kom hele det store, umaadelige Rom, trængende sig Hoved ved Hoved, Fod ved Fod, og under tusindstemmede, forvirrede Raab lød det: „Ve os, ve! Fædrelandets Fader er død! Den store Augustus er steget op til de evige Guder — aldrig vi skuer ham mere!"

Og Faklerne lyste, Smiger i Tale og Vers steg til Vejrs med den osende Virak, Ligbaalet tændtes, Røgelse og Guld kastedes derpaa. Men fra Ligbaalet, fra Røgelsespanderne, fra Augurernes Altarflammer

væltede en fed, kvalm, kvælende Røg op imod dem, hyllede sig som Tordenskyer over hele Rom, udslukkende alt, slørende alt, endogsaa Sørgetonerne, der langsomt svandt i Dybet under dem.

„Saaledes ender alle Herskere!“ sagde Skikkelsen. „Lad os stige! Smigerens og Virakens Dampe er nær ved at naa os. Dem er det, som vil ødelægge Rom.“

Og han følte, at de steg, svævede opad i det lyse, uendelige Rum. Hvor højt, og hvor længe, vidste han ikke. Han følte kun, at der var noget sikkert, noget frydefuldt ved denne Stigen, og at enhver Dalen vilde volde ham Smerte. Dybt under ham taarnede Skyerne sig tættere og tættere sammen. Som uhyre Bjerge laa de, dækkende enhver Udsigt, og deres sorte Rygge tegnede sig klart, belyste af Maanestraalerne, som et forunderligt Landskab, der snart lignede et af Bølger oprørt Hav, snart den mørke Røgpinie, som Vulkanen udsender, før Lavaen kommer. Det var, som om disse vældige Skymasser i tunge Lag glødede, boblede og kogte under dem, som om alt dernede var begyndende Uvejr, medens de selv svævede i et Hav af køligt Lys med de evige Stjerner over deres Hoveder. Pludselig saas Lyn og Flammer fare ud af Skyens Sider. Jammer og Angestskrig fyldte Luften, og han følte, at en stor Stad i Nød laa dybt under hans Fødder.

„Hvad betyder disse Skrig?“ spurgte han skælvende.

„Vil du se det?“ spurgte Skikkelsen alvorligt, og uden at vente paa Svar skød den nedad. Det var som et knusende Fald mod Jorden. Nattevinden susede omkring ham, Kulden stivnede hans Lemmer, og han skreg højt i Rædsel: „Ikke dybere! Jeg dør!“

„Ingen dør, før hans Tid er omme,“ svarede Skikkelsen, „hverken Mænd eller Riger.“

Da følte han, at Farten sagtnede, just som de næsten rørte ved de sorte, blytunge Skyer. Et forfærdeligt Lyn knitrede op imod dem, og i samme Øjeblik revnede Skymassen, skiltes til alle Sider og drev bort i sære, dæmoniske Skikkelser, der tabte sig i Rummet.

„Se ned!" bød Skikkelsen, og skønt han følte en uendelig Trang til at hæve sig op mod det straalende Lys over ham, maatte han dog adlyde Røsten. Den beherskede ham ganske.

Under ham laa Rom, det store, uhyre Kejserrom, langt større, langt prægtigere, end da han sidst havde set det. Marmorpaladser kronede Palatin, Templer og Triumfbuer bølgede fra Kapitolinerbjerget ned over Forum med en Skov at Søjler, og Via Appia trak sig, som en i Maaneglansen skinnende Sølvstribe med Monument ved Monument, lige ud til Albanerbjergene, hvis Marmorvillaer funklede som Sneglimt omkring Jupitertemplet paa Monte Cavos Top. Ak, det var Gravmæle ved Gravmæle! Paa Via Appia laa Roms Storhed gemt i Sarkofager og Columbarier. Hvad der nu boede inden for dens Mure, var kun Mænd, der jamrede som Kvinder, og Kvinder, der græd som Børn. Skønt Byen laa saa stor og tilsyneladende saa rig, syntes han dog at kunne se, at Tvedragt rugede over den, skabende Undergang, beredende Fald. De gamle Templer stod lukkede. Paa de fleste saa' han, at Tagenes forgyldte Bronzedække var sløjfet, saa at Maanestraalerne lyste lige ned om Altrene, hvor Gudebillederne manglede eller laa sønderslagne ved deres Fod. Andre Steder var Templerne omdannede til kristne Basilikaer, hvorfra Hymner og Bønner tonede, medens blege Biskopper messede i Højkoret til Munkenes Sang. Overalt øjnede han Uro og Forvirring. Folket bølgede i store Skarer frem og tilbage gennem Gaderne. Mange ilede bevæbnede til Murene;

men de fleste skjulte sig i Husene, nedgrov deres Skatte eller ventede foran Husdøren i stum Fortvivlelse paa, hvad der skulde komme. Lige under sig øjnede han endnu Augustus' mægtige Mausoleum. Cypresserne, Cedrene og Pinierne var nu ældgamle Træer, der omsluttede det som en Skov, mod hvis mørkegrønne Løv de hvide Marmorstatuer tegnede sig dobbelt klare. Kejserstatuen funklede endnu fra Toppen i sin gyldenblanke Rustning; men Mausoleet syntes ham ikke længer saa mægtigt, thi paa den modsatte Side af Tiberen hævede sig et cirkelrundt Bjerg af Marmor, Porfyr og Bronze. Hadrian havde overstraalet Augustus.

Men langt ude i Byens yderste Udkant mod Øst opdagede han pludselig en skinnende Strøm, der væltede sig med urolige Bølger, snart stigende, snart synkende, frem mod Byens forskansede Porte. Rustning funklede ved Rustning, Skjold ved Skjold, Pilene suste og Sværdene sang, Stormbukkene rasede under Skjoldtagene mod Byens Stenmure. Der stod paa én Gang et Kampraab og Rædselsskrig over hele Rom.

„Alarich kommer!" klang det, og i vild Flugt dreves alt, Mænd, Kvinder og Børn frem over Forum, op over Kapitolium, ned over Campus Martius, overalt fulgt af Vestgoternes sejrende Skarer. Hej! hvor de myldrede frem, plyndrende, hærgende, dræbende hver, som satte sig til Modværge, trængende ind med Mord og Brand som Lavaen, der tænder de værgeløse Hytter paa sin Vej.

Da bøjede de hundredaarige Cypresser og Pinier i Augustus' gamle Lund deres Kroner og sank til Jorden. Vildt saa' han Barbarerne sprænge Indgangen til de mørke Gravkamre. De Alabasters Gravurner slæbtes ud, og naar man i Stedet for det ventede Guld kun traf Cæsarernes Aske, søndersloges de mod Pjedestalerne, og Asken føg for alle

Vinde. Med Stænger og Reb halede man Statuen ned fra Gravmælets Top, og da den med et dumpt Drøn styrtede ned mellem de to Obelisker, endnu i Døden spærrende Indgangen til sit eget Gravkammer, veg Barbarerne forfærdede til Side. Men ude mod Øst, hvor Lavastrømmen var trængt ind gennem det gabende Hul i Murene, betegnede Luerne dens Vej. Vildere og vildere slog de ud ad Paladsernes Vinduer og Templernes Tage. Fra Højderne paa Esquilin slikkede vældige Flammer ned mod Forum, snoede sig saa atter som Slanger op gennem de trange Gyder mellem Kapitoliums Templer, luede ud gennem Portalerne og Frontespicerne, farvende det hvide Marmor med et brandrødt Skær, der foroven kronedes af tunge, begsorte Røgskyer, som i tætte Hvirvler drev af Sted for Nattevinden.

„Hæv mig, jeg kvæles!“ bad han.

Atter følte han, at Skikkelsen løftede ham opad, atter bølgede det sølvrene Lys omkring ham, og atter saa' han, hvorledes Røgen fra det brændende Rom som en tung, skysort Nat drog sig hen over Byen og skjulte den for hans Blikke.

Skikkelsen pegede nedad og sagde: „Det er ikke Røg af Virak, men Følgerne af den. Lad os hvile, til disse Taager har lagt sig.“

Og Skikkelsen hævede ham op i en æterren Luft, hvor alt hvilede i evig Ro, i evig Stilhed.

Hvor længe de saaledes svævede, vidste han ikke. Han syntes, at han havde tabt al Evne til at maale Tid og Rum, og dog var der i denne Svæven i Lysglansen en uendelig Salighed. Det var, som smeltede han sammen med Stilheden og Lyset i en Enhedsfølelse, der ikke lod sig beskrive. Skyerne under ham laa belyste af Lysglansen fra oven. De var ikke saa tunge og truende som før; men paa én Gang lød en dump, urolig Larm igennem dem.

„Lad mig ikke synke, jeg vil ikke se mere!“ bad han.

Skikkelsen bøjede sit Hoved og svarede: „Jordens Børn maa se for at lære, selv om Kundskaben volder dem Smerte.“

Han følte, at han sank, og alt som de nærmede sig Skylaget, fortyndedes det mere og mere, indtil det kun dækkede Byen som en Aftendis, hvorigennem han tydelig kunde se alt.

Hvor forandret var nu ikke Rom! — Han vilde næppe tro sine Øjne. Var det den samme Stad, han havde set sidst? Overalt snævre, urene, krogede Gyder, stinkende som Ghettos; overalt Kirker og Klostre, Kors og Klokkeklang, Flokke af Præster og Skarer af Munke, alt Marmoret forsvundet, Templerne borte, Forum et Vildnis af brudte Søjler, sammenstyrtede Gavle og grønnende Smaalunde, hvor Hyrderne græssede deres Geder eller sad sladrende i de Straahytter, de havde klinet sig mellem Søjlerne og Templernes Celler. Esquilin og Kapitol øde, Palatinerbjerget forladt, Aventin kun Vingaarde og Kaalmarker! Rundt omkring hævede Baronernes Borge deres Murtinder i Vejret. Kolosseet var en Fæstning, Titusbuen dens Forværk, og saaledes strakte der sig gennem denne By, som sukkede under Korset, Murtinde ved Murtinde, Røverborg ved Røverborg; men overalt tonede Klokkeklang og hellige Salmer. Der var atter Forvirring i Byen, Pesten rasede mere end Alarichs Goter, og for Dødsengelens Sværd sank de slagne, sortplettede og dækkede med Bylder, i Gaderne og foran Klostrenes Porte, hvor Brødrene med bortvendte Hoveder rakte dem en Læskedrik paa lange Stænger, som de stak ud af jærngitrede Vinduer. Og dog var der ikke Fred i denne By, hvor Døden rasede. Med vilde Raab og i tætte Skarer stimlede Folket atter ned mod

Campus Martius, atter ned mod den faldne Kejsers Gravmæle.

Hvo skulde have kendt det igen, saaledes som det nu saa' ud?

Træerne fældede, Obeliskerne forsvundne, den store Marmorportikus med dens forgyldte Bronzedøre forvandlet til en spidsbuet Portal med raslende Faldgitter, alentykke Porte og Rækker af Palisader, som kransede en Grav fuld af stillestaaende, stinkende Vand. Kejserstøtten og de græske Statuer var forsvundne, en truende Ringmur med Skydeskaar og Kurhuller var kommen i deres Sted, og fra det høje Porttaarn, hvor harniskklædte Lanseknægte holdt Udkig, vajede Kolonnaernes Banner tungt over Borgen, der trykkede Rom og Romerne som en Mare.

Det pestslagne Folk kunde ikke udholde det længere. Gennem alle Gader og Gyder saa' han det strømme frem, et Folk i Fortvivlelse, væbnet med hvad det kunde finde. Og han saa' de mægtige Kolonnaer flygte for disse sejge Arme, som førte Smedens Hammer, Tømrerens Økse og Slagterens Kniv. Skridt for Skridt blev de harniskklædte Ryttere kastede tilbage mod Borgen.

„Ned med Forræderne! Ned med Tusculanernes Venner!" lød det fra Masserne, og Vindebroen raslede tungt i Vejret bag den sidste af de flygtende Ryttere.

Men et Folk i Vrede er ogsaa en Lavastrøm, der ikke hviler, før den har kølet sin Glød i Hævnens Bølger. Paa Baade og Broer saa' han dem styrte over mod Kolonnaernes Borg, Stormbukkene løb deres Pander mod det pariske Marmor. Svovlkranse og Begfakler slyngedes ind over Murene, og snart stod Borgen i Flammer, Murene sank, Taarnene styrtede, Brandrøgen trak sig tungt og truende op mod Himlen.

Men rundt om i Byen lyste andre Baal, mindre,

men dog mer skrækkelige end de, der fortærede de sidste Rester af Kejsergraven. Paa Pladsen foran det gamle Minervatempel, i Ghetto og ovre mod Sankt Peter flammede Dominikanernes Marterbaal. Jøder og Kættere, Hekse og frafaldne brændtes til Kirkens Forherligelse, til Ære for Kærlighedens Gud. Røgen slog kvalm, branket, osende, under Jammerhyl og Salmetoner op under den mørke Nattehimmel, og blandede sig med Brandrøgen fra Kolonnaernes Borg. Luften var som gennemtrukken af Kirkerøgelse, Pestluft og Stank af brændte Lig.

„Forfærdeligt!“ stønnede han. „Hæv mig! Lad mig komme bort fra et Folk i Vanvid!“

„Det er Virak til Guds Ære, Rom er bleven en hellig By,“ svarede Skikkelsen. „Men denne Virak vil blive dens Fald.“

Atter løftedes han. Atter førtes han fra Jordtaagernes tunge, kvælende Dunster op i det rene Himmellys, der opfyldte Æteren som en flydende Strøm.

Han følte ny Livskraft gennemstrømme alle sine Nerver. Luften var kølig og frisk som Morgendug, og han hviskede til sin Ledsager: „Hæv mig højere! Jeg væmmes ved denne Jord under mine Fødder.“

Men Skikkelsen smilede sørgmodig, pegede ned mod den store, mørke Syndeplet, der som en svømmende Medusa snart trak sin Skyhvælving sammen, snart atter videde den ud.

„Du er bundet til Taagelivet dernede,“ sagde den, „og ikke vant til at indaande Æterens Renhed. Hæver jeg dig højere, vil du som Ikarus styrte mod Jorden.“

De steg ikke mere; men langsomt svævede de frem gennem Himmelrummet, bestandig kredsende i store Ringe om den mørke Plet i Dybet, ligesom Glenten, før den slaar ned. Da syntes han, at Taagerne blev klarere, mere gennemsigtige, og han følte, at Flugten atter begyndte at gaa nedad.

„Skaan mig!“ raabte han. „Lad mig ikke se mere af denne Jammer! Hæv mig op til Lysets og Livets evige Boliger!“

„Dem vil du naa, naar din Tid kommer,“ svarede Skikkelsen, „men først skal du skue din egen Tid. Se nedad!“

Han forsøgte at stride imod, han vilde ikke se mere. Men atter var det, som om Skikkelsens Vilje ganske havde hans i sin Magt, saa at han nødtes til at stirre ned paa den By, der laa udbredt under hans Fødder.

Alt var igen forandret, men Synet var ham saa bekendt.

Han saa' Rom ligge i Aftenglansen ganske saaledes, som han for et Par Dage siden havde set den oppe fra Laternen i Sankt Peter. Haandværkerne og de handlende lukkede deres Boder og skyndte sig hjem fra Dagens Arbejde. Skarer af unge Abbater vandrede parvis Haand i Haand fra Kollegierne for at gaa deres Aftentur. Over Ponte S. Angelo kørte Pavens Gallavogn, og en Suite af Kardinaler fulgte efter i deres middelalderlige, rigt forgyldte Karosser med den røde Silkeparaply liggende paa Ruffet, og Klynger af skrammererede Lakajer hængende bagpaa. Ekvipagerne rullede fra Pincio. Solen sank, og Tusinder af Klokker rystede Luften med deres Malmtoner.

Natten begyndte at drage hen over den hellige Stad. I Korso var der stærk Trængsel. Romerne stod i Rækker for at se Roms adelige skønne Damer stige af deres Vogne; men de fleste af dem rullede videre, bøjede om til venstre og holdt ved en stor, graa Bygning, foran hvilken der brændte osende Talgfakler, som kastede et rødt, flakkende Skær paa de lige overfor liggende Huse.

„Hvad er det? Hvorfor stimler saa mange Mennesker ned mod Tiberen?“ spurgte han sin Ledsager.

„Se nøjere til!“ svarede denne og sænkede sig saa dybt med ham, at de næsten berørte Husenes Tage.

Da kendte han Stedet igen. Det var Kejsergraven, Augustus' stolte Mausoleum, Kolonnaernes Borg — men hvo havde skændet den saaledes?

Nye Bygninger med flade Tage og uregelmæssige Vinduer klistrede sig op til dens nøgne Tufmure — Gravmælet saa' ud som en uhyre Brønd, der var omdannet til et Slags Arena. Nede i Bunden var der strøet Puzzuolanjord, og fra Barrieren, hvor unge Dagdrivere laa med Lorgnetten i Øjet, hævede Trinene sig i Vejret lige til den øverste Murkant. Her, trængt Hoved ved Hoved, sad en tankeløs, gabende Flok, sladrende, leende, spisende — alt efter enhvers Behag.

„Fejrer de en Fest til den store Kejsers Minde?“ spurgte han Skikkelsen, som med et halvt spottende, halvt medlidende Smil stirrede nedad, ligesom han.

„Der fejres en Fest,“ svarede denne, „og Festen er din Tid værdig. Se selv!“

I det samme hørte han en larmende Musik af Trommer og klirrende Bækkener. Døren til Gravkamrene reves op, og fire Klovner, med Tøndebaand i Hænderne, voltigerede, smidige som Katte, hen ad Barrierens Rand, idet de tilraabte hinanden uartikulerede Lyde, som fik Gravmælet til at ryste af Skoggerlatter.

En Fanfare klang, en ny Dør til Cæsarernes Gravhvælvinger sprang op, og en Beriderske, klædt som Bakkantinde, fo'r i ét Spring ind paa Arenaen paa Ryggen af en kulsort Hest, som under Tilraab og Piskesmæld begyndte at omkredse Cirkus. Panterskindet flagrede om hendes Skuldre, blottede de yppige Former og den bølgende Barm. Thyrsusstaven svang hun i Haanden, og medens Løbet blev mere vildt, mere rasende, tabte hun i det første Spring

Kransen, saa at de ravnesorte Lokker flød som en Hestemanke om hendes Skuldre. For hvert nyt Spring, hun gjorde, knaldede Piskene, Klovnerne kvækkede, Publikum klappede rasende, ubændigt, som var det en Gladiatorkamp. Bifaldsdrønet rungede som en Torden ind i Gravkamrenes døde Dyb; men Skikkelsen knugede heftig hans Haand, pegede nedad og raabte spottende: „Se dér din Tid! Dér hører du hjemme!"

Og Skikkelsen slap ham. Det var, som om alt gled ud under ham, som styrtede han fra en forfærdelig svimlende Højde ned mod Jorden i knusende Fald. Han gav et højt Skrig, tog sig til Hovedet og — laa i Vinduesfordybningen bag de tiltrukne Gardiner. Salen var tom — ingen havde savnet ham.

Saaledes kan man komme af Sted, naar det er Juleaften i Rom, og naar man foreslaar at lægge Ankrene paa Bordet.

Pavens Kokkedrenge.

„Evviva Garibaldi! Evviva il liberatore!“ hvisker det mellem Monte Pincios Sten-Ege, dobbelt sorte nu, Oktobernatten falder paa.

„Abbasso Pio Nono! Abbasso il papa-re!“ svares der dæmpet, og mørke Skikkelser sniger sig langs de tæt klippede Laurbærhække, som søger de Dækning mod en usynlig Fjende.

Da knækker det med ét saa underligt bag Træerne.

„Evviva Pio Nono! Evviva Santa Maria!“ tordner det inde fra den tætte Myrteplantning, hvor Rafaels Billedstøtte staar. En Ildflue farer ud bag Statuens Hoved. Den følges af ti, tyve blinkende Kammerater — man hører dem svirre paa deres Blyvinger gennem Buske, Hække og Hegn — en hvidlig Damp, Lugt af Krudt, nogle jamrende Skrig, ilsomme Trin, der tager Flugten i alle Retninger, og man hører atter Chassepotgeværernes Knækken — der lades paa ny.

Det er unødvendigt. Monte Pincio ligger saa tom som en Ørken, og de spredte Patrouiller finder kun to revolutionære — en ung Nonne og en enbenet Tigger, begge svømmende i deres Blod.

„Blinde Skud bringer ogsaa Bud,“ siger et gam-

melt Ord; men her var Budene bragte under Feltraabet: „Evviva Pio Nono!“, modtagne af en Krøbling og en af Santa Marias Tjenerinder — derfor er Blikkene saa mørke, Ansigterne saa blege, hvor de bæres forbi; derfor knyttes saa mange Hænder inden for de pjaltede Kapper. — „Accidente!“

Den næste Morgen bragte Løsning paa Aftenens Gaade. Da Romerne vaagnede, fandt de Byens Porte lukkede, Patrouiller ved hvert Gadehjørne, og Monte Pincio i Belejringstilstand. Sandsække, Palisader og Faskiner kørtes derop af Ingeniørerne. Artilleriet kom jagende med deres blanke Malmpjecer, svingende flot op ad Bjergets Siksak-Veje. Antibes-Legionen stillede som en lang, graa Stribe ved Bjergets Fod, og paa Piazza del Popolo tumlede de pavelige Dragoner deres prægtige Heste. Det er mærkeligt — men naar Paven fører Krig, giver han Slip paa sine Mirakler, og slaas ligesom alle andre dødelige.

Et flygtigt Blik paa Monte Pincio overbeviste enhver derom. Sandsækkene og Faskinerne havde ordnet sig til Brystværn, og i Skydeskaarene pegede de slanke Bjergkanoner ud mod Villa Borgheses Lunde og Monte Marios Højder. Sappørerne havde travlt med at grave Ammunitionskældere. Kugler, Granater og menneskekærlige Kartæsker langedes fra Haand til Haand — man skulde ikke tro, at det var Kristenhedens Ypperstepræst, som lavede sig til at slaa Mennesker ihjel, hvis man ikke blandt Offiicersgrupperne havde set ærværdige Prælater, baade i violette og højrøde Silkestrømper — og de saa' meget bestemte ud, lige saa resolutte som de Vovehalse af Rødbluser, der glimtvis kom og forsvandt bag Stammerne i Villa Borgheses Haver.

Naa! — Man kunde jo ikke længere skjule det. Ærkedjævelen, Antikristen — kort sagt — Garibaldi voldte hele Ulykken. Denne Lysestøber var paa ny

bleven besat af Djævelen og alle hans Engle. Han kunde ikke længere sove roligt paa Kaprera. Saa havde han samlet en Bande af Italiens Bundfald, og nu laa denne meksikanske Fribytter uden for Peterstadens Porte, som i Gaar Aftes skulde have været aabnede ved Forræderi, hvis ikke en Deling pavelige Zuaver havde forhindret det ved deres resolutte Optræden og mageløse Mod. Oprørerne havde haft ti saarede, de pavelige Zuaver ingen — et Tegn paa, at den hellige Jomfru holdt sin beskyttende Haand over dette Korps af den katolske Kristenheds ædleste Ynglinge.

Saaledes lød den officielle Beretning i „l'Osservatore Romano", Pavens Hoforgan, og den spredte sine Funker ud over Rom, hastigere end Paaskenattens Raketgirandol. Og overalt tændte disse Funker det længe opsparede Tønder. Had, Haab, Hævn lynede fra de mørke Øjne friere end nogen Sinde før, og i Vatikanet holdt man Raad om, hvad der nu var at gøre. Den romantiske Pius den Niende, med Troen paa sin Underkraft, og Forvisningen om sit særlige Forhold til „la Vergine immacolata" foreslog at aabne Roms Porte og drage Ærkedjævelen i Møde med hele sin middelalderlige Kirkepragt, fulgt af samtlige Roms Gejstlige — for et saadant Syn maatte Antikristen vige. Den realistiske Antonelli med Mistro til alle, undtagen sig selv, og sikker paa sit særlige Forhold til „Madame" ved det franske Kejserhof, lod derimod Portene lukke og Kanonerne lade. Af dem havde Antikristen ingen, og med Riffelkugler skyder man ikke Roms Mure ned. Ved Middagstid rensede Kanonerne fra Monte Pincio Villa Borgheses Parkanlæg, hvor enkelte Vovehalse havde sat sig fast, og Antonelli viste Romerne, at nu førte han Krig — Krig paa Kniven.

Ja, Krig paa Kniven — det Vaaben, som Romeren véd at bruge med saa stor Færdighed. En Zuav for-

svandt hist, en Gendarm her, og hver Gang det skete, frygtede man for, at Snigmordet stod i Forbindelse med en Overrumpling netop dér, hvor Posten var forsvunden. Fra Kniven gik man over til Projektiler. En orsinisk Bombe knaldede hist, en anden her, altid kastet af usynlige Hænder; men hvor Bomben var saaet, voksede der Zuaver op af Jorden, og Riflerne hang meget løse paa disse Folk. Hvor man nu hørte en Bombe knalde, knaldede Riflerne umiddelbart efter, uden Hensyn til hvem, der var i Nærheden. De blinde Skud bragte flere og flere Bud — Folket tav, knyttede Hænderne og — brugte Kniven paa ny.

Da gik det en Aften gennem hele Rom: „Amerikanerne kommer!"

Det lød vanvittigt. — Hvad skulde det mest fremskredne og tilmed overvejende protestantiske Folk have med Obskurantismen at gøre? Og dog var der noget sandt i Rygtet — Amerikanerne kom virkelig, i det mindste nogle.

Ved Solopgang dampede en smudsig, fladbundet Kvægfærge op ad Tiberen. Den saa' næsten ud som en Sumpskildpadde og bevægede sig ikke synderligt hurtigere. Fra Garibaldisternes yderste Forposter blev der givet Ild; men da intet levende viste sig paa Dækket, og Fjenden ingen Kanoner havde, var det en meget uskyldig Fornøjelse, som Sumpskildpadden ikke brød sig det mindste om. Den arbejdede sig langsomt op mod Strømmen, og lagde endelig til lige over for Roms antikke Havn, og nu først kunde Folk fra den modsatte Bred se, hvad der gik for sig. Ved Landgangsstedet var enhver Adgang spærret af Zuaver, hvis Rifler glimtede i Morgensolen.

Sumpskildpadden syntes at have stor Lighed med Hesten fra Troja. Den aabnede sine Luger, og i snesevis myldrede unge Mænd op fra Last og Kul-

rum, hvor de havde søgt Dækning. Mærkelige Skikkelser! De allerfleste ganske unge, skægløse Knøse, med runde Kinder, lyse Øjne, og hele Syttenaarsalderens Sorgløshed i de friske, drengeagtige Ansigter. Og saa Uniformen! En rund, skyggeløs Bæverskinds Hue, med Faareskinds Rand. Skinnende hvide Faareskinds Pelse med Laaden udad; hvide Benklæder og ugarvede Sko med tykke Saaler. De havde ikke sat Foden i Land, før Folkevittigheden havde døbt dem „Pavens Kokkedrenge". Man lo ad disse Børn og ad den gamle „Overkok", som førte dem; men han lo ikke. Han strøg blot sit lange Graa-Skæg, da han marcherede op til Vatikanet, hvor „Kokkedrengene" skulde velsignes, og sendte Mængden et Blik, som syntes at sige: „Brænd jer ikke paa Suppen, Børn! Mine Drenge forstaar at holde den varm!"

Og det fik Romerne at mærke. Der var efter fjorten Dages Forløb ingen saa forhadt som „Pavens Kokkedrenge", og de fortjente at være det. Haardføre, uforfærdede, aarvaagne, ypperlige Riffelskytter, Zeloter i Tro og Sportsmænd i Gerning, satte de deres Modstandere fuldstændig til Vægs. Skulde en vigtig Post besættes, valgte man en „Kokkedreng"; skulde en Overrumpling lykkes, vanskelige Arrestationer foretages — atter var „Pavens Kokkedrenge" paa Spil. Romerne begyndte at faa Øjnene op for, at disse Amerikanere tilhørte en dem overlegen Race, og de hadede dem i samme Grad, som denne Erkendelse voksede; hadede dem, fordi de var tapre, intelligente, troende og rige — fire Egenskaber, som aldrig forenes hos en Romer.

Det var Kanada — vel at mærke det ultrakatolske, franske Kanada — som havde sendt en Haandfuld af sine bedste Sønner til Pavens Hjælp. Der var vel knap hundrede, men disse tilhørte Kanadas ældste og rigeste Familier — det samme Kanada, som ved

Pius den Niendes Jubilæum skænkede ham Modellen til en Fregat i Guld, ladet med Ædelstene. Man sparede ikke paa Gaver til den hellige Fader, og „Kokkedrengene" sparede heller ikke — hverken paa Guld eller Bly.

Det vakte derfor ingen Forundring, at tre „Kokkedrenge" kom slentrende ud fra Spillmanns Restauration, et Sted, hvor man spiser til mindst tyve Francs Kuverten. De unge Mennesker syntes at have spist til halvtreds, saa overgivent leende flanerede de ned ad Via Condotti, hvor Romerne sky veg til Side; thi de korte, blanke Riffelløb slingrede i Takt med deres Ejere — en „Kokkedreng" og hans Riffel var uadskillelige, selv ved en Diné hos Spillmann.

„Du, Lesslie! Lad os gaa op i „Café nuovo" og faa et Parti!" raabte Grev de la Rivière, den yngste og mest overgivne af dem.

„Jeg kan ikke," svarede den adspurgte. „Jeg skal hjem og skrive."

„Skrive? Hvad Pokker vil du skrive i en By, som er cerneret til alle Sider?" spurgte Montreal, en svær, bredskuldret „Kokkedreng".

„Hvor du er naiv, Montreal! — Kærlighedsbreve naturligvis! Ømme Sonnetter til den skønne Giuditta Ajani, hvis Øjne — —"

„Grev de la Rivière!" afbrød Lesslie. „De kan spøge med alt andet, kun ikke med dette. Signora Ajani —"

„Er Charles Lesslie fuldstændig ligegyldig!" afbrød Montreal. „Ikke sandt? Det drikker vi en Flaske Champagne paa — de la Rivière betaler —."

„Som sædvanligt," supplerede denne leende. „Kom saa!"

„Nej, jeg gaar ikke med," forsikrede Charles; „dine evige Drillerier — —"

„Vrøvl! Du skal!" sagde Montreal og tog Lesslie

i Kraven. „Er det en Maade at bryde Laget paa? Kom nu!“

Og de tre „Kokkedrenge“ slentrede ind i Palazzo Ruspoli, hvis Stueetage dengang var en søgt Kafé.

„Hvad skal vi spille?“ spurgte Montreal, og skænkede Champagnen op.

„A la guerre, naturligvis!“ sagde de la Rivière. „Vi er jo paa Krigsfod.“

„Det er et kedeligt Spil!“ mente Lesslie, som øjensynligt havde mest Lyst til at gaa. „Hvorfor skal vi spille? — Véd I intet nyt?“

„Ikke andet,“ sagde Montreal, som lagde ud, „end at en Vagt er bleven myrdet igen i Nat.“

„En af vore?“ spurgte de la Rivière og tog Affære.

„Nej, en Svejtser — et stort Fæ, vistnok — —“

„Av! Der forløb jeg!“ afbrød de la Rivière, „og det i første Stød! — En Svejtser?“

„Ja! Han stod Vagt ved Vesta-Templet — det lille, runde, I nok véd. I Morges —.“

„Lesslie lægger ud!“ raabte de la Rivière. „Kom nu!“

„Vent lidt!“ sagde Charles og kridtede Spidsen af sin Kø. „Naa! — I Morges?“

„Laa han død som en Sild paa Fortovet foran Osteriet,“ fortsatte Montreal. „Han maa ha' været en rædsom Klodrian!“

„Hvorfor?“ spurgte Lesslie og lagde ud.

„Hvorfor? Naa, det er sandt -- jeg glemte Pointet,“ svarede Montreal og lagde sig i Stød. „Ser I — det er da ogsaa Fandens, som du har lagt den Bal pres, Charles! — Ser I, han var — prrr! Forløbet! — Det Billard staar skævt! Baade de la Rivière og mig — det maa betyde noget.“

„Men saa kom dog med Historien!“ raabte de la Rivière. „Hvorfor var han saa rædsom en Klodrian?“

„Hvorfor?“ spurgte Montreal og undersøgte Læ-

deret paa sin Kø. „Jo, ser I, naar man staar Vagt paa en aaben Plads og bliver fundet død næste Morgen med et Stiletstik gennem Øjet, saa har man vist ikke set sig rigtig for!"

„Næppe!" bemærkede de la Rivière og triliede Ballen med Haanden langsomt op mod Banden.

„Disse Romere er dog noget Rak!" udbrød Lesslie heftig. „Snigmord og atter Snigmord! Hvem har den Post i Aften?"

„Jeg," svarede Grev de la Rivière; „men jeg kendte ikke dens Behageligheder. Stød saa, Charles! — Tak for Historien, Montreal!"

„For Pokker!" svarede denne. „Jeg anede ikke, at du havde den Post. Vil du bytte? Jeg tager den!"

„Bytte?" spurgte de la Rivière med et stolt Nakkekast. „Vil du fornærme mig? Desuden, Posten er sikker nok. Man dræber ikke to Vagter lige efter hinanden. Fyren har naturligvis haft en Kærlighedshistorie."

„Meget muligt," bemærkede Montreal, „man keder sig forbistret i dette Hul; men jeg holder dog ikke af, at du tager den Post."

„Hvorfor ikke?"

„Nej, Stedet er øde. Det gamle Tempel lige ved Tiberbredden er et ypperligt Smuthul. Og hvad der er det værste — Posten har Betydning for Oprørerne. Fra Ponte Rotto — —"

„Hvor der staar en Vagt," afbrød de la Rivière.

„Hvor der stod en Vagt," rettede Montreal, „kan Rødbluserne trænge ned og tage Kapitol i Ryggen. Paa Forum — —"

„Hvorfor er Vagten trukken bort fra Broen?" spurgte Lesslie.

„Fordi ingen vil staa dér. Fejler et Skud, er Manden over Rækværket. General Kanzler har trukket den ind. Posten ved Vesta-Templet er nu nærmest Tiberen".

„Bah!“ sagde de la Rivière ligegyldig. „Kanzler burde være Borgmester. Fejler ét Skud, saa fejler næppe seks — se der!“ —

Med disse Ord lagde han en ypperlig forarbejdet Indian-Revolver foran sig paa Billardet.

Lesslie, som lige havde lagt sig i Stød, saa' det ikke. Ballen susede frem, gjorde Modpartens i Hjørnehullet, og karambolerede saa af al Magt mod Revolveren. Et Skud knaldede mod Loftet — de la Rivière vaklede og tog sig til Brystet.

„Ramt!“ raabte Lesslie og styrtede dødbleg hen imod ham.

„Jeg véd det ikke!“ svarede de la Rivière. „Du støder ellers lovlig haardt, Charles! Dér kan I se; det er slaaet an mod Spændet — jeg har altid Lykken med mig! — Hvad? — Allerede Retræten?“

„Umulig,“ sagde Montreal og saa' paa Uret. „Klokken er kun halv syv.“

„Der blæses Alarm!“ raabte Lesslie, som havde revet et Vindue op. „Af Sted!“

Og Vennerne styrtede ud ad Kafeen.

„Santa Maria! Hvilket Rak, de „Kokkedrenge“ er!“ mumlede Markøren, idet han børstede Billardet af. „Nu begynder de at spille „à la guerre“ med Pistolkugler.“ Og med et fiffigt Smil strøg han den Indsats, som Rakket havde ladet ligge.

De tre Kokkedrenge ilede i Løb ned mod Borgo, uden at agte paa de mørke Blikke, som de forbigaaende sendte dem. Paa Alarmpladsen stillede Zuaverne. Patrouiller sendtes ud; de tre Venner spredtes med disse i forskellige Retninger.

Ingen vidste, hvad der foregik, endnu mindre, hvad der forestod.

Sent ud paa Natten vendte Lesslie tilbage med sin Deling, som han lod træde af i Kasernen Serristori. Ved Porten holdt en Oliekærre; et Par Lastdragere var i Færd med at trille Fadene ned i Kælderen. Lesslie brød sig ikke derom; thi Oliekærrerne kommer fra Landet ofte før Daggry, og Kælderen var lejet ud til en Oliehandler, der var bekendt som en ivrig klerikal. Han spurgte blot Folkene, om nogen Patrouille for nylig var kommen, og da han fik et benægtende Svar, vandrede han hjemad, grundende over, om de la Rivière virkelig havde faaet den farlige Post.

Da han naaede sin Bolig i Borgo Nuovo, hvor en rig Prokurator havde ham i Indkvartering, syntes han at skimte en svag Lysning bag Balkondøren til hans Soveværelse, der vendte ud til Gaden. Dette var ham i højeste Grad paafaldende; thi Klokken var henad tre, og Familien gik, som alle Romere, tidligt til Ro. Lyset syntes at fjerne sig fra Balkonen — nu forsvandt det, men kom pludseligt igen ved et af de Vinduer, der hørte til Trappen. Lesslie havde været for længe i Rom til ikke at kende Trappemordenes Mysterier. Lydløst gled han ind under Muren, lukkede lige saa lydløst Porten op, og her i det store, hvælvede Portrum lyttede han anspændt, med tilbageholdt Aandedræt. Ingen Lyd! — Kun Fontanens Plasken i det store Gaardsrum. Nu — jo, nu lød der Trin, lette, snigende. En Dør blev lukket sagte op, trukket sagte til — det var ved hans Værelser — Tyve altsaa! — Nu blev alt dødsstille.

Lesslie var ikke af de Naturer, der ræddes. Med Riflen i den venstre Haand, og den højre hvilende paa Revolveren, sneg han sig lydløst op ad Trappen — Tyven skulde han nok tage paa fersk Gerning! Der faldt en Lysstribe gennem Nøglehullet og dannede en lille, skarpt begrænset Lysplet paa Revol-

veren, som han nu havde taget i Haanden. Døren var ikke lukket — nu hørte han listende Trin, og med et tordnende: „Hvem dér?“ rev han Døren op, styrtede frem og saa' — Giuditta Ajani!

Den unge Pige gav et Skrig. Dødbleg lænede hun sig med Lampen i Haanden til den antikke Ceresfigur, som dekorerede Vestibulen. Aldrig havde Lesslie set hende saa skøn. Det blaasorte Haar faldt frit tilbage over hendes hvide, med Kniplinger kantede Peignoir, og under denne bølgede et ungdommeligt Bryst, som hun forgæves søgte at dække ved en hurtig Bevægelse af den Haand, hun havde fri. Angest, Undseelse, barnlig Ynde kæmpede i dette Ansigt, som Lampens røde Lys faldt over.

„Tilgiv, Signora!“ sagde Lesslie, og stak skamfuld Revolveren i Bæltet. „Jeg saa' Lys fra Gaden, og —“

„Aa, Madonna være lovet, at De kom!“ hviskede den unge Pige. „Jeg var saa angest! Jeg kunde ikke sove — jeg stod op — jeg gik —.“

Taarerne kvalte hendes Stemme.

„Vær ikke bange, Signora!“ sagde Lesslie. „Her i Borgo, hvor De er omringet af Kaserner og Vagter, behøver De ikke at frygte for noget.“

„Det er ikke for os — det er ikke for mig eller Fader,“ hviskede hun. „Ingen gør os noget — nej — men —“

Hun standsede og saa' bønligt paa ham.

Der fo'r en Skælven gennem Lesslie. — Ham? — Umuligt! — Han spurgte blødt: „Hvem er De bange for, Signora?“

„For alt! — For alle! — Folk er saa onde i denne Tid,“ hviskede hun, næppe hørligt. „Her gaar Rygter — forfærdelige Ting! Fortet Sanct Angelo er forraadt — i Bramantes Gaard har man fundet Bomber, og Kasernen Serristori — nej, jeg tør ikke — ak, lov mig, sværg mig, ikke at komme dér! Vil De?“

„Umuligt! Jeg har mine Kammerater dér. Jeg skal snart tage Vagten."

„Vagten?" stønnede den unge Pige, næsten med et Skrig. „Vagten? — Madonna mia!"

Hun vaklede, gled, og vilde være falden, hvis ikke Lesslie havde grebet hende om Livet. Ved denne Bevægelse tabte hun Lampen — den slukkedes i Faldet. Instinktmæssigt bukkede Lesslie sig for at tage den op. Hun gjorde det samme, deres Hænder mødtes, et Haandtryk, og Lesslie følte to varme, bløde Læber lægge sig frygtsomt mod hans, to Arme slyngede sig om hans Hals, og en Stemme, Giudittas søde Stemme, hviskede i hans Øre: „Gør det ikke! For Madonnas og min Skyld — gør det ikke!"

Han vilde svare; men i samme Nu rev hun sig fra ham, og inden Lesslie kunde besinde sig, hørte han en Dør laases for Enden af Korridoren. Han famlede efter Lampen, hans Haand fik fat paa et Papir, der laa tæt ved den — hvor hans Hjerte bankede! Mulig et Brev — Kærlighedens første, berusende Ord. Jublende over sin Lykke, styrtede han ind i sit Værelse, tændte Lampen og foldede Papiret ud for Lyset. Med store, kluntede Bogstaver stod de lakoniske Ord:

„Lad den ryge i Morgen Klokken fire!

M."

Lesslie tog Uret frem — tre Minutter i fire! Han følte, hvorledes den kolde Sved brast frem paa hans Pande. — For silde! — Intet at gøre! —

Han sad stille, med lukkede Øjne, i pinefuld Venten. Da han atter aabnede dem, viste Uret ti Minutter over fire — fra Kasernen hørte han Reveillen. Det var, som om disse friske Malmtoner vakte hele hans Energi. Han hastede ned ad Trapperne; men hvor stærkt han løb, hørte han dog de søde,

hviskende Ord: „Gør det ikke! For Madonnas og min Skyld — gør det ikke!“

Paa Hjørnet af Borgo Nuovo og Piazza Rusticucci ligger en tarvelig Kafé, vis à vis S. Peters mægtige Façade, og derfor søgt af mange rejsende. Nu havde den et ganske andet Publikum — „Zuavbørsen“ kaldte Romerne den — thi her mødtes i hine Oktoberdage alt, hvad Rom havde af militære Kapaciteter, lige fra General Kanzler til — Kardinal Antonelli.

Den gamle Overkok, Oberst Cleveland, var altid en af dens tidligste Gæster. Her samledes han med sine kære „Kokkedrenge“, som nu, til hans Sorg, havde faaet pavelig Zuav-Uniform. Her drøftedes Dagens Begivenheder, her lagdes Planer til nye Bedrifter. Kanadierne elskede ham som deres Fader; hver Romer kendte dette djærve, kobberhudede Ansigt med det lange, tvekløftede, graa Skæg, og de holdt næsten af „den gamle Overkok“, som de skæmtende kaldte ham.

„Hvad Pokker! Saa tidligt paa Færde?“ raabte Obersten, da han saa' Lesslie i Løb komme ned ad Gaden. „Har du haft Syner, min Dreng?“

„Se dér, Hr. Oberst!“ sagde Lesslie aandeløs og rakte ham Seddelen.

Oberst Cleveland holdt Papiret en Alen fra sig, vendte og drejede det i Morgensolen, og sagde mut: „Læs mig de Kragetæer!“

Lesslie læste, og lige i det samme gled Morgensmilet bort fra den gamles Ansigt.

„Hvor har du den Seddel fra?“ spurgte han.

Lesslie tøvede — den gamle betragtede ham skarpt, rejste sig op, tog ham ved Armen og førte ham ind i Kafeens inderste Værelse, som han omhyggeligt aflaasede. „Tal nu!“ sagde han; „men sagte.“

Lesslie fortalte; den gamle lyttede opmærksomt til. Endelig sagde han: „Giuditta Ajani er en stolt Pige! Jeg kender hende! — Men hvorfra har hun Seddelen?“

„Det véd jeg ikke,“ svarede Lesslie. „Hun var i høj Grad forskræmt, og syntes at have faaet noget at vide. Der blev trillet Tønder ned i Nat — der gaar en Kloak under Kasernen.“

Oberst Cleveland fo'r op og slog sig for Panden.

„Rigtig!“ udbrød han. „En antik Kloak! Store Gud! Skulde det være muligt? — Her er ingen Tid at spilde! — Jeg maa til Kanzler! — Folkene skal straks rykke ud! — Løb!“

Og den ivrige Oberst ruskede af al Magt i Døren, uden at huske, at han selv havde laaset den.

„Der er Opløb!“ udbrød Lesslie og fo'r til Vinduet. „Man bringer saarede! — Der skulde da ikke allerede være sket noget!“

Obersten sparkede i sin Hidsighed Døren op og styrtede ud paa Gaden, fulgt af Lesslie. Paa en simpel Baare, dækket med en Soldaterkappe, laa en saaret eller falden. Fire Zuaver bar den langsomt fremad. En Læge gik ved Siden af, og i den blandede Skare, som fulgte efter, saa' Lesslie med Forfærdelse Montreal. Han var bleg, Riflen hang slapt i hans Haand.

„Montreal! Hvad er der i Vejen?“ raabte Obersten, som kendte hver af sine „Kokkedrenge“ ved Navn.

Montreal standsede, saa' op og gjorde Honnør for sin gamle Oberst, Taarerne styrtede ud af hans Øjne, men kun et Øjeblik. I det næste stod han ved Baaren, og idet han med en Haandbevægelse slyngede Kappen til Side, raabte han med en af Harme dirrende Stemme: „Se, Oberst Cleveland! Saaledes behandler Romerne dine Drenge — de myrdes som Hunde!“

Obersten udstødte et Raab, et Skrig af Smerte.

Paa Baaren laa, stiv og kold, den unge, livsglade Grev de la Rivière; ham, der endnu i Gaar havde sagt, at han altid havde Lykken med sig. Kun paa Kinden et Blodstænk, kun et smerteligt Træk ved Munden, bleg, — men ellers saa uforandret, saa forunderlig uforandret.

„Umuligt! Han er ikke død! Der er jo intet Saar!“ raabte Obersten og knælede ved Baaren.

„Desværre, han er død,“ sagde Lægen, „se der!“

Han rørte ved det højre Øjelaag, hvorunder Blodet nu traadte frem.

Oberst Cleveland lukkede det op, varligt som paa et Barn. Øjet var gennemboret; en Stilet var trængt gennem Hjernen — Døden havde været øjeblikkelig.

„Forfærdeligt! Ubegribeligt!“ raabte Obersten og saa' paa Lægen. „Saaledes blev jo ogsaa den sidste Post myrdet, ham Svejtseren!“

„Nøjagtig paa samme Maade,“ svarede Lægen. „Det er, som gjort paa Maskine. Jeg forstaar det ikke!“

„Jeg heller ikke,“ skreg Montreal. „Men ét forstaar jeg, og ét fordrer jeg. Hævn over disse Uslinger, disse lejede Banditter, for hvem selv Spækkenaalen er et Vaaben! Hr. Oberst! De afslaar ikke Deres Drenge noget — jeg tager Posten i Nat, og jeg vil se den, der kan snigmyrde Montreal!“

Obersten nikkede med en mørk Mine. Montreal førte Haanden til Huen; men pludselig, som greben af en Indskydelse, tog han Lesslies Haand, knugede den mod Ligets Bryst og sagde med lav Stemme: „Lesslie! Sværger du som god Kammerat at hævne ham og — mig, hvis jeg falder?“

„Jeg sværger!“ sagde Lesslie.

„Godt, saa er han hævnet!“ raabte Montreal og løftede den knyttede Haand truende i Vejret. „Gud naade den, vi rammer!“

Mordet paa Grev de la Rivière fo'r som Løbeild gennem Rom, vækkende hemmelig Glæde hos „de røde", Smerte og Forbitrelse hos „de sorte". Men det vakte tillige noget andet — Mistanken. Det var klart, at der maatte være en særlig Grund til netop at fjerne denne Post, og et stærkt Detachement Zuaver blev sendt af Sted med Ordre til paa det omhyggeligste at undersøge alt — Kirken, Templet, de omliggende Haver, ja selv Cloaca maxima. Med særlig Omhu for sine Yndlinge havde Obersten betroet Anførselen til Lesslie og Montreal, for at de paa Forhaand kunde gøre sig bekendte med Lokaliteterne. Selv vilde han tage Kasernen paa sin Samvittighed. Lesslie skulde give ham Melding, og Montreal føre Delingen tilbage til Kasernen, saafremt de ikke fik Kontraordre.

Lidt før fire meldte Lesslie sig hos Obersten, hvis Ordonnans straks viste ham indenfor. Oberst Cleveland sad ved et Bord, hvorpaa der laa udbredt et stort Kort over Rom, mærket hist og her med røde Prikker.

„Naa?" spurgte han uden at vende Hovedet fra Kortet.

„Jeg melder, Hr. Oberst, at intet mistænkeligt var at finde," svarede Lesslie med Haanden til Huen.

„Godt! Vi fandt heller intet under Kasernen," svarede Obersten, stadig med Øjnene paa Kortet. „Sæt dig ned og tag Fingrene fra den Kasket. — Ser du, min Dreng, dér ligger Vesta-Templet — og dér, lige bagved, har vi en Vigne med Nedgang til Tiberen. Var I nede dér?"

„Nej, Laagen var lukket."

„Hvorfor sprængte I den ikke? — Sig Montreal, at denne Laage — —"

I samme Nu lød et dumpt, et drønende Brag. Gulvet løftede sig under deres Fødder. Hvin, For-

færdelsesskrig i det fjerne, Klirren af tusinde Ruder, som knustes mod Brostenene — begge Altandøre kastedes tilbage, og ud over Tiberen delte en hvid Dampsøjle sig palmeagtig til begge Sider og drev saa langsomt af for Vinden.

„Kasernen!“ raabte Obersten og tog sig til Panden.

Lesslie bøjede Hovedet og tav — han havde set Bjælker, Stenblokke, blinkende Vaaben styrte ned fra denne Dampsky, idet den delte sig — hvor var Montreal?

„Kom! Af Sted!“ raabte Obersten og fo'r som afsindig ned ad Trapperne. Lesslie kunde næppe følge ham.

Paa Gaden var alt i den vildeste Bevægelse. Over Glasskaar, over knuste, nedramlede Tagsten styrtede Romerne af Sted under Raabet: „La Caserma! La Caserma!“

Obersten og Lesslie fulgte mekanisk Strømmen.

I Borgo Vecchio kom den første Transport af saarede. — Alle Romere — Hoboister, hørende til Fremmedlegionen, enkelte civile. Lesslie og Obersten vekslede et Blik — endnu ikke en eneste „Kokkedreng“! Skulde de have undsluppet Katastrofen?

De bøjede om Hjørnet, og løb næsten i Armene paa en ny Transport. To Zuaver bar en Kanadier imellem sig.

„Montreal!“ raabte Obersten og standsede.

„Hr. Oberst!“ svarede Montreal og gjorde Forsøg paa at gøre militær Honnør. „Jeg melder, at vi alle er i Behold.“

„Men du?“

„En Bagatel, Hr. Oberst! En Sten — min Skulder —“ Montreal bøjede Hovedet med et undertrykt Smertenssuk — han var besvimet.

„Bær ham paa Lazarettet — varligt!“ kommanderede Obersten.

„Ogsaa han? — Nu er jeg alene,“ sagde Lesslie.

„Det er du, min Gut!“ svarede den gamle og trykkede hans Haand; „men trøst dig — du har to at hævne!“

Fire Time efter Ave Maria klang et lystigt Hornsignal hen over Ponte S. Angelo. Det var en Deling af Pavens „Kokkedrenge“, som rykkede ud for at besætte Posterne langs Tiberen. Forrest en Dreng af Hornblæser, saa Obersten, svingende ud med sin Krumsabel, saa den lille Deling, to Mand høj — det gik som i Stormmarch op ad Via Giulia. Men da man naaede de smaa, krumme Gyder ved Tiberen, fik Piben en anden Lyd. Hornet slængtes over Skulderen, Riflerne toges i Haanden, Hanerne spændtes — det var som en Snigpatrouille paa Menneskejagt.

Posterne sattes. —

Ved Vesta-Templet var der kun fire Mand tilbage, og da Lesslie traadte af her, skuldredes der for ham; han var jo alles Yndling — Nattens Helt.

Lesslie kastede Geværet i Hvil og saa' sig spejdende om — aldeles intet! Stilhed og Mørke; kun et Lys hist ovre i Osteriet, et Latterudbrud, Sang af nogle glade Nattegæster — ellers alt som om Formiddagen: Laagen lukket, Pladsen ryddelig. Kun et Par højhjulede Kærrer, og op mod disse nogle Majsfade til Møllerne ved Floden — det var det hele.

Pludselig hørte han Trin bag sig; han vendte sig rask — en Skikkelse med Hætte over Hovedet styrede lige imod ham.

„Staa!“ raabte han og smed Riflen til Kinden.

„Naada!“ svarede Obersten og slog Kappens Hætte tilbage. „Er det en Maade at staa Vagt paa, min

Gut? Dæk din Ryg mod en af Pillerne! Forlad ikke for nogen Pris denne Stilling, og skyd, hvis Laagen aabner sig — de sidste Poster staar kun tre Hundrede Skridt fra dig. — Er der ellers noget, du ønsker, min Dreng?"

Oberstens Stemme blev underlig blød ved de sidste Ord. Lesslie følte det og svarede: „Hr. Oberst! Giuditta Ajani er i Dag bleven min. — Hun aner intet. — Skulde der ske noget, saa hils hende og sig, at paa min sidste Post var hun min sidste Tanke!"

Obersten trykkede tavs hans Haand, et ærligt, trofast Haandtryk. Saa slog han atter Hætten op, vinkede et Farvel og forsvandt i Mørket. Lesslie var atter ene — Nattevagten begyndte.

Hvor susede det dog sælsomt i de sorte Cypresser derovre i Vignen! — Hvor underlig trægt rislede Vandet ned ad Tritonerne, der lig to sorte Kæmper holdt Kummen over deres Hoveder! — Lesslie vidste, at man i denne Kumme havde fundet Hovedet af en Zuav, og han saa' op paa den — det var, som om dens brudte Straale sukkede i sit Fald. Var det Stænk fra Fontanen eller Regn, som nu strøjfede hans Kind? —

Nej, det var Regn — nu hørte han den falde paa Templets Tag; det begyndte at dryppe ned fra Pillen, hvortil han lænede sig. Et Par Bygepust, et Raab fra Floden — Lysene slukkedes i Osteriet — og Regnen tog til. Den dryppede ikke længere ned fra Taget; den løb i Strømme og sendte over Søjlens Kapitæl en hel Douche ned over ham. Lesslie fik Kappen af Tornistret, Hætten over Hovedet, og

nu stod han saa ubevægelig, som om han og Søjlen var voksede sammen.

Da klagede det med ét saa underligt fra Fontanen. Lesslie drejede Hovedet, lagde Riflen til Kinden og stirrede ud i Mørket — Lyden ligesom sneg sig nærmere, men intet var at se. Pludselig følte han én gribe sig om Benene; han gjorde et langt Spring ud, og maatte i næste Øjeblik le ad sig selv — det var en stor, hvid Kat, der søgte Dækning mod Regnen og derfor havde sneget sig langs Søjlerne. Den gjorde ligesom han et langt Spring og forsvandt bag Tønderne. Lidt efter kom den igen. Den vandrede forsigtig langs Rotundens øverste Trappetrin, udstødte en klagende Mjaven og strøg sig kælen op ad Lesslies Ben, som søgte den Beskyttelse hos ham.

Lesslie var en stor Dyreven. Uden at tænke over noget, bøjede han sig ned og klappede Katten; den forekom ham næsten som en Kammerat. Den skød Ryg, begyndte at spinde, og trykkede sig kælen op imod ham. Pludseligt gav den et langt Spring, forsvandt bag Tønderne, og lige i det samme syntes Lesslie at høre en knækkende Lyd, som naar en Fjeder smækker i. Han trykkede sig tæt op til Pillen, stirrede atter ud i Mørket og lyttede anstrengt.

Alt var dødsstille — det maatte være en Regndraabe fra Taget, der havde ramt et Stykke Blik. Han saa' hen efter Katten. Den kom ikke tilbage; men pludselig hørte han den tumle mellem Fadene, som jog den efter en Rotte. Der var noget, der peb, saa faldt noget ned, og lidt efter hørte han Katten kradse, hvæse og jamre sig, som var den i Klemme. Der kom lidt Lysning, Skyerne var i Færd med at skilles; men han kunde dog intet se. Han hørte kun, at Katten førte en fortvivlet Kamp — den maatte paa sin Jagt være styrtet ned i et af Fadene, som rimeligvis var regnet halv fuldt af Vand — den druknede maaske — den rallede saa underligt.

Lesslie følte Medlidenhed med sin hvide Kammerat. Med Riflen i Haanden nærmede han sig lydløst Fadene. Ganske rigtig — den skreg og kradsede inden i et af dem. Han lænede Riflen mod en af Tønderne og bøjede sig ned for bedre at tage fat — da svirrede et staalblankt Glimt forbi hans Øje, borede sig som en skjult Hvepsebraad ind i hans Kind, og trak sig atter lynsnart tilbage gennem Spundshullet. I samme Nu væltede Fadet om paa Siden, Riflen fulgte med, en usynlig Haand trak den til sig, en raa, hoverende Latter klang gennem Mørket, og Fadet gav sig langsomt til at trille ned ad Tempelskraaningen.

Trods Smerten og Overraskelsen følte Lesslie, at det næste Øjeblik kunde sende ham Døden fra hans eget Vaaben. Som en Panther fløj han hen mod Fadet og gav det et Spark, saa at det med forøget Fart rullede ned mod Vignen. Laagen stod paa vid Gab, et nyt Stød, og Fadet trimlede med hul Rumlen ned ad den brede Vignegang, der pludselig tog Fald mod Floden. Der lød et Skrig, et Raab om Naade — men Lesslie kendte sine Fjender — her gaves ingen Pardon.

Med Anspændelse af hele sin Muskelstyrke sparkede han Fadet ned ad Skraaningen. Det rullede af Sted som en Bold, tørnede mod den lave Murkant, hoppede over, rumlede med en hul Bragen ned ad Slæbestedets Trin, gjorde et nyt Hop og forsvandt i Tiberens gule, mudrede Vande, lige ved Cloaca maxima. I ét Spring var Lesslie ved Murkanten. Fadet drev tæt under ham for Strømmen. Nu rejste det sig paa Højkant — et Nødraab, et Par Hænder, som krampagtigt famlede i Luften, og Fadet begyndte at dreje rundt, grebet af Strømhvirvelen.

Lesslie stod med bankende Hjerte og stønnende

Aandedræt — hele hans H . var samlet i dette mørke Punkt, som drev derude. Da klang et kvalt Skrig, Fadet væltede forover, og bort gled det, udad, bestandig længere udad — saa sank det.

„Nu er der én Nidding mindre i Verden!“ mumlede Lesslie og tørrede Blodet af sin Kind.

Fire Uger efter var der atter stor Bevægelse paa Ripa Grande, Kanadierne rejste — Slaget ved Mentana havde gjort dem unødvendige — og paa den gamle, graa Sumpskildpaddes Dæk saa' man atter disse ungdommelige, kække Skikkelser i deres Faareskinds Pelse. Ved Rattet stod en lille Gruppe Bekendte: Oberst Cleveland, Montreal med Armen i Bind og Lesslie med Giuditta Ajani. Hun havde vendt sig om og stirrede uafbrudt ud over Floden, hen imod Resterne af Ponte Rotto. Dér hævede sig i Morgenlyset Vesta-Templets runde Tag; dets hvide, slanke Søjler begravedes forneden i Vignernes mørke Løvværk.

„Var det dér?“ spurgte hun og pegede paa det.

„Ja,“ svarede han.

Hun bøjede sig imod ham, aandede, som hin Aften, et Kys paa hans Læber og hviskede: „Carlo! Det tilgiver jeg dig aldrig!“

Erindringer fra Ischia.

Dybt under mine Balkonvinduer ligger det livsglade Neapel, skrigende, skakrende, skraalende, gestikulerende og politiserende lige fra det Øjeblik, Solen sender sine Straaler hen over den rødmende Golf, til længe efter at Maanen har forvandlet det vinfarvede Hav til flydende Sølv, der i lange, bløde Dønninger vugger sig mod Villa Reales Strand med en ensformig sukkende Lyd, som man kun hører mellem to og tre om Natten, den eneste Time i Døgnet, i hvilken Neapel slumrer.

Jeg sidder paa min Balkon og stirrer ud paa Vesuv. Det ligger i Aftenens Glød rødliggraat, koket som en slumrende Odaliske. Aftensolens sidste Guld blinker fra Observatoriets Ruder; de funkler som et gyldent Smykke paa den skønnes Barm, og nogle rosenfarvede, disige Aftenskyer glider dovent ind i den blaalige Taage, der omhyller Bjergets Top — man kunde et Øjeblik tro, at det var Røgskyer, der belystes af Kraterilden.

Men Vesuv er roligt, irriterende roligt! Selv med Kikkerten kan jeg ikke opdage saa megen Røg, som der gaar fra den Cigaret, jeg holder i Haanden, og dog har „Pungolo“ fortalt, at den var i Udbrud, eller rettere sagt, at man ventede et Udbrud, at

Palmieri havde følt Vulkan paa Pulsen, og at dens Feberslag bebudede store Revolutioner i Jordens Indre. Ak, man skal hverken tro Pungolo, Palmieri eller vort meteorologiske Institut! De har vistnok alle de reelleste Hensigter af Verden. Deres Journaler, deres Vejr-, Vind-, Vand- og Varmemaalere er vist alle af de nyeste Konstruktioner og i den ypperligste Stand; men deres Forudsigelser! — Nej, maa jeg saa be' om Wisbechs Almanak.

Henved tredive Tusinde rejsende havde Pungolos Sensationsartikler lokket fra Rom til Neapel. Tredive Tusinde Mennesker sad som jeg hver Aften paa deres Balkon'er og stirrede med tresindstyve Tusinde længselsfulde Øjne over mod Vesuv, spændte paa, at Fyrværkeriet skulde begynde — men det kom ikke. Den kulsorte Røg, der som et langt, flagrende Baand havde budt mig velkommen allerede ved Caserta og tydet som et Tegn paa, at Vesuv vilde lade sin flammende Drikkeskaal flyde over, trak sig Dag for Dag sammen til en tynd Dampstribe, og nu, ottende Dagen efter min Ankomst, var den saa totalt forsvunden, at jeg maatte bruge Kikkert for at forvisse mig om, at det var en Vulkan, der laa lige over for mig. Saa kom der et nyt Orakelsvar fra Palmieri: Seismograferne var rolige, Vesuv var rolig, Palmieri var rolig — saa kunde Neapel ogsaa være det. Folk i Byen trak Vejret lettere, thi Neapolitanerne véd kun alt for vel, paa hvilken Bund de gaar. Kun de rejsende knurrede over den spildte Tid og de spildte Penge — ingen Lavastrømme, ingen rystende Begivenheder, ikke saa meget som et lille Jordskælv! — Hvad skulde man der saa?

Ja, hvad skal man i Neapel, naar Heden er gaaet op til to og tredive Grader i Skyggen, og Junisolen hver Dag mere og mere ubarmhjertigt sender sine lodrette Straaler ned paa et Hav af Tage, der riko-

chettere disse glødende Pile, til man gisper af Fortvivlelse? Det var netop denne Tanke, der holdt mig vaagen, da jeg i den dæmrende Aftenstund stirrede ud over Golfen og med Øjet fulgte de smaa brogede Balloner, som Neapels Ungdom sender til Vejrs, indtil de som gnistrende Stjerneskud daler ned langt ude i de mørke Vande. Ja, hvad skulde man? — Mit Blik gled fra Observatoriet over til Monte S. Angelos kullede Ryg og derfra til Sorrento, hvis hvide Huse jeg troede at kunne skimte gennem Aftentaagen. Kort efter steg Maanen op, stor, fuld og rund. Havtaagen lettede, svævede som hvide, flagrende Maager ind imod Land, og langt ude i Kimingen mod Vest tegnede sig skarpere og skarpere de takkede Konturer af to sølvglinsende Øer, Kapri og Ischia, disse to henrivende Perler i det Bølgebaand, der omslynger Neapel lige fra Terracina og Gaëta til Pæstum og Amalfi.

Kapri og Ischia! — Tibers Villa eller Normannernes Taarne, den blaa Grotte eller de mørke Kraterdale med deres frodige Liv — hvad skulde jeg vælge? En af dem vilde jeg studere, en af dem vilde jeg gennemvandre paa Kryds og tværs, til jeg kunde sige, at jeg kendte den som en Ven, men hvilken? — Ja, her kneb det. Saa gjorde jeg det samme, som ondskabsfulde Tunger i Neapel siger, at Palmieri gør, naar han bestemmer kommende Jordskælv: Jeg skrev Ischia paa én Seddel, Kapri paa en anden, rullede dem sammen til Kugler, kastede dem i min Hat og trak. Der stod Ischia, og den næste Morgen stod jeg paa Dampskibet.

Jeg har været paa mange Fartøjer, men Mage til den lille Dampsnøfter, hvormed jeg den Morgen indlod mig, har jeg aldrig set hverken før eller senere. Den lignede paa det nærmeste en gammeldags Kaffekande, kunde knække sin lange Skorsten over paa de mest umotiverede Steder, skyde den

ud og ind lige som Ledene i en Kikkert, kort sagt, det var et højst mærkeligt Monstrum af en Fultons-opfindelse, som pjaskede, stønnede, hvæsede, peb og fløjtede — kort sagt gjorde alt andet end at sejle, det eneste, hvorpaa den ikke syntes at være indrettet. Sagen havde imidlertid sin fortræffelige Side. Med disse Kvartkrafts-Slag, der kun fik Golfens Flade til at syde som perlende Sodavand, skød den gamle Kaffekande sig højst langsomt fremad, og der var saaledes den ønskeligste Lejlighed til at studere Posilipos henrivende Kyst med Dronning Johannas sjunkne Pallads og alle de mange Villaer og Smaabyer, hvorpaa Golfens nordlige Kyst er saa rig. Vi passerede Capo di Posilipo, kneb os med nogen Vanskelighed forbi Isola di Nisita, og takkede Guderne, at Golfen laa saa blank som et Spejl; thi ellers havde vi vistnok aldrig naaet Procidas Marina, hvis Ungdom modtog os med en Jubel, som viste, at det ikke maatte være noget sjældent Fænomen, at „La Stella di Napoli", saaledes hed Kaffekanden, først naaede denne Polhøjde sammen med de andre Stjerners Opgang. Fra Marinaen fik vi nogle højst mærkelige Tørvekul om Bord, og herved lykkedes det virkeligt, skønt med slingrende Bevægelser, at pjaske os gennem de Søer, som Middelhavet satte ind, efter at vi havde klaret Punto di Chiuppeta paa Procidas Nordkyst. Kort efter hævede Monte Epomeo sine skovklædte Højder op mod den mørkeblaa Himmel, og efter seks Timers Sejlads kastede vi Anker ud for Casamicciolas Marina, hvor en Sværm af Baade halede ud til os under Eder og Tilraab i et Sprog, som ingen dødelig, undtagen Ischioter, forstaar. Nu til Dags er Farten hverken saa besværlig eller saa langvarig. Den Damper, som nu løber mellem Neapel og Casamicciola, hed i 1872 „Il Tifeo" og var en lille, støt Dampyacht med usædvanlig elegante Saloner og Kahytter. Jeg syn-

tes, at jeg havde set den før, og jeg tog ikke fejl — „Il Tifeo", der nu sejler med Ischioter og Blomkaal, havde engang heddet „Falken" og tilhørt Frederik den Syvende, hvorpaa den af Prior blev solgt til et Firma i Neapel. Saaledes skifter Skæbnen, men Neapolitanerne og de fremmede har vundet ved Byttet — „Il Tifeo" gør ikke Danmark Skam.

Den lille Baad gynger mod Land, roet af to solbrændte Røvere, som under Vejs fører en højrøstet Samtale, der synes at dreje sig om, hvor meget man kan afpresse denne Idiot af en Englænder; thi Ordet „Lira" er det eneste, jeg forstaar, og det bliver udtalt med en Energi, som viser, at jeg ikke kan gøre mig Haab om nogen Skaansel. Taksten er fem og tyve Centesimi. Jeg betaler halvtreds og forfærder mine Baadførere ved at vise mig i Besiddelse af et ikke ubetydeligt Antal neapolitanske Slagord, som faar dem til at forsvinde. Men der forestaar mig en ny Kamp, om hvilken jeg ikke har nogen Anelse, og her træffer jeg Tropper, som hverken respekterer danske Eder eller neapolitanske Forbandelser. Det er Asinajoerne, Casamicciolas staaende Hær. Uniformen er simpel — Bukser og en Hue, men alle har de et rødtoppet Æsel og en mægtig Figenkæp, som de svinger i Luften, idet de forsikrer, at jeg aldrig har set større Æsler — om det er dem selv eller Dyrene, kan jeg tage, som jeg vil.

Forgæves forsikrer jeg dem om, at jeg er en Hader af Æsler i Almindelighed og af deres i Særdeleshed, forgæves forklarer jeg dem, at jeg vil gaa til Fods for at se Vejen — de staar som en Mur, og først da jeg højtidelig erklærer, at jeg ikke lader mig afpresse en eneste Grano, brydes Trylle-kredsen, og bag ved denne opdager jeg en ung, rank Ischiaterinde, som ikke siger et Ord, men kun lader sine kulsorte Øjne hvile paa min Vadsæk

med et Udtryk, som virker ti Gange stærkere end alle Æseldrivernes Forsikringer. En saa ildfuld, men stille Bøn er ikke til at modstaa. Jeg rækker hende Vadsækken, hun svinger den med en gratiøs Bevægelse i Vejret og sætter den oven paa det brogede Tørklæde, der omhyller hendes ravnsorte Haar. Jeg gør hende opmærksom paa, at der er skrøbelige Ting i den; men hun smiler, nikker fornøjet til mig, sætter den højre Arm i Siden og begynder med raske Fjed at stige op ad en Fjældsti til højre, slank som en Hebe og værdig som en Juno, uden at agte paa de spottende Tilraab, som Æseldriverne sender efter os nede fra Dybet.

Casamicciolas Marina er en Attrap, der skjuler Egnens vidunderlige Skønhed med et Hav af Sand og en Række faldefærdige Hytter, som beboes af fattige Fiskere og Teglbrændere. Vi passerer gennem en forfalden, middelalderlig Portbygning, og nu begynder vi at stige op ad det Højdedrag, som under Navn af „Casamicciolas Høje" bærer en Række spredte Villaer og en Del større og mindre Hoteller, alle berømte for deres paradisiske Beliggenhed og henrivende Udsigt. Min Ledsagerinde, som kalder sig Filomela, nævner hvert enkelt ved Navn, og gennem de svære Gitterporte, hvis Piller bærer kæmpemæssige Aloer, ser jeg et Væld af Roser, Nerier, Granatæbler og tornede Figenkaktus, som alle i Blomsterfylde mere synes at tilhøre Teaterdekorationer end Naturen; men den berusende Vellugt, der fylder den lyse Akacieallé, igennem hvilken vi vandrer frem, og tusende kvidrende Fugle fortæller tydelig nok, at det er Naturen, ikke Kunsten, der har skabt disse fortryllende Haver, som de høje Mure desværre alt for skinsygt skjuler. Jeg forsøger at indlede en Samtale med Filomela og begynder med at fortælle hende, hvor henrivende jeg finder hendes Fødeø. Hun smiler, hendes Øjne

straaler, og de vidunderlig smaa Fødder bevæger sig i en raskere Takt; men da hun til alt, hvad jeg siger, kun svarer de mærkelige Ord „Nurzi, Eccellenza!“ opdager jeg pludselig, at hun ikke forstaar et Ord af, hvad jeg siger, og jeg nøjes derfor med at pege mod det mørkeblaa Hav og op mod Epomeos skarptakkede Spidser med det ene Ord „Bellissima!“ Hun rødmer, smiler, nejer, og jeg kan paa hendes spillende Øjne se, at hun tager mit „Bellissima!“ som en Kompliment til hende selv. Saa opgiver jeg Konversationen som umulig og giver mig til at fløjte Garibaldimarchen, hvilket fremkalder et aldeles umotiveret Latterudbrud fra hendes Side. Jeg spørger, hvorfor hun ler; men hun bider sig i de friske, fyldige Læber og ser mere bristefærdig ud end nogen Sinde før. Hun peger paa en statelig, løvdækket Villa, som i terrasseformigt Fald sænker sine hvide Murhvælvinger ned mod en orangebevokset Dal. Her standser hun, sætter Vadsækken paa Jorden og strækker den lille, fine Haand ud imod mig med et Udtryk af Skælmeri, der faar mig til at give hende en Lira. Med et „Grazia Eccellenza!“ lader hun Pengestykket forsvinde i sit Korset, kysser paa Fingrene ad mig og fjerner sig med en hjertelig Latter i et saa ilsomt Løb, at jeg faar en Mistanke om, at hun maa have anset mig for gal, en Mistanke, som den høflige Vært bekræfter ved at meddele mig, at man aldrig giver „saadan en Fiskertøs“ mere end ti Soldi, og at jeg kunde have haft to Æsler i Stedet for hende, et Bytte, hvis Fordelagtighed jeg dog ikke kan indse.

Piccola Sentinella, saaledes hedder Villaen, er et af de bekendteste Alberger paa Ischia og ubestrideligt det, hvor man har den største Komfort i Forbindelse med engelsk Renlighed, og med Priser, der kun er engelske i April og Maj, hvor de fremmede

plejer at oversvømme Øen. Villaen, som tidligere har været et Kloster, sænker sig i flere Terrasser ned mod en Dal, hvis Frodighed og Blomsterrigdom overgaar enhver Beskrivelse; thi der er om Aftenen en Duft af Oranger og en Sang af Nattergale, som gør Christian Winthers Ord: „Jeg kunde slet ikke sove for Nattergalens Slag" til en næsten alt for haandgribelig Virkelighed.

La piccola Sentinella har i Tidernes Løb undergaaet forskellige Forandringer, hvorpaa baade dets Navn og Bygningsmaade tyder. Langs Ischias Kyst hævede sig paa de mest fremspringende Punkter en Række massive Taarne, byggede af Normannerne, og bestemte til at forsvare Øen mod Saracenernes Angreb. Et saadant Vagttaarn staar, næsten fuldstændig bevaret, endnu paa Monte di Vico i Nærheden af Fiskerlejet Lacco, der danner Endepunktet af den Dal, som omslutter Casamicciolas Højder. Disse Vagttaarne kaldtes af Beboerne „Sentinelle", det vil sige Kurer eller Forposter, og af saadanne bærer Casamicciolahøjene endnu „Gran Sentinella", hvortil „la piccola" synes at have været et Slags Forværk. Senere blev det omdannet til Kloster og gik derfra over til at blive Albergo; men Klostergangen, hvis Søjler er omvundne med blomstrende Slangekaktus og Passionsblomster, peger endnu tilbage paa hine fromme Tider, og skønt Hr. Dombré helst ser, at man kalder denne Samling af Celler og Klostergange for Hôtel des Etrangers, har Navnet „Piccola Sentinella" dog bevaret sin gamle, ærværdige Klang, og kun under dette Navn kendes det af de Førere og Æseldrivere, som modtager den fremmede paa Marinaen. Rundt omkring hæver sig talrige og meget anselige Alberger: Villa Pisani, bygget i maurisk-italiensk Stil, Villa Sauvé, de franske rejsendes Tilholdssted, Villa de Rivaz, hvis tidligere Ejer, J. E. Chevalley de Rivaz, har gjort sig

fortjent af sine Undersøgelser over Øens mineralske Vande. Gran Sentinella, der lyser oppe fra den yderste Pynt som en gammel, maurisk Borg, rivaliserer i Beliggenhed med Hotel Bellevue, berømt for sin mageløse Udsigt og sine duftende Orangehaver, hvor Garibaldi søgte Hvile og Helbredelse efter Slaget ved Aspromonte.

Stiger man op paa det flade Tag, der paa „Piccola Sentinella" og paa alle Øens Bygninger danner en stor Veranda, som om Sommeren dækkes af frisk Kastanjeløv, overser man først ret det Paradis, hvori det gamle Kloster var beliggende. Mod Syd hæver S. Nicola eller Epomeo sit søndersprængte Krater til en Højde af tre Tusinde Fod, for derpaa i lavere Kamme og Aase at sænke sig ned mod Havet, hvor man endnu ser tre mindre Kratere, Monte Rotaro, Monte Montagnone og Monte Tabor, inden Bjergets sidste Udløbere taber sig i Punta di Castiglione, ved hvis Fod Bølgerne endnu er saa hede, at det er den sikre Død at kaste sig i dem. Ved Foden af Epomeos stejlt nedfaldende Højder hviler lyse, vinomvundne Huse og Villaer, der oppe fra Højderne ses spredte som hvide Telte i de lysegrønne Kastanjelunde, medens de længere nede ordner sig til venlige Landsbyer med Klostre, Kirker og Haver, hvortil der slutter sig stenindhegnede Vigner, de saakaldte „Macerier", hvor Frugterne paa Grund af den glødende Sol, den varme, vulkanske Underbund og Bjergets talrige Smaabække snarere maa siges at vokse i Drivhus end under naturlige Forhold. Den hvide, krydrede Epomeovin kappes med Kapridruen i Fylde og Velsmag, og de Frugter, som de store Markedsbaade hver Dag bringer til Neapel, er bekendte som de største og mest aromatiske af alt, hvad Neapels rige Omegn er i Stand til at yde. Kirsebær saa store som Druer, Blommer som Abrikoser og Ferskener som Æbler,

ikke at tale om Druer af de vidunderligste Former og Farver, hører til de daglige Retter paa Piccola Sentinellas's velforsynede Bord, og alle disse rige Gaver kommer dertil paa en Tid, hvor vi herhjemme er glade over snart at skulle se det første Grønne. Jeg husker saaledes, at jeg den 18. Maj 1867 samtidig med Deserten fik Breve og Aviser fra Fædrelandet. Paa Bordet stod spanske Kirsebær, japanesiske Mispler, Abrikoser, Sommerpærer og unge Mandler. I Brevet stod, at dets Afsender havde siddet fast med Jærnbanen i Sneen mellem København og Roskilde i halvtredje Time — saa stor er Forskellen mellem Sjællands og Ischias Sol.

Et broget, duftende Blomstertæppe fylder den brede Dal, som ringformig omgiver Casamicciolahøjene, hvor de nævnte Hoteller ligger. Denne fortryllende Dal er ligeledes en Rigdomskilde for Casamicciolas Beboere, og det i dobbelt Forstand. Mellem Vigner, Orangelunde og Frugthaver sprudler hede Kilder frem af den tufholdige Jord, overbyggede af Badeanstalter, som i Sommermaanederne drager Neapels velhavende Befolkning til sig. Da jeg første Gang besøgte Øen, var disse Bade i høj Grad tarvelige. Nu derimod har det ene Badehotel rejst sig ved Siden af det andet, og „Il Bagno" med sine Hoteller, Villaer og marmorhvide Badstuer, hvor de kogende Vande bobler op af Jordens Skød, er nu blevet Neapels Klampenborg, kun med den Forskel, at Naturen her gløder med en Formrigdom og Farvepragt, hvortil vor Kyst, trods al sin idylliske Skønhed, dog ikke kan opvise Magen.

Skarpttakkede Kraterrande med dybe Styrtninger, gamle Kastanjeskove, saa lysegrønne Vigner, mørke Orangelunde, blomstersmykkede Haver omkring venlige, hvide Villaer, hvis Søjlehaller, Hesteskobuer og flade Tage minder om Maurernes Bebyggelse af Ischia — saaledes er Egnen mod Syd. Mod Nord

drukner Blikket i Middelhavets uendelige Blaa, der som et Hav af Ultramarin blinker i Solen, stadig skiftende i Toner og Belysning med Døgnets vekslende Tider, ja, med hver en Sommersky, der glider hen over Himlen. Langt ude i det fjerne øjner man Capo Circello, Terracina og Gaëtas kridhvide Mure, der i Solnedgangen lyser med rødgylden Glans. Mod Vest hæver Ponzaøerne deres Klippetoppe op af de altid urolige Bølger, og mod Øst ser man forbi det lavere liggende Procida over til Capo Misene, Pozzuoli og Napoli, hvor Vesuvs og Monte Sommas bløde Linier danner en Baggrund, skøn som ingen anden. Timer kan man tilbringe, henstrakt paa sin Loggia, lyttende til Bølgernes sagte Skvulpen, til Børnenes muntre Latter og Bøndernes Sange, der i langtrukne Moltoner klinger fra Dalen. Og naar saa Maanen stiger op over Epomeos høje Kam, paa hvilken den i nogen Tid synes at hvile som en floromhyllet Sølvbaad, forandres Billedet paa en sælsom, næsten eventyrlig Maade. De hvide Styrtninger paa Bjergets øverste Top synes i Maaneglansen at forme sig til spøgelseagtige Figurer. De myrteklædte Kløfter tegner sig med dybe Skygger, og fra dem klinger Konkyliehornets hule Toner. De store Figenkaktus, de spidsbladede Agaver, som hæver sig mellem den gule Gyvel paa Klippernes Rand, ser ud som Stridsmænd, der langsomt stiger ned ad Bjergets Sider. Hist og her staar en hvid Dampsøjle i Vejret, som var Lejrbaal tændte mellem Skovenes Stammer. Saa lyder en hul Rullen, man farer i Vejret — var det et Jordskælv? Nej, det var kun et af de Skred, der er saa almindelige, naar Regnen har underhulet en af de skarpe Styrtninger paa Epomeos skaldede Top.

Men at Ischia er en Vulkan, det faar man paa mange Maader at mærke. Der findes Tusinder af Kilder paa Øen, men dog kan man ikke faa en

Drik koldt Vand, og paa mange Punkter naar baade Strandsandet og de af det frembrydende Kilder Kogepunktet, saa at man maa være i allerhøjeste Grad forsigtig med de Steder, hvor man vil bade. Heldigvis har Naturen selv givet disse farlige Punkter særegne Farver, som gør, at man bliver dem va'r paa lang Afstand. Om Aftenen varsler de hvide Dampe tilstrækkeligt, og om Dagen glimrer Klippens Overflade med et blaaliggrønt Skær, som skyldes en Alge, der vokser i frodig Skønhed, saa langt de varme Vande rækker. Mest forræderisk er Strandsandet; men hører Vegetationen paa Kysten pludselig op, mangler Koralbuskene paa Bunden af det krystalklare Vand, kan man være sikker paa, at der i Dybet aabner sig „una stufa", en Ovn, som Øens Indbyggere kalder det.

Skønt hele Ischia maa siges at være undergravet af vulkanske Kræfter, er det dog Øens Nordkyst, som føler dem stærkest. Sydkysten frembyder hverken Kratere eller Kilder af nogen Betydenhed, thi kun paa ét Sted baner de vulkanske Vande sig Vej. Øst for den ved sin Naturskønhed berømte Halvø S. Angelo overraskes man pludselig af en Terme, der i Vandholdighed vistnok er den rigeste paa Øen, ligesom dens Temperatur næsten naar Kogepunktet.

„Acqua Bollente" (de kogende Vande) springer med en mægtig Vandstraale lige ud af en lodret Klippevæg og baner sig derfra som en bugtet Strøm Vej gennem den brede, flade Havstok, som vidt og bredt opvarmes af den underjordiske Ild. Her har den gavmilde Natur dannet et Bad, som hverken kendes af Læger eller af fremmede, men som nok engang vil komme til sin Ret, saa vist som det fra ældgamle Tider har skaffet Tusinder af Øens fattige Indbyggere deres Helbred tilbage. Som det nu findes, er det noget af det mest primitive, man kan

tænke sig, og Kurmetoden lige saa simpel som original.

Fra den hede Kildestrøm leder man smaa Bække ud i Sandet, graver et Bassin for den syge og lader fra ham Strømmen gaa til et andet, tredje og fjerde Hul, stadig med aftagende Temperatur, jo mere den nærmer sig Havet. I disse Huller, som Vandet uafbrudt strømmer igennem, lægges nu de syge, saa at de lidt efter lidt dækkes af det nedskridende Sand, indtil kun Hovedet med Kvindernes brogede Turbantørklæder og Mændenes brede Straahatte rager frem. Thi det hjælper jo ikke at skjule det; ligesom Badene er Naturens Værk, saaledes benyttes de ogsaa med en Naturlighed, der minder om Tiden før Syndefaldet. Mænd og Kvinder ligger blandede mellem unge Knøse, halvvoksne Piger og skraalende Børn, der forsøger at arbejde sig op af det hede Sand, for ubarmhjertig at blive puttede ned et andet Sted, hvis Forsøget lykkes. Men malerisk og morsomt er hele dette brogede Skue. Der er en Snakken, Sladren og Fnisen som paa et Marked. Børnene stikker de røde Hænder op af Sandet, tigger om Bajoccher, naar man medlidende betragter dem, og over hele dette Sandhav, der forneden varmes af den underjordiske Ild, sender Solen sine smeltende Straaler; thi disse Bade benyttes, som de andre, kun fra Juni til August.

Hele Strandbredden er fuld af prægtige Skikkelser, nogle begravede til Lænderne, andre til Brystet, medens andre igen kun har Hovedet frit — det hele ser ud som den voksende Menneskesæd, da Kadmos havde saaet Dragens giftige Tænder; men de rejser sig ikke til Kamp og Krig, kun til fornyet Liv og Arbejde.

Hvor forunderlig naivt og elskværdigt tages det hele Forhold, som her i Norden kun vilde give Stof til forargelige Scener. Da min brave Fører

Francesco var saa uforsigtig at kalde mig „Dottore", blev jeg straks antagen for en sand Mirakelmand og kunde vistnok have nedsat mig med betydelig Praksis, hvis jeg havde villet. Forgæves forsøgte jeg at gøre disse Naturbørn opmærksom paa Forskellen mellem Filosofi og Medicin. De tog det kun for et Udbrud af falsk Beskedenhed, og da jeg var saa ubesindig at give et Par almindelige Raad, fik jeg en stadig voksende Skare omkring mig, af hvilke navnlig Mødrene forelagde mig adskillige delikate Spørgsmaal, vedrørende saavel dem selv, som deres i Sandet begravede Ægtemænd. Pludselig hørte jeg en høj Matronestemme, og en ivrig Moder kom halende med en ung Pige, der strittede imod af alle Kræfter, noget, jeg ikke kunde fortænke hende i — hun havde ikke andet paa end sine Ørenringe. Da jeg med et Par Ord forestillede Moderen det upassende i denne Konsultation, svarede hun forundret: „Herre Gud, hvad gør det? Hun er jo syg, den Stakkel, og De er den berømte „Dottore da Napoli"." — Saa fandt jeg det hensigtsmæssigt at lade Francesco sadle mit Æsel for over Barano at naa op til Kløften ved Cremate.

Hvilken Forskel mellem denne sorte, lavafyldte Kløft og det muntre, sollyse S. Angelo! Dér Hundreder af brune Skikkelser i det hvide Sand, Larm og Tummel af snaksomme Matroner og halvnøgne Fiskere, som haler deres rige Fangst af Fisk, Skaldyr og Skildpadder i Land fra det skvulpende Hav. Her Dødens Stilhed, Gravens Ro! Ikke en syngende Fugl, ikke et summende Insekt, ikke en flagrende Sommerfugl — overalt forvitrede, forsprængte Fjældmasser, og ud igennem den uhyre Revne, som taber sig i Jordens inderste Afgrund, en kulsort, stivnet, modbydelig Slaggestrøm, én Gang lysende, glødende, fortærende alt paa sin Vej; nu kold, jærnhaard,

fuld af Revner, Blærehuller og Sprækker, Bolig for Skorpioner og rapfodede Tusindben.

Som en hvidglødende Ildflod brød Lavaen ud af denne Kløft i 1301, hastende ned mod Havet, stadig voksende i Bredde, saa at den nu i det lysegrønne Landskab tegner sig som en kulsort Flod, hvis Spids taber sig i Epomeos Indre. Medens de ældre Lavastrømme forholdsvis hurtig er forvitrede til Tufjord, som lader Druen, Orangen og Tusinder af Frugter trives til Overflod, har L'Arso, saaledes kaldes denne Lavaflod, beholdt det samme jærnhaarde Ydre i de fem Hundrede og firsindstyve Aar, som er rundne siden dens Fødsel. Gold og sort tegner den sig i Landskabet som en uhyre Blækstrøm, indfattet paa begge Sider af mørkegrønne, bredbladede Myrter og høje Gyvelbuske, som drysser deres Guldblomster ned paa den sorte Flade og fylder Luften med en berusende Vellugt. Lavastrømmen selv er sprængt og splintret, fuld af tusinde Revner og Blærehuller fra en Haands til en Mands Tykkelse, og hvor Muldet hist og her har samlet sig, skyder en lille, forknyt Gyvelplante op med faa og fattige Blomster. Hen over den sorte Flade jager de store, smaragdgrønne Firben i hvirvlende Kredse, nogle uhyre Æskulapsnoge ligger sammenvundne hist og her i dorske Nøgler, badende sig i Solen; men ellers er alt øde, brændt af en underjordisk Ild, som man synes at mærke under Fødderne; thi mit skikkelige Æsel vil paa ingen Maade ud paa de sorte, stivnede Bølger, men foretrækker at kravle over de Klippeblokke, der hist og her afbryder den bugtede Fjældsti.

En mærkelig Plante huser L'Arso endnu. Overalt hvor Blærehullerne gaar i Dybden, har man med uendeligt Taalmod boret ned til den oprindelige Bund, og af disse dybe Huller stikker Pinien sin brede Krone frem, nogle smaa og forkrøblede, andre

rankere i Vækst, men alle afgivende et højst mærkeligt Skue; thi det ser ud, som om en underjordisk Skov pludselig var i Færd med at sprænge Lavadækket over sit Hoved. Jo nærmere man kommer Kysten, desto bredere bliver Strømmen, desto mere tiltager Vegetationen, navnlig af Gyvel, blandet med enkelte Myrter. Mellem Mandra og Bagno, som begge hører til Byen Ischia, overskred Strømmen Landevejen, som nu er ført tværs over den, og styrtede sig ved Punta Molina ud over Klipperne og ned i Havet, hvor man endnu kan følge dens Løb som en vældig, sort Søslange, der taber sig i Havets uudforskelige Dybder.

Fra Byen Ischia, mest bekendt ved sit uindtagelige Kastel, i hvis Fjældvægge Kong Bomba havde indrettet sig et komfortabelt Tilflugtssted mod Revolutionen, gaar der en henrivende Vej, som i kort Afstand fra Kysten fører op til Casamicciolas Marina. Ogsaa denne Vej, der snart malerisk sænker sig ned gennem Dalstrøg, snart kravler op over blomsterbegroede Højder, er rig paa vulkanske Punkter; thi vi nærmer os atter Øens nordlige Del. Saa snart vi er komne over den gamle Lavastrøm, naar vi „Bagno", hvis Navn allerede viser hen paa den Rigdom af mineralske Kilder, som har bevæget de tidligere Konger af Neapel til at anlægge en prægtig Villa med tilhørende Termer. Faa Skridt derfra støder vi atter paa et nyt Fænomen, en Vulkan i sit sidste Stadium. For Øjet viser den sig som en næsten cirkelrund Sø, der ved en smal, kunstig gravet Kanal staar i Forbindelse med Havet, saa at den nu danner en fortrinlig Baadehavn. I Virkeligheden er den et sammenstyrtet Krater, som nu er fyldt med Vand, af hvilket en lille Ø hæver sig omtrent i Midten.

Fra Lago del Bagno snor Vejen sig mod Nord, indtil vi mellem Monte Tabor og Punta di Castig-

lione træffer nye underjordiske Kræfter i Virksomhed. Ved Punta di Castiglione stiger det hede Vand op af Havets Skød og kan derfra forfølges gennem en Række varme Kilder, der benyttes som Sundhedsbrønde, ind imod Monte Tabor, en Duodezudgave af en Vulkan, men netop mærkelig derved, at man her kan studere de vulkanske Kræfter i Nærheden, ja næsten gøre Løjer med dem. Monte Tabor er egentlig ikke andet end en stor kegleformig Høj med smaa Fumaroler paa Siderne, en tragtformig Indsænkning i Toppen og de uundgaaelige „Ovne" ved Foden. Den ligger paa en Jordbund, som med sine blomstrende Roser og Myrter skjuler tusinde Væld af kogende Vande.

Fra Monte Tabor rider man ad en henrivende Fodsti, som slynger sig forbi Vigner og Villaer tilbage til Casamicciola, som egentlig er en Samling af Smaabyer, der over en Fjerdingvej omgiver den brede Dal. Nærmest Havet ligger Olivièri. Saa kommer den egentlige Badeby, der udfylder Bunden af Dalen med sine storartede Etablissementer, sit Hospital og sine Termer. Dalen, som nu paa et Stykke er udlagt til Dyrkning af Vin, Oranger og forskellige Frugtsorter, krones foroven af det saakaldte „Gammel-Casamicciola", der falder i to Afdelinger: Mennella mod Vest og Purgatorio mod Øst.

De mange hede Kilder, som munder ud i Casamicciola-Dalen, snart frit fra Klippernes Sider, snart skjulte og overbyggede af meget betydelige Badeanstalter, skylder alle Epomeo deres Tilværelse og staar i en hemmelighedsfuld Forbindelse, saavel med Kæmpen paa Øen, som med Vesuv, der i lige Linie ligger henved fire Mil borte. Under Vesuvs sidste store Udbrud, som jeg var saa heldig at iagttage fra Epomeos Højder, sank Vandet i alle Casamicciolas Kilder saa betydeligt, at der blandt Badeejerne opstod en panisk Skræk, som først forsvandt, da

Kilderne efter tre Dages Forløb atter begyndte at stige. Synes der saaledes at være en bestemt Forbindelse med Vesuv, gælder dette endnu mere om Epomeo, der netop ved Badene udsender en Kløft, som i mange Henseender er højst interessant.

Denne Kløft, som af Øens Befolkning kaldes „Trommedalen" (Valle di Tamburo), er en af Casamicciolas Naturmærkværdigheder, skønt den hverken findes omtalt i Rejsebøger eller er synderlig kendt af Førerne, der synes at have en bestemt Fordom mod alle de Steder, hvor de vulkanske Kræfter endnu rører sig. Bag nogle hvide Smaahuse, som ligger tæt ved det første Bad, aabner den sig med en anselig Bredde, omkranset paa begge Sider af Orangelunde og Vinhaver, saa at den i sit Ydre ikke har noget afvigende fra de andre Smaadale; thi selv det, at en temmelig bred, lunkenvarm Bæk flyder gennem dens Midte, hører ikke til Sjældenhederne paa Ischia. Man er imidlertid næppe kommen en hundrede Alen ind, før man ser, at Kløften paa en mærkelig Maade begynder at indsnævre sig, Temperaturen stiger, og Bækken, som før var lunken, er nu bleven saa hed, at man ser Øens bekendte Kæmpeskruptusse komme drivende ned ad den med Bugen i Vejret, stundom endog ganske opløst ved ligefrem Kogning. De malakitgrønne Pletter paa Klippespaltens Vægge tiltager i Hyppighed, paa mange Steder siver Vandet ud i store Spejlflader, og man efterger med Lethed Moses' bekendte Mirakel; thi borer man paa slige Steder blot en halv Alen ind i den bløde Tufmasse, springer de klare Vande frem, stundom med en Kraft, som viser, at de skjulte Vandaarer har været lejrede under et meget betydeligt Tryk. Paa en vis Maade er Miraklet endog større end det, Moses præsterede; thi Vandet syder, bobler, damper, og føler man paa den omliggende Klippe, er den saa

hed, at man kun et Øjeblik formaar at holde Haanden paa den. Vekslende med de malakitgrønne Partier, der ofte straaler med et næsten staalblaat Farvespil, ser man et Tæppe af Bregner og Ulvefødder, som blandet med Lav- og Mosarter, giver Kløftens stejle Tufvægge Udseende af at være betrukne med mørkegrønt Fløjl, kantet med Kniplinger af flagrende Venushaar og langt nedhængende Lykopodier, frodige og svulmende, som man ikke træffer dem i noget som helst Drivhus. Luften bliver mere og mere svanger af Fugtighed, Varme og en egen vulkansk Duft, som udstrømmer fra de af Mineralvandene overmættede og derved stærkt opløste Tufmasser. Pludselig ser man til højre, lige midt i en af Malakitpletterne, en hvælvet Aabning, som fører ind til en Grotte, af hvis inderste Parti Dampskyer stiger i Vejret, snart langsomt og svævende, snart i hurtige Ryk, som stødtes de ud af en Højtryksmaskine. Et Par store Tufblokke, som er styrtede ned fra oven, danner en bekvem Adgang til Grottens Aabning; men der hører et vist Mod til at vove sig ind i Centrum af denne Kildeplet, da Tuffen er stærkt forvitret, og Dampene saa hede, at de næsten brænder. Det indre af Grotten frembyder ikke meget mærkeligt. Det er snarere en Slags Hule med uregelmæssig hvælvet Loft og fugtige Vægge. der overalt er beklædte med den malakitgrønne Alge. Højden til Loftet er fire Alen og Hulens Gennemsnit vel henimod otte; men i det ene Hjørne trækker den sig sammen til et alenbredt Rør, der som en bestandig smallere Kanal strækker sig ind i det indre af Bjerget, uvist hvor langt, thi denne Del af Grotten havde jeg dog ingen Lyst til at gøre nærmere Bekendtskab med. Jeg stod lige i Begreb med at gaa ud igen, da jeg hørte en forunderlig, halv boblende, halv kogende Lyd, først som fjerne, dæmpede Trommehvirvler, derpaa som Hug eller

Klirren af Metal, der endte i et underligt, dybt, hvæsende Suk eller Prust, ikke uligt en sovende Kæmpes Snorken. I samme Øjeblik slog en mægtig Dampsky ud af Grottens Baggrund, omhyllede mig med sin fugtighede Aande og steg derpaa som lette Taager op mod den himmelblaa Luft.

Atter blev alt stille, Dagslyset begyndte paa ny at trænge ind i Grotten; men jeg nægter ikke, at jeg havde faaet nok. Var det Typhoeus Aandedræt, jeg havde hørt, eller var det de indelukkede Maureres Arbejden i Fjældet? Det lød som begge Dele, og jeg har ogsaa beskrevet det saaledes i „Kløften med de klirrende Vaaben", hvor jeg har lagt et Par af Francescos Sagn til Grund. Set rent geologisk, synes der i Bjergets Indre at være store Hulheder, frembragte derved, at de hede Kilder lidt efter lidt har afvasket den bløde Tufmasse. I en af disse Bjerggrotter synes der at være en Kilde, der for saa vidt har Lighed med Geysir, som den koger over med bestemte Mellemrum. Paa anden Maade kan jeg i det mindste ikke forklare mig Fænomenet, som har skaffet Kløften Navn af Trommedalen, fordi man paa stille Aftener kan høre de regelmæssigt sig gentagende Hvirvler endog i temmelig lang Afstand.

De fleste rejsende vender gerne om paa dette Sted, og selv Førerne begynder at ymte om Monaceller og andet Aandevæsen, naar man kommer forbi de hvide Dampes Hule. To mere reelle Farer er der ved at trænge længere frem. Den ene bestaar i, at Jord- og Tufmasser kan skride ned fra oven, den anden truer fra neden; thi den hede Kildestrøm fylder her Kløftens Bund, og man kan nu kun trænge videre ved at voltigere over de Sten- og Tufblokke, som i Aarenes Løb er styrtede ned. Jeg havde imidlertid besluttet at følge Kløften saa langt, som det var muligt, og trods min skikkelige

Francescos Raad begyndte jeg min møjsommelige Vandring, medens han filosofisk satte sig paa en Sten og bad til S. Nicola, der er særlig Patron for alt, hvad Bjergvæsen angaar. Snart var Kløften saa smal, at jeg kunde fange dens Sider med begge Hænder, saa videde den sig atter lidt ud, saa kom der en Styrtning, som man maatte klatre over, saa et Parti, hvor man ikke kunde bruge sine Hænder, fordi Væggene var for hede — kort sagt, det var en besværlig og farefuld Vandring. Men der var noget fristende, noget æggende ved saaledes at trænge ind i Jordens Indre; jeg følte mig paa en vis Maade bjergtagen — ængstelig trykket, og dog med en ubetvingelig Lyst til at se, hvor det endte.

Endelig kunde jeg ikke komme længere. Jeg sad bogstavelig i Klemme mellem to Bjergvægge, men idet jeg nu vendte mig om og pustende støttede Ryggen mod Klippen, havde jeg et Syn, som lønnede mig for al min Umage.

Højt oppe den klare, æterblaa Himmel, set gennem et Netværk af Bregner, Venushaar og tusinde vildtvoksende, blomstrende Planter, som i de forunderligste Figurer snart drog sig ned, snart atter tilbage fra Kløftens brunrøde Tufvægge. I disse funklede Hornblændens Krystaller om Kap med metamorfoserede Kalkmasser, der lig store Pletter af snehvidt Sukker kiggede frem hist og her, ofte omgivne af glimmerholdige Partier, der skinnede som Guld. Efterhaanden som Klippens Vægge veg mere og mere fra hinanden, faldt ogsaa Dagslyset fuldere ind, Vegetationen blev yppigere, og højt oppe mod det Blaa sendte Agaven sin hvide Kandelaber i Vejret, medens de blaagraa Figenkaktus prangede med store, lysegule Blomster. Dybest nede kunde jeg se Dampene fra Trommedalens Hule, og tæt ved denne Spidsen af Francescos Hue, som var i en andægtig, nikkende Bevægelse. Hvad der inter-

esserede mig mest af alt, var dog den Overensstemmelse, som Kløftens Vægge frembød. Heroppe i den snævre Del kunde man ret se, at hele denne, flere hundrede Alen dybe Kløft kun var en eneste ældgammel Jordskælvsspalte, en Revne, Bjerget havde slaaet ved et af de voldsomme Udbrud, hvorpaa Øens Historie er saa rig. Muligt falder Dannelsen af Trommedalen sammen med Udbrudet af 1301; muligt er den endnu ældre; men sikkert er det, at man trækker Vejret i Befrielse, naar man atter ser den grønne Dal, og fuldt ud forstod jeg Henrik Ibsens Ord, da jeg første Gang førte ham ind i dens Dybder: „Nej! lad mig komme ud! Bjerget kan jo lukke sig over os!“

Og Bjerget lukkede sig! — I 1883 skred Epomeos Top ned og begravede Kløften med de klirrende Vaaben for evigt!

Vesuvs Udbrud.

1872.

Mellem Roma, Kunstens og Mindernes alvorlige By, og Napoli, Glædens og den yppige Naturs overgivne Datter, føres der hvert Foraar en Kamp af en ejendommelig Art. Det gælder om, hvo der længst kan holde paa de gyldne Fugle, som er flagrede derned om Efteraaret, og som nu, i Form af langbenede Lorder og smalnæbede Ladyer, bereder sig til Trækket hjemefter. Utallige er de Kneb og Fif, som anvendes ved denne Lejlighed af alle dem, der mere eller mindre driver Industri med de fremmede. Enhver romersk Hotelvært faar noget efter Paaske den ubegribeligste Interesse for Ens Sundhed og Komfort, forsikrer, at der er den græsseligste Tyfus i Napoli, at der ikke engang er Plads i Hotellerne til at dø — og kommer man saa til Napoli, erfarer man til sin store Forbavselse, at man paa den vidunderligste Maade af Verden er undflyet de sorte Kopper i Roma. Men ogsaa andre, mere snilde Midler, bringes i Anvendelse. Man bebuder en storartet bengalsk Belysning af Forum og Kolosseum, trækker den paa Grund af „det ugunstige Vejr" ud fra Dag til Dag, og naar den endelig er afholdt, kommer enten Væddeløb paa Kampagnen,

hvor de stolte Kampagnuoler maa fungere som Jokeyer, eller andre Festligheder til, for at sejre i Væddeløbet med det fristende Napoli.

Denne By har imidlertid en mægtig Matador, som den altid spiller ud til sidst, og som Roma forgæves gør sig Umage for at stikke. Hver Aften stirrer hundrede graadige Hotelværters Øjne over mod Vesuvios Krater, og før de gaar til Sengs, beder de en stille Bøn til den hellige Januarius om, at Vesuvios Blod maa flyde, blot ganske lidt, blot saa meget, at man kan skrive en Telegrafdepeche dermed og forkynde Verden: „Il Vesuvio sta in eruzione."

Den, der én eller flere Gange har besøgt Rom i Paasken, lader sig imidlertid ikke lokke af saa lidet — han véd, at det er Humbug, og bryder sig ikke om de Par Gnister, der fyger ud af Gigantens Esse. Faar man imidlertid, som vi, gennem en god Ven et paalideligt Bud fra Palmieri — ja, saa kan man trøstigt rejse. Forestillingen vil ikke blive ret meget udsat, endsige afbestilt.

Hvem er Palmieri? — Jeg er vis paa, at ikke alle mine Læsere kender ham, og jeg skal derfor tillade mig at forestille ham for dem. Palmieri er Napolis Olufsen. Ligesom denne i sin Tid sad stille og flittig paa Rundetaarn, ivrigt søgende efter de Kometer og Formørkelser, som ifølge Naturens Gang skulde komme, og nøjagtigt skrivende dem op i sin Almanak med Mottoet: „Gud raader for, hvad Aaret os skal bringe", saaledes sidder Palmieri stille og flittig ved Foden af Vesuvios Askekegle, lyttende til de hemmelige Røster i Jordens Indre, betragtende sine Eruptionsinstrumenter, og naar Tidens Fylde kommer, træder han ud og forkynder Napoli, ligesom Olufsen fordum: „Pas paa! Nu kommer Kometen!"

En Dag overraskedes Napoli af følgende Alvorsord oppe fra Observatoriet:

„Man vil ikke have glemt, at en Lavastrøm under den sidste Fuldmaane brød frem og styrtede ind i Atrio del Cavallo. En endnu stærkere Gentagelse heraf har vist sig under den nuværende Fuldmaane. Lavaen løber i rigelig Mængde ned ad Keglens sydlige Side og dækker den Sti, som tjener til Nedgang for dem, som besøger Vesuv. Tre Kratere er allerede i en temmelig betydelig Virksomhed; det fjerde viser sig derimod hidindtil mindre virksomt.

Instrumenterne har angivet det forestaaende Udbruds Højdepunkt til d. 23de April om Morgenen."

Her var altsaa tilstrækkelig raabt: „Vagt i Gevær!" og man kan ikke undre sig over, at Træn paa Træn førte nysgerrige fremmede fra alle Kanter af Italien, fremmede, der tankeløst betragtede Vulkanens første Symptomer som et Slags Fyrværkeri, arrangeret til deres private Fornøjelse, og som kun lidet anede de Optrin af Sorg, Jammer og Fortvivlelse, hvortil de senere skulde blive Vidne.

Det var en stille, foraarsklar Eftermiddag, at jeg saa' Roms majestætiske Vandledninger svinde i det fjerne, og fo'r forbi Foden af Albanerbjergenes nysudsprungne Vigner, for snart derefter at beundre Sabinerbjergenes skarpt takkede Tinder, som, dækkede af nyfalden Sne, lyste i Solglansen. I Kupeen sad en gammel Amerikaner, der meget ivrigt noterede, hvor mange Mile vi gjorde, en yngre, som var falden i Søvn over en Artikel om Alabamaspørgsmaalet, og endelig en snaksom, livlig Neapolitaner, som betroede mig, at Palmieri havde et Spejl, hvori Vesuvs Indre tegnede sig, saa at han paa det nøjagtigste kunde bestemme Time og Minut for hvert enkelt Udbrud. Saa ivrigt og omstændeligt berettede han om dette Spejls vidunderlige Egenskaber, at jeg næsten kom ind i hans Idé-

verden, og med ham betragtede den berømte Meteorolog som en mægtig Troldmand, der, i Besiddelse af hemmelige Midler, og raadende over skjulte Kræfter, holdt Bjergets Aander fangne og kunde slippe dem løs, naar han vilde. Mørket faldt paa, Stjernerne traadte frem, klarere og mere blinkende end nogen Sinde hos os, og blandt dem bemærkede jeg ude i Horisonten, langt nede til højre, to med en rødlig Glans og af en usædvanlig Størrelse — det maatte være Planeter, thi de funklede ikke. Længe brød jeg mit Hoved med denne forunderlige Konstellation, da sprang Neapolitaneren pludselig op, rev Vinduet ned med et Begejstrings-Udbrud og raabte: „Ser De? — Palmieri havde Ret! Vesuvio sta in eruzione!“

„Hvor?“ spurgte jeg og stirrede forbavset ud i Mørket.

„Dér,“ svarede han og pegede mod de to smaa, røde Punkter, som havde voldet mig saa meget Besvær. „Det er storslaaet! Se, hvor det lyser!“

„Er det det hele?“ spurgte jeg forbløffet; thi Vulkanen havde i dette Øjeblik en slaaende Lighed med den røde Lygte i Vimmelskaftet.

„Det hele?“ spurgte han vredt. „Er De ikke tilfreds dermed? Se, nu lyser den anden; nu lyser de begge to — det ser ud som et Par røde Karetlygter!“

„Ja, dem har jeg set nok af paa Korso i Rom,“ sagde jeg ærgerlig.

„Bah! Kom mig ikke med Rom her,“ svarede han fortrydelig. „Kan De se et Par romerske Vognlygter, naar de er tolv Miglier borte og over tusind Fod oppe mellem Skyerne? Sæt hele Kolosseum op paa Vesuv og se, hvad det saa bliver til. Nej, dette er storslaaet! Vil De bo hos mig i Santa Lucia, kan De se det hver Aften? — Jeg har Værelser til otte Francs, som vender ud imod Vandet,

og De skal se, hvor „Udbrudet“ tager sig ud fra dem. Ah, magnifico!“

Nu først opdagede jeg, i hvis Kløer jeg var falden, og eskamoterede behændigt baade den sovende og den vaagende Amerikaner over i dem; men da jeg om Aftenen fra Santa Lucias Kaj stirrede over mod de to smaa røde Lygter, som snart tændtes og snart slukkedes, da tænkte jeg rigtignok paa, at Palmieris Spejl vist maatte være i Uorden, og at jeg havde set langt større „Eruptioner“ baade paa Tivoli og Alhambra.

Vesus er af alle Vulkaner maaske den mest lunefulde og uberegnelige. Snart følger Udbrud paa Udbrud, som i Aarene 1717 til 1737, snart hviler den et Par Hundrede Aar, uden at give Livstegn fra sig. Snart farer den op som i 1631 og slaar en tre Tusinde Mennesker ihjel, snart flyder Lavaen saa stille og roligt ud, at man kan vandre op og se lige ned i Bjergets Indre. Ogsaa dens Ydre er underkastet store Variationer, og man kan med Sandhed sige, at den aldrig den ene Dag ser ud som den anden — den er en gigantisk Kamæleon, der skifter Farve, efter som den er i Humør og efter som Lyset falder paa den. Men netop dette gør den saa tiltrækkende. Den er en glimrende, sydlandsk Skønhed, som har sine Kapriser, og som man skal gaa af Vejen for, naar den blusser op.

Hvor forskellig var den ikke i de fjorten Dage, jeg havde Lejlighed til at iagttage den fra S. Lucia? Snart tankefuld, drømmende, hyllet i lette Taager; snart i graat Humør, nedsænket i melankolske Regnskyer; men altid skøn, henrivende, beundringsværdig som en Kvinde, man ikke kan undlade at elske.

Kun i én Henseende skuffede den mine maaske alt for overdrevne Forventninger. De smaa røde Lygter blev enkelte Aftener til større røde Lygter, hvori det saa' ud, som om man pudsede Lyset;

men ud over Lygtestadiet hævede de sig ikke. Maanen blev større og større, den 23de kom, men Palmieris Spejl maatte have vist fejl — der kom intet Udbrud — de smaa, røde Lygter gik helt ud, og fuld af Mismod gik jeg om Bord paa den lille Damper, der førte mig til Ischia.

Middagen var endt. Vi sad alle i den store Spisesal i Villa Pisani, ventende paa Kaffen, som Giovani lavede ude i Køkkenet. Da traadte vor gæve Vært Pisani ind i Salen. Hatten sad lidt i Nakken paa ham, og med det store Lommetørklæde aftørrede han Sveden paa sin Pande, idet han udbrød: „Eccellenza! Viene subito! — Il Vesuvio sta in eruzione!"

Det gik som et elektrisk Stød gennem os. Ordene kom saa simple, saa sande, saa rent uden for Hotellognenes Omraade, at jeg uvilkaarlig sprang op og ilede gennem den brede Vinløvgang ned til det Lysthus, hvorfra der er Udsigt over Havet.

Hvor skønt, hvor forunderlig daarende var ikke det Syn, der udfoldede sig i al sin sydlandske Pragt! Under de stille, grønne Vigner, hvorfra Lygtefluerne lyste, og en enkelt Nattergal sang, laa Casamicciolas Marina med sine hvide Huse og blinkende Lys. Saa Middelhavet, blidt vugget i Aftenbrisen, svagt beskinnet af Maanen, der lige hævede sig over Monte Rotaros hvælvede Kuppel. Saa Procida og Fyret paa Capo Misene, og lidt til venstre for det, men lidt højere oppe i Luften, en glødende, ildrød, tredelt Koralgren, indfattet i tindrende Perler, og langsomt forlængende sine lysere Spidser ned mod

Bjergets Fod, som stræbte den efter at indfatte det ganske.

Skønt nyt af Udseende, kendte jeg dog det hele igen. De to smaa røde Lygter havde forvandlet sig til to purpurrøde Strømme, hvoraf den til højre langsomt skred ned i Retning af Torre del Greco, medens den til venstre lige saa majestætisk gled frem imod Porticelli, sendende en Gren ud i Midten, som syntes at tabe sig i Asken nogle Miglier oven for Resina. Selve Toppen af Krateret forholdt sig derimod rolig. Der var ingen opadstigende Ildstrøm at se, langsomt og i jævn Ro strømmede Lavaen ud over Kraterets Rand og dannede de lysende Ildstrømme, der som tre Floder af glødende Jærn gled ned ad Bjerget.

Alt var saa harmonisk, saa roligt, saa afpasset til Situationen. Nede foran den lille Kirke paa Marinaen sang Børnene i Kor et Ave Maria, og de friske, klare Børnestemmer bares op til os sammen med Frøernes Triller nede fra de smaa Aaløb og Nattergalens Slag i de nysudsprungne Vigner.

Længe sad vi og stirrede paa dette feagtige Syn. I Maaneglansen antog Lavaen et rosenagtigt Skær, og Bjergets Masse tegnede sig med de vidunderligste Afskygninger i violet, brunt og sort mod den mørkeblaa Aftenhimmel. Natten skred frem, lys, varm og klar. De hvide Akacier duftede fra Casamicciolas Haver, Lysene i Dalen slukkedes ét efter ét, alt blev saa stille, saa aandeagtigt tyst; men under de mørke Orangebuske blinkede Lysbillerne frem som tusinde travle Lygtemænd, og naar de fløj gennem den Linie, som Øjet dannede med Bjerget, saa' det ud, som om Lavastrømmene udsendte funklende Gnister, der, springende frem gennem Mørket, naaede lige til Stedet, hvor vi stod.

Man vil maaske tro, at denne Skildring er Digt, beregnet paa at vække en længselsfuld Stemning

hos Læseren; men det er ikke Tilfældet. Saa skøn, saa forunderlig stemningsrig kan en Aften i Italien virkelig være, naar Skæbnen er gunstig. Og gunstig var den; thi midt i denne vidunderlige Skønhedsfylde, midt i Nattens Stilhed, saa rig paa Syner og Drømme, klang pludselig en mandig Tenor til Klangen af Mandolin og Guitar. Det var en Serenade, der bragtes en af Casamicciolas dejlige Døtre, og hvilken Kvinde kunde vel modstaa i en Nat som denne? — Smigrende, bløde og dog malmfulde svang de smægtende Toner sig op imod os; jeg hørte en Vignelaage blive lukket op — saa blev alt stille! Men i den lyse, drømmerige Nat smeltede Tonerne, Havets Brusen, Blomsterduften, Maaneglansen og Lavaens Ildstrømme for mig sammen til én stor, særegen frydefuld Stemning, og jeg følte en forunderlig Glæde, Glæde over, at Skæbnen atter forundte mig at gennemleve en italiensk Nat i al dens Fylde, Friskhed og Duft.

Tidlig næste Morgen var jeg nede i Lysthuset og stirrede forventningsfuld over mod Vesuv; men paa sin gækkende Vis havde det indhyllet sig i Taager, og kun tvende tættere, kridhvide Dampbælter forraadte, hvor Lavastrømmene havde deres Løb. Med Længsel ventede jeg Mørkets Frembrud — det kom og medbragte en ny Skuffelse. Der var næsten intet at se. Lavastrømmene maatte allerede være saa meget størknede, at de havde tabt deres Lysevne, og fra Kraterets Top kom kun enkelte, smaa Glimt, som viste, at det vulkanske Liv endnu gærede deroppe. Men stille og roligt, som Bjerget laa, var der al Grund til at antage Udbrudet for endt, og Palmieris Spejl havde altsaa dog vist rigtigt, naar man undtager, at Udbrudet kom fire og tyve Timer for sent, noget man maa tilgive saa høj en Dame som Vesuv.

Den 26de April var jeg ikke saa tidlig paa Færde.

Det var store Bededag, og i mine Morgendrømme hørte jeg Klokkerne ringe derhjemme, og saa' Folk spadsere under de bladløse Træer paa Volden. Men man snakkede usædvanlig meget med hverandre; der gik en urolig, snurrende Mumlen gennem Masserne — var Kongen død eller Fædrelandet i Fare? Noget var der paa Færde; thi en uhyggelig, dump Snurren opfyldte Luften. Volden dirrede af og til i sin verdenshistoriske Grundvold, og paa Langelinie gav Kanonerne sig til at fyre Minutskud — dumpt, tungt drønende, rullede Salverne ud over Sundet.

Jeg vaagnede, gned mine Øjne og stirrede omkring mig. Drønene vedblev, snart svagere, snart stærkere, snart rullende som Torden, snart boblende, kogende, stønnende, hvæsende som et Kæmpelokomotiv, eller rettere som en uhyre „Great Eastern". Lyden var ingen Illusion, af og til sitrede Villaen, og naar den rullende Torden blev stærkere, faldt smaa Kalk- og Gibsstykker ned til mig som haandgribelige Vidnesbyrd. Hurtig var jeg oppe paa Husets flade Tag — hvilket mægtigt Syn mødte ikke mit Blik!

Paa den klare, solbelyste Himmel stod en uhyre Fjerbusk, ikke ulig Pomponen i vore gamle Borgerchakoter, hvis nederste Ende stak fast i Vulkanens Krater, medens dens øverste næsten ragede op mod Zenith og for den friske Østenvind bøjede sig over mod Ischia. Saa tæt var Skyens Masse, at dens Konturer tegnede sig mod den lyseblaa Himmel som et massivt Legeme, nærmest et kolossalt Blomkaalshoved, naar man tænker sig dette aflangt, i Stedet for rundt. Aldrig har jeg set nogen Skydannelse, end ikke de sværeste Tordenskyer, som kunde lignes ved denne. Overalt, hvor Sollyset faldt paa den, var den hvidgraa; men i dens forunderligt krusede og krøllede Top traadte alle Afskygninger frem, lige til det kulsorte. Høj og ubevægelig stod

den, lig den Skystøtte, som Israelitterne fulgte i Ørkenen, og den ingenlunde svage Vind formaaede kun at give den en ringe Bøjning hen imod Procida. Bjerget selv var halvt dulgt i Taager, men gennem disse saa' man hvide Striber, hvorfra gulgraa Røgkolonner steg i Vejret — Lavastrømme, som paa deres ufravigelige Vej tændte frodige Skove og veldyrkede Vigner, som Dagen i Forvejen havde staaet i Foraarets fuldeste Pragt.

Overalt paa Højdepunkterne saa' man Grupper af Øens Befolkning, som ængstelig stirrede ud over Havet og i ivrig Samtale gav deres Følelser Luft. De forfærdeligste Rygter gik fra Mund til Mund. Man paastod, at et nyt Krater havde aabnet sig oven over Resina, og at en Lavastrøm derfra truede Byen med Ruin. Man sagde, at S. Giorgio og S. Sebastiano allerede var ødelagte, og at Portici truedes med samme Skæbne som Resina. Den lille Damper, som om Eftermiddagen kom fra Neapel, beskrev Tilstanden som forfærdelig. og skønt meget kunde være overdrevet, frembragte disse Efterretninger dog en Uro, der var saa meget større, som man først den næste Dag kunde vente at faa Vished om, hvad der var sket — og hvad kunde der ikke ske i Løbet af Natten, hvis Udbrudet tiltog efter samme Maalestok som i de første tolv Timer!

Følgende Telegrammer til Rom paa selve Udbrudsdagen giver i al deres lakoniske Korthed et godt Billede af Tilstanden.

Napoli, 26de April Kl. $9^1/_2$ Aften.

„Udbrudet er frygteligt! Lavaen har naaet San Sebastiano og truer San Georgio, Cremano, Torre Anunziata og Torre del Greco. Vulkanens Brølen er rædselsfuld og vedvarer uden Ophør. Bestyrtelsen almindelig.“

Senere, men uden Klokkeslet.

„Den af os meldte Ulykke*) er frygteligere end man troede. Mange døde ligger begravne under Lavaen. I Byens Hoteller savnes mange fremmede. Man siger, at et stort Antal Personer er bleven omringede af Lavastrømmene. Autoriteterne har begivet sig hen til de truede Steder og afsendt Tropper med Lægemidler og Ambulancer. Vesuv er revnet og udkaster Lava af et stort Antal Kratere. Stærke og vedvarende Drøn lader sig høre, lige til under Neapel selv. Lavaen tager forskellige Retninger og truer især San Sebastiano. Befolkningen fra de Byer, som ligger under Bjerget, er flygtet. Paniken er ubeskrivelig.“**)

Ved slige Efterretninger, og især naar Jorden ryster under Ens Fødder, bliver man underlig til Mode. Man faar en Uro, en Feber i Blodet; man føler sig som Soldaten, der ser Slaget, ser Masserne vælte sig frem og tilbage, men selv holdes i Reserve, spændt paa det Øjeblik, da han skal rykke ud. Gerne havde jeg taget en Baad og sejlet det frygtelige Syn nærmere, men selv Dampskibet blev denne Nat liggende, og til en fremmed i „Piccola Sentinella“ kom følgende lakoniske Depeche: „Bliv, hvor de er; vi venter Jordskælv i Neapel.“

Under slige Omstændigheder er der ikke meget at gøre, men den indre Uro maatte have Luft. Jeg fik fat i Francesco, og snart gik det i Galop til Monte Vico, til det gamle normanniske Vagttaarn, fra hvis takkede Murtinder mere end én normannisk Stridsmand i den mørke Nat har stirret over mod Bjergets luende Top, medens hans Tanker gik til det fjerne Norden, hvor slige vidunderlige Syner

*) Nemlig det pludselige Udbrud af et Krater ved Resinas Kirkegaard.

**) Begge Telegrammer er tagne af »L'Italia«.

kun fortælles som sælsomme Eventyr. Det gamle Taarn har udholdt mangt et Stormløb af Saracenerne, mangt et Tørn af Jordens frygtelige Kræfter. Nu er dets Fod vaklende, dets svære Mure har slaaet mangfoldige Revner, hvoraf den grønne Vedbend titter ud, og det rystede som en Olding, da jeg steg op ad den snævre Trappe, der fra Vaabenhallen fører til Kuren. Jeg tog Plads ved det østre Udkigstaarn, hvor fordum Banneret havde vajet, fik Kikkerten frem og fortabte mig atter i det vidunderlige Syn.

Nede i Dybet svømmede som Svanedun paa det mørkeblaa Hav de lette Barker fra Lacco, to og to, beskæftigede med at sætte Tunfiskegarnene ud; men af og til standsede Fiskerne i deres Arbejde, holdt paa Aarerne og stirrede med betænkelige Miner over mod Vesuv.

Bulderet og Braget tog til. Naar man lagde Øret til Murtinden eller gik ind i det snævre, lille Vagttaarn, kun bestemt for én Mand, kunde man tydelig i den almindelige Bragen skelne hyppige, dumpe Eksplosioner, som af Miner, der sprang, eller som det glatte Lag af Orlogsskibe i Kamp. Flere større og mindre Lavastrømme skød sig som hvide Floder ned ad Bjerget — de saa' næsten ud som bugtede Træn med dampende Lokomotiver i Spidsen.

Et Syn tildrog sig især min Opmærksomhed. I Kikkerten saa' jeg et hvidt Punkt skinne i Solen — aabenbart en Villa, eller en større Samling af hvide Huse. Oven over det kommer den hvide, bugtede Slange til Syne! Endnu et Øjeblik lyser det i Solglansen, skinnende, straalende, et hyggeligt Opholdssted for glade Mennesker — saa naar Slangen det, Dampskyen fra dets Svælg hvirvler omkring det, og i næste Øjeblik er det forsvundet. Kun en gulgraa Røgkolonne betegner dets Plads, og med en underlig beklemt Følelse af, at store Ulykker rasede

i min Nærhed, forlod jeg det gamle, normanniske Taarn.

Hele Dagen red jeg saaledes rundt paa Øen. Overalt den samme uophørlige, dundrende Lyd, de samme Syner og de samme triste Efterretninger. Hvor længtes jeg ikke efter, at Mørket skulde bringe Klarhed! Jeg kunde næppe spise, og da Solen sank ned mellem Forio og Ponzaøerne, sad jeg atter i Lysthuset, stirrende over mod Vesuv. Skumringen kom listende, Bjerget stod i violette Taager, Dampskyerne tegnede sig skarpere — da steg en bred Ildlinie frem til højre, mat og dæmpet lysende, som Fosforstriben paa en Væg; saa kom endnu én til venstre, et Rosenskær lyste hen over dem, Kraterets Top tændte sig med røde Luer, de væltede nedad, farvede de blege Strømme med deres Ild, og et Øjeblik efter laa hele Bjerget for mig, tegnet med Ildsluer, der skinnede i Mørket, et Ildhav, en By, der brændte, et mægtigt Ocean af Flammer med en gnistrende, skinnende, funklende Fontæne i Midten, hvis Ildfloder uafbrudt nærede de Strømme, der bølgede nedad mod Bjergets Fod.

Aldrig har jeg oplevet noget lignende! Girandolaen fra S. Angelo, Belysningen af St. Peter, der for mig stod som noget af det højeste, blegnede og svandt hen ved dette Syn. Kun ét kan jeg sammenligne det med. Jeg kørte en tidlig Foraarsmorgen over Alperne. Solen stod op, og i sin Opgang kastede den et rødt, flammende Skær over de snelagte Alpetoppe og spejlede sig i Gletscherne, som skød sig ned langs Bjergets Sider. Saaledes saa' Lavaen ud, kun endnu mere rødgylden, endnu mere skinnende, og kastende et Lysskær op gennem Luften, som ingen Pen formaar at beskrive. Hvad Nero begærligt ønskede, havde jeg lige foran mig — et vildt fremhvirvlende Ildhav, større og frygteligere, end om man havde tændt Roma selv.

Længe skulde jeg desværre ikke blive i Beskuelsen deraf. Allerede en halv Time efter Solnedgang begyndte der over Bjerget at danne sig en ravnsort, uigennemtrængelig Sky, der mere og mere sænkede sig ned mod Kraterets Top. Det var den velbekendte, allerede af Plinius omtalte „Pinie", og sjældent er et Navn blevet valgt bedre, thi den har baade Piniekronens Form og dens uigennemtrængelige Mørke. Lavere og lavere sænkede Skyen sig ned. Der lagde sig et tæt, uvejrsvangert Mørke omkring Vulkanen, og kun ved dens Fod tittede Lavastrømmene rødligt frem, medens Ilden fra Hovedkrateret gav et luende Genskær i de øverste, tyndere Lag.

Saaledes laa Bjerget sløret over en Time. Da sank Skyen langsomt ned, og nu viste der sig et Syn, jeg aldrig kan glemme. Lavastrømmene havde flere Steder forenet sig til hele Ildsøer. Kraterkeglens Spids glødede, lysere Revner viste sig nær dens Top, og som springende Miner, der udspyede Ild og glødende Klipper, saas fem større og mindre Kratere, der tydelig tiltog i Størrelse og Voldsomhed. Jeg talte nu i det hele tretten Kratere, og samtidig hermed voksede Drønene og den underjordiske Bragen. Uhyre, glødende Stenblokke rullede af og til som hvide Gnister ned ad Keglen, denne viste flere og flere Revner, et Krater aabnede sig lige under dens Top, og da Klokken var henad ni, var der et Øjeblik, hvor jeg troede, at Bjerget vilde revne, eller at der vilde komme et Jordskælv, som kunde ryste selv Napoli sammen.

Denne Aften sang Børnene ikke Ave Maria, Frøerne i Dalen var tavse, der laa en trykkende Uvejrsstemning over alt, selv over Maanen, som halvt skjult i hvidlige Taager steg op bag Monte Epomeo. Den belyste kun Krateret et Øjeblik, da sank atter den askesvangre Sky ned over det og hyllede det

i et uigennemtrængeligt Mørke, der varede mange Dage i Træk. Først i Dag, den 3dje Maj, er Vesuv atter kommen til Syne, men svagt, og en mægtig Fjerbusk af Vanddampe staar ud af dets Krater.

Men et vulkansk Udbrud af en saa voldsom Natur er ikke til Ende med Lavaen alene. Denne er kun at betragte som en Forløber, der efterfølges af glødende Stene, de saakaldte Lapilli, af Aske og hyppigt af kogende Vand, som slynges op af Kraterrøret for atter som en Regn at styrte ned over de omliggende Landskaber. Denne Regn af Pimpsten og Aske gør ofte langt mere Skade end Lavastrømmene, og desværre — den udeblev ikke. Stenene naaede efter Prof. Palmieris Beregning en Højde af 1300 Meter over Kraterkeglen, da Udbrudet var stærkest, og aftog senere til 500 Meter den 30te April. De faldt hyppigt glødende ned, og de største vejede fra 3—6 Unzer. En stor Masse regnede ned over Observatoriet, hvor næppe én Rude blev tilbage, og hvor Palmieri maatte have Hjælp af de tililende Carabinieri. Andre truede Scafatis Krudtmøller med Eksplosion, medens den Regn, der faldt i næsten alle Byerne langs Vulkanens Fod, i kort Tid forvandlede de frodige Vinhaver til svedne og forbrændte Udørkener. Til Ischia fandt kun meget smaa Pimpstenstykker Vej. De var blandede med en fin vulkansk Aske af sort Farve, som regnede ned under en voldsom Blæst, og gav de blomstersmykkede Haver Udseende af at være overtrukne med et Sørgeflor.

Den vulkanske Aske bestaar af meget findelt Lava, som Udbrudet førte med sig i rigelig Mængde. Allerede den 28de April begyndte den at falde i Napoli, hvis Tage snart bedækkedes med et saa tykt Lag, at Syndikus maatte lade udgaa Ordre til at fjerne den fra alle Balkoner og Terrasser, da man frygtede, at enkelte af disse ikke kunde bære dens

Vægt. Den faldt først grovkornet, omtrent som engelsk Kanonkrudt, og var da varm; senere regnede den ned som et, baade for Øjne og Aandedræt meget besværlig Støv, som den stærke Blæst fygede sammen i store Bunker, der hindrede Færdselen. Medens Askeregnen varede, saas Himlen overtrukken af en tyk, gulgraa Sky. Mørket var tæt som om Natten og gennembrødes kun af de Lamper og Blus, som Menigmand i sin Forfærdelse tændte for Madonnaerne og Billederne af den hellige Januarius. Napolis Gader laa øde og stille. Ingen vovede sig ud i denne Storm, der fik Askehvirvlerne til at flyve op over Husenes Tage. Butikkerne var lukkede, og paa Teatrene spillede man ikke. I tre Dage var Napoli og Omegn udsat for denne Landeplage, som strakte sig lige til Ceprano, Salerno og Ischia. Alle Byerne ved Bjergets Fod blev følgelig ramte føleligt deraf — kun i Pompeji faldt hverken Aske eller Stene; det saa' næsten ud, som om Vulkanen i et Anfald af lunefuld Ædelmodighed vilde skaane sit Offer fra Aaret 79.

Jeg har liggende foran mig en Masse Detailler om Askeregnen i de forskellige Byer, om Lagets Tykkelse, om Varigheden, Askens kemiske Sammensætning o. s. v., men jeg skal ikke trætte nogen dermed. En Askeregn har, set fra et æstetisk Synspunkt, saare lidet tillokkende — den er det sorte, forbrændte Hylster, der falder ned, efter at den glimrende Raket har udsaaet sine Stjerner.

Derimod kunde det vel være værd at ofre et Par Ord paa Tilstanden i Napoli under Udbrudet, paa Folkets Holdning og hele Opfattelsen af Fænomenet; thi ved slige Lejligheder kommer Folkekarakteren først rigtig til Syne. Det bliver her nødvendigt at gøre opmærksom paa, at Vesuv siden den 1ste Januar 1871 har været mere eller mindre virksom, uden at noget Udbrud dog har kunnet

sammelignes med det, som fandt Sted d. 26de April. Man havde vænnet sig til at se Vulkanen gøre smaa Fyrværkerier. Man gjorde Vesuvture, ligesom Skovture hjemme hos os, og Hotelejerne spekulerede i Vesuv, ligesom man i Rom spekulerer i Karnevalet eller Festlighederne i Paaskeugen. Men paa et stort, alvorligt Udbrud var man ikke forberedt — man havde leget saa længe med Ilden, at man havde glemt, den kunde brænde. Udbrudet den 24de kom netop tidsnok til at blive udbasunet og kalde en Masse nysgerrige rejsende til fra Rom og Napolis Omegn. Om Natten mellem den 24de og 25de drog store Skarer af fremmede og Byens Befolkning ud til Resina og Torre del Greco for at se Lavastrømmene nærved. Talrige Skarer besteg Bjerget fra Resina af, og var allerede naaede op imod Observatoriet, da man hørte en forfærdelig, tordenlignende Bragen, som fik hele Bjerget til at ryste. I et Nu slog Jordbunden en uhyre Revne, og fra dette frygtelige Krater, der dannede sig hurtigere end nogen kunde ane, styrtede en Lavastrøm frem, som begravede alt under sine glødende Bølger. Henved fyrretyve Mennesker forulykkede ved denne Lejlighed, og da Rygtet med Lynets Fart naaede Napoli, meldte det to til tre Hundrede døde, foruden en Mængde saarede. Man sagde, at Vesuv var revnet, at Lavaen truede Resina, og Bestyrtelsen bredte sig hastig over hele Byen. Hvor stort man antog Ofrenes Tal for at være, fremgaar deraf, at man sendte alt af Drosker, Omnibusser og Karrer ud til Resina, ja endog de grønne Portechaiser, hvori Skuespillerne efter gammel Skik bæres til og fra Teatret S. Carlo. Tidlig om Formiddagen bevægede et uhyggeligt Sørgetog sig hen imod „Ospedale dei pellegrini". Det var ulykkelige, brændte, knuste, skoldede, som man forgæves stræbte at yde Hjælp under deres forfærdelige Lidelser — de døde alle enten samme Dag eller i Løbet af de to følgende.

Hvilken Indflydelse disse Optrin maatte have paa en letbevægelig Befolkning som Napolis er let at indse. Følgende Linier, tagne efter „Il piccolo giornale", vil bedre end alt andet give et Billede af Tilstanden:

„Straks efter Katastrofen sendte Prof. Palmieri et Bud for at advare Syndikus i Resina. Dette Bud mødte Municipalraad Carlo Biondi og ilede med ham til Syndikus, Baron Petitti, og til Kommandanten for Nationalgarden, Rossi. Faa Øjeblikke efter var alle Autoriteterne i Resina og hele Nationalgarden paa Benene.

Da Nyheden naaede Napoli, rejste Præfekten og Medlemmerne af Provinsraadet øjeblikkelig til Resina. De fulgtes af en stor Mængde andre, saavel civile, som militære Autoriteter, af Soldater, Karabinierer og Garden for den offentlige Sikkerhed. Man lod Træn paa Træn afgaa, og et stort Antal Hyrevogne blev rekvirerede og sendte til Resina.

Synet af denne umaadelige Esse har noget forfærdeligt, selv for dem, som paa Afstand betragter den fra Napoli. Den Sky, der har vist sig, og som bedækker en Del af Himmelen, ligner den, som Plinius den Yngre beskriver i sin Beretning om det Udbrud, der ødelagde Pompeji: snart hvid, snart smudsiggraa eller plettet, efter som den fører Jord eller Aske. Man kan tælle hver „Udaanden" af Krateret; det ligner Røgen fra en Kanonmunding, naar den fyres af.

Ruderne er gentagne Gange sprungne i et stort Antal Huse her i Napoli. I flere Bygninger slaar Murene Revner, og næsten hele Dagen har man under Husene og Terrasserne hørt frygtelige Drøn, der minder om Lyden af et kæmpemæssigt Lokomotiv, som kører lige forbi.

Foran „Opedale dei pelligrini" har der samlet sig en uhyre Skare for at se de døde og saarede, som lidt efter lidt ankommer. Man ser en, som er

brændt fra Isse til Fod; han er kun hyllet i et Lagen og udstøder forfærdelige Skrig. En anden, som bæres forbi, er paa Nippet til at dø; hans Klæder er hele, men han er skoldet op fra Top til Taa og ser ud, som om han lige var taget op af en Kedel med kogende Vand.

Rædselen er ubeskrivelig i Resina, i S. Giovanni, i Torre del Greco og i alle de andre Byer, som ligger langs med Bjergets Fod. Vulkanens forfærdelige Drønen, Lavastrømmene, den tykke Røg, som bestandig tiltager, Jordens Skælven — alt bidrager til at forøge Paniken. Rige og fattige forlader deres Huse og flyr grædende og jamrende. Her hører man Bønner, hist Eder og Forbandelser.

Fra Portici, Resina, Somma, S. Giovanni og Torre søger alle Indbyggerne Tilflugt i Napoli. Den tykke Sky, som endnu i dette Øjeblik drager hen over Himmelen i mørke Hvirvler, er deres Forløber og Forkynder.

Klokken ét meddelte man de sørgeligste Efterretninger. Man talte om to til tre Hundrede døde; man sagde, at et stort Antal fremmede manglede i Hotellerne, og man forsikrede, at omtrent en Snes Personer var omringede af Lavaen, og forgæves bønfaldt om Hjælp. Uagtet en stor Del af disse Efterretninger viste sig overdrevne, fremkaldte de dog en Forvirring, som ikke er til at beskrive. Enhver troede, at have mistet nogle af sine, og hver Vogn, der naaede til Hospitalet, blev fulgt med den ængsteligste Opmærksomhed. Under alt dette voksede Mørket, Drønene, Røgen; man vidste hverken ud eller ind, man saa' kun Lavastrømmene tiltage i Antal og Styrke, og fra Professor Palmieri, som havde travlt med at studere Udbrudets Gang, og som i sin videnskabelige Iver næppe tænkte paa Forvirringen neden for ham, kom blot følgende højst karakteristiske Telegram:

»Observatoriet d. 26de April, Morgen Kl. 6.
Nye Kratere aabner sig mod Nord. Et stort Antal saarede. Resten i Morgen.

Palmieri.“

Resten i Morgen! Der hører en næsten klassisk Ro til at nedskrive disse Ord, naar Jorden bølger under Fødderne, og den Bygning, hvori man sidder, allerede paa de tre Sider er omgaaet af Lavastrømme. Overhovedet var Palmieri vistnok den eneste, der ikke lod sig beherke af Situationen, skønt han ikke kunde beherske den. Referenten for et engelsk Blad, der med Livsfare vovede sig op til ham midt under Udbrudet, fandt ham siddende i Tøfler og med en lille Papirshue paa Hovedet, i Færd med at foretage nogle Maalinger. I Haanden havde han en dobbelt Teaterkikkert, hvormed han betragtede Terrainet omkring sig med samme Overlegenhed, som en Kammerjunker i første Parket ser paa Balletten. Medens Referenten var hos ham, talte han kun lidt, noterede derimod meget, og bad ham ved Afskeden undskylde, at saa mange Ruder var itu — „men det er umuligt at sætte dem ind nu,“ tilføjede han smilende, „de springer straks igen.“

Medens Palmieri saaledes fra sit og Videnskabens Højdepunkt var den Autoritet, hvortil alle dannede i Napoli saa op, holdt „il popolo basso“ sig til den hellige Januarius, og fik pludselig en sær Veneration for ham, der steg i Forhold til Udbrudet. Overalt blev han hentet frem af forborgne Gemmer, stillet op paa Gader og Stræder, belyst og tilbedt. Flere Steder vilde man bære ham i Procession; men — skulde man tro det i Neapel — Nationalgarden adsplittede Hoben, og drev de hylende Kvinder fra hverandre med Geværkolberne. Saa dybt er S. Januarii Aktier sunkne siden Bourbonerne!

Men dog hersker der en ubegribelig Lettroenhed

i den store By, og man fik Eksempler nok derpaa. Efter Traditionen lever der en Spaadom om, at Napoli skal forgaa ved Jordskælv saa fuldstændigt, at der ikke skal findes nogen, som formaar at genopbygge det. Videnskabeligt set er der nu heller intet til Hinder derfor. Man behøver blot at tænke sig en Sænkning af Terrainet samtidig med en Hævning af den lige overfor liggende Kyst, saa vil Ulykken indtræffe, og slige pludselige Hævninger og Sænkninger er ingenlunde ukendte ved Udbrud af Vulkaner. Frygten for Jordskælv var derfor almindelig, og det hjalp kun lidet, at Journalerne henviste til, at 50 Eruptioner af 58 var forløbne uden Rystelse af den Bund, hvorpaa Napoli hviler. Man huskede endnu den 8de Febr. 1822, da Eruptionen var ledsaget af et temmelig betydeligt Jordskælv, og den 29de April flygtede mellem fem og seks Tusinde Neapolitanere til Roms og Napolis fjernere Omegn. Grunden hertil var en falsk Depeche, undertegnet „Il'governo", som nogle Banditter, forklædte som Gendarmer, havde sat i Omløb. Den var stilet som en Advarsel, og gik ud paa, at Napoli den 27de om Morgenen Kl. 4 vilde rammes af et Jordskælv. Uagtet det var umuligt at forudsige sligt, troede dog hele Napoli derpaa, og om Morgenen saa' man Masser af Mennesker bivuakere under aaben Himmel i „Villa nazionale" og paa de større Torve. De rige og fornemme sov i deres Ekvipager, de fattige købte sig Plads i en Omnibus, eller sov paa den moderlige Jord — og imedens gjorde Tyvene en rig Høst i de øde og forladte Huse.

Endnu en Gang lykkedes det at bringe Panik over Napoli. Et Telegram var ved en mærkelig Fejltagelse bleven undertegnet Palmieri, og deri fortaltes, at Vesuv var bleven en elektrisk Leder, som truede Byen med Ruin. Denne Fabel, der havde sin Oprindelse fra de voldsomme Lynnedslag omkring Kra-

terets Top under Askeregnen, blev imidlertid troet og gav Anledning til forøget Flugt og Forvirring, skønt den straks blev dementeret af Autoriteterne; men i begge Tilfælde viser det, til hvilken Grad Palmieris Navn virker paa Napolis Befolkning.

Havde det været hjemme i Danmark, vilde man have gjort ham til Etatsraad. I et Land som Italien, hvor Etatsraader er fuldkommen ubekendte Skabninger, har man gjort noget smukkere og bedre. Studenter og Lærde ved Napolis Universitet har dekreteret ham en Medaille i Guld, og Indenrigsministeren har i en Lykønskningsskrivelse anerkendt hans Uforfærdethed og Mod, og givet Ordre til at opfylde et af den beskedne Lærdes højeste Ønsker: en Telegrafledning, der fra Observatoriet omspænder alle Byerne ved Bjergets Fod, og som stilles til hans udelukkende Raadighed.

Den 28de April afsendte Palmieri følgende Depeche for at berolige den forfærdede By:

»Observatoriet paa Vesuv, Kl. 4 Morgen.

Udbrudene af Vesuv ender i Almindelighed med en mere eller mindre voldsom Udtømmelse af Krateret. Ogsaa denne Gang har Eruptionen fulgt samme Lov.

Ved en noget større Forsigtighed vilde man have kunnet undgaa Ofre af Menneskeliv; men en materiel Skade er uundgaaelig ved større Katastrofer. Under de nuværende Omstændigheder er den dog mindre betydelig, end man havde Grund til at vente, især naar man ser hen til Lavaens store Mængde, hvilket hidrører fra, at den ny Lava har fulgt de gamle Lavastrømmes Retning og til Dels er flydt over disse.

Lavaen er nu næsten stivnet. Drønene er mindre stærke og lyder ikke vedvarende. Mængden af de udslyngede Stene er ringe, og de meteorologiske

Instrumenter begynder at komme mere og mere i Ro. Megen Aske, og af og til stærke Lysninger i Røgen.

Videnskaben, som drager Udbytte af disse Ulykker, for at søge Midler til at mildne dem, er paa ny bleven beriget med vigtige Kendsgerninger.

Vejen til Vesuv er fri.

Luigi Palmieri."

For hver Dag, der er gaaet, har Telegrammerne fra Observatoriet lydt gunstigere, og med den 3dje Maj kan dette mærkelige Udbrud anses som væsentlig afsluttet. Der er sket stor Skade paa Vignerne ved den stærke Aske og Stenregn. Af Byerne ved Bjergets Fod er S. Sebastiano for en Del bleven ødelagt af Lavaen, som derimod standsede fem Kilometre oven for Resina. Værst er det dog gaaet Somma, som ligger paa Vesuvs nordlige Side. I denne lille By, der altid har lidt frygteligt ved Vulkanens Udbrud, rystede alle Husene, paa ét nær, sammen ved Jordstødene. Den bekræftede desværre ogsaa denne Gang Sandheden af det gamle neapolitanske Mundheld: „Det er Napoli, som begaar Synderne, og det er Somma, der betaler dem."

Det var med disse Landsbyer til Maal, at jeg en smuk Junidag rullede hen ad den solbeskinnede og støvede Vej, som gennem Napolis Forstæder fører til den smilende Kampagne. Vi havde næppe forladt den egentlige By, før mørke Konturer hist og her viste de Dynger, hvori Asken var føgen sammen, og da vi naaede Ponte della Maddalena, der ikke ligger længere fra Byen end Frederiksberg Runddel

fra København, laa Asken som et kulsort Tæppe tykt og tæt hen over Vignerne. Idet vi kørte over Broen, bemærkede jeg, at den hellige Januarius manglede sin højre Haand, saa at han nu kun med Armstumpen som en sørgelig Invalid pegede ud over Broen. Jeg gjorde vor Vetturin opmærksom derpaa, idet jeg haabede, at han vilde dele mit Mishag over denne Vandalisme; men jeg tog fejl.

„Ser De, Eccellenza," sagde han, „vi har nu med stor Bekostning holdt ham vedlige i lang Tid, og aldrig har jeg været her paa hans Navnedag, uden at der jo var saa mange Lamper tændt for ham, at jeg ikke kunde tælle dem. Nu, det var i sin Orden; thi her standsede han Asken sidst. I Aar har han intet kunnet gøre. Han stod selv begravet i Asken, som røg lige ind i Vittorio Emmanueles Værelser paa Slottet. Saa slog vi Haanden af ham; det er i sin Orden, han brugte den jo ikke."

Fra Porticivejen drejede vi kort efter af til venstre. Terrainet begyndte at højne sig, men endnu hang Vinen i fine, bløde Slyngninger ned fra de lysegrønne Elme, endnu stod Majsen i det lyseste grønne, blandet med Hvede, som allerede var moden til at høstes, og de bredbladede Plataner ydede os deres kølende Skygge. Pludseligt hørte denne op. Jeg saa' i Vejret — Træerne var der endnu, Bladene ogsaa, men de hang ned, sorte, tørre, forkrøblede, som om lldsluer var dragne hen over dem.

„Her begyndte det at regne med kogende Vand," sagde Veturinen og pegede med Pisken ind over Vignerne. „Ser De? Ikke en Vindrue for i Aar — ja, selv Kartoflerne under Jorden er kogte."

Det var et forunderligt, ørkenagtigt Udseende, som den smilende Egn paa én Gang antog. Overalt fortørrede Buske, henvisnende Træer og sammenskrumpede Vinranker. Ingen Fuglesang hørtes, Sommerfuglene var borte, og kun de vævre, grønne Firben

fo'r som Lyn hen over den solhede Vej, entrede op ad de mørke Lavagærder, saa' paa os med de funklende Øjne, slog saa en Volte og forsvandt mellem Stenene. I Husene sad Familierne i de aabne Døre; men de hilste ikke venligt som ellers. Deres Miner var modfaldne, og Mændene, som hørte vor muntre Passiar og uskyldige Latter, sendte os truende Blikke. Noget længere fremme antog Omgivelserne et andet Præg. Lidt Grønt var levnet hist og her, flere Smaahuse laa ved Vejen, og ud af disse styrtede en laset Flok af Piger og Drenge, som under høje Raab forfulgte vor Vogn, idet de rakte store Kurve i Vejret, fyldte med de herligste Frugter. Vi standsede for at købe, men hvilken Skuffelse! Blommerne var svovlgule Krystaller, Druerne zinnoberrøde Stalaktiter, og hvad vi havde antaget for Mandler, aflange, rullede Pimpstensstykker, som var regnede ned gennem Luften.

For de Frugter, som Lavastrømmene og det svovlsyreholdige Vand havde røvet dem, søgte de nu en tarvelig Erstatning ved at falbyde Fumarolernes Sublimationsprodukter, som de med Livsfare opsamler ved den endnu urolige Kraterkegles Munding. Jo længere vi kørte fremad, desto hyppigere og mere paatrængende blev disse smaa Købmænd, og snart havde vi en hel Mineralsamling i Vognen, medens det rundt om os lød: „For Guds Skyld, Eccellenza, køb et lille Stykke til — jeg dør af Sult!" Skønt jeg af Erfaring véd, at Italienernes Død af Sult er noget langsom, blev jeg dog greben af disse Udraab; thi Børnene saa' usle ud, og der var i deres hastige Bevægelser noget febrilsk, i deres store, stenkulssorte Øjne noget ængsteligt bedende som tydede paa, at her var virkelig Nød paa Færde. Jeg spurgte Kusken, om man havde uddelt de Pengesummer, der med saa gavmild Haand var givne lige fra Victor Emanuel til den fattigste Bonde;

men jeg skal ikke glemme det Ansigt, han satte op, og de mærkværdige Fingertegn, hvormed han ledsagede sin Forklaring. Den gik ud paa, at man foreløbigt havde nedsat en Kommission, der atter havde udvalgt en Komité, som havde dannet et Udvalg til at bestemme Lønningen for de Taksationsmænd, som skulde bestemme Skadens Størrelse, naar Landmaalerne havde endt deres foreløbige Arbejder — Kortenes Regulering.

Nu forstod jeg de sørgmodige Ansigter og Mændenes trodsige Blik!

Vejen gjorde en Svingning. Vi kørte over en Bro; en Hulvej aabnede sig til venstre, og i Kløfterne saa' vi en sort, jærnhaard, stivnet Flod af golde Lavamasser titte frem. Allerede troede vi os ved Maalet; men Kusken knaldede med Pisken og jog paa de dampende Heste, idet han ligegyldig bemærkede, at det var Lavaen fra 1855, som man havde ledet ned i en Fordybning, der imidlertid ikke havde været stor nok til at modtage de flydende Masser. Vejen var nu lagt tværs over den gamle Lavastrøm, der i mørke, uhyggelige Snoninger tabte sig dybt nede paa den anden Side af Broen. Rask gik det atter fremad i en umaadelige Hede, en blændende Sol og Støvmasser, der truede med at udviske selv de blinkende Krystalfarver paa Bunden af Vognen.

Da saa' vi et Individ komme farende, Gud maa vide hvorfra; men fast hængte han sig ved Vogndøren, og rask galoperede han hen ad Landevejen, idet han svang sin røde Hue under en Strøm af Ord, som ingen dødelig formaaede at fatte. Forgæves forsikrede vi ham om, at vi ikke havde en Soldo mere tilbage; forgæves forklarede vi ham, at vi havde købt Krystaller og Lavaslakker i det uendelige — han sprang af Sted som en Kakerlak, gestikulerede som en Abe, snakkede som en Pape-

gøje, og vendte saa midt i Solheden, Støvet og Farten nogle Møller hen ad Landevejen, og erklærede derpaa, kobberrød i Ansigtet, at han stod til Herskabernes allerbehageligste Tjeneste. Allerede var jeg nær ved tabe Taalmodigheden, for paa en noget ublid Maade at vise ham tilbage fra Vognen, da denne pludselig standsede og Støvskyerne lagde sig. Individet med Huen blev mere forstaaelig, og nu viste det sig, at han var ansat som et Slags privilegeret Fører, men at han desuagtet, for at undgaa vindesyge Konkurrenters lave Bestræbelser, havde nedsat sig midt paa Landevejen, saadan en god Fjerdingvej uden for Byen. Der var naturligvis kun én Mening om, at vi burde beholde ham — et saadant Konkurrenceløb var i Sandhed ærligt de to Francs værd, som han forlangte.

Vi steg af Vognen og stod nu i en af disse snævre Gyder, som er saa ejendommelige for de syditalienske Byer, hvad enten de er store eller smaa. Foroven en lille Spalte mørkeblaa Himmel, forneden fattige Boder, og midt imellem Himmel og Jord lurvede Pjalter, der var hængte op for at tørres, nysgerrige Ansigter og spejdende Blikke, som lurede paa at komme til at tørre os.

Frem myldrede de fra trange Sidesmøger, op ad mærkelige Kælderhalse, ned ad stejle Stentrapper, og ud ad forborgne, halvt tilspigrede Døre — alle vilde sælge, vise frem, føre os omkring, saa at selv Individet med Huen tabte Taalmodigheden, og paa en højst ublid Maade begyndte at føle sine Landsmænd paa Maven for at erfare, om de havde spist til Middag. Herover opstod der en Skrigen og Skraalen, en Knytten Hænderne, og en Rækken Fingrene i Vejret, alt sammen forenet med en Strøm af Udraab, Tilraab og Anraab, som sikkert maatte sætte et Par Hundrede Djævle og Helgene i travl Bevægelse. Da fik Individet med Huen en lysende Idé.

Med den ene Haand puffede han nogle af de mest nærgaaende til Side, med den anden aabnede han en Kælderlem lige for vore Fødder, og ved Trykket af den os omgivende Masse gled vi, næsten uden at vide hvordan, lempeligt ned i Jordens Skød, hvorpaa det lød, som om den tiloversblevne Mængde i hævngerrigt Raseri, som en sluttet Masse, væltede sig oven paa os uden for Kælderlemmen. Vi var komne ned i et af de store Vinoplag, der hørte til et Osteri der i Gaden, og nu dukkede vi ad en anden, snæver, fugtig og mørk Kældergang atter op til Dagens Lys. Hvilket forunderligt Syn! Her ude i Osteriets Gaard, hvor for kort siden glade Gæster havde samlet sig under det lysegrønne Løvtag for at lytte til den vandrende Mandolinspiller og nyde et godt Glas Vin til en duftende Makaroni, her laa nu alt i Grus og Brokker. Vinløvtaget var skrumpet sammen, Bænke og Borde forvandlede til Kul; thi Osteriets ene Mur havde ikke modstaaet Trykket af den halvstørknede Lavamasse. Gennem en favnebred Spalte var Dæmonerne fra Bjerget skredne ind i den lystige Gildesal, og nu laa de som sære, sorte Kobolte paa Gulvet, forstenede i Sollyset.

Vi gik videre og kom ind i en Stald. Ved den ene Jærnkrybbe stod et Mulæsel og aad nok saa fornøjet af en Bunke friske Kaalblade. Den anden Krybbe var anbragt under et Vindue, der sad højt oppe i Muren. Gennem dette var Lavaen trængt ind; den havde udstøbt Jærnkrybben med sin Masse og hang nu i underlige, sorte Tapper ud over dens Rand. Vi forlod dette Rum og kom ud paa en Gaardsplads, hvor vi fik et større Blik over den Ødelæggelse, der havde ramt den ulykkelige By. Vi befandt os lige paa Grænsen mellem Lavaen og den Del af Byen, som var bleven forskaanet; men højst mærkeligt var det at se, hvilket uhyre Tryk

en saadan Lavastrøm udøver, og de Virkninger, den derved frembringer. Smaahuse var bleven forskudte fra deres Plads, Mure væltede om, og snart løftede op over andre, snart skruede tværs igennem dem. Skorstenspiber var knækkede over og satte hen paa Steder, hvor de slet ikke hørte hjemme, Lofter var gjorte til Gulve, og Gulve til Sidevægge — kort sagt, det hele gjorde ganske det Indtryk, som om store, optaarnede Ismasser havde skruet sig ind i Ryggen paa Byen, vredet den sammen og væltet den om, for derpaa atter som en grødet Masse at lægge sig hen over Ruinerne.

Dette stemmer ogsaa overens med den Tilstand, hvori Lavaen maa have befundet sig, da den efter flere Timers Løb naaede Massa og S. Sebastiano; thi da var Skorpedannelsen allerede begyndt. Overalt, hvor Lavaen tørnede paa, blev Skorpen brudt, skruet i Vejret, løftet og kastet fremad, indtil Hindringen gav tabt paa Grund af Massernes uhyre Tryk. Et Blik oppe fra det Højdepunkt, hvorhen Individet førte os, viste os først Ødelæggelsens uhyre Omfang. Saa langt Øjet rakte, saa' vi ikke andet end sorte, sammenskruede, forvredne Jærnskoller, hvoraf hist og her snart en Stump Mur, snart et Par hvide Skorstene ragede frem. Som en uhyre, dødbringende Lethe, som en størknet Jærnslange laa den over den ulykkelige By, hvoraf kun omtrent en Femtedel var bleven forskaanet. Saa langt vi kunde se til højre op imod Bjerget, kunde vi følge dens mørke, bugtede Linier, til de tabte sig i Taagerne om Vesuvs Top, og stirrede vi til venstre nedad mod Sletten, saa' vi atter den samme sorte, ubønhørlige Jærnsnog, som nu med centnertungt Tryk rugede over Tusinders Haab, over Tusinders jordiske Ejendom.

Luften lugtede snart af Svovl, snart af Klor. Lette hvide og blaalige Dampe skød sig frem af

Lavaen, fantastiske Skikkelser, som smeltede sammen i det fjerne til en mælkehvid Taage, der hang langt ud over Kampagnen. Af og til fo'r i den sommerhede Luft et brændende Vindpust os i Møde; hist og her hørtes Lyden af smaa Eksplosioner, som viste, at Lavaen endnu var i smeltet Tilstand under den forræderske Skorpe. Aldrig har jeg set et saa sørgeligt, saa øde, saa trist og saa nedslaaende Syn. I Sandhed, hvis Djævelen har en Residens her paa Jorden, maa den være anlagt i Vesuvs Krater, og S. Sebastianos Lavastrømme danner da Indkørselen til hans Palads.

En omvæltet Mur udgjorde den Trappe, ad hvilken vi steg op for at gaa over Lavastrømmens Flade, hvis man for Resten kan kalde en Flod med stivnede Bølgetoppe saaledes. Jord og Murbrokker, som fra Ruinerne var dyngede over Lavaskorpen, gjorde Vejen nogenlunde fremkommelig; men da jeg tilfældigt bukkede mig for at tage en glinsende Lavaklump med til Erindring, fik jeg praktisk Belæring om, hvor vi befandt os. Murbrokkerne og Gruset skærmede Fødderne mod Heden; men Lavaklumpen var endnu saa varm, at jeg uvilkaarligt slyngede den fra mig for ikke at brænde mig.

I øvrigt var Synet ganske det samme som før. Overalt opskruede, sammenhobede Lavaskoller, fulde af Blærehuller, som glinsede i Solskinnet, overalt Ødelæggelsens melankolske Tristhed, overalt sort i sort — kun en hvid Gruslinie, der i uregelmæssige Bugter trak sig hen mod Massa, betegnede, hvor den ny Vej skulde gaa. Varsomt skred vi fremad, én for én, trædende mere forsigtigt end Ischias Æsler — et eneste Fejltrin, en Smule Revne, et tyndere Sted kunde lemlæste os paa det forfærdeligste. Paa ét Sted steg en tæt, hvid Dampsøjle uafladeligt i Vejret. Den røbede, at her var Lavaen flydt over en af de store Cisterner, og det Drikke-

vand, som man møjsommeligt havde opsparet til en kvægende Lindring mod Sommerens Hede, stred nu en Kamp med Ildens Aander, og undveg som hvide Dampe dens glødende Favn. Individet med Huen vilde føre os længere ud i denne glødende Ørken; men vi havde faaet nok og fulgte en lille Fodsti til venstre, der syntes at føre ned til en Vigne, hvor Vinen atter viftede med lysegrønne Blade.

Det forholdt sig virkelig saa. Stien slyngede sig ned ad Lavastrømmens Side, og nu kom vi ind i en Have, hvis Marmorvaser og Springvande vidnede om, at den havde tilhørt en rig Mand med Smag og Skønhedssans. Lavastrømmen, hvis Højde her omtrent var tolv Fod, havde fulgt Havens Ydermur, og denne, der var bygget af Lavablokke forenet med Cement, havde virkelig været i Stand til at modstaa Trykket. Længere fremme, hvor Portaabningen gjorde Muren svag, havde Lavaen skudt en Breche og derfra oversvømmet omtrent fem Sjettedele af Haven. Bygningerne, som havde ligget Lavastrømmen nærmere, var delvis ødelagte af den. Den havde indstøbt Udhusene fuldstændigt, medens Hovedbygningen kun var oversvømmet halvt. Det hele frembød derved et højst ejendommeligt Skue; thi medens man til venstre havde Ødelæggelsens fulde Værk: de sorte Lavamasser og den kvalme Røg, laa til højre Resten af Haven i sin fuldeste Sommerpragt med Blomster, Vinranker, Statuer og sladrende Fontaner. Jeg forbavsedes over, at Vegetationen her var saa yppig, saa urørt, saa grøn, og henvendte et Spørgsmaal desangaaende til en gammel Mand, der med Huen i Haanden havde fulgt os lige fra det Øjeblik, vi traadte ind i Haven. Hans modfaldne Ansigt opklaredes synligt ved mit Spørgsmaal, og da han mærkede, at jeg talte Italiensk, kom han mig i Møde med hele den Elsk-

værdighed, som er den fattige Neapolitaner saa ejendommelig.

„Ak, Eccellenza," sagde han med en af Bevægelse brudt Stemme, „De véd ikke, hvor det gør godt, naar man hører en tale med Deltagelse om vor Ulykke. Her kommer saa mange Ingleser, til hvem man ikke kan sige et Ord, og som glor paa det hele, som var det blot gjort til deres Fornøjelse. Med Dem er det en anden Sag."

„Er De ansat her?" spurgte jeg.

„Ja, Eccellenza," svarede han, „jeg har været Gartner her i syv og tyve Aar. Jeg har plantet hvert Træ, podet hver Drue, jeg kendte hver Blomst og hver Busk, det var jo mine egne Børn. Saa kom den forfærdelige seks og tyvende April. Om Morgenen stod Haven i sin fuldeste Foraarspragt. Her var Volierer med Sangfugle, Smaadamme med sjældne Fisk, Palmer og Bregner fra Sydhavsøerne, og over otte Hundrede forskellige Slags Roser, som jeg for største Delen havde samlet og podet selv. Klokken ni truede Lavaen S. Sebastiano, og alle begyndte at flygte; men jeg blev og bad saa inderligt til Madonna, at hun vilde skaane Haven — ja, jeg lovede at ville skære alle Roserne af og bringe hende dem op i Klosteret til næste Maj, hvis hun blot vilde lægge Lavastrømmen en lille Smule til højre. Men hun gjorde det ikke; hun havde saa mange at bønhøre den Nat. Til sidst maatte ogsaa jeg flygte. Sten og Murbrokker regnede ned omkring mig, og da jeg tre Dage efter kom tilbage, laa Haven, som De nu ser. Ak, Eccellenza, der er Tab, som gaar En dybere til Hjertet, end om man havde mistet hele sin jordiske Formue!"

Den gamle Gartner vendte Hovedet til Siden og aftørrede Taarerne med Bagen af sin Haand. Vi stod lidt i Tavshed, saa spurgte jeg ham om, hvordan det kunde være, at Vinen var saa frisk og

grøn, og at Resten af Haven atter var fuld af Blomster.

„Stokkene skar jeg straks ned," sagde han, „det reddede dem. Nu vil de bære dobbelt saa meget til Efteraaret, fordi Lavastrømmen giver dem en svær undergrunds Varme. Blomsterne saaede jeg, saa snart jeg kunde komme til for Heden, og de staar jo ganske godt," lagde han til med et melankolsk Smil. „Ellers blev alt ødelagt, og min stakkels Herre lider et stort Tab. — Vil De se?"

Jeg fulgte med ham til den ødelagte Villa, og nu blev jeg Øjenvidne til et Syn, som jeg ikke saa let skal glemme. Den glødende Lavastrøm havde først ramt det ene af Bygningens Hjørner, der som et Slags Strømbryder havde delt den i to ulige Dele. I den ene Fløj havde Hovedstrømmen trykket Murene ind, var flydt hen over Stengulvene, havde brudt Lofterne igennem lige til Kælderne, og hang nu som en størknet Jærnmasse ned i de forunderligste Drypstensfigurer. Alt, hvad der hed Tag og Sparreværk var naturligvis brændt og styrtet sammen, og medens vi gik fra Værelse til Værelse, eller rettere fra Rum til Rum, maatte jeg ved hvert Skridt mindes Pompeji og den Maade, hvorpaa den sidste Dag var oprunden for den. Væggene var smykkede med Fresker, Gulvene med Mosaik, til Dels i pompejansk Stil, og dette gjorde Ligheden endnu større. Nu stod Freskerne sorte og forrøgne af Branden, Mosaikgulvenes Levninger var styrtede ned i Kælderne, Statuerne var væltede og sønderslagne, Vandrørene smeltede, og Springvandet i Forhallen udtørret. Mest af alt slog dog Badeværelset mig. Det var et lille Rum, dekoreret med lyse Farver i pompejansk Stil og forsynet med to Marmor-Badekummer efter antikke Mønstre. Til højre ud imod Gaarden flød Sollyset ind, behageligt dæmpet ved lyserødt, mat Glas, hvori der var indslebet Ornamenter og Figurer.

Badekarret paa denne Side stod i sin hvide Marmorfriskhed, og da vi drejede paa Hanen, strømmede den krystalklare Straale ud i det. Til venstre derimod var Rummet udstøbt med Lava, som udbredte en kvælende Hede, og ud af Lavamassens nederste Del stak endnu Partier af den ved Ilden sprængte og forvitrede Marmorkumme. Først denne Villa viste mig Ødelæggelsen i sin fulde Storhed! — Naar Aartusinder er gaaede, naar det nu opgravne Pompeji atter er smuldret hen under Tidens almægtige Haand, vil fjerne Slægter begynde at udgrave, eller rettere udmejsle, det undergaaede S. Sebastiano. Man vil da paa ny finde Bohave, Vaaben, Smykker og Kunstsager; men man vil da forbavses over, hvor langt det nittende Aarhundrede, med dets udskregne Kultur, i Kunstsans og Kunstformer stod tilbage for det gamle Herkulanum og Pompeji.

I en Gaard, der grænsede op til Villaen, fik vi en landlig Frokost af Brød, Ost, blommestore Kirsebær og en udmærket Lacryma Christi. Befolkningen stod rundt omkring i Grupper og betragtede os, som var vi Dyrene i et Menageri, der blev fodrede. Saa sagde vi far vel til vor venlige Fører, huggede os i Ordets bogstavelige Forstand gennem Sværmen, kastede et Par af de værste Banditter ned af Vognen, og fo'r saa i Galop og under Bjældeklang hen ad den solhede, støvede Landevej til Napoli, Glædens og Latterens By.

Men over dens Jubel og Larm, over dens Livsglæde og Latter hænger Damokles Sværd. Engang vil det falde!

San Asinone.

Heden havde været utaalelig. — Augustdagens Scirokkodamp havde som et gulgraat Slør trukket sig hen over Himlen, forvandlende Solen til en kirsebærrød Skive, og dog udsendende en Hede, som laa der et Krater over Ens Hoved. Saa, henimod Solnedgang, gik Vinden i Nord. Svangret med Duft fra Havet trak den sig som en kølende Vifte hen over den gispende Ø, vækkende alt til Liv, duggende Blomster og Træer, fejende Himlen blank, og pustende Livsaande i alt, selv i de mødige Æsler, som stønnende slæbte Badevandet i store Tønder op til la piccola sentinella, hvor Dagens vigtigste Begivenhed, Middagsmaaltidet, nærmede sig sin Afslutning.

Ind i den halvmørke, lumre, stegeduftende Spisesal kom Nordenvinden, først som enkelte Pust, saa i hele Strømme, da Glasdørene ud imod Haven blev trukne til Side. Det var som om den med et Trylleslag forvandlede denne gabende, drøvtyggende Sværm af Badegæster fra umælende til Mennesker. Damernes raslende Vifter sank ned, Mantillerne kom op om de solbrune Skuldre, Konversationen tog Fart, den melodiske, neapolitanske Latter hørtes paa ny, Fortepianoet lukkedes op, og da Stolene skødes til-

bage, var alt Liv, Smil og Munterhed — Is, Kaffe og Sorbet bragtes af travle, genopstandne Opvartere ud paa Terrassen, hvor Grupperne forenede sig, nogle til ivrig politisk Disput, andre om det evige Dominospil, atter andre til hviskende Samtaler, og enkelte til denne stille, i sig selv hensunkne Skuen ud over det azurblaa, evigt vekslende Hav, hvis Bølger farvedes af Solnedsgangsrødmen, der som en bred, luende Strøm skød sig ud fra Ponzaøernes Klippeporte. Disse solgyldne Vande, dette glitrende, atlaskagtige Skær hen over Golfen, denne skvulpende Kommen og Gaaen, Skiften og Vekslen i Bølgernes evige Leg — den glemmes aldrig. Den bliver, naar alle andre Minder om Italien er døde, og den føder Længsel og Vemod — Længsel efter det Land, der er Skønhedens evige Hjem.

Men den Aften følte jeg den som Hjemvé, Længsel efter Danmark, efter Øresundet, efter en kølig Aften ved Hornbæk Strand, hvor de blegblaa Bølger sættes ind over den lave Sandklit og væder Marehalmen med sit Skum. Den lumre Scirokko havde næsten kvalt mig, Heden slappet mig, Ensomheden fortæret mit Livsmod — der var ikke en eneste Landsmand her eller i Napoli. Jeg vedblev at stirre ud imod Nord, ud over det uendelige, i Horisonten sig tabende Hav, indtil Mørket næsten farvede det sort, og uvilkaarlig kom jeg til at tænke paa, at hvis jeg nu pludselig døde, vilde ikke en af disse glade, snakkende Skabninger drage et Suk; ikke en af disse forbindtlige Værter skænke mig en Tanke, uden den — at jeg ikke længere betalte. Man vilde i det højeste se mit Navn efter i Hotelbogen, lægge mig paa en Baare og putte mig ned i et af disse stinkende Latomier, jeg havde set, eller rettere lugtet, om Formiddagen. Fy for Pokker!

Jeg forlod min Plads paa Verandaen, slentrede ud i Søjlehallen, og stirrede ned i den dybe, duf-

tende Dal. Hvilken vidunderlig Skønhed, hvilken stemningsfuld Stilhed, kun afbrudt af Nattergalens Triller og Vagtlernes tungsindige Slag! Skønne, fortryllende Dal! Havde jeg anet, at du faa Aar efter skulde vaande dig i Jordskælvets Kramper, at dine hvide Villaer med deres Søjlegange og hvælvede Buer skulde sprænges fra hverandre som Stumperne af et Barns Legetøj, at denne stolte Bygning, hvor jeg stod saa rolig, saa tryg, skulde slænges ud i dine Orangelunde, saa at der ikke blev Sten paa Sten sammen, ikke et Menneskeliv frelst, da havde jeg vel den Aften ikke tænkt saa meget paa mig selv. Sorgen over dig, Ischia, vilde have fyldt hele mit Hjerte!

Men den Aften laa alt i fredelig Ro, svømmende i en italiensk Sommernats duftende Stilhed. Lygten i den store Portbue blev tændt. Et Lys dukkede frem hist, et andet her, og samtidig tændtes Himlens evige Stjerner, saa funklende, saa klare. Badegæsterne kom drivende fra deres Aftenpromenade, det glade Liv paa Verandaen tog af, Lamperne i Sovekamrene tændtes, og snart fortalte lydløse Skygger bag Gardinerne, at Hotellets sorgløse Befolkning begav sig til Ro, ubekymrede for, at Epomeo lagde sin Gravskygge hen over dem — det samme Epomeo, der senere sendte dem alle i Døden paa et Minut.

Da klang pludselig Hotellets Portklokke højt og skrattende. Den lød dobbelt stærkt i den begyndende Nattestilhed, og inden Giovanni kunde faa aabnet, klang den anden Gang, hæs, utaalmodig. Enkelte Badegæster stak Hovedet ud af Vinduet, øjensynlig forbavsede, og det med Grund; thi paa denne Tid af Døgnet ringedes der aldrig — Hotellet havde andre Tilgange, som Nattegæsterne altid benyttede. Endelig fik Giovanni Porten op, tumlede tilbage —

en Gendarm og min Ven, Signor Pisani, Sindaco i Casamicciola, viste sig, begge i Uniform.

„Hvor er Signor Guielmo!“ spurgte den sidste hurtigt, idet han slog ud med Haanden, hvori han holdt et stort Brev.

Giovanni, det skikkelige Fæ, antog rimeligvis, at jeg skulde arresteres, thi han virrede med sit gamle Hoved og stammede noget, jeg ikke kunde forstaa.

„Cospetto di Bacco!“ raabte den ivrige Sindaco og stampede i Fliserne. Hold Mund med dit Vrøvl! Skaf mig fat paa Signoren! Hvor er han?“

„Her!“ raabte jeg og ilede Pisani i Møde.

„Himlen være lovet, at jeg traf Dem!“ svarede denne aandeløs. „Gid jeg blot ikke maa være et Ulykkesbud.“

„Hvorledes?“

„Se, han der“ — og Pisani pegede paa Gendarmen, „har redet et Æsel halvt fordærvet for at naa herop. Han bringer Dem en Skrivelse fra Telegrafdirektøren i Forio med Ordre til at bringe Svar øjeblikkelig. Der maa ikke spildes et Sekund.“

Og Pisani rakte mig det omfangsrige Brev, han holdt i Haanden.

Nu var Turen til mig at blive lige saa forfjamsket som Giovanni. Hvad i al Verden havde jeg med Telegrafdirektøren i Forio at gøre. Jeg aabnede Brevet og læste følgende Linier:

„Medfølgende Telegram, afsendt gennem den østerrigske Legation i Napoli ved ekstraordinær Ekspres, maa besvares straks og tydeligt. Retur betalt.“

Min Forbavselse steg, men samtidig fik jeg en knugende Fornemmelse af, at der laa Død i det Telegram, Gendarmen holdt i Haanden. Jeg havde forladt mine nærmeste i Salzburg, og vi havde aftalt kun at telegrafere, hvis noget alvorligt skulde hænde. I over ti Dage havde jeg intet Brev faaet,

og nu kom et Telegram, tilmed gennem den østerrigske Legation — desværre, det maatte være et højst alvorligt Budskab.

„Lad os gaa op paa Deres Værelse," sagde Pisani, som lagde Mærke til min Bevægelse. „Her i Porten kan De dog ikke besvare det." — „Vent her!" befalede han Gendarmen og trak mig uden videre op ad den brede Stentrappe.

Mine Hænder rystede, da jeg tændte Lysene paa mit Arbejdsbord. Hvor meget kan dog disse blaa Blyantstreger fortælle i deres korte Lapidarsprog. Det virrede for mine Øjne, medens jeg læste:

„Mit Barn dør! — Daglig tæres det hen — kun De kan frelse det. Gaa til St. Nicola, skaf Bladene af det hellige Johannestræ, som staar i Klostergaarden, og send dem straks til min Broder i den østerrigske Legation i Napoli. Skynd Dem for mit Barns Skyld! — Brev under Vejs. Frygter, at det skal komme for silde. Skynd Dem!"

Jeg trak Vejret lettere — man er altid Egoist — det var ingen af mine. Men hvem og hvad? Underskriften, paa hvilken hele Forstaaelsen beroede, var telegraferet aldeles kannibalsk. Der var ikke en Vokal i den, og Telegrammet selv — ja, naar jeg undtager, at det kom fra en fortvivlet Moder, forstod jeg ikke et Ord af Resten.

„Fat Dem!" sagde Pisani og greb min Haand.

„Tak skal De ha'," svarede jeg. „Det er netop det, jeg gør; men dog fatter jeg ikke et Ord af Depechen. Adressen er rigtig, men den, der har skrevet den, er rimeligvis gal. Se der! Hvad siger De?"

„Fra hvem er det?"

„Ja vidste jeg blot det. Kan De læse den Underskrift?"

Pisani tog Telegrammet med en italiensk Embedsmands hele Værdighed, stavede sig igennem Depechen

og frembragte til Slutning en Lyd som en mislykket Nysen. Derpaa skar han nogle fortvivlede Ansigter, og fremgurglede endelig halvkvalt: „Zschukowskij!“

„Zschukowskij!“ — Hvor den menneskelige Hjerne dog er en vidunderlig Mekanisme! Næppe havde jeg hørt dette Trylleord, før en hel Række Billeder dukkede op i min Erindring. Den varme, dæmrende Taage over Kønigsees stille Bølgespejl; Sommeraftenens Fred, Aaretagenes sagte Plasken, den dæmpede Genlyd fra Klippevæggen, og i Bagstavnen af Baaden to Skikkelser, en ung, lykkelig Moder og en prægtig ti Aars Dreng; han ivrig beskæftiget med at faa Sejlene satte paa en lille Baad, hun vaagende med moderlig Ængstelighed over, at denne Baad ikke kom i Berøring med Vandet, førend vi var inde under St. Bartholemæus-Øens sikre Bredder. Og saa vor Vandring til Kapellet, hvor vi disputerede om Helgentro og Mirakler. Hvor varmt forsvarede hun dem ikke; hvilken Overbevisning i hendes Stemme, hvilken Dybde i hendes Følelse, hvilken Kraft i hendes Tro. Jeg blev til Slutningen usikker. Jeg følte, at Dialektik og Naturvidenskab var daarlige Vaaben mod en Kvindes inderste Hjerteslag, og da hun endelig indigneret udbrød; „Ah, qui dites vous, monsieur? — Vous êtes un monstre!“ da tav jeg skamfuld — jeg følte, hun fra sit Standpunkt havde Ret. Et Uhyre er den, som gør Forsøg paa at røve en Kvinde den Tro, som han ikke kan erstatte med hele sin Forstand. Det er at stænge Sollyset ude, at slukke Lyset paa Arnen, skønt man selv ikke har en Svovlstik i sin Lomme. Paa Hjemvejen fik jeg at vide, at hun var i nær Slægt med Ruslands store Digter Wassilij Androjewitsch, og jeg skammede mig dobbelt, skammede mig saa meget, at jeg ikke modtog en Indbydelse, hun sendte mig, „for at omvende Hedningen“, som hun skrev.

Telegrammet maatte være fra hende. Jeg havde

fortalt, at jeg rejste til Italien, at jeg vilde studere Havdyr paa Ischia, og jeg havde spøgende lovet at sende hende den hellige Restitutas undergørende Strandlilje. Nu vilde hun have Blade af det hellige Johannestræ — ja, kunde det hjælpe hendes prægtige Dreng, vilde jeg sende det hele Træ. „Skal ufortøvet blive bragt til Veje“ — var det korte Svar, jeg telegraferede tilbage.

„Hvor faar jeg nu fat paa denne hellige Nicola?“ spurgte jeg Pisani, da Gendarmen galoperede af Sted for at ride et nyt Æsel fordærvet. „De kender ham vel?“

„Jeg!“ svarede Pisani med Værdighed. „De glemmer, at jeg er Sindaco. Efter Loven af 24de Maj, som hæver alle Klostre i Italien, er det forbudt enhver tilbageblivende Broder at gøre sig Fordel ved Salg af Relikvier eller deslige. Jeg kender intet til den hellige Nicola, men skal med Fornøjelse skaffe ham et Par Ugers Fængsel, hvis han skulde gøre Forsøg paa at lave Mirakler. Overtroens Tid i Italien er forbi, Signore!“

Og Pisani slog oratorisk ud med Haanden. Han bildte sig aabenbart ind, at han talte for Skranken i Casamicciola, mulig i det italienske Parlament.

„Sig mig, Giovanni,“ spurgte jeg, da Porten lukkede sig efter den oplyste Sindaco, „véd du, hvor San Nicola er?“

„Jøsses ja!“ svarede Giovanni og spilede Øjnene op. „Jo, det véd jeg rigtignok.“

„Kan jeg faa fat paa ham?“

„Fat paa ham? — Fat paa ham?“ gentog Giovanni og stirrede urolig paa mig. „Eccellenza vil da ikke prøve paa at faa fat paa San Nicola?“

„Jo, det vil jeg rigtignok. Sig mig blot, hvor det er?“

„Dér!“ svarede Giovanni lakonisk.

„Hvor?“

„Dér!“ Og Giovanni pegede lige op i Luften. „Nu staar Maanen lige over ham.“

Mit Blik fulgte Retningen af hans Haand; men jeg saa' ikke andet end Epomeos takkede Kraterkegle, hvis stejle Styrtninger lyste i Maaneglansen.

„Det er jo Epomeo!“ udbrød jeg ærgerlig.

„Nej, det er San Nicola,“ svarede Giovanni med dyb Overbevisning. „Anden San Nicola har vi ikke paa hele Øen, det jeg véd af.“

„Gror det hellige Johannestræ deroppe?“

„Johannestræ?“ gentog Giovanni og saa' dumt paa mig. „Jeg har aldrig hørt Tale om det hellige Johannestræ. Her kender vi kun Johannesormene, og de er forbi for længe siden.“

„Men er der ikke noget Kloster deroppe?“

„Kloster? Jo — ja, det vil sige, der har været et i gamle Dage; men det styrtede sammen i et Jordskælv og faldt lige lukt ned i Dalen — det er grumme længe siden.“

„Er der da ingen Munke deroppe?“

„Munke? — Nej, det tror jeg ikke; for de var alle i Klosteret, da det faldt, saa er der vist ikke meget af dem tilbage.“

„Bjergtoppen er altsaa fuldstændig ubeboet?“

„Ja, det er ganske, som man tager det. Om Vinteren kan ingen Djævel holde det ud deroppe; men om Sommeren, naar de fremmede kommer, saa er der jo ham — Eremitten — —“

„Eremitten!“ afbrød jeg hurtig. „Bor der en Eremit deroppe?“

„Ja, i Badetiden; for ellers bor han i Napoli. Men saadan om Sommeren kan han jo nok holde det ud i det lille Kapel.“

„Aa, saa der er et Kapel!“ udbrød jeg, fornøjet ved endelig at være kommen paa Sporet. „Og til Kapellet er der en Have — ikke sandt — med Træer?“

„Ja, saadan en lille Plet, hvor der kan græsse et Par Geder, er der jo nok, og et Par gamle Tamarindebuske staar der vist ogsaa, saa vidt jeg husker; men ellers er Bjerget bart som min Haand, saa Gud maa vide, hvorfor alle de fremmede har saadant et Jag med at komme derop?“

„Jeg ser intet Kapel,“ afbrød jeg Giovanni, som nu syntes at faa Munden paa Gang.

„Nej, et Kapel kan ikke staa sig deroppe mod Efteraarsstormene; derfor er det hugget ind i Klippen selv. Jo, det maa være en rar Fornøjelse at sidde i et saadant Hul fra Morgen til Aften og Natten med. Var det ikke for de fremmede, som tager derop, saa stak San Asinone vist ogsaa hjem til Napoli, det bedste han kunde, men — —“

„Hvad er det, du kalder ham, Giovanni? — San Asinone? — Det er jo det hellige Asen! — Skammer du dig ikke ved at give en Gejstlig saadant et Øgenavn?“

Giovanni stirrede et Øjeblik paa mig. Saa fo'r han med sit hvide Skjorteærme hen over Ansigtet og udstødte en hæs, sprukken Lyd, som baade kunde være Fnisen, Hoste eller Latter, ligesom man vilde fortolke den. Da han atter tog Skjorteærmet bort, saa' han lige saa dum ud som ellers og sagde tørt: „Ja, det kan saamænd gerne være, at de fremmede kalder ham San Nicola; man kan jo aldrig vide, hvor gale de er.“

„Men er han da ikke en from Mand?“

„Jo, han gør saa vist ikke en Kat Fortræd deroppe,“ svarede Giovanni. „Men hvis Eccellenza vil besøge San Nicola, saa vil jeg raade til tre Ting: Sæt Stropper i Baglommen, tag Vin med fra os, og lad Francesco føre Deres Æsel. Det kunde maaske more ham at se, hvordan San Nicola beder sit Ave.“

Her fik Giovanni et endnu stærkere Anfald af

Hoste, og under dette trak han sig nikkende og gryntende tilbage i sit Portkammer, overladende til mig at faa Mening i hans Gaader.

Det var imidlertid ikke saa let; thi Giovanni var selv en eneste stor Gaade. Det var mig ikke mulig at blive klog paa, om han virkelig var dum, eller blot anstillede sig saaledes, for lettere at fange mig og andre godtroende rejsende. Han kunde staa og vrøvle med det mest idiotiske Ansigt af Verden; men saa tittede pludselig en Skælm ud ad hans smaa, gulgraa, missende Øjne, og saa kom denne underlige gryntende Lyd, som om han indvendig gottede sig kostelig paa de fremmedes Vegne.

„Man kan aldrig vide, hvor gale de er," gentog jeg for mig selv. Ja, det var aabenbart. Enten ansaa' han mig for lige saa gal som de fleste engelske rejsende, eller ogsaa vilde han ikke ud med Sproget. Der var ikke andet at gøre, end at raadføre mig med mit sædvanlige Orakel, min brave Francesco, og snart efter var jeg paa Vejen til hans Vigne.

Min Frygt for, at han allerede skulde være gaaet til Ro, viste sig heldigvis ugrundet. Da jeg kom op ad den temmelig mørke Vinløvgang, saa' jeg ham sidde foran Huset, ivrig beskæftiget med at pudse de store Messingbjælder, som Æslerne bærer om Halsen. Bjælderne klang, og Francesco sang, alt som han pudsede, af fuld Hals en af disse langtrukne drævende Folkesange, der i Ord tolker Kærligheden og i Melodi alle en melankolsk Hankats erotiske Kvaler. Han var aabenbart i et udmærket Humør og saa fordybet i sine Elegier, at han slet ikke mærkede mit Komme.

„God Aften, Francesco!" sagde jeg, idet jeg uden videre tog Plads paa Bænken ved Siden af ham. „I Morgen rider vi til San Asinone."

Jeg sagde dette halvt spøgende, halvt for at fange ham, men fortrød næsten mine Ord; thi den skik-

kelige Francesco slog Kors for sig og sagde: „Ak, Eccellenza, det er gudsbespottelige Ord! Hvem har lært eder det?“

„Det har gamle Giovanni; men han har maaske sagt det af bare Dumhed.“

„Dumhed!“ gentog Francesco og knipsede med Fingrene. „Dumhed? — Nej, Giovanni er den snueste gamle Porthund paa hele Ischia; men han er Fritænker, Eccellenza. Han bliver saa fordærvet af de mange Neapolitanere, som kommer der om Sommeren. Tænk, at kalde San Nicola for det hellige Asen!“

Og Francesco slog atter Kors for sig.

„Han hedder altsaa San Nicola, Eremitten deroppe? Véd du ellers noget om ham?“

„Ak, Eccellenza, hvad skulde en stakkels Æseldriver, som jeg, vide om slig en hellig Mand. Jeg véd kun, at han kommer fra et Kloster ved Napoli med Nattergalen og drager bort med de sidste Vagtler. Jeg véd kun, at han lever ene paa Bjergets øverste Top, hensunken i Bøn og Andagt, og at han om Natten sover i sin bare Kutte. Ingen Gedebuk kan have det tarveligere. Han har ikke engang det Vand, han kan vaske sig i, og drikker kun den Vin, som medlidende Bønder giver ham, og den er undertiden noget sur.“

„Ja, saa forstaar jeg, hvorfor Giovanni vilde have, at jeg skulde tage Vin med; men hvorfor skulde jeg sy Stropper i mine Baglommer?“

„Stropper i Eccellenzas Baglommer?“ gentog Francesco og tabte af Forskrækkelse Bjældekoblet. „Der maa Eccellenza bestemt have hørt fejl. Sagde han ikke Benklæder?“

„Nej han sagde „Baglommerne“; jeg lagde just Mærke til det.“

Francesco tog Bjældekoblet op, pudsede det meget ivrigt og sagde, medens Bjælderne klang som et

Sangværk: „Ja, jeg véd ikke, hvorledes Eccellenzas Baglommer er syede; dèt kender gamle Giovanni maaske bedre. Er de meget vide, kan det jo være ret fornuftigt at sætte et Par Stropper i; for Toppen af San Nicola er stejl, og Æslerne arbejder stærkt under Rytteren, saa det var jo muligt, at noget kunde falde ud. — Andet har han ikke ment. Sagde han ellers ikke mere? Fortalte han ikke noget om, at jeg havde forandret mig?“

„Forandret dig?“

„Ja,“ gentog Francesco rolig, „for jeg har virkelig forandret mig.“

Jeg stirrede paa Francesco; men kunde ikke opdage Spor af Forandring. Han var den samme smidige, smukke Fyr, som den Dag, jeg landede paa Øen og straks valgte ham til min Fører. Han saa' lidt ophidset ud — det var det hele.

„Du kan jo ikke have forandret dig siden i Gaar, Francesco,“ indvendte jeg.

„Jo, Eccellenza, i Gaar Aftes, lidt efter Ave Maria. Filomela og jeg kom op at skændes, og saa forandrede jeg mig og gik til Beppina — hun kender ham deroppe.“

„Hvilken han?“

„Ih, Eremitten, San Nicola! De er begge fra Napoli; han er hendes Skriftefader. Men hun tør ikke komme derop. Aa, han er saa streng, saa streng, siger hun. Han har haft hende i Skrifte forleden Dag, og hun har betroet ham saa meget. De véd nok, hvordan unge Tøse er, Eccellenza, de la'er Munden løbe, mens vi andre tier. Nu tør hun ikke komme derop mere, og tjente hun ikke saa gode Penge i la piccola sentinella, rejste hun gerne helt bort fra Øen, saa bange er hun for San Nicola. Hun siger, at han kan hekse.“

„Snak, Francesco! Der er ingen, som kan hekse i vore Dage.“

„Ja, man kan dog ikke vide det," indvendte Francesco lavmælet. „Beppina har fortalt mig saa meget, og de andre Æseldrivere snakker ogsaa derom. Hvad er Mirakler andet end Hekseri, og dem siger dog Præsterne, at man skal tro paa."

„Gør han da ogsaa Mirakler?"

„Ja, saadanne rigtige Mirakler er det ikke," indvendte Francesco. „Jeg skal gerne fortælle Eccellenza, hvad jeg har hørt. Ser De, i gamle Dage var der i Klosterets Have et meget mærkeligt Træ —"

„Et Johannestræ? Ikke sandt?"

„Ja, hvad det hed, véd jeg ikke, for jeg er ikke, som Eccellenza, lærd paa Blomster og Kryb. Munkene sagde, at det var en Efterkommer af det Træ, hvorunder Jesus havde sovet i Gethsemane Have, og det indbragte Munkene en køn Skilling; thi Bladene var gode for allehaande Sygdomme, især Tredjedags-Feber, og gav man dem omvendt til Folk, der ingenting fejlede, fik de en saadan Feber i Blodet, at de ikke kunde holde deres Tanker for dem selv, men maatte ud med de dybeste Hemmeligheder, enten de vilde eller ej."

„Fuldstændigt homøopatisk," bemærkede jeg.

„Ja, det véd jeg ikke, hvad er," fortsatte Francesco; „men Beppina fortalte, at da hun sidst skriftede hos ham, var hun blevet varm af at gaa derop, og bad om noget at drikke. Saa kom han med et Bæger Vin; men næppe havde hun faaet det til Livs, før hun blev som rent tosset. Munden løb paa hende som en Kastanjetromle, og da hun kom hjem, skammede hun sig over alt det, hun havde siddet og betroet den hellige Mand. „Der var ikke den Ting, som han ikke havde kunnet faaet mig til at sige," sagde hun."

Jeg brast i Latter over den sørgmodige Andagt, hvormed Francesco fremførte sin elskedes Bekendelser og svarede: „Hør, Francesco, er det ikke

mærkeligt? Jeg har set akkurat det samme Mirakel hjemme i mit Land. Jeg har set Folk, som naar de fik et Bæger eller to, lod Munden løbe og til sidst hverken vidste, hvad de sagde eller gjorde."

„Eccellenza mener da ikke, at Beppina drak sig fuld?" spurgte Francesco fornærmet. „Nej, dertil er hun rigtignok for velopdragen, og hun taaler desuden meget. Det var kun et eneste Bæger — et ganske lille et, oven i Købet."

„Men han har jo ikke de Blade," indvendte jeg. „Klosteret gik jo til Grunde ved et Jordskælv."

„Ganske rigtig, Eccellenza, men Træet holdt sig. Det vil da sige, det knækkede midt over; men Stubben blev staaende, og den skyder Blade hvert Foraar. Der er mange Folk, selv i Napoli, som tror paa disse Blades feberstillende Kraft, og San Nicola sælger ikke saa lidt af dem i Badetiden baade til fremmede og indfødte. Her var en østerrigsk Familie i Forfjor, hvis Datter fik Tredjedags-Feber og var opgivet selv af Badelægen; men hun kom sig, da hun fik et Afkog af Bladene — jo, San Nicola gør saamænd Mirakler endnu med de Blade; men han velsigner dem jo ogsaa først."

„Hvad hed den Familie?"

„Der var ikke et Menneske paa Øen, som kunde sige det Navn," forklarede Francesco, „og derfor kan jeg det heller ikke; men en af dem bor endnu i Napoli."

Nu blev alt mig klart. Baade hvorledes Pisani straks havde kunnet finde Rede paa Telegrammets Underskrift, og hvorfor Fru Zschukowskij havde sendt mig det. Hun maatte rimeligvis have hørt om den Underkur, den østerrigske Dame havde været Genstand for, og, overtroisk som hun var, greb hun nu efter dette Halmstraa for at redde sit Barn. Jeg priste min gode Lykke med at gaa til min skikkelige Francesco. Han havde her, som saa

ofte, hjulpet mig ud over alle Vanskeligheder, og næste Morgen ved Solopgang vilde jeg besøge den fundne Helgen for at faa de fortryllede Blade.

Da jeg betroede Francesco denne min Beslutning, satte han, til min store Forundring, et meget betænkeligt Ansigt op. „Eccellenza maa have mig undskyldt, men i Morgen kan jeg ikke," indvendte han.

„Hvorfor ikke?"

„Jeg skal jo forloves!" svarede Francesco med en stolt Mine og ringede med Bjældekoblet som med en Klokke. „Hvorfor tror Eccellenza ellers, at jeg sidder her og pudser til langt ud paa Natten?"

„Men du er jo forlovet, Francesco, og det oven i Købet med to."

„Nej, Eccellenza, jeg er i Øjeblikket slet ikke forlovet. Filomela har jeg slaaet op med, og det kan jeg frit gøre, naar jeg lader hende beholde, hvad jeg har givet hende i Fæstensgave, og det var hele tyve Lire; men med Beppina skal jeg først forloves i Morgen Middag i Nærværelse af hendes Slægt og Venner. De bor i Forio, og naar jeg skal ride derned med hende ved Middagstid, kan jeg ikke rakke Æslerne af om Morgenen ved at lade dem klatre til Toppen af San Nicola."

„Hvad skal saa Beppina have i Fæstensgave?" spurgte jeg i Haab om at faa ham med, naar jeg betalte noget lignende.

„Hundrede Lire! Hun har allerede faaet dem i Eftermiddag. Og saa skal hun have dette," føjede Francesco til med en vis Stolthed og trak et Koralbaand frem af Brystlommen med Perler saa store som Hasselnødder.

„Men er du da rent besat, Francesco? Den nydelige Filomela, som hele Hotellet er saa forgabet i, spiser du af med tyve Lire, og Beppina, som ikke er nær saa køn, giver du hundrede?"

„Køn?“ gentog Francesco med en haanlig Betoning. „Det er netop Ulykken. Hun bliver mig vistnok for køn, det kan jeg mærke, og en fattig Æseldriver kan ikke godt gifte sig paa Kønhed alene. Nej, der er Forskel, Eccellenza! Filomela er kun simpel Vaskerpige; men Beppina er Stupige og faar Drikkepenge af de fremmede, naar de rejser. Der var nu den engelske Eccellenza i Gaar; han gav hende saamænd tyve Lire.“

„Saa har hun saamænd kysset ham tyve Gange, Francesco! Beppina er ikke bange for det.“

„Det gør heller ikke det allerringeste, naar hun blot tørrer sig godt om Munden og giver mig Pengene,“ sagde Francesco rolig. „Et Kys er lige som en Nysen, der kommer og gaar — nej, saa har rigtignok Filomela gjort det langt værre.“

„Hvad har da den stakkels Pige gjort?“

„Hvad hun har gjort?“ gentog Francesco med en Stemme, som dirrede af Harme. „Det skal jeg sige Dem, Eccellenza! Hun har ikke ladet sig nøje med Kys, som Beppina. Nej, hun har solgt sig, gjort Skandale for hele Verdens Øjne, saa at hun vil komme i Folkemunde helt over til Napoli, ja blive hængt op i Gaderne som en Skøge.“

„Umuligt, Francesco, hun er kun seksten Aar!“

„Ja, saa kan Eccellenza selv regne ud, hvorledes hun vil være, naar hun bliver to og tredive,“ svarede Francesco bittert. „Der var en Tid, hvor jeg holdt saa meget af hende,“ lagde han vemodig til; „hun var saa væver som en Vagtel og ren som San Restitutas hvide Lilje. Men nu er det forbi. Jeg har faaet Foragt for hende, Eccellenza. Jeg har selv set hendes Skændsel. Hun er ikke bedre end en af dem, der gaar om Aftenen i Toledogaden.“

Der var noget saa overbevisende i hans Smerte og Harme, at jeg ikke vilde tirre ham ved at ytre Tvivl. Og dog forekom det mig utænkeligt, at den

stilfærdige Filomela, knap voksen, skulde være sunken saa dybt. Hun var Datter af en fattig Enke, som boede i et lille Hus tæt neden for la piccola sentinella. De ernærede sig begge ved at vaske for fremmede. Der var altid saa net og rent i deres lille Stue; Moderen var saa alvorlig, Filomela saa undselig og beskeden — kunde det virkelig være muligt?

Medens jeg forfulgte disse Tanker, sad Francesco med bøjet Hoved og vejede Koralbaandet i Haanden: „Se, dette havde jeg købt til Filomela, Eccellenza," sagde han mere stilfærdig; „det er et smukt Baand og har kostet mange Penge for en fattig Karl som jeg. Jeg kom saa glad med det i Lommen; men da jeg trak det frem og viste hende det, véd saa Eccellenza, hvad hun sagde?"

„Nej!"

„Hun sagde: „Aa, er Laasen ikke af Guld?" — Ja, det sagde hun, Eccellenza! — Saadan en Fattigtøs, som hun, var ikke fornøjet med det ægte Tom-Bam, for det solgte Guldsmeden mig det for. Saa kom vi op at skændes, og saa kom Beppina. Jeg fulgte med hende op til Hotellet, og under Vejs fortalte Beppina mig, hvad Filomela i de sidste Uger havde nedværdiget sig til. Jeg vilde ikke tro det; men til sidst viste hun mig det Værelse, hvor han havde boet, inden han rejste, og der fandt jeg Filomelas Livstykke og Hovedlin paa hans Seng. Ak, Eccellenza, at Kvinder kan fødes saa nederdrægtige! Jeg fik Troen i Hænderne; men i Morgen hævner jeg mig — jeg forlover mig med Beppina, og Filomela kan rende efter ham, der har betalt hende; han vil maaske endnu give hende fem Lire om Dagen. Saa meget fik hun, sagde Beppina."

Francesco rejste sig og hængte Bjældekoblerne op paa Muren med en resigneret Mine.

Det gjorde mig ret ondt for den stakkels Fyr;

thi midt under hans Rasen mod Filomela, hvis Brøde jo syntes bevist, var der i hans Stemme dog noget, som tydede paa, at Filomelas Utroskab gik ham dybere til Hjerte, end han vilde være ved. Ogsaa mig bedrøvede hendes Brøde. Jeg havde troet saa godt om hende; hun var saa frisk, saa barnlig; skøn som en Hebe og uskyldig som en Madonna — hvordan maatte saa Beppina være?

„Du vil altsaa ikke være min Fører til San Nicola?“ spurgte jeg efter en Pause. „Det er mig meget magtpaaliggende at komme derop.“

„Eccellenza maa have mig undskyldt,“ svarede Francesco.

„Vel! Saa tager jeg Alessio fra Torvet. Han har ogsaa gode Æsler; men saa er det bedst, vi gør vor Regning op med det samme, for saa rider jeg med ham Resten af Sommeren.“

Francesco satte et langt Ansigt op, et Ansigt, hvor Kærlighed og Konkurrence førte en fortvivlet Kamp. Endelig sagde han: „Det kan ikke være Eccellenzas Alvor!“

„Jo, Francesco, for det er Alvor, jeg har for. Jeg har faaet Telegram om at skaffe nogle Blade af Træet deroppe. Det kommer fra en Moder, som tror, at hendes Barns Liv afhænger deraf. Jeg vil derop, og jeg vil have dig med, fordi jeg anser dig for den paalideligste Fører her paa Øen. Naar vi rider ved Solopgang, kan vi være tilbage til Middag. Du faar tyve Lire og kan paa min Bekostning leje dig et Par Æsler, hvis dine skulde blive for trætte til at gaa til Forio.“

„Men Beppina?“ sagde Francesco og skelede til Tegnebogen, som jeg havde taget frem. „Hun venter mig aldeles bestemt. Vi skulde i Morgen Formiddag ned paa Torvet til Guldsmeden —“

„Og se paa Ringe?“

„Nej, dem køber vi i Forio. Nej, det er Hals-

baandet; for hun vil heller ikke have ægte Tom-Bam. Hun vil have en svær, gammeldags Guldlaas."

„Den kan hun jo købe selv."

„Ja, men saa maa jeg bede Eccellenza om at tage Halsbaandet med og sige Besked endnu i Aften. Skal vi ride i Morgen ved Solopgang, bliver det henad tre, og saa er Giovanni næppe oppe. Eccellenza maa derfor sørge for alt, hvad vi skal have med, endnu i Aften."

„Godt! Saa er alt klaret, ikke sandt!"

„Jo, det vil jeg haabe, Eccellenza," svarede Francesco, „skønt Beppina holder vist ikke af det. — Nu var alting bestemt, og det betyder vist ikke noget godt, naar man forandrer sig paa sin Forlovelsesdag."

„Du er saa fuld af Overtro, Francesco, som et Æg af Blomme og Hvide. Naar blot ikke Beppina gaar hen og forandrer sig, behøver du vist ikke at være bange."

„Beppina er tro som Guld, Eccellenza! Det sagde hun selv endnu i Eftermiddags, og derfor kan hun ogsaa købe sig den sværeste Guldlaas i Morgen paa Torvet. Vil De sige hende det fra mig."

Med disse Ord overrakte Francesco mig med en højtidelig Mine Halsbaandet, hvis Tombakslaas ganske sikkert maatte støde ethvert Kenderøje.

„Altsaa Klokken tre i Morgen, og de bedste Æsler," sagde jeg, idet jeg stak hans dyrebare Fæstensgave i Lommeu.

„Altid det bedste til Eccellenzas Tjeneste," svarede Francesco galant. „Hils Beppina, og bliver hun gnaven, saa sig blot „den sværeste, hun kan finde", saa hjælper det nok."

Med denne Bemærkning, der røbede dybt Kendskab til den kvindelige Natur, gik Francesco ind med Bjældekoblerne, selv et skikkeligt Æsel, der

bar Livets Byrde med kristeligt Taalmod. Havde han vidst om Beppina, hvad man sagde paa Hotellet, havde han næppe ringlet saa lystigt.

La piccola sentinella var i alle Henseender et mønsterværdigt Hotel, hvis flinke Værtinde ikke taalte Uregelmæssigheder af nogen Art. Desto mere overraskedes jeg ved at finde mit Værelse i samme Orden, eller rettere Uorden, som da jeg havde forladt det. Ærgerlig kastede jeg Koralbaandet paa Bordet og vilde lige til at ringe paa Beppina, da jeg hørte sagte Trin paa Verandaen og kort efter en svag Banken paa min Dør. Den lød saa ydmyg, saa beskeden; Beppina plejede at dundre anderledes paa.

„Kom ind!“ raabte jeg.

Døren gik op, noget tøvende, og halvt i Maanelyset, halvt i Lampeskæret stod Filomela med en Kurv snehvidt Lintøj paa Hovedet. Hun blev staaende paa Tærskelen med et usikkert Udtryk i sit smukke, barnlige Ansigt, saa blev hun pludselig rød.

„Hvad vil du, Filomela? Er det mit Vasketøj?“

Hun rødmede endnu dybere, trak en lille Seddel op af sit Korset og sagde: „Ja, Eccellenza! Jeg kunde ikke finde Beppina, og derfor bringer jeg det selv. Her er Vaskesedlen.“

Jeg lod, som om jeg opmærksomt gennemgik denne fortryllende Samling af Fejlstavninger, men samtidig betragtede jeg hende skarpt fra Siden. Hun stod rank og let med den tunge Kurv paa Hovedet; men Fingrene paa hendes venstre Haand bevægede sig krampagtigt, og hendes Blik, der først var faret spejdende om, fæstede sig nu kun paa ét Punkt. Hvad saa' hun dog efter?

„Det er rigtigt, Filomela," sagde jeg. „Du kan sætte Kurven der. Kom ind til mig. Jeg vil tale lidt med dig."

Hun saa' paa mig, uden at tage Kurven fra Hovedet, og rødmede atter. Der kom et usikkert, næsten forskrækket Udtryk i hendes Ansigt. Pludselig satte hun Kurven paa Gulvet med et Kast og greb fat i Laasen.

„God Nat, Eccellenza!"

„Men hvad er det, Filomela? Bliv dog og lad os passiare lidt sammen! Jeg har saadan Lyst til at tale med dig i Aften."

„Nej, Eccellenza, ikke nu. Det er saa sent, og vi er alene."

„Ja, hvad gør det? — Beppina taler tidt halve Timer med mig, naar hun gør mit Værelse i Stand til Natten."

„Beppina!" gentog Filomela, og om hendes smukke Mund kom der et usigeligt Udtryk af Foragt. „Ja hun talte vist gerne med Eccellenza hele Natten, hvis De ønskede det?"

„Hør, Filomela," sagde jeg og tog hendes Haand, „nu skal du være fornuftig og blive. Et Par Ord mellem os kan maaske — —"

„Slip mig, Eccellenza!" hviskede hun og fik pludselig Taarer i Øjnene. „Lad mig gaa! — Er jeg ikke mishandlet nok?"

„Jeg har jo ikke i Sinde at fornærme dig, Filomela, blot et Ord — —"

„Nej, nej, ikke et eneste, Eccellenza! Hvis Beppina kom og saa' mig alene med Dem, vilde hun —" og Filomelas stille Taarer gik over til pludselig Graad.

„Hvad vilde hun?"

„Aa, hun vilde naturligvis sige det samme om mig, som da jeg gik til den franske Maler — —"

Filomela standsede pludselig og saa' ned for sig.

„Duchatel?“ spurgte jeg.

„Ja, Eccellenza. Han gav mig saa mange Penge derfor, og saa lod jeg mig friste; jeg syntes ikke, at der var noget ondt deri.“

Filomela brast i en voldsom Hulken og trak med Heftighed sin Haand ud af min.

Ved denne Bevægelse kom hun til at støde til Bordet, saa Koralbaandet faldt paa Gulvet. Jeg bukkede mig for at tage det op, men Filomela kom mig i Forkøbet. Hun stirrede et Øjeblik paa det; hendes Øjne funklede, og med et Skrig rev hun pludselig den tykke Silketraad over, saa at Perlerne rullede hen ad Stengulvet. Hun stod et Øjeblik ganske bleg, saa sprang hun som en jaget Hind ud ad Døren og ned ad Terrassen, overladende til mig at samle dem op, hvis jeg kunde.

Det viste sig snart at være et Arbejde, som vilde bringe hele mit Værelse i samme Stand som paa en Flyttedag. Ærgerlig ringede jeg paa Beppina — der kom ingen. Jeg ringede atter, jeg kimede — forgæves. Jeg hørte kun Porthunden gø; den troede rimeligvis, det var Indbrud. Ærgerlig lavede jeg mig til at gaa i min uredte Seng, da jeg atter hørte listende Trin paa Verandaen — det var gamle Giovanni. I sin røde Flanells Nattrøje, med den røde Ischiathue paa Hovedet, og den evige Støvekost under Armen, lignede han grangivelig Prinsen af Arkadien.

„Hvorfor er mit Værelse ikke i Orden?“ spurgte jeg temmelig ublidt.

„Heller ikke her? — Næ se, — det er det fjerde,“ sagde Giovanni, mere henvendt til Støvekosten end til mig.

„Det fjerde, hvad for noget?“

„Ih — det fjerde Værelse, hun har glemt i Aften. Ja, man kan nok mærke, at hun skal forloves i

Morgen." Og Giovanni gav sig med filosofisk Ro til at rede min Seng.

„Hvor Pokker er da Beppina?"

„Hvor hun er?" vrissede han. „Jeg troede, hun var her. Alle hendes Perler ligger jo rundt om paa Gulvet. Eccellenza har da ikke revet det itu alene, kan jeg tænke?" Og Giovanni klukkede, som gurglede han sig med Koralperler.

„Vrøvl, gamle Giovanni! Jeg er jo lige kommen hjem. Hvor er Beppina?"

„Ja, sig mig det," gryntede han, og gav Hovedpuden et vældigt Dunk. „Sig mig det, Eccellenza! Hi, hi! Vidste jeg, hvor alle unge Piger er paa denne Tid, saa vidste jeg nok mere, end jeg havde godt af. Hun er naturligvis nede i Vignen og fjaser med sin Kæreste, ham, den lange Francesco!"

„Nej, dér kommer jeg lige fra. Dér var hun ikke."

„Saa er hun hos sin Moster," svarede Giovanni filosofisk og slog Vaskevandet med et vældigt Pjask ud ad Døren. „Alle unge Piger har en Moster, og naar man ikke kan finde dem andetsteds, saa er de dér. Beppina har maaske to."

Og Giovanni fnisede og gryntede, medens han svang Støvekosten over Bordet, saa Fluerne surrede mig om Ørene.

„Naar kommer hun da hjem?"

„Hjem? — Hæ, hvem siger os det? Spørg Vagtlerne i Dalen! De gaar gerne af Reden, naar hun gaar i sin. Spørg Vagtlerne, Eccellenza!"

„Saa maa du sørge for mig, Giovanni! Klokken tre i Morgen vil jeg op til San Nicola."

„Klokken tre!" gentog Giovanni og stirrede idiotisk paa mig. „Klokken tre sover alt, selv Æslerne."

„Ikke mit! — Francesco har alt i Orden til den Tid. Tag min Vadsæk, og pak Vinen og Frokosten deri."

Giovanni tog imod Vadsækken med en tvær Mine, stak Støvekosten under Armen og ønskede mig god Nat. Men da han gik ned ad Terrassen, hørte jeg ham tydelig mumle: „Han er gal! — Splittergal! — Han har saa mange Penge, at han kan sove hele Dagen, og saa vil han til San Nicola Klokken tre! — Tossehoved!“

Hvilken Friskhed, hvilken Fuglesang og Blomsterduft strømmede mig i Møde hin tidlige Morgen, da jeg aabnede Verandaens Glasdøre. Over Vesuv laa en lyserød Skyvifte, broderet med Sølvstriber af Vulkanens hvidlige Dampe, og om San Nicolas forsprængte Tinder kredsede lette, hvide Taagedun, der hurtigt opløste sig i tindrende Dug. De vævre Cikader tav endnu, de havde det for vaadt til at lade deres skingrende Trommehvirvler høre. Derimod tonede nede fra Dalens Myrtekrat Vagtlernes molstemte Kluk, blandet med Triller af Nattergalen, der aabenbart mente, at Natten endnu ikke var forbi. Foran Porten holdt Francesco i skinnende hvid Skjorte, ny rød Hue og med en højrød Nellike bag det venstre Øre. Hans firbenede Ven, det bedste Æsel paa Øen, havde en rød Silkesløjfe i sit venstre Bjældekobbel og en blomstrende Myrtekvist i Panderemmen. Det var godt at se, at begge skulde ud at fri; men det var ikke let at gætte, hvem der vilde blive den lykkeligste.

Giovanni derimod saa' ud, som han skulde til Begravelse. Han stod ved det store Bord i Spisesalen og talte paa sine Fingre fra én til fire og tyve, og derpaa fra fire og tyve til én paa en sørgmodig, ensformig Melodi, som bad han sit Ave.

Hver Gang han kom til Ende med Tallene, lod han sit Blik løbe hen over Bordet, talte Kuverterne og rystede paa sit stakkels idiotiske Hoved.

„Eccellenza skulde vel ikke have set en Kurv med Spiseskeer!“ spurgte han. „Den stod her i Gaar Aftes.“

Havde jeg ikke vidst, at Giovannis Spørgsmaal var saa idiotisk uskyldigt, kunde der have været Grund til at blive fornærmet. Nu rystede jeg kun paa Hovedet og greb saa den velfyldte Vadsæk, som Francesco med et eneste Kast anbragte oven paa sin Hue, hvor den sad som fastgroet.

Der var en urimelig Masse Spænder og Remme, som Francesco den Morgen skulde efterse, inden vi drog af Sted. Jeg saa' godt, at hans mørke Øjne under hele dette Penelope-Arbejde fo'r fra Kældertil Køkkenvinduerne og derpaa helt ned i Dalen. Men Beppina viste sig ikke, og Francesco spurgte ikke efter hende.

„Spørg Vagtlerne!“ tænkte jeg, da vi red ned forbi den morgenfriske Vigne, hvis Vinblade glimtede af Dugdraaber.

Det gik et Stykke nedad i Tavshed; men jeg kunde af den Maade, hvorpaa Francesco udstødte sit „Orrr!“, og ganske umotiveret smækkede til sin firbenede Ven, mærke, at han havde lidt en Skuffelse og ærgrede sig dorover.

„Det er meget tidlig, Eccellenza!“ bemærkede han pludselig.

„Ja! Alt sover endnu.“

„Naturligvis! Der er jo ingen Grund til at staa op. Orrr! Dit Misfoster! Vil du lade være at gnide Eccellenza op ad Muren!“

Og Francesco gav Æslet et saadant Rap, at jeg nær var gaaet ud over Hovedet paa det.

„Smaat! Smaat! Francesco! Hvad Pokker er der i Vejen?“

„Ingenting, Eccellenza! Det bliver en varm Dag."

„Ja, det gør vist saa."

Vi drejede ned i Dalen og kom forbi det Hus, hvori Guldsmeden boede. Her gav Francesco Æslet et nyt Rap og spurgte pludselig: „Hvad sagde saa Beppina, Eccellenza!"

„Jeg fik ikke talt med hende. Hun var gaaet ud, da jeg kom; Giovanni vidste ikke hvorhen. Han mente, hun kom først hjem henad Morgenstunden."

„Saa er hun gaaet til sin Moster," sagde Francesco med Overbevisning, „for hun har en Moster i Fontana paa den anden Side Bjerget. Saa møder vi hende bestemt deroppe."

Og Francesco satte Æslet i et muntert Trav og travede selv jodlende efter.

Men vi mødte en ganske anden end Beppina. Ved Udkanten af Byen, hvor den fælles Vaskeplads ligger, var kun et eneste levende Væsen oppe. Det var Filomela, som stod tæt ved Vejen, beskæftiget med at hænge Tøj til Tørring. Hvor hendes Bevægelser var gratiøse, medens hun bredte det snehvide Linned ud over den lave Myrtehæk, som begrænsede Vejen. Hun var saa fordybet i sit Arbejde, at hun slet ikke lagde Mærke til os, før vi var hende ganske nær. Da vendte hun sig pludselig om, holdt Haanden over Øjnene for Solen, strakte saa begge Arme ud imod os og raabte: „Francesco!"

Der laa en saadan Bønlighed, en saadan Smerte i dette Udraab, at jeg uvilkaarlig holdt Æslet an. Men i samme Øjeblik gav Francesco det et vældigt Rap med sin Figenkæp, og idet han med Stokken truede ad Filomela, udstødte han et Skældsord, hvis Mening jeg ikke forstod. Desto bedre syntes Filomela at fatte dets Betydning. Hun blev først ligbleg, saa blussende rød, og idet hun greb den

tømte Kurv, flygtede hun ind mellem Vignerne saa let som en Hind, der pludselig overraskes af Skytten.

„Se, hvor hun render!“ sagde Francesco og pegede hoverende med Stokken efter hende. „Tror Eccellenza, at hun vilde kile saadan af Sted, hvis hun havde en ren Samvittighed?“

Og hermed satte han begge Hænder for Munden og brølte det samme Ord ud efter hende, som gennem en Raaber. Jeg saa' nogle Buske bevæge sig inde i Vignen, saa hørte jeg et tungt Fald, og saa blev alt stille, blikstille; kun en Cikade svirrede op, saa tav ogsaa den.

„Du mishandler jo Filomela!“ udbrød jeg harmfuld. „Gaa straks ind og se, hvad der blev af hende!“

„Jeg kan ikke krybe over Kaktushække, og hun har ikke fortjent det bedre,“ svarede Francesco haardt. „Se, dér render hun igen!“

„Men hvad har hun da gjort, siden du er saa haard imod hende?“

Francesco tav et Øjeblik, saa sagde han: „Hvorfor skulde jeg blotte hendes Skam mer end nødvendig? Hun har jo dog været min Kæreste! Men siden hun solgte sig til den franske Maler, er det forbi med hende.“

„Beppina besøgte jo ogsaa den franske Maler!“ indvendte jeg. „Jeg har set, at han kyssede hende.“

„Det regner vi ikke saa nøje her paa Øen,“ forklarede Francesco; „desuden skulde hun jo holde hans Værelse i Orden. Men Filomela havde intet hos ham at gøre, og dog sneg hun sig op til ham hver Dag, og han lukkede sin Dør af. Jeg véd nok, hvad han gjorde, Eccellenza. Aa, det var nederdrægtigt!“

Og Francesco lettede sit Hjerte ved at give Æslet et saa forsvarligt Rap, at jeg hoppede i Sadlen, saa at en af Koralperlerne sprang ud af min Lomme

og trillede hen ad Vejen, hvor den laa som en Bloddraabe i Støvet.

Francesco bukkede sig, tog den op og betragtede den med Kendermine. Hans Ansigt antog et betænkeligt Udtryk, idet han sagde: „Den ligner akkurat dem i Beppinas Halsbaand."

„Her er Resten," sagde jeg og tømte en Haandfuld Perler i hans fremrakte Haand.

Francesco spilede sine sorte Øjne op og slugte Perlerne med dem. „Det er jo Beppinas Halsbaand!" udbrød han pludseligt.

„Ja, — jeg kunde ikke gøre for det. Filomela rev det itu."

Om jeg havde givet Francesco et Drag over Nakken med hans egen Æselkæp, kunde det ikke have givet et større Sæt i ham.

„Filomela!" skreg han. „Filomela rev det itu? Aa, Eccellenza!"

„Naa, du behøver da ikke at skrige op for det. Jeg har jo givet dig alle Perlerne paa et Par nær, som du skal faa i Morgen."

Francesco syntes slet ikke at lægge Mærke til mine beroligende Ord. Han rev Vadsækken af Hovedet, tog sin røde Hue af og hældte alle Perlerne i den som i en Pose. Derpaa slog han en Knude paa Huen, og idet han tænderskærende satte den paa, mumlede han: „Jeg skal hævne mig, Eccellenza! Jeg finder hende nok i Aften."

„Du maa ikke gøre Filomela noget ondt. Hun kunde ikke gøre for det. Hun er heftig, som du."

„Jeg vil myrde hende, Eccellenza!" skreg Francesco og hævede Stokken. „Hun har gjort det af den pure Ondskab. Jeg bliver aldrig gift med Beppina!"

„Hvorfor ikke?"

„Hun har jo revet Baandet itu," sagde han paa én Gang næsten grædefærdig. „Baandet mellem Beppina og mig; vort Fæstensbaand! — —"

Og Francesco gav sig med ét til at hulke som et Barn, idet han uden videre satte sig paa et fremspringende Klippestykke og begravede Ansigtet i begge sine Hænder. Æslet standsede med ham og gav sig roligt til at græsse.

Pludselig fo'r han op. Hans Øjne lyste af Raseri, og idet han rystede den knyttede Haand ud over Dalen, raabte han: „Forbandelse over jer dernede i det hvide Hus! Det skal blive rødt inden Midnat — det sværger Francesco Capetti!"

Derpaa tog han Æslet ved Bidslet og drejede det uden videre om.

„Hvad skal det betyde, Francesco? Vi skal jo opefter!"

„Ja, i Morgen! I Dag gaar det nedefter paa alle Maader," svarede han og gav Æslet et Slag.

Jeg sprang af, stillede mig i Vejen for det og sagde: „Francesco, har du hørt, at jeg vil til San Nicola, og erindrer du, at vi har sluttet Kontrakt? Hvis du bryder den, skriver jeg dig ind i Hotellets Bog over upaalidelige Førere. Nu har du Valget."

Det hjalp. Han mumlede noget mellem Tænderne, men vendte dog Æslet om, og nu gik det igen opad, tungt, trevent. Der var kommen Vilje mod Vilje og saa gaar det sjældent glat.

Men var Francesco tavs, saa begyndte nu Fuglene deres Kvidren i det mørkegrønne Skovbælte, hvor Vejen snoede sig ind som en Kirkesti mellem tusindaarige Træer. Hvor var her friskt, hvor var Luften let, alt indbød til en jublende Morgensang, og dog gik Francesco tungt og træt, med modløst Ansigt og ludende Hoved. Jeg begyndte virkelig at faa Medlidenhed med ham.

Saa vekslede alt igen. Vi kom ud af Kastanjebæltet, ud paa de hvide, vildsomme Stier, halvt Vandløb, halvt banede af Menneskefod. Her kneb det. De laa i et dirrende Sollys, som krumme Flod-

striber paa et Landkort. Tog man fejl, kunde man naa et Skred; endnu et Skridt, og man styrtede som Foraarselven ned i det gabende Dyb. Men heller ikke dette rørte Francesco. Han havde ganske opgivet sit evige „Orrr!“ Æslet fik ikke et Slag, men det behøvedes heller ikke; det syntes at kende Vejen bedre end dets uopmærksomme Fører.

Tungt arbejdede vi os opad. Det sidste Stykke gik over Lavasand, Aske og forvitrede Pimpstensblokke. San Nicolas skinnende, takkede Kratertop laa lige over os. Forneden den lysegrønne, villaklædte Ø, ombæltet af Golfens solblinkende Bølger; lige for os en brat Vej, knap fire Alen bred, begrænset af svimlende Afgrunde til begge Sider. Her stod Æslet instinktmæssig stille.

„Vil De videre, Eccellenza?“ spurgte Francesco noget drillende.

„Det er jo via mala, vi er kommet ind paa. Hvad skal det betyde?“

„Aa, der er saa mange, der gaar den gale Vej,“ bemærkede Francesco tvært, „saa kan vi vel ogsaa. Den er en Time kortere, det véd Æslet — men vi kan jo vende om.“

Jeg saa' op. Dér laa Kapellet ikke tusinde Alen fra os. Jeg kunde tydeligt se dets jærngitrede Vinduer i den hvide Klippe.

„Fremad!“ sagde jeg.

„Luk Øjnene, Eccellenza!“ bad Francesco og greb Æslet fast om Halen. „Svimmelheden kunde gribe Dem.“

I dette Øjeblik kendte jeg ham igen. Ilsindet, men den braveste Fører paa hele Ischia.

Jeg lukkede ikke Øjnene; men jeg skal ikke nægte, at det et Øjeblik forekom mig, at jeg red paa Ryggen af en Redekam og saa' en Mængde Legetøjshuse ligge væltet ud dybt nede i Dalen. Ti Minutter efter stod Æslet pustende uden for Ka-

pellets Dør, hvor en vissen Myrtekrans raslede over et vejrbidt Stenbillede af den hellige Nicola.

„Han er ikke hjemme; vi kunde have sparet os al vor Ulejlighed, bemærkede Francesco og tørrede Sveden af sin Pande.

Dette Tilfælde havde jeg ikke forudset. Det var ikke faldet mig ind, at en Eremit kunde skilles fra sin Celle, og jeg meddelte dette til Francesco, som atter betroede mig, at den hellige Mand enten var taget til Napoli for at besøge sit Kloster, eller mulig til Fontana, for at indsamle Levnetsmidler til sin ensomme Bolig. Francesso holdt særlig paa det sidste og foreslog, at vi skulde ride til Fontana for at søge efter ham dér.

Da jeg imidlertid havde en ikke ubegrundet Mistanke om, at det var Beppina, han mente, foreslog jeg først at foretage en Rekognoscering, derpaa at spise Frokost og, som sidste Udvej, at ride til Fontana. Herpaa gik Francesco surmulende ind.

Kapellet syntes uangribeligt. Det lignede en Kasemat, hugget ind i Klippen, havde en stærk, jærnbeslagen Dør i Midten og to smaa, tilgitrede Vinduer paa hver Side — her var enhver Adgang lukket. Mismodig fulgte jeg Fjældvæggen og kom derved til en halvcirkelformet Plads med en henrivende Udsigt over Casamicciola-Dalen. Videre kunde jeg ikke naa. En stejl Styrtning, bedækket med Grus og Pimpsten, spærrede mig Vejen.

Jeg lænede mig til Klippevæggen, tog min Kikkert frem og gav mig i Ro til at beundre den henrivende Udsigt. Da hørte jeg en underlig hvæsende Lyd. Det var, som om nogen trak en taktfast og meget anselig Blæsebælg lige bag Ryggen paa mig. Forbavset vendte jeg mig om og opdagede nu en mindre Dør, og lidt fra den to Glughuller, der gik saa langt ind i Klippen, at jeg intet kunde se. Fra

det ene af disse Glughuller lød Blæsebælgen især meget tydeligt.

Jeg gik tilbage og fortalte Francesco min Iagttagelse, men han svarede: „Umuligt, Eccellenza! Det er kun en Æselstald. Jeg kender den meget godt; den gaar dybt ind i Klippen. Vel er San Nicola en hellig Eneboer, men at han skulde drive sin Forsagelse saa vidt, at han sover der, hvor Æslerne har gødet, det er for meget. Det er Luft-trækket gennem Klippespalterne, De har hørt."

Jeg gik tilbage, stak Hovedet ind ad Glughullet, og nu hørte jeg Blæsebælgen saa tydeligt, at jeg med Bestemthed kunde sige, at det var en, der snorkede, og det grundigt. Da jeg antog, at der maatte noget lige saa grundigt til for at vække ham, tog jeg en Sten og hamrede af al Kraft løs paa Døren. Det gav en hul Genlyd derinde. Blæsebælgen afløstes af et utydeligt Raab, blandet med et kvalt Skrig — saa blev alt stille. Jeg hamrede paa ny.

„Det kan ikke hjælpe, Eccellenza," sagde Francesco, som kom til ved Larmen. „Lad os ride til Fontana; her er han ikke."

„Jo vist er han saa. Jeg hørte Stemmer derinde," svarede jeg og hamrede løs igen.

Der hørtes atter en utydelig Larm, som om man stængede for en Dør. Saa blev det stille, og jeg forberedte mig allerede til et nyt Angreb, da der pludselig lød en hæs, søvndrukken Stemme ud ad det nærmeste Glughul: „Hvem er I, som ved Nattetide kommer og forstyrrer mig i min Andagt! Gaa I ned til Casamicciola og drik jer Vin dér!"

„Nu har De gjort ham vred, Eccellenza," hviskede Francesco. „Det var slemt — nu velsigner han ikke de hellige Blade."

Jeg følte det sande i denne Bemærkning og svarede indsmigrende: „Undskyld, hellige Fader, at vi

saa tidligt forstyrrer eders Andagt; men Nøden tvinger os dertil. Jeg er sendt af en fjerntboende Kvinde for at hente nogle Blade af det hellige Johannestræ til hendes syge Barn. Paa en god Betaling kan I være vis."

Den sidste Sætning lod til at være passende anbragt; thi der svaredes med en utydelig, men dog temmelig velvillig Grynten. Lidt efter hørtes Lyden af en Stang, som skødes fra Døren. Saa gik den varsomt op, og San Nicola stod for os i hele sin eremitlige Helgenglorie.

Jeg har nu set adskillige uvaskede, uredte og ubarberede Munke; men Mage til det Pragteksemplar, der her stod i Døren og missede mod Solen med sine søvnige Øjne, havde jeg ikke truffet. Han mindede mig uvilkaarlig halvt om Chilian som Tiresias, halvt om Jakob Skomager. Han manglede rigtignok Brændevinsflasken; men der var noget ved Næsen, som erstattede Mangelen.

„Er I fra Napoli?" spurgte han og skævede mistænkelig til mig, medens Francesco andægtig foldede Hænderne over sin røde Hue.

„Nej, fra Danmark. Et Land langt borte."

„Ja, langt borte, meget langt borte," gentog han og slog ud med Haanden, som fangede han en Flue. „Jeg kender det ikke, slet ikke. Er det der, hun bor?"

„Nej, hellige Fader, det er i Østerrig."

„Aa, naa! — Jeg synes nok, jeg har hørt det Navn før — det er ogsaa langt borte, ikke sandt?"

„Jo, det er."

„Ja, Bladene virker bedst paa Afstand, underlig nok. Men vi har ikke mange af dem; de er saa søgte, aa, saa søgte — de sidste, vi forærede en syg, kostede fyrretyve Lire. Det er mange Penge!"

„Bryd jer ikke om det, hellige Fader! Det kommer ikke an paa Betalingen."

„Aa, ja saa! Det er en anden Sag, en anden Sag," gentog han og smaskede med Læberne. „De hellige Blade har vi i Sanktuariet. Vil I følge med, saa skal jeg hente dem."

Han halede op i sin Eremitkutte, trak den bredskyggede Hat fastere paa Hovedet og traskede af, op mod Kapellet. Set bagfra tog han sig mere ud til sin Fordel. Han var en lille, men stærkt bygget Skikkelse, og det lange graa Skæg syntes kun daarlig at svare til det øvrige.

Kapellet var et halvmørkt, gravklamt Rum med et tarveligt Alter. Paa dette stod et grelt malet Træbillede af den hellige Nicola, og ved dets Fod fandtes en Skuffe. Denne blev halet ud med stor Højtidelighed, San Nicolas smudsige Fingre forsvandt paa dens Bund og dukkede atter op med nogle visne Genstande, som jeg syntes lignede Laurbærblade paa et Haar.

„Remanete mira domini," messede han med Salvelse, dyppede en lille Kost og stænkede Vievand paa dem, medens Francesco knælede andægtig og bad et ekstra Ave.

„Hvad koster de?" spurgte jeg.

„De koster intet, aldeles intet — kun et lidet Offer til vort hellige Alter. Alt efter Behag," messede han.

Jeg huskede paa, hvad han nylig havde sagt, og rakte ham to Tyvefrancsstykker. Han sukkede, vejede dem i Haanden og messede: „Det er to — giv i den velsignede Treenigheds Navn én til, saa faar I en Æske af San Nicolas hellige Alter."

Da Etiketten ved alle Mirakelmiksturer er det vigtigste, „ofrede" jeg endnu en Tyvefrancs og fortrød ikke min Gavmildhed. De indviede Blade raktes mig i en lille, plump udskaaren Læddike med den hellige Nicola paa Laaget oven over den skinbarlige

Lucifer, som bed sig selv i Halen. Mere kunde man billigvis ikke forlange.

Da vi atter traadte ud i det varme Sollys, kastede San Nicola et hurtigt Sideblik til Vadsækken og spurgte: „Skal I langt i Dag? Jeg ser, I fører Bagage med.“

„Det er Eccellenzas Frokost, ærværdige Fader,“ svarede Francesco ydmygt.

„Frokost! — Nej virkelig?“ smaskede San Nicola og faldt i alvorlige Tanker. „Frokost! — Hæ! Jeg har saamænd ikke spist Frokost i mange Aar. Et Par Figen, unge Mand — et Par Figen og en Drik Vand — daarligt Vand oven i Købet — det er mit daglige Maaltid.“

„Hvis I, ærværdige Fader, vil tage til Takke med, hvad Hotellets Køkken — —“

„Hotellets Køkken! — Ja, jeg tænkte nok, at I var fra la piccola sentinella,“ smaskede San Nicola med synlig Veltilfredshed. „Hjertelig gerne, det er jo ikke Fastedag — hæ! — Hej, Francesco! Kom ind med i Sanktuariet og hjælp mig med et Par Bænke og et Bord. Vi kan spise her i Skyggen; der er saa mange Fluer nede ved Æselstalden — aa, saa mange forbistrede Fluer.“

Uagtet jeg derved gav Afkald paa den henrivende Udsigt over Dalen, var Udsigten til de forbistrede Fluer ikke tiltrækkende. Jeg nikkede derfor til Fyren, og efter at Francesco havde aabnet den velspækkede Vadsæk, hvoraf stegte Vagtler, Tunfisk, Flasker og Frugter væltede ud, trak jeg Epomeo-Vinen frem, medens Francesco og Eremitten forsvandt i Kapellet. Endnu en Gang vilde jeg fryde mit Øje ved den storslaaede Udsigt over den blaanende Golf, og slentrede derfor ganske langsomt i Læ af Klippen ned til Æselstalden.

Jeg havde lige sat Kikkerten for Øjet, da jeg bag mig hørte en underlig Lyd. Det lød som Klir-

ren af Metal. Saa fulgte lette Trin; Døren, til hvilken jeg lænede mig, rørte sig, og en Stemme hviskede: „Asinone! — Er de borte? — Aa, søde Asi — — Uh!“ — Og et hvinende Skrig fik Bjergvæggen til at skingre — intet Æsel paa hele Øen havde kunnet skreget højere.

I næste Øjeblik var jeg derinde. Der var halvmørkt, men i Skæret fra et af de smaa Glughuller saa' jeg en kvindelig Skikkelse trykke sig op i en Krog. Jeg gik hen imod den. Da klang et nyt Skrig, og inden jeg ret kunde besinde mig, gled Skikkelsen forbi mig i Halvmørket, styrtede ud ad Døren og løb paa bare Ben og i et malerisk Nattoilette op imod Kapellet. I det samme traadte San Nicola ud ad dette, bærende paa et Bord, hjulpen af Francesco. Skikkelsen tørnede i vildt Løb mod dem — væltede Bordet, og i næste Øjeblik udgjorde de tre Personer en uopløselig Laokoonsgruppe, fra hvilken der klang Eder og Forbandelser, blandede med det ene Kvindehyl efter det andet.

Pludselig syntes der at indtræde en Katastrofe. Francesco var kommen paa Benene, en Kniv blinkede i hans Haand, men i samme Nu fik han et Slag i Hovedet med et Bordben, som San Nicola trakterede med stor Færdighed. Der fulgte endnu et i Tilgift, og Slaget var endt. Francesco styrtede til Jorden; den kvindelige Skikkelse rejste sig, udstødte et endnu vildere Hyl end tidligere, og styrtede saa med de Laser, hun endnu havde paa, ned ad via mala med Fare for at knække sin Hals. Den hellige Nicola stod ene tilbage. Han kastede et truende Blik ned mod mig, svang Bordbenet over sit Hoved som en Kølle, og fo'r saa i nogle vældige, men højst u-eremitlige Spring ned ad via malas Skraaning, idet han udstødte et, mig uforstaaeligt Raab, som i høj Grad forøgede hans For-

løbers Hastighed. Faa Minutter efter var de mig begge af Syne.

Jeg gik op imod Kapellet — hvilken sørgelig Valplads! Dér laa det sønderbrudte Bord, og mellem Stumperne af det min stakkels Francesco med et blødende Saar over det ene Øje. Han var bevidstløs, og da jeg i Æselstalden havde set en Vandkrukke, gik jeg ned for at hente den. Jeg traadte atter ind i det halvmørke Rum, rev en Svovlstik af og tændte et Lys, der stod paa et plumpt Bord tæt ved Indgangen. Hvilken Overraskelse! Der var ikke Spor af Æselstald — det hele var en ret hyggelig lille Kahyt, hvor Levninger af et solidt Maaltid tydede paa, at de Figen, den gode Asinone nød, maatte vokse paa en meget kødelig Stamme. Heller ikke syntes han at sove i sin bare Kutte, saaledes som Francesco havde fortalt, thi der stod en opredt Seng, lige forladt, og paa det tilbagekastede Tæppe laa et Skørt, et Korset og et af de Hovedklæder, som de unge Piger paa Ischia bærer. Det var, kort sagt, en meget mærkværdig Æselstald, hvor der vist havde været mange forbistrede Fluer; men min Overraskelse steg til det højeste, da jeg trak Vandkrukken hen til Døren for at bruge dens Indhold. Det var Sølvskeer, lutter Sølvskeer, og paa den første jeg fik i Haanden, stod la piccola sentinellas Mærke. — Det var noget for Giovanni! Et Par Vindunke, Flasker og Glas fandt jeg ogsaa, men af Vand — selv daarligt Vand — var der ikke en Draabe.

Jeg gik tilbage til Kapellet, tørrede Blodet af Francescos Ansigt, badede det med Vin og hældte en Slurk i hans halvt aabne Mund. Det hjalp — han aabnede Øjnene og mumlede med et forvildet Udtryk: „Til Hjælp! Dræb mig ikke!“

„Det er mig, Francesco! Kender du mig ikke?“

„Aa, Eccellenza, er det Dem? Gud være lovet,

at ikke ogsaa De blev slaaet ihjel af den Keltring. Aa, jeg bliver aldrig Menneske mere!"

„Jo vist saa! Dér, drik det!" Og jeg gav ham et Bæger Vin, som han langsomt tømte.

Det virkede. Han sad lidt endnu, som halvt forstyrret, saa ravede han op og udbrød grædende: „Aa, det forbandede Bæst! Saa havde gamle Giovanni dog Ret! Aa, han har flækket mit Hoved."

„Snak, Francesco! Du har faaet en Flænge i Huden; det gaar snart over. Hvad havde Giovanni Ret i?"

„Aa, at det var Asinone — den rigtige Asinone, mener jeg. Aa, hvem skulde tro, at de kunde spille saadan en Komedie?"

„Jeg forstaar dig ikke! Den rigtige Asinone, siger du? Hvem er det?"

„Aa, en vældig Skurk! — Den snueste Bandit i hele Napoli. I Fjor rendte han fra Bagnoet i Gaëta og roede i en Baad her over til Øen — ingen vidste, hvor han blev af. Nogle sagde, at Brødrene paa Monte Vergine havde skjult ham, fordi han ellers vilde svide Klosteret af over Hovedet paa dem. Men at de vilde putte ham herop for at tigge sammen til deres Kloster, det havde jeg dog ikke troet. Jo, det er rigtignok en net Komedie — se dér!"

Francesco pegede ned mellem Resterne af det sønderbrudte Bord. Foruden en Bunke af de hellige Blade, som i rigt Maal væltede ud af Bordskuffen, opdagede jeg ikke alene San Nicolas Eremit-Hat med Jakobæusmuslingerne, men ogsaa hans Skæg og Tonsur, der ved et sandt Mirakel havde skilt sig fra hans hellige Person.

„Det var det første, der gik af Svinet!" sagde Francesco med indædt Harme. „Jeg plejer dog ellers at kunne holde min Mand, naar jeg først har ham i Skægget og Haaret."

„Men hvordan gik det til? Hvordan kom I op at slaas?“

Franceseo spilede Øjnene vidt op: „Hvordan det gik til, Eccellenza? Saa' De det ikke?“

„Nej. Jeg saa' kun, at det Fruentimmer, som kom fra Æselstalden, løb paa Eremitten, saa at han tabte Bordet, og i næste Øjeblik tærskede I alle løs paa hverandre.“

„Det Fruentimmer! — Ja, det maa Eccellenza nok kalde hende; men min Kæreste var det da ligegodt.“

„Din Kæreste? Nu har du altsaa tre?“

„Nej, Eccellenza, nu har jeg slet ingen — det var jo — det var jo — Beppina!“

„Beppina! — Jeg kendte hende ikke.“

„Nej, Eccellenza, naar Fruentimmer er i den Dragt, er der heller ikke ret megen Forskel paa dem. Jo, det var Beppina, den Tøjte! Og da jeg langede ham, Asinone, en ud til Tak for at han havde givet min Kæreste Natteleje, faldt de begge over mig og tærskede mig saa rædsomt. Se blot!“

Og Francesco pegede fra Øjet ned paa Halsen, hvor fem blodrøde Striber fortalte, hvor blide Beppinas Fingre kunde være. Stakkels Fyr! Han saa' saa mørbanket bedrøvet ud, at han stærkt mindede mig om Mazetto i Don Juan.

„Se, det havde nu Filomela aldrig gjort,“ bemærkede jeg.

„Nej, Eccellenza, det havde hun ikke,“ indrømmede Francesco med dyb Overbevisning. „Og dog véd jeg næsten ikke, hvad der er værst, enten det eller det andet.“

„Hvilket andet? Saa sig mig dog en Gang rent ud, hvad hun har gjort.“

„Ja, Eccellenza, nu da alt er forbi, kan jeg jo gerne fortælle det. Men maa jeg ikke faa en Draabe

Vin først; for de Historier kan nok tage Kuløren af en Mand."

Francesco drak, tørrede sig om Munden og sagde bittert: „Hun har gjort, hvad ingen anden Pige her paa Øen, selv den fattigste, vilde byde sin Kæreste — hun har ladet sig lægge paa Lærred!"

„Lægge paa Lærred? Hvad er det?"

„Det er det, som han, den franske Kobler, rendte efter Pigerne for; men ingen, uden Filomela, kunde han faa til det. Selv Beppina viste ham Vintervejen."

„Har da Filomela staaet i Forhold til ham?"

„Staaet? — Paa det Lav! — Nej, det er meget værre. Hun har siddet i Forhold til ham, og saa lagde han hende paa Lærred, uden at give hende saa meget som et Korset paa."

„Du mener altsaa, at hun har siddet Model for ham?"

„Ja, netop. Og han har tegnet hende af med Kuløren og det hele, og det saa nederdrægtigt, at enhver kan kende hende straks. Men ingen anstændig Pige her paa Øen sidder i Forhold til en Maler, selv om hun faar nok saa meget derfor. Saadant Svineri kender vi ikke til her paa Ischia."

„Men jeg ser ikke, at der er det ringeste ondt deri. Hvad kan det gøre, at en ung Pige sidder for en Kunstner, og at han maler et smukt Portræt."

„Ja, hvis han havde malet det saadan, at ingen kunde se, hvem det skulde være; men han havde lagt hende saadan op paa Lærredet, at det var, som om man saa' hende i et Spejl. Alle kendte hende straks — „Det er Innocentis Filomela" sagde de."

„Det er jo netop Dyden ved det. Du maa jo være glad ved at faa saa smukt et Billede af din Kæreste."

„Men jeg fik det jo ikke," indvendte Francesco.

„Baade Filomela og jeg havde troet, at han vilde give os det, naar det var færdigt. Men han lo kun af hende og sagde, at han gav ikke sine Penge væk. Han vilde sælge hende i Napoli, sagde han. Sælge min Kæreste, Eccellenza! Lade hende hænge op i Toledogaden. Nej aldrig! — Derfor slog jeg op."

„Men hvad kunde det skade, om hun kom til at hænge hos en Kunsthandler i Toledogaden?"

„Det skal jeg sige Dem, Eccellenza. Naar hun kom dér, vilde Kunsthandleren lade hende fotografere, for Filomela er omtrent den smukkeste Pige her paa Øen."

„Ja, og hvad saa?"

„Hvad saa?" — gentog Francesco bittert. „Aa, ikke andet, end at enhver af de Koblere, hvoraf Toledogaden vrimler, vilde gaa ind og købe hende. Og naar de havde gjort det, vilde de snuse efter, hvorfra hun var, hvor hun boede, og en skønne Dag vilde vi have en af disse Keltringer her paa Øen for at friste hende med sit Guld og sine Løfter."

„Skam dig, Francesco! Filomela vilde aldrig bukke under for en saadan Fristelse."

„Det tror jeg heller ikke; men hun blev alligevel ødelagt. Kunde saadan en Fyr ikke lokke hende til Napoli, saa vilde han dog sende hende Fluer paa Halsen."

„Fluer paa Halsen?"

„Ja, Eccellenza! Det vilde han," udbrød Francesco lidenskabeligt; „hun er køn nok dertil. Han vilde rende rundt til Officerer, Dagdrivere, Præster og de rige fremmede. Overalt, hvor han kom, vilde han vise hendes Fotografi og anbefale den smukke Filomela i Casamicciola. Og den ene Flue værre end den anden vilde komme surrende til Øen, og til sidst vilde hun sidde i en saadan Sværm, at

hun ikke kunde nære sig længere. Og selv om hun kunde det, vilde de bespy hendes Rygte saaledes, at hun af Fortvivlelse enten vilde gaa ned til Havet eller kaste sig Armene paa en, hun syntes en Smule om."

Francesco havde talt sig varm. Han tog sig pludselig til Panden, blegnede og sank bagover. Jeg gav ham atter noget Vin, og medens han drak, tænkte jeg paa, at denne Æseldriver værnede med finere Følelse om en Kvindes Ære end mangen Æsel af en Driver hjemme hos os; men jeg fik tillige en bestemt Følelse af, at han i Grunden dog elskede sin brune Nattergal fra Dalen, og at alt maaske endnu kunde blive godt.

„Hvis jeg nu fik Duchatel til at give os det Maleri tilbage, hvad saa?"

Francesco stirrede paa mig med store Øjne. „Madonna! Var det muligt?" hviskede han.

„Ganske umuligt er det ikke; jeg kender jo Duchatel; men hvad saa?"

„Aa, Eccellenza!" stammede han, tog sig smertelig til Hovedet og brast i Graad. Jeg saa' forundret paa ham — han vedblev at hulke som et Barn.

Solen steg, Heden begyndte at komme — det var nødvendigt at tænke paa Hjemturen. Trods alle Protester fik jeg Francesco praktiseret op paa Æslet, tog selv hans Figenkæp, og nu gik det Fod for Fod ned ad Bjerget, hvor det uvante Syn af en æseldrivende Eccellenza lokkede Folk frem af de skjulteste Vigner. Paa Casamicciolas Torv kunde vi næppe komme frem, og medens Francesco blev transporteret ned til Hospitalet „la misericordia" for at blive forbundet, spredtes Historien om San Asinone og Beppina sig med saadan Hast over Øen, at gamle Giovanni vidste langt mere end jeg, da jeg hed og udaset naaede op til Piccola Sentinella.

Paa mit Bord laa et tvefarvet Brev, rosenduftende. Det var fra Fru Zschukowskij, — nu skulde Gaaden løses. Ude i den svale Buegang tog jeg en magelig Plads, brød Seglet og læste en Moders Fortvivlelse, hendes Længsel, hendes Haab.

Det var, som jeg havde anet. Hendes Barn tæredes hen af en snigende Tredjedagsfeber — alt var forsøgt uden Resultat. Saa havde en Veninde fortalt hende om Underkuren med de hellige Blade, og nu troede hun paa dem, paa dem alene. Hun havde fortalt sit Barn om den fromme Eremit paa det hellige Bjerg, om de underfulde Blade, som San Nicola havde fra Træet, hvorunder Frelseren havde hvilet, og nu troede Barnet selv paa dem, ventede paa dem med en febersygs hele glødende Længsel. Og hun beskrev, hvor hun selv ventede og længtes! Hvor hun misundte mig, der midt i en fortryllet Natur havde Adgang til San Nicolas underfulde Have. Hun forestillede sig min Vandring derop, bad mig beskrive hende det hellige Kapel og dets ærværdige Beboer, lovede at betænke ham og Kirken, naar hendes Barn blev frelst, og medens hun skrev om Bøn og Faste, om Aftenklokkeklang og Salmesang, om Kapellets slanke Marmorsøjler og duftende Virakskyer, maatte jeg med al denne Romantik sammenholde den nøgne Virkelighed: Den skidne Bandit, den mørke Æselstald, det lurvede Bjergkapel, min mørbankede Francesco — og da hun endelig sluttede med, at den ærværdige Eremit i natlige Visioner endog modtog Aabenbaringer af den hellige Jomfru, da kom jeg til at tænke paa Beppinas Moster, og jeg fik mig en saa befriende Satyrlatter over den kvindelige Enfold og den menneskelige Taabelighed, at det klang under Hvælvingerne.

„De ler saa hjerteligt, at jeg kunde misunde Dem,“

sagde Badelægen, som just passerede Buegangen. „Man kan mærke, De er ikke Læge."

„Jo, saamænd er jeg saa! Det er netop en Patient, som skriver mig til. Der kan De se."

„Lad mig se de Blade," sagde han, da han havde læst Brevet.

Jeg trak min Læddike frem og viste ham dens tarvelige Indhold.

„Det er Blade af Laurbærkirsebærtræet," sagde han. „Dem kan De købe hele Læs af for et Par Lire."

„Det tænkte jeg nok. Det ene svarer naturligvis til det andet." Og nu fortalte jeg ham om Fru Zschukowskijs Overtro, og om, hvor uheldig jeg havde været med mit Besøg hos San Asinone.

„Hvad vil De nu gøre?" spurgte han.

„Intet, naturligvis. Jeg kan da ikke sende nogle mugne Laurbærkirsebærblade, som jeg kar købt af en Stratenrøver."

„Hvorfor ikke?" spurgte Lægen med urokkelig Alvor.

„Fordi det strider mod min Samvittighed og den Respekt, jeg har for Fru Zschukowskij."

„Deres Samvittighed og Deres Respekt har intet med selve Sagen at gøre, og den er at frelse hendes Søn. Ved det Slags Midler er det Troen, som bringer Helbredelse, og betager De hende den, dræber De maaske hendes Barn. Disse Blade er i større Dosis en dødelig Gift; hvad De har der i Æsken gør for almindelige Mennesker hverken fra eller til; men for en troende kan det være Livet."

„De mener altsaa, at jeg skal sende dem?"

„Ubetinget, og uden at der følger et Ord med. Det sidste er Hovedsagen, husk paa det."

En Time efter var jeg paa Vej til Posthuset med San Asinones Blade. Læddiken havde jeg ladet sætte i en veltilloddet Blykapsel, som gav den et

end mere helgenagtigt Ydre. Paa Tilbagevejen til Hotellet mødte jeg et bedrøveligt Syn: Fire Gendarmer — og mellem dem Beppina i sin bare Særk og San Asinone i Haandjærn. Foran dem vandrede Pisani med et Udtryk i Ansigtet, som tydelig nok sagde mig, at Miraklernes Tid var forbi, og i Porten stod gamle Giovanni og grinede — han havde faaet alle sine Sølvskeer igen.

Om Aftenen kom Duchatel. Han havde kun været paa Besøg i Napoli, og havde ikke solgt Filomela — hun var kun Studie til et større Billede, sagde han; men han lo i øvrigt ad min Fortælling og syntes ikke tilbøjelig til at skille sig ved Skitsen.

Tre Uger efter var det lille Eventyr glemt, og Francesco udskreven; men han var forknyt og mismodig. Sine glade Elskovssange havde han lagt paa Hylden med Koralperlerne, og til Filomela skævede han kun i Forbigaaende.

Da kom der atter en Dag et tvefarvet Brev, rosenduftende, fuldt af Solskin og Lykke. Det strømmede over af Taksigelser, af Lovprisninger. San Asinone havde gjort et nyt Mirakel: Barnet var frelst, Feberen forsvunden som ved et Vidunder — Alt de hellige Blades Værk! Med Brevet fulgte en Anvisning paa tusinde Francs — „Til en god Gerning for en tilsvarende," skrev hun.

Og hvilken kunde jeg gøre bedre? — Jeg gik til Duchatel og udløste den stakkels Filomela af sit Fangenskab paa Lærredet. Billedet sendte jeg ned til Francesco, Resten af Pengene til den forbavsede Filomela — saa gik det vel i Orden, tænkte jeg.

Og det gik i Orden.

En smuk Septemberdag ringede de gamle Kirkeklokker i Casamicciola til Filomelas og Francescos Bryllup. Vi var alle med, alle i Feststemning, og dansede alle Tarantella — selv gamle Giovanni!

Den Ubekendte.

Det var midt i Maj — Blomsternes og den hellige Jomfrus herlige Maaned. Nede ved Casamicciolas Baadehavn herskede der et usædvanligt Liv — færre Grise og flere Folk end ellers, mest unge Piger, som lo og sladrede, snart indbyrdes, snart med Æseldriverne, som alt havde stillet deres langørede Graaben i Række — man ventede Dampskibet fra Napoli.

Paa saa naiv en Ø som Ischia, hvor en Hest bliver anset for en Pegasus, og en Ko for en Vejrmølle, er Dampskibets Komme altid en Begivenhed, som imødeses med Spænding. De unge Piger beregner Virkningen af deres Læbers Smil og deres Rosers Rødme. Æseldriverne studerer paa de mest forførende, oratoriske Vendinger, og Fiskerne konspirerer i Stilhed for at drive Fragten op til en halv Lire og saa — en lille „buono mano", der mulig kunde gøre den til en hel. Kort sagt — man venter Ingleser, Masser af Ingleser til Restitutas hellige Navnedag. Maatte Befolkningen og Præsterne raade — hun fik min Sandten fire og tyve om Aaret.

„Eccola! Eccola!" klinger det pludselig hen over Stranden. Alles Øjne, alles Hænder, alles Tanker

gaar i samme Retning, og op over Punta Perrones brune Klipper stiger en slank, hvid Dampsøjle i Vejret. Den følges af en skingrende Piben — Fiskerne kaster sig hovedkulds i Baadene, Æseldriverne kommer pludselig i Haarene paa hverandre om Pladserne, de unge Piger kiltrer deres lette Skørter op og vader til over Knæene i Vandet for at kunne falbyde den første Buket — Ankeret falder, Kommandoraabene lyder, og et Øjeblik efter ligner „Il Tifeo" en stor Vildand, omringet af skrigende Ællinger, som søger at plukke dens Fjer.

Lidt efter spredes Flokken, og Ællingerne ror tilbage hver med sit Bytte, synkefærdige under Vægten af Kofferter og „Forestieri". Den lille Marina, der faa Minutter før laa i drømmende Stilhed, er nu et sandt Babel, hvad Sprogforvirring angaar. Russisk, Engelsk, Tysk og Lazzaron-neapolitansk surrer om Ørene som Fluer paa en varm Sommerdag, af og til overdøvet af det mauriskischiatiske „Pruschakr!" naar de verdenskloge Æsler forsøger at sætte en engelsk Lady ud over en Murkant. Lidt efter lidt bliver Marinaen tom — mit Haab om at faa en Landsmand med til Restitutas Majfest i det muntre Lacco blev sørgeligt skuffet.

Mismodig vilde jeg allerede vende tilbage til min ensomme Loggia, da der paa én Gang fra Skibet signaleredes efter endnu en Baad, medens en enkelt Passager viste sig agter, hvor han langsomt samlede sine Rejserekvisitter sammen.

„Det maa være en Dansk!" tænkte jeg, og tog atter Plads paa de store Tufblokke, som dækkede Landingsbroen.

Baaden blev halet ind under Falderebstrappen. Et Staffeli, en Vadsæk og en Kappe blev kastet ned, og saa kom den ubekendte, høj, sortklædt, med en stor spansk Kunstnerhat paa Hovedet — jeg syntes saa bestemt, at det var en spansk Maler, jeg kendte

godt fra Rom. Han satte sig agter i Baaden, lænede sig skødesløst tilbage, og lod den højre Haand glide gennem Vandet, hvormed han af og til kølede sin Pande. Saa kom han i Land. Jeg ilede ham i Møde, rakte Haanden ud, hilste, og — saa' at jeg havde taget fejl. Det var en ubekendt, som hilste igen, noget tvungen, og — aabenbart for at sige noget — paa Tysk spurgte, hvor han kunde bo. Jeg nævnede la piccola sentinella, og gik langsomt tilbage — saa skulde jeg da atter være alene.

Paa Hjemvejen traf jeg min Ven Francesco med to ledige Æsler. Han havde gjort en brillant Forretning med et Par engelske Ladies, og var nu ikke utilbøjelig til at ville fortsætte den ved at gøre en Tur med mig til Øens sydligste Punkt, det prægtige Monte San Angelo med dets kogende Kilder. Kontrakten blev sluttet til Francescos Tilfredshed, og medens han red hjem for at sætte det ene Æsel paa Stald, lejrede jeg mig paa en af de myrteklædte Brinker, hvor Casamicciola-Dalen som en blomstrende Have viser sine Orangelunde, sine Kastanjeskove og sine henrivende Villaer, der som hvide Duer dukker frem i Kløfterne af det skykronede Epoméo.

Pludselig lød Trin, langsomme, tunge Trin, og Udsigten foran mig formørkedes. Dér stod han igen, høj, sort klædt, med den brede, spanske Hat i Haanden; men hans Ryg var bøjet, hans Holdning vaklende, og mod Panden trykkede han et rødt Silkelommetørklæde, som led han heftige Smerter. Den lille, barbenede Giovanni, der bar hans Sager, syntes instinktmæssig at forstaa hans Tilstand; thi han løb hen, plukkede et Par Roser og rakte ham dem med et: „Eccola, Eccellenza!“ Den høje, mørke Mand bøjede sig ned, løftede Drengen i Vejret, kyssede ham og satte ham saa atter ned med et Suk, der lignede en Stønnen. Saa tog han Roserne; men

idet han vendte sig for at gaa videre, fik han Øje paa Dalen, som her første Gang aabner sig i hele sin Dybde, fri for de skjulende Vignemure. Han stod længe stille og saa' tavs ud over det vidunderlige Landskab; men alt som han saa', rettedes hans Skikkelse, hans mørke Øjne fik Liv, hans Arme bredte sig ud, som vilde han favne al denne milde Fred, al denne Blomsterrigdom, alt dette Sollys med dets Orangeduft og Fuglesang — da opdagede han mig, og ligesom skamfuld over at være bleven iagttaget, gik han ilsomt videre uden at hilse. Drengen fulgte ham syngende.

Der gives Mennesker, som man kan se hundrede Gange uden at huske, hvorledes de egentlig ser ud, og saa gives der andre, som man kun ser én Gang, og dog aldrig glemmer. Til disse sidste hørte han. Endnu i dette Øjeblik ser jeg dette blege Ansigt, indfattet i dets sorte Ramme af mørke Lokker og kruset Skæg, denne høje Pande med Aarernes blaa Skrift, denne noble Profil, men fremfor alt dette bløde, noget frygtsomme, melankolske Blik, som næsten lignede en Kvindes, der elsker uden Haab og lever uden Lyst.

Francesco kom med Æslet, og af Sted gik det til Monte San Angelo over Kløfter og Fald, over Styrtninger og Brinker; men selv paa „Via mala" kunde jeg ikke slippe den ubekendte af Tankerne. Francesco kendte ham ikke, men havde set ham staa som en Støtte ved „Piccola Sentinella" og stirre ud over Havet. „Saaledes, Eccellenza!" sagde han, og stillede sig i en Positur, der mindede om Napoleon paa St. Helena.

Sent om Aftenen kom jeg tilbage og fandt den skikkelige Taddeo, Hotellets ældste Tjener, staaende i Døren med en bekymret Mine. Der skulde lukkes, forklarede han, men den tyske Signore, som var kommen om Formiddagen, var bleven borte. Han

var gaaet ud i Skumringen, uden at have spist eller talt til nogen, og var ikke vendt tilbage. Han var saa underlig, denne ubekendte, vistnok meget syg eller meget ulykkelig. Hvis han nu var falden ned i Kløfterne eller havde druknet sig, det vilde skade Hotellets Renommé for hele Sæsonen — og Taddeo rystede betænkelig paa Hovedet.

Jeg lod ham bringe mig Fremmedbogen. Navnet stod skrevet med en rystende Haand, fuldkommen ulæseligt; derimod troede jeg at kunne tyde „München" som den ubekendtes Opholdssted. Jeg satte mig til Aftensbordet, stadig lyttende efter Hotellets Dørhammer; men ingen bankede, og Klokken var snart tolv. Saa tændte jeg en Cigar og tilbød Taddeo at se efter den ubekendte, naar han vilde sidde oppe, til jeg kom tilbage.

Hvor kan der dog være stille paa denne lykkelige Ø, hvis Indbyggere aldrig har set anden Dampskorsten end „Il Tifeos", aldrig hørt en Vogn rumle eller en Okse brøle. I fuldt, klart Maanelys laa Casamicciolas venlige Høje for mig, begroede med Myrter og violduftende Gyvel. Overalt denne rene Havets Aande, svanger af Blomsterduft og Nattekølighed, denne blege Maaneglans over Dal og Vigner, overalt den samme Nattens ensomme Stilhed, kun brudt af Kirkeurets fjerne Slag, Nattergalenes Sang fra Dalen, og den dybe, dumpe Susen af Dønningen ind under Klipperne, naar Vinden bar paa. Men intet, intet levende Væsen, uden de store Abruzzerhunde, som stak deres sorte Snuder gennem Villaernes Jærngitre, naar jeg passerede forbi.

Uvilkaarlig fulgte jeg Dalstrøgets lave Mur, hvor Ildfluerne tumlede sig i Dybet som flagrende Lygtemænd. Da traadte min Fod paa noget blødt; jeg bukkede mig og tog det op — det var den spanske Hat — den laa i Skyggen, tæt inde under Murkanten. En uhyggelig Tanke bemægtede sig mig.

Fra Murkanten og til Bunden af Dalen var der over hundrede Fod — hvis han nu? — Jeg bøjede mig over Muren og stirrede ned i det mørke Dyb; men jeg saa' kun Orangernes sorte Toppe, gennemvævede med flagrende Lysstriber af Ildfluernes Brudeblus. Svimmel af denne frugtesløse Stirren traadte jeg ud paa Vejen, og opdagede nu, at jeg stod ved det lille Kapel for Madonna da cinque croce. Den pyntede Dukke i sine stive Skørter og med Kniplingstørklædet i Haanden, de fem sorte Kors med deres Spyd og Spigre, de grelle Votivtavler — alt tegnede sig næsten spøgelseagtig i Maanens Belysning, og forøgede den uhyggelige Stemning, der beherskede mig. Et Par Ildfluer strøg over Vejen ind imod Kapellets mørke Slagskygge, og i deres vekslende Glimt saa' jeg noget ligge derinde — det var ham. Tilsyneladende livløs laa han tværs over Kapellets Stentrin med Hovedet lænet op imod Jærngitteret. Det røde Tørklæde laa foran ham.

Han var meget bleg, endnu blegere end da jeg saa' ham ved Dagen, fuldkommen bevidstløs, men ikke kold. Var det Døden eller blot en dyb Besvimelse? — Jeg vidste det ikke; men da alle mine Bestræbelser for at vække ham til Live viste sig frugtesløse, kaldte jeg Hjælp fra Hotellet, og snart efter var han bragt op paa sit Værelse, der laa ved Siden af mit. Lægen kunde ikke skaffes; han var for en Time siden hentet med Baad til Procida.

Jeg faldt sent i Søvn, og i al den Tid var der dødsstille i hans Værelse. Henad Morgenstunden vaktes jeg af tunge, langsomme Trin. Saa lød det samme haabløse Suk, jeg havde hørt om Formiddagen, og Trinene svandt ned paa Loggiaen; men jeg var for træt til at følge dem, og først sent opad Formiddagen aabnede jeg Træskodderne paa min Altandør for at hilse paa Solen.

Han sad nede paa den med Vinløv dækkede Loggia,

lænet til en Pille, og stirrede ufravendt lige ud for sig. Hvilken Udsigt! Kunde man vel tænke sig den skønnere? Først den blomstersmykkede Dal med bløde Fald mod Kysten, saa det mørkeblaa Hav, og i Baggrunden Capo Misene, bag hvis Bjergtop lette Sommerskyer syntes at fødes. Foran ham stod et Staffeli. Paa Murkanten laa en Palet med Farverne stukne op; men han malede ikke; kun nogle sorte Linier paa det hvide Lærred viste, at han havde gjort Udkast til et Forgrundsstudie af Dalstrøget.

Da jeg havde spist Frokost, gik jeg ned paa Loggiaen — han sad der endnu, og Farverne sad endnu urørte paa Paletten. Stregerne havde ikke øget sig, og dog syntes han træt; i det mindste støttede han Hovedet til Pillen, som om han var det.

„Har De det bedre?“ spurgte jeg, idet jeg tog Plads paa Murkanten.

„Jeg har det aldrig godt,“ svarede han og flyttede Paletten.

„Det var ogsaa en forstyrret Nat. Et Held var det, at —“

„Forstyrret?“ afbrød han mig. „Jeg har sjælden sovet saa godt som i Nat. Jeg gik tidlig til Sengs og vaagnede først sent.“

Jeg stirrede forbavset paa ham; men han vedligeholdt det roligste Ansigt, idet han gjorde et Par Strøg paa Lærredet: „Maaske sov jeg lidt haardt — lidt Hovedpine! Aa, det er ingenting.“

Og han tegnede igen.

„Véd De da ikke, at jeg fandt Dem besvimet ved Kapellet?“

Han stirrede paa mig, og hans blide, mørkebrune Øjne fik et uroligt, næsten uhyggeligt Udtryk.

„Kapellet?“ gentog han. „Aa jo, jeg syntes nok, at jeg var ved et Kapel. Men det blev mig for kø-

ligt dér — man har ikke godt af at sidde paa Stenbænke — saa gik jeg hjem og lagde mig."

Jeg fik en uvilkaarlig Følelse af, at jeg ikke burde gaa videre, og sagde henkastende: „De maler?"

„Jeg prøver paa det," svarede han, ligesom lidt stakaandet. „Men det vil ikke rigtig gaa — ikke altid — før gik det saa godt."

Der kom et haabløst Udtryk i hans Ansigt, Udtrykket af en Mand, hvis Livsgerning er brudt. Han famlede efter Paletten og lagde til: „Somme Tider ser jeg alle Ting dobbelt — det er ikke godt for en Maler — jeg tror, at jeg maa høre op for i Dag."

Han stak Paletten fast paa Malerkassens Laag.

„De kan ogsaa anvende Deres Tid bedre," sagde jeg, mest for at trøste ham. „Det er i Dag S. Restitutas Fest. Den store Procession fra Lacco kommer lige her forbi. Det er noget for en Maler."

„De har Ret," sagde han, ligesom oplivet, „man skal ikke pine sig, naar det ikke vil gaa. Jeg vil se Processionen. Maa jeg følge med Dem? Jeg er ikke kendt med Vejene endnu."

„Processionen er Klokken tolv. Jeg skal til den Tid hente Dem paa Deres Værelse."

„Nej, ikke der," sagde han hastigt. „Ved Posthuset; det véd jeg, hvor er. Jeg har nogle Breve at besørge."

Han stod ved Posthuset til den fastsatte Tid og ventede paa mig. Derfra maatte vi forbi Madonna da cinque croce; der var ingen anden Vej.

Da vi kom forbi Kapellet, iagttog jeg ham skarpt. Han gik langsomt med Hænderne paa Ryggen, uden at tale; men da vi kom til det Sted, hvor jeg

havde fundet Hatten, kastede han et dulgt Blik til Siden og sagde: „Sker her aldrig Ulykker? Den Murkant er jo knap en Alen høj."

„Men den er over to Alen bred," bemærkede jeg og saa' skarpt paa ham.

„Deri har De Ret," svarede han. „Det saa' jeg ikke."

Noget fra Kapellet slynger en bred Hulvej sig ned i Dalen. Dens Skrænter er dels nøgne Tufklipper, dels dækkede med yppigt Grønt af Myrter, Rhus og Cistus. Foran os laa den brede, solaabne Vej; selv havde vi Skygge under Akacietræerne — ingen Plads kunde vælges bedre. Vi lejrede os i Græsset; men han syntes dybt hensunken i sig selv og tav. Selv vidste jeg ikke, hvad jeg skulde underholde ham med — jeg begyndte at frygte for, at han ikke var rigtig klog.

Da klang med ét alle Klokkerne fra La Tresta, Monte og Olivieri. Kapellerne i Dalen svarede. Salmesang og Viraksdampe fyldte Luften rundt omkring, og op gennem Hulvejen kom de hvide Kordrenge med gyldne Slag, fulgte af de hvide Brødre fra Misericordia-Klosteret nede ved Badene. Kors og Bannere, Lygter og Lys, Monstranser og Krucifikser vajede, funklede og glimrede i det rene Sollys, omhyllede af Viraksdampe, som var det Krudtskyer. Stærkere og stærkere fyldtes Hulvejen af Mænd, Kvinder og Børn, af Munke, Præster og Nonner, alle syngende den samme monotone, næsten jamrende Klagesang, der er saa ejendommelig for de italienske Processioner. Da lød en høj, ren Klokkeklang, og hele Skaren standsede foran et ældgammelt Madonnabillede midt i Hulvejen. Klokken lød anden Gang, og som ramt af Lynet styrtede hele Skaren til Jorden, vältede sig i Hulvejens Støv, slog sig for Brystet og anraabte, knælende og liggende mellem hverandre, den himmelske Jomfru

om Naade og Forbøn. I samme Nu løsnedes Mortalettoerne, som var skjulte paa begge Sider af Hulvejen under Gyvelbuskene. Glimt paa Glimt, Knald i Knald gik det over Hovederne paa den knælende Skare. Kvinderne hvinede, Børnene skreg, Hulvejen stod i én Krudtdamp — da lød et usædvanlig skarpt Knald, fulgt af Skrig og Jamren. En Mortaletto var sprungen; jeg hørte Jærnstumperne hvine gennem Luften.

Da følte jeg et haardt Tag i min Skulder. Jeg vendte mig om og saa' ham staa vaklende, med det røde Tørklæde trykket mod Panden.

„Er De saaret?" raabte jeg.

„Nej," svarede han med hæs Stemme. „Aa, rædsomt! — Forfærdeligt! Før mig bort herfra! Jeg kan — jeg kan ikke mere!"

Han blev tung i mine Arme og rev mig over Ende med sig paa Grønsværet, saa krampagtigt omklamrede han mig. For anden Gang maatte jeg søge Hjælp fra Hotellet og for anden Gang blev han baaren bevidstløs hjem. Om Eftermiddagen kom Taddeo og lettede sit Hjerte ved at meddele mig, at den tyske Signor rejste.

„Det rabler for ham!" var Taddeos uforgribelige Mening.

Processionen, der fik en saa uheldig Slutning, var imidlertid kun Forspillet til den egentlige Fest. Denne fejres i det lille Fiskerleje Lacco, hvor S. Restitutas Kirke findes, om Formiddagen med Marked og Messe, om Aftenen med Illumination, Fyrværkeri og Tarantella — det er en ægte Folkefest, hvor de unge Skønheder og de gamle Festdragter viser sig, for saa at forsvinde bag Jalousierne og i Kisterne. Det afsides, ellers saa rolige

Fiskerleje, er den Aften et lille Napoli, hvor hele Øens Befolkning strømmer sammen, og for at undgaa Trængselen, besluttede jeg at tage en Baad, som kunde føre mig lige til mit Bestemmelsessted.

Paa Vejen ned til Stranden traf jeg den lille Giovanni, der lignede et vandrende Staffeli med en Vadsæk i Haanden. Paa en af de store Tufblokke ved Landingsbroen sad den ubekendte. Malerkassen stod lænet op til Stenene. Han sad med bøjet Hoved, Ansigtet støttet paa begge Hænder, og lod ikke til at ville kende mig. Hans Baad, en smuk, stor Lancia, vuggede sig ude ved Havnebroen; Fiskerne var just i Færd med at sætte dens brede Latinersejl. Jeg ønskede ikke at forstyrre ham; men idet jeg gik ham forbi, sprang han op, trykkede min Haand og sagde med Taarer i Øjnene: „Far vel! Tak for alt!"

„De rejser altsaa!"

„Ja. Jeg har faaet Had til denne Ø. Jeg maa bort."

„Had? — Og hvorfor? — Er den ikke et lille Paradis, uberørt af Stædernes Smitte? Er her ikke en skøn Natur, hjælpsomme Mennesker og Sundhedskilder, som mulig kunde helbrede Dem? Hvorfor da hade den?"

„Fordi jeg har lidt saa meget her; fordi jeg her har udstaaet en Nats Fortvivlelse og en Dags Rædsel. Fordi — fordi jeg her, netop midt i al denne Skønhed, har følt mig saa dødelig syg, saa dødelig ulykkelig."

Han hulkede stærkt og trykkede min Haand krampagtig. Jeg saa' forbavset paa ham; han lagde Mærke til mit Blik og spurgte med lav Stemme: „Tror De, at jeg er gal?"

„Nej," svarede jeg; „men i høj Grad deprimeret og nervøs."

„De har Ret. Tak, fordi De ikke dømmer som

saa mange! Og dog, da De saa' mig i Formiddags, maatte De jo tro, at jeg var vanvittig."

„Jeg forstod ikke Deres Frygt, saa lidt som det Indtryk, det lille Uheld frembragte. En Dreng blev let saaret, det var det hele."

„Nej, nej! Det var ikke det, som forfærdede mig."

„Hvad da?"

„Ak," sagde han, „gamle frygtelige Erindringer, Syner, der piner mig som Marer; dem er det, som røver min Søvn og forvirrer mit stakkels, smertefulde Hoved. Sæt Dem her et Øjeblik, saa skal jeg fortælle Dem, hvorfor jeg lider. — Vi skal jo skilles, og De har vist Dem saa venlig imod mig."

Jeg satte mig ved Siden af ham, og i korte, urolige Sætninger vedblev han: „Som De véd, er jeg Kunstner — eller rettere, jeg var det. Jeg malede gode, historiske Billeder; nu gør jeg kun Forsøg paa slette Landskaber. Jeg studerede i München, men jeg er født Preusser — min gamle Moder bor i Berlin. Jeg slap for at gøre det danske Felttog med — man havde ikke Brug for saa mange Soldater; men da Krigen i Fjor udbrød med Østerrig, blev jeg udskreven. Jeg havde tjent som Konstabel, og skønt en simpel Artillerists Stilling ikke er til at misunde, fulgte jeg dog Ordren med Glæde. Jeg var ung, jeg saa' Krigen i et vist romantisk Skær, jeg længtes efter Eventyr, efter Motiver til min Kunst — ak, jeg vidste ikke, hvad jeg gik i Møde.

I Begyndelsen gik alt godt, eller, efter min Mening, slet; jeg striglede Heste eller pudsede Seletøj. Vi rykkede ind i Bøhmen, og nu mærkede vi, at det blev Alvor. Endelig kom den store Dag ved Sadowa, som skulde afgøre Østerrigs Skæbne. Vort Batteri havde taget Stilling paa nogle kratbevoksede Høje, hvor vi holdt i Reserve, omtordnet af Slagets Bulder, men uden at kunne se dets Gang. Af og

til faldt en Granat; men det generede os ikke — vi lavede Vittigheder over, at Østerrigerne skød saa slet. Hvad der pinte os var den utaalelige Hede, og fremfor alt Spændingen, Uvisheden om, hvordan det gik. Da kom en Ordonnans jagende — kort efter klang Ordren til Opbrud, vi hørte en stærk Tirailløril ikke langt fra os, og i samme Øjeblik sad hver paa sin Plads, jeg paa den næstforreste Kanon. Vi svingede ud imod en Hulvej, der førte ned til Sletten. Pludselig saa' jeg Trainkonstablen paa den forreste Kanon rive Forløberne til sig og svinge ud af Linien.

„Fremad, Karl!" raabte Batterichefen og red ind paa ham.

„Jeg kan ikke, Hr. Kaptajn!" svarede Karlen og dukkede sig.

„Fremad, siger jeg!" skreg Kaptajnen og lod den flade Klinge falde ned over hans Ryg.

Karlen udstødte et Skrig, fik de stejlende Heste igen i Sporet, vi fulgte efter — men hvad saa' jeg? Foran os laa Hulvejen i Sommersolens Belysning, men den var ikke tom. En Eskadron af de kække, østerrigske Kyrasserer var her falden i et frygteligt Baghold. De preussiske Jægere, der laa skjulte bag Hegnene, havde skudt dem ned som Spurve. I store Dynger laa de — saarede og lemlæstede. Døende og døde, Ryttere og Heste tumlede sig i Dødens sidste forfærdelige Kramper. Og paa dette Myrderi skinnede Solen saa mildt, saa varmt, som var det Blomster. De hvide Uniformer, de funklende Kyrasser, de fnysende Heste, men fremfor alt de saaredes skrækslagne Ansigter, da de saa' os jage ned imod dem — alt saa' jeg, skarpt, klart, som i en elektrisk Belysning. En Følelse af Væmmelse, Gru og Medynk betog mig — men vi skulde frem, Slagets Udfald beroede derpaa.

„Fremad! Fremad!" klang det ufladeligt.

Sporerne huggedes i Hestene, som var mere menneskelige end vi, og fremad gik det, fremad over døende Mennesker. Jeg klamrede mig til Kanonen, som hoppede under mig. Jeg lukkede mine Øjne med Bøn til Gud om at dø; men jeg kunde ikke lukke mine Øren for denne kvalfulde Stønnen, disse hvinende Skrig, disse Dødssuk, Eder og Forbandelser, der lød op mellem Hjulene. Det var, som kørte jeg paa bløde, blodsprøjtende Svampe. Det sortnede for mig, en Afmagt greb mig, jeg slap Kanonen, og her —"

Han rev den brede, spanske Hat af Hovedet, strøg det mørke Haar til Side — et bredt, gabende Ar, hvor Haaret var afraget, gik fra Øret op imod Issen.

„Dér ser De Mærkerne af Kanonhjulet, og her Levningerne af, hvad jeg var," sagde han sørgmodig og pegede paa sig selv. „Alt er spildt, mit Helbred, min Kunst, min Fremtid — jeg er et Vrag, som Krigens Bølger har kastet i Land for langsomt at dækkes af Sandet. Forstaar De nu, hvad jeg ikke havde Mod til at gøre, da de fandt mig ved Madonna da cinque croce, og forstaar De min Besvimelse ved Processionen? — Det var Hulvejen ved Sadowa, jeg saa' igen!"

Han trykkede min Haand, greb sin Malerkasse, og gik, uden at vende sig, ud ad Baadebroen, fulgt af Giovanni. Lidt efter strøg den smækre Lancia med sit hvide Latinersejl over mod Capo Misene; men saa længe jeg kunde se, viftede det røde Silketørklæde til Afsked. Det var en slagen Mand og dog en Sejrherre, der fo'r over Vandene.

Fem Aar efter var jeg atter paa Ischia og tog paa ny Ophold i mit kære „Piccola Sentinella“ til stor Glæde for Taddeo, som altid frygtede for Hotellets Renommé. Jeg fik den samme lille Casino, som jeg havde beboet sidst, og sad just paa den løvklædte Loggia i Nydelsen af en Cigaret og den henrivende Udsigt, da en Haand lagde sig paa min Skulder: Jeg vendte mig om — dér stod min ubekendte, men rank, bredskuldret, kraftig, og med saa livsfrisk et Udtryk i de før saa melankolske Øjne, at det var en Fryd at se.

„Jeg tager jo ikke fejl?“ spurgte han og rakte mig Haanden.

„Nej,“ svarede jeg. „Men hvor De er forandret! Jeg havde aldrig kendt Dem.“

„Tiden kan saare, men Tiden kan ogsaa læge,“ sagde han; „og dog er det ikke Tiden alene, jeg skylder min Sundhed. Husker De, da vi skiltes? Jeg vilde hjem for at dø i mit Fædreland. Da traf jeg i Napoli en dansk Kirurg, en ung Mand, som følte for mine Lidelser. Han opdagede, at en Bensplint var trængt ind under Hjerneskallen, og at den var Aarsagen til hele min sygelige Tilstand. Han fjernede den ved en heldig Operation, og det er ham og saa denne lykkelige Ø, som jeg engang mødte med Had, der har gjort mig til Menneske igen. Kom med!“

Han førte mig op ad Terrassen, hvor Dørene stod aabne til en elegant Salon. Dér stod et stort, næsten fuldført Billede — det var Madonnaprocessionen fra Hulvejen.

„De ser, jeg er fuldstændig helbredet,“ sagde han munter. „Jeg har lagt Landskaberne paa Hylden. Hvad siger De om det?“

„Jeg siger, at nu ser De ikke dobbelt,“ svarede jeg.

„Ja, jeg er en lykkelig Kunstner — og“, lagde

han til, idet han pegede paa en ung, smuk Blondine, „jeg er mere end det; jeg er en lykkelig Mand. — Dér ser De min Hustru; vi er just paa vor Bryllupsrejse. Tag din Hat, Therese, og lad os gaa en Tur med den unge Danske, om hvem jeg har fortalt dig saa tidt. Nu er der ingen af os, som hader Ischia.“

Vi vandrede i den stille, lune Sommeraften langs Dalen, hvor Orangerne duftede og Nattergalene sang. Da det blev mørkt, kom Ildfluerne frem i lysende Blink — det var alt som sidst; kun han var som nyskabt. Paa Tilbagevejen kom vi forbi det skumle Kapel, Madonna da cinque croce, med dets lille, osende Lampe. Uvilkaarlig gjorde jeg en Haandbevægelse hen mod den dybe Styrtning, hvor jeg havde fundet Hatten under Murkanten. Han trykkede min Haand og hviskede:

„Fortæl min Hustru alt! Kun ikke, at De har været Vidne til den mørkeste Nat i mit Liv!“